

B. ~~...~~ Juan ^{ca} Vidal y Nos ~~V. H. D.~~

~~10~~

[A large, dense scribble in purple ink, possibly obscuring a signature or stamp. Some faint characters like 'r' and '70' are visible within the scribble.]

Dijous a 8. de Abril 1688. se tingue juratgenencia d'auy que lagente
 del Poble circumuecting de 8. ho lo Neguay o mes ab rededor de B.
 Venien a la que Ciutat de B.^a armats ab guesas lleugay o escopetas, que
 deyan eran mes de 5. ho 6. mil homeny a efecta de que se retirassen
 a sos guesos y honors Don Anton Sayo Caputrat Colegiado y
 canonge de la seu de B.^a Don Joseph Sines y Medat ay dor militar y
 Don Daniel Sayo canonge y Ardia de la seu de B.^a y foy de la
 diputacio aqui en diuino de Pl.^a decret auian desinculats y remisat
 de sos guesos actualment ocupant y que se observassen las con-
 ditions de Cuch.^a en virgule de Alojaments y contribucions, lo
 qual se diringueren eixa nit ental vida de Matayo a 4. Neguay
 de B.^a y los foren jurat que no indrian alojamiento ni pagarian
 contribucio alguna y en eixa conformitat se reconocien ay de
 mes pobles del Camp de Carmouna, Canady ay, que totom
 Vinques per fer se observassen las contribucions de Cuch.^a
 en quant adres alojamiento y Contribucions.

Dijendy a 9. dits ala yuntade de comparasue dita gent deute
 de esta Ciutat ab escopetas llargay passajante per lo Vall de fono
 ruonant ab los soltats estalian als forny, o baturay, Sa
 y. L. S. Marquez de Tegany Virey of Cap.^a Gen.^a mana tan-
 cav los goviray de esta Ciutat excepto lo de Mar, debla las guardas
 de la muralla, portay y demes assistint los officials cada
 un a son tercio, divide la noblye y Cavalleros per la mura-
 lla ahont assistien de y nit y se trade en trab ala muralla
 anauan dos S.^{os} del Conell Real se cambiaren recados de na
 x altre part Analo S.^{os} Bisbe de B.^a de Don Benedicto na
 de Sala far fora Ciutat a parlarlos y hira ont far unar lo
 Cops a. E. Andreu de Palomar ahont sel distingueren fins aque
 touch ajustada la materia Dentre tant eximaren la Dona
 de Don Pedro Montaner Thesorer.

Disapte a 10. de d'is se componere la matina tanque pr-
 mer perdo General fins de de de Sa. S.^a y paraula de 4. de
 5. Cavalleros que se oflicaren en la Conferencia tingueren
 fora lo portat de Mar de la Carraca de la Capitania ab los

Cabos, de la dita vent, que elly mediaran ab Sr. Mas. (que Deu & c.)
que des Seyos tornassen aqy Casas y Sonos en Bar.
Primeramente a 11. diez al m. de Tribuya, dize vent y sen tornan
cada un a sa casa, y la M^{ma} del Sr. Bispe de B^a. sen tornan
a son Palacio.

La Ciudad, Diputacio, y demes Comung Repat havon y embiaron por
Correy a sa M^{ta}. Donanti omy de tot lo successie y natat
y entre tant Sr. D^o. Sa recullit la Infanteria y Cavalle-
ria que estava alojada fora, dize Bar.

En companya de sa M^{ma} L^{da}. Bispe anaven

Lo Abae Planella —

Capiccol de la Seu de B^a. —

Don Juy de Sosa ardiaad de s^{ta} Maria del Mar —

Lo M^o Encueja Prior de s^{ta} Anna —

Lo P. M. J. Avellano de s^{ta} Augustin

Los de la Conferencia a los Cabos de la gente.

Lo Marques de Puget —

Don Joan Amat —

Don Xavies de Escalad —

Don Joseph de Pinos —

Joseph de Torre Baro de Camyellay —

A Dilluny a 19 Abril 1688 a los 9. Soyos de la nit forma de Ma^{ta}.
Un Correy ab correy per sa 4^a. L^{da}. L^{da}. Diputacio, Capiccol,
y Bray militar en los qualy envia a dits Conf^o.s omni antio
acerca aqutue de q^o. di y llos explica de paravale lo que
contenia la Carta de exherencia tenida de sa M^{ta}. Gen.
en Madrid als 12 de Abril 1688 —

Prorogues 1622.

1. Lo senyor ^{mo} D. Don Juan de Austria fill del Rey N. S. Philip
4. Jura per Vivrey als de 1622.
2. Als 8. de Maig 1626. Jura per Vivrey lo Marques de Mortuva.
3. Als 7. de Febrer 1662. Jura per Vivrey lo Marq. de Castellrodrigo.
4. Als 12. de Febrer 1664. Jura per Vivrey Don Vicente Gonzaga.
Als 22. de 7. 1665. torna a jurar di Don Vicente Gonzaga
per esser mon lo Rey N. S. a 17. de setembre 1669.
Als 4. de Febrer 1665. Jura per Vivrey de D. Vicente Gonzaga
5. Als 4. de Ag. 1667. Jura per Vivrey lo Duch de Otuna.
6. Als 6. de set. 1669. Jura per Vivrey lo Duch de Sera.
7. Als 17. Ag. 1672. Jura per Vivrey lo Duch de San Ferman.
8. Als 4. de 9. 1675. dich 1672. lo Marques de Serralbo Jura,
y fou Vivrey tres dies y prorogata Aud. a Lleida fins a 8 de
9. de set any d'ahores de aver jurat en Bar. que fou lo del 4.
de 9. 1672. als 2. del dit mes prorogata Aud. a 7. de set.
per occasio que lo Rey N. S. Carlos segon cumpli samenor
edat y avia de jurar a Madrid a 6. de 9. 1672. Daxi dit S.
Vivrey fou Vivrey tres dies d'ahores a 20. de 9. 1672. torna
a jurar a 6. privilegi nou del Rey N. Senor.
9. Als 7. de Ag. 1676. Jura per Vivrey Alexandro Ferrisio Duch
de Parma.
10. Als 29. de Maig 1677. Jura per Vivrey lo Compte de Montorey.
11. Als 12. de Juny 1678. Jura per Vivrey lo Marques de Leganes Duch de
^{de Sicilia}
12. Als 20. de oct. 1678. Jura per Vivrey lo Duch de Boulouville
Dimey als 8. d'octubre 1681 Jura de Vivrey di Duch de Boul-
nouville
13. Als 5. de Nov. 1684. Jura per Vivrey lo Marques
de Leganes

Dijapte

14. 1652. de set. 1687. Jura per Virrey Lo. J. Marquez de Leganes, qui sa rornat a jurar ab nou privilegi

15. Dimencres à 9. Juny 1688 jura per Virrey Lo. Compe. de Alcazar fill del. Almirante de Castella

a ca 10^{ora} 1688 jura per Virrey

16. Lo Duc de Villahermosa

17. Lo Duc de medina Cidonia jurà al 21. de 10^{ora} 1690.

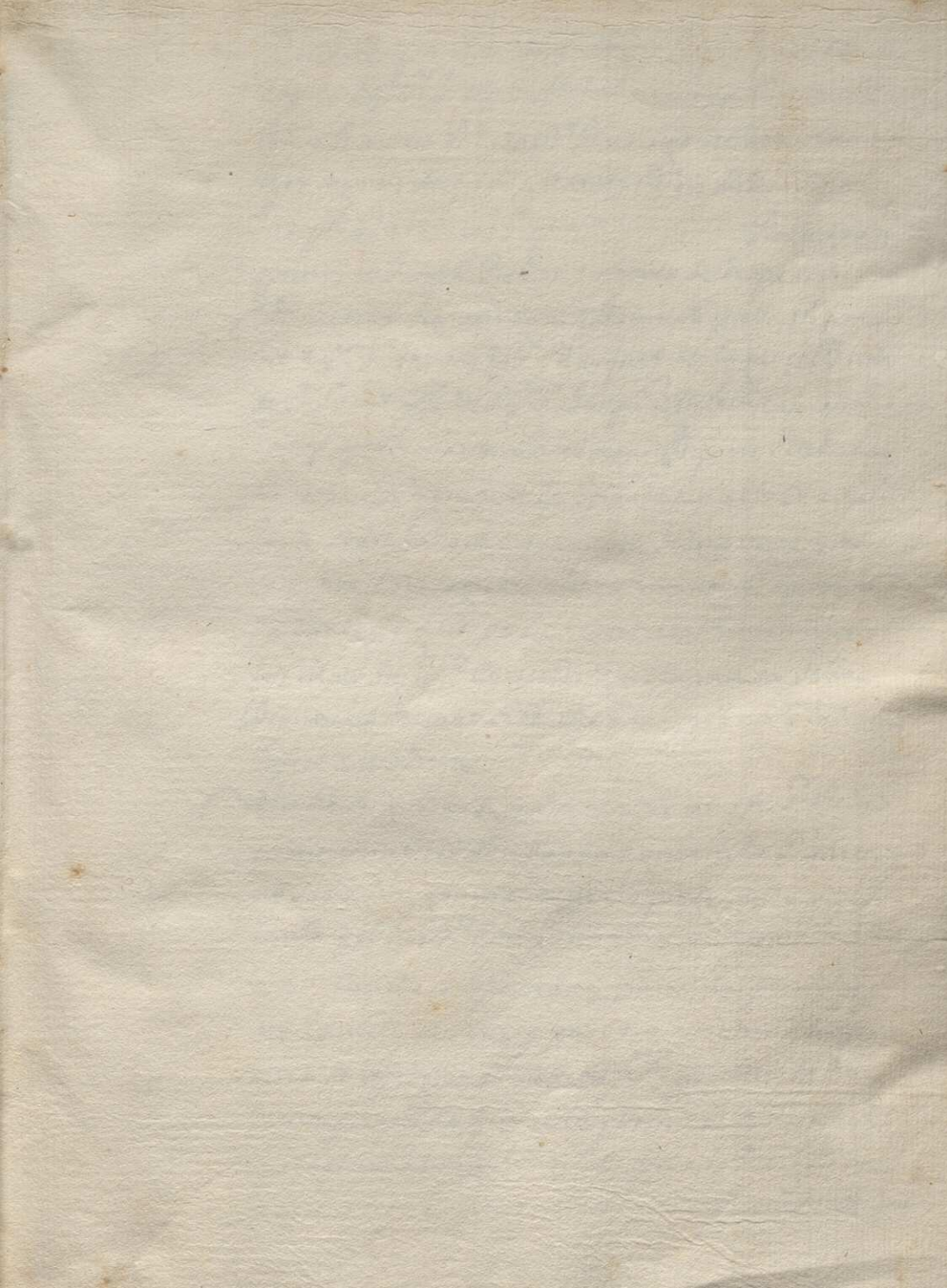
18. Lo Duc de Escalona jura en Bayda al 24 de 10^{ora} 1692 y en Bayda al 29 de dit

19. Lo Marques de Castanijaga jura en lo 10^{ora} 1694

20. Al 17 de ~~Agost~~ Julid 1695. jurà en Bayda de Virrey Lo. Duque de Uexico fill natural de condessable

21. Al de de 1698. jurà en Bayda de Virrey Lo. Duque de Armañes Jorge Landregual de Harria

22. Al 12 de febrer 1701. jurà en Bayda per Virrey Lo. Duque de Palma

Divendres a 20. de 9.º 1685. Iaque Conceller en
 cap lo Ill.^o S.^o Joseph Melich Curaca Governador
 B.^o y Diputac.^o N.^o, lo D.^o Domingo de Vivero Caua-
 ller segon; Miquel Matari P.^o en Medicina etc.,
 Joseph Quirvan mer.^o quart No ca aporj
 quinto, y Joseph Refart tutores de draps si se.

Al mateix die com se acordava se feula la feta
 al 2.º x.^o S.^o Vivero lo S.^o Marquet de Saganes Duch.
 se i. Licitat y feta Ill.^o S.^o Joseph Melich Conceller
 en cap per vobarte actualment Diputac.^o Reclana,
 ab la banda o guisa de la Diputacio ab la venen.^e
 Jordi sobre la Cota o gramalla de drap negre y de
 lora dita Cota o gramalla, o cota negre aportava
 la banda, o guisa de la Ciutat acortuman aportat
 los Molt Ill.^o S.^o Concellers, ab la massa de la
 Diputacio deuant si be a la ma esquerra y la de la
 Ciutat a la dreta.

Die de se dubta si goda aportar o no di S.^o Melich,
 essent Conceller dita banda o guisa de la Diputa-
 cio sobre dita gramalla per lo que se crida y con-
 iunda per dits S.^o Concellers una gromenia de 18.
 o, 20. Cavallers y feta dany part de las personas
 del Concill de Cent y part no, y batuda la ma-
 teina se resolguet comenyo a dy personas de dita
 Junta per que ho mixassen y vissen si se trobavian
 exemplars alguns, los quals feren la diligencia,
 y que per lo endema se tornas a congruar d'ells feta,

ò promènia peraque oyda la relatio de diez sy per-
sonas se pogues prendre resolucio en lozes.

A 2. dies al demati se conuega diez promènia, ò
Junta y oyda los diez sy personas a consellaren y
verò que diez promènia que lo die M. J. Joseph,
Melich Conceller en Cap y Diputat que se troba de
pnt à mey de la massa aporte sobre la gramalla
ò coca negra y de mey gramalla la banda Vermella
de Diputat, ab la Creu de S. Jordi.

Notas — Diputacio —

Philip Segon. cofa quatre Regades, y entory. d'ells, ana Diputacio
de la enovacion.

Per a donar la enovacion a Philip 2. ana Bouque
na Diputac militar ab deu cavallers per camarades, gabo
vbert anant lo Nacional y Regent los Comptes gabant per
compte de la Diputacio.

Per a donar la enovacion a Philip 4. se consulta si aniria
altre Diputac trobant sent'n en la Cort per altres negocis
y la Mag.^{ta} ordena se excusay per aquella ocasió.

Dirayte garrat parti de la Cort lo S.^o Duch de Palmana y del
Infantado pera la de Paris a effe de aprovat la Joya clar.

Reyna de Logana y continuava la fornada la demes fami-
lia de la señora Reyna.

A de 1670. apertaven los ossos dels condemnats
de la Creu Cuberta ab professo del Clero del Pi, lo S.^o xpo de
la Sanch etc

A de 1658. se feu la matèixa finchí lo dems
modo etc

Quimenge se passio a 4. de Abril 1688 se feu la matèixa
finchí ab professo del Clero del Pi, lo yendo lo S.^o
xpo del Pi de la Sanch moltes atzay, de a S.^o dels desemparats
y Maria S.^o la adorna dona Theresa Montaner y
de Cacotta ab corona de diamant y al nino també. Tada-
lany se digueren entots los Altars del Pi tanty quanty
nuyas se pogueren dir y de die sety digue Un Aniversari
ab cantoria y ab solta

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Decreto.

El Rey

Mi Consejo de Bournoille, mi Lugarteniente y Cap.^o Leu.^o Ma-
 uendose entendido que los que han entrado nuevamente en
 el Gobierno de esta Ciudad de Bar.^o han publicado proovedes
 contra las personas que el año pasado fueron Concelleres de ella,
 con el motivo de haver executado mis Reales Ordenes y Reytrac-
 toyas sobre la provision de las Catedras de Filosofia de esta Uni-
 versidad Literaria y que esto nace de haver sobreado este año
 en los officios de la Ciudad algunos sujetos que procura-
 ron oponerse al cumplimiento de dichas Ordenes. He resuel-
 to encargalos y mandalos como lo hago, que respecto de no de-
 uer ser cargados los Concelleres passados por lo que attentos obra-
 ron obedeciendo mis Reales Ordenes y sobre esta materia, Ma-
 néis alos que ahora sirven en los officios y de aqui adelante
 que cesen en molestar à sus antecessores por la razon sobre-
 dicha, procurando tambien excusarlos en lo que pendiere de ellos
 de manera que tengan entendido que yo no permitiere que se
 proceda contra los Concelleres passados porque obraron obe-
 diencia dentro a mi Real servicio y en conservacion de
 mis Regalias. Dado en Madrid a diez de febrero M. D. C. LXXXV.

Pr. Pr.

Yo el Rey

V. de Jernandez ab Heredia R.^o

V. de Catalunya R.^o

V. de Xulue R.^o

V. de Cator R.^o

V. de Don Joseph de Puell R.^o

Don Juan de Izquierdo de Berzegal Secy.^o

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

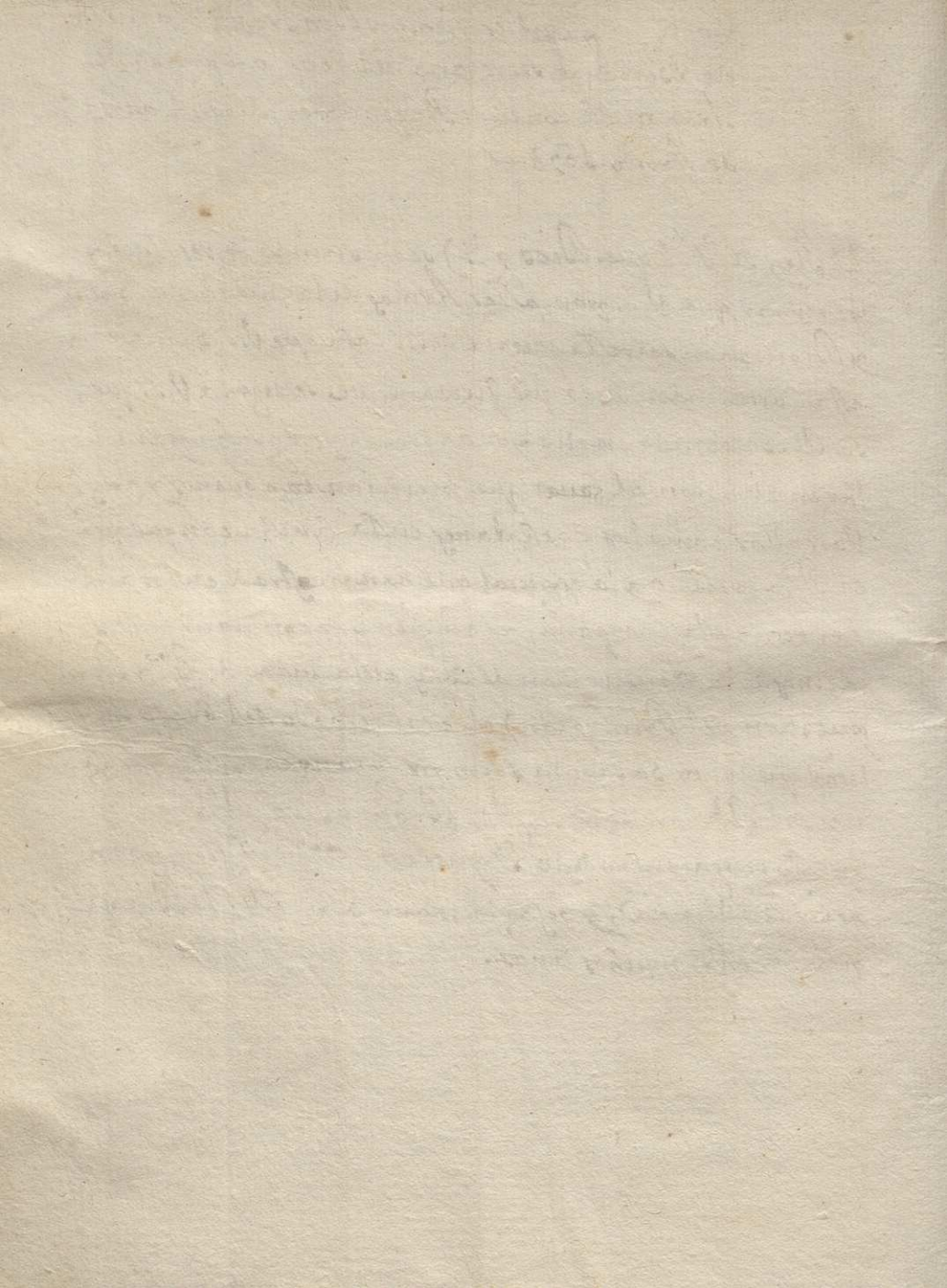
[Faint signature or name.]

[Faint, illegible handwriting, possibly a list or notes.]

[Faint, illegible handwriting.]

Copia del papel escrito por Don Juan de Lojendio
de Bersega secretario del Consejo Supremo de
Aragon al Conde de Plazencia en Madrid años 17.
de Agosto 1678.

El Rey N. S. (que Dios p. de) se ha servido de restituir, y
permitir, que V. S. ponga las Armas de la Ciudad de Bar.^a
y Diputacion sobre la puerta de su casa que V. S. daban en
esta Corte mandando que juntamente se diga a V. S. que
su M. se servido en ello por años, y por gratia a garria-
las en atencion al favor que merecian tan buenos y fieles
Vasallos como los Catalanes en la finca conque era
el N. S. servicio y la especial que han mostrado en los acci-
dentes de esta Campaña, y tambien por concurrir en V. S.
además de la representation de Casas de la Ciudad de Bar.^a y Di-
putacion del Principado) el ser miembro del brazo mi-
litar que tanto se sabido siempre grangear en las ocasio-
nes del N. S. agrado de su M. De que aviso a V. S. para
que lo tenga entendido, y quede a delante ^{et} tiempo en
pedir Audiencia, y besar la mano a su M. la Divina
guarde a V. S. muchos años.

Ad S. 22. n. 67. fol. 209.

W. A. 6. Maig 1662. fone declarat per los Consellers de
Consell del D.ⁿ Joan Palmarola Assor de la Ciutat que
Ramon Sala Vidriol qui era exire Prom de la Confia-
ria dels Vidriers per quant se trobava sots Galles de la
que Ciutat y axi Official Real en son lloc se n'hauey al-
tre y si que J. Leria y per ser debitor lo subfocaven y
en son lloc fone exire Hieronim Bordaixa Vidriol
existente me aduocato dicta Confari.

Ad S. 22. n. 75. fol. 207.

Similiter decisum fuit 20. Nouemb. 1659. in domo
Civitatis B.ⁿ contra Joannem Maehen extracti
in Consiliarium Sextum quia reperiebatur recepta
Officij S.ⁿ Inquisitionis & sic fuit extractus in Consilio
Joannes Sala gillerius sine Caputzel. De Voto Assesso-
rum dicta Civitatis, et P. P. consulentium & sic ext-
ruit Officium

WA 29. de 7°. 1669. Nebuda Ta Carta de auis de la Reyna
N.^a con lo Rey N.^o Philip 4. era mort y lo Sereny^o
Prinçip Don Carlos. 2. Sangit de edat de 4. anys por
mes, d' un any y queus podiat venir a B.^a a prestarlo su
vamente en la forma acostumbrada y vilt lo Priuilegi
concedit en non dedit R.^o Rey Don Carlos y de Dona
Mariana de Austria tudora y gouernadora expe
dit en fauor de Don Vicente Gonzaga quez trobava
Vivrey peraque continuay lo Virreynat se delibera
en lo Consell. de Cent quez admetes dit priuilegi fent
las proteccions necessarias y com en efecte juras en la seu
de B.^a als 25. de 7°. 1669. alas 8. horas tocadas de la
nit amant vstis tots let R.^o del Consell Real de dolz
votegant y los Concellers q' veniquers ab gramallas
de dot que aschiven adit jurcament

WA 27. de 7°. 1669. los Obis de La Ciutat de B.^a v. l'ay
ab los gramallas de dot y 4. homeny ab los gramallas
anaren per los Monestis de Monjas y Conuentos
de feres a ferles saber la mort del Rey de S.^o y que
ferren dir las missas se acostuman y tocan en las Cam
panas. La charitat de las missas pagala Ciutat a 59
quijerua y sedianen per tres dies continuos.

WA 28 de 7°. 1669 tocaren totas las Campanas de las 9.as
y Monestis a mort y feren tocay cada dia 12 dies
continuos y ferquante Saucia molt y lo que no se
fent lo disapte als 10 de 8°. 1669. lo Castell de dolor
y capella antigua y se fent lo Arribança a 12. de 8°.
1669. en la seu de B.^a se fent la Capella ardent a hont

In libris Hæc Regij, V. I. D.

**CIVILIS DOCTRINA
DE ANTIQVITATE,
ET RELIGIONE, REGIMINE,
Priuilegijs, & Præhementijs Inclytæ
Ciuitatis Barcinonæ,**

**DIVÆ EVLALIÆ VIRGINI, ET PROTHOMARTYRI
as Tutelari illius sacra.**

Editio secunda cum Additiunculis.

**AVCTORE IOANNE PAVLO XAMMAR DOMICELLO
V. I. D. Barcinoneusi Regij Concilij Cathalonix Senatore.**

*Vbi multa de iure Vniuersitatis, & Republicæ, varijs passim Regij
Senatus decisionibus illustrata leguntur.*

**Opera, & labore Iosephi Monrás V. I. D. Cuius Honorati Barcinonæ
Assessoris Capitaniæ Generalis Cathalouix.**

Anno

1668.

CVM LICENTIA:

Barcinonæ, Apud IOSEPHVM FORCADA, iuxta Domum Regiam.

EXCELLENTISSIMO

D. D. GASPARI TELLEZ,
GIRON, GOMEZ DE SANDOVAL,
Henriquez de Ribera, Duci de Ossuna, & de
Vceda, Comiti de Vreña, Marchioni de Peñafiel,
& de Bellmonte, Cubiculario maiori suæ Ma-
iestatis, Notario maiori Regnorum Castellæ,
Clauigero B. Mariæ de Calatraua, Thesaurario
perpetuo domus monetariæ Villæ, & Curie Ma-
triti, Locumt. & Cap. Gen. Principatus Ca-
thalonix, & Comitatum Rossilionis,
& Ceritanix.

PVS istud moueo, quia lex fuit;
itanamque Sacro placuit Senatui.
Tibi consecro, ne sine voto tua
numina adeam. Fœnix liber est:
liber, vt te auspicem eligat; fœnix,
vt ex cineribus renascens iuuenescat; sed mage
fœnix,

scenix, si inter Aquilas tuas foelix. Sit ei multa
dies, longa, æterna. O quam Excellens vbi apud
humanitatis tuæ fastigia! Hæc scriptoribus licet
superbia; Iamdiu cecinit Lyricus:

*Doctarum edere premia frontium
Dis miscent superis.*

Protege; quia Tuum erit quod à te: nec non au-
deas rogari, quia diuinū est, iuxta illud Martialis;

Non facit ille Deos, qui rogat ille facit.

Faue muneri, & supplex ero, vt iterum non ad
aliena, sed ad mea te Mæcenarem deprecer.

Addisti simus, & Observanti simus

Josephus Monrâs.

IOSEPHO

IOSEPHO MONRAS,

CIVI HONORATO BARCINONE,

PHILOSOPHIÆ, ET V. I. D. CAVSARVM

Patrono apud Sacr. Supr. Cath. Senatum, Assessori
antiquiori Capitaniæ Generalis
Cathaloniz.

BONAVENTURA

TRISTANY, CIVIS HONORATVS

BARCINONE, PHILOSOPHIÆ, ET V. I. D.

Salutem, & dilectionem.

A. Excellent. Dominus Vicecâcellarius D. Christophorus Crespi de Valdaura tom. 1. obser. illust. 1. num. 313. sanguine, virtute, doctrina, ornamentisque omnibus cumulatifsimus, quem celebrat Admodum Illustr.

BEDIENTIA
vera cœca
est, & non
ratiocina-
tur, nisi ad
exequenda

superioris præcepta *A*, cum
æquitas naturalis suadeat pro-
missa

Don Ludouicus ab Exea, & Talayero Doctissimus Regens in
S. S. Coronæ Aragonum Consilio in erudita dissert. Fiscali de
Iurisdic. Ducis Belli. pag. 17.

B. Andreas ab Exea
in tract. de pact. nu. 126.
pag. 53. l. 1. ff. de pact. Me-
ritissimus Senator Fran-
ciscus Vidal, y Roca
in discurs. 2. Regiæ Prag.
pro Ciuit. Barcin. discurs.
2. ar. 1. n. 60. l. 1. ff. de const.
pecun. Franciscus Maria
Prato vol. 3. discip. foren.
cap. 24. n. 45. Senator D.
Ludouic. à Peguer. de-
cis. 39. nu. 6. tom. 1. Excel.
D. Vicecancell. Crespi
tom. 1. obser. 1. num. 160.

missa fore seruanda B. Scri-
bentium multitudine non de-
bemus deterreri C; præci-
puè in Iurisprudètia, profun-
dissima facultate D, vtili, &
laudabili Arte E, Regia
scientia F, omnium discipli-
narum nobilissima, imò Do-
minus, & Regina G; cuius Le-
ges, & Iura, vt obligent pu-
bliçanda. H. Librorum in-
trof-

C. Odonellus Mercadillius *sup. interpret. tex. in l. non puto,*
ff. de iur. Fisci, habetur vol. 6. repetent. iur. ciuit. nam. 1. fol. 482.
Antonius Oliba *de actionib. part. 2. in præfation. num. 41. 42.*
cum sequentibus.

D. Federicus Scotus *lib. 5. resp. 14. nu. 4. tom. 2.* Don Hiero-
nymus Altamiranus *in tract. de muner. continuan. in filios re-*
cord. parentum, sup. exposit. tex. in leg. vnic. Cod. de filijs official.
milit. qui in bello moriuntur cap. 9. num. 4.

E. Don Melchior à Valencia *illust. 2. tract. 2. in rubric. de re*
iudio. n. 1. D. Laurentius Matheu, y Sanz de regim. Reg. Va-
lenc. tom. 1. cap. 2. §. 2. num. 114.

F Petrus Gregor. *de Repub. lib. 10. cap. 1. num. 2. cum seqq.*
Calistus Ramirez *de lege Regiæ §. 16. num. 15.*

G Paulus Rubeus *decis. Rot. Rom. recent. p. 7. in proem. ad*
iuris Doctores num. 67. Marotta discip. Forens. lib. 1. in pro-
log. num. 35.

H Senator dignissimus D. Michael à Cortiada *tom. 2. de-*
cis. 119. num. 8. Maltril. de Magistr. lib. 3. cap. 3. à n. 99. Suelves
conf. 98. num. 14. lib. 1. & conf. 7. num. 7. lib. 2. Excellentissimus
Dominus Vicecancellarius Crespi tom. 2. obser. illust. 63. nu. 5.

1. *Leg. fin. ff. ad exhibendum.* Alphonsus de Guzman in *tractat. de evict. q. 91. nu. 48.* Cassan. in *catbal. glor. mund. s. p. cons. 21.* Salcedo *ad nou. ll. recop. l. 32. & 33. pag. 27. num. 12. & 13.*

K Seraphin. *decis. 306. num. 5. & 7.* Postius *decis. 332. nu. 4.* Ioannes Franciscus Marcius *tom. 1. disputat. 38. num. 3.* Nobilissimus Senator D. Fabricius Pons de Castelli in *obser. status, & byst. §. 5. num. 5. in illustr.* Excellentissimus Dom. Vicecancel. Crespi *tom. 2. obser. illustr. q. 3. num. 29. præcipue in doctore graduato D. Anton. Frances de Vrrutigoiti de comp. iurisd. inter Curias quæst. 24. num. 12.*

L. Senator eruditissimus Ioannes Paulus Xammar *de offic. Iudic. par. 2. quæst. 2. nu. 11.* D. Petrus Salcedo *de lege Polytica. lib. 2. cap. 20. nu. 33. & 15. & ad nou. ll. recop. leg. 34. nu. 3. pag. 31.* Mastrill. *de Magistrat. lib. 2. cap. 3.* Bald. in *leg. penult. Cod. de postulando*, videatur omnino Bartholomæus Bologninus *Jap. auct. habita, Cod. ne filius pro patre habetur volum. 7. repetent. iur. civil. num. 63. fol. 399. dicens ex Roman. cons. 137. in 2. par. quod nobilis propter scientiam præfertur ei qui nobilis est genere*, Tiraquel. *de nobilit. cap. 5. num. 5.* Paschal. *de vir. pat. potest. par. 2. cap. 5. num. 71.* In tantum quod Doctores qui à sanguine nobiles non sunt admittuntur ad officia requirencia nobilitatem, Cassaneus in *catbal. glor. mund. par. 10. confid. 26. plures eruditè (ut solet) cumulat* R. P. Andreas Mendò in *tract. de iur. Academ. lib. 1. quæst. 13. §. 2. num. 313. 314. & 315.*

M. Ioannes Franciscus Purpuratus *lib. 2. cons. 524. num. 1.* Antonius Niger *de execut. rei iudicatæ cap. 12. §. 2. num. 13.* Salcedo *ad nou. ll. recopitat. leg. 32. & 33. num. 1. pag. 35.*

N. Lucas de Penna *ad 3. libros Cod. in l. mulieres 13.6.col.circa med. Cod. de dignitat. lib. 12. Marta decis. Pisan. vot. 93.n.25. Paulus Rubeus decis. Rot. Rom. recen. p. 7. num. 33. Franciscus Maria Prato pract. obser. 75. num. 9. Carolus Petra super ritus M. C. V. Neapol. ritt. 101. num. 49. Doctores qui libros edunt sunt quasi radia solis cap. multis de poenit. dist. 2. S. si quis omnem 1. quest. 7. & velut luminaria in Orbe splendere dicuntur, cap. 1. de reliq. & venerat. Sanct. cap. sup. specula de Magistr. Valenz. conf. 34. num. 62. lib. 1. Prato resp. Fiscal. 30. num. 27. & 28. Carol. Antonel. de temp. legali lib. 1. cap. 39. num. 59. Ioannes Baptista Larra alleg. Fiscal. 118. num. 23. par. 2. quorum honor maximus habitus fuit omni euo à Principibus, Prato qui proxime num. 30. & apud omnes nationes Salcedo de nou. ll. recopil. leg. 32. & 33. num. 8. pag. 26. Oldradus conf. 84. ferè per totum rejecto antiquorum errore, solum laudantium priscos Scriptores & neotericos despicientium Fagnanus in 1. part. 1. decret. de const. cap. ne innitaris nu. 349. ad 352. quæ errorem refellit. Senator Solorçan. embl. 79. n. 42. & de iur. Ind. tom. 2. in epist. ad Lectorem. Et ob id Scriptores librorum non sunt examini subijciendi, quia censentur approbati Nouat. de grauam. vassallon. grauam. 11. num. 3. tom. 1. Prato resp. Fisc. 39. num. 23. Petra qui supra dict. rittu 101. num. 50.*

O. Iosephus Ramon. conf. 95. num. 125. Monald. conf. 37 volumen 2.

P. Don Petrus de Nogueroi. allegat. 23. num. 96. & 98. Alexander conf. 24. lib. 7. cum alijs adductis per Grammat. in conf. criminal. 42. num. 8. cum sequentibus, videatur Camillus Lepidus decis. Lucen. 101. versic. Quo autem ad publicam, &c.

librum, sicque alijs præferendus eris N; de te benigniter resonata scientia, per famam probata O, formiter, & concludèter ostensa P. Aduocationis munere publico, & laudabili

Q. *Leg. Aduocati, Cod. de aduoc. diuersorum iudiciorum, leg. laudabile, Cod. de aduoc. diuers. iudic. l. prouidendum, Cod. postulan. D. Francisc. de*

Amaya *in comment. in l. vnic. Cod. de infam. lib. 10. tit. 57. nu. 87. Anna alleg. 123. n. 3. Reg. Valenz. cons. 34. n. 60. & 62. & seqq. lib. 1. Berart de visit. cap. 18. n. 1. Xammar de offic. Iud. par. 2. q. 2. num. 9. Guido Pap. decis. 188. Niger de execut. rei iudic. cap. 12. §. 2. num. 17. Excellentissimus Dominus Vicecancel. Crespi obser. illustr. 48. num. 30. & aduocatorum officium nobile dicitur Fontan. de pact. tom. 1. claus. 4. gloss. 10. par. 1. num. 127. & claus. 3. num. 16. Guzman de euiet. quest. 48. num. 5. Cabal. resol. crim. casu 287. Gratian. tom. 1. discept. forens. cap. 186. num. 6. Donellus lib. 18. comment. cap. 3. Franciscus Roccus cent. 2. respons. 32. nu. 1. Prosperus Carauita sup. rittus M. C. V. Neapol. ritt. 100. nu. 2. Carol. Petra sup. rittus M. C. V. Neapol. ritt. 101. num. 3. Don Anton. Francès de Vrrutigoyti Episcopus Barbastrensis in foro concient. par. 3. vot. 11. num. 7. in tantum quod ipsi multis titulis decorantur, & dignitate constituti dicuntur, Palch de vir. pat. potest. par. 2. cap. 5. nu. 68. Valenz. cons. 34. ex nu. 60. Thoro par. 1. compend. verb. Doctor, Reg. Sanfelic. decis. 56. num. 1. lib. 1. Fontan. decis. 503. sub num. 34. tom. 2. Mastril. de Magistr. lib. 4. cap. 10. num. 90. Prato respon. crimin. 21. num. 2. Carolus Petra decis. ritt. 101. nu. 2. quibus ianus Principis continuo patere debet, Francisc. Marc. decis. 650. par. 1. Martha tom. 1. iur. contr. tit. Aduocatus cap. 7. Petra rit. 102. n. 5. omitto alia Aduocatorum elogia, quia infinita.*

dabili Q in Barchinorū co-
ripheo prudenter R, fange-
ris: nit mirum! quod lingua sis
Reipublicæ S, domus oracu-

b lom

R. Petrus Gregor. syntagm. iur. lib. 49. cap. 6. 7. & 8. Specul. tit. de Aduocato nu. 4. lib. 1. Oliba de action. par. 2. praeum. ad prax. cap. 6. num. 12.

S. Bouadilla in polit. tom. 2. lib. 3. cap. 14. num. 65. Bald. in l. 1. ff. de iust. & iur. Senator Xammar de offic. Iudic. p. 2. q. 2. nu. 10.

T. Barbof. *de offic. Epifcopi part. 3. alleg. 79. num. 23.* Senator Xammar *de offic. Iudic. par. 2. quæst. 2. num. 38.* Paulus Staybanus iunior *resol. forens. resol. 96. num. 8. centuria 2.*

lum Ciuitatis T, & quod de iuris lumine V, Juris lucerna X, Bartholo dicitur (Baldi auctoritate maiore Y), non immerito tibi adeptetur. Honor ceteris rebus præfertur Z,

enites-

V. Franciscus Viuius *decif. Neapolitan. 35. num. 2. in fin. lib. 1.*

X. Iadoc Damhauder *in tractat. de subbast. cap. 4. num. 1.* Fontanella *tom. 2. de pactis clausul. 6. gloss. 2. part. 7. num. 19. pag. 438.*

Y. Vusembec. *in paratit. lib. 1. de veter. iur. enucl. tit. 18. num. 4.* & ibi Bachou. Ioannes Franciscus Marcianus *disput. forens. tom. 2. disput. 88. num. 28. in princip.*

Z. Leg. Iulianus *ff. si quis omnis. causa test. Iason in l. reprehendendi 3. tota. Cod. de instit. Barbat. in leg. 15. cui bonis col. 2. in fin. ff. de verb. oblig.* Admodum Illustris Dominus Don Raphael à Vilosa Sapientissimus Regens in Sacro Supremo Regio Coronæ Aragonum Consilio in suo celebri tract. de seruis fugitiuis *cap. 20. num. 58.* Don Didacus Antonius Francès de Vrrutigoyti Episcopus Barbastrensis *de competent. iurisdic. inter Curias quæst. 74. num. 53.* Senator Quésada, & Pilo *dissert. 16. à num. 82. tom. 1.*

AA. Leg. ius civile, ff. iust. & iur. leg. Trinus, §. fin. ff. de testam. militis, l. 1. §. simpliciter, ff. de ver. obligat. Franciscus Niconitius sup. rubrica, ff. solut. matrimon. num. 110. habetur vol. 3. repetent. iur. ciuilfol. 5.

BB. Cap. ius civil. de iust. & iur. Lancellotus Galiaula sup. leg. 1. §. si quis impliciter, ff. de verbor. obligat. habetur vol. 6. repet. iur. ciu. n. 21. fol. 119.

CC. Leg. ius civile, ff. ad l. aquil. Cancer par. 1. cap. 9. num. 189. Hieronymus de Irãço de protest. consider. 83. num. 14. Ripoll ad Pegue. in praxi ciuil. rub. 3. n. 8. ex tex. in leg. à Titio, ff. de verb. oblig. Surd. conf. 301. n. 19. plures more solito Barb. in locis commun. lit. R. n. 6. Gomez var. tom. 1. cap. 1. n. 16. Barbob. de fil. fam. q. 20. nu. 4. Francisc. Maria Prato vol. 3. discip. forens. cap. 41. n. 59. Don Hieronymus à Molina, & Guzman de verit. iur. veritate 30. num. 13.

DD. Don Hieronymus de Oroz de apicibus iur. lib. 3. cap. 11. num. 4. in fin. Ramon conf. 91. in fin.

EE. Imperator Iustin. in proem. institut. §. ultimò.

FF. Don Ioannes Solorçanus ditissimus auro doctrinæ Senator de iur. Indiar. tom. 1. lib. 2. cap. 1. num. 1. & 2. probat Scriptores librorum omnibus disciplinis uti debere.

enite scitq; exiguè in eo, qui cū addat nouū ius faciat *AA*, nouā rem edat *BB*; vbi enim eadem militat ratio, idem ius statuendum est *CC*. Affectus, & charitatis ratio circa personas habenda est *DD*, quam summa ope, & alacri studio *EE*, demonstrasti, omnibus disciplinis imbutus *FF*, superando doctrina Aylon ad Gomez, eruditione Hodierna ad Surdum, elegantia Ripoll ad Peguerā, subtilitate Osualdum ad Donellum, stylo Don Blasíu Florez Diaz de Menna ad Gamma, peritia Didacum Ludouicum de Lima ad Dominum Molinam, studio Soarez à Ribera ad Gomez, sublimitate Reinhardum Bachouiū in Vusembechium, stabilitate

b 2

Antonium

GG. Cuiatius tom. 7.
par. 1. lib. 1. tit. 1. lit. B,
fol. 490.

HH. Paulus Rubeus
decis. Rot. Rom. recent. p.
7. n. 252. in laudatione ad
iuris studiosus qui de ad-
miratione Iuriscōsultorū
Papiniani, Triboniani,
Ulpiani, Pauli, Sceuolæ,
Calistrati, Caij, & aliorū
similia protulit verba.

Antoniu de Marinis ad Fran-
ciscum Reuerterium, commē-
datione Gizzium ad Capiciū
Latro, splendore Franciscum
Mariam Prato in Philippum
Paschalem, amplitudine Lag-
narium ad Rouitum, artifi-
cio Paulum Mellium ad Ca-
stillo, dignitate Ludouicum
Antonium de Luca ad Vin-
centium de Franchis, decore
Cansalidum ad Peregrinū, in-
telligēria plures, addentes di-
co: sic perfectus Iuriscōsultus
efficeris, tum profitendo, tum
respondendo, tum interpretā-
do GG: vt legum tenebras
illustrando, nobis admiratio-
nem potius, quam spem imita-
tionis relinquo HH. Vale.

Additissimus

Bonaventura Tristany V. I. D.

CENSV-

C E N S U R A

DOCTISSIMI DOMINI,
NOBILIS DON MICHAELIS
DE CORTIADA REGII CON-
ciliarij, & F. A. Patrimonialis in
R. A. Cathalonix.

P R A C T A T V M de Privilegijs,
& Præhementijs Civitatis
Barcinonæ ab Egregio Sena-
tore Ioanne Paulo Xammar
olim compositum, & ab ipso
postmodum correctum, &
auctum percurri ex commis-

sione Reuerendi Cancellarij. Nitebat quidem li-
ber, sed post ei absterfas quasdam nubeculas ma-
gis nitescere videtur. Nec quid mirum, si clarior
post nubila Phoebus. Luceat utique, ac iterum
audeat

audeat lucere, cum suis posthumis additionibus. Se ipso grandior emineat, & Excellentissimi Gironis, siue Gerionis secundo sydere fauente micans, nomen & omen accipiat. Pro hisque placet, quod ad prælum redeat, ac quod tanta dies sub tam bono Consule, purus signet lapillus. Barcinonæ 13. Iulij 1668.

*Don Michael
de Cortiada.*

Die 24. Iulij 1668.

Imprimatur

Don Franciscus de Pons
Cancellarius.

Die 1. Augusti 1668.

Imprimatur

Vila V. G. & Offic.

ANI-

ANIMADVERSIO.

H T S I multa potuissem superaddere ex quibus liber iste forsitan commendaretur, sufficit Lectori illum sæpè laudari ab Egregio Senatore, Fiscique Patrimonij Sapientissimo Advocato Nobili Don Michael de Cortiada in suis elaboratissimis decisionibus; quàm maximam, & supremam Auctoris Panegyrim esse credidi. Qua propter cum in duobus dicti operis tomis hucusque prælo datis loca elucubrata, & illustrata observaverim non prætermitti velim, sed ea ab omnibus adnotari, prout sequuntur:

X A M M A R.

C O R T I A D A.

Ad §. 6. num. 11.

decis. 7. num. 78.

Ad §. 7. num. 4.

decis. 10. num. 6.

Ad

Ad §. 10. num. 14.	decis. 35. num. 5. in fin.
Ad eund. §. 10. num. 20.	decis. 10. num. 31.
Ad eund. §. 10. num. 15.	decis. 11. num. 59.
Ad eund. §. 10. num. 26.	dict. decis. 11. num. 63.
Ad eund. §. 10. num. 28.	dict. decis. 11. num. 67.
Ad eund. §. 10. num. 46.	decis. 10. num. 188.
Ad eund. §. 10. num. 55.	decis. 87. num. 8.
Ad eund. §. 10. num. 50.	dict. decis. 87. num. 9.
Ad §. 11. num. 27.	decis. 10. num. 183.
Ad §. 13. num. 22.	decis. 118. num. 11.
Ad §. 19. num. 20.	decis. 34. nu. 106. in fin.
Ibid. num. 24.	decis. 87. nu. 21. § 22.
	Et decis. 106. num. 84.
Ad §. 20. num. 76.	decis. 23. nu. 18. § 19.
Ad §. 22. num. 12.	decis. 8. num. 87.

D. Iosephus Monràs.

§§. CIVI;

DE PATRIA AD LECTOREM.

NTSI sciam iuxta verbum Domini neminem esse Prophe-
tam in Patria sua: tamen vt amoris, & benevolentia meæ
erga Patriam meam charissimã pignus aliquod offerre,
aut testimonium exhiberem, laborem huius pro Patria
opusculi fuscipere non dubitavi. Agnosco debitum Patriæ; in qua
infantia mea vagijt, pueritia lusit, iuuentus exercitata, & educata, se-
nectus à multis honorata est, & in qua honorificum Assessoris Do-
mus eiusdem Ciuitatis officium gessi. Merito Patriæ natos nos esse
aiūt Iureconsultus in *l. 1. §. & generaliter. ff. de ventr. in poss. mit.* Plato
dial. 9. de legib. Aristotel. *lib. 8. Politicor.* Cicero *lib. 1. officio. & 4. Rbe-*
toric. Lucas de Pen. in *l. in filijs C. de decurio. lib. 10.* Spino in *Specul. se-*
sta. glos. 14. principa. nu. 69. Peregrin. *de iur. fiso. lib. 4. tit. 3. nu. 20.* Adeo
vt Iurisprudentes consentiant magis subueniendum esse Patriæ quã
liberis, & parentibus in *l. 2. ff. de iust. & iur. vt docet Peregr. loco cita-*
to. Et notat *glos. in cap. 1. de conuers. infidel. verbo, & Christiani.* quod
Patriam filius patri, & patre filio præponere debet. Sic S. Ambrosi.
in *lib. de officijs* inquit. *Ordinata pietas est primo in Deum, secundo in Pa-*
triam, tertio in parentes, & S. Thomas 2. 2. *quæst. 60. artic. 3.* profiteatur
hominem Patriæ, & parentibus maximè debitorem esse post Deum,
& S. Augusti. *de Ciuit. Dei 19. dist. c. 1.* pertinere asserit ad virtutis offi-
cium, & vivere Patriæ, & propter Patriam liberos procreare. Idè
tex. in l. postliminium, §. filius. ff. de postlimin. reuers. testatur quod dis-
ciplina castrorum antiquior est Romanis ciuibus, quam charitas libe-
rorum. Et pro Patria filius in patrem, & pater in filiū ac vit in vxor-
em insurgere debent, *l. minin. è. ff. de relig.* Et Alex. quem reruli *de*
offic. Iud. & Aduoc. par. 2. quæst. 3. nu. 19. tenuit aduocatum potius pro
Patria quam pro patre aduocare debere, vbi *n. 60.* probaui non posse
cogi aduocare contra propriam Patriam. Sed & Patria quam nobis
suauissimam vocat Sceuola in *l. qui habebat de legat. 3. ciues suos in po-*
A
testate

estate habet, pro ut pater filios, l. ordine, §. fin. ff. ad Municipal. Luc. de Penna in d. l. in filijs. Elegãtia sunt Ciceronis verba 14. cap. officio. Omnium (dicit) societatum nulla est gratior, nullaq; charior, quam ea quæ in Republica est. Vnicuiq; nostrum chari sunt parentes, chari sunt liberi, propinqui, familiares: sed omnes omnium charitates Patria una complexa est, pro qua quis non dubitat mortem appetere, modo sit Patriæ profuturus. Unde Ouidi. de Ponto. lib. 1. elegia 4.

Nescio qua natale solum dulcedine cunctas
Ducit, & immemores non sinit esse sui.

Et Horati. Carminum lib. 3. Ode 2.

Dulce & decorum est pro Patria mori.

Et M. Tullius lib. 1. Tusculanar. quæ est. circa fin. Clara verò mortes pro Patria appetitæ non solum gloriosæ Rhetoribus, sed etiam beatæ videri solent. Et Rhetoricor. lib. 4. Nullum in tantum est periculum quod sapiens pro salute Patriæ vitandum arbitretur. Concinnè, & venutè de Patria loquitur Cassiodorus lib. 1. epist. 20. Feris (inquit) datum est agros, sylvasque quærere: hominibus autem fores Patrias semper cuncta diligere. Aues ipsæ per aera vagantes proprios nidos amant: erratiles feræ cubilia dumosa festinant: voluptuosi pisces cavernas suas perquirunt: cunctaque animalia ibi se norunt refugere, ubi longissima cupiunt ætate constare. Et ne sanctorum deficiat auctoritas, S. Hieronymus cap. 7. super Hieremiam scribit naturale esse ut quisq; naturale diligat solum, & nihil dulcius habeat Patria. Neq; verò assentior Socrati, qui interrogatus qua Patria ortus esset, respõdit. Mundanus sum. Totius enim Mundi ciuem, & incolam se arbitrabatur, nullam sibi approprians Patriam. Neque Ouidij Fastorum lib. 1. opinionem amplector, dum ait.

Omne solum forti Patria est, ut piscibus æquor,
Ut volucri vacuo quicquid in orbe pates.

Nisi has posteriores sententias ad eos referas qui tam fragili ac muliebri sunt animo, ut extra ortus sui cunabula, si casus ferat, vivere metuant. Vale.

Ioan. Paul. Xammar.

PRODIT

R O D I T in lucem huius
operis noua , & secunda edi-
tio adaucta, & correcta; adau-
cta ex his quæ nouiter ob-
seruata habui ; correcta ex
his quæ semper emendanda
cognoui. Fateor siquidem in prima editione ali-
qua contineri, licet timido potius quam sini-
stro calamo exarata, quæ desiderabam expur-
gari, ne quod timore excusandum, errori po-
steritas imputaret. Pateat igitur me in aliquo
noluisse deficere; & delere fidelitatem (Patria
iam restituta ditioni Domini nostri Regis His-
paniarum Monarchæ) quæ simulatio depixerat
ingruentibus huius Principatus turbationibus.
O incoelix mihi semper ætas, quæ scribere quod
scripsisse noluissem, me coegit. Iam hæc de-
plorauit in Præfatione ad Lectorem in vestibulo
mei operis rer. iudic. Sed & iterum deploro,

§. CIVILIS DOCTRINÆ
INDEX.

- §. 1. Quis fuerit vrbs conditor.
- §. 2. A quo tempore vrbs condita sit, & de multiplici ac de vero ipsius nomine.
- §. 3. De situ, & incolatu vrbs.
- §. 4. De diuersis Dominis ac Principibus Ciuitatis.
- §. 5. De religione Ciuitatis.
- §. 6. Barcin. Ciuitas est caput, & titulus Cathalonix.
- §. 7. Ciuitas Barcinonæ est Regia sedes.
- §. 8. Ciuitas Barcinonæ fuit Colonia, & Cancellaria Romana.
- §. 9. Ciuitas Barcinonæ est communis Patria Cathalanorum.
- §. 10. Ciuitas Barcinonæ priuilegio suorum Regum habet multa iura Regalia.
- §. 11. De iudicio Procerum, seu Proborum hominum Barcinonæ in Criminalibus.
- §. 12. Ciuitas Barcinonæ habet ius statuēdi pro bono Reipublicæ cum poenis etiam corporalibus.

§. 13. De

- §. 13. De facultate statuendi circa Collegia, & Confratrias artificum, & fabrorum.
- §. 14. De iurisdictione Ciuitatis Barcinonę circa Collegia, & Confratrias artificum, & fabrorum ipsius.
- §. 15. Ciuitas Barcinonę declarat per sacramenta voluntates morientium.
- §. 16. Ciuitas Barcinonę pro ciuium victu debitoribus, & delinquentibus tribuit securitatem, & cogit omnes.
- §. 17. De represalijs, & hoste vicinali Ciuitatis Barcinonę.
- §. 18. De immunitate Ciuitatis Barcinonę.
- §. 19. De argentaria, seu mensa communium depositorum Ciuitatis Barcinonę.
- §. 20. De Centumuirali Concilio Ciuitatis Barcinonę, tum etiam de Ordinario.
- §. 21. De Consulibus Ciuitatis Barcinonę.
- §. 22. De admissione ciuium ad officia Ciuitatis, vel ipsorum repulsa, & impedimentis.
- §. 23. De recursibus, & appellationibus officialium.
- §. 24. Ciues Barcinonę qui censeantur.

EX §. I. CIVILIS DOCTRINÆ.

SVM MARIVM.

- 1 **B** Arcinonæ urbis conditor quis fuerit controuersum est apud Historicos.
- 2 Historijs tantū creditur, quantum à maioribus fides adhibita fuit.
- 3 De Historiarum fide remissive.
- 4 Opinio quod Barcinonam condidit Hercules Lybicus.
- 5 Alia opinio quod eam edificauit Amiclar Barcino Africanus, & Dux Pœnorum.
- 6 Alia opinio quod à tugurijs piscatorum quæ iuxta mare fiebant, originem cœpit.
- 7 Alia, & verior opinio quod prius Hercules eam construxit, & Amiclar auxit.
- 8 Lapis antiquus in platea domus Ciuitatis Barcinonæ referēs urbis conditorem.
- 9 Ignorantia in rebus proprijs non præsumitur.
- 10 Vicinus præsumitur scire facta vicini.
- 11 Lapidibus antiquis scripta plenè probant.
- 12 Et constituunt notorium.
- 13 Et probant plenè ius patronatus antiquum.
- 14 Don Antonius Augustinus notatur dñi à lapide sito in platea domus Ciuitatis Barcinonæ cauendum admonet.
- 15 Moneta antiqua Alphonsi Regis Aragonum, & Comitis Barcinonæ circumcincta vocabulo BarKnona.
- 16 Frãcisei Calcæ Æquitis Barcinonæ opinio conuincitur.
- 17 Floriani de Campo traditio probatur.
- 18 Bouis caput fuit insigne Carthaginensium secundum unã traditionem.
- 19 Bos integer fuit Carthaginensibus pro insignijs secundum alteram traditionem, & quid bouis caput significauerit.

EX CIVILI Doctrina.

§. I.

*Quis fuerit urbis con-
ditor.*

ON modica sunt
historicoꝝ dis-
sidia in hac que-
stione quis Bar-
cinonam condi-

derit. Imò tanta reperiuntur,
vt litteratissimus ex nostris
scriptor Don Antonius Au-
gustinus dignissimus Tarraco-
nis Archiepiscopus *Dialogo 9.*
traditionum varietate; & opi-
nionũ diuersitate pressus sen-
ferit huius rei veritatem non
liq̄nere. [** Historijs enim nõ
creditor, nisi sint tales, quod
illis à maioribus nostris adhi-
bita fides sit. Ioan. Baptist. Coc-
cinus decis. Rotæ Roman. 132. nu.
5. Et de fide Historiarum, latè
Castillo de tertijs cap. 3. Mascari.
de probat. conclus. 287. Valenz.
conf. 79. num. 32. Menoch. cons. 1.*

*num. 125. lib. 1. Et passim DD.
in l. 2. §. eo tempore, D. de orig.
iur. *] Alij primũ urbis ædifi-
cium strenuo Herculi Lybi-
co tribuunt quòd ex nouem
nauibus quibus ipse vel sui na-
uigabant, vna ad oram maris,
vbi nunc Barcinona collocata
perspicitur, vitempestatis ap-
pulsã, & salua, cæteris verò
amissis, vel secundam non nul-
los auctores in littore iuxta
Galliã manentibus, monumẽ-
ti ergo prior urbem constru-
xit, & appellauit *Barcanõna*
cum nauis vernacula lingua
sic voceretur, ita *Tomich. cap. 6.*
*Marquilles in vsatic. cum domi-
nus, Ioan. de Socarrat. in cap. ba-
bito num. 21. Don Roderic. Ar-
chiep. Toletan. lib. 5. cap. 5. de re-
bus Hispa. Guill. a Vallisca in d.
vsatic. cum dominus, D. Hiero-
nym. Pujades in historia vniuers.
Princip. Cathal. lib. 1. cap. 23. &
24. Frater Franc. Diago in hi-
storia Comitum Barcinon. lib. 1.
cap. 1. & post eos idem Diago in
nona Principatus Cathal. des-
criptione typys mandata Antuer-
piæ anno 1605. verbo Barcino-
na, & Spephan. Gil. Bruniquer
Syndicus eiusdem Ciuitatis in sua
apologia cap. 1. num. 2.**

Alio-

5 Aliorum est sententia, quod Amiclar Barcino Africanus, & Dux Poenorum fortissimus fuit primus urbis conditor, dum in calce montis Iouis, nunc Iudaici aduersus hostes, & inimicos, se, suosque munitet, eamque vocauit ex nomine suae familiae, Barcinonem, ita asserunt *Florian. de Campo in Chron. Hispan. lib. 4. cap. 14. Petr. Medina de excellentijs Hispan. part. 1. cap. 18. Petr. Anton. Beuter in Chron. Hispan. part. 1. cap. 14. Anton. Vitladamor in Chron. cap. 11. Peter. Michael Carbonell. cap. 17. Doctor Hieronym. Pau in sua Barcinona. D. Dionys. de Iorba de excellentijs Barcinonae in princip. Tarafa. cap. 37. Stephan. Forcatul. de Gallorum Imperio lib. 7. Doctor Ludouic. Pons de Ycart de excellentijs Tarraconae cap. 9. Stephanus Garibay in compend. Chronic. lib. 5. cap. 12. Ioan. Vaseus in Chronic. Hispan. lib. 1. cap. 15.*

6 Tertia fuit scriptorum traditio, quod neque Hercules Aegyptius, siue Lybi-

cus, neque Amiclar Barcin. Africanus urbem primus aedificauit, sed à tugurijs piscatorum, quae propter mare, cui adiacet, fiebant, originem coepit. Ita tradit Ioannes Episcopus Gerunden. in suo *Paralyptom. Hispan. lib. 1. cap. de urbibus ab Hercule conditis.*

Veriorem arbitror opinionem, quod Hercules primus condidit, & Amiclar auxit, ut asserit Diago in *descriptione Cathalonae ubi supra*, dicens plures Auctores ita tenere, & antea ita censuit Hieronym. Pujades *dict. cap. 23.* & acerrime tueretur, & à contrarijs liberatur, *dict. cap. 24.* & postea affirmat Syndicus Ciuitatis in *dict. apologia loco citato*, quavis tam Diago quam Pujades ibidem testentur quod multi primam sententiam, quae Herculem conditorem facit, impugnant. Iudicium meum duobus praesertim validissimis testimonijs roboratur. Vnum est ex antiquo lapide in platea domus Ciuitatis de qua agi-

mus, versus Parochialem
Ecclesiam Sæcti Iacobi pu-
blica auctoritate, & matu-
ro (vt creditur) veterum sa-
pientum consilio ante oculo-
s omnium ab anno 1550.
posito in quo leguntur hæc
verba. *Barcino Ciuitas ab
Hercule condita, à Pœnis au-
cta, à Romanis culta, à Go-
thib; nobilitata.* Ecquis ab hac
9 opinione per totum corpus
Ciuitatis ab antiquissimo
tempore amplexa sine labe
remeritatis discedat? cum
præsertim in rebus proprijs
ignorantia non præsumat-
ur, *leg. fin. ff. de vsucap. pro
suo, leg. plurimum. ff. de iur.
& fact. ignoran. Bouadilla in
polit. tom. 2. lib. 4. cap. 5. num.*
1032. Quod adeò verum est,
vt etiam vicinus præsuma-
tur scire facta vicini, *leg. do-
minus horreorum. ff. locat. leg.
2. §. 1. de flumini. Spino in spe-
cul. restam. gloss. 11. principa.*
11 num. 96. Sed & scripta in
lapidibus antiquis quantum
proben, notissimi iuris est:
nam scriptura antiqua, & in
loco publico, ac manifesto
sita, etiam in his quæ magni

sunt præiudicij, plenam, &
perfectam probationem faci-
cit, iuxta *glo. celebrem in cap.
cum causam, de probation. Spe-
culat. in tit. de probation. §. vi-
dendum, vers. sc. Restat nono
per liberos, Menoch. de præ-
sumpti. tom. 1. lib. 2. præsump-
tion. 59. num. 1. & 2.* Dicitur 12
enim cõstituere notorium,
vt asserunt *Bart. & Bald. in
leg. monumentorum, C. de reli-
gios. & sumptib. funer. & ita 13*
plenè probari ius patroña-
tus antiquum docuit *Bald. in
conf. 310. lib. 5.* Inde meri- 14
to, ac iure optimo obiurga-
tur à nostris Don Antonius
Augustinus vir alioquin do-
ctissimus *Dialogo 9.* vbi Bar-
cinonam aduenientes ani-
mauertit, vt à præfato la-
pide in platea domus eius-
dem patente caueant, quasi
historiæ veritatē in hoc ar-
ticulo non contineant.

Alterum argumentum 15
depromitur ex antiquissi-
ma moneta Regis Arago-
num, & Comitis tunc Bar-
cinonæ Alphonfi à quingē-
tum, & quinquaginta annis
in hac Ciuitate cussa, quæ
circun-

circūcineta conspicitur hoc vocabulo *BarKnona*, ex quo clarè inferitur iam antiquis illis tēporibus dominos tūc & Comites *Barcinonæ* Herculem existimasse, & credidisse suæ urbis conditorem.

16 Unde quoque conuincitur cēsura *Frācisca Calce Æquitis Barcinonen. in libro de Casthalonia cap. 12.* qui inquit opinionem pro Hercule à voce populū, seu vulgi initium dumtaxat habuisse.

17 Verosimilius est quod *Florianus de Cāmpo in Chron. Hispan. lib. 1. cap. 24.* nobis commemorat vt certum existimari mœnia vetera *Barcinonæ* à prælibato *Pœnorū* Duce *Amiclare* constructa fuisse, eamque vagari famā quia in quadam illorum arce quæ hodie regionum carcerum est, in platea veteri frumentorum patet in lapide exculptum bouis caput, quod erat *Pœnorum*, siue *Carthaginensium* insigne.

18 Et *Syndicus Ciuitatis in sua apologia cap. 1. num. 5.* inquit communem opinionem esse, quod bouis caput *Car-*

thaginensium insignia referebat, & subditum cum lapidem in memoriam Ducis *Amiclaris* fuisse positum. At ab hoc dissentit *Puja* 19 des in dict. cap. 24. vbi scribit bouis capite vsos fuisse *Carthaginenses* ad significandam laborem, integrum autem bouem sibi pro insignibus habuisse, vt docuit *Cassa. in Cathalog. glor. mund. par. 1. considerat. 17.* Sed hæc solutio futillis aut leuicula videtur.

EX §. II.

SUMMARIVM.

1. **B**arcinonæ antiquitas secundum traditionē *Iacobi Marquilles, & Guillelmi de Vallesca.*
2. *Barcinonæ* antiquitas secundum traditionem *Frācisca Diago, & Hieronymi Pujades.*
3. *Barcinonæ* antiquitas secundū traditionē *Eusebij,*

2 in *vsatic*. *Cequiam molendi*
norum versicat. Nota sexto,
Guillet. de Vallest. in d. vsatic.
 2 cum dominus not. 13. cum seq.
Michaël. Ferrer par. 1. obseru.
cap. 57. num. 4. Andr. Boscob de
titulis honorificis Cathalonie
lib. 4. cap. 3. Gabr. Berart. in
specul. visitatio. cap. 22. num. 9.
 2 Imò Franciscus Diago Va-
lentin. in historia Comitum
Barcinonæ cap. 1. D. Hiero-
nymus Pajades in historia
uniuersali Cathal. cap. 23. &
24. & alij referunt, & prob-
 3 bant constructam præfatam
 vrbē fuisse 1700. annis ante
 Domini Aduentum. Quib-
 3 bus potius fidem adhiberē
 quam Eusebio citato à Dio-
 nylio de Iorba in suo libello
de excellentijs Barcinonæ post
princip. qui asserit vrbem
 conditam 234. annis ante
 Iesu Christi Aduentum, ni-
 si forte dixeris Eusebiū exi-
 stimasse primum vrbis con-
 ditorem fuisse Ducem Pæ-
 norū Amiclarem, non Her-
 culem Ægyptium, vt quo-
 que Dionysius de Iorba sen-
 sit: nam multis centum an-
 nis antequam Amiclar flo-

ruit Hercules, vt animad-
 uertit Bruniquer Syndi-
 cus Ciuitatis in sua apologia
cap. 1. nu. 2. Hic suam apo- 4
 logiam anno 1630. cum ad-
 huc ego aduocati ordinarij
 Ciuitatis eiusdem officium
 gererem, in lucem edidit,
 & dicit. *cap. 1. num. 10.* vrbis
 antiquitatem extollens af-
 firmat eam à sua prima cō-
 structione esse annorum
 3308. Crescat vtinam, &
 augeatur vsque ad vltimum
 seculi diem.

[* De Vniuersitatis 5
 constitutione, conseruatio-
 ne, & morte *Ios. de Sesse de-*
cis. Arag. 149. tom. 2. Ios. Ra-
mon conf. 37. nu. 104. Et Vni-
 uersitas ex quibus constitu-
 ta censeatur, idem *Ramon*
conf. 24. num. 49. Et quod li-
 cet ab initio ab vno incipe-
 re nequeat, neque vnus so-
 lus eam constituere valeat,
leg. Neratius Priscus 84. Dig.
de verbor. signif. & cap. 1. de
election. Tamen ex post fa-
 cto ius Vniuersitatis in vno
 retineri possit, & iura om-
 nium ad eum deuolui, pro-
 bat *tex. in leg. sicut, §. in De-*

curionibus Dig. quod cuiusque Vniuers. nom. & ibi gloss. & etiam Glos. in dict. leg. Neratius, & in dict. cap. 1. Franciscus Marcus decis. 367. & decis. 801. par. 1. Salgad. in labyr. creditor. par. 3. cap. 16. nu. 55. vbi quod Vniuersitas nō potest incipere, nisi à tribus, sed tamen conseruatur in vno. * J

- 6 Pluribus nominibus hæc Ciuitas ab scriptoribus appellatur. Sæpius vocata est *Barcinona*, nonnunquam *Barchinona*, seu *BarKnona*, interdum *Barcino*, aliquando *Barcilo*, aliquoties *Fauentia*. Frater Francisc. Diago in noua Principatus *Cathalonie* descriptione, verbo *Barcinona*, notat hoc nomen *Barcinona* fortasse dictū esse à Duce Pœnorum qui eam auxit Amiclar *Barcino* de familia *Barcinea*. Sed antea Hieronymus Pujades in *historia vniuersal. Cathal. lib. 1. cap. 24.* id negauit censens *Barcinonam* potius nominari quasi *Barcamnonam* à nona naui *Herculeæ* conditoris vrbs quæ litus maris

eius aduenit. *Barchinonam* 8
certè, seu *BarKnonam* nemo ambigit ab ista naui deriuari: prout fere omnes cō- 9
sentiunt *Barcinonis* nomen à Duce Pœnorum præfato, seu ex eius familia *Barcinea* tractū esse, quamquā Episcopus Gerunden. in suo *Paralypomen. Hispania cap. 1. de vrbibus ad Hercule conditis*, ait *Barcinonem* græcum esse nomen, quia græcè *Barcinon* significat tuguriū, vnde vrbs ista à tugurijs piscatorum (vt sentit) nomen habuit *Barcinonis*. *Barcilo* 10
nis nomine vocarunt, aliqui Ciuitatem, vt Pujades *dict. cap. 24.* animaduertit: extat enim quorundam traditio, vt refert Hieronymus Paulus Canonicus eiusdem Ciuitatis in suo libello *inscripto, Barcinona* quod *Barcilonis* nomen sumpsit à Ciuitate *Caryæ* quæ *Barcilo* nuncupabatur. Hæc tamen opinio autoritate multum destituta est, vt idem Paulus obseruat, melius ergo Ciuitatem *Barcineam*, seu *Barcinonensem* appellaueris.

11 Fauentię cognomento donata fuit hæc Ciuitas mutato antiquo Barcinonæ nomine, tempore Romanorum, vt tradunt Pujades *lib. 3. cap. 21. Diago in d. descript. vbi supra.* Postquam enim deuictis Carthaginensibus sub quorum dominio illa erat, effecta fuit ditionis Romanæ, Scipiones in eam induxerunt populos Fauentinos à quibus appellatur eam Fauentiam, vt ita vocat Plinius *de natural. hist.*

12 *lib. 3. cap. 2.* Sed exiguo tempore ita dicta cito ad pristinum Barcinonæ nomen restituta fuit, vt asserit Pujades *lib. 3. cap. 21.* imò ipsi quoque Romani non nunquam etiam Barcinonæ, & Barcinonensium nominibus tanquam proprijs, & antiquioribus utebantur, vt vsus est Paulus Iureconsultus *in leg. fin. ff. de censib.* vbi Barcinonenses à iure Italico immunes esse subdit.

13 Similiter Catalonia ex cuius Principatu est Barcinona, diuersimode appellata legitur. Ab alijs scilicet,

& frequentius *Catalonia*, ab alijs *Cathalonia*, ab alijs *Catalaunia*, ab alijs *Cathalania*, ab alijs *Gotolania*, & populus *Gotolanus*, *Catalanus*, *Cathalonicus*, *Catalaunicus*.

Cataloniam à Catis, & 14 Alanis duobus populis, qui simul eam inhabitauerunt, dici voluit Vaseus *in historia Vadalorum, & Alanorum*, & ante eum Beatus Rechmanus *lib. 1. de rebus Germanis* asserens hanc esse veriore opinionem [* Hunc Authorem hoc ipso nomine vocat ad idem, Doctor Hieronymus Pujades *in Chron. vniu. Cathal. lib. 5. cap. 38. fol. 253. col. 4.* Non quod sit ex numero Beatorum Sanctorum Catholicæ Ecclesiæ, sed quod sic appellabatur. *] Attamen Blondus *de declinatione Imperij Romani decis. 1. lib. 7. & Sabell. in cap. 8. lib. 5.* existimarunt sump. 15 fuisse vocabulum à Goris, & Alanis duobus populis qui commixti in ea fuerunt, sicque prius vocatam fuisse *Gotolaniam*, & postea mutatis quibusdam litteris *Cataloniam*.

16 *gniam. Sed & Laurentius Vallalib. 1. de rebus à Ferdinando gestis, & post eum Canonici Francisc. Tarafa in quadam descriptione populorum montium, & fluminum Hispanie, censent Cataloniae nomen tractum esse ab Oppido, quod erat in ipsa, & hodie ignoratur, quo loco fuerit, nomine Catalon, in quam sententiam inuehitur, illam reprobandis Francisc. Calça de Catalonia cap. 2.*

17 * [Addo aliam Cathaloniam denominationem ex Otgerio Cathalon, qui cum suo Exercitu Cathaloniam ingressus fuit pro expugnandis Sarracenis ante Caroli Magni aduentum, quam denominationem aliqui existimant probabiliorē. *]

18 *Cathaloniam nuncupavit Petr. Anton. Beuter. cap. 20. in Chron. Hispan. ab Alanis,*

19 *& Gothicis populis. Catalauniam Antoni. Viladamor in Chron. cap. 79. ubi & Catalonicos, & Catalaunicos incolas vocat, capto nomine ab Oppido Catalauniae in Regno Galliae dixit, quod*

attingit Pujades in histo. uniuers. Catib. lib. 4. cap. 63. & lib. 6. cap. 19.

EX §. III.

SVMMARIVM.

- 1 **B** Arcinona sita est supra montem nomine Taber in cuius vertice insidebat olim horti mirifici.
- 2 *Horti antiqui in summo urbis Barcinonae quo loco essent secundum opinionem Hieronymi Pujades.*
- 3 *Opinio Hieronymi Pujades refellitur.*
- 4 *Aquae ductuum ad hortos antiquos Barcinonae derivantium vestigia ubi perspecta sunt.*
- 5 *Herculis Aegyptij corpus an sit sepultum sub antiquis columnis Barcinonae in vico Paradisi.*
- 6 *Barcinonae urbs adhuc promotorio nomine vulgari*

- gari Moniuych, & quale illud sit.
- 7 Moniuych quomodo latine nuncupandus sit, controuersia est scribentium.
- 8 Moniuych vocandus est mons Iouis secundum unam opinionem, & quare.
- 9 Moniuych appellandus est mons Iudaicus secundum aliam opinionem, & quare.
- 10 Moniuych quo nomine fuerit olim dictus, & quo nunc à multis annis diuersimode secundum veriore opinionem.
- 11 Iudaeorum transmigrationes, & aduentus in Hispaniam.
- 12 Iudaei, & eorum sanguine nati exclusi ab honoribus, & officijs Reipublice ex diuersis statutis.
- 13 De validitate dictorum statutorum remissive.
- 14 Moniuych à Templo, & cultu Diue Matrone ibi constructo potius quàm ab antiquis Iouis Sacrificijs nuncupari possit.
- 15 Episcopalis Sedes Barcinonae à quo constructa sit.
- 16 In Episcopali Sede Barcinonae quae Sanctorum corpora seruentur.
- 17 Raymundi Berengarij Comitis Barcinonae, & Almodis uxoris suae atque Patriarchae Clementis corpora iacēt in Ecclesia maiori Barcinonae.
- 18 Stemmata, & insignia in choro Sedis Barcinonae à tempore Caroli Imperatoris.
- 19 Descriptio urbis Barcinonensis per pulchra, & excelens.
- 20 Cloacarum vsus Barcinonae mundus, & saluber.
- 21 Cloacarum operis Barcinonae quis fuerit auctor.
- 22 Cloacarum Barcinonae opus à quo tempore sit.
- 23 Cloacae Barcinonae cuius expensis purgandae sint, & de earum qualitate.
- 24 Viae publicae Barcinonae quales sint.
- 25 Viae publicae Barcinonae quot sint, & quot illa vicinos contineat.

§. III.

De situ, & incolatu
urbis.

- 1 **B** Arcinona, ut fert Frater Frāciscus Diago in noua Principatus Cathalonix descriptione, supra mōrem cōstruēta est modicum, qui antiquis nuncupatus est *Taber*, in cuius vertice pluribus magnis columnis, quarum non pauca perdurant adhuc, infidebant olim hortu pensiles, ita profecto similes Babilonicis huius generis hortis, ut miraculum sicut & illi vocarentur, hoc eorum nomine ad Barcinonensis Comitatus Raymundi Berengarij primi rempessitatem vsque perdurante,
- 2 nunc autem in Paradisi nomen mutato, quod & hortos significat, vocaturque Paradisi vicus: quamquam
- 3 Hieronymus Pujades in bi-

stor. vniuersal. Cathalon. lib. 1. cap. 25. (vt nihil sine contradictore sub Sole sit iuxta Iustiniani sententiam inauthen. de tabellionib. §. si vero indignus) existimauit hortos praedictos non in praefato vico, & columnis praenarratis, sed inferius in loco, vbi nunc Ecclesia maior siue Sedes Barcinonae collocata est, extitisse, quod aqua quae ex Bisotio flumine ad eos rigandos deriuabatur, non potuisset suo iudicio tantum ascendere, credit ergo columnas illas porticus quosdam ad ambulandum constituisse. Equidem arbitror veritorem priorem traditionem, quae est Fratris Diago, & creberrime omnium fere opinione usurpatur, & vel ex eo vrget quod Paradisi nomen loco hodie reliquum est. Vestigia vero aquae ductum asserit Pujades vidisse in vico stragulariorum, & Dionis. de Iorba *libello de excellētij's Barcinon.* in platea noua, & prope Monasterium Monialium Sactae Magdalenae.

4 Quod

- 5 Quod autem aliqui aiunt, ut notant Mariana *in historia de reb. Hispan. lib. 1. cap. 9. Torba ubi supra, & tenet Tomich. cap. 5.* Herculis Ægyptij corpus sub eisdem columnis sepultum esse, negant Pujades *cap. 23. Beuter. in Chronic. Hispan. lib. 1. cap. 20. Pineda lib. 2. cap. 16. §. 2. Petr. Medina de excellentijs Hispan. lib. 6. cap. 1.* & hæc opinio negatiua maiori auctoritate pollet.
- 6 Adhærescit hæc vrbs radicibus promontorij cuiusdam supra mare valde editi vulgo vocati Moniuych, qui & saxeus, & terreus, fontibus irriguus, fertilitateque est decorus, ac pluribus lapidicinis abundat, ex quibus ædes ciuium nec non Molle siue portus eiusdem Ciuitatis conficiuntur, & in culmine turrim, seu speculam habet, vnde custodes Ciuitatis à longinquo naues, & triremes venientes, aut transeuntes specularunt, & Ciuitati signant. [* Mōtis Iouis specula, nauigiorum Argos appellatur, admonens naues sæpè inimicorum acolas portus Ciuitatis. *] Non leuis est inter historicos controuersia quomodo mons iste latinè sit appellandus, an mons Iouis, an verò mōs Iudaicus. Quidam enim volunt nuncupari Iouis montē, quod Hercules Ægyptius postquam hanc condidit vrbe[m], eum montem Ioui consecrauit, & templum in eius vertice ad Iouis honorem construxit. Ita censent Pomponius Mela de situ orbis *lib. 2. Episcopus Gerund. in paralyppol. Hispan. lib. 2. cap. de vrbib. ab Hercule conditis, Hieronym. Paul. in sua Barcinona, Michael Carbonell in Chron. cap. 7.* Alij existimant montem Iudaicum vocandum esse ab antiquis Iudæorum sepulcris quæ in eo sunt, & adhuc hodie cernuntur. Ita asserunt Lucius Marin. *lib. 1. cap. de montibus, Pujades in Histor. vniuers. Cathol. lib. 2. cap. 20. Tomich. quem supra citatus Carbonell arguit, Diago in historia Comi-*

tum Barcinonæ *lib. 1. cap. 1.*
 10 Arbitror verius esse quod
 scripsit Frater Diago in no-
 ua Principatus Cathalonix
 descriptio. verbo *Barcinona*,
 hunc montem multis ab
 hinc annis Iudaicum appel-
 2 lari ab antiquis Iudæorum
 sepulcris quæ in eo sunt,
 autem Iouis fortasse dictū
 fuisse, quod Ioui in illo sa-
 11 crificaretur. [* Circa se-
 pulcra Iudæorum mōtis Iu-
 daici obseruatione dignum
 est, quod Dei iudicio de-
 structa Hierusalem à Tito
 Vespasiano Imperatoris fi-
 lio (quæ destructio, anno à
 Christo Domino 73. & 2.
 Imperij Vespasiani, secun-
 dum Iosephum de Bell. Iud.
lib. 7. cap. 18. & Histor. Tri-
 12 part. *lib. 3. cap. 1.* & 2. part. 1.
 facta fuit) multi ex Iudæis
 relegati (ve iisdem Autho-
 res, & post Beuterium, &
 Marianam, noster Hiero-
 nym. Pujades *in sua histor.*
uniuers. Cathalon. lib. 4. cap.
21. referunt) in Hispaniam
 peruenerunt, & ex parte in
 Ciuitatē Barcinonæ, & rur-
 sus sequuta sub anno à par-

tu Virginis 137. rebellionē
 Iudæorum in eadem Ciui-
 tate Hierosalem, & ipsi
 deuidis à militibus Adria-
 ni Imperatoris sub anno
 139. multi ex iisdem rele-
 gatis, Hispaniam etiam ad-
 uenerunt, vt scribunt Dion
 Cassius, *in vit. Adrian. Me-*
xia lib. 4. cap. 17. Pujades *lib.*
4. cap. 40. Et in Cathalonix
 anno 1400. vt ex cōcl. Reg.
 Aud. facta 2. Februa. 1580.
 infr. §. 14. probati; plurimi
 Iudæi prædicatione S. Vin-
 centij Ferrer tabæ Chri-
 stianæ militiae, & lumine il-
 lustrati ad Christi Domini
 Fidem conuersi fuerunt; &
 ex eo tēpore familiæ Neo-
 phitorum, & nouiter con-
 uersorum inceperunt ea in-
 famia notari in matrimo-
 nijs contrahendis, & in mu-
 neribus Reipublicæ susci-
 piendis, & alijs actis hono-
 rificis gerēdis, vt in eadem
 conclusione habetur. Perfidi
 autem Iudæi qui ad Pri-
 dem Christianam conuer-
 noluerunt, fuerunt demum,
 omnes penitus à Cathalo-
 nix, & cæteris Hispaniæ

Regibus expulsi per Serenissimum Ferdinand. II. Reg. Aragon. sub anno 1492. ut in Historia eiusdem legitur relata in vol. Const. Cathal. & passim Historici tradunt.

12 Remanserunt itaque cōuersi, & cōuersorum Fidei, & ab his sanguinē nutriendes, qui tanquam ex infecto sanguine, & ignominia nota infecti, diuersis etiam, ad id edictis, & promulgatis statutis, non fuerunt ad honores admissi, & præsertim ad obrinenda munera Civitatis Barcinæ, ut obseruatur infra §. 22. num. 32. Pro ut in Hispania, multa ex huiusmodi statutis vigent.

13 An autem hæc statuta sint iuri conformia, & iustitiæ congruant, non satis inter Doctores convenit, quibusdam scilicet negantibus, & quibusdam affirmantibus, quam quæstionem latissime, & accuratissime disceptatur August. Barbof. *vol. decis. tom. 2. lib. 3. vol. 97. con-*

14 *clus. 2. ** Unde hodie in summo monte pro custodia

Ciuitatis super ædificatum est fortissimum propugnaculum. Est tamen in eo fortius præsidium Ciuitatis Templum Diuæ Matronæ Virginis, & Martyris, cuius corpus eo miraculosè delatum, ibi seruetur, & colitur, à cuius cultu potius quam ab antiquis Iouis sacrificijs posset etiam mons iste nomen obtinere.

Episcopalis Sedes Sanctissimæ Cruci sacra illustrissimum, ac ditissimum Templum est anno 1058. à Raymundo Berégario primo huius nominis Comite Barcinonæ constructum, & postea iussu Clementis Patriarchæ administratoris eiusdem Ecclesiæ finitum, ut refert Dionys. à Lorba in *libell. de excellent. Barcinon. Seruantur, & venerantur in eo corpora Sanctorum Seueri, & Olegarij Episcoporum ipsius Ciuitatis, & Diuæ Eulaliæ Barcinonensis Virginis, & Martyris titularis eiusdem, quorum precibus Ciuitas hæc summam sibi foelicitatem pollicetur, & quo.*

- 17 & quotidie experitur. Iacēt quoque in eadem Ecclesia maiori corpora Raymundi Berengarij Comitris Barcinonæ, & Almodis vxoris suæ, atque etiã corpus prædicti Patriarchæ Clemen-
- 18 tis. Depicta sunt in choro supra sedes Canonicorum, & Clericorū complura stēmata, & insignia Regum, Principum, Ducum, Marchionum, & Comitum ab anno 1518. quo Carolus Imperator festum equestris ordinis agni siue *del Toson* in hac Ecclesia celebravit, ut & Dionis. de Torba supra citatus commemorat.
- 19 Deficeret calamus si describere vellem reliquã magnificã, & Memphisicã templã, Monasteria insignia, aulam celeberrimã Generalis Cathalonix, atrium armorum Ciuitatis, quibus non solum ciues omnes, sed & innumeri milites pro illius defensione obarmari possunt, Nauale excellens, vbi triremes, & naues conficiuntur, & alia splendida ædificia, & bellicas imuni-
- riones hoc præsertim bellũ tempore magnã arte constructas. Lapidex sunt domus, elegantes viæ, perenniũ scaturigo fontiuũ, hori malorum aureorum, limonum, & citrorum numerosi passim, iucundus vndique prospectus, murus duplex, ac ex parte triplex valde profundo cinctus, propugnaculisque munitus, feracissimæ telluris, latus ager, Rubricato, Besotioque fluuijs clausus, Mollis, seu portus arte comparatus, elegantia, ac longitudine, etsi nõdum finitus, tam illustris, ut & triremes, & onerariæ naues securitate in eo gaudeant, hiemareque valeant.
- Illud silentio inuolui nõ potest quod in hac vrbe singularis est, publicarum coactarum vsus, in quas priuatæ cloacæ nec non tubus, & fistulæ omnium ædium, & aquæ pluuiales immittuntur, & illæ per omnes Ciuitatis vias, quæ cauæ sunt, currūt, atque vrbe ab immunditijs, & omni colliuie purgant, & ad mare exitũ habent,

habent, ideoque eam non solum mundam, & tersam, sed valde salubrem reddūt, cum vt ait Iureconsultus in *leg. 1. ff. de cloacis*, huiusmodi fordes aliās pestilens cælum
 21 minentur. Scripsit Petrus Anton. Beuter. in *Chronic. Hispan. lib. 1. cap. 19.* hoc opus fuisse Scipionum Romanorum, postquā expulsis Carthaginensibus, Barcinonæ domini effecti fuere, quod
 22 etiam obseruat Pujades in *hystor. vniuers. Catal. lib. 3. cap. 21.* Et subdit Stephan. Garibay in *compendio Chron.* prædictas cloacas viarū publicarum Barcinonæ factas esse anno 210. ante Cristi
 23 Domini Natiuitatem. Sunt que ad eò cauæ vt multis locis possit homo cum equo armatus subter terram per eas incedere. Purgatur, & reficiuntur vicinorum expensis, vt notat Iacob. Mar-
 24 quil. in *osatio. stratae.* Sunt præterea omnes viæ Ciuitatis lapideis pavementis ex lato, & plano lapide stratae indeq; pulchræ, & omni tē-
 pore, etiam pluiarum ter-

sa, & non luteæ sunt, & hoc quoque Pujades supra citatus Scipionibus Romanis ab initio tribuit. Doctor Dionysius à *torba libell. de excellent. Barcinon.* vias vrbis 25 huius numerauit, & asserit eam continere quadringētas & viginti quatuor vias publicas, vicinos verò eiusdem esse decem mille, qui hac tempestate non decreuerunt, sed valde aucti sunt.

EX §. IV.

SVM MARIVM.

1 **B** Arcinonæ Ciuitas pri-
 nū fuit dittonis Græ-
 corum

2 Hercules qui ædificauit
 Barcinonam, etiam ædi-
 ficauit Tarraconem, &
 Balagariam, & vicit
 Gerionem Regem, qui
 construxit Gerundam à
 nomine conditoris vo-
 catam.

3 Hercules Hispaniæ captæ,
 quæ

- quæ antea appellabatur
 Hesperia, constituit Re-
 gem ex Græcis.
- 4 Hercules proprio nomine vo-
 cabatur Oron filius Ofinis
 Iouis, & Lybicus, & Æ-
 gyptius, & quare.
- 5 Hercules erat Græcus, & an-
 pater eius esset Græcus,
 vel Ægyptiaca.
- 6 Hercules Thebanus centum
 annis post Hercule Ægyp-
 tium floruit, & is non cō-
 didit Barcinonam.
- 7 Hercules nomine multi do-
 nati fuere propter res præ-
 clare gestas, sed unus fuit
 Hercules, & quis.
- 8 Iupiter unus fuit, cum ta-
 men plures hononis causa
 dicti sint Ioues, ut & Os-
 firis pater Hercules Æ-
 gyptij.
- 9 Barcinona fuit Carthagi-
 nensium post Græcorum
 regimen.
- 10 Barcinona post Carthagi-
 nensium dominium fuit Ro-
 manorum qui à tempore
 Scipionis Affricani per
 plures annos tenuerunt
 Hispaniam.
- 11 Barcinona tempore Romani
- Imperij fuit effecta Co-
 lonia Civitatis Romanæ.
- 12 Barcinona post captam à Go-
 this Hispaniam fuit ef-
 fecta Gothorum usque ad
 tempus Roderici Regis eo-
 dem.
- 13 Gothi ingressi sunt Hispan-
 nam speciali privilegio
 Papæ, & eos Christiana-
 nam legem docuit, & bap-
 tizavit Gaudilus Episco-
 pus.
- 14 Ataulphus Rex Gothorum
 primum ingressus est His-
 paniam, & Barcinonæ obiit
 & sepulchus fuit, ubi &
 Regiam Sedem habuit cū
 Placida uxore.
- 15 Barcinona devictis Gothis,
 & à tota fere Hispania
 devictis fuit tandem cap-
 ta à Sarracenis.
- 16 Barcinonenses aliquoties se
 à iugo Maurorum fortiter
 vindicarunt, & ite-
 rum ceciderunt.
- 17 Barcinona ut se à Mauris
 tueretur, Imperio Regum
 Franciæ salutis suis privi-
 legijs se submisit.
- 18 Ludovicus Pius Rex Fræ-
 ciæ, & Imperator Comi-
 tem

tem *Barcinonæ* instituit
 primo *Baram*, postquam se-
 militer successerunt, alij
 Comites usque ad *Vuifre-*
 dum secundum.

- 19 Comes *Barcinonæ* tempore
Vuifredi secundi mansit li-
 ber ab omni subiectione Re-
 gis *Franciæ*.
- 20 Comes *Barcinonæ* quomodo
 exemptus fuit à recogni-
 tione Regis *Franciæ*.
- 21 Unio Comitatus *Barcinonæ*
 cum Regno *Aragonū* quan-
 do, & quomodo facta
 fuit.
- 22 Comitis *Raymundi Berenga-*
rii Senioris laudes.
- 23 Unio Comitatus *Barcinonæ*,
 & Regni *Aragonum* cum
 Regno *Castellæ* quando, &
 quomodo facta fuit.
- 24 *Philippi IIII. benignitas*,
 & clementia extollitur.
- 25 *Familiæ Austriæ* encomia
 referuntur.
- 26 *Gentis Hispaniæ* elogium.

S. IV.

De diuersis Dominis, ac Principibus Ci- uitatis.

Ciuitas Barcinonæ primū fuit
 ditionis *Græ-*
corum, ut asse-
 rit *Guillel. à*

Vallesica in vsatic. cum do-
minus, nam *Hercules* con-
 ditor huius urbis, qui etiam
 ædificauit *Tarraconam*, &
Balagariam, bello vicit *Ge-*
rionem Regem *Hesperia*,
 qui construxit *Gerundam*
 quæ ab eo nomen sumpfit.
 Idem autem *Hercules* mu-
 tato *Hesperia* nomine vo-
 cauit *Hispaniam*, & capta
Hispania, constituit eidem
 Regem ex *Græcis*, *Vallesi-*
ca ubi supra, *Diago in noua*
Princip. descriptio. verb. Ge-
rūda, *Tomic. cap. 6. Iste Her-*
cules proprio nomine ap-
 pellabatur *Oron* filius *Os-*

D ris

ris Iouis, & propter suam
 fortitudinē cognomē Her-
 culis adeptus est, vt decla-
 rat Pujades in *hisp. vniuers.*
Cathol. lib. 1. cap. 19. 22. & 23.
 & attigit Vallesic. *supra citat.*
to loco: vocabatur etiam Ly-
 bicus scilicet *Oroon Lybicus,*
 seu *Hercules Lybicus,* vt in *d.*
cap. 19. & 22. Dicebatur etiā
 Hercules *Aegyptius,* & ita
 eum nominat Diago in *d.*
descriptio. verbo Barenona,
 & Srephan. Bruniquer in
sua apologia cap. 1. num. 2.
 propter parvas victorias in
 Aegypto, & in Affrica, de
 quibus Pujades *dict. cap. 19.*
 & Vallesic. in *dict. osatic.*
 eundem dominus. Erat autem
 Græcus, vt affirmat ibidem
 Vallesicæ, & pater eius Osi-
 ris erat natione Græcus, vt
 scripsit Ambrosi. Calepini
 in *suo dictionario,* licet ali-
 qui tradant, quod Osiris
 erat Aegyptiaca, vt Floriā
 de Campo *lib. 1. cap. 11. Me-*
diū. lib. 1. cap. 23. & quando
 Hercules Barenonam con-
 didit, a Græcis venit, sicuti
 tradunt Marquillas, & Gui-
 llet. Vallesic. in *osaticum do-*

mius, Socarrat. in cap. habit.
num. 21. Don Roderic. lib. 1.
cap. 5. de rebus Hispan. Fuit 6
 etiam quidā Hercules The-
 banus Græcus, qui centum
 annis post nostrum Hercu-
 lem Aegyptium floruit, sed
 ille non fuit conditor Bar-
 cinonæ, licet aliqui scripto-
 res vnū cum aliō confun-
 dant, vt notauit Pujades *d.*
cap. 19. Et est scitu dignum 7
 quod licet multi fuerint
 cognominati Hercules, qui
 varijs temporibus clare-
 runt, omnes heroica virtu-
 te, rerūque gestarū mag-
 nitudine insignes, vnus ta-
 men fuit proprio nomine
 Hercules, filius Iouis ex
 Alemana Amphitryonis cō-
 iuge, ceteri ab eo ob res
 præclare gestas cognomen
 meruerūt, vt obseruat Ioā.
 Cibenius in *dictionario hi-*
storico, & poetico, verb. Her-
cules, Euseb. in Chronico, Ioan.
Annius l. 1. super Xenophen.
 Ioann. Sedeny. *tit. 8. cap. 6.*
 quemadmodum plures ho- 8
 noris causa dicti sunt Ioues,
 cum vnus fuerit Iuppiter,
 vt aduertit Hartman. Scha-
 del.

- del. *in Chron. mundi*, & hac ratione Osiris supra memoratus vocatus fuit *Iuppiter*, vt explicat *Beuter. lib. 1. cap. 9. Pujades lib. 1. cap. 18.*
- 9 Post Græcos fuit Barcinona Carthaginensium, postquã Amielar Barcino Dux Pœnorum id est Carthaginensium illam auxit, vt *supra §. 2. probabimus*, & deducitur hoc dominium, ex traditis per Hieronym. *Pujades lib. 2. cap. 21. & lib. 3. cap. 20.*
- 10 Deinde subdita fuit hæc Ciuitas per plures annos Imperio Romanorum, qui à tempore Scipionis Africani, qui primum Hispaniam Romanis subiecit, tenuerunt Hispaniam ante aduentum Christi Domini ducentum & tres annos, & post Christi aduentum quadringentos, & quinquaginta quinque annos, vt referunt *Guillel. Valleficca in vsar. cum dominus, Oliba de actio. par. 1. lib. 3. cap. 2. num. 3. & 4. Andra. Bosc. de titulis honorificis Cathalon. lib. 3. cap. 1. &*
- 11 hoc tempore Barcinona privilegio Augusti Cæsaris Imperatoris Romani fuit effecta Colonia Ciuitatis Romanæ, dictaque Colonia Iulia Augusta, vt obseruat *Dō Anton. Augustin. Dialogo 7. & notauit in libro de officio Lud. & Aduos. par. 2. quæst. 2. num. 67. & in libro de iurisdictione*
- Præterea expulsis Romanis, & deiectis, ac profugatis Vandalis Suedis, & Alanis, qui Hispaniam conturbabant, captaque tempore Honorij Quinti Imperatoris Romani Hispania à Gothis, Barcinona fuit effecta Gothorum qui per eorum Reges vsque ad tempus prodicionis Comitis Iuliani, & Rodericum Regem, eamque, quæ eo regnante anno Domini DCCXXII. accidit, calamitosam Hispaniæ cladem Hispaniam ipsam possederunt, *Guillel. & Vallefic. in dict. de satisfactione dominus, Oliba in dict. cap. 2. nu. 4. Bosc. lib. 5. cap. 1. CoUAR. practicar. quæstionum cap. 2. Pujades lib. 6. cap. 1. & 3.*
- Ingressi sunt Hispaniam cum speciali Summi Pontificis

14 privilegio ad eius acquisitionem, vt notat Ioan. Garcia *de expensis, & meliorat. cap. 16. num. 17.* Gothos Reges legem Christianam docuit, & baptizauit Gudilus Episcopus, vt aduertit Val-
 15 lefic. *vbi supra.* Qui primū ingressus est, fuit Ataulphus Rex, vt infra dicā §. 6. qui & coniux eius nomine Placida, Christiani erant, illeque Barcinonæ obiit, & sepultus fuit, vbi & Regiam Sedem habuit, vt obseruat Bruniquer *in apologia cap. 1. num. 42. & sequentib.* subdens fama perferri sepulcrum eius esse in summo Ciuitatis in vico qui hodie vocatur, *Paradysus.*
 16 Post hæc cum ex prodicione Comitū Iuliani Arabes ab Affrica Calpem, quæ nunc *Gibraltar* dicitur, transfrecti cruentissimo prælio Roderico Gothorum Regi, suis indicto, in quo omnis eorum nobilitas cecidit, totam ferè Hispaniam occuparent, Barcinonæ Ciuitas longa Sarracenorum ob-
 17 ditione fracta, fame pressa, &

omni auxilio destituta in illorum ditionem venit, cum pacto tamen, vt sibi Fidei Christianæ religio, cum qua alias mori potius gloriosum existimabat, seruarietur, *Dia- go de Comitib. Barcinon. lib. 1. cap. 19. Pujades lib. vlt. cap. 149. Corbera lib. 1. Couar. dict. cap. 1. num. 1.* Refectis
 16 viribus fortissimi Barcinonenses aliquoties se à iugo Maurorum vindicarunt, sed cum pauci admodū essent, cedebant postea multitudi-
 17 ni gentium inimicorum, & alternante rerū euentu nūc libertatem summo honore consequiebantur, nunc iterum subiiciebantur ditioni Sarracenorum, vt iidem auctores commemorant, & *Aymoni. de gestis Francorum lib. 4. cap. 87.*
 Postea Ciuitas Barcinona imperium Regum Franciæ agnouit; nam Barcinonenses, & reliqui Cathalani vt se à Mauris tuerentur, imperio, & protectioni Caroli Magni Imperatoris, & Regis Francorum, atq; Ludouici Pij illius filij se sub-
 18 mise-

miserunt salua libertate sua, consuetudinibus, & priuilegijs, & ita fuerunt admissi.

18 Atque Ludouicus Pius, qui patri suo in Imperio, & Regno Franciæ successit Comitem Barcinonæ id est Cathalonix instituit, & creauit primo Baram, deinde Bernardum, tertio Vuifredum. Post Ludouicū Pium Regnauit Carolus Caluus eius filius, qui Comitem Barcinonæ quarto loco nominauit Salamonem, post quem fuit quinto loco Comes Barcinonæ Vuifredus secundus. Hæc probantur ex epitom. profapia Comitum Barcinonæ in volum. *Constit. Cath. Zurita Annal. part. 1. lib. 1. cap. 9. Diago de Comitib. Barcinon. lib. 1. cap. 19. Thégan. Corepiscop. Treuiren. de gest. Ludouic. Stephan. Garibay in compendio Chron. lib. 25. cap. 38. & 39.*

19 Deinde tempore Vuifredi secundi Comes Barcinonæ mansit liber ab omni recognitione, & subiectione Regis Franciæ, fuitque Princeps Cathalonix nullū

agnoscens Superiorem, qui & Rex appellari potuisset; nam dum Vuifredus Secundus Carolū Caluum in Francia bello aduersus Normātes iuuabat, interim Saraceni iterum Cathaloniam inuasērunt, & deuastabant, certiorque factus Vuifredus auxilium petiit à Carolo Caluo, qui urgente proprio bello contra Normantes occupatus non potuit illud impartiri, sed concessit eidem, ut si cum suis Mauros expelleret, à feudo ipsius immunis esset, & liber. Vicit gloriosissimè Vuifredus, & exemptus fuit, & regnauit vsquequo vitam cum morte cōmutauit anno 912. Marquil. in *vsat. sã quando*, Mieres *collatio. 9. in Curia Barcinon. Ferdinand. 1. 2. cap. 10. num. 13. & 14.* Guill. à Vallesio. in *vsat. cum dominus*, Oliba *de actio. part. 1. lib. 3. cap. 2. num. 9.* Calici. in *director. par. & in eug. dub. 1. & 13.* Beuter. *lib. 5. cap. 15.* Diago *de Comit. Barcin. lib. 2. cap. 7.* Pont. de Ycart *de excellent. Tarracon. cap. 24.*

Epi.

Epithom. Comit. Barcinon.
*in vita Vnifredi II. in volum.
 Conſtit. Cathal. Boſch. de ti-
 tul honorific. lib. i. cap. 6. & lib.
 3. cap. 1. §. 1.*

21 Vnifredū ſecūdū ſequuti
 ſunt alij plures Comites Bar-
 cinonæ Principes Catha-
 loniæ per plures annos vsq;
 ad Comitem Raymundum
 Borengarium huius nomi-
 nis quartum; qui ſub anno
 1137. matrimonium con-
 traxit cum Petronilla; alias
 Vrraca filia Ramiri Regis
 Aragonum; ſicque vno in-
 de facta fuit Regni Arago-
 num; & Comitatus Bar-
 cinonæ; *citatis Auctoꝝibus.*

22 [* Inter iſtos Comites
 fuit vnus ſamariſſimus no-
 mine Raymundus Berenga-
 rius cognomento Senior;
 non ratione ætatis ſue; ſed
 propter ſuam prudentiam;
 & ſapientiã; & in bello for-
 tiſſimus qui fecit ſibi tribu-
 tarios duodecim Reges
 Maurorum; vt refero Petrus
 Thomich *in ſua hiſt. Cath.
 cap. 31.* & Michael Carbi-
 nell *in ſua Chronica. Hiſpan.
 ſub tit. Raymundus Borenga-*

rius cognomento Senior. Alius
 autem Raymundus Beren-
 garius Comes Barcinonæ;
 & Princeps Arag. fuit piſſi-
 mus qui ædificauit; & dota-
 uit trecentum Eccleſias; vt
 membrat Diago *in ſua hiſt.
 Comit. Barcin. cap. 273. **
 Volente autem tempore
 Ferdinandus Secundus, Co-
 mes Barcinonæ; & Rex Ara-
 gonum qui ſub anno 1479.
 regnare cœpit; in vxorem
 duxit Nobilem Iſabellam
 Reginam Caſtellæ; cœpitq;
 vnus eſſe Rex Caſtellæ; &
 Aragonum; & Comes Bar-
 cinonæ; & per plures Reges
 vsque ad noſtra tempora ita
 fuit.

[* Et ſic ſub potentia
 ſuo Auguſtiſſimo monar-
 che Hſpaniarum imperio;
 feliciffimi viximus; & Del
 optimi maximi beneficio vi-
 uituri; qui à multis annis à
 Sereniſſima Domo de Au-
 ſtria ortum habet; ex qui-
 bus nunc inuidiſſimus; &
 pariter benigniſſimus non
 ſter Philippus Quartus (qui
 gloria eſt populorum) maie-
 ſtate regnat; vnus præſal-
 riſſima

riffima gesta, longiora volumina, ac etuditora quam meum, ingenia postulant; qui Cathalanis in commissis tempore turbationū Cathalonix, anni 1640. veniam pro benignitate concessit, & privilegia Regia illorum, & Constitutiones Principatus confirmavit. Nam clementia est propria virtus Regū, & nullam ex omnibus magis quam Regem, & Principem decet, ut ait Seneca *lib. 1. de clem. cap. 3.* Et nihil est tam Regium, quam opē ferre supplicibus, ut ex Cicerone *de Orat.* Ioan. Redin. *de Maifestat. Princip. in verb. Ad clementiam proutum num. 3.* Vnde Principibus dicitur innata clementia, *leg. his quidem, §. manente tamen, Cod. qui militare poss. lib. quantū humane nature possibile est Dei beneuolentiam, ac circa genus humanum clementiam imitando, ut inquit text. in leg. Imperial. s. Cod. de nup. Redin. sup. n. 38.* quia Reges sunt Dei Ministri ad populorū salutem, ut in *Epist. inter claras, C. de summ. Trin.*

& *fid. Cath. noster Anton. Olib. de iur. fis. cap. 6. nu. 31.* lo. Larrea *decis. Gran. 25. nu. 30.* Inde Bouadilla *in Politic. tom. 2. lib. 4. cap. 2. num. 63.* refert verba Theodosij Regis Italix, qui dixit eas sibi victorias felices extitisse, in quibus clementia vsus fuerat. Et Seneca *dict. cap. 3.* subdit magni animi propria esse, placidum esse, atque tranquillum, & offensas superando despiciere. De inelytis Hispanix Regibus, litteris consignauit Paulus Louius *lib. 42. fac. Historiæ;* nec non Bouadilla *Politic. tom. 2. lib. 3. cap. 12. nu. 8.* confucuisse nobili pudore potius, & amore, quam terrore Regiæ potestatis subditos suos allicere ad parendum eorum imperio.

Familiam Domus de Austria Regum Hispaniarum illustrauit Dominus Deus centum, & quindecim Sanctis, ut scribit Ioan Carrillo in fundatione Monialium Excalceatarum Matriti *74. 2. lib. 2.* Eandem exornauit duodecim Imperatoribus,

vt obseruat Cespedes *Hist. Philippi IV. lib. 1. cap. 5.* Rex ipse Hispaniarum est maior Monarcha quam à creatione mūdi fuerit in Orbe terrarū, attestantibus sic Abraham Ortelio in *Theat. Orb. Tab. Hispan.* Petr. Sindemb. *lib. 2. rer. Europ. memor.* Thomas Bossio *lib. 8. de sig. Eccles. cap. 1.* Camil Borrel. *de reg. Cathol. prest. cap. 45. num. 8.* Ioan. Bot. *part. 2. lib. 4. relat. vniuers.* Elisab. *Regin. Angl. edito suo anni 1591.* Et eidē Regi tributa soluunt triginta quatuor Reges Orientis, vt notat Author anonus *de defens. Hispan. contra Calum. franc. art. 4.*

26. Quid verò de gētis Hispaniæ fortitudine, & audacia in bello, dicam? nisi quæ in aptissimo armis milite considerat Vegetius *de re milit. lib. 1. cap. 3.* quod gens ista in bello subditi, & in labore nutritur, solis patiens, vmbre negligens, paruo cōrenta, duratis ad omnem laborem tolerantiam membris, cui gestare ferrum, fossam ducere, onus ferre

consuetudo est, & solem, pulueremque ferre non timet, pericula contemnit, vitā despicit. Vnde de Hispanis eleganter canit Silius Italicus *lib. 2.*

*Prodiga gens animam pro-
perare facillima mortē.
Quidquid canat Tibullus
lib. 1. eleg. 10.*

*Quis furor est atram bellis
accedere mortem.*

*Imminet, & tacito clam
venit illa pede,*

Campum Martis vocāt Historici Hispaniam, vt obseruat Eruditus Ferdinandus de Herrera in *annotat. suis ad Garcillas. de la Vega eleg. 2. in ver. El ossado Espa-
ñol*, vbi etiā memorat quod decantatissimos in Historijs Duces Annibales, & Sertorium, Hispani docuerunt militiam. In sita est naturæ sua Hispanis audacia, & fortitudo in bello, ad eò vt in eis non multum curandum sit de signis boni militis quæ describit Vegetius *de re milit. lib. 1. cap. 6.* vbi asserit adulescentem Martis operi deputandum esse debere, vi-
gilan-

gilantibus oculis, erecta ceruice, lato pectore, humeris musculosis, valentibus digitis, longioribus brachijs, ventre modicum, exiliorem cruribus, suribus, & pedibus superflua carne distentis, sed neruorum duritia collectis; atq; si hæc signa in Tyrone deprehendatur, non magnopere proceritatem desiderandam esse, quia vtilius est fortes milites esse quam grandes. *]

EX §. V.

SUMMARIVM.

- 1 **E**pisopus Barcinonæ fuit Theodosius qui obiit vndecimo anno post Christi Domini mortem secundam vnam traditionem.
- 2 **E**piscopus primus Barcinonæ fuit Heterius creatus à San. Iacobo Apostolo anno 4. post Domini passionem, secundum aliam traditionem.

- 3 **C**onciliatio istarum traditionum.
- 4 **L**ucius Dexter tempore Diui Hieronymi floruit, & magna auctoritate pollet.
- 5 **T**raditio Doctoris Garcia refellitur.
- 6 **T**raditio Pineda scriptoris circa antiquitatē Christianæ Religionis in Ciuitate Barcinonæ.
- 7 **A**postoli Petrus, Paulus, & Iacobus, 34. anno post Domini Natiuitatē in Hispaniā venerunt, & primo Barcinonā adierunt.
- 8 **S.** Iacobus prædicauit Fidem Iesu Christi in Ciuitate Barcinonæ.
- 9 **B**arcinonenses dicuntur primitiæ Christianæ Religionis.
- 10 **F**idem Christianam prima Prouincia Gentilium quæ suscepit, fuit Hispania, & primi Hispani Christiani fuerunt Gæthalani.
- 11 **B**aronij Cardinalis traditio improbat.
- 12 **E**cclēsia Parochialis San-

- Et* Jacobi Barcinonæ fuit constructa in loco ubi Sanctus Jacobus concionabatur.
- 13 In Ecclesia Parochiali Sancti Jacobi Barcinonæ veneramur locum loci ubi Sanctus Jacobus prædicabat.
- 14 Fides Christiana nunquam Barcinonæ fuit extincta, postquam cæpta fuit.
- 15 Barcinona Imperatoribus Diocletiano, & Maximiano fuit multorum sanguine Sanctorum consecrata, & signanter Eulaliæ, Felicis, & Cucuphatis.
- 16 Christianorum persecutio Barcinonæ cessavit ex conversione Constantini Imperatoris.
- 17 Episcopi Barcinonæ successivè continuati leguntur temporibus Gothorum à primo Episcopo.
- 18 A Gotibis Arriana Secta multi Catholici martyrii Barcinonæ passi sunt, & signanter S. Severus.
- 19 Hispania purgata fuit ab hæretica infectione Arrii
- successione Recaredi Regis Gotibi.
- 20 Barcinona cessit Mauris cū pacto quod sibi fides Christiana servaretur.
- 21 Barcinonenses temporibus Caroli Magni, Ludovici Pii, & Caroli Calvi fuerunt Christianissimi.
- 22 Carolus Magnus ut Sanctus colitur, & in Sede Gerunden. altare sibi sacrum habet.
- 23 Barcinonensium Religio Christiana notissima.
- 24 Sancta Inquisitionis Tribunal prius in Cathalonia institutum fuit quam in alia qualibet parte Hispaniæ, & fuit erectum precibus S. Raymudi Barcinonensis in Civitate Barcinone.
- 25 Inquisitor primus hæreticæ pravitatis fuit creatus S. Raymundus.
- 26 S. Raymundus Barcinonensis toti Republicæ Christianæ legem dedit.
- 27 Hugo Cardinalis fuit Barcinonensis, & Ecclesiæ Dei splendidissimum sua doctrina lumen.

28 *Barcinonensium Christiana Religionis testes sunt pluriimi Sancti ex ipsis.*

29 *S. Eulalia Virgo Barcinonensis est tutelaris Ciuitati, & Protomartyr Hispania & quare.*

30 *Sanctorum corpora quae Barcinonae seruantur.*

31 *S. Matrona Virgo, & Martyr in numerum Ciuium Barcinonae miraculose referri voluit.*

32 *S. Franciscus à Borgia fuit Prorex Cathaloniae, & Barcinonae sedem habuit.*

33 *Sor. Seraphina, & Sor. Hippolyta de Rocaberti Moniales sanctitate Illustres Barcinonae.*

34 *Prima Capuccinorum Hispaniae Monasteria erexit Barcino.*

35 *Fundatio Ordinis Monialium Capuccinarum Barcinonae sedet.*

§. V.

De religione Ciuitatis

Vam antiqua sit Christiana Fides in Ciuitate Barcinonae facile elicitur ex

Episcopologio Sedis illius in quo memoriae proditum est primum Episcopum Barcinonae fuisse Theodosium, quem refert obiisse vndecimo auno post Christi Domini mortem. Sed plus scribit Flavius Lucius Dexter auctor Barcinonensis grauiissimus filius Sancti Paciani ex legitimo matrimonio in historia annah ab anno Domini primo vsque ad annum 430. primum Episcopum Barcinonae fuisse Heterium creatum à Sancto Iacobo Apostolo anno quarto post Domini Passione, ipsique Heterio qui fuit Martyr, successisse in Episcopatu Theodosium quem Sanctum Theodosium

dofium vocat. Hæc loca cõ-
 ciliat Stephan. Gil. Bruniquet *in sua apologia Ciuitatis Barcinon.* dicens auctore
 3 Episcopologij Sedis Barcin. nesciuisse hunc Hererium Martyrem, qui fuit
 Episcopus Barcinonæ ante
 4 Theodosiũ: non enim possumus fidem negare testimonio Lucij Dexteræ, qui à plusquam mille & ducentum ab hinc annis tempore
 Diui Hieronymi floruit, & propter suam antiquitatem, & grauitatem summa auctoritate pollet, cui S. Hieronymus magna amicitia ei coniunctus librum suum *de viris illustribus* dicauit. Et idem quod Lucius Dexter obseruat Don Maurus Castellanus *in histor. Sancti Iacobi Galletiæ fol. 180.* Vnde
 5 quoque cõtinuitur D. Garcia qui *in vita Sancti Olegarij 3. par. digres. 4. §. 4.* asserit primum Episcopum Barcinonæ fuisse Theodosium institutum à Sancto Iacobo Apostolo. Sed Pineda mox citãdus *vbi infra* refert Ciuitatem Barcinonæ vndeci-

mo post Christi Saluatoris mortem anno, Fidem Catholicam fuisse professam.

Trigesimo quarto anno 7 post Domini Natiuitatem, vt referunt Pineda *in Monarchia Ecclesiast. 2. par. lib. 10. cap. 21. §. 3. num. 33.* Bosch *lib. 1. cap. 13. §. 1.* Sanctissimi Petrus, Paulus, & Iacobus Apostoli in Hispaniam venerunt, tanquã tubæ Christianæ Religionis Euangelium Christi prædicantes, & Verbum Dei seminantes, prout omnes ipsos tres Apostolos venisse in Hispaniam scripsit Lucius Dexter *loco citato.* Stephan autem Bruniquer *in sua apologia cap. 1. num. 28.* probat eos primo Barcinonam aduifse, ibique gentes ad Christi Fidem conuertisse. [* Et 8 quod S. Iacobus Apostolus prædicauerit Fidem Iesu Christi Domini nostri in Ciuitate Barcinonæ, scripsit Doctor Maurus Ferrer *in hist. S. Iacobi lib. 1. cap. 22. **] Quare Barcinonam *sub nu. 9 11.* primitias Christianæ Religionis Hispaniæ appellat: sicut

10 sicut Lucius Dexter asserit primam vniuersi Orbis terrarum Prouinciam Gentilium, quæ Christi Fidem recepit, fuisse Hispaniam, & Audræ. Bosch. *dict. cap. 13. §. 1.* probat primos Hispanos, qui Christiani fuerunt effecti, fuisse Cathalanos. Et licet Cardinalis Baronius *10. 9. Annal. à nu. 816.* existimet S. Paulum Hispaniam non accessisse, contra tamen noster Bosch. *dict. §. 3.* ducentum Auctores congerit qui contrarium scripserunt.

12 In loco vbi S. Iacobus Barcinonæ concionabatur, fuit ædificata Parochialis Ecclesia sub inuocatione eiusdem Patroni, ad cuius vnum latus in Altari maiori stat S. Petrus, & ad alterum S. Paulus tanquam socij ipsius S. Iacobi, cui in Cōcilio Apostolorum post Domini Passionem cōmissa fuit prædicatio Hispaniæ.

13 Et adhuc in eadem Ecclesia Parochiali versus domū Rectoris veneramur locū loci in quo S. Iacobus prædicabat, vbi ex lapide, seu

ligno magna statura positus adoratur, & annis proximis repertæ fuerunt antiquæ scripturæ de hoc testantes.

Orta semel Apostolorū ¹⁴ tempore in hac Ciuitate lux Christianæ Religionis, nullis vnquam temporum vicissitudinibus extincta fuit, semper sacris Altaribus culta, multorum Martyrum constantia roborata diuinorum ministrorum prædicatione aucta, magna ciuium seruata frequentia vsque in hodiernum diem permanfit, Roderic. Ximen. *histor. Hispan. lib. 1. cap. 4.* Bosch. *dict. cap. 13. §. 1.* Borrell. *de Reg. Cathol. præstan. cap. 81.*

Sic tempore quod Romani Barcinonæ, & in reliqua Hispania dominabantur, ¹⁵ regnantibus Maximiano, & Diocletiano Imperatoribus hostibus Christianæ Fidei crudelissimis anno Christi 296. fuit hæc vrbs multorum Sæctorum Martyrum sanguine consecrata, & signanter Beatæ Eulaliæ Virginis tutelaris eiusdem, Sancti Foelicis, & Sancti Cucupha-

caphatis, vt meminit Iacobus à Valleficca *in vsat. cum dominus*. Et hæc Christianorū persecutio cessauit circa annum 324. ex conuersione Constantini Magni Imperatoris filij Sactæ Helenæ, qui pro libertate Christianæ Fidei publicauit edita tempore Syluestri Pape, vt obseruat Bruniquer *in apologia cap. 1. num. 39.*

17 Sic tempore quo Getæ id est Gothi, Barcinonæ, & in reliqua Cathalonia, & Hispania regnarunt, reperiuntur successiue in Episcopologijs continuati Episcopi Barcinonenses à primo Episcopo eiusdem Ciuitatis Apostolorum tempore instituto, vt notat Escolan, *in histor. Valentie par. 1. lib. 2. cap. 7. Bosch. lib. 1. cap. 13. §. 1.*

18 quamquam aliqui ex Gothis Regibus sordibus Arrianæ Sectæ infecti fuerunt, ideoque eorum tempore Barcinonæ multi Catholici Martyrij Coronam adepti sunt, & signanter Sanctus Seuerus Episcopus ipsius Ciuitatis circa annum Do-

mini 480. Sed ab ista hæretica infectione perfidi Arrij purgata fuit Hispania successione Regis Gothi Recaredi primi, qui regnare cœpit anno Christi 576. seu secundum alios 585. & iussit in terris Regni sui Fidem, & Religionem Christianam seruari, vt commemorat Bruniquer *in apologia num. 47. & sequentibus cap. 1.*

Sic tempore quo Sarra-ceni Barcinonam occuparunt, integra mansit Christiana Fides in ipsa: nam vt supra obseruauimus §. 4. Mauris cessit Ciuitas cum pacto vt sibi Fides Christiana seruaretur, & præter eoloco citatos tradit Bergom. *lib. 11. sub anno 732.* Et notatur temporibus Maurorum nunquam defuisse Barcinonæ Episcopos, nunquam defecisse templa Christiana, nunquam Sanctorum corpora læsa fuisse.

Sic temporibus Caroli Magni, Ludouici Pij, & Caroli Calui Francorū fuerunt Barcinonenses, vt ex histo-

- historijs facile liquet, Christianissimi: nam & Carolus Magnus vt Sanctus colitur, & in Sede Ciuitatis Gerundæ Altare sibi sacrū habet. [* Et eius sanctitas testimonio Alberti Episcopi Gerundæ cōprobatur. *]
- 23 lam verò post Reges Francorum præfatos vsque in hodiernū diem Religio Christiana Barcinonensium non solum ex historicis, sed ex proprio nostrarum Constitutionum volumine, & ex memoria maiorum nostrorum liquidò, & manifestè constat.
- 24 Prius in Cathalonie Principatu, & in Aragoniæ Regno quā in alia qualibet parte Hispaniæ institutum fuit Sanctorū Inquisitionis Tribunal aduersus hæreticam prauitatem, & fuit erectum precibus B. Raymundi à Peñafort. Barcinonēsis ex bulla Gregorij anni 1233. in Ciuitate Barcinonæ, vt obseruant Blasc. *in histor. Aragon. tom. 2. lib. 1. cap. 10. nu. 14. Diago lib. 1. de Comitib. Barcinon. cap. 5. & scribit Ludo-*
- uic. à Paramo *de origine Sancte Inquisition. lib. 2. tit. 2. cap. 8. num. 1. & 2.* Et huius Tribunalis primus Inquisitor fuit idem S. Raymundus à Peñafort, vt refert Diago in vita S. Raymundi *cap. 4.* & illud semper pro Cathalonia residet Barcinonē. Idē Barcinonensis Raymundus iussu Gregorij noni Summi Pontificis, cuius Pœnitentiarius erat, lus Canonicū vniuerso Christiano Orbi commune compilauit, quo toti Reipublicæ Christianæ legem dedit, vt in proæmio Decteralium ipse Pontifex Gregorius proficetur. Barcinonensis fuit Hugo Cardinalis Romanæ Ecclesiæ titulo Sanctæ Sabinæ, qui in omnes libros sacrarum litterarum tam veteris quam noui testamenti tam doctè scripsit, vt apud omnes Christianæ Religionis professores in omnibus mundi partibus habeatur tanquā splendissimum lumen Ecclesiæ Dei, quem fuisse Barcinonensem, & claruisse anno 1240. commemorat Dionysius

sius à Iorba in libello de excellent. *Barcinonæ.*

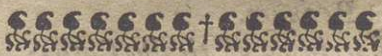
- 28 Religio Catholica Barcinonensium vniuerso terrarum Orbi notissima est, omnibus regionibus mundi exempla præclarissima sanctitatis ad imitandum præbet, cuius testimonium certissimum perhibent quamplurimi ciues cœlestes Barcinonenses qui in Sanctorum numerum relati sunt, & eo
- 29 coluntur nomine. Veneramur ex his præcipuè B. Eulaliam Virginem, & Martyrem tutelarem Ciuitatis, imò Prothomartyrem, quia prima fuit quæ in Hispania pro Christi Fide se martyrio consecrauit, & idè Prothomartyris nomē meruit, vt referunt Domenech, & Ribadeneyra in eius *vita*, & antea Cardinalis Baroni. in *annotationib. martyrologij sub die 12. Februarij.*
- 30 B. Seuerum [* Martyrē qui ob Fidem Catholicā clauo capiti confixo martyrij coronā accepit *], & B. Olegarium Episcopos Ciuitatis eiusdem, quorum duorum priorum ossa, & vltimi incorruptū corpus Ecclesia maior Barcinonæ seruat: B. Pacianū etiā Episcopū ipsius Ciuitatis, [* strenuū aduersus hereticos propugnatorē, *] cuius quoq; reliquias creditur Barcinonæ existere, B. Raymundū à Peñafort cuius sepulchrum Cœnobium Fratrum Prædicatorum Barcinonæ custodit, & nunquā satis pro dignitate honorat [* qui diuino spiritu per Maris vndas ex Insula Maioricarum ad Barcin. super suo pallio mirabiliter se traduxit. *]. His iungitur B. Matrona Virgo, & Martyr custos fidelissima Mōtis Iudaici ad latus Barcinonæ siti quæ licet extera, in albo tamen Ciuium Barcinonensium se adscribere voluit, dnm corpus eius, quod in propria Ecclesia ipsius Montis retinetur, per Mare à quibusdam Francigenis delatum, in eo Monte collocari velle miraculosè significauit, vt narrat Pater Vincen. Domenech in eius *vita*. Non solum hæc 2 floren.

florentissima Ciuitatis tot ac tantis Sanctis Episcopis, & Pastoribus suis, alijs Martyribus, & alijs Confessoribus gloriatur: Sed & Sancto Prorege suo Diuo Frācisco à Borgia Societatis Iesu qui nostris fere temporibus floruit, & fuit Dux quartus Gandiæ, & Marchio de Lombay Locumtenēs Generalis Domini Regis in Principatu Cathalonix, & Barcinonæ sedem habuit, & postea diuina luce illustratus extitit religiosus, & tertius Præpositus Generalis Societatis Iesu, genere clarissimus, sed virtute, & humilitate Christiana, & religiosa longe clarior, & præstantior, cuius meminit Micha. Ferrer 3. par. obser. Cathal. cap. 303. vbi quandam eius sententiam refert.

33 [* Duæ præsertim meis tēporibus in hac Ciuitate fuerunt sanctitate, & vitæ religione per illustres mulieres, quarum dulci memoria sicut gaudeo, ita cupio omnes exemplo iuuari; altera Soror Seraphina que

Ordinem Monialium Capuccinarum instituit; & altera Soror Hyppolita de Rocaberti Monialis B. Mariæ Angelorum, quæ in sexu fragili diuino spiritu ducta complures magna eruditione, & doctrina SS. Patrum refertos, inter quos vnus est de Sanctissimi Trinitate (mirabile dictu) libros conscripsit.

Primi Religiosi Capucini qui Monasteria in Hispania condiderunt erexerunt illa in Ciuitate Barcinonæ, vt obseruat Boerius in *Annal. Capuccin.* Et similiter priores Moniales Capuccinæ fundarunt Monasterium in præfata Ciuitate, vt refertur in *hstor. Sor. Seraphinae supradictæ. **]

EX §. VI.

SVMMARIVM.

1 **B** Arcinona est caput Cathalonix testimo-

- uio omnium scripturum. Cathalonia intelligitur Co-
 2 *Barcinona non habet ius su-* mes Barcinonæ.
perioritatis super alias 11 Comes Barcinonæ solus in
Ciuitates, & Oppida Ca- in Cathalonia non agnoscit
thalonie. Superiorem, ceteri eam
 3 *Rex tenetur in litteris suis* agnoscunt.
scribere, Comes Barci- 12 Comes Barcinonæ debet vo-
nonæ. cari Princeps, ceteri ve-
 4 *Barcinona vocatur Metro-* rò Potestatis.
polis Cathalonie. 13 Insignia Barcinonæ loco Ca-
 5 *Rex Gothorum Athaulphus* thalonie conscribuntur.
primum Cathaloniam in- 14 Comes Bisulduni, & alij
gressus est cum exercitu antiqui Comites habebant
suo, & Barcinonam consti- multa iura regalia, solus
tuit Caput Cathalonie. tamen Comes Barcinonæ
 6 *Hispanie caput ante Aduē-* habebat ius condendi le-
tum Domini fuit Tarra- ges.
co, & post temporibus Ro- 15 Concessio aquarum à Ber-
manorum Casaraugusta, nardo Comite Bisulduni
& tempore Græcorum Ci- facta declarata fuit va-
uitas Toleti. lida.
 7 *Barcinona fuit etiam caput* 16 Consuetudo antiqua cons-
Cathalonie tempore Ro- cribendi annum in instru-
manorum ante Gothorum mentis à Regno Regis
Regnum. Francie.
 8 *Barcinona est titulus Catha-* 17 Comes Barcinonæ quando
lonie tempore Romano- successit in Comitatu Bi-
rum ante Gothorum Reg- sulduni.
num. 18 Rex, & Princeps in initio no-
 9 *Leges antiquæ Cathalonie* in regiminis tenetur præ-
nomine vsaticorum Bar- stare iuramentum in Ci-
cinonæ vocatæ sunt. uitate Barcinonæ.
 10 *Comitis appellatione in Ca-* 19 Sed iam in eia exercere in-
cipit

- capit iurisdictionem criminalem, non autem civilem.
- 20 Privilegium circa hæc Regis Petri Tertij.
- 21 Consules Barcinonæ incedunt cum insignibus Consularibus per totam Cathaloniam, & per totam Regnum Domini Regis.
- 22 Conclusio Reg. Aud.
- 23 Aliæ obseruantie.
- 24 Quid circa hoc de iure communi.
- 25 Belli tempore unus ex Consulibus Barcinonæ est Dux exercitus gentis Cathalonie.
- 26 Consules Barcinonæ habent ius cooperiendi capita, & sedendi in scamnis coram domino Rege.
- 27 Syndici plures Barcinonæ in Curijs generalibus constituuntur, & quot.
- 28 Syndici Barcinonæ in Curijs generalibus primo loco sedent, & prius loquuntur pro brachio Regali, licet Consul dicat Ciuita non sit Syndicus, & Comitia non celebrantur Barcinonæ.
- 29 Regia sententia pro præcedentia Consulibus Barcinonæ.
- 30 Barcino, & eius Consules procedunt alijs Ciuitatibus, & earum Iuratis in Cathalonia: sicut Cesar-Augusta, & etus Iurati in Regno Aragonum omnibus alijs Ciuitatibus, & earum Iuratis.
- 31 Syndici Barcinonæ procedunt Regno Valentie.
- 32 Legatorum nomine honoratur missi ad Regiam Maiestatem pro Ciuitate Barcinonæ.
- 33 Quando eorum missio possit à Prorege impediri.
- 34 Processus trium Brachiorum Curiarum Generalium ubi custodiantur.
- 35 Scriba maior Domus Ciuitatis Barcinonæ est notarius processus Brachij Regalis in Curijs Generalibus Cathalonie.
- 36 Visitatio Regiorum officiorum statuta est fieri in Ciuitate Barcinonæ pro tota Cathalonia.
- 37 Gymnasium Barcinonæ creata est Vniuersitas, & quibus

- bus privilegijs, & prerogatiuis.
- 38 *Barcinonæ Ciuitas statuta condita, & iurisdictionem exercet super Vniuersitate sui Gymnasij, & magnos sumptus pro eius conseruatione, & augmento erogat.*
- 39 *Gymnasium Barcinonæ quādo fuit edificatum, & an antea aliud existeret, & quale.*
- 40 *Barcinonæ resident omnia tribunalia quæ per totam Cathaloniam iurisdictionē exercent.*
- 41 *Regiæ Audiencie translatio ad Ciuitatem Gerundæ anno 1634. quæ modico tempore durauit.*
- 42 *D. Rex uti Comes Barcinonæ habet Præbendam Canonicalem in Cathedrali Ecclesia Barcinonæ.*
- 43 *Barcinona testimonio plurimū Regum excellit alijs omnibus Ciuitatibus Cathalonie.*
- 44 *Barcinona est antiquior, & nobilior Ciuitas testimonio scriptorum.*
- 45 *Barcinona est una ex urbibus in vniuersa Europa maiora, & splendidiora ædificia habens.*
- 46 *Barcinona fuit prior in Hispania Ciuitas quæ se à Mauris liberauit, & in bellis Comitū Barcinonæ Barcinonenses maiorem gloriam quaesierunt quam alij quicumque populi.*
- 47 *Barcinonæ Ciuitas quando Mauri inuaserunt Hispaniam, fuit ex ultimis quæ fuerunt deuictæ.*

§. VI.

Barcino Ciuitas est Caput, & Titulus Cathalonie.

Barcineam Ciuitatē esse Caput Cathalonie omnes historici, & pragmatici, ac legū nostratū DD. statim

statim proclamant, Thom. libro de dignitatibus secula-
 Mieres pa. 1. collat. 2. cap. 37. ribus Castellæ cap. 8. & 14.
 num. 2. vbi subdit quod non Hieronym. Pujades in histo.
 2 tamen habet ius superioritatis quo ad alias Ciuitates, vniuers. Cathal. lib. 6. cap. 1.
 & loca Cathalonix, Mar- Metropolitim Cathalonix
 quil. in vsat. sechiam molen- appellat Berar. dict. cap. 22.
 3 dinorum vers. nota 7. vbi ait num. 10. Olib. de iure fisci cap.
 quod dominus Rex ad de- 1. num. 18. Bosch dict. cap. 3.
 notandum Barcinonam esse Sed cur ad scriptorum te-
 caput Principatus, tenetur stimoniam confugimus, dum
 in litteris, & chartis, & sigil Imperialem, & Regiam au-
 lis suis, prout constitutum thoritatem habemus? Caro-
 est in constitutiones Petri II. lus Quintus Imperator pri-
 cap. 35. in curia Barcin. scri- uilegio Barcinonæ concess-
 bere, Comes Barcinonæ. Oli- so 4. Decembris 1533. de
 ba de action. part. 1. lib. 3. cap. ipsa expressè ait, quod est
 2. nu. 10. & 11. Ferrer 1. par. Caput, & Metropolis Reg-
 obseru. cap. 57. Fontanella de ni, & antea idem dixerunt
 pact. nuptial. tom. 1. clausul. 4. Rex Petrus priuilegio anni
 glos. 8. num. 21. Berar. in spe- 1339. & Rex Ferdinandus
 cul. visitatio. cap. 22. num. 10. priuilegio anni 1515.
 Andrix. Bosch. de titul. honor. Huiusce rei originem
 Cathal. lib. 4. cap. 3. & ego ip- à Rege Gothorum Ataul-
 se de officio Iudic. & Aduoc. pho repetere necesse est:
 par. 1. quest. 15. num. 135. & ex hic enim primus Regū Go-
 historicis Frater Ioan. Pi- thorum Cathaloniam ingres-
 neda in Monarch. Ecclesiast. sus est, qui à Gallia Narbo-
 lib. 14. cap. 15. §. 3. Blondus nensi cum exercitu suo Py-
 de declinatione Imperij Ro- rineos mōtes transfiliens per
 mani lib. 1. decad. 1. Boter. in terram Rosilionis veniens
 relatio. vniuers. orbis part. 1. magnam Cathalonix partē
 lib. 1. Salazar de Mendoza cepit, & Barcinonæ tanquā
 in nobiliori Ciuitate Sedem
 posuit

posuit suam, eamque contulit. Caput Cathalonix, vti Blondus, Pujades, & Pineda locis citatis commemorant. Nec contradicit Guillelm. à Vallesicca in *vsatic. cum dominus num. 75* vbi obseruat ante Aduentū Christi Domini Caput Hispaniæ fuisse Tarracōnē: post Aduentum autem Christi tempore Romanorū fuisse Cæsaraugustam, tempore verò Græcorum Ciuitatem Tolleti fuisse: Caput Hispaniæ, Aprafato ingressu Cathalonix incepit Gothorū Regnum in Hispania, per quam post Cathaloniam propagatum fuit, vt notat Pujades *dict. cap. 1. lib. 6.*

7 Sed & iam tempore Romanorum, antequam Gothi in Hispania regnarunt, fuit Barcino Caput Cathalonix, cum esset Colonia Romana, vt facile constat ex his quæ suo loco notauimus *inferius in §. 8.*

8 Similiter Barcino est titulus Cathalonix: quia Principes siue Domini Cathalonix nomen Comitum

Barcinoæ acceperunt, & ab ea tanquam à capite Cathalonix, & digniori parte ipsius denominati sunt *constitutio. 1. tit. del titol de Princip. Oliba de iur. fisc. cap. 1. n. 18.* Stephan. Gil. Bruniquer in sua apologia Ciuitatis Barcino. *cap. 1. num. 68. & 69.* Et ego de offic. Iudic. & Aduoc. *par. 1. quest. 15. nu. 135.* Hinc 9 leges antiquæ Cathalonix nomine vsaticorum Barcinoæ vocatæ sunt, sumpta appellatione ab ea Ciuitate, à qua & Princeps eiusdem Principatus denominatur, Comes Barcinoæ *vsatic. omnes quippè naues, tit. de cōmercio, & securitate viarum, Oliban. dict. cap. 1. num. 18. Mieres collat. 2. in Curia Barcino. Petri II. cap. 34.* Hinc 10 etiam in Cathalonix appellatione Comitum in singulari intelligitur Comes Barcinoæ; prout in singulari fit mentio Comitum in regalibus soli Principi, & Domino Superiorem non recognoscenti competētibus, Guillelm. à Vallesicca in *vsatic. cum dominus, Galic. in ex- tragra-*

- tragator. curiar. cap. 6. Oli-* Hispaniæ depinguntur, in-
ba. dict. cap. 1. num. 13. exem- signia Civitatis Barcinonæ
pla ponit Vallesicca in vsa- loco Cathalonix conscri-
tic. Camini cum vsat. seq. & buntur.
in vsatic. Princeps namque, Verum est quod anti- 14
vsatic. similiter, & si senior, quitus tēpore Comitis Bar-
vsatic. Christiani vsatic. rupes cinonæ Comes Bisulduni,
 11 *vsatic. ciues.* Hinc quoque & alij similes antiqui Co-
 solus Comes Barcinonæ in mites in Cathalonia habe-
 Cathalonia non recognof- bant multa iura Regalia, sed
 cit Superiorē, & ceteri Co- solus Comes Barcinonæ ha-
 mites in Cathalonia eum bebat ius condendi leges
 tanquam Superiorem ag- per totam Cathaloniam ge-
 noscūt, ideoque, & solus ha- neralis, & alij Comites erāt
 bet potestatem legis con- illi subditi, vt colligitur ex
 denda, *Calic. in vsatic. cum* Marquil. *in vsatic. antequam*
dominus, Guillelm. a Valle- *vsatic. vers. Quæro hic secun-*
ficca in vsatic. hæc sunt vsu- dum *Iacobum de Vallesicca,*
alia, Oliba. in dict. cap. 1. nu- & *in vsat. Hæc sunt vsualia*
 12 *12. Sed & Marquil. in vsat.* cum *dominus, vers. Oppone de*
Auctoritate, & rogatu. 2. ver. medio, & *vers. Sed quæro an*
Et videtur, fol. 258. colum. 3. alij *Comites, & in vsat. Hæc*
 dicit quod Comes Barcino- *sunt vsualia vers. Et hic quæ-*
 næ debet vocari Princeps: *ra in vsatici, Oliba. de iur.*
 ceteri verò Comites Catha- *fisc. cap. 1. num. 11. 12. & 13.*
 loniæ nuncupari debent po- Ideò sub anno 1635. Re- 15
 testates. Propterea Bruni- gium tunc Concilium Baiu-
 quer *in dict. apologia cap. 1.* liæ Generalis Cathalonix
 13 *num. 69.* curaculus adnota- me referente sententiam
 vit quod in descriptione protulit pro validitate con-
 Hispaniæ ab Hessel Carias- cessionis aquarū Villæ Olo-
 sem edita anno 1612: vbi ti quondam à Bernardo Co-
 insignia omnium Regnorū mite Bisulduni factę Mona-
 sterio

iterio Sanctæ Mariæ Rivi-
 pulli instrumento acto 19.
 Chalend. Septem. anno 38.
 16 Regni Philippi Regis. Et
 nota quod hæc annorum di-
 numeratio intelligitur de
 Philippo Rege Frâciæ? quia
 vt memorat Zurita *annal.*
Coron. Aragonum tom. 1. lib.
1. cap. 8. fuit consuetudo per
 totam Cathaloniam in om-
 nibus instrumentis appone-
 re annum à Regno Regis
 Franciæ, & durauit hæc cō-
 suetudo à tempore Ludo-
 uici Imperatoris filij Caro-
 li Magni vsque ad tempus
 quo Principatus Cathalo-
 niæ fuit vnitus Regno Ara-
 gonum, & adhuc aliquibus
 17 postea annis. Sed & Comes
 Barcinonæ successit Comi-
 tatui Bisuldani anno 4. per
 obitum Bernardi Guillel-
 mi Comitis Bisuldani, si cre-
 dimus Zuritæ *d. tom. 1. lib. 1.*
cap. 35.
 18 Cum hæc florentissima
 Barcinonensis Ciuitas sit Ca-
 put, & Titulus Cathalonix,
 constitutum est vt quando
 Dominus Rex in Regno
 succedit, & pro regimine

Principatus illum ingredi-
 tur, teneatur eam accedere,
 & in ea tanquam in nobi-
 liori, & antiquiori Ciuitate,
 & Capite Cathalonix sui
 muneris iuramentum in ip-
 so regiminis initio præstare;
 & idem est in quocunque
 nouo Prorege, & Locum-
 tenente Domini Regis in
 eodem Principatu, licet id
 ipsum iuramentum Prorex
 idem præstiterit statimatq;
 Principatū ingreditur, quo
 priori iuramento præstito
 solet iam iurisdictionē exer-
 cere dum est in via ad Ciui-
 tatem Barcinonæ. [* Nota 19
 quod exercet iurisdictionē
 criminalem dum est in via,
 sed quoad ciuilem solet pro-
 rogari R. A. vsquequo Bar-
 cinon. iurauerit, & ita ob-
 seruatum fuit temporibus
 diuersorum Proregum nē-
 pè tempore Ducis de Al-
 burquerque, qui ante aduē-
 tum Barcinonæ iurauit in
 Ciuitate Ilerdæ, & tempo-
 re Ducis Cardonæ, qui simi-
 liter iurauit in Villa Perpi-
 niani, & nouissime anno
 1656. tempore nostri Ex-
 cellen-

cellentissimi Marchionis de Olias, & de Mortara, qui similiter ante ingressum Ciuitatis Barcinonæ iurauit Ilerdæ, & ita processit ex deliberatione trium Aularum Regij Senatus facta 19. Aprilis 1656. *]

20 Est Priuilegium Regis Aragonū Petri Tertij. Dat. 14. Chalen. Nouemb. 1339. Ciuitati Barcinonæ concessum, cuius meminerūt Oliban. *de iur. fis. cap. 4. num. 34.* Ferrer 3. *part. obseru. cap. 82.* Berar. *in spec. visitat. cap. 22. num. 15.* Bosch. *de tit. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1.* & antea Mier. *collat. 7. in Curia Reginae Eleonoris in Ciuitate Dertusæ cap. 5. num. 16.* latè de hoc *in processu Curiarum anni 1585.*

21 Inde dimanat alia prerogatiua Ciuitatis Barcinonæ cuius mentionē facit Fontanel. *tom. 1. de pact. nuptial. clausul. 3. gloss. 1. num. 9.* nam Consules eiusdem incedunt per totam Cathaloniam cū insignibus, & togis Consularibus, & suis virgarijs, ac tubicine quodam præcūte,

quod Consulibus aliarum Ciuitatum, & Villarum Cathalonix non permittitur, & his moribus vtimur antiquissimis, itaque aliquando contradictione facta obtentum fuit contra Ciuitatem Dertusæ. [* In Archiuo 22 Regio in libro *Conclus. ann. 1588.* legitur sub die 8. Iulij 1588. conclusio R. A. super controuersia quæ erat inter Ciuitatem Barcinonæ, & Ciuitatem Dertusæ occasione impedimenti facti per homines Dertusæ ne Consul Barcinonæ transiret cum insignibus Consularibus per urbem Dertusæ. *] & an- 23 no 1446. fuit ita declaratum in Ciuitate Estellæ Regni Nauarræ in fauorem Barcinonæ per Regem Ioannē, & vidi seruatum Ilerdæ anno 1626. quando eo accessit Consul in Capite Barcinonensis propter Curias generales quæ ibi inceptæ fuerunt per Dominum Philippum Quartum.] Sed & ita inceserunt semper per totam Hispaniam, & Curiam Regiæ [Maiestatis Consu-

[* Iure ipso communi-
licere videtur Consulibus
Ciuitatem per alias Ciuita-
tes, & Prouintias transeun-
tibus vti insignibus Consu-
laribus, *argum. text. in leg. 1.
Dig. de offi. Procon. cuius ver-
ba sunt: Proconsul ubiq; qui-
dem Proconsularia insignia
habet, statimatq; urbē agref-
sus est, potestatem autem non
exercet, nisi in ea Prouintia
quæ ei decreta est.* In contra-
rium argui potest *ex text. in
cap. ex tuarum, extra de au-
ctor. & v. pall.* vbi Archie-
piscopus extra suam Prouin-
tiam pallio vti non potest.
Sed noster Iacob Marquil.
*in vsatic. quoniam per iniquitē,
num. mibi 68. vers. Sed nun-
quid Episcopus*, distingue,
quod aut loquimur de in-
signijs quæ rātum designāt
honorē, vt Mitra in Abba-
te, *cap. abbates de priui. lib. 6.
& tunc poterit, quia in alie-
no territorio illis vti potest,
aut loquimur de illis quæ
designant administrationē,
sicut pallium in Archiepis-
copo, & tunc non poterit si-*

ne speciali superioris licen-
tia. *]

Oritur ex eodem fonte 25
aliud honorificum priuile-
gium Barcinonæ, quia tem-
pore belli in Cathalonia
vnus ex Consulibus præfa-
tæ Ciuitatis est Dux exer-
citus gentis totius Cathalo-
niæ, vulgo *Coronell* vt con-
firmat, & de anno 1409. &
alijs antiquis temporibus
testatur *Andræ. Bosch. lib. 4.
cap. 3. §. 1.* & nos experti fui-
mus anno 1639. in obsidio-
nē Castri de Salses.

Hinc quoque inferitur 26
ad alium insignem honorē
Consulum Barcinonæ, qui
ipsis, non alijs aliarum Ci-
uitatum Cathaloniæ exhibe-
bentur, quoniā habent ius co-
operandi capita, & sedendi
in scamnis capitibus tectis
coram Domino Rege, *Be-
rar. dict. cap. 22. nu. 13. Bosch.
dict. cap. 3. §. 1.* latissimè do-
ctissimi Aduocati, & Con-
sultores Ciuitatis, qui anno
1632. de hoc iure pro illa
accuratissimè scripserunt.
[* Ad hæc vide quæ addi-
di infra *cap. 21. de Consulibus*

Barcinonæ num. 13. * J

27 Consequitur alia præheminentia Barcinonæ, quod in Curijs generalibus quæ pro Principatu Cathalonix celebrantur, longe plures Syndici præfatæ Ciuitatis quam aliarum admittuntur vt notat Calic. *inextragratatorio Curiarum dubio 6. circa fin. in versi. Quæro an vniuersitas*, vbi obseruat, quod in 2. Curia generali Barcinonæ per Regem Iacobum Secundum habita, interuenierunt viginti quinque Syndici pro eadem Ciuitate, & in prima Curia generali ibidem, & eiusdem Iacobi Regis adfuerunt decem, & septem Syndici pro prælibata Ciuitate, & communiter duo Syndici aliarum Ciuitatum, & Villarum Cathalonix, quamquam subdit, sua tempestate solere Barcinonæ constituere quatuor Syndicos, cæteras verò Vniuersitates duos, vel vnum, & ita quoque video meo tempore in Curijs anni 1626. & 1632. seruatum.

28 Et hi Syndici Barcinonæ

in Curijs generalibus ex consuetudine immemorabili primo loco sedent, & prius loquuntur pro Brachio Regali, vt scribit Berar. *in specul. visitation. cap. 22. num. 23. Çarroira in suo ceremoniali Curiarum*, sicque Syndicus Barcinonæ præsidet in ipso Brachio Regali: quod extède licet Syndicus Barcinonæ non sit Consul dictæ Ciuitatis, & licet comitia non celebrentur Barcinonæ, sed in alia qualibet Ciuitate, vel loco Cathalonix, vt legi plura exemplaria, & signanter anno 1495. in Curijs Dertuzæ præcessit Ioânes Llull Syndicus Barcinonæ qui nõ erat Consul, & anno 1476. in Curijs Ilerdæ Petrus de Coromina Syndicus Barcinonæ qui non erat Consul, & anno 1375. in Curijs Ilerdæ Raymundus Çarroira Syndicus Barcinonæ qui nõ erat Consul, & anno 1429. in Curijs Dertuzæ Ioannes Fiualler Syndicus Barcinonæ qui non erat Consul, vt in processibus prædictarum omnium Curiarum videre

- 29 est. Et in registro epistolatū
anni 1515. in Domo Ciui-
tatis Barcinonæ legitur epi-
stola quædam dat. 5. Nouē-
br. 1515. ad Consules eius-
dem Ciuitates transmissa,
qua certiores fiunt quod cū
Patriarius, siue Consul Iler-
densis prætenderet in in-
gressu Dominæ Reginæ, &
30 Curijs Ilerdæ præire Con-
suli Barcinonæ, Regina cum
voto Archiepiscopi Tarra-
conæ contrarium decidit,
quod etiam habes *in 1. ver-
mil. Domus Ciuitatis Barci-
nonæ, fol. 1548.* nam Barci-
no Ciuitas, & eius Consules
præminent, & antecedunt
omnibus Ciuitatibus, & ea-
rum Consulibus in Catha-
lonia, sicut Cæsaraugusta
Ciuitas, & eius Iurati in Reg-
no Aragoniæ omnibus alijs
Ciuitatibus, & earum Iura-
tis, siue Consulibus in suo
Regno, *vt in 3. virido, fol. 51.*
- 31 Imò Syndici Barcinonæ præ-
cedunt Regno Valentia, vt
declarauit Rex Petrus, &
scripsit Belluga Valentinus
in specu. Princip. rub. 6. nu. 24.
Bosch. lib. 4. cap. 3. §. 1.

Præterea si qui ad Re- 32
giam Maiestatem à Ciuita-
te Barcinonæ mittantur pro
negotijs Reipublicæ, nomi-
ne legatorum siue *Embaxa-
dors* donantur ex priuilegio
Ferdinandi Dat. 13. Decēb.
1496. qui autem ab alijs Ci-
uitatibus Cathalonix trans-
mittuntur, nomen Syndico-
rum retinent Berar. *d. cap.*
22. num. 23. Bosch. dict. cap. 3.
§. 1.

[* Asserit D. Garcia 33
Mastrillo de Magistr. tom. 2.
lib. 5. cap. 6. de Offic. Proreg.
num. 252. posse Proregem
prohibere ne Regnū in quo
præest, vel aliqua Ciuitas
mittat legatos ad Regem,
absque eius licentia, *ex reg.*
rex. in leg. 3. & fin. C. de leg.
lib. 10. & not. Bald. in leg. 1.
Dig. quod cuiusque vniuers.
nom. Attamen subdit Ma-
strillo Proregem absque iu-
sta causa licentiam denega-
re non posse, qui *num. 255.*
animaduertit in huiusmodi
casibus inspiciendum fore
an legatio necessaria sit, &
vniuersale contineat bene-
ficium, adeò quod per litte-
ras

ras explicari nequeat, quia his deficientibus excusari debent tot peccuniarū impensæ quæ de pauperū sanguine extorquentur, & nõnunquam pro priuatīs ciuium petentium commodis fiunt. * J

34 Sic in constitutione Ferdinandi II. anni 1510. *quæ est 13. tit. de celebratione curiarum* cautum est vt cum Curix Generales constent ex tribus brachijs scilicet Ecclesiastico, Militari, & Regali, processus omnes brachij Ecclesiastici à cætero custodiantur in archiuo Domus Generalis Cathalonix, Regalis autem in archiuo Domus ciuitatis Barcinonæ tanquam in capite, & Titulo cathalonix, ex qua constitutione præter alia fundamenta probant nostri scriptores, & ego *in libro de offic. Iudic. par. 1. quæst. 15. nu. 135.* Barcinonam esse caput

35 cathalonix. Eadem ratione efficitur, quod in omnibus curijs generalibus scriba maior Domns ciuitatis Barcinonæ est Notarius pro-

cessus Brachij Regalis, & obseruat *Corrouira in suo ceremoniali Curiarum*, ita esse debere.

Similiter, & eadem ratione in cap. 5. curiarum anni 1599. Philippi cum statuatur Syndicatus, & visitatio generalis aduersus Regios Officiales, qui iudicio tabulæ (vt dicimus) non subijciuntur, pro tempore certa forma in eo capite contēta facienda, sancitum est vt illa debeat fieri in ciuitate Barcinonæ pro tota cathalonia tanquam in capite, & Titulo ipsius.

37 Omnium scientiarum Gymnasium, & litteraria Palestra non alia ex causa in eadem ciuitate floret, & Vniuersitas creata est tam authoritate Pontificia ex Bulla Nicolai Quinti Summi Pontificis dat. primo die chalendas Octobris 1450. cum eisdem prærogatiuis, & indultis, quæ per Sedem Apostolicam Vniuersitati ciuitatis Tolosæ concessa fuerat, quam etiam authoritate Regia ex priuilegio Alphon-

Alphonſi Quarti dat. 3. Septembris 1450. cum omnibus præhementijs, & gratijs per Regiam Maiestatem Vniuersitati ciuitatis Ilerdæ concessis. Diriguntur præfata priuilegia Nicolai V. & Alphonſi IV. concessa ciuitati Barcinonæ quæ domina est huius Scholæ, & eam plurimis magnisque sumptibus seruat, & auget, in stipendijs Doctorum erogandis liberalem præ se ferens. Statuta condit in ipsa, & iurisdictionem exercet ex eisdem priuilegijs. Ibi quotidie Doctores tum Theologiæ, tum Legum, tum Medicinæ, & Philosophiæ prædicta auctoritate Pontificia, & Regia fiunt. Litteraria Schola sita iuxta mœnia vrbe, quæ hætenus noua vocatur, fuit anno 1536. cæpta ædificari 18. Octobris ex deliberatione concilij ciuitatis facta 10. Augusti eiusdem anni, cum multis antea annis esset alibi in eadem vrbe Studium generale, in quo non solum Grammatica, &

Philosophia, sed etiam Iurisprudencia, & Medicina docebatur, ut constat de anno 1340. ex quadam epistola consulum Barcinonæ ad consules Ilerdæ 4. nonas Octob. dicti anni.

In ciuitate Barcinonæ 40
tanquam in capite, & Titulo cathalonix resident omnia Tribunalia, quæ vniuersalem iurisdictionem per totum Principatum exercent, cuiusmodi sunt Regiū concilium, Magistratus Rationalis Regij, Baiulia Generalis cathalonix, Generale Deputationis Principatus. Regium archiuum Barcinonæ collocatum est. Sed & 41
Sanctæ Inquisitionis aduersus hæreticam prauitatem Tribunal pro tota cathalonix stat quoque erectū Barcinonæ. Et quamquam anno 1634. præfata Regia Audiencia cum Magistratibus Rationalis, & Baiulix ex Regio præcepto fuerit ad ciuitatem Gerundæ translata, tamē nondum duo fuerant lapsi anni, quando ad pristinam Sedem Barcinonensem

mentem restituta fuit, v. l. a. t. e scripsi *de offic. iudic. & Aduocat. part. 1. quest. 15. ex num. 131.*

42 [* Non omittā hoc loco D. Regem vti comitem Barcinonæ habere Præbendam canonicalem in cathedrali Ecclesia Barcin. vt obseruat Petr. Fontanell. *tom. 2. decis. 455. num. 2.* & ipse vidi ea ratione cum præsens reperiretur annis præteritis pro curijs generalibus celebrandis in ciuitate, pannes canonicales ad eum deferri. *]

43 Hanc inclytam ciuitatem nemo non credidit præ alijs omnibus cathalonix semper excelluisse. Rex Aragonum Petrus priuilegio anni 1339. vocat eam antiquiorem, & notabiliorem cathalonix. Rex Iacobus priuilegio anni 1285. & Rex Martinus priuilegio anni 1402. vocant illam nobilissimam. Rex Ferdinandus priuilegio anni 1510. & Carolus Quintus Imperator priuilegio anni 1534. nuncupant eam præcipuam

& principalem ciuitatē per omnia mundi climata. Antiquiorem, & nobiliorem cathalonix ciuitatem esse probant Thom. Mier. *collatio 7. Reginae Eleonor. in Curia Dertuzæ cap. 5. num. 15.* Andræ. Bosch. *de titul. honorific. Cathalon. lib. 4. cap. 3. in prin.* Berar. *in specul. visitation. cap. 22. num. 24.* Sed & Petrus à Medina de excellentijs Hispanix *cap. 43. in fin.* asserit Barcinonam esse vnā ex vrbibus quæ in tota Europa maiora, & splendidiora ædificia habet. Fuit prior in Hispania ciuitas quæ à iugo Maurorum se liberauit, vt refert Zurita *part. 1. lib. 1. cap. 9.* Bleda. *de restauratione Hispanix lib. 3. cap. 23.* qui etiam aiunt in bellis quæ tempore comitum Barcinonæ, & expulsionis Sarracenorum viguerunt, Barcinonenses maiorem gloriam quæsiuisse, quā alius quicumque populus, quod quoque scripsit Bosc. *lib. 1. cap. 13. §. 6.* Et eadem ciuitas tempore quo Mauri inuaserūt Hispaniam, fuit

44

45

46

47

ex vltimis quæ fuerūt de-
uictæ, & cessit cum pacto
conseruandæ christianæ
Religionis, vt probat Bru-
niquer in dict. apologia cap.
1. num. 56. & 57.

EX §. VII.

SUMMARIVM.

- 1 **R**egia Sedes Ataulphi
primi Gothorū in His-
pania Regis atque Atha-
larici etiam Gothorū Re-
gis fuit Ciuitas Barci-
nonæ.
- 2 Comitalis vrbs tempore Co-
mitum Barcinonæ fuit
eorum præfata Ciuitas,
& quod fuerit eorum pa-
latium.
- 3 Reges Aragonum Barcino-
nam inhabitauerunt, & quæ
fuerit Regia eorum Aula.
- 4 Proreges in Cathalonia crea-
ti fuerunt à tempore Fer-
dinandi Secundi, & eorū
Tribunal est supremum.
- 5 Proreges Cathaloniæ fere

*semper Barcinonæ sedem
babuerunt.*

- 6 Principis authoritas ex ha-
bitatione in loco splendi-
do, & illustri augetur.
- 7 Barcinonæ nomen fuit bor-
ribile exteris nationis.
- 8 Barcinonæ laudes ex Petro
Antonio Beuter.
- 9 Barcinonæ laudes ex scrip-
toribus Germanis.
- 10 Reges Aragonum vtuntur
in signibus Ciuitatis Bar-
cinonæ ex conuentione.
- 11 Barcinonensium victoriæ,
& prælia gloriosissima.
- 12 Barcinonæ laudes, & enco-
mia ex pluribus authori-
bus remissive.
- 13 Barcinonæ laudes excellen-
tissimæ ex Iacobo Mar-
quilles.

§. VII.

*Ciuitas Barcinonæ est
Regia Sedes.*

ÆC illustrissima
Ciuitas Gotho-
rum tempestate
Ataulphi primi
eorum

eorum in Hispania Regis Regia Sedes fuit, vt referunt Diago *in noua descriptione Cathalonie verb. Barcinona*, Pujades *in histor. vniuers. Cathal. lib. 6. cap. 1.* Blondus *de declinatio. Imper. Roman. lib. 1. decad. 1.* Pineda *in Monarchia Ecclesiast. lib. 14. cap. 16.* Iulian. de Castillo *in Chron. Regum Gothorum.* Fuit quoque Regia Sedes Athalarici alterius Gothorum Regis, vt obseruat Pujades *lib. 6. cap. 49.* Præterea Barcinonensium Comitum æuo, Comitalis eorum vrbs fuit, vt notat Diago *ubi supra*, Boter. *lib. 2. de magnificientia Ciuitatum, tit. de residentia Principis.* idem Diago *de Comitibus Barcinonæ lib. 1. cap. 13.* & aula eorum est hodie domus Monachorum Sancti Bernardi in eadem vrbe, vt scribit Dionysius. de Iorba *in suo libello de excellētijis Barcinonæ*, & Platina *de vitis Summorum Pōtificum.* Postea Reges Aragonum Barcinonam quoque coluerunt, & eorum palatium est hodie dominorū

Inquisitorum hæreticæ prauitatis in quo Regiæ Maiestatibus multa reliqua sunt vestigia, & monumenta, & signanter archiuum Regium. Demum cū tempore Ferdinandi Secundi vnitum esset Regnum Aragonum cū Regno Castellæ, ab hac ætate fuerunt creati Proreges in Cathalonia, quorum Tribunal supremum est, & idē cum Domini Regis, vt tradidi *de offic. Iud. & Aduocat. par. 1. quæst. 9. num. 97.* Et isti Proreges semper vsque in hodiernum diem Regiam Sedem Barcinonæ habuerunt, licet annis 1634. & 1635. propter negocia belli Gerundæ tenuerint, vt scripsi *dict. part. 1. quæst. 15. ex num. 131.* quare merito Ciuitas Barcinonæ dicta est Regia Sedes, Oliba. *de iur. fisc. cap. 1. n. 18.* Andræ. Bosch. *de titul. honorific. lib. 4. cap. 3. colum. 1.* Nam vt docet Iustus Lipsius *Politic. lib. 4. cap. 9.* Principis auctoritas ex habitatione in loco splendido, & illustri augetur, vnde in omnes Principatus par-

tes regimen habeat.

- 7 Quam illustis, & insignis sit Ciuitas Barcinonæ, quam plurimi sunt testes. Testis est Marineus Siculus relatus à Dionysio de Iorba *in libello de excellen. Barcinon fol. mibi 3.* qui scripsit nomen Ciuitatis Barcinonæ horribile fuisse potentibus Hispaniæ, Franciæ, & Italiæ, arque etiam Affricæ.
- 8 Testis est Petr. Anton. Beuter. *in Chronic. general. Hispan. par. 1. cap. 14.* vbi inquit eandem Ciuitatem per mare, & terras fuisse potētem, & celebrem in Orbe, magistram prudentiæ, & honestorum morum, dedisseque alijs nationibus leges fidei, & fidelitatis. [* Sic Petr. Fontanel. *tom. 2. decis. 403. num. 4. cum 3. sequent.* probat ab hac nostra Ciuitate Barcinonæ leges mercantiles accepisse diuersas Prouintias, siue Ciuitates, quæ ab eo signanter enumerantur, scilicet Roma, Acri, Maiorica, Pisa, Marsilia, Almeria, Genua, Brandi, Roda, Motea, Constantinopolis,

Alemania, Messina, Parisiorum, & Soria. *] Testes sunt Gordius Branu, & Franciscus Hogemberch scriptores Germani *in Chron.* vbi Barcinonam vocant Principibus, & Equitibus nobilissimam, victu feracissimam, armis potentissimam, & potentiorē omnibus fere Ciuitatibus, tam maris, quam terræ, fama clarissimam propter res à suis præclare gestas, & monumenta maiorum, nomen, & potētiam eius asserunt fuisse formidini, & Franciæ, & Affricæ, & alijs Regionibus, & Principibus mundi, regimē Reipub. ipsius exemplar exteris Ciuitatibus, & denique aiunt illam in multis anteponi, & præferri omnibus Ciuitatibus Orbis terrarū. [* Lucius Marineus Siculus *in sua Chronica rer. memor. Hispan. sub tit. Pueblos de la Prouincia de Catalunya,* asserit Ciuitatem Barcinonæ esse pulchriorem omnibus Ciuitatis mundi. *] Quod agnouerunt Aragonenses quādo Comes Raymondus

mundus Berengarius cum Petronilla filia Ramiri Regis Aragonum matrimoniū contraxit, quia conuentum fuit vt Reges Aragonum vterentur insignibus Comitum Barcinonæ, provt viūtur nempè quatuor bacillis rutilis in campo aureo, vt referunt Zurita in *annal. tom. 1. lib. 2. cap. 1.* Garibay *cap. 31.*

11 Testes sunt gloriosissima prælia, & victoria Barcinonensium, quas memorant Zurita *lib. 1. cap. 9.* Bleda in *histor. Mauror. lib. 3. cap. 23.*

12 Bosch *lib. 1. cap. 13. §. 6.* Testes sunt Iacobus Marquilles in *usat. sequiam*, Andræ Bosch. *lib. 4. cap. 3.* Dionysi. de Iorba in *prædicto suo libello*, Ludouic. Nonius in *sua Hispania cap. 88.* Bruniquer in *sua apologia cap. 7.* qui encomia huius florentissimæ Ciuitatis ad Cælum vsque extollunt, ex quibus Bosch. *dict. cap. 3. §. 1.* & Gabr. Berar. in *speculo visitatio. cap. 22.* priuilegia præfatæ Ciuitatis recensent. Subijciam dumtaxat hoc loco pro coronide huius §. verba Iacobi Mar-

quilles de illa loquentis in *dict. usatio. sequiam*, *versic.* Nota quæro, quæ laudes Barcinonæ breui gyro accingunt, & sunt quæ sequuntur.

Nota 4. quod prædictis plenariè recensitis profectolertari debent in domino ciues, & incolæ de tanta Ciuitate quæ non solum de præmissis, imò de alijs quam plurimis excellētis perdotata est: nam antiquitate est veneratissima, regimine felicissima, Domino Regi, & Comiti suo fidelissima, in dignitate perfulgentissima, in prosperitate de bono in melius augustissima, in tribulatione patientissima, in benefaciendo elargitissima, in crimina puniendo instigatissima, in necessitate pijsissima, in austeritate robustissima, ædificijs urbanis famosissima, ingenio subtilissima, diuitijs abundantissima, prudentia regulatissima, sapientia laudabilissima, scientia præditissima, virorumque ornatis, & mulierum pretiosissima, Ecclesia Cathedrali, & alijs venerabilibus Ecclesijs splendidissima, magnifico

nifico Hospitali, & fertili præornatissima, Monasterijs utriusque sexus fructuosissima, belligerisque ciuibus animosissima, Doctõribus facultariis utriusq; nobilissima, Notarijs scriptoribusque directissima, muris valloque notabiliter circumdatissima, & alijs bonis naturæ, & fortunæ, & operibus virtuosis præclarissima, nec non vitijs inde prorsus extirpatissima. Hactenus Marquilles. [* Fidelitatem Cathalonix erga Re-
pes, & Principes suos ultra Beuterium sup. citatum, & Marquillam hic, summo opere commendat, & extollit Inuictissimus Carolus Imperator in epistola sua Barcinonen. scripta per totam, prout refertur à Fratre Frã-
cisco Diago Ordinis Prædicatorum in *historia Comitum Barcinonæ l. b. 2. cap. 7.* quam etiam fidelitatem laudat Hieronymus Blanques Aragonensis Historicus in *commen. rer. Aragon. vbi de Serenissimo Papa Ioãne II. pag. 259.* asserens hanc nationem fuisse semper, & esse

integritatis, & fidelitatis plenissimam: Fidelitatem quoque Cathalanorum multis laudibus prosequitur D. Onuphrius Menescal in *libello quem de Hist. Reg. Jac. II. Aragonum conscripsit, fol. 53.* confirmãs exemplo, quia Rex Petr. III. postquam, & Cathalanis, & Aragonensibus priuilegia per se ipsum, & prædecessores suos concessa fregerat, & combusserat, vocauit eosdem in subsidium, & iuamen contra Francigenas ad bellũ, quod aduersus eos gerebat, & dũ maximè ope, & auxilio suorum indigeret, Aragonenses accedere recusarunt, Cathalani autem pro sua fidelitate accesserunt, & Regem suum iuuarunt præferentes fidelitatem suam quibuscũque querelis, quibus de priuilegiorum suorum extinctione conquerebãtur. Cõmemorat Deslot *lib. 3. cap. 13.* Barcin. originarium fuisse primum militẽ qui prius vexillum Regis Iacobi Aragonum defixit in mœnijs Ciuitatis Maioricarũ quando

do Rex ille inuictissimus cognomento *el Conquistador*, expugnauit, & bello quaesuit.

Nunc certè Ciuitatis *Barcinonæ* tribus flagellis scilicet *Belli*, *Pestis*, & *Famis* percussa, in sordibus iacet, adeò vt de ea dici valeat, quod in sacris litteris *Ioel 1.* legitur: *Residuum eruea comedit locusta, & residuum locustæ comedit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo.* Speratur tamen *Dei* beneficio, & clementia nostri *Hisp. Regis* clementissimi ad pristinam fortunam Ciuitatem hanc redituram fore. *]

EX §. VIII.

SUMMARIVM.

- 1 **B** Arcino fuit effecta Colonia Romanorū priuilegio *Iulij seu Augusti Cæsaris Imperatoris Romani.*
- 2 Lapidibus antiquissimis *Bar*

cinonensis urbis constat hanc Ciuitatem fuisse *Coloniam Romanam*, & multi ex huiusmodi lapidibus designantur, num. 3.

- 4 *Prærogatiuæ* quas tempore *Romanorum* habebant *Romane Colonie* referuntur.
- 5 *Differentia* inter *Colonias Romanas*, & *Latinas.*
- 6 *Colonia Romana* plus fuit quam *Ciuitas Municipalis*, vel *Latina*, aut *populus confederatus*, seu *stipendiatus*, quæ omnes *Ciuitates*, & *populi* sub *Colonijs Romanis* erant.
- 7 *Municipalis Ciuitas Romæ* quæ fuerit, & unde ita diceretur.
- 8 *Municipij Romani* priuilegiū consequuta fuit *Ilerda* atque etiam *Egara*, quæ hodie *Terracta* appellatur.
- 9 *Municipes* latè sumpto vocabulo dicuntur *Ciues eiusdem Ciuitatis.*
- 10 *Latina Ciuitas* quæ dicitur. *Italici populi*, seu qui iure *Italico* fruebantur, *uestigalia*

- galia Romæ non soluebant
- 12 Confederati populi qui dice-
rentur.
- 13 Stipendiati populi qui nun-
cuparentur.
- 14 Barcinona potiebatur iure
Italico, sicque à vectiga-
libus Romæ soluendis im-
munis erat.
- 15 Barcinonenses probantur no-
biles tam tempore Roma-
norum quam nostro.
- 16 Fidalgui, siue Hidalgos, vn-
de trahunt denominatio-
nem.
- 17 Et vnde trahunt originem
in Hispania.
- 18 Pelagius Rex primus post
generalem Hisp. cladem.
- 19 Mulieres in Cathalonia, &
præsertim Barciuaonæ su-
munt nomen familiæ ma-
ritorum tracta consuetu-
dine à matronis Romanis.
Et quid in alijs nationi-
bus.
- 10 Senatoris filia si nubat, dig-
nitatis paternæ particeps
non est, sed mariti radijs
fulget.
- 21 Carceres Barcinonæ sunt re-
liquæ Romanorum ubi

- capta extitit S. Eulalia.
- 22 Cloacæ publicæ Barcinonæ
sunt reliquæ Romanorū.
- 23 Barcinona fuit Conuentus
iuridicus, & Cancellaria
Romana.
- 24 Adrianus Imperator pro
iure reddendo Hispaniã
in sex diuisit Prouincias,
quarum vna erat Tarra-
conēsis, & hæc diuisa fuit
in 14. Cancellarias, siue
Conuentus iuridicos.
- 25 Barcino erat vnus ex Con-
uentibus iuridicis Romæ
qui omnes erant Coloniae.
- 26 Colonia Romanæ privile-
gium paucis Ciuitatibus,
ijsque meritissimis conce-
debatur.

§. VIII.

Ciuitas Barcinona fuit Co-
lonia, & Cancellaria
Romana.

Onarunt Roma-
ni Barcinonam
egregio privile-
gio Coloniae Ro-
manæ,

manæ, vt probant Plini. *de natural. hiflor. lib. 3.* Dionys. *de Iorba de excellent. Barcinon. fol. 2.* Don Anton. Augustin. *dialogo 7.* Pujades *in hiflor. vniuers. Cathalon. lib. 3. cap. 92.* Bosc. *lib. 4. cap. 3.* Diago *in noua descriptio. Cathalon. verbo Barcinona,* vbi ait eam fuisse vnam ex duodecim Romanis Coloniae citioris Hispaniæ, Molin. *de rit. nupt. lib. 1. comparatio. 2.* Gutier. *practicar. qq. lib. 3. quæst. 13. num 7.* ego quoque *de offic. Iudi. & Aduoc. par. 2. quæst. 2. num. 61.* & probatur *leg. 1. iuncta leg. Lusitania, ff. de censib. leg. 2. §. capta Sardinia, ff. de origin. iur.* hoc privilegium contulit Barcinonæ Iulius Cæsar Imperator Romanus, vel saltem Augustus Cæsar, vnde dicta est Colonia Iulia Augusta, vt obseruant Augustinus, & Pujades *locis citatis.* Et Augustinus confirmat ex lapidibus antiquissimis huius vrbis, in quibus leguntur hæ notæ F. I. A. P. BARC. quas legitur hoc modo *Fauentia Iulia Augusta Populi Barci-*

nonensis. Et huiusmodi lapides plures se Barcinonæ reperisse subdit Pujades *lib. 4. cap. 29.* aliam scilicet in Ecclesia Parochiali S. Mariæ de Pinu in Capella SS. Laurentij, Clementis, Raymundi, & Iacinti sub ara illius, aliam in vico vocato *del Regomir* propè Capellam S. Christophori, aliam in vico à platea S. Annæ ad portam S. Angeli, aliam in extremo schalæ palatij vulgo nuncupati *de la Comtesa*, olim *de la Reyna*, quæ antiquitus erat domus Religionis Templariorum, & aliam in muro veteri S. Francisci iuxta mare.

Prærogatiuæ quas habebant Romanæ Coloniae tempore Romanorum, & propter quas hoc nomine decorabantur, hæ sunt. Colonia erat Caput, & Metropolis Prouinciæ, regimen Reipublicæ eius erat ad instar Romæ, & ciues illius gaudebant privilegijs ciuium Romanorum, inter quæ illud erat quod admittebantur ad munera Reipub. Ro-

manæ obeunda, & in actibus, & electionibus Imperij suffragium suum ferebant, sicut ciues Romani, vt docent Pujades *lib. 4. cap. 35.* Bosch. *lib. 4. cap. 3.* Aliæ autem vocabantur Colonia Romanæ, aliæ Latinæ. Romanæ omnibus priuilegijs, & præminentijs ciuium Romanorum fruebantur. Latinæ dumtaxat aliquibus, quæ eis concedebantur, erantque tantum sociæ, & amicæ, vt scribunt Prouotius *capit. 1.* Pujades *dict. cap. 35.*

6 Inferas plus fuisse Coloniam Romanam, quam Ciuitatem Municipalem, vel Latinam, aut populum confederatum, seu stipendiarum Romæ: nam istæ omnes Ciuitates, & populi sub Colonijs Romanis erant, vt scribit Pujades *lib. 4. capit. 34.*

7 Municipalis autem Ciuitas, vel populus Municipalis Romæ erat ille qui proprijs legibus viuendi priuilegium consequabatur, nec Romanas seruare tenebatur, & eius ciues munera, & honores ciuium Romanorum ob-

tinebant, ideoque vocabantur municipes quasi munerum participes, & ab honorario munere capessendo dicti nuncupabantur ciues Romani, vt author est Aul. Gelli. *lib. 16. cap. 13.* & Pratei. *in lexic. iur. ciuil. verbo Municipis.* Hoc Municipij Romani priuilegium in Cathalonia assequuta fuit ob seruitia Romano Imperio præstita Ciuitas Ilerdensis indulto Octauiani Augusti Cæsaris, vt refert Pujades *lib. 3. cap. 92.* qui eodem Municipij Romani priuilegio ornatam fuisse Egaram (nunc Terraciam vocamus) probat *lib. 4. cap. 42.* quamquam abusiue, & latè sumpto vocabulo Municipis suos hodie quisque appellat suæ Ciuitatis ciues, vt Prateius aduertit, & Municipis quoque intelliguntur hi qui in eodem Municipio nati sunt, *l. municipes. ff. ad municipal.*

Latina Ciuitas, seu Latinus populus appellabatur ille qui licet iurisdictioni Romani Imperij subditus esset, immunis tamen erat à vecti-

8

9

10

à vectigalibus, & tributis ei soluendis, sicut populi Italici, seu qui iure Italico fruebantur, illa non soluebant, vt in *leg. fin. ff. de censib.* non ramen priuilegio ciuū Romanorum gaudebat sicut Municipēs, suas peculiāres leges habebat; bello iuua-
 bat Romanorum Imperiū, sine cuius licentia ipse alijs mouere non valebat, vt explicant Paul. Manut. *de antiquitat. Roman.* & Preuot. *cap. 1.*

11 Confederati populi sub fide, & amicitia Romani populi constituti opem illi, & auxilium in bello nulla cogente seruitute ferebant, nulloque ab eis stipēdio ac-
 12 cepto. Stipendiarij autem sub certo cum Romanis cō- uento stipendio pro illis militabāt vt supra citatus Paulus Manutius declarat.

13 Immunitatem Ciuitatis Barcinonæ à vectigalibus, & tributis æuo Romanorū, & quod iure Italico potiretur, probat expressè Iure-consultus Paulus in *leg. in Lusitania*, ibi: *Barcinonenses*

quoque immunes sunt, & ibi Diony. Godofredus, *ff. de cens.* Cuiac. *tom. 4. obseruat. lib. 10. cap. 35. glos. in vsat. Si quis ludo, vel Sarraceno*, Thomas Mier. in *Curia Regis Alphonſi Montisalbi cap. 19. num. 19.*

Si ergo verbum maternum 14 *hidalgos* significat nobiles, dictum est quasi *Italici* id est immunes, rectè inde deducimus tempore Romanorum Barcinonenses omnes fuisse nobiles, sed & hodie quoque esse, cum hodie etiā ex priuilegio Caroli Calui immunes sint.

[* Roma, & eius Co- 15 loniæ, & Ciuitates quibus priuilegia Romanorum cō- munitata erant, immunes erant à tributis, & vectigalibus gaudendo iure Italico, vnde in Hispania ortum habuit nomē *Hidalgos* quasi Italici quod tributa non soluunt. Ita Veleius Paterculus *lib. 2.* & Ferdinand. Nauarrete in *sua conseruat. Monarch. disc. 23.*

Omnes Fidalgui qui sunt 16 in vniuersa Hispania, defendunt ab ijs qui cum Ip-

fante Pelagio, Maurorum impetum fugientes sese receperunt in montanea Alti riarum, tempore cladis Generalis Hispaniæ, vt tradit Gutierrez *lib. 3. practica. qq. quest. 16. num. 23. in fin. & nu. 54. & quest. 17. & 18. num. 139. Baeza de inope debet. cap. 16. num. 111. & sequent. Ocalora de nobil. par. 2. cap. 4. nu.*

17 3. Et iste Pelagius post ditam generalem Hispaniæ cladem fuit primus Rex ipsius, quem Hidalgui elegerunt, qui etiam ex sanguine Regio Gothico descendebat, quia erat frater patruelis Regis Roderici ultimi Gothorum Regis. * J

18 Cum Ciuitas Barcinonæ esset Colonia Romana, & eiusdem populi Romani honoribus, & moribus vteretur, non nulla adhuc in ipsa remanēt pristinae illius aetatis vestigia, non nullæ consuetudines ab illa tempestate acceptæ, quæ vigēt. Propterea ego *in lib. de offic. Iudic. & Aduoc. par. 1. quest. 2. nu. 59.* Obseruaui quod cum apud nos in hac præsertim

Ciuitate Barcinonæ vxores atque etiam viduæ sumant nomen familiæ maritorum, & eo prius cognominentur quam nomine familiæ suæ paternæ, hanc consuetudinem olim traxerunt à fœminis, & matronis Romanis, quæ illam seruabant, vt notarunt Don Anton. Angustin. *dialogo 10. Pujades lib. 4. cap. 42.* vbi hoc laudat, & asserit in iure cōmuni fundari, quia *ex leg. fœmina, ff. de Senatorib.* filia Senatoris si nubat, dignitatis paternæ particeps non est, sed mariti radijs fulget, quam in alijs nationibus mulieres relicto maritorum nomine, ex familia sua paterna nuncupentur, sic in loco citato Antu-
sa fœmina Romana nupta Quinto Gratio Oprato vocata est Grania Antusa postposito paterno nomine nōmini mariti sui.

Reliquiæ quoque Romanorum sunt Barcinonæ carceres quos, vt notat Stephanus Garibay *in compend. Chronic. lib. 6. cap. 3.* & Petrus Anton. Beuter *in Cron. His-*
pan.

- pan. lib. 1. cap. 20. ædificauit Marcus Porcius Cato Romanus, dum Barcinonæ moraretur, in quibus scribit Beuter. captam fuisse longo post tempore inuidiſſimam Martyrem, & Virginem
- 22 Barcinonenſem S. Eulaliã huius Ciuitatis Patronam. Sunt etiam opera Romanorum cloacæ publicæ Barcinonæ, labor magnificus de quo dixi *ſupra* §. 3.
- 23 Alio honore illuſtris fuit Romanorũ tempeſtate Ciuitas noſtra Barcinonæ, quia fuit Conuentus iuridicus, & Cancellaria Romana, Pineda in *Monarch. Eccleſiaſt. lib. 4. cap. 16. §. 3.* Don Anton. Auguſtin. *dialogo 6.* Ambroſinus de Morales de *antiquitat. Hiſpan. lib. 9. cap. 30. & 33.* Ioan. Mariana in *hiſtoria de reb. Hiſpan. lib. 4. cap. 5.* Petrus Medina de *excellentijs Hiſpaniæ par. 1. cap. 5.* Boſch. de *tit. honorific. Cathal. lib. 4. cap. 3.* Pujades in *hiſtor. vniuerſ. Cathal. lib. 4. cap. 34.* nam Imperator Adrianus, vt tempore quo quamplurima bella in partibus Orientis, & Africae furebant, ſub lege iuſtitiae viueretur, alioquin deſtinata eſſent loca vicina ad ius reddendũ accomodata quocumque queruli poſſent accedere, & vt debitus honor populis benemeritis tribueretur, acceptiſque beneficijs ad ius, pacemque ſeruandam concitaretur, Hiſpaniam in ſex diuiſit Prouincias, quarum vna erat Tarraconenſis, & hæc ruruſus diuiſa fuit ſecũdum veriorẽ opinionem, de qua pluribus citatis reſtatur Pujades *dict. cap. 34.* in quatuordecim Audiẽtias, ſeu Cancellarias, quæ vocabantur Conuentus iuridici, quorum vnus, iſque 25 celebris Barcinona erat, & omnes Ciuitates, in quibus præfatæ Cancellarię, & Cõuentus iuridici fuerunt cõſtituti, erant Colonia, quod 26 Coloniae priuilegium paucis Ciuitatibus, & illis meritiſſimis, ac digniſſimis cõcedebatur, vt prædictus Don Antoni. Auguſtinus vir, vt verum, & notum ſine equuleo fatear, doctiſſimus,

& omni scientiarum genere ornatissimus declaravit.

EX §. IX.

SUMMARIVM.

- 1 **R**oma est caput Orbis, & communis omnium Patria, ita ut quilibet in ea præsens possit conveniri.
- 2 Parisiensis Civitas respectu omnium Gallorum in ea reperorum est communis Patria.
- 3 Panormi urbs in Regno Siciliae est Patria communis.
- 4 Barcino est communis Patria respectu omnium Cathalanorum in ea reperorum, ita ut quilibet eorum possit in ea conveniri.
- 5 Barcino non est communis Patria inter extraneos qui non sunt ex Provincia Cathalonica.
- 6 Barcino non gaudet privilegio communis Patriae, nisi quando tam actor quam reus personaliter in ea reperiuntur.
- 7 Privilegio de personaliter comparendo non potest quis uti contra aliquem, nisi & ipse personaliter adsit.
- 8 Extraneus Barcinonae repperitus, & conventus si ex alia iusta, & necessaria causa venit, habet ius revocandi domum si id alleget ante litem contestatam.
- 9 Ius revocandi domum quibus ex causis competat.
- 10 Principis curia privilegium habet, ut quilibet in ea repperitus conveniatur, habet tamen ius revocandi domum si ex aliqua iusta, & necessaria causa venit.
- 11 Papa est Iudex ordinarius omnium.
- 12 Curie Principum sunt Patriae Communes.
- 13 Rex, vel eius Locumtenens Generalis in Cathalonia ubi adest, ibi quilibet inventus potest coram Curia

ria iudicibus à quolibet conueniri, si causa sit maior centum librarum, & hoc pretextu euocatur causa ad Regiam Audientiam.

14 Et has causas non trahit se-
cū Regia Audientia si re-
cedat à Vicaria.

15 In Consistorio autem verbali
Regio conueniuntur qui-
cunque in Curia reperti,
licet causa non sit maior
centum librarum.

16 Ius reuocandi domum non
procedit in quatuor casti-
bus hic expressis.

17 Aduena, vel viator si ut ta-
lis contrahit non sortitur
forum, nec statutis liga-
tur in loco contractus.

18 Extraneus in Ciuitate Bar-
cinonæ repertus nō solum
potest conueniri in Regia
Audientia, sed etiam in
Curijs Ordinariorū Bar-
cinonæ, & coram Guber-
natore Cathalonie Bar-
cinonæ reperto.

19 Vicarius Barcinonæ potest
remittere, & componere
deuicta commissa.

20 Vicarius Barcinonæ preten-

dit posse remittere quos-
cunque Prouinciales Bar-
cinonæ repertos de qui-
buscunque delictis extra
Vicariam commissis.

21 Cum contradictione tamen
Procuratoris Regiæ Cu-
ria.

§. IX.

*Ciuitas Barcinona est
communis patria
Cathalano-
rum.*

Vemadmodū Ci-
uitas Romana,
quæ est Caput
Orbisterrarum,
leg. 1. §. sed & hoc

C. de veter. iur. enuel. est com-
munis patria, ita vt quilibet
in ea præsens possit ibi con-
ueniri, nisi speciale priuile-
gium habeat, Brisson. lib. 3. se-
lectarum cap. 6. Couar. pract.
cap. 5. num. 1. Cuman. cons. 72.
notauit Cicero in oratione 2.

de lege Agraria contra Rul-
 lum, & est text. in leg. Roma.
 & ibi gloss. & Bart. ff. ad mu-
 nicipal. cap. licet lib. 2. de foro
 competen. Stephan. Gratian.
 decis. 78. in addit. num. 2. & 3.
 2 similiter Parisiensis Ciuitas
 respectu omnium Gallorū
 in ea repertorum, vt noster
 Sigismund. Despujol. infra
 3 citandus obseruat. [* Simi-
 liter vrbs Panormi in Reg-
 no Siciliae est patria com-
 munis, vt tradit D. Garcia
 Mastril. de Magistr. tom. 2.
 4 lib. 4. cap. 16. num. 133. *] Sic
 illustis Ciuitas Barcinonæ,
 quæ est Caput Cathalonix,
 vt supra §. 6. ostendimus,
 communis est patria Catha-
 lanorum propter sui excel-
 lentiam, ita vt quicumque
 extraneus personaliter in
 eadem Ciuitate repertus ad
 iudicium ibi vocari possit,
 & vocatus respōdere tenea-
 tur ex privilegio Iacobi Se-
 cundi eidem Ciuitati con-
 cesso dat. Valentix 6. Cha-
 lend. Ianuarij 1306. quod
 legitur in 2. volum. constitut.
 Cathal. sub titulo de iurisdic-
 omni. iudic. Marquill. in vsat.

sequiam versic. nota 6. fol. 215.
 col. 4. Thom. Mier. par. 1. col.
 lat. 2. cap. 37. Michael. Ferrer
 par. 1. obseruant. Gubernator.
 cap. 57. Iacob. Cancer variar.
 resolut. part. 2. cap. 2. ex num.
 249. in noua editio. additiona-
 ta. Patr. Fontanella de patris
 nuptiar. tom. 1. clausul. 4. gloss.
 15. ex num. 123. Sigism. Des-
 pujol in addit. ad Thom. Mie-
 res super constitutio. hac no-
 stra. tit. sol. matrim. num. 12.
 Andra. Bofch. de tit. honorific.
 lib. 4. cap. 3. ad fin.

Dixi patriam comunē
 Cathalanorum, vt intelliga-
 mus Barcinonam esse pa-
 triam comunem inter Ca-
 thalanos, & Regnicolas, se-
 cus inter alios: quare Can-
 cer. vbi supra num. 257. ob-
 seruat quod Valētinus, Ara-
 gonensis, vel quiuis alius fo-
 rensis, qui non sit ex Princi-
 patu Cathalonix, in præfata
 Ciuitate repertus, si aliter
 in ea ratione contractus, aut
 rei de qua agitur, vel domi-
 cilij, forū non sortiatur, non
 potest ibi conueniri, quod
 decisum refert Micha. Fer-
 rer r. par. obserua. Regiæ Au-
 dientie

61 *diētia cap. 9. in fin. & in 1. par. obser. Gubernator. General. Cathal. cap. 57. & Despujol. vbi supra num. 13.*

6 Rursus Regius Senatus priuilegium Barcinonæ interpretatur, vt obtineat quādo vtraque pars, actor scilicet, & reus reperiuntur personaliter Barcinonæ, ita vt non sufficiat, quod reus sit præsens nisi etiā actor præsens sit, nec sufficiat procuratorem actoris esse presentem, Ferrer *dict. cap. 9. & ita*
 7 *practicari subdit Cancer. d. cap. 2. num. 252. quod Fontanella dict. gloss. 15. num. 126. tribuit illi iuris theoricæ quæ docet, vt quis possit vti priuilegio contra aliquē impetrato de personaliter comparendo, debere & ipsum etiam personaliter ibi adesse, vt notant Dominicus de Sanct. Gemina. in cap. vnic. de dol. & contra num. 9. Auil. in cap. 1. gloss. donacion. num. 18.*

8 Præterea si extraneus Barcinonæ personaliter repperitus, & conuentus pro alia iusta, & necessaria causa

venisset, & illam intra terminum per constitutionem Cathalonix ad opponendū exceptiones litis ingressum impediētes præfixum allegasset, ius reuocandi domum obtineret, quod probatur *in dict. cap. licet de for. competen. ibi: Nisi pro alia iusta, & necessaria causa venisset, quā si tunc allegasset, ius reuocandi domum saluū fuisset eidem, & Bart. ibidem* exponēdo illud verbum *tunc*, declarat *id est ante litem contestatam*, tradit Ferrer *dict. cap. 9. par. 1. obseruan. Regiæ Audientix, & dict. cap. 57. p. 1. obseruantiar. Gubernat. Cathal. Cancer. dict. cap. 2. num. 252. & antea num. 35. 36. & 37. vbi docet remissiuæ quæ sint istæ causæ necessariæ, & probabiles ob quas competit istud ius reuocandi domum. Quod scripserūt Canonistæ classici omnes in d. cap. licet.*

9 Similiter priuilegium habet curia Principis, vt quilibet qui in ea inueniatur, licet ibi non cōtraxerit, vel alias forum fortietur, possit à quo-

à quolibet apud curiæ Iudices conueniri, nisi ex iusta aliqua, & necessaria causa ad curiam Principis uenerit, quia tunc habet ius reuocandi domum, Roderic. Suar. *in l. post rem iudicatam vers. circa iudicem num. 21. in §. q. ff. de re iudic.* Bald. Angel. & Curti. *in leg. 2. §. legatis, ff. de iudic.* & ex argumento text. *in d. cap. licet de foro competen.* quod licet de curia Romana loquatur, tamen idem est curia Principis secularis, quemadmodum Henric. & Panor. *ibi* declarant. Ait enim *glos. fin. in eor. text.* quod cum dominus Papa sit Iudex ordinarius singulorum, nullum fori priuilegium potest clericus allegare *ibi conuentus, & Panor. n. 45.* subdit quod *ubi est Papa, ibi est Roma.*

12
01
[* Curia enim Regum (quæ censentur ubi Principes fuerunt) Patriæ communis priuilegio gaudet, illudque non loci est, sed personæ Regiæ, lo. Bapt. Larrea *tom. 2. decis. Gran. 62. n. 7. **]

Propterea in Cathalonia 13
ubi Dominus Rex, uel eius Locumtenens Generalis est, ibi quilibet inuentus potest coram curiæ Iudicibus à quolibet conueniri, nisi ius habeat reuocandi domum, dummodo causa sit maior centum librarum, & hoc prætextu causæ ad Regiam Audientiam euocantur, ut obseruat Ferrer *par. 1. obseruant. Regiæ Audient. cap. 9. & cap. 2. & 3. Cancr dict. cap. 2. nu. 33. cum 2. seqq.* [* Fontanella *tom. 2. decis. 568.* ubi rationem reddit *nu. 9. **] quamquam si Regia 14
Audientia recedat à Vicaria illa in qua erat tēpore euocationis dictarum causarum, non trahit ad se eas, sed ad ordinarium reuertuntur, nisi euocatae essent ex aliqua qualitate extra illam Vicariam, ut notat Ferrer *dict. par. 1. cap. 10.* [* Fontanella *tom. 2. decis. 522. num. 5. **]
Et intellige quod in Con- 15
sistorio uerbali, siue Locumtenentis Generalis, siue Cancellarij, siue Regentis Regiam Cancellariam conueniuntur

niuntur quicumque in curia reperti, etiam si causa non sit maior centum librarum, ut praxis seruat. Conducit Fontanella *de pact. nuptiar. tom. 1. clausul. 4. gloss. 15. numer. 78.*

16 Animaduertit Panor. *in dict. cap. licet num. 49.* quod ius reuocandi domum non procedit in 4. casibus, nempe quando ipsi extranei agunt, quia tunc tenentur respondere. Et quando in curia contraxerunt. Et quando perfecta legatione manent in curia voluntarie. Et in causis quæ celeritatem desiderant.

17 [* Qui contraxit ut aduena, vel viator, non fortitur forum, nec statutis ligatur in loco contractus, lo. Bap. Larrea *decis. 62. num. 17. & numer. 24. 26. 29. & per tot. *]*

18 In vim prælibati priuilegij Ciuitatis Barcinonæ extraneus personaliter in illa repertus non solum conueniri potest in Regia curia, seu in Regia Audientia Locumtenentis Generalis Do-

mini Regis in ea residentis, sed etiam in curijs ordinariarum videlicet Vicarij, & Baiuli Barcinonæ: imò quoque coram Gubernatore, seu gerente vices Gubernatoris Generalis Cathalonie, seu eius Assessore si Barcinonæ existant, cum in Cathalonia sit ipse Ordinarius Ordinariarum: ideoque hoc prætextu quod partes sunt præsentés in Ciuitate Barcinonæ, Gubernator, & gerens vices eiusdem existentes in eadem Ciuitate possunt ad eorum Audientias causas forensium Barcinonæ personaliter repletorū euocare, & de illis cognoscere, & ita obseruat Mich. Ferrer *par. 1. obseruant. Gubernat. cap. 57. in princip.*

Hinc denique cum Ci- 19
uitas Barcinonæ sit communis patria Cathalanorum, & Vicarius Barcinonæ ex cap. 103. priuilegij Petri Secūdi vulgo vocati, *Recognouerunt proteres in 2. vol. constit. de las consuetuds de Barcelona,* & ex pragmática Iacobī Secūdi directā Vica-

rio, & Baiulo Barcinonæ 3.
 Idus Ianuarij 1319. in dict.
 2. vol. tit. de remissio de criminis
 y composicio de delictes, possit
 20 facere remissiones, compo-
 siciones, & gratias de deli-
 ctis, prætendit idem Vica-
 rius consuetudine obtinuis-
 se quod possit quoscunque
 Prouinciales Cathalonix
 Barcinonæ repertos remit-
 tere de quibuscunque cri-
 minibus extra Vicariam cõ-
 missis, vti complures ex hu-
 iusmodi remissionibus re-
 periuntur in curia Vicarij
 Barcinonæ, & multæ fuerūt
 exhibitæ in processu causæ
 criminalis vertentis in Re-
 gia curia instante Fiscii Pro-
 curatore, contra Iacobum
 Boixa, licet præfata patria
 iura non loquantur specia-
 liter de delictis extra Vica-
 riam commissis, sed genera-
 liter disponant. Huiusmodi
 21 remissionibus contradicit
 procurator Regiæ curiæ,
 estque de his videndus no-
 ster Petr. Fontanella de pa-
 ctis nuptiar. clausul. 4. glos. 13.
 par. 2. num. 70. qui nihil inta-
 ctum reliquit,

EX §. X.

SUMMARIVM.

- 1 **I**us creandi Magistratus iurisdictionem obtinentes est de Regalibus, & quare.
- 2 Rex est Caput Reipublicæ, & fons dignitatum, & iurisdictionum, & ab eo pendet omnis potestas, & iurisdictionis.
- 3 Iurisdictionis etiam minima conferri non potest, nisi auctoritate Principis.
- 4 Magistratuum constitutio effectus dominij iurisdictionis.
- 5 Barcinonæ Ciuitas sortitur & creat quamplurimos officiales iurisdictionem habentes, & quos.
- 6 Ius quod habent imburseati ad officia.
- 7 Barcinonæ Ciuitas quomodo creat officiales iurisdictionem habentes, & quos.
- 8 Officialis creatus ab Vni-
uer:

uerſitate, & à Rege confirmatus, an ius habere cenſeatur, & à quo reuocandus veniat, an ab Vniuerſitate, an verò à Rege.

9 Baiulus Barcinonæ de quibus cognoſcat priuatiue ad Vicarium ex deciſione Regiæ Audientiæ.

10 Baiulus Barcinonæ eſt Magiſtratus antiquior quam Vicarius Barcinonæ.

11 Clauarius Barcinonæ de quibus cognoſcat, & quomodo procedat.

12 Clauarius Barcinonæ prout neq; Fiſcus litepãdẽs poſſunt executiue procedere contra debitores, ſi dubium adſit probabile an ſint debitores, alias poſſunt.

13 Clauarius Barcinonæ eſt etiã Iudex omnium officialiũ Ciuitatis pro ſuis exceſſibus, & delictis, & quomodo contra eos procedat.

14 An cauſæ iſtorum poſſint euocari ad Reg. Aud.

15 Officiales Ciuitatis Barcinonæ à ſententiã Clauarij

ad quos poſſint recurrere, re, vel non.

16 Quid ſi adſint oppoſitores, & creditores.

17 An int. r iſtos officiales veniant officiales vulgo defora caſa.

18 De Clauarij præcedentiã.

19 Quid ei incumbat circa frãquiſias Eccleſiaſticorum.

20 Conſules Maris, & Iudex appellationum ipſorum in quibus cauſis ius dicant.

21 Iudices Tabulæ quorum ſint Syndicatores.

22 Refertur priuilegium.

23 Adminiſtrator, & Subadminiſtrator platearum Barcinonæ de quibus cognoſcat.

24 Adminiſtrator platearum poteſt ſibi creare Portarum, & alijs quibuſcunque vti pro exercitio ſui officij.

25 Edilis Barcinonæ de quibus cognoſcat.

26 Edilis Barcinonæ ex deciſionibus Regiæ Audientiæ de quibus cognoſcat priuatiue ad alios Regios Officiales atque Regiam

Audientiam

- 27 *Priuegia Aedilis Barcinonæ.*
- 28 *Quid possit Aedilis contra Clericos.*
- 29 *Operarij Barcinonæ de quibus cognoscant ex decisione Regiæ Audientiæ.*
- 30 *De eorum edictis.*
- 31 *Eorum auctoritas circa demolitiones.*
- 32 *Magister portolanus Barcinonæ de quibus cognoscat.*
- 33 *Consul Pontis Barcinonæ de quibus cognoscat.*
- 34 *Rekursus ad Consules Barcinonæ à quorum officium sententijs concedatur.*
- 35 *Officiales Ciuitatis qui habent ius pignorandi, quò teneantur deferre pignora.*
- 36 *Vicarius, & Baiulus Barcinonæ in ingressu sui regiminis, & quot annis iurant in manu Consulum dictæ Ciuitatis sequi, & exequi consilia illorum, de quibus liber conficitur.*
- 37 *Consules Barcinonæ una cū Vicario, & Baiulo eligunt Priorem, & Consiliarios*
- curiarum dictorum Vicarij, & Baiuli.*
- 38 *Barcinonæ Ciuitas sortitur & eligit commentariensem carcerum communiū totius Prouintiæ sola extracti, & electi approbatione Proregi relicta.*
- 39 *Commentariensis carcerum communiū Prouintiæ prestat sacramentum, & homagium in manu Consulum Barcinonæ à qua etiam capit sui muneris possessionem.*
- 40 *Carcerum communiū iura taxat, & statuit Ciuitas Barcinonæ.*
- 41 *Consules Barcinonæ cum suis Aduocatis qualibet hebdomada absente Prorege assistunt in visitatione carcerem communiū.*
- 42 *Non tamen Viceregia procedente Gubern. General. Cathalon.*
- 43 *Barcinonæ Ciuitas creat Consules ultra mare, & quam iurisdictionē exercet in personis, & bonis nationis cuiuscunque.*
- 44 *Consulatus Panormi non requirit*

- quiriti personalem resi-
dendam ex Regia deci-
sione.
- 45 Consules *Barcinonæ* una cū
eius ciuibus honoratis quot
annis creant ciues qui ho-
norati vocantur, & pri-
uilegio militari gaudent
cum prole nata, & nas-
citura.
- 46 Ciues honorati *Barcinonæ*
sunt veri milites, & ve-
niunt appellatione perso-
narum de genere mili-
tari.
- 47 Consules *Barcinonæ* una cū
mercatoribus eiusdē creāt
mercatores, qui soli mu-
nera mercatorum in di-
cta Ciuitate gerunt.
- 48 Consules *Barcinonæ* una cū
Vicario eiusdem quot an-
nis creant notarios publi-
cos, Regiam auctoritatem
habentes.
- 49 Ius creandi ciues honoratos,
mercatores, & notarios nō
habet Ciuitas *Barcinonæ*
priuatue ad Dominum
Regem.
- 50 Et hoc Regijs sententijs con-
firmatur.
- 51 Rex potest creare currito-
res collis non obstantibus
priuilegijs Ciuitatis *Bar-*
cinonæ, & Confratrie
illorum.
- 52 Regiæ potestati non cense-
tur derogatum per aliquā
specialem Regiam con-
cessionem alicui factam.
- 53 Mercatores per Ciuitatem
Barcinonæ creati an soli
possint gerere munera hu-
ius Republicæ.
- 54 Ciues honorati à Domino
Rege creati non admittū-
tur ad creādum ciues ho-
noratos *Barcinonæ*, sed
ad munera dictæ Ciuita-
tis subeunda admittun-
tur.
- 55 Monetam cudere de Regalibus est.
- 56 Monetam cuditur *Barcinonæ*
in monetali Regio cum in-
teruentu Consulū dictæ
Ciuitatis, seu duorum ho-
minum per ipsam Ciuita-
tem pro illis electorum.
- 57 Et inde dicta Ciuitas dici-
tur monetam cudere auri
argenti, & aris.
- 58 Pœna ex Reg. priuil. con-
tra falsificantes monetā
Siccæ.

- 59 An n. adari possit Officialibus sicca ne fabricent, vel cudent monetam.
- 60 Aliqua circa monetam minutam vulgo diners.
- 61 Moneta quæ, & ubi cudenta sit, & sola constituenda in toto Cathalonie Principatu, & Comitatibus Rosilionis, & Ceritanie.
- 62 Moneta de bino quo tempore cepit.
- 63 Ius indicendi vectigalia de Regalibus est, & ad solum Principem pertinens.
- 64 Extende tam in terris Domini Regis, quam in terris Baronum.
- 65 Immemoralis poss. sufficit ad prescribendum ius exigendi vectigalia.
- 66 Immemoralis possessio sufficit Vniuersitati ad imponendum vectigalia sine licentia Regis.
- 67 Collectas potest imponere Vniuersitas inter homines de Vniuersitate sine Regio priuilegio, & quomodo.
- 68 Vniuersitatis maior pars potest ligare minorem circa impositionem collectæ.
- 69 Barcinona Ciuitas à tempore immemoriali imposuit vectigalia sine Regio assensu, tam ciuibus, quam exteris.
- 70 Duo circa hoc referuntur priuilegia.
- 71 Barones à suis subditis petere possunt rationes impositionum suarum.
- 72 Vassalli an possint prescribere contra Baronem facultatem non reddendi coram eo computa impositionum.
- 73 Potestas prohibendi subditis ne extruant Castra, & propugnacula ex Regalibus fuit.
- 74 Portus, & portalia inter Regalia continentur.
- 75 Via publicæ inter Regalia computatur, & quomodo.
- 76 Barcinona Ciuitas opera ad publicam utilitatem construit in solo publico sine Regis licentia.
- 77 Edificans in loco publico Barcinona debet obrinere licentiã ab Operarijs eiusdem, & quare.
- 78 Monasteria noua Barcinona non construuntur sine Ciui-

- Ciuitatis assensu iuxta Regium privilegium.
- 79 An hoc privilegium sit contra immunitatem Ecclesiasticam.
- 80 Barcinonæ Ciuitas quarum Villarum, & Oppidorum fuerit domina, & habuerit territorium extra illa pro exercitio iurisdictionis, & quale. Et quorum olim fuit domina.
- 81 Multa alia Regalia habet Ciuitas Barcinonæ, remissive.

§. X.

Ciuitas Barcinona
 privilegio suorum Regum habet multa iura Regalia.

- 1 **I**vs creandi Magistratus iurisdictionem obtinentes esse de Regalibus nemo ambigit, cap. 1. quæ sint Regal. in vrb.

fendo. verbo potestas, vbi subdit Uernia, quod Rex caput est Republic. & ab eo pendet omnis potestas, & iurisdictionis, & vt ait Bald. in cap. 1. quis dicatur Dux, vel Marchio nu. 1. in fin. Rex est fons dignitatum, & iurisdictionum, & vt inquit ipse Bald. in cap. ad hoc num. 2. de pace iuram. firmand. omnis iurisdictionis est Imperatoris: nam ipse est qui iurisdictionem tribuit, magistratus creando, vel confirmando, vel prestando auctoritatem creando, vel confirmandi, vt in §. Iudices eod. tit. itaque etiam minima iurisdictionis conferri non potest, nisi auctoritate Principis, Innocen. in cap. cum ab Ecclesiarum num. 3. de offic. ordinar. quod late probant, & exornant Don Garcia Mastrillo de Magistratibus lib. 1. cap. 1. Don Ioan. del Castillo de tertijs tom. 7. cap. 41. num. 17. vbi docet Magistratum, & officialium creationem esse de Regalibus, & de his quæ ad supremam potestatem, & maioriâ pertinent, & solos Re-

ges, & Principes supremos habere potestatem creandi officiales, & magistratus ad iustitiam expediendam, non alios dominos inferiores.

4

[* Adde ex nostris Ios. Ramon. *conf. 53. num. 3.* sed Ios. de Sesse *tom. 2. dec. Arag. 175. num. 6.* Scripsit Magistratum constituere non esse de Regalibus, sed effectum domini iurisdictionis. *] & in Principe Cathalonix confirmat Thom. Mieres *cap. 3. num. 38. & 39. collatio. 4. in 2. curia Barcinonæ Regis Iacobi II. & in cap. 7. num. 6. collatio. 4. in curia 3. Barcinonæ eiusdem Regis Iacobi II.*

5

Ciuitas Barcinonæ, siue ipsius Consules, & centum Iuratorū Concilium ex diuersis Regijs priuilegijs sortitur, & creat quamplurimos officiales iurisdictionem habentes, & præcipua munera Reipub. nempè Baiulum Barcinonæ, Clauariū Ciuitatis, Consules Maris, & Iudicem appellationum ipsorum, Iudices Tabulæ, Administratorem, & Subadministratorem Platearū,

Ædilem, Operarios, Magistrum Portolanum, & Consulem Pontis Barcinonæ.

[* Obseruat Diana *resol. mor. par. 2. tract. 15. Miscell. resol. 66. versic. Dico quinto.*

Imburfatos ad sortem, & positos in bursa, vel pileo pro officijs Reipublicæ obtinendis æqualiter habere ius ad illa munera, & ideò si Præsides vnum pro alio legant, vel aliquam chartulam ex pluribus paulo grandiore efficiant, vt illa facilius alijs in bursa, vel pileo relictis sumatur peccare eos mortaliter propter iniuriam quam fraudulenter alijs inferunt in re graui, quia prælibata officia non solum ordinantur ad vtilitatem Reipublicæ, sed etiam ad vtilitatem, & honorem Ciuium, sunt enim fructuosa, & honorifica, & ita in terminis docet Suarez *de relig. tom. 1. lib. 2. cap. 22. num. 16.* & de alijs etiam similibus fraudibus ex Sanchez, Toletò, & alijs Theologis agit. *] Quo ad Iudices Tabulæ qui sunt tres, & Baiulum, ac Ædilem, atque

atque Magistrum Portolanum, verum est quod pro vno tres sortitur, & quo ad Administratorem Platearum, pro vno duos, & Locumtendenti Domini Regis proponit, & hic ex illis vnum eligit, quod non fit in alijs officijs, sed vnum Ciuitas ad fortem eligit, & creat ad-
 8 munus obtinendum [* Officialis ab Vniuersitate nominatus, & à Rege confirmatus dicitur habere iurisdictionem ab vniuersitate nominante, sed à Rege confirmante, Molin. de Hispan. primogen. lib. 1. cap. 23. nu. 10. Et officialis reuocatur à confirmante, non ab electore, Cancr. part. 2. variar. cap. 2. num. 95. & aliàs actus est tribuendus perficienti, & confirmanti, vt notatur in leg. si quis priore, Dig. ad Sen. Trebell. Roland. à Valle conf. 68. num. 25. & sequen. vol. 1. *]
 9 Baiulus Barcinonæ est Iudex ordinarius certarum specierum causarum, & certarum personarum priuatiuè ad Vicarium Barcinonæ veluti furneriorum, magi-

strorum domorum, & moleriorum, de quibus magistris domorum, & moleris fuit ita expressè declaratum Regia sententia lata 9. Nouembris 1579. referentibus Ferrer, & Ros in causa inter Syndicum Confratriæ illorum ex vna, & iuuenes ipsorum ex altera. [* Ad quod nota, quod Baiulus Barcinonæ antiquior est Magistratus quàm Vicarius; quia Baiuli in Cathalonia antiquiores sunt, & prius instituti quam Vicarij, vt probat Anton. Olib. de tur. fisc. cap. 4. nu. 14. & 16. Calic. in margar. fisc. dub. 8. & colligitur ex then. Const. pac. & treug. antiquiorum; nam in antiquissimis Constitutionibus fit mentio Baiuli, non Vicarij. *] Clauarius ex Re-
 11 gio privilegio Ferdinandi dat. 17. Iulij 1510. ius dicit contra debitores impositionum, & iurium, ac debitorum Ciuitatis, siue ex administratione frumentorum, aut carniū, aut alijs quibuscunque causis pro exactione ipsorum, & ab exe-
 L cutio-

cutione incipit, & executi-
ue procedit tanquã pro de-
bitis fiscalibus, & regalibus
cõtra personas, & bona de-
bitorum, imò etiam contra
heredes debitorum, & sin-
gulares successores bona te-
nentes illorum. [* Sed

12

non potest Clauarius no-
ster, prout neque Fiscus exe-
cutiue cõtra debitores pro-
cedere litependente, si pro-
babiliter dubitetur, an sint
debitorum, *Cancer. par. 2. va-
riar. cap. 3. de instr. guar. num.
31.* Fiscus siquidem potest
alias executiue procedere
contra heredem debitoris
fiscalis, eo non citato, sed tã-
tum probato esse debitoris
heredem, & contra tertios
possessores debitorũ fisca-
lium, probauit ex decisione
Reg. Conc. & voto Regio-
rum Senatorum vna cum
Assessoribus Gener. Cathal.
*in lib. de offis. Iudic. & Aduo-
cat. par. 2. cap. 6. num. 97. *]*

13

Est etiam Iudex omnium
officialium Ciuitatis si ex-
cedant, vel delinquãt in suis
officijs, ideoque illos sus-
pendit, & priuat, & pœnis

pecuniarijs in eos animad-
uertit, ac si visum fuerit in
carceres eo detrudit. [* De 14
iurisdictione Clauarij Bar-
cinonæ aduersus debitores
Ciuitatis, *Peguer. tom. 2. de-
cis. 12. num. 4.* vbi quod istæ
causæ vertentes coram Cla-
uario Ciuitatis non possunt
euocari ad Reg. Aud. aliquo
prætectu; quem declara, vt
neque euocari possint præ-
textu quod agatur de inter-
pretatione Regionum pri-
uilegiorum, quia sic expres-
sè voluit citatum priuile-
gium Ferdinandi.

At insignis D. Philippus
Viñes Regius Senator Ca-
thal. & postea Regens Sup.
Concil. Arag. in suo respon-
so edito pro tutione Re-
giæ iurisdictionis cõtra De-
putatos Catha. *sub ann. 1638.*
§. 4. probat has causas euo-
cari posse ad Reg. Aud. si
negetur qualitas iurisdictionis
Clauarij, puta quod sic
causa debitoris Ciuitatis, &
asserit ita decisum fuisse an-
no 1605. quia in quacunq;
concessione iurisdictionis,
semper censetur excepta
Re-

Regalia, vbi agitur de com-
petentia iurisdictionis ex
Mandello *conf. 322. num. 24.*
& 45. Oliba. de iur. fisc. cap.
4. num. 19. Fontanella de pa-
ctis nupt. clausul. 4. gloss. 14.
num. 18. & sequentibus. Et de
causis Logiæ Maris, negata
qualitate quod sit causamer-
cantilis, tradit Ferrer *par. 1.*
15 *obseru. cap. 169. *]* Con-
demnati per sententiam
Clauarij possunt recurrere
ad Cōsules Ciuitatis, à quo-
rum postea pronuntiatis nō
potest appellari ad Regiam
Audientiam, vel alios Re-
gios Officiales ex interpre-
tatione Regentis Hiero-
nymi Albanell anni 1503.
16 *[* An verò possint appel-*
lare ad Reg. Aud. declarat
Fontanel. tom. 2. de pact. nup.
claus. 7. gloss. 2. par. 10. nu. 21.
& iuxta Regium priuilegiū
Reg. Ferdinand. distinguit
inter principales debitores
Ciuitatis, & mulieres se pro
suis iuribus opponētes, quod
illa non possint appellare ad
Reg. Aud. sed ad Conciliū
Ordinarium Ciuitatis, istæ
verò possint. Et idem dicit

de alijs tertijs oppositori-
bus, & creditoribus, sic enim
loquitur illud priuilegium.
Quod autē principales de-
bitores non possint ad Reg.
Aud. appellare fuit decisum
& causa appellationis fuit
restituta Ciuitati cum pro-
uisione facta 5. Nouembris
1594. relato Ferrā in Re-
gio denatu. Et hæc prouisio
fuit confirmata 17. Decem-
bris 1593. in causa N. Sa-
lauert.

[* Obseruat eadē lōgæ - 17
uus Syndicus Ciuitatis Bru-
niquer *in sua apolog. cap. 30.*
testando idem esse de om-
nibus officialibus Ciuitatis,
etiam Tabulæ nummarie,
& Banchi, & Archiui eius-
dem; & tam de officialibus
qui sunt intra, quam qui
sunt extra Domum Ciuita-
tis maioribus, & minori-
bus, & eorum omnium Iu-
dicem esse Clauarium, li-
cet interpretatio Hierony-
mi Albanell, quæ vim Regij
Priuilegij habet, non ita se
explicit. *]

[* Propterea Clauarius 18
non sedendo, & incedendo

præcedit omnibus officialibus post Consules. *]

19 [* Clauarius iste nostræ Ciuitatis ex officio suo expedit personis Ecclesiasticis ad portas vrbis prouisiones vt eis seruetur immunitas à gabellis victualium, quæ non solum datur pro eis, sed etiam pro suis famulis, & sua familia, ad trad. per Aloyf. Riccium in *præxi resol. 329. & 393.* Et an debeat dari layco patri familias pro filio Clerico, vel Capellano suæ familiæ frequens controuersia est, quâ disceptantur, & resoluunt Diana *resolut. moral. part. 4. tract. 4. resol. 175.* & Thom. Sanch. in *opusc. tom. 1. lib. 2. cap. 4. dubit. 54. num. 2.* *]

20 Consules Maris, & Iudex appellationū ipsorum, sunt Iudices in causis, & factis mercantilibus.

21 Iudices Tabulæ sunt Syndicatores Vicarij, & Baiuli Barcinonæ, & omniū aliorum officialium ordinariorum Vicariæ Barcinonæ pro purgatione suorum excessuum.

Administratori Platearū 22 iurisdictionem tribuit Priuilegium Regis Petri, dati 24. Februarij 1386. in 2. *verm. fol. 260.* in casibus ibi contentis priuatiue ad Regios officiales, & vult quod ingrediatur molendina Regia, & pignoret, ac puniat muliones in fraude deprehensos. [* Non dicit Priuilegium (vt vide) quod ingrediatur molendina Regia, sed quod pignoret, & priuet fraudes mulionum, tam intra, quam extra molendina Regia commissas, & præten dit Baiulus Generalis, quod Administrator Platearum nō potest ingredi dicta molendina, quia sunt Regij Patrimonij cum iurisdictione ipsius Baiuli General. quam habet in illis in quibus sua præconia publicat, & statuta sua facit, & alias Fiscus Baiuliæ General. inquisitiones format contra Administratorem Platearum. *]

[* Administrator, & 23 Subadministrator Platearū cognoscant de causis frumento-

- mentorum, & vinorum, de mixturis granorum, & de his qui tritum fecerunt, & cribant, nec non de salarijs nutricum, & alijs.
- 24 [* Administrator Platarum potest uti quibuscunque portarijs, & si velit sibi creare portarium pro vsu sui officij, & ita in Regio Priuilegio sui officij continetur. *]
- 25 *Ædilis* cognoscit de ponderibus, & mensuris, & taxatione pretij mercium, seruitutibus vicinarum domorum intus se, inter ipsas, falsificatione, & mixtura rerum, & alijs. Sic Regia Audientia in causa vertente inter Consiliarios, & Syndicum Ciuitatis Barcinonæ ex vna, & Narcisum Auella mercatorem *Ædilem* eiusdem Ciuitatis ex altera referente Sunyer 18. Decemb. 1593. fuit conclusum, quod dicti *Ædilis* officium præcipuè consistit in recognitione victualium, quæ quotidie victui sunt necessaria, ut illa iustis mensuris, & ponderibus rectis mensurentur, & appendantur, & pretio per Consiliarios taxato vendantur. Et 16. Ianuarij 1532. inter pupillos Mas, & Benedictum Mercer in causa alia referente Francisco de Vallesicca fuit conclusum *Ædilem* Barcinonæ in vim Regiorum Priuilegiorum cognoscere de operibus, & seruitutibus domorum eiusdem Ciuitatis. Et vtrumque fuit conclusum referente Seniuist 27. Nouemb. 1597. inter Syndicum cauponum ex vna, & Syndicum Barcinonæ ex altera, & quod præfatus *Ædilis* de prædictis cognoscit priuatiue ad alios officiales, & ibi declaratur, quod potest cognoscere, & iudicare super taxatione pretij vini, quod per caupones, vel alios Barcinonæ venditur, priuatiue ad Dominum Regem, eiusque Regiam Audientiam, ita ut nec de prædicta taxatione se intromittere valeant, nec per viam recursus. Quod autem *Ædilis* de spectantibus ad suum officium cognoscat priuatiue ad Regios officiales,
- etiam

etiam Regentem Cancellariam Regiam disponit Privilegium Petri Regis, dat. 28. Julij 1380. in 2. viri. fol. 8.

27 [* Privilegium Ædilis Barcinonæ est à Rege Petro Civitati concessum 14. Nouembris 1323. Est etiam in Domo Civitatis quædã epistola sub die 30. Julij 1371. à Iuratis Civitatis Valentix scripta Consulibus Barcinonæ, qua referunt quam iurisdictionem & quibus casibus Ædilis Civitatis Valentix exerceret, & qua modo eam habebat privatiuè ad quoscunq; Regios officiales quia Dominus Rex cõcesserat Barcinonæ, vt Ædilẽ haberet, & ad formam Civitatis Valentix, & cum eadem iurisdictione, & in eisdem casibus, & eodem modo. De iurisdictione vtiq; Ædilis scripsit Don Garcia Mastril. lib. 3. decis. 300. num. 15. & per tot.

28 Et quod possit contra Clericos, & personas Ecclesiasticas, Fontanella tom. 2. decis. 515. per tot. Mich. Ferrer in verbo Mussasafius lit. M.

cap. 428. & 429. *]

29

Operarij in spectantibus ad formam, vel deformitatem Civitatis in plateis, vicis, & vijs, ac riuis, & alijs cognitionem habet. Et fuit ita conclusum in Reg. Aud. 29. Augusti 1600. referẽte Benac in causa inter Franciscum Planes, & Iacobum Mas, & alios.

30 [* Operariorum officium anno durat, & anno facultatem habent faciendi, & promulgandi edicta, & madata generalia sibi beneuolentia in concernentibus officium suum, & politicam dum nõ sint contra ordinationes, siue decreta Concilij Centumviralis, vel etiam Ordinarij Civitatis, & illa edicta durant dumtaxat durante anno officij ipsorum Operariorum, ita vt si finito anno novi Operarij non faciant eadem edicta publicari non ligent, & ita sæpius per Assessores Civitatis decisum fuit, & signanter sententia lata Assessore Selles in Cõsistorio Consulium Barcinonæ in causa Raphaelis Villosa

lossa, & Francisci Bellmala, quia decreta officialium temporalium non durant ultra tempus officij, vt in *princip. instit. de perp. & temp. actio.* maximè si absque cognitione causæ fiant, *Cancer. part. 2. variar. cap. 2. num. 157.*

- 31 Operarios si sine urgente causa opus in vrbe constructum demoliri faciant, teneantur ad damnorum refectionem fuit decisum in Reg. Aud. vt legi in conclusionibus collectis à Rege te D. Michaele Sala *concl. 619* Opus in loco, vel solo prohibito Ciuitatis à priuatis factum posse per Operarios propria auctoritate destrui, & demoliri, nec ideò posse spoliū allegari. Legi etiam decisum à Regio Senatu in earundem conclusionum libro, *conclus. 186.* *] Magister Portolanus circa exactionem iuris impositi pro molle Ciuitatis, quod vocatur, *dret del encoratje*, & circa consuetudinem illius. [* Huius iuris meminit D. Acacius de Ripoll in *tractat. de Regal. cap. 8. num. 29.* post Horat.

Montan. *de Regal. in §. Portas.* *]

Consul Pōtis cognoscit de 33
pannis, & tincturis eorum.

Et à sententijs Clauarij, Ad 34
ministratorijs Platearū, Ædilis, Operariorū, Magistri Portolani, & Consulibus Pontis datur recursus ad Consules ipsius Ciuitatis.

[* Omnes isti Magistratus, & omnes officiales, tam Regij, quam Ciuitatis in Ciuitate Barcinonæ tenentur pignora capta deferre ad domum custodis pignorum destinatam à *Garbins*, vt est in *concl. 885.* inter conclusiones R. A. à Rege te D. Michaele Sala collectas, & ita seruetur in praxi. *]

Præterea Vicarius, & Baiulus 36
Barcinonæ, qui sunt Iudices Regij Ordinarij Ciuitatis, & Vicarius totius Vicariæ, nempe Baiulus (vt dixi) in certis personis, & speciebus causarum, & Vicarius in reliquis, in ingressu suorum munerū, & deinceps quot annis in primo Concilio ceterum Iuratorum iurant in manu Consulū præfatæ

præfata Ciuitatis sequi eorum consilia, & operis per effectum deducere, quæ ipsi consuluerint ad utilitatem publicam, & fidelitatem Domini Regis, & in Domo Ciuitatis conficitur, & seruatur apud scribam eius maiorem quidam liber huiusmodi consiliorum ab Aduocatis ordinarijs subscriptorum ita inscriptus.

37 Insuper Consules Barcinonæ vnâ cum Vicario, & Baiulo eligunt, & creant Assessorem Ordinariû, qui nuncupatur Prior curiarû prædictorum Vicarij, & Baiuli, nec non etiam Consiliarios ipsius Prioris, seu Assessoris Ordinarij, & habetur in cõstitutione Philippi anni 1564. cap. 101. quæ est, *constit. fin. tit. de offic. Iudic. & Assessor. Ordinar.*

38 Ciuitas quoque Barcinonæ, seu eius Consules, & ceterum Iuratorum Concilium sortitur, & eligit commentariensem, seu custodem carcerum communium, quò deferuntur omnes capti, tã à Vicario, & Baiulo, quam

etiam à Regia curia ex quacunque parte Cathalonix, sola approbatione electi commentariensis relicta Locutenenti Domini Regis, & eo absente Gubernatori Generali Cathalonix, & his absentibus Vicario Barcinonæ, qui huius electionis certiores fiunt. Præstat suum sacramentum, & homagium nouus commentariensis in Domo Ciuitatis in manu Consulum, quæ præstito inde vnus ex eorum virgarijs ad carcerem se cum commentariensi confert, & cum in possessione sui muneris immittit. Sed & eadẽ Ciuitas taxat iura carceris à commentariensi, & ipsius substituto recipienda, qui secundum eius statuta, & taxationem iura sua recipiunt.

In visitatione carceris, & carceratorum, quæ absente Locutenente Domini Regis semel in qualibet hebdomada à Vicario Barcinonæ tanquam Iudice Ordinario fit, assistunt Consules cum suis ordinarijs Aduocatis, recipiunt à carceratis memorialia,

morialia, & ex eis quos ve-
 lint, coram se apparere fa-
 ciunt, & cum Vicario con-
 ferunt expeditionem, & ad-
 ministrationem iustitiæ, &
 causarū. Extat de hoc prag-
 matica Regia Petri III. dat.
 Mōtiffoni 11. Martij 1368.
 in 2. volum. *constit. sub tit. de
 officii de Cancellar*: meminit
 Berar. in *specul. visitat. cap.
 22. num. 63.* & pro obseruan-
 tia præstant præfati Consu-
 les quot annis iuramentum
 in Concilio centum Iura-
 torum.

42 [* Id tamen non fit,
 procedente Generali Gu-
 bernatore Cathalonix Vi-
 ceregia, in Ciuitate Barci-
 nonæ, secus si exeat à Ciui-
 tate & eius Vicaria. *]

43 Eadem Ciuitas, seu eius
 Consules, & centumvirale
 Conciliū ex priuilegio Re-
 gis Catholici Ferdinandi, &
 aliorum Regum Aragonū,
 atque ex vsu antiquissimo
 sortitur, & creat vltra Mare
 Consules in Ciuitatibus Si-
 cilix, Neapolis, Genuæ, Ro-
 mæ, Panormi, & alijs, vbi
 Cathalani, & Regnicolæ ne-

gociatur, & iurisdictionem
 exercet in personis, & bo-
 nis Nationis in factis mer-
 cantilibus, ipsique debita
 iura dictis Maritimis Con-
 sulibus reddunt, *const. s. tit.
 de priuilegijs, & immunitat.
 notant Berar. in specul. visi-
 tat. cap. 22. num. 18.* Bosch. *de
 titu. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1.*
 Bruniquer in *apologia Ciui-
 tatis Barsinonen. cap. 26.* Est
 quoque de his Regia sen-
 tentia in causa inter Ioan-
 Baptistam Gori, & Petrum
 de Tamerit referente Sa-
 bater conclusione facta 24.
 Augusti 1598. in qua decla-
 ratur Officium Consulatus
 Panormi nõ requirere per-
 sonalem residentiam, sed
 seruitutem illius posse fie-
 ri, & præstari per substi-
 tutos.

45 Consules Barcinonæ vna
 cum ciuibus honoratis in
 albo Ciuitatis descriptis pri-
 ma die Maij ex Regijs cõ-
 cessionibus Ferdinandi, &
 Caroli, & antiquissima con-
 suetudine creant ciues qui
 honorati vocantur, & priui-
 legio Militari gaudent, vna

cum prole sua, & progenie
nata, & nascitura, quod ob-
feruant Oliba. *de iur. ff. cap.*
6. num. 44. & cap. 3. num. 80.
Fontanella *de pact. nup. tom.*
1. clausul. 3. gloss. 2. num. 77. &
gloss. 3. num. 91. cum sequentib.
atque nouissimè *tom. 1. decis.*
211. num. 3. Guillelm. à Va-
llesicca *in vsatic. Baiulus is-*
terfectus in fin. Berar. in dict.
specul. cap. 22. num. 17. qui di-
cunt hoc ius esse Regale:
quia is solus potest dare dig-
nitatem qui tenet Princi-
patum, Bart. *in leg. 1. de dig-*
nitatib. lib. 12. C. nu. 78. 79. &
sequentib. Tiraquel. *de nobi-*
litat. cap. 6. num. 6. & creatio
militum per Duces, Comi-
tes inferiores, & qui Princi-
patum non obtinent, facere
non potest, vt miles quis sit,
& dignitatem habeat mili-
tarem, Ioan. de Platea *in d.*
leg. 1. de dignitatibus, & Bart.
dict. num. 78. & 79. accuratè
Castillo *de tertijs cap. 41. nu.*

46 98. Isti autem ciues hono-
rati non solum priuilegijs
militaribus fruuntur, verum
etiam sunt veri milites, &
veniunt appellatione perso-

narum de genere militari,
vt probat, & decisione Re-
gij Senatus multis confir-
mat Fontanella *dict. decis.*
211.

47 Similiter Consules Bar-
cinonæ vna cum mercatori-
bus qui sunt de Concilio cē-
tum Iuratorum eius, creant
mercatores, & in albo mer-
catorum Ciuitatis conscri-
bunt, & isti mercatores, &
non alij negociatores, gerūt
munera mercatorum in hac
Republica. Ipsi quoq; Con- 48
sules vna cum Vicario Bar-
cinonæ tabelliones quot an-
nis creāt, qui dicūtur Nota-
rij publici Barcinonæ, & Re-
giam authoritatem habent
ex priuilegio Regis Petri
anni 1337. & alijs meminit
Olib. *de iur. ff. corp. 6. nu. 44.*
Berar. *in spec. vsitat. cap. 22.*
num. 17.

49 Hanc facultatem crean-
di, siue ciues honoratos, siue
mercatores, siue notarios
non habet Ciuitas priuatiue
ad Dominum Regem, qui
per huius facultatis conces-
sionem non censetur eam,
sibi abdicasse cum nō dixe-
rit,

50 rit, ideoque similes ipse fa-
 cit ex traditis per D. Fonta-
 nell. *dict. decis. 211. num. 4.*
 & quoad ciues honoratos
 fuit olim decisum in Regia
 Audientia in causa ciuium
 honoratorū Barcinonæ 29.
 April. 1588. referente Sa-
 bater, & quo ad mercatores
 meo tēpore fuit Regia sen-
 tentia lata 22. Aprilis 1627.
 definitum, referente Agui-
 lo in causa Baldirij Sobias
 mercatoris, & Syndici Ci-
 51 uuitatis, ac Logiæ Maris. Sic
 27. Iulij 1557. conclusum
 fuit in Regio Senatu posse
 Dominum Regem creare
 Barcinonæ curritores col-
 lis, non obstantibus priuile-
 gijs concessis dictæ Ciuita-
 ti, & Confratriæ curritorum
 collis, per quæ non cense-
 tur abdicata facultas, & po-
 testas Domino Regi quo-
 60 minus possit concedere gra-
 tiam, & priuilegium perso-
 næ, sibi benè uisæ exercen-
 di prælibatam artem curri-
 52 toris in ipsa Ciuitate. Et 15.
 Februarij 1551. inter texto-
 res uelorum sericorum, &
 textores serici pausapini. *se-*
ue uelluters referente Ga-
 llart declarauit Regius Se-
 natus priuilegium Regium
 dictis textoribus uelorum
 sericorum concessum pro-
 tenenda Confratria esse va-
 lidum attēto quod ista sunt
 præcipua domino Regi ex
 sua generali iurisdictione,
 & potestate, cui non cense-
 tur esse derogatum per ali-
 quam specialem concessio-
 nem alicui Vniuersitati, vel
 alij cuicunque personæ fa-
 ctam, cum vna iurisdicatio al-
 teri accumuletur. Verum 53
 est quod in causa prædicti
 Sobias Ciuitas pretēdit sal-
 tem mercatores per Regem
 creatos non posse obtinere
 officia ipsius Ciuitatis quasi
 hæc tribuantur mercatori-
 bus, qui secundum ordina-
 tiones illius facti sunt. Sed
 succubuit, non tamen hæc
 sententia fuit ad exequutio-
 nem deducta, quia tandem
 prædictus Sobias fuit per
 Ciuitatem creatus merca-
 54 tor, & admissus. Plane ciues
 honorati à Rege creati non
 admittuntur die prima Maij
 cum ciuibus honoratis Bar-
 cinonæ

cinonæ ad creandum alios, vt est notum, attamē ad officia, & munera Ciuitatis admittuntur.

55 Monetā cudere ad Regalia quoq; pertinet, & ad Reges, & Principes supremos priuatiuē spectat, *c. vnic. quæ sine regal. in vsib. seu. l. vni. C. de fal. monet. latē D. Ioan. del Castillo de vers. c. 41. n. 102. & 103. Valen. Velasq. conf. 30. n.*

56 *10. & seqq.* Barcinonæ autē ex diuersis Regijs priuilegijs eidē Ciuitati concessis moneta in monetali Regio vulgo *Seca Real* cuditur eū interuentu Consulū ipsius Ciuitatis, vel duarū personarū per Ciuitatem pro eis ad hoc electarū in custodes, & nō aliter, notat Bruni. *in sua*

57 *apolog. c. 25.* vnde Ciuitas hæc dicitur argēti, & auri, & æris monetā cudere, vt ita dicit Anton. Oliba Fisci Regij patrotus *de iur. fisco. c. 6. nu. 44. Berar. in spec. vsit. c. 22. n. 17.*

58 [* Est priuilegium Regis Petri II. *in 2. vol. constit. Cathalon. tit. de moned. forma, y valor de aquella, cap. vnic.* quod ita disponit, &

apponit pœnam cōfiscationis bonorum contra fabricantes falsam monetam quæ cuditur in Sicca Barcinonæ, & hæc pœna practicatur in in Regio Concilio per dictum priuilegium non obstāte. *const. fin. tit. de bens dels condemnats*, vt vidi ita notatum per Nobilem Regentē D. Michaelē Sala, vbi refert nomina delinquētium, in quibus fuit obseruatum, quæ honoris causa taceo.

Die 12. Ianuarij 1577. est conclusio Reg. Aud. quod mandetur Magistro, & officialibus Siccæ Barcinonæ ne fabricent monetā ad instantiam, seu vtilitatem particularium, & die 14. eiusdem est mandatū Magistro eiusdem Siccæ, ne cudat monetam auream absque licentia Proregis.

De denarijs minutis est conclusio R. A. 5. Decemb. 1508. qua declaratur eos in Cathalonia solū posse cudi in Sicca Barcinonæ, & præcipitur ne quis cogatur in aliqua solutione accipere vltra quinq; denarios minu-

tos: & noster Canc. var. p. 2. cap. 6. n. 202. resoluit solutionem magnæ quantitatis fieri non posse in minutissima pecunia. * J

- 61 Extat priuilegium Regis Iacobi I. dat. Chalend. Augusti 1258. quo disponitur, quod vna constituatur noua moneta quæ semper sit perpetua, & cudatur Barcinonæ, & sit legalis moneta ternalis, & currat, & expendatur in prædicta Ciuitate, Principatu Cathalonie, & Comitatus Rossilonis, & Ceritanie, & non alia, reprobatis omnibus monetis, vsq; in eam diem currentibus, quod priuilegium fuit confirmatum alijs priuilegijs diuersorum Regum, & duabus generalibus Constitutionibus Cathalonie nêpè constitutione 1. quæ est Iacobi II. anni 1291. & cõstitutio. 3. quæ est Regine Eleonoræ anni 1365. *sub titulo de moneta valore, & forma illius*, & ita inuenio declaratum in Regio Senatu conclusione facta 11. Dec. 1598. in causa vertente in-

ter Catherinam de Toledo, & Petrũ de la Nuça ex vna, & nobiles Alexiũ, & Philippũ Alberts ex altera referente Sabater, vt videre est in libro conclusionum eius anni, vbi subdit Regia conclusio monetam de bino tunc currentem in Villa Perpiniã, & comitatibus capisse in anno 1528. in vim priuilegij Casareæ Maiestatis.

Ius quoq; indicendi vectigalia de Regalibus est, & ad supremã Regũ, & Principũ potestatem attinet, *d. c. vni. quæ sint rega. in vsib. feu. c. super quibus aã §. præterea de ver. sig. difusse Cast. de ter. c. 41. à n. 78. vsq; ad n. 83. Anton. Diana tract. 3. de Comit. Reg. Sicil. & Neapol. resol. 1. cã 4. seqq.* Et in Reg. Sen. Cathalonie conclusione facta 1. Augusti 1574. in causa inter Syndicum Capituli Sedis Gerundæ, & Vniuersitatem Opidi de Lloret, referente Sabater, fuit decisũ ius concedendi vectigalia Vniuersitatibus in pane, vino, & carnibus, & alijs victualibus & mercibus, in quibus contribuere

62

63

64

tribuere teneantur, tam naturales, quam exteri ad locum declinantes, esse mœere Regale in toto Principatu Cathalonix, & Comitibus tam in terris Domini Regis, quam in Baronum, adeo ut non requiratur consensus Baronis, neque ad prælibatas concessionem constitui possit discrimen inter terras Baronum, & Domini Regis.

65 Et conclusione facta in eodem Senatu 1. Martij 1585. referente Planes in causa inter Syndicum Vniuersitatũ Vallis de Aran, & Duces Cardonæ similiter fuit decisum præfatas concessionem esse de supremis Regalibus, tamen possessionem immemoriam sufficere ad præscribendum ius exigendi prædicta vectigalia, quod & ipse obseruauit in libro de offic. Iudic. & Aduoc. par. 2. quæst.

66 6. num. 114. & 115. Sanè collectas quas vocant *tales* inter homines ipsos de Vniuersitatis corpore pro necessarijs causis potuit semper Vniuersitas absque Regio priuilegio imponere &

qualitate inter illos seruata, ut quod homines manus maioris plus soluant, & homines manus minoris minus, ut sæpius vidi declaratum in officio Magistri Rationalis Regij. Et quod ad hoc non requiratur Regia facultas, probant Cancr. *variar. par. 3. cap. 3. à nu. 130. usque ad num. 142. & Resfental. de feudis cap. 5. conclus. 75.* Guid. Pap. *decis. 631. nu. 5. ubi num. 6.* resoluit maio

rem partem Vniuersitatis ligare minorem circa impositionem dictæ collectæ.

Ciuitas Barcinonæ ex diuersis Regijs priuilegijs, & vsu, ac consuetudine antiquissimis semper imposuit quæ voluit, vectigalia sine Regio assensu, tam ciuibus, quam exteris quibuscunq; neque in hoc passa est litem aliquã, vel controuersiam.

[* Duo ad hoc priuilegia Regia refert Andreas Bosch *titols de hon. de Catal. lib. 4. cap. 25. vol. 2.* quem adducit Ripoll *de Regal. cap. 7. num. 61.* *]

Barones à suis subditis possunt

67

68

69

70

71

possunt petere rationes, & cōputa impositionū, prout est de iure. [* Docet Mastrillo de Magistr. tom. 2. lib. 4. cap. 16. num. 134. cum quatuor seq. *]

Præpositi acquiescentia, vnde potuisset incipere præscriptio. [* Hanc rationē probat Mastrill. de Magistr. dict. cap. 16. num. 135. *]

72

Et ideo 12. Februarij 1612. conclusione facta in Regio Senatu Cathalonix referēte Seniust inter Syndicum Villæ Sancti Cucuphatis, & Præpositū Monasterij eiusdem, decisum fuit quod dominus iurisdictionis ciuilibus plenæ, qualis est dictus Præpositus potest cogere Iuratos administratores, & receptores impositionū Vniuersitatis ipsius Villæ ad reddendum rationem illarum coram prædicto domino, cum dominis incumbat cura an rectè pecunia Vniuersitatis, & sic viduarū, pupillorum, & pauperum expendatur, non obstāte quod nunquā eā reddiderint coram domino, sed solum coram Auditoribus computorum ad id per Vniuersitatē electorum, cum non constaret olim de contradictione vassallorum, & dicti domini

Ex regalia, & maioria supra Principis manat potestas prohibendi, & impediendi subditos ne extruant castra, turre, & propugnacula, aut vallo, fossoue suas ædes circudent, & fulciāt, etiam in proprio solo, maxime quando sunt in limine Regni, text. est in leg. 2. C. de fundis limitrophis lib. 11. Anton. Gomez in leg. 46. Tauri nu. 14. Castillo de tertijs cap. 41. num. 95. Calix. Ramirez de lege Regia §. 26. num. 64. vbi ait, quod si castrum fieret ad æmulationē, vel materiam seditionis præberet, poterit prohiberi ne ædificetur, vel si voluerit quis construere castrum in liminibus Regni, quia soli Regi hoc est permissum. Similiter portus, & portalia inter regalia continentur, & Regis sunt, latè Sebastian. Neuius quæ sint regalia, ex n. 22. Castill. dict. cap. 14. num. 117.

73

74

75 **Viæ publicæ inter Regalia referuntur, & solus Princeps potest in eis ædificare, vel aliquid facere, privati non possunt sine eius licentia, & minus eas claudere,** *cap. vnic. quæ sint regal. in vsib. feudor. & ibi Sebastian. Neuius num. 8. 11. 19. ad titulum, Castil. de tertijs dict. cap. 41. num. 119. Calixt. Ramirez de lege Regia §. 26. num. 31. Mastrill. de Magistrat. lib. 3. cap. 10. ex num. 266.* Ciuitas Barcinonæ à tempore immemoriali opera ad publicam vtilitatem construit in solo publico ipsius vrbs sine Regis licentia, vt notat Bruniquer in apologia cap. 35. [* Vide Ripoll de Regal. cap. 33. num. 56. & seqq. vbi num. 75. priuilegia Regia adducit. *] licet aliquando viderim contradictum, & signanter quando meo tēpore in platea maris ædificauit ampliādo Capellam Sancti Sebastiani, quo casu pro Ciuitate vna cum grauissimis Iureconsultis consultus fui. Imò si quis ædificat in loco publico vrbs,

77

vt in via, vel platea, obtinet licentiā ab Operarijs præfata Ciuitatis, eorum enim est cognitio de forma, vel deformitate ædificiorum in locis publicis, quod etiam animaduertit Bruniquer d. cap. 35. Sed & Religiosi qui noua Monasteria in vrbe ædificare volunt, petunt à Consulibus Ciuitatis licentiam, quia habet quodam Regis Petri priuilegium, vt sine Ciuitatis assensu non possint construi.

[* An hoc priuilegium sit cōtra immunitatem Ecclesiasticam, disputat Diana resol. moral. par. 1. tractat. 2. resol. 131. & 128. *]

Denique hæc nobilissima Ciuitas erat domina, cū moro, & mixto imperio plurium Baroniarum nempè Villarum de Flix, & de la Palma in ripa Iberi fluminis, & Castrorum, & Oppidorum de Moncada, & de Rexach, & Baroniarum de Monbuy in Vallen. & ex priuilegio habebat territorium pro exercenda iurisdictione in causis criminalibus

libus suarum Baroniarum, tam in Domo ipsius Ciuitatis, quam in domibus suorum Aduocatorum, vsque ad sententiam inclusiuę, & non vltra, nec in exequendo sententiam. Est etiam domina Oppidi Calidarum de Sterach versus Villam Martaroni, atque olim fuit domina Oppidorum de Elx, & Criuillen in Regno Valentiaę, nec non Villarum Tarragæ, & Villæ Grassæ, & Comitatus Empuriarum, & Villarum Tarraciæ, & Sabadelli, & Castri de Roana in Cathalonia ex pignore Regis Martini, qui postea illa redemit. Fuit quoque domina Castri de Rosanes, & Villæ Martorelli, quæ Barcinonenses suis armis aduersus Comitē de Foix anno 1412. acquisierunt, & meminit Bruniq. in apologia cap. 36.

81 Alia multa Regalia habet hæc Ciuitas, quę suis locis commemoramus. Nunc pro huius §. opportunitate hæc sufficiant.

EX §. XI.

SUMMARIVM.

- 1 **I**udicium proborum hominū Barcinonæ in criminalibus quando locum habebat.
- 2 *Iudicij proborum hominū Barcinonæ in criminalibus forma, & praxis. Ab eonō datur appellatio, nec supplicatio, ibidē.*
- 3 *Priuilegium Regis Petri Secundi quo iudiciū proborum hominum Barcinonæ fundatur.*
- 4 *Rex Petrus Secundus multa Barcinonæ priuilegia lacerauit, & postea restituit ex capitibus sapientum.*
- 5 *Priuilegia duo Ludouici Pij Imperatoris, quibus indulgit Barcinonensibus, ut ipsi se de omnibus criminibus (non nullis exceptis) iudicarent.*
- 6 *Et quę fuerint excepta crimina.*

- 7 Iudicium proborum hominū
Barcinonæ in criminali-
bus non obtinet, præfente
in Ciuitate, vel Vicaria
Barcinonæ Domino Re-
ge, vel Prorege.
- 8 Fallit si Prorex fit Episco-
pus, & non dum habeat
rescriptum Pontificiū ad
interueniendum in causis
criminalibus.
- 9 Sententiæ omnes criminales
Barcinonæ ferendæ sunt
in personam Domini Re-
gis, vel eius primogeniti
in eadem Ciuitate exi-
stentium cum deliberatio-
ne Concilij Regij ex pri-
uilegio Petri tertij.
- 10 Iudicium proborum hominū
Barcinonæ in criminali-
bus locum habet etiā pro-
cedente Vicesgerente Gu-
bernatoris Cathalonie Vi-
teregia ex constitutione.
- 11 Probi homines illiterati in
ipforum iudicio an in cōs-
cientiæ foro teneantur Af-
fessoris votum sequi.
- 12 Iacobi Marquilles cēsura de
iudicio proborum hominū
Barcin. in criminalibus.
- 13 Homo sine lege ferus est, &
lege informatus fit benignior.
- 14 Prouerbia duo circa homi-
nis naturam cōciliantur.
- 15 Homines hominum causa
generati sunt.
- 16 Humana natura in dete-
riorem voluntatē est pre-
cliuior.
- 17 Homo cum lege, optimus ani-
malium, sine lege pessimus.
- 18 In iudicio proborum homi-
num si alicui fiat iniuria,
quod super sit remedium.
Et patet exemplo deci-
sionis Regij Senatus.
- 19 Vicarius, & Batulus in ini-
quo proborum hominum
iudicio excusatur.
- 20 Probi homines in suo iudi-
cio an sequentes Assessoris
consilium excusentur.
- 21 Iudicium proborum homi-
num non expectatur, ubi
rei absolutio sequi debet.
- 22 Sententiæ absolutoriæ in
criminalibus non fiunt in
Cathalonia, sed alia forma
providetur, ratio nu. 24.
- 23 Reus in criminalibus per
sententiam absolutus non
potest condemnari super-
uenientibus probationibus.

- 24 *Fallit in crimine hæresis.*
- 25 *Probi homines Barcinonæ suo iudicio criminali an possint iudicare causas personarū de genere militari.*
- 26 *Milites sunt de foro tantum Domini Regis in Cathalonia.*
- 27 *Extende ut nec possint à Regio Vicario puniri, & quomodo hoc procedat.*
- 28 *Iudicio proborum hominum Barcinonæ an procedente Vicesgerente Gubernatoris Cathalonix Viceregia, cognosci debeat de casibus regaliarum.*
- 29 *Gubernator Viceregia an cognoscat de casibus regaliarum, remissive.*

§. X.

De iudicio Procerum, seu proborū hominū Barcinonæ in criminalibus.

1

Blente à Ciuitate Barcinonæ Domino Rege, & eius Pri-

mogenito, qui in omnibus illius Regnis Generalis est Gubernator, iudicium criminale in ipsa Ciuitate, & eius terminis spectat ad Barcinonenses Consules, & Proceres, seu probos homines hoc est eos qui sint de Concilio eiusdem Ciuitatis, sine Vicesgerens Generalis Gubernatoris Cathalonix, qui frequenter appellatur Gubernator Cathalonix, præsideat Viceregia cum Regio Senatu, siue via ordinaria cum suo Assessore, siue præsit eo absente Vicarius, vel Baiulus Barcinonæ respectiue sudditis suis. Formatae per Præsidem contra delatos criminum reos inquisitiones ad Cōsules prædictos transmittuntur, vt illas recognoscant cum Aduocatis Ciuitatis, & an sine rite factæ videant. Postea Consules vna cum viginti quatuor Consiliarijs Concilij ceterum Iuratorum præfata Ciuitatis omnium ordinum ad id ad sortem electis ad carcerem se conferunt, vbi coram omnibus le-

gitar inquisitionis processus, & facta actorum relatione per Iudicem Regiæ Curia, vel Assessorem, & præmisso eiusdem voto dumtaxat consultiuo, non decisiuo præfati Consules, & Proceres bini alij post alios foras in recessum egrediuntur relictis Gubernatore, Vicario, vel Baiulo præsidere, & cæteris socijs in priori cella, & ibi coram Consule in Capite, & vno, vel duobus ex prædictis Proceribus, & scriba curiæ Præsidis suffragia sua libere proferunt, quæ ab eodem scriba notantur, & maior, ac conformis suffragiorum pars sententiam facit, à qua, nec appellatio, nec supplicatio conceditur, sed executioni mandatur, meminit Ferrer *1. par. obser. Gubernat. cap. 86. Bosch. de tit. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1. Berar. in specul. visitation. cap. 22. num. 21. latius Bruniquer in apologia. cap. 13. & ego de de. offic. Iudic. & Aduoc. part. 1. quæst. 5. nu. 39. & quæst. 13. num. 20.*

3 Fundatur hæc antiquissi-

ma consuetudo in privilegio Regis Petri II. Ciuitati Barcinonæ concessio 3. Idus Ianuarij 1283. *cap. 42.* cuius hæc sunt breuissima verba. *Item quod Proceres Barcinonæ, & ciues iudicant homines in criminalibus,* est situm hoc privilegium in 2. vol. *constit. Cathalon. tit. de las consuetuds de Barcelona,* vulgo appellatum, *Recognouerunt Proceres,* quoniã Rex ille multa Ciuitatis privilegia lacerauit, seu combussit, & postea mutato consilio Proceribus præcipit, vt illa ex capitibus sapientum recognoscerent, & in scripto redigerent, & reducta prælibato privilegio confirmauit, refert Michael. Carbonell *in Chronic. cap. Del Rey en Pere cognomenat dels Francesos, fol. 77. col. 1. & 2.*

5 Sed, & alijs antiquioribus privilegij nittur prædicta consuetudo nempè duobus privilegij Ludouici Pij Imperatoris, datis in Aquisgran in domo Regia, altero Chalendis Ianuarij anno primo sui Imperij, & altero

altero 4. Idus Februarij anno 3. sui etiam Imperij, idest priori secundum Chronic. Francorum anno à Christo Domino 815. & posteriori, anno 817. vbi obseruauit historia annalis Francorum *Petri Pytbei ab anno 708. vsq. ad annum 990. Diagon. Historia Comitum Barcinonæ lib. 2. cap. 4. Bosch de titul. honorific. lib. 5. cap. 7.* quibus priuilegijs Imperator cū Barcinonenses à iugo Maurorum se ipsos liberassent, vt ipsemet asserit, indulgit eisdem inter alia, vt ipsi se de omnibus criminibus, non nullis exceptis, iudicarent secundum leges, & iura sua municipalia, & omnia mutuo definirent, quod est iudicium proborum hominum, de quo loquimur, vt ita notat Bruniquer in sua *apologia cap. 1. nu. 75. cum aliquibus sequentibus, & Bosch. dict. cap. 1.* excepta verò crimina puto esse tria nempe homicidij, raptus, & incendijs secundum notata per Doctores, quæ tamen exceptiones in disuetudinem

à tanto tempore abierunt edito maximè dicto nouo priuilegio Regis Petri, in quo istæ exceptiones non leguntur.

Verum est, quod præsentem in Ciuitate, vel Vicaria Barcinonæ non solum Domino Rege, verum etiã eius Locumtenente Generali, qui *Alternos* vocatur, Regius Senatus, non Proceres, siue probi homines iudicant in criminalibus, *Ferrer, & alij supra citati*: quamquam Ciuitas de suo priuilegio solita est protestari in ingressu, & iuramento noui cuiusq; Proregis, vt aduenit Bruniquer in *dict. apologia cap. 13. num. 1.*

[* Casum fallentialem profert D. Acac. de Ripoll in suis *addit. ad Prax. D. Ludouic. de Peguer. rubr. 28. à num. 166.* quando reperitur Prorex in Ciuitate Barcinonæ, vel eius Vicaria, sed tamen est impeditus iudicare in criminalibus, vt quia Episcopus sit, & adhuc non habeat rescriptum Pontificiam, vt sine labe irregularitatis

7

8

ritatis possit in causis criminalibus interuenire, & subdit se bis vidisse ita praticari. *]

- 9 Iacobus Marquilles antiquus, & notissimus practicus Cathalonix in commē-
tarijs manuscriptis ad *Recognouerunt Proceres*, quæ de manu in manum seruantur, quorum meminit Sigismū-
dus Despujol ad *Thomam Mieres lit. V. in verbo uxor*, asserit *super dicto capit. 42.* quod eo non obstante Princeps, vel eius Primogenitus Barcinonæ personaliter existentes iudicant in criminalibus cum casus euenit, quia per illum, vel eius Primogenitum, aut in personam ipsius, vel eius Primogeniti omnes sententiæ criminales in eadem Ciuitate ferri debent cum communicatio-
ne, vel deliberatione Concilij Regij, & alias ferri non possunt, ut patere subdit per priuilegium Barcinonæ Regis Petri III. *dat Barcinonæ 21. Maij 1380. & Regni sui*
- 10 35. Quod autem etiam gubernante Viceregia Vicef-

gerente Gubernatoris Cathalonix procedat iudiciū Procerum Barcinonæ, est *Constit. vnic. tit. de la Audient. del Governador Vice-regia.*

Quam periculosa sint ista Procerum illiteratorum iudicia, & an illi in conscientia foro teneantur votum Assessoris sequi scripsi *in libro de offic. Iudic. & Aduocat. par. 1. quæst. 5. ex num. 39.* non est cur repetā. Solum adij-
ciam, quia ibi non memini, insignem Iacobi Marquilles locum *in dict. cap. 42. lo-*
quentis de iudicio Procerū Barcinonæ, & ipsius consuetudine à Rege Petro II. eodem capite confirmata, & quoniam ista commentaria nunquam fuerunt typis mād-
data, referam verba ipsa authoris: *Miror de tanto Principe* (inquit) *qui erat Rex Petrus S. cundus Rex Aragoniæ, Comes Barcinonæ victoriosissimus, qui que ipsam consuetudinem una cum prædictis, & subscriptis confirmauit Barcinonæ 3. Idus Ianuarij 1283. quæ confirmatio quo ad hanc consue-*

consuetudinem ab utriusque
 iuris pagina improbat, ratio
 quia iudicium Procerum tura
 ignorantium speciale in iudi-
 cando in criminibus ut hic,
 admitti non debet ullo modo,
 quidquid huc usque peractum
 fuerit: nam ipsa cōsuetudo ex-
 pellenda est, & procul pellen-
 da tū quia dicti Proceres laici
 sunt, & in similibus minus ex-
 perti, & per consequens cæcus
 male iudicat de coloribus, tum
 quia ipsi Proceres in his Iudi-
 ces sunt formati, & sic oportet
 quod sciant distinguere le-
 prā à lepra, ut extra qui filij
 sunt legitimi, cap. per venera-
 bilem, cum autem hoc cesset in
 eis, per consequens cessare de-
 bent eorū iudicia; cessante enim
 causa, cessat effectus, extra de
 iure iuran. cap. & si Clericus;
 tum quia ad similitudinē Prin-
 cipis, qui voluit consuluisse in
 condendo leges, præfati Pro-
 ceres ante sententiam super
 processu criminali à Iurispe-
 ritis consilium petere debent,
 leg. humanum, C. de legib. &
 sic guardarsi qui guardarsi ha-
 nam reddituri sumus ratio-
 nem de proprijs factis coram

Altissimo. Hactenus Mar-
 quilles.

Illud obseruatione dig- 13
 num ex magistra experien-
 tia puto, quod sicut legispe-
 ritus ad benignitatē ex sci-
 tissimis iuris regulis incli-
 nat, ita legis ignarus ad ri-
 gorem, & crudelitatem fer-
 tur. Quia homo sine lege
 ferus est, & lege etiam hu-
 mana, quæ ab æterna deri-
 uatur, informatus fit mitior,
 & benignior: quod sensit
 Ouid. Fastor. lib. 3. ita canēs.

Inde datæ leges ne fortior
 omnia posset:

Exiit ut feritas.

Hinc prodijt antiquum
 adagium. Homo homini lupus
 est, & Hierem. cap. 17. Male-
 dictus homo qui confidit in ho-
 mine, & licet aliud reperia- 14
 tur veterum sapientum pro-
 uerbiū quod videbatur cō-
 trarium nempe. Homo homi-
 ni Deus est. [* Meminit
 huius Prouerbij Ioan. Gar-
 cia de expen. & meliora. cap.
 5. num. fin. ad fin. Adde simi-
 le Prouerbiū in sacra pa-
 gina, Prouerb. 18. dicens:
 Frater qui adiunatur à fratre
 quasi

- quasi Ciuitas firma. *] hoc tamen dictum est propter necessitatem, & indigētiā hominis, quod homo indiget auxilio hominis. Vnde Stoici Philosophi, vt Cicero *lib. 1. officiorum* refert, docuerunt homines hominum causa esse generatos, vt ipsi inter se alijs alij prodesse possint. Humani eam cordis dūritiam Saluator noster ostendit *Lucæ cap. 11.* cum Discipulis suis ait. *Si vos cū sitis mali, nostris bona data filijs vestris dare: quanto magis Pater vester de Cælo dabit.*
- 16 Etenim humana natura, vt S. Ambrosii. *lib. 1. de vocatio. gent. cap. 2.* profert, in primi hominis præuaricatione vitata, in deteriorem semper est procliuor voluntatem.
- 17 [* Sic Anton. Fab. *in suo Codice, tit. de equite Senato-rio defin. vnic.* refert illud Comici, seu Comici Poëta: *Homine imperito nihil est iniustus.* Et Aristot. *lib. 7. Polit.* addit quod licet optimū animalium est homo lege fruens, sic pessimum animalium est homo à lege, & iu-

stitia separatus. *]

Sed si ab ista Procerum 18
Barcinonæ sententia, nō datur appellatio, nec supplicatio, vt supra notauī ex Bruniquer *in dict. apolog. cap. 13.* nunquid iniuste condemnatus carebit remedio? Certè si manifesta ei fiat iniuria, nunquam censeo exclusum boni Iudicis officium ad tradita per me ipsum *in lib. de offic. Iudic. & Aduocat. part. 1. quæst. 9. num. 178. & sequent.* vbi quamplurimos allegauī DD. quibus addō Did. Spino *in spec. testamen. glos. rubr. par. 12. num. 48. & 49.* vbi exemplum ponit in hæretico condemnato, qui appellare non potest, & tamen implorare potest officium Iudicis per viam quærelæ, & subdit ita seruari in Hispania etiam circa hæreticos.

19 Accidit in Regia Audiētia Cathalonie quod cum in Ciuitate Herdæ Proceres iudicent homines ex Regio priuilegio in criminalibus vt obseruaui *in dict. part. 1. quæst. 5. num. 39. & quæst. 23. num. 20.*

num. 20. & obseruat Mich. Ferrer 1. par. obseru. Gubernat. cap. 86. quidam Bernardus Roca furnerius iudicio Ilerdensis Procerum condemnatus, conquæstus fuit ciuilitè, & criminaliter de illorum iniusta condemnatione, & prodijt aduersus eos Regia sententia lata cõclusionè facta 23. Ianuarij 1398. referēte Oliba inter dictos Roca, & Carolum de Calders, & alios, qua declaratur quod ex quo dictus Roca fuit condemnatus per Curiam, & Vicarium Ilerdæ, & iudicio Procerum, quod fustigaretur, & banniretur, & sententia fuit exequuta, licet dictus Roca instruerit causam criminalem in Regia Audientia contra dictos Proceres pro iniustitia dictæ sententiæ, & licet fuerint condēnati quod carcer, & longa detētio cedat pro pœna, tamen quia damnorum, & iniuriæ nulla habita fuit ratio, quamuis dictus Roca hoc simul petijset, & propterea ciuilitè iterum petijt dictam iniu-

riam, & damna, idè quia constat dictam sententiam iniustam fuisse, dicti Proceres condemnantur insolidū ad soluendum dicto Roca quadringentum libras pro emendatione dictæ iniuriæ, & pro æstimatione damnorum, ita quod vna exactio sufficiat: Vicarius verò, & Patiarij cum ex debito officij sui teneantur respectiue sequi vota dictorum Procerum causæ, & sententiæ, & illius exequutioni assistere, fuerunt absoluti. Sunt verba ipsius conclusionis.

Quando Proceres se-
quuntur Assessoris consi-
lium, etiam si quid iniquum
iudicauerint, excusantur in
Syndicatu, & iudicio contra
ipsos instituto si tamen sint
imperiti, vt ex Auiles in
cap. 1. Prætor. gloss. à las par-
tes num. 30. scripsi dict. par. 1.
quæst. 5. num. 40. & Nauarr.
in manual. cap. 25. nu. 15. sub-
dit quod qui Assessor è ha-
bet, & quem debet consu-
lit, & eius consiliū sequu-
tus male iudicat, non pec-
cat.

- 21 Si in crimine de quo inquiritur contra reum, secundum merita processus sequi non debet condemnatio, sed absolutio, docet Marquilles *in dict. suis commentarijs super dict. cap. 42.* non expectari iudiciū Procerum, & ita illud capitulū interpretatur. Sanè in Catalonia in criminali Cōcilio nō fiunt sententiæ absolutoriæ, sed fit prouisio, quod reus relaxetur à carceribus, in quibus detinetur, & aliquando sine expensis, aliquando autem sub sacramento, & homagio. Fiunt, & aliæ prouisiones in defectum probationum tradendo reum manuleuæ, vt prosequitur Peguer. *in prax. crim. cap. 12. §. 15.*
- 22 An Proceres Barcinonæ suo iudicio criminali possint iudicare causas personarum de genere militari, si alicuius criminis postulentur, in magnam controuersiam venire vidi, cum isti rei sint de foro Domini Regis, vt in sententia Regis Petri II. *in 2. volum. constitut. tit. de iurisdictione de tots Iutges cap. 6.* ibi: *Attendentes quod ad nos solum pertinet, iudicare, & cognoscere de personis generosis, & non ad alium quemcunque.* Quod est adeo verum, vt nec possint in Catalonia à Regio Vicario puniri secundum Calic. *in prerogatiua militari num. 29. & 30. & 31. & in usatic. placitum maderur num. 4. ver. fo. 18.* quod fusè post duo luminari magna Iurisprudentiæ Cathalonie Iacobi Cancerij, & Petri Fontanella consultissimorum Doctorum secundum ipsorum diuersas traditiones declaravi ego minimus
- 23 [* De iure communi reus in causa criminali per sententiam absolutus nō potest superuenientibus nouis probationibus cōdemnari, quod tamen fallit in crimine hæresis, vt latè tradit Diana *resol. moral. par. 4. ref. 35.* idè fortè in Catalonia in criminalibus non fiunt sen-
- 24

28 nimus omnium *de offic. Iud. & Aduoc. par. 1. quæsi. 7. num. 62. & sequentibus, & latius à num. 57.* Volui prædictam de iudicio Procerum quæstionem hoc loco latius examinare, & disceptare. Sed quia illam hæctenus decisionem non inueni, propterea maturo consilio pedem retraxi, videnda sunt ad hanc quæstionem, *Constitutio unica sit. de la Audiencia del Governador Viceregia, Thomas Mieres par. 3. collatio. 10. sub rub. ut causa criminalis per rescriptum ultra duos menses nequeat impediri num. 11. in veteri editione fol. 37. Marquill. in nostro cap. 42. priuilegij Petri Secundi, Stephan. Bruniquer Syndicus Ciuitatis Barcinonæ in sua apologia de eadem Ciuitate cap. 13. Mich. Ferrer par. 1. obseruantiarum Gubernatoris Viceregia cap. 45. Calic. de prærogat. milita. num. 31.*

29 Similiter grauem ortam contentionem vidi an procedente Vicesgerente Gubernatoris Cathalonix Viceregia cognosci debeat iu-

dicio Procerum Barcinonæ de casibus regaliarum. Exat de hac quæstione votum Excellentissimorum Iurconsultorum Iacobi Cancerij, & Iacobi Aymerich anni 1615. quod in Domo Ciuitatis Barcinonæ custoditur, & ipsa pro se allegat. Audiui multa pro negatiua opinione doctissimè expensa fuisse, sed non est Tridētis mei motos componere fluctus. An Gubernator Viceregia cognoscere valeat de casibus regaliarum, & iudicare in Cathalonia, tradit Mich. Ferrer *par. 1. obseru. Guberna. Gen. Vicereg. cap. 16. & 43.*

EX §. XII.

SUMMARIVM.

- 1 **S**tatuendi facultas Ciuitati Barcinonæ concessa pro bono, & tranquillo Reipub. statu.
- 2 Statuendi facultatem habebat

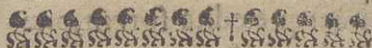
- bebat Ciuitas Barcinonæ ante privileg. Reg. Iacob. 11.
- 3 Vniuersitas quæ statuta facere possit.
- 4 De statuendi facultate quæ habent Vniuersitates, multa remissive.
- 5 Quæ possit Vniuersitas sine licentia, & decreto superioris.
- 6 Statuendi facultas data Ciuitati censetur data Concilio Ordin. ipse.
- 7 Ordinationes, Consuetudines, & Privilegia Ciuitatis Barcinonæ censentur exceptæ à generalibus dispositionibus Curiarum.
- 8 Statuere quot ex Medicis, & Chyrurgis tempore pestis debeat Barcinonæ residere, & super eodem iusto præmio ad eandem Ciuitatem spectat.
- 9 Spectat etiam ad dictam Ciuitatem statuere, & taxare pretia carniū in ea sciendarum.
- 10 Cura victualium ad sustentationem singulariū spectat ad Vniuersitatē eiusque Rectores.
- 11 Cura carniū quod scilicet pretio non excessiuo vendantur, spectat ad dominum iurisdictionis ciuilis, & mixti imperij.
- 12 A quo possit concedi macellum, & facultas sciendi carnes.
- 13 Precibus frustra imploratur, quod iure communi conceditur.
- 14 Ciuitates etiam superiorem recognoscentes possunt de iure communi statuere in concernētibus administrationem Reipub.
- 15 Ciuitas an possit statuere ne cui liceat in territorio suo venari.
- 16 Statuere licet Vniuersitati super modo, & forma tenendi, & pascendi pecora, & ibi deciso.
- 17 Ciuitates non agnoscentes superiorem, vel agnoscentes, habentes tamen mœrum, & mixtum imperium, quæ statuta condere possint.
- 18 Ciuitates superiorem agnoscentes licet iurisdictionē non habentes, quæ statuta facere possint.

- 19 *Pœnam imponere est quid iurisdictionis.*
- 20 *Limita si ex consuetudine præscripta, vel ex privilegio superioris habentis iurisdictionem imponatur.*
- 21 *Statuere quoties potest Vniuersitas, an in consequentiam imponere pœnâ possit, & quam pœnam.*
- 22 *Barcinonæ Ciuitas multo ampliores facultates statuendi habet quam aliæ similes Vniuersitates.*
- 23 *Ciuitas vnaqueque sibi ius ciuile constituit, non prætorium.*
- 24 *Barcinonæ Ciuitas quando in suis statutis solita sit apponere pœnam corporalem granem, & an contra fabricantes falsam monetam.*
- 25 *Et contra delinquentes in officio de la cana.*
- 26 *Non nullæ ordinationes, & statuta Ciuitatis Barcinonæ in concernentibus iurisdictionem per Consuet. Cath. approbantur.*
- 27 *Præconia, tam statutorum, quam aliorum decretorū*
- Ciuitatis Barcinonæ quomodo concipiuntur, & cuius auctoritate publicentur, & exequantur.*
- 28 *Termini Barcinonæ qui dicantur, & quo usque exequantur.*
- 29 *Territorium Barcinonæ siue horti, & vineta Barcinonæ ita dicta quo usque porrigantur.*
- 30 *Intellectus cap. 12. priuilegij del Recognouerunt Proceres in 2. vol. Constit. Cathalonie tit. de las consuetuds de Barcelona.*
- 31 *Territorium Barcinonæ antiquitus aliter designatum.*
- 32 *Statuit Locumtenens Generalis Domini Regis pro bono publico Principatus ad supplicationem Ciuitatis Barcinonæ tanquam Capituli ipsius Principatus.*
- 33 *Appellatio an, & quando, & quem effectum detur ab statutis.*
- 34 *Quando statutum dicatur, & possit fieri in odium singularium, & certarum personarum.*
- 35 *Statutum quod dicatur generale,*

rale, & quod singulare.

- 36 Ab statuto appellare quilibet de populo potest, & quomodo, & an adiri valeat Superior per querelam.
- 37 Ab ordinationibus Ciuitatis non est necesse appellare, sed potest adiri Superior per viam querelæ interrim tamen exequitur ordinatio.
- 38 Statutis Ciuitatis Barcinonæ an ligentur nobiles, & de genere militari, & an Clerici, & multa circa hæc.
- 39 Statuta Ciuitatum, & Oppidiorum Cathalonie an afficiant milites.
- 40 Et quid si Ciuitas habebat priuilegium statuendi in ipsa ciuilitate, & criminaliter, tam super rebus, quam hominibus cuiuscunque legis, & conditionis.
- 41 Milites, & generosi homines an sint de corpore vniuersitatis, & eius Concilij in Cathalonia.
- 42 Quando statuitur ad publicam utilitatem milites, & Clerici an statuto ligentur.
- 43 Multa remissive circa eandem materiam.
- 44 Statuta Ciuitatis Barcinonæ an afficiant famulos, & officiales Domini Regis.
- 45 Statutū generale condendo potest Ciuitas auferre ius priuati, ipsique derogare sine damni compensatione.
- 46 Fallit si statutum non esset vniuersale, sed singulare.
- 47 Ciuitas, etiam ex causa publicæ utilitatis à contractu suo recedens tenetur parti alteri ad damna passa, & lucra amissa.
- 48 Statui quæ possint ratione publicæ utilitatis.
- 49 Ciuitas generaliter statuendo neminem dicitur spoliare, & quomodo tamen hoc fallat.
- 50 Ciuitas non dicitur violare constitutiones liberi commercij in Cathalonia si ob publicam utilitatem statuatur merces ante ipsarum venditionem subijci examini, & recognitioni, vel eas denunciari.
- 51 An possit statuto deputari locus ad venditionem carniū

nium ac piscium, & an hoc statutum liget Clericos.

- 52 Statutis suis Ciuitas potest grauiorem facere conditionem forensium quam ciutum.
- 53 Dispensare potest Ciuitas super suis statutis.
- 54 Statuere non potest Ciuitas Barcinonæ quicquã contra Regia priuilegia sicut nec contra Constitus. Cathalon.
- 55 Rex non censetur sibi abstulisse facultatem statuendi in Ciuitate, licet ei id cõcesserit potestatem statuendi.
- 56 Ad Regem pertinet ordinatio administrationum, & regiminum Ciuitatum, Villarũ, & Locorũ Principatus Cathalonie, & quæ debeat esse Regionum priuilegiorum super his obseruantia.
- 57 Sed quid de Baronibus.
- 58 Statutum Ciuitatis requirit causæ cognitionem, & partis citationem si ab illa fiat tanquam à Iudice.
- 59 Priuilegia Ciuitatis statuendi circa victualia, & circa custodia à morbo priuatine ad Locumtenentem Generalem, & Regios officiales.
- 60 Amplia quo ad coercionem.

§. XII.

Ciuitas Barcinonæ habet ius stauendi pro bono Reipublicæ cum pœnis etiam corporalibus.

Ex Iacobus Secũdus suo priuilegio dat. Tarraconæ 10. Chalendarum Februarij 1319. quod est caput vnicum, ut de estatutis, è ordinationis in 2. volum. constit. concessit Ciuitati Barcinonæ, ut Consules, & Proceres eius perpetuò possent pro bono, & tranquillo illius statu, & ad fidelitatem, & vilitatem Regiam, & Reipublicæ statuta condere in ipsa Ciuitate, & eius terminis cum pœnis pecuniarijs, & corporalibus, etiam membrorum mutilationis, & mortis, siue vltimi supplicij, ac Vicarij, & Baiuli Barcinonæ illa statuatque

1

SS

2 *umatque edita forent, præconizari, & in concusse ab omnibus obseruari facere tenerentur. Faterur Rex ipse in hoc privilegio reperisse Ciuitatem in possessione ita statuendi in ciuilibus, & criminalibus sine Regia autoritate, itaque libere potuisse huiusmodi statuta facere sine Regia facultate ante præfatum priuilegium, quo tamen prædictam consuetudinem, & potestatem Ciuitatis confirmauit, & de nouo indulgit.*

3 [* Vniuersitas Populi, quæ statuta facere possit, an pœnam imponere in statutis, an tollere appellationem, & quod in ijs quæ sunt administrationis potest statuere si non habet iurisdictionem, & quid si statuta non sint publicata, an ligent & quod crimen committat statuendo vbi statuere non potest, *Ios. Sesse tom. 3. decis. 319.* & quod non potest statuere permittendo gestamen armorum, idem *Author decis. 328.* vbi etiã quod statutum non publicatum

non obligat, nec quasi possessionem tribuit, & quod prohibitio quæ non fit per viam statuti, nec sententiæ definitiuæ, sed per præconium expirat morte prohibentis.

De statuendi facultate, quã habent Ciuitates, Villæ, & domini Castrorum multa notat *Farinac. in repert. de contract. in fragm. verb. Statutum lib. 5. nu. 19.* *Osasc. decis. Pedem. 17. per tot.* *Losæus de iur. vniu. part. 3. cap. 15. nu. 3. & 29.* Et quod Vniuersitas possit reuocare statuta iurata propter ipsorum naturam, *Fontanella tom. 2. decis. 393. num. 25.* Et in statutorum reuocatione eadẽ requiritur solemnitas quæ in ipsorum confectione adhiberi debet, *Ios. Sesse tom. 3. decis. 355.*

Potest Vniuersitas collectam imponere inter homines ipsius Vniuersitatis sine licentia superioris, *Ios. Ramon. cons. 87. num. 34.* potest donare sine decreto, idem *Ramon. cons. 87. num. 38.* non potest officiales sine Principis

pis licentia, idem Ram. *conf.*
24. num. 50. *]

6 Hoc priuilegium quo ad
Consules, & Proceres sta-
tuentes intelligitur de con-
cilio ordinario Ciuitatis, vul-
go dicto *Trentenari*, & à for-
tiori de concilio centum Iu-
ratorum, & ita obseruatur.
Meminit prælibati priuile-
gij, *Andræ. Bosch. de tit. ho-*
norific. lib. 4. cap. 3. §. Berar. in
specul. uisitation. cap. 22. num.
22. Bruniquer in sua apologia
cap. 12.

7 [* Ordinationes, Con-
suetudines, & Priuilegia Ci-
uitatis *Barcinonæ* censen-
tur semper excepta à dispo-
sitionibus generalibus *Cu-*
riarum Dominorum Regū,
ex cap. 2. de iurisd. omn. iud. in
2. volum. *consist. Cathal. Fon-*
tanella tom. 2. decis. 599. num.
28. & aliàs ex ratione quam
ille expendit, *ibidem nu-*
mer. 17. *]

8 Sic in Regio Senatu 10.
Ianuarij 1561. fuit facta cō-
clusio, quod ad Consules, &
Proceres *Barcinonæ* spectat
iusto, & æquo arbitrio sta-
tuere quot ex Medicis, &

quot ex Chyrurgis debeāt
in Ciuitate tempore pestis
personaliter residere, nec
non de forma, & præmio vt
iustum est eo tempore de
publico illis constituendo
prouidere. Et 15. Maij 1528.
9 alia conclusio eiusdem Re-
giæ Audientiæ quod ad Cō-
sules, & Concilium *Barci-*
nonæ pertinet statuere, &
taxare pretia carniū in ea-
dem scindendarum, pro vt
cura abundantia, & proui-
sionis ipsarum.

[* De iure communi 10
cura victualium vt nimirum
Reipublica affluat pane, vi-
no, carnib⁹, & alia eius gene-
ris annona ad sustentationē
singulariū pertinet ad Vni-
uersitatem, & Rectores ip-
sius, leg. 3. §. vera, & per tot.
Dig. de mun. & hon l. vn. &
ibi Bart. & alij Cod. vt non.
lic. in emption. spe. se excus. lib.
11. tradunt DD. in leg. 2. §. cu-
ra carnis, Dig. de præfekt. nob.
Bouadilla lib. 3. cap. 3. num. 50.
Auendaño de excep. mandat.
princ. lib. 1. cap. 19. num. 34. no-
ster. Ios. Ramon. conf. 56. num.
25. Et cura carnis vt iusto 11]

P pretio,

- pretio, & non excessivo vē-
datur spectat ad dominū iu-
risdictionis ciuiles, & mixti
imperij, vt refert decisum
Font. tom. 2. decis. 512. n. 8. &
12 *sequentib.* qui per totam il-
lam decisionem disceptatur
à quo possit concedi macel-
lum, & facultas scindendi,
& vendendi publicè car-
nes; quod disceptatur Ram.
cons. 55. per tot. * J
- 13 Sed quoniam frustra pre-
cibus imploratur quod iure
communi conceditur, *leg. 1.*
ff. ad municipa. leg. Imperato-
res, ff. de priuileg. credit. Sord.
decis. 173. num. 18. ideoque
priuilegiū præsupponit ius
commune esse in contrariū:
- 14 Iure autem communi Ciui-
tates etiam Superiorem re-
cognoscētes possunt statue-
re in concernentibus admi-
nistrationem rerum Reipu-
blicæ secundum *Bart. num.*
3. Angel. num. 5. Iason. num. 2.
& *ex num. 21. cum sequentib.*
in leg. omnes populi, ff. de iusti.
& *iur. Crauet. cons. 238. nu. 1.*
Dec. cons. 197. colum. 2. Tiber.
Decian. tom. 1. lib. 3. cap. 33. nu.
- 15 5. vbi ponit exemplum ve-
leti si statueret Ciuitas ne
cui liceret in suo territorio
sine licentia sua, vel Super-
ioris venari. *Francis. Marc.*
decis. 804. num. 3. vbi ait Ci-
uitatem quæ Superiorē ha-
bet, posse statuere in con-
cernentibus administratio-
nē sine confirmatione. *Auē-*
daño in cap. 19. Prætor. nu. 5.
Auiles in cap. 17. Prætor. glos.
las hora. & nu. 23. in fin. Gu-
tier. lib. 3. pract. 99. cap. 23. nu.
1. & 17. quidquid contra-
rium sentiat *Bouadilla in*
politico. tom. 2. lib. 3. cap. 8. num.
116. contra quem conferunt
tradita per *Cabedo deci. 47.*
num. 3. part. 2. Loze. de iure
Vniuersit. part. 1. cap. 2. nu. 66.
& *67. Purpurat. cons. 556.*
num. 11. & 27. Sic 15. Iunij 16
1598. est conclusio Regij
Senatus, quod Vniuersitati-
bus licet statuere super mo-
do, & forma tenendi, & pas-
cēdi pecora in terminis ip-
sarum ex causis bonum pu-
blicum concernentibus, &
omnes incolæ obedire te-
nentur, ne quod semel atq;
iterum ordo decreuit, pau-
corum vtilitate rescinda-
tur:

tur : Ideò videamus breuiter quam statuendi facultatem habeant iure communi Ciuitates.

- 17 Veritas est, quod Ciuitates non recognoscentes Superiorem, vt est Ciuitas Venetiarum, possunt statuta cōdere etiam pōenalia, quia æquiparantur Principibus. Superiorem si habeant mœrum, & mixtum imperium, possunt etiam pōenalia statuta edere, non tamen quæ sint cōtra leges Superioris, sed possunt augere pōenam pro maiori obseruantia legis à Superiore statutæ. At
- 18 Ciuitates Superiorem habentes licet iurisdictionem non habeant, possunt circa res suas, & circa ea quæ cōcernunt administrationem rerum suarum, & ipsorum statuta facere, non tamen possunt pōenam imponere, quia pōenam imponere est
- 19 quid iurisdictionis. Fallit vbi pōena tantum apponeretur inter ipsos de ipso Cōcilio Vniuersitatis pro obseruantia statuti, vel si omnes de Vniuersitate obliga-

rent se ad pōenam. Fallit nec si id facerent, ex consuetudine præscripta, vel ex priuilegio Superioris habentis iurisdictionem. Ita probatur ex latè traditis per lason. *in dict. leg. omnes populi in 2. lect. nu. 34. & 35.* & Tiber. Decian. *tom. 1. tractat. crimin. lib. 2. cap. 33. à num. 1. vsque ad num. 5.* & nostrum Cancer. *variar. resol. part. 3. cap. 13. à nu. 350. vsque ad nu. 360.* qui tamen *num. 357. cum 3. sequentibus*, censet quoties Vniuersitas potest statuere, posse ipsam in consequentiam pro statuti obseruatione apponere pōenam saltem pecuniariam pro statuti obseruatione, ne illud statutū fiat inutile; sed pro executione pōenæ ad eundem esse Ordinarium, qui exequatur, & cum Cancero in his concordat Bouadill. *in politic. lib. 3. cap. 8. num. 158. & nu. 360.* & Cabedo *decis. 47. nu. 3. par. 2.*

Hinc infertur Ciuitatem Barcinonæ quæ pro bono, & tranquillo illius statu potestatem habet in ciuilibus.

& criminalibus condendi statuta in ipsa Ciuitate, & eius terminis cum pœnis nō solum pecuniarijs, sed etiam corporalibus, & mutilationis membrorum, & mortis, multo maiorem facultatem habere quam aliæ Vniuersitates Superiorem recognoscentes habent, vigore legis omnes populi. ff. de iust. &

23 *iur. ex qua dicit Benuenut. Stracca de mercatur. tit. quomodo procedendum sit in causis mercatorum num. 35.* quod vnaquæque Ciuitas sibi ius ciuile constituit, non Præ-

24 torium. Verum est quod raro solita est nostra Ciuitas apponere pœnam corporalem grauem, veluti mutilationis membrorum, & vltimi supplicij, nisi tempore pestis, vel belli. Vidi tamen in domo Ciuitatis prædictæ in quodam libro præconizationum, & ordinationum ipsius quandam ordinationem eius sub die 11. Julij 1556. qua imposuit pœnam mortis contra fabricantes falsam moneta, & legitur voce præconia per

Vicarium Barcinonæ publicata. Sed & vidi conclusio- 25
nem Regiæ Audienciæ factam 17. Octobris 1497. super delictis perpetratis per Petrum Pujol paratorē pännorum in officio *de la cana*, & concluditur in ea, quod soluat pœnā quingentarum librarum, vel quod amputetur ei manus sinistra secundum quod elegerit propter obseruantiam ordinationis factæ per Consiliarios Barcinonæ, & satisfaciat dāna partibus, & bāniatur, quæ conclusio facta fuit instantibus Proceribus paratorum pännorum.

[* In ipso volum. const. 26
Cathal. inueniuntur insertæ, & consequenter approbatæ non nullæ ordinationes, & statuta Ciuitatis Barcinonæ in concernentibus iurisdictionem, vt in 2. vol. const. tit. de compra, y venda, cap. 2. circa euictionem seruatorum venditorum. Et tit. de lloguer, cap. fin. circa priuilegium creditorum pro mercibus domorum locatorum. Et tit. de arbitr. y albirrad.

bitrad. cap. 1. circa compul-
sionem partium ad facien-
dum compromissum in liti-
bus. * J

27 Nota quod præconia sta-
tutorum Ciuitatis Barcino-
næ concipiuntur nomine Vi-
carij, vel Baiuli ipsius Ciui-
tatis, cuius auctoritate, &
nomine præconizantur, &
publicantur sicut, & execu-
tioni poenæ illorum deman-
dantur, vti cernere est in
cap. final. tit. de lloguers, & in
cap. 2. tit. de compra, y venda
in 2. volum. constitut. vbi ha-
bes huiusmodi præconia, &
statuta Barcinonæ, & passim
in Domo eiusdem Ciuita-
tis. At alia decreta Ciuitatis
præter statuta non præconi-
zantur nomine, & auctori-
tate Vicarij, seu Baiuli, sed
ipsorum Consulum ipsius
Ciuitatis, & ita obseruatur,
adeò vt euocata causa cri-
minali ad Regium Conci-
lium si Ciuitas velit denun-
tiantibus delinquentem, &
delictum probantibus pro-
mittere præmia, præconia
suo nomine faciat, & voce
præconia per loca solita ip-

sus vrbis publicet sine in-
teruentu, aut nomine alicui-
us Regij officialis, vel Iu-
dicis.

28 Circa declarrtionem ter-
minorum Ciuitatis Barci-
nonæ obserua dari termi-
nos, & dari territorium Bar-
cinonæ. Termini Barcino-
næ sunt qui in prænarrato
priuilegio Iacobi Secundi
de anno 1319. concedente
facultatem statuendi desig-
nantur, nempe à Montecati
vsque ad Castrum Felix, &
à Montecateno, seu loco de
Fenestrellis, & à colle de
Erola, & de Gauarra, & de
Valleutraria, & à Villa Mo-
lendinorum Regalium Lu-
pricati, vsque ad duodecim
leucas infra mare. Ita quo-
que illos refert Solsona
in libello styli capibreviandi
post ipsum tractatum capi-
breviandi sub titulo Termens
de Barcelona. Eisdem etiam
descriptos reperies in pri-
mo virido eiusdem Ciuita-
tis sub titulo, Protenio ter-
minorum Barcinonæ, fol. 36.
Territorium autem Barci-
nonæ, quod & alio nomine
dicun-

dicuntur horti, & vinerum
 Barcinonæ, declaratur esse
 quantum protenduntur li-
 mites Ecclesiarū Parochia-
 lium præfatæ Ciuitatis, &
 eius subvrbij, & Parochiæ
 Sãcti Martini de Proensals,
 & Parochiæ de Sarriano, &
 Parochiæ de Sans, & nõ vl-
 tra. Ita explicatur in senten-
 tia arbitrari, quæ legitur in
*2. volum. constitution. tit. de
 dret emphyteotic. versic. Hor-
 ros autem, & vinetum,* & est
 30 apud omnes Notarios pu-
 blicos Barcinonæ receptis-
 simum. Ita quoque inuenio
 decisum in Regio Senatu
 conclusione facta 10. Octo-
 bris 1598. inter creditores
 bonorum Ioannæ Sala, &
 Santapau, & procuratorem
 Hospitalis Generalis Sanctæ
 Crucis Barcinonæ, referen-
 te Salbã; vbi fuit conclusum
 domum, & terras specialiter
 obligatas in instrumẽto vio-
 larij sitas in Parochiæ San-
 ctæ Mariæ de Bitulona esse
 extra vineta, & hortos Ci-
 uitatis Barcinonæ, qui tan-
 tum se extendunt quantum
 limites Ecclesiarum Paro-

chialium dictæ Ciuitatis, &
 eius subvrbij, & Parochiæ
 Sãcti Martini de Proensals,
 Parochiæ de Sarriano, & Pa-
 rochiæ de Sans, & non vl-
 tra, sicque firmam domini-
 ratione in illis factam tan-
 quam extra vineta, & hor-
 tos quo ad temporis priori-
 tatem, & iuris potioritatem
 nihil operari saltem in præ-
 iudicium creditorum, qui-
 bus iã antea fuerat ius quæ-
 situm in dictis bonis. Quæ
 conclusio optimam conti-
 net declarationem ad cap.
 12. privilegij *del Recognoue-
 runt Proceres in 2. vol. consti-
 tut. Cathalonix tit. de las cõ-
 suetuts de Barcelona.* Quam- 31
 quam aliud forte in anti-
 quioribus sæculis fuit habi-
 tum territorium Barcino-
 næ: quia inuenio antiquissi-
 mam Regiæ Audientiæ cõ-
 clusionem, qua 18. Decem-
 bris 1489. fuit conclusum,
 quod Ciuitas Barcinonæ po-
 test apponere impositiones
 super carnibus, quæ vendũ-
 tur in Parochijs Sancti Bau-
 dilij de Lupricato, de Bitu-
 lona, de Sarriano, & de Hof-
 pitale.

picalero territorij Barcinonæ.

32 Quando aliquid extra Ciuitatem Barcinonæ, & eius terminos pro bono publico expedit ordinare, supplicem ad id petitionem porrigunt Consules ipsius Ciuitatis tāquam capita Prouinciæ Locumtenenti Generali Domini Regis, vt ipse ordinet, quem admodum in Regio Senatu 18. & 27. Aprilis 1521. & ita sæpius, conclamatione facta ad supplicationē Syndici Ciuitatis Barcinonæ attenda penuria, de qua constabat per informationem receptā inuenitur conclusum, quod fierent præconizationes quod frumenta, & alia grana non extraherentur à Principatu & Comitatus, & quod duraret prohibitio secundum tempus constitutionis.

33 CASUS A statutis Ciuitatis si generalia sint, nō datur appellatio quo ad effectum suspensiuum, sed quo ad deuolutiuum dumtaxat, sicque Bart. in leg. vlt. de appellationib. recipien. & post eum Fe-

licianus de Solis de consibus lib. 1. cap. 9. vers. Sexto in hanc partem. Cancer. variar. part. 3. cap. 3. num. 97. asserunt appellationem à statuto quod generaliter factum est, non impedire vim, & effectum eiusdem statuti. [* Idem probat Diana resolut. moral. par. 1. tractat. 10. resol. 6. *] Secus tamen sentiunt si statutū esset singulare in odiū vnus aut certarum personarum, & ita meo tempore in causa Syndici Barcinonæ fuit decisum, referente Bonnet in tertia Aula Regiæ Audientiæ.

[* Hoc enim dicitur 34 statutū ambitiosum, vt probauit infra §. 14. quod in iure est prohibitum, leg. ambitiosa Dig. de decret. ab ordin. facien. Et quando statutum dicatur in odium certarum personarum factum, tradit Sesse tom. 4. decis. 430. ex num. 30. Et an & quando Vniuersitas possit statuere in odiū certarum, & singulariū personarum, scribit Losæus de iur. vniuer. par. 3. ex num. 13. cap. 15. *]

Singulare
Statutum

Videndus

Et

35 Et quod statutum dica-
tur vniuersale, & quod sin-
gulare, declarant Bald. in l.
videndy iudicibus, C. de appel. Ofasc.

36 *decis.* 17. Admittitur autem
ad appellandum à statuto
Vniuersitatis quilibet de po-
pulo, vel Iudicis officio, vel
conditione, leg. *ambitiosa* ff.
de decret. ab ordin. facien. vt
not. Fel. in cap. cum omnes nu.
17. de const. Ioan. Garc. de no-
bilis. gloss. 3. §. 2. num. 17. & ci-
tra appellationem per viam
querelæ adiri Superior po-
test ad statuti rescissionem,
vt idem Felin. docet.

37 [* Imò ab ordinatio-
nibus Vniuersitatis non est
neceffe appellare, sed potest
adiri Superior per viâ que-
relæ, & interim exequitur
ordinatio, Cancr. par. 3. cap.
13. num. 206. *]

38 Quæro an nobiles, & de
genere militari Barcinonē-
ses ligentur statutis Ciuita-
tis Barcinonæ. [* Tra-
ctant de huiusmodi quæstio-
ne Ios. de Sesse tom. 1. *decis.*
8. maximè nu. 33. 34. 36. Fon-
tanella tom. 2. *decis.* 308. vbi
latè de gabellis impositis

per Vniuersitatem, an illis
teneantur militares, vel eo-
rum colonicum multis de-
clarationibus. Et Canc. par.
3. cap. 1. §. num. 128. vbi an te-
neantur ad impositiones do-
mini Vniuersitatis, & num.
137. vbi an ad taleas, & num.
138. vbi an eorum condu-
ctores, & num. 142. vbi quid
respectu terrarum nouiter
acquisitarum, & cap. 4. num.
227. vbi declarat quomodo
intelligatur statutis Vniuer-
sitatis non ligari militares
qui non sunt de Concilio
Vniuersitatis, & non intelli-
gatur quo ad politicam, &
publicam vtilitatem. *]

Sanè Calicius in tractatu, 39
quem nomine prærogatiuæ
militaris inscripsit, à nu. 11.
accuratè, & effusè admodū
disceptatur an in Cathalonia
statuta Ciuitatum, Villarū,
& Oppidorum, etiam Re-
giorum, in quibus milites,
& generosi non sunt de or-
dine Concilij, sed in eis do-
micilium suum fouent, af-
ficiant ipsos circa vestimē-
ta, & ornamentum persona-
rum eorum, & vxorum, &
filio;

filiorum, & circa delationem ensis, ita vt prædictis statutis obligentur, & bana ac pœnas statutorum ipsorum incurrât. Et demum *num. 25.* resoluit negatiue in prædictis vestimentis, & ornamentis, & delatione ensis & in ijs quæ tangunt speciale priuilegium, & specialem prærogatiuam dictorû hominû: secûs in alijs quæ attinent ad politicam, & ornamentum Ciuitatum, Villarum, & Oppidorum. Et postea *40* ex *num. 26.* disputat an idem dicendum sit si Ciuitas habeat Regium priuilegium statuendi in ipsa ciuilitate, & criminaliter, etiam ad mutilationem mēbrorum, vel mortem naturalem inclusiue, tam super rebus, quam hominibus cuiuscunque legis, vel conditionis existant, & *num. 29.* & *42.* concludit *41* idem dicendum esse. Præcipua fundamenta Calicij sunt, quia dicti milites, & generosi non sunt de corpore Vniuersitatis, & Concilij, & quia ipsi sunt tantû sub potestate, & iurisdictione Do-

mini Regis, & suorum Gubernatorum, & Vicariorum Regionum, & non Prælatorum, Baronum, Baiulorum, vel Patiariorum, seu Consiliariorum Ciuitatum, Villarum, & Oppidorum.

Sed quoniam in Ciuitate *42* *Barcinonæ* milites generosi sunt de corpore, & ordine Concilij ipsius Ciuitatis, Calicij resolutio nobis non satisfacit. At Iacobus Marquilles in commētarijs *ad cap. 42. priuilegij del Recognouerunt Proceres*, in terminis nostram quæstionem absoluit docens statutis Ciuitatis *Barcinonæ* ligari, & affici etiam milites, seu homines de genere militari, & generosos, neque ab illis se defendere posse. Conducit *Cancer. par. 3. cap. 3. num. 137.* & *cap. 4. nu. 227.* & sequent. *Imò declarata, seu statuta Ciuitatis facta ob publicam Reipublicæ utilitatem Clericos etiam ligant, vt notât Bald. Felin. & alij in cap. Ecclesia Sanctæ Mariæ de constitutio. Laderchi Imolensis conf. 103. Oliba. de iur. fisco. cap.*

cap. 14. num. 133. Peguer. de-
cis. 56. par. 1. Cancer. alios al-
legans. par. 3. cap. 4. num. 225.
& sequentibus, & num. 277.
maximè si edita sint ratione
artis officij, vel negotiatio-
nis ipsorum Clericorum, ut
ijdem DD. docent.

43 [* Adde Castillo de ter-
tij cap. 9. vbi materiam pu-
blicæ utilitatis, & necessita-
tis ob quam licet statuere,
& statuendo afficere perso-
nas priuilegiatas, & iura
transgredi exactissimè ab-
soluit, Diana resolut. moral.
par. 1. tractat. 10. resol. 12. &
par. 4. tract. 1. resol. 14. & 15.
Selle tom. 1. decis. 8. num. 36.
& tom. 2. in epist. Reg. num.
112. & 113. Fontanel. tom. 2.
decis. 307. nu. 21. vbi de mag-
na contentione inter Sur-
dum, & Menochium, & de-
cis. 510. num. 11. cum trib. seq.
vbi multa exempla cõgerit.
Et de cura carnis Vniuersi-
tatis, & macello respectu
Clericorum per tot. cum se-
quentib. vbi expressè de Ci-
uit. Barcinon. num. 5. & 6. &
decis. 515. de statutis cõcer-
nentibus politicam, vel ar-

tem, an comprehendant Cle-
ricos, si sint laycorum, vbi
multa recēsentur. Adde no-
uissimè Barbosa tom. 2. vot.
120. à num. 17. seu à num. 25.
cum sequentib. vbi ex profes-
so quæstionem tractat, &
vot. 126. num. 47. & 48. latè
Cancer par. 3. cap. 4. nu. 224.
& sequentib. & cap. 11. num.
191. Cod. Fabr. tit. de Epif. &
Cleric. def. 56. & praxim pro-
cedēdi contra Clericos, vel
Familiars S. Officij in vim
ordinationum laycorū, tra-
dit notabiliter Fontan. tom.
2. decis. 308. num. 20. *]

Refert Braniquer Syn- 44
dicus Ciuitatis Barcinonen-
sis in dict. sua apologia cap. 12.
tempore Regis Ferdinandi
Secūdi suscitatum fuisse du-
bium an famuli, & officiales
domus, & curiæ Regiæ te-
nerentur seruare statuta Ci-
uitatis prædictæ quæ edide-
rat super vestitu, & ornatu
ciuium, & prætendentibus
præfatis famulis, & officia-
libus se illis statutis, & ordi-
nationibus non ligari, de-
clarasse Dominum Regem
quod teneātur seruare præ-
libata statuta. Po-

- 45 Potest Ciuitas condendo statutum generale auferre ius privati, & iuri alicuius derogare, nec tunc aliquam facere tenetur damni compensationem, Bart. in l. *Antiochensium* per illum tex. de priuil. credit. Surd. conf. 210. num. 64. volu. 2. & conf. 313. num. 99. 100. lib. 13. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 5. cap. 891. num. 57. & 58. vbi etiam Doctores cōtrarium tenentes citat, Gozadin. cōf. 5. num. 21. Monter. decis. 50. num. 10. & ego notauī de offic. Iudic. & Aduocat. part. 1. quæst. 9. nu. 212. [* D. Garcia Maltrill. lib. 3. decis. 299. num. 8. Ios. Ramon. conf. 10. num. 16. *]
- 46 Fallit tamen si statutum non esset vniuersale, sed singulare, leg. si priuatus. ff. qui, & à quibus, quod aduertit Bart. vbi supra. [* Ramon. qui supra, vbi de priuilegio certę personę concessio. *]
- 47 Fallit item, quia si Ciuitas, etiam ex causa publicę utilitatis à contractu suo recederet, teneretur parti alteri ad damna passa, & lu-
- cra amissa, licet aliter non posset consuli publicę utilitati, vt fuit conclusum in Regio Senatu 20. Martij 1540. referēte Font in causa inter nobilem Bernardū de Vlmis, & Ciuitatem Barcinonæ. Quæ possunt statui ratione publicę utilitatis, non obstante tollatur ius alterius, tradit Alderan. Mascard. de gener. statut. interpret. conclus. 8. num. 58. & sequentib. [* Quæ possit Vniuersitas statuere ob publicam utilitatem, benè Olafcus decis. 17. *] & ex his defendes sententias Regij Senatus aduersus imbutatos, & adscriptos ad sortem officiorum Vniuersitatis latus, quas refert Canc. par. 3. cap. 3. num. 107. & 108.
- Insuper illud est obseruatione dignū, in quo multi decipiuntur, quod Ciuitas generaliter statuēdo neminem dicitur spoliare, vnde 19. Aprilis 1537. in Regio Senatu referente Montaner in facto furneriorum, & flaqueriorū contra Consoles, & Syndicum Barcino-

48

49

generaliter

næ inuenio conclusum Ciuitatem aliud statuendo nõ spoliasse furnerios, & flaguerios, quia possessio quã ipsi prætendebant habere emendi frumenta in platea Barcinonæ, & vendendi publicè in illa panes frequæ, erat permissio, & tolerantia dictæ Ciuitatis, quæ non inducit possessionem: nam fuit permissum quatenus vile Reipublicæ fuit visum, cui incumbit utilitati publicæ consulere, & circa modum, & formam vendendi frumenta, & panes ordinare, & statuere. [* Conducit Cæcer. *variar. par. 3. cap. 13. num. 212. & sequentib.* ubi probat ex obseruatione iuris communis non induci consuetudinè, nec præscriptionè. *]

Hæc theorica fallere videtur ubi non mœra permissio, & tolerantia vt dictum est, sed possessio allegari posset, ad tradita per Postiũ *de manutent. obseru. 46. num. 16.* & Petr. Fontanel. *tom. 1. decis. 295. num. 16. & 17.*

50 Nec dicitur Ciuitas violare cõstitutiones liberi cõ-

mercij in Cathalonia, si ob publicam utilitatem statuatur merces ante ipsarum venditionem subijci examini, & recognitioni ad occurrendum fraudibus, vel ad eundem finem eas denunciari iubeat, vt primum fuit cõclusum in Regio Senatu 28. Ianuarij 1588. in causa Cõfratriæ paratorum pannorum lanæ referente Oliba, & alterũ 26. Ianuarij 1577. congregatis Aulis Senatorum.

[* Potest statuto sæculari deputati locus ad vendendum carnes, vel pisces, & prohiberi nõ alibi vendatur non obstantibus constitutionibus liberi commercij, sed nõ ligabit Clericos, nec eis simili statuto prohiberi poterit ne alibi emant, & locum deputent ad distribuendum inter ipsos pisces, vel carnes, cum ex defectu iurisdictionis statutũ hoc Clericos comprehendere nequeat, Bouadilla in *politie. lib. 7. cas. 4. num. 14.* & apud nos fuit decisum 19. Octobr. 1612. per Cancellarium

larium Agullana declaran-
do locum esse firmæ iuris
factæ per Capitulum Cano-
nicorum Gerundæ, contra
Ædiles prohibentes vendi-
tionem piscium in foro, seu
Piscateria Canonicorū. *]

Potest etiam Ciuitas suis
statutis grauiorē facere cō-
ditionem forensium quam
ciuium, & subditorum, vt
post Curtium iun. not. *De-
cian. conf. 44. num. 102. vol. 5.*
& post Decian. *Cancer. va-
riar. par. 3. cap. 3. num. 97.*

53 Possē Ciuitatem super
suis statutis, & decretis quā-
tumcunque antiquis dispē-
sare iuri consonum est, ar-
gumento text. in *leg. nihil
tam naturalc. ff. de regul. iur.*
Soto de iust. & iur. lib. 1. q. 7.
artic. 3. Bald. conf. 209. lib. 5.
ideoque 3. Octobris 1598.
in Regio Senatu, referente
Pineda in causa inter Syn-
dicum Collegij Notariorū
Barcinonæ, & Syndicū præ-
dictæ Ciuitatis, fuit per ma-
iorem partem Senatorum
conclusum, quod Conciliū
centum Iuratorum Barci-
nonæ potuit dispensare su-

per ordinationibus antiquis
eiusdem Ciuitatis, quibus
statutum est ne possint no-
minari, & examinari nisi
duo Notarij, & quod con-
sequenter potuit præfatum
Concilium decernere, vt
vltra duos Notarios eo an-
no 1597. nominaretur, &
examinaretur vnus filius
Notarij publici Barcino-
næ. Non tamen potest Ciui- 54
tas Barcinonæ quicquā sta-
tuere contra Regia priuile-
gia ipsius Ciuitatis, sicut nec
contra constitutiones Ca-
thalonix, *cap. cum inferior de
maior. & obedi.* & liquet per
suprascripta de facultate sta-
tuendi Ciuitatum ex *Tibe-
rio Decian. & alijs.* Nec Do- 55
minus Rex cēletur sibi ab-
stulisse facultatem statuendi
in ipsa Ciuitate cum om- 82
nis iurisdicō intelligatur
concessa cumulatiue, *l. fin.
C. de iurisdic. omni. iud. cap.
per hoc de heret. lib. 6. & cle-
men. eod. tit. leg. 1. C. de offic.
præfec. urb. Tho. Gram. decis.
30. num. 9. Menoch. de præ-
sump. lib. 2. præsump. 18. num.
26. & in Regia conclusione*

56
facta

facta 3. Augusti 1587. in facto supplicationis Syndici Dertuzæ fuit dictum, quod ad Dominum Regem pertinet ordinatio administrationum, & regiminum Ciuitatum, Villarum, & Locorum Principatus Cathalonix, & cognitio quæ personæ debeant ad eorum regimen admitti, & quæ debeat esse Regiorum priuilegiorum super his concessorum obseruantia. [* Vide Ios. Ramon. *conf. 64. num. 3. & 7.* ubi contrarium verum esse ait in Ciuitat. Barcinon. ex Regijs indultis, nisi Ciuitas à Rege peteret. *]

57 Sed vide maximè quo ad Barones, Canc. *var. part. 3. cap. 13. ex num. 161.*

58 Nota denique, quod si Concilium ordinarium ciuitatis Barcinonæ quicquã diceretur statuere, seu deliberare tanquam Iudex alicuius causæ, requireretur causæ cognitio, & partis citatio, ad tradita per Petr. Fontanell. *tom. 1. decis. 195. num. 19. & 20.* ubi sic interpretatur quãdam Regij Se-

natus sententiã, quæ requirebat prædicta in ordinatione concilij eiusdem ciuitatis.

Speciale habet ciuitas 59
Barcinonæ priuilegium Regis Ferdinandi *dat. 16. Nouembris 1511. in 3. virid. fol. 161.* quo Consulibus, & probis hominibus illius curam annonæ, & panis, & omnium victualium ciuitatis commēdat, volens, vt de his statuant, & deliberent, etiam priuatiuè ad Locum tenentem Generalem, & omnes Regios officiales, ita vt non possint de huiusmodi se intromittere, sed exequi debeant statuta ciuitatis. Id 60
ipsum eodem modo tribuit Consulibus, & electis ciuitatis prædictæ priuilegium Ferdinandi *dat. 17. Iulij 1510. in 1. virid. fol. 141.* circa pertinentia ad custodiam eiusdem ciuitatis à morbo. [* Quod etiam tribuit ciuitati coercionem. Et vide de hac morbi materia

infra §. 21. circa med. *]

EX §. XIII.

SUMMARIVM.

- 1 **C**ollegia eorum qui eãdem artem proficiunt, v. l. idem exercent officium, de iure communi sunt permissa.
- 2 Artifices antequam exercere valeant suas artes, debent esse examinati, & approbati.
- 3 Collegia regulariter sunt illicita, nisi quæ iura specialiter permittunt.
- 4 Collegia, & Confratriæ artificum, & fabrorum Barcinonæ non permittuntur sine authoritate Regiæ, vel dictæ Ciuitatis.
- 5 Vniuersitates in Cathalonia non possunt se congregare, nec habere arcam communem, nec creare Syndicū, & Consules sine facultate Regis, vel Baronis.
- 6 Congregare se plures si velint in forma Collegij pro aliquo negotio, qua licen-

tiã indigeant.

- 7 Barcinonæ Ciuitas, seu eius Concilium ordinarium diuersa obtinet priuilegia creandi, & reuocandi; vniendi, & separandi Collegia, & Confratrias artificum, & fabrorum, atque statuendi in ipsis.
- 8 An priuilegia concessa vniuersitati, vel Confratriæ quæ tempore concessionis erat unita, an illis gaudeat si postea separetur, & dismembretur, & an se reedificetur Vniuersitas destructa, reuiuiscat eius antiqua iura.
- 9 Priuilegium primum Barcinonæ pro statuendo circa Collegia, & Confratrias artificum, & fabrorum.
- 10 Priuilegium secundum, quo tamen non vltur Ciuitas Barcinonæ.
- 11 Priuilegium tertium, idque amplissimum.
- 12 Priuilegium quartum, idque continens clausulam irritantem.
- 13 Clausula irritantis quæ sit vis, & effectus.

Posses-

- 14 *Possessio instrumentalis est manutentibilis etiam alio existente in possessione si prima possessioni resistat decretum irritans, ubi de effectibus decreti irritantis plura.*
- 15 *Priuegium quintum, continens tamen clausulam, durante mœra voluntate.*
- 16 *Priuegium sextum, cuius tamen forma non seruetur.*
- 17 *Proceres Cōfratriarum quomodo eligantur ad sortem in Domo Ciuitatis Barcinonæ.*
- 18 *Collegia, & Confratriæ artificum, & fabrorum anstante priuegio Ferdinandi anni 1506. possint creari per Dominum Regem, & possit in eis statuta concedere.*
- 19 *Statuta alicuius Confratriæ fabrorum per Ciuitatem Barcinonæ cōdita, & Regio postea priuegio confirmata, an possit tandem eadem Ciuitas reuocare, & alia contraria facere vigore priuegij Ferdinandi anni 1506. aut alias*
- 20 *Clausula, Quatenus sit in vlu, in confirmatione statuti, vel priuegij apposta, an sit probandus vsus, & possessio.*
- 21 *Statuti vsus an debeat probari ab eo qui in statuto se fundat, & quid de constitutione Regni.*
- 22 *Statuta an presumantur vsu recepta, & quando abrogata censeantur.*
- 23 *An Ciuitas habens potestatem statuendi possit reuocare statuta per eam edita in aliqua Confraternitate, & alia de nouo concedere quādo fuerant per Regem confirmata.*
- 24 *Confirmatio in forma communi quæ sit, & quod operetur.*
- 25 *Clausula, Confirmamus, & quatenus opus sit, de nouo concedimus, in dubio intelligitur posita de stylo notariorum, & nō mutat naturam confirmationis.*
- 26 *Statuta ab habente statuendi facultatem facta non indigēt confirmatione Superioris.*

- 27 Statuta, & ordinationes sui natura sunt reuocabilia, sicque equiparantur vltimis voluntatibus.
- 28 In statutis, seu ordinationibus conficiendis solet Ciuitas Barcinonæ cū expressa clausula retinere facultatem illas reuocandi, mutandi, & corrigendi.
- 29 Vniuersitas an possit reuocare statutum per eam factum, quod Superioris auctoritate confirmatum fuit.
- 30 Confratritiam fabrorum, seu Collegium artificum per Dominum Regem creatū an possit postea Ciuitas Barcinonæ extinguere, seu reuocare.
- 31 Collegium sui natura est perpetuum.
- 32 Statutum, seu ordinationem alicuius Confratriæ per Ciuitatem Barcinonæ factum an possit Dominus Rex contrario priuilegio reuocare.
- 33 Deciso Senatus quod potest Dominus Rex concedere alicui priuilegium exercendi artem, seu officium non obstantibus ordinationibus Ciuitatis in fauorem illius artis, seu officij.
- 34 Statuta, siue ordinationes suas an Ciuitas Barcinonæ reuocare possit pendente lite in Regio Senatu super interpretatione illarū inter Syndicum dictæ Ciuitatis, & Syndicum alicuius Confratriæ.
- 35 Confratrias ad pias causas, & usus possunt sibi facere fabri sine auctoritate Ciuitatis Barcinonæ cum licentia Episcopi, & quæ negotia duntaxat possint in eis tractare. Et quid si alia negotia conferant. Et an vna ab altera impediatur.
- 36 Confratriæ causa pietatis, & ad pios usus factæ sūt à iure permixtæ, non tamē solent admitti sine auctoritate, & licentia Episcopi, & quare. Et an tutius sit obtinere quoque licentiam à Regij's officialibus.
- 37 Imò si alia negotia conferant puniri possunt.

38 Confratres piarum Confratriarum censentur voluntarij, neque ex necessitate teneri seruare placita Cōfratriæ.

39 An una Confratria ex istis possit ab altera impediri.

40 Confratria alicuius officij, vel artis an aliqua, & qualia statuta possint inter ipsos Confratres facere, & an possint inter eos imponere collectam.

41 Confratrum maior pars non potest obligare minorem in personis pro debitis Vniuersitatis.

42 Procures Confratriarum nõ possunt pro inurbanitatibus capi facere Cōfratres, sicut faciunt Consules Barcinone, nec illos priuare, vel ad lōgum tempus suspendere à suis officijs pro culpis.

43 Confratres in vim pacti, non statuti possunt se ad quæcumque honesta obligare.

44 Confratrum maior pars non obligat minorem pascifcendo sicut statuendo.

45 An possit Confrater renuñciare Confratriæ, cate-

ris reluctantiibus.

46 Potest quis esse matriculatus in duabus Confratrijs.

47 De collectis inter ipsos de Confratria impositis, vel imponēdis, & an Confrater litigans teneatur soluere gabellam pro expensis litis impositam.

48 An istis Confratrijs competat beneficium restitutionis quo Vniuersitas, & minor gaudeat.

§. XIII.

De facultate statuendi circa Collegia, et Confratrias artificum, & fabrorum.

Vamquam iure ciuili Collegia eorū qui in aliqua ciuitate, vel Oppido eādem artem profitentur, vel idem exercent officium, sunt permilla, & approbata, leg. penul.

§. qui

§. quibusd. Collegijs ff. de iur. immunit. Bart. in leg. fin. num. 8. ff. de Collegijs illicit. Francisc. Marc. decis. 801. num. 1. Anton. Faber in Rationalibus ad Pandectas ad leg. nec societas 8. ff. quod cuiusque uniuers. nom. circa fin. Nicol. Loze. de iur. uniuers. part. 1. cap. 2. num. 80.

2 [* Artifices tamen suas artes exercere non valent, nisi prius fuerint examinati, & approbati, Ios. de Sesse tom. 3. decis. 355. num. 16. & decis. 356. num. 27. & dicam infra §. 14. *] Alia autem Collegia regulariter sunt illicita, & reprobata, nisi quæ iura specialiter permittunt, leg. 1. ff. quod cuiusque uniuers. nomine, leg. Collegia, §. in summa, ff. de Colleg. illicit. Bart. in leg. 1. & fin. ff. illo sit. & in leg. ex hoc iure num. 7. ff. de iust. & iur. Decian. in criminalib. tom. 2. lib. 7. cap. 20. num. 2. Aloys. Riccius in collectan. decisio. par. 3. collectan. 633. Nauar. lib. 1. num. 31. de offic. Iud. ordinari. cons. 5. nu. 3. Boer. in tractat. de seditiosis cap. 5. num. 1. 3. & 4. tamen in

Ciuitate Barcinonæ nulla sunt Collegia artificum, seu Confratix fabricorum, quæ auctoritate Superioris, nempe aut Domini Regis priuilegio, aut statuto Concilij Ordinarij ipsius Ciuitatis non sint erecta, nec aliter permittuntur. Et generaliter obseruat Iaco. Marquilles in vsatic. si contradixerit quæst. 11. & 16. & post eum Iacob. Cancer. variar. part. 3. cap. 3. n. 137. & cap. 13. n. 167. 168. & 170. quod in Cathalonia Vniuersitates nõ possunt se congregare, nec habere arcam cõmunem, nec creare Syndicum, nec Consules sine Regia facultate si Regiæ sunt, aut Baronis, si Baronis sint. Quod aded verum est, ut si multi simul in forma Collegij, quod auctoritate Superioris nõ habent, se congregare velint pro aliquo tractando negotio, indigeant licentia Iudicis Ordinarij, nempe in Cathalonia Vicarij, vel Baiuli, & ita seruatur, idque probat Rebuff. in tract. de Magist. artific. §. nouis defendon's

glos. 1. effusè scripsi de offic. Iudic. & Aduoc. par. 1. quæst. 10. ex num. 78. vsque ad numer. 87.

7 Ciuitas ergo Barcinonæ, seu Consules, & Proceres eius, id est Concilium ordinarium ipsius Ciuitatis diuersa obtinet Regia priuilegia, ex quibus potestatem habet creandi, & reuocandi, vnièdi, & separandi Collegia artificum, & Confratrias fabrorum eiusdem Ciuitatis, nec non statuendi, & ordinandi in ipsis, atque mutandi, corrigendi, & reuocandi dicta statuta præter eam facultatem quam à iure communi omnes Ciuitates habent, ex *leg. omnes populi. ff. de iust. & iur.*

8 *[*]* Priuilegia concessa alicui Confratriæ, vel Vniuersitati, cui concessionis tempore alia Confratria, seu Vniuersitas erat vnita; an hæc, si separetur postea ab illa, amittat, vel retineat, latè scripsi *par. 1. rer. iud. de fin. 20. per 101.* Et an Vniuersitate destructa, si postea reedificetur, reuiuiscant eius

antiqua iura, fusè Sessie 10. 2. decis. 149. *]

9

Primum est priuilegium Regis Iacobi Secundi *Dat. Tarraconæ 10. Chaland. Februarij 1319.* insertum in corporis iuris Municipalis *vol. 2. lib. 1. tit. 12. de estatutis, y ordinacions, cap. vnic.* de quo latè egimus in §. proximo, quo Ciuitati Barcinonæ perpetuam impartitur facultatem statuendi in ipsa, & eius terminis ad bonum, & tranquillum statum Reipublicæ, & ad fidelitatem Regiæ, & ipsius cum pœnis etiam corporalibus, vsque ad vltimum supplicium: aut potius declarat hanc facultatem ex antiqua consuetudine præfata Ciuitati competere, *ve §. precedenti demonstramus.*

Secundum est priuilegiū 10 Regis Petri *Dat. Gandisæ 12. Chaland. Iulij 1337.* collocatum in 2. *vermil. fol. 208.* quo Consulibus Ciuitatis Barcinonæ licentiam concessit vt ipsi cum assensu, & voluntate Vicarij Barcinonæ possent eligere Consules in officijs mechanicis, in quibus

quibus constituti non erant & tribuit præfatis Consulibus Barcinonæ facultatem conficiendi statuta, & ordinationes in prædictis officijs, & hoc priuilegium cōtinet clausulam, *durante placito Regis*. Sed Ciuitas isto priuilegio vsa non est cum habeat alia ampliora priuilegia.

11 Tercium priuilegium est Regis Ferdinandi *Dat. in Castro nouo Neapolis 30. Nouembris 1506.* positum in 3. *virid. fol. 38.* quo declaratur, & valdè augetur, & extenditur prædicta statuendi facultas Ciuitati Barcinonæ in præchalendato priuilegio Regis Iacobi anno 1319. tributa. Et quia super isto Ferdinandi priuilegio inferiorius suscitabo dubia, vt clarè liqueat, verba eius inferam, & sunt quæ sequuntur. *Item com per antich priuilegi Real la Ciutat pusca, è sic en possessio de ordenar en ciuil, y criminal per lo bon estament de la dita Ciutat, è haze fetas moltas, y diuersas ordinations en los officis, y Confrarias en la*

dita Ciutat, y quiscun die se bajen de fer nouelles ordinations en virtut de dit priuilegi segons las concurrencias del temps, è molts dels poblats en la dita Ciutat per passions, y propis interessos bajen obringuts, è quiscun die obringuen diuersos priuilegis particulars de sa Alteza, per los quals preenen no esser tinguts à seruar ditas ordinations per la dita Ciutat fetas, en gran dany, y perjudici de la Republica, è del dit priuilegi que es perpetuo, y necessari à la dita Ciutat. Per tant los dits Còsellers è probomens de la dita Ciutat suplican à sa Alteza li plassa manar, y prouebir, que tots los habitants, è habitants en la dita Ciutat bajen, è sien tinguts obseruar les dites ordinations de la dita Ciutat fetas, è fazedoras segons forma del dit priuilegi no contrestàs qual seuulla prouisions, è priuilegis que de sa Alteza bajen impetrats, è per auant impetraràn. Plau à sa Alteza.

Quartum priuilegium est 12 eiusdem Regis Ferdinandi *Dat. in Oppido Vallislesii 5. Aprilis*

Aprilis 1509. quo Dominus Rex pro maiori obseruantia præfati sui privilegij anni 1506. subiungit eidem clausulam inhibitionis, & decreti irritantis. Huius autem clausulæ decreti irritantis tanta vis est quod actus contrarij sunt ipso iure nulli, *Mench. conf. 83. vol. 1. Gomez de gratijs, & spectatiuis num. 18. & 19. DD. in clem. cum ei, de concessio. præben. & non solum inficit titulum contrarium, sed etiam possessionem, Garcia de benefio. part. 5. cap. 1. num. 413. & sequentib. & num. 418. Marta de clausul. par. 1. clausul. 255. num. 8.*

14 [* Probat hoc ipsum Ioan. Baptista Coccin. *decif. Rot. Rom. 51.* vbi quod possessio instrumentalis existente alio in possessione, capta est manutenibilis; si dictæ possessioni primè resistat decretum irritans. Quod etiã comprobatur *decif. Rot. 42. num. 8. & 9.* ex collectis per Statil. Pacif. *in tract. de saluian. interd.* Et cum decretum irritans inficiat posses-

sionem, impedit præscriptionem, cum sine possessione non detur præscriptio, *Crescen. decis. 4. de priuil. n. 6. & 7.* & impedit præsumi consensum partis quæ non contraxit, *d. decis. 4. n. 4. **] & privilegia continētia hęc clausulam, non derogantur per non vsum, vel per contrarium vsum, *Pute. decis. 5. num. 9 par. 1. Verul. decis. 134. num. 4. par. 3. Rota Genue decis. 180. num. 8.* [* Idem asserit Mar. Ant. Maceraten. *var. resol. lib. 1. resolut. fin. cas. 22.* Alius est effectus decreti irritantis quod si apponatur in fundatione beneficij Ecclesiastici, Episcopus non potest tollere, nec alterare condiciones per fundatorē adiectas. Idem Maceraten. *lib. 1. resolut. 105. num. 5. 6. & 7. **]

Quintum privilegium est 15
Philippi Regis *Dat. Dertuze 5. Aprilis 1564. transcriptum 3. vermil. fol. 308.* quo concedit, & elargitur expressè Consulibus, & Concilio ordinario Ciuitatis Barcinonę facultatem liberè erigendi, & crean-

& creandi: diuidendi, & se-
parandi atque vniendi quę-
cunque Collegia, & Con-
fratrias cuiuscunque artis,
& officijs prædictæ Ciuita-
tis, nec non condendi in eis,
& circa ea quęcunque sta-
tura, & ordinationes ipsi Ci-
uitati benè visas, quę ab om-
nibus obseruentur Confra-
tribus. Hoc priuilegiū con-
tine clausulam, *durante no-
stra mæra, & libera volunta-
te.* Sed patui interest, cum
Ciuitas habeat ad id alia
priuilegia.

16 Sextum priuilegium est
Ferdinandi Regis *Dat. Gra-
natæ 6. Nouemb. 1499.* quo
Ciuitati Barcinonæ indul-
get, vt Proceres omnium
Confratriarum ipsius ad sor-
tem extrahantur ex bursis
Cōcilij centum Iuratorum
eiusdem Ciuitatis, licet plu-
res Confratriæ haberēt pri-
uilegia eligendi, sibi suos
Consules, quę eodem pri-
uilegio reuocantur, & idem
constat ex interpretatione
Hieronymi Albanell Regē-
tis Regiam Cancellariam
acta 28. Nouembr. 1504. in 3.

virid. fol. 18. Hoc priuilegio
17 Ciuitas sub hac forma non
vritur, sed Consules eiusdē
Ciuitatis habēt diuisim bur-
sas omnium Confratriarum
in quibus nomina Confra-
trum qui sibi videntur, im-
ponunt, & ex illis Proceres
ipsarum Confratriarum ad
sortē eligunt in Domo eius-
dem Ciuitatis.

Stante prænarrato priui-
legio Ferdinādi anni 1506.
18 quod tantum tribuit Ciui-
tati circa facultatē statuen-
di præsertim super Colle-
gij, & Confratrijs artificū,
& fabrorum, de multis vi-
di dubitarum in domo eius-
dem Ciuitatis, & decisum in
Regio Senatu.

Primū an Dominus Rex
possit constituere, & creare
aliquod simile Collegium,
seu Confratriam, & in ipsis
statuta condere, vbi Ci-
uitas nihil statuit, vel præ-
ter statuta Ciuitatis. Et ob-
tinuit quod ita possit, & hu-
iusmodi Regia statuta in
Domo Ciuitatis obseruan-
tur, & secundum ea eueniē-
tibus casibus per Assesso-
res

res Ciuitatis ius dicitur, & nonnullæ sunt Confratriæ fabricorum in hac Ciuitate, quæ Regijs priuilegijs erectæ sunt, & Regijs statutis reguntur; sicque Regia sententia lata 15. Maij 1601. referente Seniust in causa inter Syndicum Confratrię fabricorum, & reuenditores uestimentorum veterũ, siue *ropauellers* Barcinonæ, fuit declaratum validum Regiũ priuilegium Philippi *Dat. 23. Iulij 1599.* quo fuit dictis reuenditoribus erecta Cõfratria, & cõdita statuta per Dominum Regem, & fuit factum decretum executionis 14. Iunij 1601. Aliam similem decisionem Regij Senatus factam 13. Februarij 1551. inter textores velorum sericorum, & textores serici pausapini, siue *veluters* Barcinonæ, referente Gallart, qua fuit pronunciatum legitimum, & validum Regium priuilegium pro tenenda Confratria dictis textoribus velorum sericorum concessum nõ obstantibus priuilegijs dictæ

Ciuitatis, tradidi supra in §. 10.

Secundum sit dubium 19
virum statuta alicuius Cõfratriæ cerdonum per Ciuitatem condita, & Regio postea priuilegio confirmata, possit tandem Ciuitas ipsa reuocare, & alia contraria facere. Et posse fuit scepius in Regio Senatu decisum, & imprimis Regia sententia lata 21. Augusti 1587. in causa textorum serici, quibus cum essent per Consules, & Concilium ordinariũ Barcinonę quędam ordinationes factæ, & postea Regio priuilegio confirmatæ fuissent, declarauit Regius Senatus motus prælibato priuilegio Ferdinandi Regis anni 1506. potuisse deinde illas per eandem Ciuitatẽ reuocari, vt clarẽ postquam dictũ Ferdinandi priuilegium pro motiuo allegauit, subiungit his verbis: *Ex quo constat potuisse Consilarios, & Concilium Barcinonæ facere distas ordinationes, etiam se essent derogatorię ordinationibus cum Regio*

gio privilegio confirmatis. Præ-
 terea alia Regia sententia
 lata 22. Maij 1603. relato-
 re Benac, quæ legitur in li-
 bro sententiarum 1. fol. 16. in
 Domo Ciuitatis Barcino-
 næ custodito cum albifica-
 tores pelliū haberent quan-
 dam ordinationem à prædi-
 cta Ciuitate conditam, &
 Regio privilegio confirma-
 tam, declarauit Regius Se-
 natus potuisse eam postea
 per Concilium ordinarium
 eiusdem Ciuitatis reuocari,
 duplici motiuo, scilicet al-
 tero ex prædicto privilegio
 Ferdinandi anni 1506. quo
 Barcinonæ tribuitur statuē
 di facultas, non obstantibus
 quibuscunque Regijs pri-
 uilegijs, altero verò, quia in
 Regia confirmatione ordi-
 nationis fuit adiecta clau-
 sula, quatenus albificatores pel-
 lium sint in possessione dictæ
 ordinationis, ipsaq; sit in usu,
 & non constabat de tali usu
 & possessione, pro quo vi-
 dendus Marta de claus. par.
 1. clausu. 125. de clausula, qua-
 tenus sit in usu num. 2. vbi do-
 cet stare hac clausula in cō-

firmatione privilegij, vel
 statuti, debere probari vsū,
 vt confirmatio locum ha-
 beat, nec sufficere, quod vsu
 præsumatur recepta, & Mar 21
 ta de iurisdictio. part. 4. cen-
 tur. 1. clausul. 19. num. 13. &
 19. asserit quod vsus statuti
 debet probari ab eo qui in
 statuto se fundat; secus sen-
 tiens de constitutionibus
 Regni, quia illas dicit face-
 re ius commune in Regno.
 At Alderan. Mascard. de ge-
 neral. statut. interpret. conclu-
 6. ex num. 94. vsque ad num.
 99. probat statuta præsumi
 vsu recepta, & concl. 11. num.
 11. & 35. declarat an, & quā-
 do præsumantur abrogata.
 [* Et quod statuta præ-
 sumuntur vsu recepta, &
 contrarium asserenti incū-
 bit onus probandi, Sera-
 phin. decis. 153. num. 2. Peña
 decis. 305. Diana resol. moral.
 par. 1. tractat. 10. resol. 3. & 7.
 & privilegij vsus præsumi-
 tur si allegetur à privilegia-
 to, vt tradit Maceraten. lib.
 1. resol. fin. cas. 22. & Crescen.
 decis. 4. de priuil. num. 2. Et
 Fontanell. tom. 2. decis. 463.

num. 6. qui tamen alios refert contrariam sentientes, maximè ubi adest clausula *quatenus est in usu*, nu. 4. & 5. sic quoque Bulla præsumitur vsu recepta, Seraph. *decis. 1495. nu. 3.* & alleganti concordia inobseruantiam incumbit onus probandi, Seraphin. *decis. 733. nu. 1.* & *decis. 738. num. 1.* & 5. si tamen statutum confirmetur quantumuis sit in vsu debet probari vsus, Seraphin. *decis. 1004. nu. 9.* Et quæ requirantur, vt probeatur statutum non esse vsu receptum, tradit idem Seraphin. *decis. 163. nu. 1.* & 2. & *decis. 113. nu. 4.* Et testes deponentes statutum non esse vsu receptum quo modo deponere debeant, Alex. Ludouif. *decis. 269. **] Insuper alia Regia sententia lata 26. Augusti 1621, relatores Magarola quæ in Domo Ciuitatis Barcinonæ legitur in *sententiarum lib. 3. fol. 66.* decisum similiter fuit quandam aliam ordinationem albificatoribus pelli in Concilio ordinario dicte Ciuitatis confectam, & Re-

gio priuilegio confirmaram potuisse per eandem Ciuitatem, & eius Concilium dissolui, & tolli non obstante Regia confirmatione, & hæc sententia non continet motiua, cum sit in causa appellationis à deliberatione prælibati Concilij ordinarij interpositæ, sicut in Cathalonia sententiæ causarum appellationum non solent adducere motiua.

[* An statuta per Ciuitatem habentem potestatem statuendi edita in aliqua Confraternitate, seu Communitate, & per Regem confirmata possit Ciuitas ipsa postea reuocare, & alia de nouo condere tractant Christophor. de Anguiano. *de legib. tom. 1. lib. 3. contr. 6. num. 7.* Diana *resol. moral. par. 2 tract. 3. Miscell. res. 1. vers. Ad quintum.* Ios. de Sesse *10. 3. decis. 355. nu. 3.* & 9. & *decis. 356. num. 13.* & 19. Alex. Ludouif. *decis. 267. num. 1. 6. 8. & 13.* in qua quæstione multi tenent regulariter affirmatiue ex causa publicæ utilitatis. Et idem tradit

tradit Castillo *contro. lib. 1. cap. 89. num. 203. *]*

24 Meo iudicio nihil mirum est, quod Ciuitas Barcinonę possit ordinationes Confratriarum ab illa editas; & Regio priuilegio confirmatas reuocare, etiam si memoratum priuilegium Regis Ferdinandi anni 1506. non extaret, tum quia istę ordinationes confirmantur per Dominum Regē in forma cōmuni, quę confirmatio non operatur amplius quā ipsę ordinationes, etiam si contineat clausulam, *confirmamus, & quatenus opus sit de nouo concedimus. [* Probat Alex. Ludouif. decis. 267. sed quod cōfirmatio, cum clausula, de nouo, & perpetuo statuimus, habet vim nouę cōcessionis, inquit Bapt. Coccin. decis. 297. nu. 11. Et quando cōfirmatio operetur nouam cōcessionem, & de confirmatione repetita, Barbosa tom. 2. vol. decis. 90. nu. 3. 4. 5. & de natura, & effectibus confirmationis, & quid sit confirmatio in forma cōmuni, & quid confirmatio*

ex certa scientia, Ios. de Sefle *decis. 15. vbi latē. *]*

Nam in dubio intelligitur appositae solum de stylo Notariorum, & ad cautelā, & non mutat naturam confirmationis, ad tradita per Bos. in tit. de Principe, & eius priuilegijs nu. 358. Paris. conf. 19. num. 45. & 46. vol. 1. fuscè Cancer. variar. part. 3. cap. 3. num. 177. cum multis sequentibus, maximè num. 182. & 188. nec statuta ab habente statuendi facultatem facta indigeant confirmatione Superioris, Francisc. Marc. de 804. nu. 7. & nu. 3. [* Alex. Ludouif. decis. 267. num. 7. & 14. vbi casus fallentialis adducitur. *]

Tum quia statuta, & ordinationes sui natura sunt reuocabiles secundum rerū vicissitudines, & experientiam morum, ideò que æquiparantur vltimis voluntatibus, non contractibus, Iaso. in leg. non solum, §. morte, nu. 45. ff. de noui oper. nunc. & in leg. ita stipulatus num. 17. ff. de verbor. obligat. Bart. in l. centessimis, §. fin. num. 9. & 10. ff.

rod. & in leg. omnes populi nu-
mer. 33. ff. de iust. & iur. Me-
nosh. conf. 50. num. 21. & seqq.
& conf. 97. num. 24. & conf.
 28 *157. num. 46. & 47.* tum de-
 nique, quia in ordinationi-
 bus Cōfratriarum solet Ci-
 uitas Barcinonæ quando il-
 las conficit, ad finem appo-
 nere c'ausulam, quod reti-
 net sibi facultatem illas mu-
 tandi, corrigendi, & reuo-
 candi, idèdque in confirma-
 tione Regia eadem inest
 clausula, & cum eadem cō-
 29 firmantur. An Vniuersitas
 possit reuocare statutū per
 eam factum, quod superioris
 auctoritate cōfirmatum
 fuit, latè disputat Felin. in
cap. cum accessissent de consti-
tutio. & ex traditis per eum,
 & alios consuluit Vniuersi-
 tati de Ceret, Cancer. *par. 3.*
cap. 3. nu. 134. [* Farinac.
in reper. de contract. in frag.
lib. 5. in verb. Statutum, nu. 10.
Diana resol. moral. par. 8. tra-
ctat. 3. resol. 73. & tradit Sel-
le tom. 3. decis. 355. num. 9. &
decis. 356. num. 3. Ita ut à Su-
 periore confirmata, si infe-
 rior sine auctoritate Supe-

rioris concedere poterat,
 posse inferiorem regulari-
 ter illa reuocare, & in dicta
decis. 356. num. 19. etiam tra-
 ditur an statuta à Superio-
 re confirmata dicantur sta-
 tuta confirmantis, de quo
 etiam Ludouil. *decis. 267. nu.*
6. & 13. & per tot. *]

Tertium sit dubium utrū 30
 si Dominus Rex suo priui-
 légio aliquam Confratriam
 fabrorum, seu Collegium
 artificum creauerit, possit
 postea Ciuitas Barcinonæ
 illud extinguere, seu reuo-
 care. De hoc casu meo tē-
 pore præter Aduocatos or-
 dinarios ipsius Ciuitatis quo-
 rum vnus eram, consuluit
 illa consultissimos viros Ia-
 cobum Cancerium, & Pe-
 trum Fontanella fama prop-
 ter sua egregia scripta volu-
 mina apud omnes Iurispe-
 ritos Orbis notissimos, & in
 hæc præsertim Patria insig-
 nes; ipsi verò responderunt
 negatiuè visis priuilegijs su-
 pra relatis, & signanter præ-
 fato priuilegio Ferdinandi
 anni 1506. & multis ex su-
 pra memoratis sententijs.

Consti-

31 Constituerunt enim discrimen iuter alias ordinationes Regias Confratriarum, quæ, vt scripsi, sui natura sunt reuocabiles, & nouam institutionem, seu erectionem alicuius Cōfratriæ per Dominum Regem suo priuilegio factam, quia hæc sui natura non est reuocabilis, sed perpetua, & dixerunt, quod illas alias Regias ordinationes Confratriarum sui natura reuocabiles poterat forte Ciuitas reuocare, eam verò institutionem, & erectionem Confratriæ sui natura perpetuam, minime.

32 Quartum sit dubiū utrū ordinationem alicuius confratriæ per concilium Ordinarium ciuitatis Barcinonæ factam possit Dominus Rex cōtrario priuilegio reuocare, & non loquor de reuocatione per viam appellationis, vel querelæ, quasi ordinatio iniusta sit: nam hæc reuocatio certissimum est, quod salua est Domino Regi ex sua Regalia. Igitur circa dubium propositum

reperio negatiue decisum in Regio Concilio, sententia Regia lata fuit 19. Iulij 1576. cuius verba sunt: *Attento quod per priuilegiū Regis Iacobi Dat. Tarracone 10. Chaland. Ianuarij anni 1319. constat concessam fuisse facultatē Consiliaris Ciuitatis Barcinonæ faciendi ordinationes ad fidelitatem, & utilitatem Domini Regis, & Reipub. & ad bonum, & tranquillum statum ipsius Ciuitatis: Constat etiam per priuilegium Catholici Regis Ferdinandi Datum in Castro nouo Ciuitatis Neapolis die 13. Nouembris 1506. concessum fuisse eisdem Consiliaris quod ordinationes per eos factæ, & faciendæ obseruarentur, non obstantibus quibusuis prouisionibus, & priuilegijs in contrarium impetratis, seu impetrandis: cui priuilegio cum alio eiusdem Regis priuilegio dato in Oppido Vallisoleti die 4. Aprilis anno 1509. fuit addita clausula decreti irritantis: & quia constat per ordinationes factas per dictos Consiliarios die 29. Aprilis 1501. dispositum fuisse quod*

quod electio curritorum fieret per Consiliarios, & Proceres dictæ Ciuitatis, & non alio modo: & licet per privilegium curritoribus auris per dictum Catholicum Regem concessum Barcinonæ die 19. Iunij 1503. constet inter cætera illis concessum fuisse, quod filij curritorum ætatis 30. annorū quotiescunque admitti voluerint ad officium curritoris, præcedente Præpositorum informatione per Consiliarios Barcinonæ admitti debeant, & quibusuis alijs præferri: attamen attento, quod per dictum privilegium si indistinctè intelligatur, per indirectum tolleretur, vel saltem valde restringeretur facultas quam dicti Consiliarij in dictis ordinationibus anni 1501. sibi retinuerunt circa liberam electionem curritorum, quod non videtur fuisse Regiæ intentionis attendita maximè dispositione supradicti privilegij. Dat. in Castro nouo Ciuitatis Neapolis die 30. Nouemb. anno 1506. & c. sua Excellentia dictam insequendo conclusionem sententiat, pronunciat, & declarat. b. nē

fuisse, & esse per dictos Consiliarios processum ad prouisionem supradictorum officiorū curritorum vacatum per obitum Ioānis Orpi, Iacobi Puig, Francisci Alies defunctorum absque filijs habilibus ad obtinenda dicta officia.

[* Reperi decum in 3
R. A. 27. Iulij 1557. referēte Sunyer Reg. Senat. inter Ioannam Bolaya ex vna, & Syndicum curritorum colles ex altera partibus, Dominum Regem posse concedere alicui personæ privilegium exercendi certam artem, seu officium non obstantibus ordinationibus Ciuitatis Barcinonæ in fauorem Confratriæ, seu Collegij illius artis, seu officij factis. *]

Quæro vtrum lite pendente in Regio Senatu inter Syndicum Ciuitatis Barcinonæ, & Syndicum alicuius Confratriæ super interpretatione alicuius ordinationis per eandem Ciuitatē factæ possit Ciuitas illam tollere, & reuocare ordinationem. Videtur sic asserendū, quia

quia lis illa sequitur ordinationem, qua cessante cessat lis, *leg. 1. §. si quis sub conditione, §. bellissime, ff. ut legat. nom. cane. Bald. conf. 150. in fin. lib. 5. las. conf. 16. lib. 1. conducunt Petr. de Ancarran. conf. 315. num. 16.* ita vidi in Domo ciuitatis sententiatum. Sed si aliqua suboritur suspicio, quod ciuitas in emulationem litis corā Superiore vertentis facit reuocationem, non potest reuocare, ad tradita per Panorm. *conf. 98. volum. 1.* & ita meo tempore vidi Ciuitati consultum per grauissimos Doctores, Iacobum Cancerium, & Petrum Fontanella. [* Pro hac limitatione conducit quæ fusè scripsi *part. 1. rer. iud. def. 52. Fontanella tom. 2. decis. 393. num. 30. Vinc. de Franch. decis. 609. nu. 3. Bap. Coccin. decis. 443. num. 3. 4. & 5. *]*

35 Prætereundum hoc loco non est, quod cerdones, siue fabri, & artifices Barcinonæ sine auctoritate Ciuitatis, cum licentia tamen Episcopi possunt sibi facere

sodalitates, & Confratrias causa pietatis, & ad pios vsus, & causas tantū in quibus nihil possunt tractare de pertinentibus ad sua officia, vel artificia, vel alia, sed solum concernentia ad pios vsus, & causas: quia huiusmodi Confratriæ sunt à iure permixtæ, *leg. 1. §. sed religionis, ff. de colleg. illicit. can. si qui Clericorum, & ibi glos. 11. quæst. 1. can. sanè 16. quæst. 7. Archidiano. per illum tex. in cap. si quis despicit. 42. dist. glos. & DD. in leg. collegium, C. de hered. insti. Francisc. Marc. decis. 801. num. 1. Nauar. lib. 1. tit. 31. de offic. Iud. ordina. conf. 5. nu. 3. Petr. Gregor. in Syntag. iur. vniuer. tom. 1. lib. 15. cap. 32. num. 11. Rebuffus tom. 2. commentar. ad constitut. regi. tit. de confratrijs num. 1. & 6. tamen ne sub colore religionis homines ad malum finem cōgregentur, non solent admitti, nisi cum licentia, & auctoritate Episcopi, vt notant *Tiber. Decian. tom. 2. criminali. lib. 7. cap. 20. num. 15. Ioan. Gutier. canonic. qq. lib. 1. cap. 35.**

cap. 35. num. 1. [* Ita Marius Ant. Macerat. *variar. resol. lib. 1. ref. ult. cas. 55.* vbi hoc ipsum scribit Barbosa in *summ. apostol. dec. verb. Confratrias, collect. 207. nu. 15.* vbi quod non possunt erigi huiusmodi Confratriæ in consulto Episcopo. *]

37 Imò si alia negocia conferant quam pias, & religiosas causas ob quas sunt instituta ista Collegia, in legis poenam incidunt, & puniuntur, *Bart. in leg. 2. ff. de extraordin. crim. & in dict. leg.*

38 1. §. *sed religionis.* Et isti Confratres sæpè intelliguntur esse voluntarij neq; ex necessitate teneri seruare placita Collegij, quod ex intentione ipsorum Confratrum Collegium constituentium prouenit, vt expendit *Nauar. dict. cons. 5. num. 4.* Inuenio Regij Concilij conclusionem 5. Nouemb. 1566. Relatore Ioffre in causa inter Præpositos Confratriæ B. Mariæ de Solitudine, & reconomū Conuentus Sancti Francisci, in qua declaratur Confraternitates ad

Dei cultum, & misericordie opera exercenda de iure fieri posse sine Superioris facultate, & licentia, duasque esse posse eiusdem nominis, & inuocationis in diuersis Ecclesijs, neque vnã ex eis posse ex ista causa impediri ab altera, nisi aliud Superiori ad quem spectet, vitum fuerit iustis ex causis. Ego credo tutius esse istis Sodalitij, & fraternitatibus obtinere licentiam ab Episcopo quam à Vicario Barcinonæ, prout in prædicta causa legitur quod altera ex duabus sodalitatibus pijs, de quibus agebatur, impetrauerat licentiam à Vicario Barcinonæ, & altera ab Excellent. Locumtenent. Generali.

39 Possunt etiam Confratres alicuius, vel officij Confratriam habentes quædam leuia statuta facere, dum tantum statuunt inter ipsos, & in pertinentibus ad tuam artem, vel officium, *leg. fin. ff. de Colleg. illicit. & ibi Bart. num. 20. idem Barr. in leg. omnes populi. num. 6. ff. de iust. &*

iur. Nicol. Loscaus de iur. uniuers. part. 1. cap. 2. num. 66. & 67. Tiber. Decian. dict. cap. 20. num. 11. Bellug. in specul. Princip. rub. 2. num. 6. Girond. de gabell. p. 2. §. 2. n. 17. [* Bene Ios. de Sesse tom. 1. decis. 70. num. 15. vbi dicit, quod Collegia licita, & approbata possunt facere statuta quod ad ea quæ ad ipsos Collegiatos pertinent, & quod officia mechanica vt sartores, caligarum, sutores, & similes, faciunt ordinationes circa concernentia regimen, & negotia ad ipsos tangentia. *] Et sic possunt sibi imponere collectã, non tamẽ possent maior pars obligare minorem in personis pro debitis Vniuersitatis, Nec potestas Proce-

41 rum istarum Confratriarum extenditur, vt possint etiam pro inurbanitatibus capi facere Confratrias, sicut faciunt Consules Barcinonæ, nec vt possint pro culpis priuare, vel ad longum tempus suspendere Confratres à suis officijs, sed pro his adire debent ad Consules Bar-

42 cinonæ.

In vim autem pacti, non 43
 statui possunt omnes pacificentes Confratres se ipsos libere obligare ad quacũque honesta, *leg. fin. ff. de col. leg. illicit. ibi: His autem potestatem facit lex pactionem quam velint sibi fore, & ibi: Quidquid hi disponunt ad inuicem firmum sit. Bouadilla in politic. tom. 2. lib. 5. num. 17. & cap. 5. 21. Petr. Antiboli. de munerib. & honorib. 2. par. §. restat. num. 6. Petr. Gregor. in Syntag. iur. uniuers. tom. 1. lib. 15. cap. 32. num. 18. Castren. in consuetu. Burgund. rubr. 13. §. 6. gloss. de potte num. 9. Sed est mag-*

44 num discrimen, quia quando agitur in vim statuti maior pars ligat minorem, *leg. quod maior, ff. ad municip.* quando autem in vim pacti, solum tenentur qui ita pacti sunt, & suo se pacto deuinxerunt, *Bouadilla qui supra num. 21.*

[* Dubitarum vidi an 45 vnus Cõfrater alicuius Cõfratriæ fabrorum, seu cerdonum possit inuicis alijs Confratribus renũtiare suæ Confratriæ, & affirmatiuè

T ref:

respondent Rebus. *in tract. de Confratr. num. 12. in fin. & Steph. Gratian. discip. foren. tom. 4. cap. 721. num. 20. & 21.*

notatu, & obseruatione digna retuli *part. 1. de offic. Iudic. & Aduocat. quest. 10. art. 83. cum sequentib.*

46 Posse quam esse matriculatum in duobus artificijs obseruat Aloys. Ric. *in prax. variar. resol. resol. 473. nu. 3.*

47 De collectis quæ ab Vniuersitatibus, vel Confratrijs inter ipsos de ipsis imponuntur, notabiles quæstiones obsetua apud Ioan. Griuell. *decis. Dolana 11. & 69. Canc. par. 2. & ariar. cap. 6. & quod vnus si litigat cum suo communi non est cogendus ad soluendum gabellam impositam pro expensis dictæ iuris, tradit Alex. Ludouif. decis. 269. num. 3. Griuell. decis. 69. num. 6. & 9. in quo tamen id controuertitur.*

EX §. XIV.

SUMMARIVM.

48 An istæ Confratriæ gaudeant beneficio restitutionis in integrum sicut Vniuersitates, & minores, & an magis expediat Reipublicæ ut illæ tollantur, disputat Fontanella *tom. 1. decis. 108. per tot.* Et de hac vltima quæstione ipse post Perr. Gregor. & alios accuratè egi, &

1 **P**riuilegium Ferdinandi Secundi pro iurisdictione Ciuitatis Barcinonæ circa Collegia, & Confratrias artificum, & fabricorum, & cognitione causarum ipsarum.

2 Et priuilegij prædicti obseruantia.

3 Priuilegium Caroli Imperatoris pro iurisdictione Ciuitatis Barcinonæ circa Collegia, & Confratrias, & officia artificum, & fabricorum, & cognitione causarum ipsorum.

4 Et de praxi huius priuilegij.

5 Causæ Collegiorum, & Confratriarum.

n. 169. b. m.
et 109.
not. 171.

- fratrarum, & officiorum
 Barcinonæ si de facto ad
 Regiam Audientiam euo-
 cantur, eidem Ciuitati si-
 ne salario restitui debent,
 ex sententia Regij visita-
 toris, & de praxi huius
 sententiæ remissiuè.
- 6 Constitutio Cathalonie pro
 Ciuitate Barcinonæ ad
 cognoscendum de causis
 Collegiorum, & Confratriarum.
- 7 De causis criminalibus Col-
 legiorum & Confratriarum
 an cognoscat Ciuitas
 Barcinonæ, & quis, &
 quomodo.
- 8 Consules Barcinonæ ex con-
 suetudine pro inurbantibus,
 & leuibus delictis
 capi faciunt Confratres,
 & Proceres eorū per Ri-
 carium Barcinonæ, vel
 alium Regium Officialem
 sine processu.
- 9 Consules Barcinonæ quali-
 ter suspendant, & pri-
 uent Proceres & Confra-
 tres Confratriarum à suis
 officijs propter excessus.
- 10 Causæ Collegiorum, & Con-
 fratriarum Barcinonæ an
- in secunda instantia pos-
 sint ad Regiam Audien-
 tiam euocari.
- 11 Pars negatiua.
- 12 Pars affirmatiua.
- 13 Causæ Collegiorum, & Co-
 fratriarum, ac officiorum
 Barcinonæ non obstanti-
 bus Ciuitatis priuilegijs,
 ad Regiam Audientiam,
 etiam in prima instantia
 euocantur si agatur de in-
 terpretatione Regionis pri-
 uilegiorum, vbi & de abu-
 su huius motiui.
- 14 De causis Collegiorum, &
 Confratriarum Barcino-
 næ diuersæ questiones re-
 missiuè ad eundem Autho-
 rem.
- 15 Confratres an possint omis-
 tere iudicium Consulum
 Barcinonæ, & iurisdictio-
 nem Vicarij eiusdem Ci-
 uitatis prorogare.
- 16 Subditi inuito domino an
 possint alterius iurisdictio-
 nem prorogare.
- 17 An valeat Principis Secu-
 laris constitutio, quod lai-
 ci non possint se submit-
 tere foro Ecclesiastico.
- 18 Confratres an possint decli-
 nare

- nare iudicium Ciuitatis
Barcinonæ prætextu ali-
cuius militiæ suæ, vel im-
munitatis, ubi quod Mi-
les existens in Collegio nõ
potest euadere iurisdictionem,
Rectoris illius Collegij
prætextu cuiuscunque
militiæ, exceptionis, seu
dignationis.
- 19 Clericus ratione artis, & of-
ficij potest coram Iudice
laico conueniri.
- 20 Clericus delinquens in offi-
cio Regio potest per Iudicem
secularem puniri ci-
uilibiter, & quomodo.
- 21 Rex an suo priuilegio possit
vnam, aut alteram Con-
fratariam eximere à iu-
risdictione Consulam Ci-
uitatis Barcinonæ, & sub-
mittere eam priuatiue Ki-
cario, vel Baiulo Barci-
nonæ.
- 22 Rex licet alicui concesserit
priuilegium exigendi lez-
dam, non censetur abstu-
lisse sibi regaliam conce-
dendi alicui exemptionem
à solutione lezdam.
- 23 Rex licet Baroni concesserit
omnem iurisdictionem ali-
- cuius Oppidi, potest postea
vnum ex vassallis creare
militem, & sic eximere à
iurisdictione Baronis.
- 24 Exceptio incompetentiæ iu-
risdictionis est ordo, &
fundamentum iudicij, &
non potest ad merita cau-
sæ referuari.
- 25 Syndicum Ciuitatis, vel Col-
legij an citari sufficiat ad
iudicium verbale, vel sint
citandi Consules Ciuita-
tis, seu Procures Collegij.
- 26 Citatio prima debet esse per-
sonalis.
- 27 Syndicus Vniuersitatis an
possit citari pro Vniuersi-
tate citanda.
- 28 Habens mandatum à solis
Iuratis an possit Vniuersi-
tatis nomine agere, & an
ab eo conuentus possit il-
lam reconuenire, & an so-
li Iurati possint nomine
Vniuersitatis agere, &
reconueniri.
- 29 Citatio cõtra Syndicum suf-
ficit quãdo principalis dif-
ficulter conueniri potest.
- 30 Præsens regulariter citari
non debet.
- 31 Citatio facienda capitulose
fiat

- fiat solum particularibus de capitulo est nulla, nisi fuerit presentata procuratoribus capituli.
- 32 Quomodo debeat fieri executio, & exactio pro debito Vniuersitatis plura remis sue.
- 33 Sententia lata contra aliquas personas alicuius artis, vel officij habet tractum successuum contra successores in eadem arte, vel officio, & contra Collegiū postea erectum, ubi decisiones Regij Senatus.
- 34 Et facta intimatione nouo artificis, vel officiali, an possit contra eum fieri executio sententię, & procedi virtute vsatici, Iudicium in curia datum.
- 35 Decreta ambitiosa fieri non possunt per Consules Barcinonę in Collegijs, & Confratrijs.
- 36 Decreta ambitiosa quę dicantur.
- 37 Decernere non possunt Consules Barcinonę vt vnū officiū conficiat opera alterius officij, & ibi deciso.
- 38 Officiū alterius vt quis exercere possit, oportet vt sit examinatus, & fiat de Collegio, & quare.
- 39 In Collegijs recipiendi tantū sunt qui sunt eius artis.
- 40 Proceribus Confratriarum sine iusta causa renitentibus admittere iuuenē ad examen officij, possunt illum admittere Consules Barcinonę, & his similiter renitentibus Superior, & ibi deciso.
- 41 Et quomodo in renitentiam Procerum Confratriarum admittat Consules huiusmodi iuuenes.
- 42 Confratriarū Proceres possunt cogi ad aggregandum suis Confratrys peritos alibi tam examinatos, & graduatos, licet non didicerint officium in Ciuitate Barcinonę per annos ordinationum ipsarū Confratriarum, & quare, & ibi deciso.
- 43 Quando quis sine examine admitti possit remissive.
- 44 De examine tyronū alicuius artis, vel officij, remissive. De graduatione magistrorum alicuius artis, vel officij remissive.

Operatorum malicuius artis vel officij qui possint tenere, remissive.

45 *Iudaici sanguinis infamia in Cathalonia notari familia nouiter conuersorum ceperunt ab anno 1400. & qua occasione.*

Et ab hoc tempore sufficit cuique probare se à Christianis genitum, ex Regia decisione, ibid.

46 *De monopolijs cerdonū artificū & fabrerū multa remissive*

47 *Monopolium quomodo committatur, & quando sit contra iustitiam.*

§. XIV.

De iurisdictione Ciuitatis Barcinonæ circa Collegia, & Confratrias artificum, & fabrorum ipsius.

R Ex Ferdinando Secundo Ciuitati Barcinonæ suo Regno privilegio concessit, ut eius Consules

cognoscerent de causis Cōfratriarum artificum, & fabrorum præfatæ Ciuitatis, in quibus de ordinationibus eiusdem Ciuitatis, vel de incidentibus, aut dependentibus ex illis ageretur, neque prætextu paupertatis, viduitatis, aut pupillari-
tatis possent ad Regiam Audientiam euocari. Ideò si in istis causis de alijs negotijs Confratriam, non ordinationes Ciuitatis concernentibus cōtrouersia erat, euocabantur ad Regium Concilium: Vnde signanter 22.

Aprilis 1521. in facto textorum pannorum Iuni Barcinonæ facto verbo per Pastorem, quia tractabatur de loco in quo congregandi erant dicti textores super quo nulla ordinatio prædictæ Ciuitatis ostendebatur, & consequenter constabat nõ agi de ordinationibus ipsius Ciuitatis, vel de incidentibus, aut dependentibus ex eisdem, iuxta theorem priuilegij Regis Ferdinandi Secundi concludit Regius Senatus locum non esse exceptio-

ceptioni positæ ad impediendum litis ingressum, sed ad vltiora esse procedendum, vt cernere est in libro conclusionum dicti anni.

3 Attamen postea Carolus Imperator aliud Regiū privilegium *Dat. 16. Nouemb. 1537.* Barcinonæ impartitus fuit, quo eam cognitionem, & iurisdictionem Ciuitatis in causis Confratriarum, & Confratrum latius extendit ad causas quoque officiorum, & eas etiam in quibus de ordinationibus ipsius Ciuitatis non ageretur, sed tamen de concernentibus ad Confratrias, & officia cum magna inhibitione Regiæ Audiētix. Verba huius privilegij, quod hodie ad vnguem obseruatur, sunt quæ sequuntur. *Nos Carolus, &c. Perço los Syndichs de la Ciutat de Barcelona supplican à V. Magestat que li placia eõsentir, y atorgar à la dita Ciutat, que de totes, y qualsseuols causas que sien, è per auant seràn entre las Confrarias, è Officis de la dita Ciutat, è Confreres de aquellas per ra-*

ho de cosas de la Confraria, è Offici encara que no deuallassen de ordinations de la dita Ciutat, pus fossin causas de cosas concernents à la Confraria, è Offici entre ells, sien Iutges los Concellers de la dita Ciutat qui son, y per temps seràn ab concell dels Aduocats de la dita Ciutat, è laltre dells sens salari algun, è ningun altre no puga esser Iutge, ne ditas causas puxan esser euocadas à la Real Audiencia de V. Magestat, ni de vostre Loctinent General, ne del portant veus de Governador General en Cathalunya, per qualseuol calitat, è motiu inhibint, è abdicant tot poder al Cancellor, è Regent la Cæcelleria de euocar ditas causas, ni decretar, ni prouehir las supplicacions ab decret de nullitat, encara q las parts sen concordassen, y prorogassen la iurisdiccio. Plau à sa Magestat.

4 Extat quoque Regia sententia Didaci Clauero Regentis Regiam Cancellariã in Supremo Regni Aragonum Concilio, & Regij Visitatoris Generalis Regio-

giorum Officialium Cathalonix lata 10. Ianuar. 1605. qua pro obseruãtia præfati priuilegij declarauit, quod si de facto euocarentur memoratæ causę ad Regiam Audientiam, Ciuitati sine aliquo salario restituerentur. Memini tam prælibati priuilegij Caroli Imperatoris, quam memoratæ sententię ego *in libro de officio Iudic. & Aduoc. par. 1. quęst. 10. ex num. 68.* vbi cumulaui varias decisiones Regij Senatus in obseruãtiam eiusdem priuilegij, & praxim, & interpretationem prædictæ sententię, quas hic non repetam.

5 Habet etiam Ciuitas Barcinonę, vt citato loco tradidi, præter prænarrata specialia priuilegia generalem Cõstitutionem Cathalonix *quę est penul. tit. de euocatiõs de causas Curiarũ anni 1585. cap. 114.* qua prohibitum est ne causę Confratriarũ spectantes ad cognitionem, & administrationem Consulũ Ciuitatum, & Oppidorum, ad Regiam Audientiam in

prima instantia euocentur, etiam prætextu paupertatis, viduitatis, aut miserabilitatis, & notat Peguer. *in pract. ciuil. rubr. 4. num. 9.*

6 Iurisdicctio, & cognitio, quam Ciuitas Barcinonę in causis Confratriarum, & Officiorum, atque Confratrum obtinet, in ciuilibus est, non in criminalibus pro his enim, vel Syndicus Ciuitatis adit Regiam Curiam, vel Consules eiusdem Ciuitatis vocant Vicariũ Barcinonæ, & eius Priorem ad Domum ipsius Ciuitatis, & in ea nomine Vicarij recipitur per Priorem informatio delicti, capiturque delinquens, & per Dominum Regem, vel eius Officiales punitur. Excipio quod Consules Barcinonæ ex consuetudine propter inurbanitates, & leuia delicta capia faciunt Cõfratres, vel eorum Procures, & aliquot dies in carcere detinent, sine processu tamen, vel ad summũ dictis testium in scriptis redactis pro veritatis attestacione, & sui exoneratione
sine

6

7

8 sine forma inquisitionis, & commissionis causę in scriptis. Et hoc quoque modo suspendunt, & privāt à suis officijs Proceres, & alios Cōfratres propter suos excessus si casus occurrat, vt metas Regij priuilegij, quod omnia iudicia vult esse verba-
 9 balia, non excedant. Similiter si in aliqua causa huius generis civili veniat incidenter aliquod delictū quātis graue alicuius Confratris, capi eum facient, & Regij Officiales punient.

10 Obserua discrimen præter alia vnum inter Caroli priuilegium, & Constitutionem citatam, quod priuilegiū simpliciter vetat causas, de quibus agitur ad Regiam Audientiam euocari, constitutio autem dicit in prima instantia. Vnde præ-
 tendit Syndicus Barcinonæ prædictas causas, neque in prima, neque in secunda instantia à domo suę Civitatis euocari posse, salvis Domino Regi causis secundarum appellationum ex sua regalia argumēto illius theo-

ricæ quam tradit Michael Ferrer 3. par. obseruant. cap. 41. de primis appellationibus interpositis per subditum à sententia lata per dominum Castri, quas regulariter Regia Audientia nō admittit. Contrarium tamē
 11 reperi decisum in Regio Senatu facta conclusione 18. Februarij 1584. inter Syndicum Confratrię fabrorū Barcinonæ, & Franciscum Soldeuila ligni fabrum, referente Sescases, qua per maiorem partem fuit conclusum, quod quia in priuilegijs Barcinonæ non reperitur cautum, quod à causis nullitatum, & grauaminum, quæ fierēt per Consiliarios Barcinonæ in causis, quæ in prima instantia coram eis ducerentur, non possit interponi appellatio, seu recursus ad Regiam Audientiam, cum similes causę appellationum ad Supremam Maiestatem, nisi specialiter à se abdicatæ fuerint, pertineant, idē procederunt ad vltiora non obstante
 exceptione dilatoria opposi-

12 ta, licet Regio privilegio sit simpliciter dispositū, quod causæ Confratriarum, & officiorum Barcinonæ non possint ad Regiam Audienciam euocari cum clausulis ademptionis potestatis, & decreto nullitatis. Nota conclusionem factam fuisse per maiorem partem, quasi præsupponatur alios fuisse Senatores pro Ciuitate sentientes, & pro Ciuitate audiui declaratum in Regio Cōcilio in causa viduæ Iserna, Relatore Bonet, sed non vidi sententiam, nec conclusionem. [* Audiui tamen à fidedignis personis, quæ hanc conclusionem viderunt fuisse etiam factam per maiorem partem Senatorum, & sic cum discrepantia votorum. *]

13 Sanè huiusmodi Confratriarum, & officiorum causæ à Domo Ciuitatis Barcinonæ sæpè, etiam in prima instantia ad Regiam Audienciam euocantur cū motiuo, quod agatur de viribus, seu de interpretatione Regionum privilegiorum, & signanter ex causis Con-

fratriarum vidi seruatum in causa veleriorum, & pauperum mulierū, Relatore Vinyes, & ex causis extractionis officiorum Ciuitatis vidi expressè decisum in causa Petri de Tamarit super officio Baiuli Cuporum, Relatore Sabater, & nuper vidi seruatum in causa Nobilis Vincentis Magarola, & T. Bravo super eodem officio cuporum. Velim in his seruari theoricam quæ fusè scripsi in *lib. de offic. Iudic. & Aduoc. quæst. 7. ex nu. 31. vbi nu. 37.* exposui abusum praxis huius prætextus in Regio Senatu in præiudicium præsertim Ciuitatis Barcinonæ.

14 An Consules ciuitatis Barcinonæ irrequisito Consilio Aduocatorum Domus ipsius Ciuitatis, vel aliter eorum possint in domibus suis causas Confratriarum, & officiorum (vt aliquando accidit) sententiare, scripsi in *d' Et. lib. de offic. Iudic. & Aduoc. par. 1. quæst. 5. nu. 47.* & quod votum dictorū Aduocatorum in præfatis causis sit tantum consultiuum, non

non decisium, et si præter-
mitti non possit *dict. quest.*
§. nu. 26. & quemadmodum
à sententijs istarum causa-
rum recurratur, & requiri
valeat, & an recurus impe-
diat executionem sententiæ,
quest. 10. nu. 26. & 27. in qua
quæstione ferè per totam
quam plurimi resoluti du-
bia quæ ad huiusmodi cau-
sas, ut putà summarissimas
15 accommodari possunt. An
Confratres possint omitti-
re iudicium Consulm Bar-
cinonæ, & iurisdictionem
Vicarij eiusdem Ciuitatis,
vel alterius Iudicis proroga-
re, & coram eo comparere,
non est cur disputemus, cum
ipsum Caroli priuilegium
16 definiat hoc in Ciuitatis fa-
uorem, quem articulum ex-
tra hoc priuilegium an sub-
diti inuito Domino possint
alterius Iudicis Iurisdictionē
prorogate tractant, *Vincen.*
Anna. allegat. 59. ex num. 13.
Surdus cons. 47. num. 36. lib. 1.
Amade. à Ponte in quest. lau-
dential. tit. quis sit Iudex in
caus. feudal. nu. 20. Anton. The-
san. decis. 266. num. 8. Iacob.

Caucer. & alij per ipsum re-
lati par. 3. cap. 10. num. 25. &
sequentib.

[* Probat Marcus An- 17
ton. Maceraten. *lib. 1. resol.*
cap. 75. & ult. Et an valeat
Constitutio Principis sæcu-
laris ne layci possint se sub-
mittere foro Ecclesiastico,
idem Macerat. *lib. 1. res. 48.*
num. 14. *]

Illud etiam certum est, 18
quod Confratres in casibus
prælibati priuilegij non pos-
sunt declinare iudicium ci-
uitatis prætextu alicuius mi-
litæ suæ, vel immunitatis
per *tex. in leg. fin. C. de iuris-*
dic. omn. Iud. per quem Bart.
Bald. & Salicet. in eo tex. as-
ferunt quod miles existens
in collegio non potest eua-
dere iurisdictionem Recto-
ris, vel Præpositi illius col-
legij ex causa cuiuscunque
militiæ, aut exemptionis, seu
dignitatis. Conferit Affl. et.
decis. 24. num. 3. & ibi latius
per Vrsil. vbi ait clericum
ratione artis, & officij posse
coram Iudice laico conue-
niri, & Hieronym. Portol. ad
Molin. in §. Clericus post prin.

20 vbi subdit clericum delin-
quētē in officio Regio pos-
se puniri ciuilitē, priuatio-
ne nempē officij, & pœna
pecuniaria per Iudicē se-
cularem.

21 Sed an Dominus Rex
stante allegato caroli Impē-
ratoris priuilegio possit vnā
aut alteram Confratriam fa-
brorum Barcinonæ exime-
re suo priuilegio à iurisdic-
tione consulum dictæ ci-
uitatis, & submittere eam
priuatiuē Vicario, vel Baiu-
lo Barcinonæ: Decisum fuit
quod possit die 9. Nouemb.
1579. Regia sententia lata
referente Michaelē Ferrer
in causa Syndici moleriorū,
& architectorum ex vna, &
Syndici Barcinonæ, nec non
iuuenum magistrorum do-
morum ex altera partibus.

22 Conducunt tradita per Ia-
cob. Cancer. par. 3. cap. 3. num.
316. vbi asserit quod licet
Rex concesserit alicui pri-
uilegium exigendi lezdam,
non idē censetur abstulisse
sibi regaliam, & supremā
potestatem concedendi ali-
cui exemptionem, quia in

dicto priuilegio suprema Re 23
gis autoritas censetur re-
seruata, & num. 318. vbi do-
cuit quod licet Rex conces-
serit alicui omnem iurisdic-
tionē alicuius Oppidi, po-
test vnum ex vassallis pos-
tea creare militem, & sic
ab eius iurisdictione libera-
re viendo sua suprema po-
testate creandi milites de
qua in leg. *neminem cum ibi*
not. C. de re milit. lib. 12.

Quando per Syndicum 24
ciuitatis Barcinonæ, vel aliū
quemcunque litigātem op-
ponitur coram Iudice ex-
ceptio incompetentiæ iuris-
dictionis, obseruatione dig-
num est, quod hæc exceptio
incompetentiæ iurisdic-
tionis est ordo, & fundamen-
tum iudicij *ad text. in §. fin.*
Institu. de pœn. temer. litigan.
Specu. in tit. de citat. in princ.
& sic non potest ad merita
causæ referuari. [* Notat
Ios. Ram. *cons. 73. num. 48.*
Stephan. Gratian. *discep. fo-*
ren. cap. 170. num. 1. Barbosa
tom. 2. vot. 126. num. 201. *]
Ita fuit decisum in Regia
Audientia conclusione fa-
cta

cta 24. Ianuarij 1573. in causa inter Syndicum Barcinonæ, & Ioannem Rossell; referente Vilana, & meo tempore vidi idem decisum referente Astor in eodē Senatu in causa supplicationis à quadam prouisione facta in Domo ciuitatis, quæ exceptio incompetentiæ iurisdictionis fuerat ad diffinitiuam remissa.

- 25 Vid. quoque dubitatum an sufficiat in iudicijs verbalibus prima citatione citare Syndicum ciuitatis, seu Collegij, an verò necesse sit citare consules ciuitatis, vel Proceres Collegij, & meo tempore in Regia Audiencia, referente Seniust in causa Syndici Barcinonæ, & Elisabethis Augusti fuit decisum citationē Syndici prædictæ ciuitatis in iudicio verbali Excellentissimi Locumtenētis Generalis Domini Regis factam, licet esset prima
- 26 citatio, quæ regulariter debet esse personalis, & non procuratoris, ad tradita per Peguer. in prax. ciuil. rubr. 6.
- 27 un. 5. legitimam esse. Si vis

citare Vniuersitatem, an possit citare Syndicum, tradit Bart. in leg. si Ciuitates num. 1. ff. quod cuiusque vniuersit. nomin. [* Obseruat Ios. de Sesse tom. 1. decis. 356. num. 36. & 39. ad citandam Vniuersitatem sufficere citare Rectores, & Syndicum. *]

An habens mandatum à solis Iuratis alicuius Vniuersitatis, & non ab ipsa Vniuersitate, possit Vniuersitatis nomine contra aliquem agere, & an isto per eū conuenito reconueniri, & an solli Iurati Vniuersitatis possint nomine ipsius agere, & reconueniri, decisum refert in nostro Senatu, Peguera tom. 1. decis. 159. vbi negatiuè, sed cum limitatione.

Item citatio sufficit contra Syndicum Vniuersitatis stante difficultate citandi principalem, & tunc cum Syndico potest inchoari iudicium, Rota in collectis à Posthio in tract. de man. decis. 389. num. 5. Achilles decis. 16. num. 2. de dol. & contum. Rota in collect. à Posth. de man.

man. decis. 262. num. 2. ubi casus est quando illi ad quos spectat congregare Vniuersitatem sæpius requisiti vt congregarent, recusarunt congregare maximè si copia citationis fuerit affixa ad ostium domus Vniuersitatis.

30 Item præsens regulariter citari non debet, sed pro citato habetur, cum citationis effectus sit comparatio, *Andræ. Gail. pract. obser. lib. 1. obser. 58. nu. 2. & 3. Sesse rom. 3. decis. 356. num. 37.*

31 Sed citatio Capituli facta particularibus de capitulo, non autem capitulo capitulariter congregato est nulla: Secus si ii qui citati fuerunt sint constituti capitulariter procuratores, vt notat *Seraphin. decis. 857. nu. 7. & 24. *]*

32 [* Executio pro debito Vniuersitatis qualiter, & quo ordine fieri debeat, *Nicol. Losæus de iur. Vniu. par. 3. cap. 9. num. 6.* In exequendo debito Vniuersitatis quomodo Iudex se gerere debeat, *Rota in col-*

lect. à Post. de manut. decis. 276. Vniuersitas ob æs alienum excusa bursa communi, cogi potest ad collectarum impositionem, *los. de Sesse rom. 4. decis. 406. num. 9. Losæus dict. cap. 9. nu. 9. Borgnin. decis. 68. nu. 1. 2. 3. & 4. Ludovic. decis. 43. num. 11. Marcus decis. 803. num. 1. 2. & ult. vol. 1. & decis. 489. num. 9. cum plurib. sequentib. vol. 1. Boer. decis. 60. num. 5. cum plurib. sequentib. Griuel. decis. 65. num. 4. *]*

Sententia lata contra aliquas personas alicuius artis, vel officij habet tractum successiuum contra successores in eadem arte, vel officio, & contra collegium postea erectum, sicque fuit decisum in Regia Audientia conclusione facta 14. Octob. 1586. inter collegium Pharmacopolarum, & collegium Dulciariorum Barcinonæ, referent Hieronymo Planes, ideòque eadem conclusione fuit declaratum rem iudicatam, & sententiã inter plures Dulciarios virtualiter cõprehendere omnes

nes successores in dicta arte, & Collegium eorum profecta erectum, & etiam eidem sententiæ debere stare Consiliarios, & Ædilem Barcinonæ. [* Quod sententia contra personas exercetes quandam artem respectu iuris publici noceat alijs eiusdem artis, quæ partem non fecerunt in causa. Leo *decis. Val. 78. tom. 1.* alias verò sententia absque citatione lata, nec in fauorem absentis valet. Sesse *tom. 3. decis. 356. num. 37. **] Verum est, quod licet illa causa fuisset capta contra aliquos Dulciarios nominatim, tamen sententiæ generaliter lata fuit dicendo non licere Dulciarijs, mercatoribus, reuenditoribus in Ciuitate Barcinonæ tenere, aut vendere certas species in sententia expressas, itaq; apparebat sententiam latam fuisse respectu artis Dulciariorum, & exercitij quarumcumq; personarum, quæ prædictas species haberent venales. Vidi hanc conclusionem suo loco præter relationem *Can-*

cerij qui par. 3. cap. 17. à num. 190. vsque ad num. 297. eam refert, & aliam similem provisionem Regiæ Audientiæ referente Llobregat 21. Octob. 1560. factam aduersus quosdam Notarios, & hunc articulum optimè explicat, & declarat, vbi quemadmodum facta intimatione sententiæ nouo artificio, seu officiali, potest contra eum fieri executio sententiæ, & procedi virtute vsatici, *Iudicium in curia datum* per regaliam, & secus contra eum qui tempore sententiæ iam erat artifex, vel officialis, & non fuit citatus.

Et si Consules Barcinonæ in Collegijs, & Confratrijs iam dictis iurisdictionem habeant, non tamen possunt facere decreta ambitiosa, & facta per recursum, seu appellationem veniunt reuocanda, *l. 1. l. ambitiosa, ff. de decret. ab ordine faciendi* [* Nicol. Losæus *de iure vniuers. par. 3. cap. 15. ex num. 9. cum sequens. **] Ambitiosa, & prohibita sunt omnia statuta quæ fiunt in benefici-

34

35

nesi-

neficium certarum personarum, & in aliarum damnatum sine rationabili causa, *cap. cum omnes de constitut. & ibi DD.* Denique ambitiosa decreta interpretatur Baldus *in leg. nulli, C. de sentent. & interlocut. omn. iudic.* ea omnia quæ rationi non sunt consentanea, vel quæ Consules ut aliquibus personis complacent, faciunt. Non ergo possunt Consules Barcinonæ decernere, ut unum officium conficiat opera alterius officij. Sic in Regia Audientia 15. April. 1581. inter Confratriam Sartorū Gerundæ, & Confratriam Caligariorum eiusdem Ciuitatis Gerundensis, referente Antonio Ros per maiorem partē Senatorum fuit conclusum, quod licet Consiliarij possint vnire, & diuidere Confratrias: tamen non possunt ea quæ sunt propria vnus officij concedere alteri officio, & declaratur, quod Caligarij possunt facere caligas, Sartores verò pallia, & non e cōtra. [* Nihil inter Confratrias artifi-

cum, & fabrorum est magis præcipuum, quam ne Confratria vnus officij exerceat officium alterius Confratriæ, quod etiam iure cōmuni prohibitum est neturbentur officia Reipublicæ, *leg. consulta diualia, C. de restam. leg. 3. C. de fabricens. lib. 11. Geor. Cabedo decis. Portug. 158. par. 1. Fontanel. tom. 2. decis. 393. nu. 3. cum sequent. Ego rer. iud. par. 1. def. 52. ex num. 1. cum sequentibus.* Nam Barcin. sunt officia diuisa, per Contraternitates, & notat Fontanella *dict. def. 393. num. 1.*

Nota quod decisio de qua *in dict. def. 52.* f. in hoc anno 1657. confirmata in causa supplicationis, Relatore Magnif. Frācisco Lluñes R. C. ex motiuo doctrine quam hic trado quæ fundatur in exemplari caligariorum, & sartorum Gerundæ hic memorato. [*] Conducit Georg. Cabedo *decis. 158. p. 1.* vbi asserit, quod ut quis alterius officij exercere possit, oportet ut sit examinatus, & fiat de Collegio,

gio, vt si illi Collegio imponatur aliquod onus, vel minus à Rege, vel à Republica, teneantur ad illud, & allegat *text. in leg. fin. ff. de Colleg. illicit.* & *gloss. in leg. 3. C. de fabricis lib. 11.* Inuat quoque Petr. Gregor. in *Syntag. iur. vniuers. tom. 1. lib. 15. cap. 32. num. 14.* & 15. vbi probat quod in Collegijs recipiendi tantum sunt qui sunt eius artis.

40 Effet quoque decretum ambiciosū si Proceres Confratriæ alicuius officij, vel Consules Barcinonæ sine iusta causa recusarent admittere aliquem iuuenem ad examen publicum dicti officij, tunc enim ob renitentiam Procerum, Consules & ob renitentiam Consulū, Superior posset admittere. Sic 22. Nouembris 1602. in Regia Audientia referente Torner inter Iacobum Guimerà, & Syndicum Villæ Perpiniani declaratū fuit quod quotiescumque Consules, & Collegium Chirurgorum dictæ Villæ absque causa iusta, & legitima recu-

sant admittere aliquem iuuenem ad examē publicum artis prædictæ, tali casu in renitentiam illorum possunt hoc facere Consules præfatæ Villæ Perpiniani, non obstante privilegio Regio concessio Collegio memorato, quod nec potest, nec debet habere locū quotiescumque Collegium est renitens sine iusta, & legitima causa. Ita quoque ali-
41 quoties cum essem Aduocatus Ciuitatis Barcinonæ, obseruatum vidi, quod sine causa renitentibus Proceribus Confratriarum admittere iuuenes ad examen sui officij, admittebant eos Consules Barcinonæ eligendo peritos vt examinarent, & facta peritorum relatione creabant eosdem Magistros illius officij, & de corpore Confratriæ. Benè ista probantur ex d. Baldi doctrina in *l. nulli, C. de senten. & int. omnes iud.*

42 Possunt etiam compelli Consules, seu Proceres alicuius artis, vel officij ad aggregandum suo Collegio,

seu Confratriæ peritos alibi iam examinatos, & graduatos licet non didicerint artem, vel officium in Ciuitate Barcinonæ per annos ordinationum illius Collegij, vel Confratriæ: quia isti non comprehenduntur sub ordinationibus, & priuilegijs disponentibus, quod graduandi, & aggregandi Collegijs debeant ediscere artē per aliquot annos Barcinonæ.

43 [* Semel enim examinatus, non est examinandus. Marc. Anton. Macerat. lib. 1. resol. 104. num. 2. Et an semel examinatus, & approbatus possit per nouum examen reprobari, & è cōtra. Seraphin. decis. 968. num. 10. Scholaris notorie peritus debet sine examine doctorari, Farinac. multos citans in repert. de contractib. in fragm. lit. S. inter diuersa num. 2.

Doctor valdè excellens si Rotæ Romanæ Auditor est recipiendus sine examine, Barbosa tom. 2. vol. 121. num. 11.

Si statutum requirit, vt Assessor Potestatis sit Doctor, an aliàs idoneus, & eminentia scientiæ possint esse Assessor, Barbosa tom. 2. vol. decis. 93. num. 105. vbi refert Paridem de Puteo asserentem affirmatiue. * J Et ita fuit decisum in Regio Senatu conclusione facta 4. Nouēbris 1581. inter Syndicum Collegij Pharmacopolarum Barcinonæ, & Michaelem Lliscano Pharmacopolam, referente Ioanne Pontio Cescales in fauorem dicti Lliscano, contra prædictum Syudicum, autenta magna peritia, vsu, & exercicio, examine, & graduatio ne artis dicti Lliscano alibi factis, non obstante quod non didicerit ipse Lliscano artem Barcinonæ per tempus quinquenij, & extra eā in Cathalonia per tempus triēnij iuxta priuilegia Regia, & ordinationes ipsorum Pharmacopolarum, cū quia de huiusmodi personis non fit in illis mentio, tum quia in his personis cessat ratio, & ideo debeat cessare dispo-

dispositio, præsertim hoc
 suadente publica vilitate,
 cum intersit Reipublicæ vt
 in Ciuitate populosa, prout
 est Ciuitas Barcinonæ, ad sit
 copia peritorum. Conferunt
 tradita per DD. in leg. ad
 44 *bestias 31. ff. de pœnis. De exa-*
mine tyronum, & gradua-
tione Magistrorum alicui-
us artis, vel officij, & qui
possint tenere operatoriũ,
multa Rebuff. de Magistris
artific. & monop. S. & sans
suire gloss. vnic. per totum iun-
cta gloss. vnic. præcedentis S.
in fin. & S. la quel toutes fois
gloss. vnic. & de matricula ar-
tificis Alphonf. Narbona ad
leges regi. part. 2. lib. 4. tit. 1.
leg. 20. gloss. s. num. 2. & se-
quentib.

45 Circa infamiæ notam
 propter quã Collegia mul-
 tos sibi aggregare recusant,
 quod dicatur de familia Iu-
 daico sanguine infecta ob-
 seruauit conclusionem Re-
 gij Senatus 8. Februa. 1580.
 factam in fauorem Grego-
 rij Iouer Artium, & Medi-
 cinæ Doctoris, contra Syn-
 dicum Collegij Medicorũ

Ciuitatis Barcinonæ, qua de
 claratur, quod ab anno 1400
 quo plurimi Iudæi per præ-
 dicationem Sancti Vincen-
 tij Ferrer conuersi fuerunt,
 familiæ neophitorũ, & no-
 uiter conuersorum in cepe-
 runt ea infamia notari in
 matrimonijs contrahendis,
 & alijs actibus, & concludi-
 tur dictum Iouer ab anti-
 quis Christianis, & sine Iu-
 daici generis nota genitum
 fuisse, & non esse remouen-
 dum à præfato Collegio, ex
 quo probauit à dicto anno
 1400. vt sup. S. 3. nu. 11.

De monopolijs cerdonũ 46
 artificum, & fabrorum, quæ
 fræquens materia est, acu-
 ratè, & fusè agunt Tiber.
 Declan. tom. 2. criminalium
 lib. 7. cap. 21. Rebuff. de magi-
 stris artific. S. nous defendons
 gloss. 2. per tot. Portol. ad Mo-
 lin. verbo Confratria num. 4.
 Marant. tit. de inquisitio. num.
 129. & 130. Mandos. in tract.
 de ingrat. cap. 111. Iodoc. in
 prax. cap. 132. & maxime pro
 foro interiori Pater Leonard.
 Lesl. de iust. & iur. lib. 2. cap.
 21. dub. 11. vbi hanc mate-

riam varios casus distin-
guens clarè explicat, & re-
soluit.

[* Quod modis com-
mitatur Monopolium, &
de eius pœnis latè Me-
noch. de arbit. cent. 6. cas.
309. Quando Monopoliū
sit contra iusticiam, & alia
de Monopolijs, Diana par.
2. resolut. moral. tractat. 8.
resol. 24. *]

EX §. XV.

SVM MAR IVM.

- 1 Privilegium Petri Secū-
di Civitati Barcinonæ
concessum super testamē-
tis sacramentalibus.
- 2 Plura de testamento sacra-
mentali remissivè.
- 3 An dictum privilegium ex-
tendatur ad alias Civi-
tates, & loca ultra Bar-
cinon.
- 4 Praxis huius privilegij in
Domo Civitatis.

5 Sententia super processu te-
stamenti sacramentalis.

6 Testamenti sacramentalis
forma.

7 Testamenti sacramentalis
cōsuetudo an obtineat tã
in testante Barcinonæ quã
extra, & num. 8.

7 Testamenti sacramentalis
privilegium an sit conces-
sum tantum civibus Bar-
cinonæ ubi vis testanti-
bus, vel etiam forensibus.

8 Testes duo an sufficiant in
testamento sacramentali.

9 Auctoris opinio circa hanc
questionem.

10 Testes duo sufficiunt in te-
stamento inter liberos, &
ad pias causas, & quando
agitur tantum de decla-
randa voluntate testato-
ris defuncti.

11 Testes in testamento sacra-
mentali an possint esse sce-
lissimi.

12 Monachus an sit testis ido-
neus circa legatum factū
suo Monasterio.
13 Examine in testamento, & alijs
& quando testes esse pos-
sunt ibid.

13 Libramentum super Altari
S. Feli.

- S. Felicis Martyris quare præstant testes in testamentis sacramentalibus.
- Iuramentum bellicum, siue batallicum præstabatur olim super Altari S. Felicis Martyris, ibid.
- 14 Testes super testamentis sacramentalibus quod iurēt infra sex menses, quare inductum sit.
- Oblitus quanto tempore formetur, & præsumatur, ibid.
- 15 Testes in testamento sacramentali an debeant esse rogati, & num. 17. ubi deciso, & num. 18. & nu. 20.
- 16 Testes in testamentis sacramentalibus esse rogatos multum interest, & quare, & num. 17. ubi deciso.
- 18 Testamenta sacramentalia reducta sunt ad ius gentium, quo sola voluntas defuncti cum animo testandi attenditur, cum sequenti.
- 19 Testum rogatus an, & quando iure communi exigatur in testamentis, & an præsumatur.
- 20 Testum rogatus in testamentis sacramentalibus multum minus requiritur tempore pestis, vel ad pias causas, ubi deciso.
- 21 Consuetudo testamentorum sacramentalium Barcinone est una ex legibus Gothorum quæ hodie in Cathalonia remanens.
- Leges Gothorum solo iure naturali assento uti quisque libere de bonis suis disposuisset, & legasset, ita ius esse voluerunt, ibid.
- 22 Notarij copia quamquam fuisset, an nihilominus valeat testamentum sacramentale.
- 23 Testamenti sacramentalis præcipuum requisitum quod constat de animo testandi.
- 24 Non sufficit testatorem noluisse disponere, nisi actum disposuerit.
- 25 Testamentorum sacramentalium priuilegium tenetur relaxare omnes solemnitates iuris civilis, & rem reducere ad ius gentium, & ad instar testam.

- stamenti militis, & inter
liberos, & ad pias cau-
sas: sed quo ad probatio-
nem, non quoad substan-
tiam testamenti.
- 26 Verba sola, Tehæredem fa-
cio, vel Bona mea tibi
relinquo, non sufficiunt
ad inducendum testamē-
tum sacramentale, nisi
alia concurrant quibus
constet de testandi animo,
& quæ, & ibi decisio.
- 27 Verba iocosa blandiendi, vel
iactandi causa non suffi-
ciunt ad testamentum sa-
cramentale.
- 28 Testes in testamentis sacra-
mentalibus si deponat de-
functum habuisse animū
testandi, non sufficit, nisi
reddans congruam ratio-
nem ex verbis testatoris,
vel alijs signis, & acti-
bus extrinsecis, & ibi
decisio.
- 29 Coniecturæ ex quibus infer-
tur testandi animus.
- 30 Testamentum sacramentale
valet ad exclusionē prio-
ris testamenti solemnis.
Testamētum solemne si præ-
cedit, maior probatio de
- animo testandi requiri-
tur in subsequenti testa-
mento sacramentali pri-
uilegiato, & speciali,
ibid.
- 31 Quibus in casibus secundum
testamentum reuocat pri-
mum, & in quibus non.
- 32 Testamentum sacramenta-
le an possit fieri ad inter-
rogationem alterius, &
num. 29.
- 33 Testamentum ad interro-
gationem alterius factum
ad valeat. Et an ad sug-
gestionem alterius va-
leat.
- 34 Et quid si testator nutu-
rantum, vel per signa con-
sentiat interrogationi,
vel per signa constet de
voluntate testatoris.
- 35 Et quid si concurrat impor-
tunitas interrogantis.
- 36 Testamenta, codicilli, lega-
ta, & fideicommissa quæ-
do nutu fieri possint.
- 37 Circa testamenta sacramē-
talia casus frequens de-
ciditur.
- 38 Testator si faciat exemplar
earum quæ in testamento
disponere præparabat, ta-
lis

lis breuiatura non habet
vim testamenti, nec codi-
cillorum.

39 Testator si coram testibus vo-
luntatem suam declara-
uerit dicens ut vocare-
tur notarius, ante cuius
aduentum postea decedit,
non censetur cum testa-
mento mori, etiam ad pias
causas.

40 De casibus quando testator
non perfecit testamen-
tam.

41 Distinctio optima Iacobi Cā-
cerij circa hunc casum.

42 Testamentum nuncupatiuum,
seu in scriptis, si solemnita-
tes deficient, an possit
ad sacramentale redigi,
& an valeat.

43 Priuilegium testamentorum
sacramentalium Barcino-
ne in quo differt à iure
communis.

44 Testamentum de iure aliud
est nuncupatiuum, & aliud
in scriptis, & utriusque
requisita.

45 Testamentum nuncupatiuum
quomodo fiat, & quomodo
in scriptis.

46 Notarius an possit sibi scri-

bere legatū in testamēto
cū distinctione resoluitur

47 Testamentum nuncupatiuum
ex sui essentia non requi-
rit scripturam.

48 Scriptura tam in testamen-
tis quam in contractibus
est ex accidentalibus que
possunt adesse, & abesse
preter subiecti corruptio-
nem.

49 Testamentum sacramenta-
le species nuncupatiui.

50 Testamentum sacramenta-
le consuetudinis, seu priui-
legij Ciuitatis Barcinonæ
est magis priuilegiatum
quam sacramentale iuris
communis, & quare.

§. XV.

Ciuitas Barcinonæ declarat
per sacramenta volun-
tates morientium.

N priuilegio Re-
gis Petri Secun-
di Ciuitati Barci-
nonæ cōcesso 23.

Idus Ianuarij 1283. vulgo
appellato,

appellato, *Recognouerunt Proceres in 2. volum. Constit. Catal. tit. de las consuetuds de Barcelona*, legitur capitulum 48. sub his verbis. *Item est consuetudo, quod si aliquis fecerit testamentum presentibus testibus in terra, vel in mari, ubicunque sit, in scriptis vel sine scriptis, seu suam ultimam voluntatem, etiam aliquo notario non presente in ipsa voluntate verbo tenus dicta, vel scripta, quod valeat ipsa ultima voluntas siue testamentum, dum testes qui interfuerunt ipsi ultima voluntati, vel testamento, infra sex menses ex quo fuerint in Barcinone, iurent in Ecclesia Sancti Iusti super Altari Sancti Faencis Martyris, presente notario, qui tunc testamentum cofecerit, & alijs personis, quod ipsi testes ita viderunt, & audierunt scribi, seu dici, sicut in illa scriptura continetur, siue in ultima voluntate verbo tenus ab ipso testatore dicta, & quod tale testamentum vocatur sacramentale.*

[* De testamento sacramentali Barcin. & eius

materia nouissime egit Fontanella *tom. 2. decis. 576. cum quatuor sequentibus. & ibi signanter tradit an causa ista horum testamentorum sacramentalium Barcin. possint ad Reg. Aud. euocari. Noster Canc. par. 1. variar. cap. 4. de testam. ex num. 20. cum pluribus sequentibus. in codic. add.* Et testamentum sacramentale, seu nuncupatiuum, aut coram testibus factum sine Tabeillione, an & quando sustineatur, & valeat, differit Flores Diaz *pract. qq. q. 1. num. 57.* & de testamento nuncupatiuo per tot. d. q. tractat, vbi multos casus resoluit. Et de probatione ultimæ voluntatis alio modo, quam per testamentum, Farinac. *in rep. ult. vol. q. 53. per tot.*

An privilegium Reg. Petri II. vulgo *Recognouerunt Proceres Barcinonæ* concessum, & signanter nostrum Caput 48. & cap. 12. extendatur ad alia loca ultra Barcinonam, & ad quæ loca, & quid de Ciuitate Gerund. Fontan. *tom. 2. decis. 578. ad*

4 *num. 18. vsque ad fin. * J*
 Praxis huius capituli est quod per præsentem hæredem offertur supplicatio Vicario Barcinonensi, qua narratur N. morti proximum coram personis fidedignis animo testandi declarasse suam vltimam voluntatem, instituendo hæredem P. & legando T. & rogando præsentem, vt sibi testes essent: ideoque dictus P. supplicat personas, quæ fuerunt præsentem, examinati iuxta formam priuilegiorum Ciuitatis Barcinonæ, & ipsarum informationem recipi, & declarari præfatam vltimam voluntatem vim validi, & solemnis testamenti sacramentalis habere, & in scriptis redigi, & consequenter prædictam hæreditatem adiudicari dicto P. & causam committi alteri ex Aduocatis Ordinarijs Domus Ciuitatis Barcinonæ (duo officia sunt creata priuilegio Regis Ferdinãdi vulgo nũcupato *de Regimine Ciuitatis Barcinonæ anni 1498.*) qui de præconio solito, & alijs

opportunitis prouideat iuxta stylum, & iustitiam administrat. Fit commissio huius causæ per Vicarium Barcinonæ alteri ex antedictis Aduocatis. & scriba est proprius notarius obtinens officium scribæ testamentorũ sacramentalium. Promissio subsequitur Aduocati Ciuitatis quod fiat præconium per loca solita Ciuitatis Barcinonæ quatenus interesse putantes compareant die t. (aliquando dicitur sexta, nõnũquam decima, & aliquoties decima quinta post præconium, arbitrio Iudicis) in Ecclesia Parochiali Sancti Iusti, & Pastoris in Capella Sancti Foelicis Martyris ad videndum iurare testes iuxta stylum. Fit, & publicatur præconium, & postea die statuta conueniunt in prædicta Ecclesia, & Capella Vicarius Barcinonæ, Aduocatus Ciuitatis, Scriba testamentorum sacramentalium, Rector, aut Vicarius Ecclesiæ Sancti Iusti, & testes, atque non nunquam partes aduersæ,

Y

quæ

quæ porrigunt supplicationes, & interrogatoria testium, & ibi Rector, aut Vicarius Ecclesiæ recipit iuramentum testium, & ipsi per dictum Assessorem examinantur. [* Isti testes debent omnes concordare in verbis formalibus, quæ testator protulerit, *Cod. fabr. tit. de fideicom. def. 15. **] & per eundem scribam depositiones illorum in scriptis rediguntur. Postea loco publicationis testium notarius coram omnibus alta voce legit omnes depositiones testium ipsis testibus presentibus, qui statim flexis genibus ante Altare Sancti Felicis iurant in suis dictis respectiue stare, & perseuerare. Fit processus ex istis actis, & per scribam ad Aduocatum Ciuitatis deferatur, qui ordinat sententiam in hunc modum. *Magnificus Regens Vicariam Barcinonæ visa supplicatione, &c. Viso, &c. Attento per informationem iuxta privilegia Ciuitatis Barcinonæ receptam, & alias constat*

*N. animo testandi declarasse, &c. his & alijs, &c. de consilio infra scripti Assessoris, & Aduocati Ciuitatis Barcinonæ sententiam pronuntiat, & declarat dictam ultimam voluntatem dicti N. sicut proximè dictum est, factam, & declaratam vim habere validi, & solemnis testamenti sacramentalis nuncupati, & in scriptis redigi debere prout redigi mandatur, & consequenter hereditatem dicti N. adiudicandam dicto P. fore, & esse prout cum presenti adiudicat cum iurium plenitudine: & quod fiat scriptura per G. Notarium publicum Barcinonæ Scribam testamentorum sacramentalium, quæ vocetur testamentum sacramentalem, in qua suam interponit auctoritatem pariter, & decretum. *Vt. R. Regens Vicar. Barcinonæ. Vt. X. Aduocatus Ciuitatis, & Assessor.* Demum præfatus notarius conficit prælibatam testamenti scripturam vigore huius sententiæ, cuiusmodi testamenti plures formæ*

apud eum reperiuntur, & duas tradit Marquilles in suis commentarijs manuscriptis ad privilegium *del Recognouerunt Proceres in d. cap. 48.*

7 Primum mouet Marquilles supra citato loco dubiū, an consuetudo nostri capituli 48. *del Recognouerunt.* obtineat in testante in Ciuitate Barcinonæ, & refert quēdam Raymundum Ballestarium qui tenuit non habere locum nisi in testante extra Barcinonā propter illa uerba ipsius capituli, ibi: *infra sex menses ex quo fuerint in Barcinona,* quæ quidem uerba hoc innuere uidentur. Sed subdit Marquilles locū etiam habere in testante Barcinonæ, ut ex lectura eiusdem consuetudinis constat maximè, ibi: *in terra, uel in mari ubicunque sit,* & ita asserit obseruari, & ita quoque sæpius ego uidi seruatum, & ut Aduocatus Ciuitatis Barcinonæ seruauit.

7 Iacobus Cancer *variar. resol. part. 1. in editione additionata cap. 4. num. 91.* censet

hoc priuilegium esse concessum Ciuibus Barcinonensibus ubiuis testantibus siue intus, siue extra Barcinonam: uerum hanc testandi formam esse inductam indistinctè testantibus Barcinonæ, etiam forensibus: itaque forenses modo prædicto Barcinonæ testantes hac consuetudine, etiam quo ad bona ubique existētia uti possent, sed cur non forenses extra Barcinonam testantes, ego non uideo, si in loco, & sub forma cōsuetudinis nostræ iurent testes, & redigatur in scriptis testamentum, & ita fieri uidi, & à Iurecōsultis consuli: nam hæc consuetudo non magis loquitur de ciuibus quam de forensibus, licet loquatur de Ciuitate Barcinonæ. [* Vide an obtent tradita per Fontanella tom. 2. decis. 178. num. 8. *]

Docet quoque Marquilles ubi supra citatus in casu nostræ consuetudinis sufficere duos testes ad testamenti validitatem per text. *in vsat. Accusatores in uers.*

Duo aut tres testes, tit. de testimonis. At Cancerius cum in diuersis partibus Cathalonix in testamentis nõ sufficiant duo testes, sed iuxta ius commune septem requirantur, vt in partibus Perpiniãni, Tarraconx, Gerunde, & Dertuzx, vt ipse notauit *par. 3. cap. 3. num. 174. & cap. 2. num. 409.* voluit *part. 1. in noua editione additionata cap. 4. num. 74.* in testamentis sacramentalibus de quibus agimus, non semper sufficere duos testes in casu nostræ consuetudinis, sed tantum in locis vbi duo sufficiunt in testamentis testes, veluti *Barcinonx*, non in alijs. Ego credo in casu nostræ consuetudinis semper sufficere duos testes, cum hoc casu res sit reducta ad ius gentiũ quo ad formam probatoriã, sufficiatque iuris gentium probatio, vt ipse Cancer. asseuerauit *in diet. cap. 4. nu. 76.* & nos inferius dicemus, & in ore duorum, vel trium stet omne verbum, vt sacre litteræ ostendunt, *Deuter. 17. Matth. 18. & cap. relatum*

r. nom. de testamen. sicut & 10 duo testes sufficiunt in testamento inter liberos, *leg. hac consultissima, §. ex imperfecto, C. de testam.* & in testamento ad pias causas. *d. cap. relatum, cap. cum esset, illo tit.* & quando non agitur de probanda, sed de declaranda voluntate defuncti, *Surd. cons. 356. nu. 8. & 9. lib. 3. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 36. num. 15. & 16. & idem Cancer. part. 3. cap. 3. nu. 174. & cap. 20. num. 410. & sequens.*

Insuper Marquilles vbi supra citatus asserit in casu nostræ consuetudinis testes esse debere masculos, & tales qui in testamento esse possunt testes, atque alias non valere testamentum. [* De hac questione latissime Fontanella tom. 2. decis. 580. ex num. 1. vbi decisiones pro masculis; & ex num. 16. vbi noua decisio pro foeminis in testamentis sacramentalibus. *] Super quo obseruandus est Hieronym. Zeualios *commun. cõtra commun. quest. 220. vbi an foemina*

næ in testamentis esse possint testes, ad utramque partem differit, Iul. Clar. in §. *testamentum quæst. 55. Michael. Crassus §. testamentum quæst. 18. Cæsar. variar. par. 3. cap. 2. num. 231. & part. 1. in editio. addition. cap. 4. nu. 3. ubi resoluit iure Canonico, & sic in Cathalonia foeminas in testamento non posse testes esse, nisi ex numero aliorum testium fides suppleretur, & ex aliorum legitate. Spino. in spec. testam. gloss. 31. principal. de testib. nu. 16. & num. 42. ubi ex multis probat, & tenet foeminas, etiam de iure Canonico nõ posse esse testes in testamento, nisi ad pias causas. [* Flores Diaz pract. 99. q. 1. num. 22. ubi quod foemina nec in testamentis, nec in causis criminalibus, nec in re gravi possunt esse testes. *] Contra tamen opinionem dicti Marquilles videndus Vasq. de success. progress. lib. 2. §. 11. nu. 72. Farinac. de opposition. contra personas testium quæst. 59. casu 3. limit. 7. num. 80. Deci. in*

leg. foemine nu. 31. de reg. iur. [* Mulieres in testamentis ad pias causas posse esse testes, & an duo sufficient, tradit Diana resol. mor. par. 7. tract. 6. resol. 17. Item in testamento inter liberos foeminas posse esse testes; & nõ requiri in eo rogitum testium, notat Michael Crassus rec. sent. §. testamentum, quæst. 11. num. 4. 5. & 6. ubi etiam, quod duo testes sufficient in testamento inter liberos: Et an Monachus sit idoneus testes de legato factio suo Monasterio, Farin. in reper. ult. volum. quæst. 53. num. 11. *] Idem observat Marquilles eodem loco quare in casu nostræ consuetudinis præstetur iuramentum super dicto Altari Sancti Felicis Martyris, & subdit propter antiquam consuetudinem Barcinonæ, quia super hoc Altari præstari solebat iuramentum bellicum, quod vocat iuramentum batallio, & etiam iuramentum Iudeorum super plagis. Nam quod consuetudo voluit infra sex menses

mensis iurare testes, hoc forte voluit ad vitandam obliuionem, quæ paruo tempore formatur in teste, *ad tradita per Cornel. conf. 261. num. 12. sub littera L. vol. 4.* vbi ait non esse facile retinere interrogationem super negotio post lapsum alicuius notabilis temporis, *Cephal. conf. 164. num. 5. vol. 2.* *Bossi, in prax. tit. de respons. à reo faciend. num. 5. lul. Clar. in prax. crimin. §. fin. quæst. 60. versic. & generaliter, Menoch. de recup. remed. §. num. 53. & conf. 98. num. 34. volum. 1.* nam memoria sæpè vacillat, & labitur, eamque sensim fugaces dies, & anni furantur, vt inquit Ioan. Petrus Bimus *conf. 277. nu. 47. vol. 3.*

15

Quæro in casu nostræ consuetudinis an testes debeant esse rogati. Dic quod non debent esse rogati, sic enim receptum est per nostrum *cap. 48. Del Recognouerunt Proceres*, circa testium rogatum iuri communi derogari, ita vt necessarius minimè sit: & probat in ipsis

terminis nostri priuilegij, *Celsus Hug. conf. 116. num. 1. 2. 3. & 7.* qui cum Barcinonæ præsens esset, casum habuit in testamento Iacobi Bastida Ciuis Barcinonæ. Veruntamen plurimi inter- 16 est, quod rogati sint testes, quia ex hoc conuincitur defunctum potulisse animo testandi verba quæ dixit, cum alias hoc sit difficilius probationis. Vtrumque probatur ex conclusione Regij Senatus 26. Septemb. 1586. referente Sabater facta inter facta inter Petrum de Iunyent, & Nob. Ioannem Iunyent, quæ dicitur, quod licet testium rogatus ad validitatem similium testamētorum sacramentalium non sit necessarius, cum sufficiat quocunque modo constet de voluntate testatoris iuxta disposita in priuilegio *Recognouerunt Proceres Regis Petri cap. 48. incipienti. Item est consuetudo*: attamen talis conuocatio, & rogatus testium declarat animum disponendi: quia qui testes conuocat, testari vult.

17

18 In alia quoque Regia
 conclusione 17. Maij 1610.
 referente Senjust facta in-
 ter Ioannem Borrell, & Mi-
 chaciem Puigjaner in voto
 Cancellarij Agullana, quod
 in hoc dictæ conclusioni nõ
 aduersatur, dictum fuit,
 quod rogitus testium iuxta
 priuilegium *Recognouerunt*
Proceres, non est necessarius
 in testamēto sacramentali,
 sed res reducitur ad ius gē-
 rium secundum quod sola
 voluntas cum animo testan-
 di atcreditur. Confirmat quo-
 que ista Canc. in terminis
 nostræ consuetudinis *par. 1.*
in edition. additionata cap. 4.
num. 74. cui adde num. 17. in
 19 *su.* sicut de iure in testamē-
 to militis non requiritur te-
 stium rogitus, *leg. diuus, ff.*
de milit. testam. §. plane in lit.
cod. & sicut de iure commu-
 ni secundum multorū DD.
 sententiam non est necessa-
 rius in testamento ad pias
 causas, licet alias de iure
 quoque Canonico regulari-
 ter exigatur, vti verumque
 tradit Spino. *in spec. testam.*
g'loss. 31. princip. nu. 29. & nu.

45. & 46. [** Tradit etiam*
Flores practicar. qq. quest. 1.
num. 19. Et ad præsumatur
rogitus testium num. 21. *]
 Multo minus requireretur
 20 testium rogitus in similibus
 testamentis sacramentalibus
 per dictum priuilegium si
 fierent tempore peltis, vel
 ad pias causas, quemadmo-
 dum his concurrentibus, li-
 cet testes non fuissent roga-
 ti, fuit declaratum conclu-
 sione facta in Regio Consu-
 lio 9. Octobr. 1592. referē-
 te Oliba inter Margaretam
 Pla, & æconomum Mona-
 sterij Sanctæ Catherinæ va-
 lidum testamentum sa-
 cramentale tempore pe-
 stis factum, & scriptum in
 quodam papyro loco me-
 morialis per fratrem Con-
 uentualem prædicti Mona-
 sterij, hoc modo, quod te-
 stator petijt venire dictum
 fratrem, & illum rogauit,
 quod scriberet suam omni-
 modam voluntatem, & ip-
 se frater per capita illam
 scripsit, videlicet legata
 pia, & quod bona reliqua re-
 linquebat eidem Monaste-
 rio

rio pro suffragijs animæ suæ,
& quod reuocabat alias vl-
timas voluntates, & frater
ille legit dictum memoriale
volente, & approbante con-
tenta in eo, dicto testatore,
& præsentibus duobus te-
stibus, qui tamen non fue-
runt rogati.

- 21 Ratio bona prædictorum
esse potest, quia nostrum
*capit. 48. del Recognouerunt
Proceres, vt testatur Mieres
in const. confirmans, Curia Re-
gis Alphonfi Quarti quæst. 4.
dictæ Curia num. 32. fol. 13.
pag. 4. collat. 11.* est vna ex le-
gibus Gothorum, quæ ho-
die in Cathalonia remanēt,
quæ leges Gothorum solo
iure Naturali attento, vti
quisque de suis bonis liberè
disposuisset, & legasset, ita
22 ius esse voluerunt. Nec cre-
derem admittendam ad
capit. 48. interpretationem
quam à quibusdam Aduo-
catis pro suis clientibus ex-
pendere vidi, vt solum locū
habeat, prælibatumque te-
stamentum fieri liceat, quā-
do non habetur copia nota-
rij, coram quo testator suā

voluntatem explicare po-
tuerit.

Præcipuum requisitum 23
ad validitatem testamenti
sacramentalis, de quo agi-
mus in casu nostræ consue-
tudinis, seu privilegij est,
quod constet defunctū ver-
ba quæ dixit, declarando
suam voluntatem, protulisse
se animo testandi. [* Nec 24
etiam sufficit testatorem vo-
luisse disponere, nisi dispo-
suerit actu, *leg. quidam cum
filium, Dig. de hæred. instit.
Cancer par. 3. cap. 20. nu. 417.
& 418. & d. num. 407.* con-
ducit nosabiliter *tex. in leg.
si testamentum 8. Cod. de inst.
& subst. vbi si testator inti-
tuere dicat hæredem sub
conditionibus infrascriptis,
& sub forma declaranda in
alia scriptura, & dictæ con-
ditiones nō leguntur in te-
stamento, nec dictam scrip-
turam morte præuentus di-
miserit, nihilominus valet
institutio sine dictis condi-
tionibus, & sine dicta for-
ma. * 7* Nam licet illud 25
privilegium censeatur re-
laxare omnes solemnita-
tes

res iuris civilis in testamen-
tis condendis, remque redu-
cere ad ius gentium, & ad
similitudinē testamenti mi-
litaris, & inter liberos, & ad
pias causas vt ita receptum
est; hoc tamen intelligitur,
quoad probationem, non
quoad substantiam testamē-
ti, quæ consistit in animo de
liberato, & voluntate testā-
26 di. Sic in d. concusione an-
ni 1586. referente Sabater
concludit quod verba sola.
*Ego te heredem facio, vel bo-
na mea tibi relinquo*, non suf-
ficiunt ad inducendum te-
stamentū sacramentale, nec
per illa probatur disponen-
di animum habuisse defun-
ctum, etiam si verba probē-
tur plenè per duos, vel tres
testes, nisi alia concurrāt,
videlicet quod defunctus
protulerit ea verba delibe-
rate, & animo testandi ac
disponēdi, quia animus col-
ligi potest ultra verba ex fa-
ctis, vt defunctus cum esset
infirmus, & in discrimine vi-
tæ constitutus, & nullos ha-
beret in promptum nota-
rios ad suum testamentum

recipiendum, protulerit ea
verba, & rogauerit testes
pro dicta dispositione faciē-
da, nam (subdit inferius) pri- 27
uilegium del Recognouerunt
Proce. es. cap. 48. requirit
quod constet de voluntate te-
statoris, & quod verba in
actū testandi prolata sint, &
non otiose, blandiendi, vel ia-
ctandi causa, prout plerumq;
aliqui faciunt præ gaudio, &
letitia alicuius ac blandiendi
animo, & non disponendi di-
cendo. Ego te heredem facio,
vel, bona mea tibi relinquo.
Corroborat quoq; hæc Can. 28
cer dict. cap. 4. ex num. 75. vs-
que ad num. 85. vbi num. 76.
& 77. extendit vt neque
sufficiat, quod testes depo-
nant defunctū habuisse ani-
mum testandi, nisi reddant
congruam rationem ex ver-
bis testatoris, vel alijs signis,
& actibus extrinsecis vnde
colligitur id possit, & ita
præter decisionem quā Cā-
cerius allegat, vidi meo tē-
pore in Regia Audientia
declaratum reuocando pro-
uisionem Aduocati Ciuita-
tis, qui sisus in dictis testium

qui asserebant defectū verba sua ipsis presentibus protulisse testandi animo, dicēdo, quod instituebat hæredem quendam militem Villæ Ceruariæ propinquū suum, sententiam dixerat pro testamento mandans in scriptis redigi, & publicari. [* Hanc decisionem refert Fontanella *tom. 2. decis. 578. num. 3.* & suum sensum aperit. *]

29 Coniecturas ex quibus deducitur, & infertur testandi animus, quæ pauca admodum sunt, prosequitur ibi Cancerius *vbi supra*, & Menoch. *de præsumpt. lib. 4. præsump. 8. num. 37.* & *de arbit. iudic. casu 496.* Maynar. *decis. 15. num. 16. lib. 5.* Crateu. *conf. 117.* Flores Diaz de Meña *lib. 1. var. 99. quæst. 1. Māric. de coniect. ultim. lib. 2. tit. 15. num. 16.* Adde Stephan. Gratian. *discep. foren. 550. nu. 14.* & 56. vbi docet quando verbum *volo* disponat. [* Quando verbum *volo* disponat, Mantica *de coniectur. ultim. volunt. lib. 6. tit. 14. num. 17.* *]

Illud verum est, quod 30 quamvis quando præcedit testamentum solenne, & subsequitur sacramentale privilegiatū, & speciale, magis enixe debeat constare de animo testandi in sacramentali testamento, tamen si cōstet, valet hoc sacramentale privilegium, & speciale etiam ad exclusionem prioris testamenti solennis ex Magonio *decis. 32. num. 33.* Franc. Becci. *conf. 86. num. 2.* Ioan. de Anania *conf. 57. in fin.* & fuit ita decisum in nostra Regia Audientia referente Sabater 29. Iunij 1591. in causa inter Nobilem Stephaniam Requesens ex vna, & D. Ioannem de Vilanoua ex altera. [* Probatur ex Mantica *de coniect. ult. vol. lib. 6. tit. 2. num. 17.* & 19. Ramon. *conf. 95. num. 115.* & 116. Cancer *par. 1. cap. 4. num. 92.* Sed pro contrario vide Cancer *par. 3. cap. 20. num. 422.* Et vide distinguētem Michael Crass. *rec. sent. §. codicillus num. 14.*

Si in primo testamento 31 est instituta pia causa, nō re-

uocatur per secundum imperfectum, in quo sunt instituti filij, Aloyf. Riccius in *praxi resol.* 380. num. 3. vbi etiam asserit, quod si secundum testamentum est solenne, & perfectum, reuocatur primum, vbi pia causa est instituta.

Et duobus testamentis inter liberos factis, præualet secundum, etiam minus solemne, si sit liberis fauorabilius, & magis iuri conforme, Fontanel. *tom. 1. decis.* 203. *]

32 Aliam interpretationem inuenio ad nostrum priuilegium, seu consuetudinem dicti cap. 48. in d. Regia conclusione anni 1610. referente Senjust in d. voto Cancellarij Agullana, quod Regiæ conclusioni in hoc non est contrariū, dum asserit iuxta idem priuilegium *del Recog. nouerunt Proccres*, posse testatorem ad interrogationē alterius suam declarare uoluntatem, nec idē minus ualidum esse testamentū, quia in d. priuilegio sola declaratio uoluntatis animo testan-

di requiritur, nec aliqua sit distinctio si motu proprio suo, vel ad interrogationem alterius illam aliquis declarauerit, & ibi lex non distinguere debemus. Et quod possit hoc testamentum fieri ad interrogationem alterius probat *gloss. in verb. quē admodum in leg. iubemus*, C. de testamen. Menoch. de *presumpt. lib. 4. presump. 8. nu. 2. & 10.* & sufficit pro ualiditate testamenti, etiam solennis, ut testator respondeat per uerba *Si si*, vel *Nono*, ut tradit Alex. *conf.* 12. num. 6. *vol. 1. & conf.* 33. *lib. 2. Afflict. decis.* 143. num. 3. Gamma *decis.* 46. & ibi addit. Blasij Flores, Camil. Borrell. *conf.* 37. num. 15. & 16. & *conf.* 44. num. 36. & 37. Gratian. *tom. 5. discept. foren. cap. 843. num. 29.* [* Testamentum ad interrogationem alterius factum an ualeat, multis distinguit Intrigl. *decis. Sicil.* 34. fusè declarat Farinac. in *reper. ult. vol. quest.* 58. per tot. Canc. *par. 1. cap. 4. nu. 33.* explicat Mich. Crass. *rec. sen. S. institutio, quest.* 17. à nu. 5.

Flores *pract. qq. quest. 1. nu.*
52. 53. & 54.

Testamētum ad interro-
gationem alterius cōditum
non valet si aliud prius à te-
statore sine interrogatione
factum esset, secundum ali-
quos DD. vt obseruat Can-
cer *part. 1. cap. 4. num. 84. &*
num. 133.

Testamentum ad sugge-
stionem alterius præsertim
si testator sit moribundus,
an & quando valeat, vel nō
valeat, Canc. *dict. cap. 4. ex*
num. 133. cum aliq. seq. *]

34 Imò sufficit, quod testa-
tor nutu consentiat inter-
rogationi, Cels. Hug. *conf.*
120. num. 33. & 34. Anton.
Gabr. *commun. conclus. lib. 4.*
tit. de testamen. concl. 2. nu. 1.
Roman. conf. 306. num. 2. & 6.
Simon de Petr. *de interpret.*
vl. volun. lib. 2. interp. 1. du-
bit. 2. solut. 1. nu. 51. [* Con-
trarium docent ad institu-
tionem heredis, Farinac. *in*
repert. vl. im. volun. quest. 58.
num. 18. & Flores dict. quest.
1. num. 56. *] Et quod de
iure Canonico testamētum
solenne valeat, etiam si per

signa constet de voluntate
testatoris, refert plures ad-
ditio *litt. D. ad decis. Hie-*
ronymi Magonij Lucen. 32.
Quidquid aliud sit, quando 35
concurrit importunitas in-
terrogantium, Menoc. *conf.*
45. num. 35. Clar. in §. testa-
mentum quest. 37. num. 7.

[* Testamentum metu 36
fieri non potest etiam inter
liberos, sed potest metu fie-
ri ad pias causas, Mantica *de*
coniect. vl. vol. lib. 6. tit. 3. nu.
15. & tit. 2. num. 4. Codicilli
provt etiam legata, & fidei-
commissa metu fieri pos-
sunt. Idem Mantica *dict. lib.*
6. tit. 4. num. 1. videndus de
his Crassus *rec. sen. §. institu-*
tio, quest. 17. num. 2. 3. & 4.
Et quod testamentum ad
pias causas metu fieri pos-
sit, notat Riccius *in praxi*
resol. cap. 421. *]

37 Propono casum frequen-
tem, quem egregia *decis.*
221. sui Senatus resoluit An-
thonius de Gamma. Ægro-
tus in discrimine vitæ posi-
tus ab amico interrogatus
an vellet facere testamen-
tum, respondit bona sua esse
se

se Perri, seque Petrum vel sibi hæredem, & iussit Ta bellionem ad testamentum conficiendum accersiri, qui cum ad domum eius peruenisset, iam infirmus animam efflauerat, & obierat. Decidit præfatus Senatus contra testamentum declarando defunctum ab intestato decessisse. [* Adde Flores *præcticar. qq. dict. quæst. 1. num. 42. **] Quam sententiam amplectitur ibi Gama, quoniam si testator faceret exemplar eorum quæ in testamento præparabat disponere, talis breuiatura non habet vim testamenti, nec codicillorum, *leg. fidei commissa 2. vers. 1. delegat. 1. leg. ex ea in princip. ff. de testam. ex quo inferebat Dec. conf. 159. num. 4.* quod si testator coram testibus declaravit voluntatem suam dicens ut vocaretur notarius, illa declaratio voluntatis censeatur potius præparatio testamenti quam testamētum & idēo decedens cum prædicta declaratione non censeatur cum testamento mori

nec declaratio illa vim codicillorum habet, secundum eundem Decium *conf. 488. num. 2.* Carol. Ruin. *conf. 2. nu. 2. lib. 3.* ita ut nec ad pias causas testari visus sit secundum Oldrad. *conf. 119.* & tradit Couar. *in cap. relatum num. 9. de testam.* Secundum d. decisionem 221. Antonij de Gamma reperi notatum pronunciaſſe pluries nostrū Regium Senatum Cathalonie scilicet referente Ioan. Amell, & Nob. Ludouic. à Peguera, & alijs Doctoribus Regij præfati Concilij.

[* De easibus quando testator non perfecit testamentum, videndus Michael Crass. *rec. sen. §. testamentum quæst. 12. **]

At Iacobus Cancerius p. 41 *1. in editio. additio. dict. cap. 4. num. 96. 97. & 98.* qui nihil intactū reliquit, quam non meminit allegatæ decisionis 221. Antonij de Gamma, nec aliarum nostri Senatus, hunc discenti articulum, & cum distinctione concludit, quod si constat testatorem protulisse aliqua

aliqua verba dispositiua animo tunc testandi quamuis postea petat notarium, & ante eius aduentum moriatur, habetur illa voluntas pro perfecta respectu voluntatis, & esset testamentum validum sacramentale: veruntamen si primum petijt notarium, & postea protulit verba dispositiua declaratoria suæ uoluntatis, & antequam notarius accedat, moriatur, esset illa dispositio imperfecta respectu voluntatis, sicque nec fauore piæ causæ, liberorum, aut militis valeret neque ut testamentum sacramentale, & subiungit in dubio dispositionem huiusmodi testatoris ante aduentum, & rogatum notari factam habendam esse tanquam imperfectam respectu voluntatis, nisi ubi testamentum esset scriptum, vel subscriptum manu testatoris. [* Vide de hoc Articulo circa testamentum inter liberos Crescentem *decis. 3. de testam.* & *Crass. rec. sent. §. testam. quest. 12. num. 6. *]*

Controuersia est inter DD. an testamentum nuncupatiuum, seu in scriptis, si solemnitates deficiant, possit ad sacramentale redigi, negat *Gamma decis. 62. nu. 9. cum seqq.* affirmant uero *Mantica de coniectur. ultim. voluntat. lib. 1. tit. 6. num. 7.* *Spino in specul. testa. in gloss. rubric. par. 2. num. 34.* & ita sentire videtur noster *Cancer dict. cap. 4. num. 98.* [* Testamentum in scriptis confectum si non habet omnes solemnitates an valeat ut nuncupatiuum, Tòdutus *Sanleg. resol. ciuil. lib. 2. cap. 82.* *Crass. rec. sent. §. testamentum, quest. 10. *]*

Demum ut materia huius §. liqueat, exponendum dixi priuilegium nostri cap. 48. de quo agimus, in quo differat à iure communi, sed quid plus tribuat quam ius commune. Et dico de iure communi duplex esse testamentum scilicet alterum nuncupatiuum, & alterum in scriptis, ut obseruante DD. in leg. hac *consultissima, §. per nuncupatiuum, C. de testamentis.*

stamen. quid vnum quodque sit, & cuiusque requisita benè docet Spino *in spec. testam. in glos. rubric. part. 2. nu. 28. & 28. & glos. 31. principali num. 33. & num. 20. cum sequentib.* & Stephan. Gratia. *discept. forens. tom. 5. cap. 973.*

[* Adde Crassum *rec. sent. §. testam. quæst. 10.* vbi benè declarat. *]

45

Testamentum nuncupatiuum fit à testatore coram testibus requisitis, & Tabellione, declarata manifestè coram omnibus voluntate testantis, quod vulgari sermone in Regno Castellæ appellatur *testamento abierito*. [* Hanc definitionem testamenti nuncupatiui tradidi ex Spino *loco cit.* quem tamè (vt postea vidi) reprehendit Fontanella *tom. 2. decis. 576. num. 4.* dum requirit Tabellionem. *] At verò testamentum in scriptis fit à testatore explicata voluntate sua scriptum manu sua, vel alterius, quod sic clausum tradit Tabellioni coram testibus requisitis, & insuper septem subscrip-

nes testium, & ipsius testatoris apponuntur, & vocatur in dicto Regno *testamento cerrado*. Quia testes nihil ex contentis in eo intelligunt, nec sciunt neque ipse Tabellio.

[* Ex distinctione quâ 46 hic trado inter testamentum nuncupatiuum, & testamentum in scriptis infert Mantica *de coniect. ultim. volunt. lib. 1. tit. 6. num. 5.* quod Notarius potest sibi adscribere legatum in testamento nuncupatiuo, secus in testamento in scriptis. *]

Sed quia testamentum 47 nuncupatiuum de sui scientia non requirit scripturam, vt ex communi sententia resoluit Spino *vbi supra dict. par. 2. nu. 29.* vbi subdit scripturam in testamento non esse ex natura actus, sed ex accidenti, & sic ex voluntate testatoris volentis suam voluntatem in scriptis redigi quemadmodum, & reliqui actus qui celebrantur inter viuos, in scriptis constituuntur potius ex voluntate contrahentium, quam ex natura

natura ipsorum actuum qui scripturam non desiderant, vt in princip. *Instit. de empti. & vendit.* est enim scriptura tam in testamentis quam in reliquis contractibus ex accidentalibus, quæ possunt adesse, & abesse præter subiecti corruptionem, vt tenet in *dict. princip. instit. de empt. & vendit.* quam esse communiter approbatã testantur relati per eundem

- 49 Spino *ubi supra dict. par. 2. num. 30.* idè per testamentum nuncupatiuum nõ excluditur sacramentale, quia est species nuncupatiui, sicq; mirum non est quod dicat Cancerius in *d. cap. 4. nu. 72.* testamentum sacramentale innumeris sententijs fuisse appellatum *nuncupatiuum*, & est de iure communi notum, & validum, si essentialibus requisitis non deficiat, Mantica *de coniect. ult. volunt. lib. 1. tit. 4.* Stephan. Gratian. *disceptat. forens. cap. 550. vol. 3. C. Fabri. lib. 6. tit. 22. de fideicommiss. de finit. 15.*
- 50 Veruntamen testamentum sacramentale nostri priuile-

gij *del Recognouerunt*, est magis priuilegiatum, quia receptum est vt in multis iuri communi deroget, quod significauit Cancer in *dict. cap. 4. nu. 73.* ideoque supra ostendimus per illud priuilegium rem esse redactam ad ius gentium, & relaxari omnes solènitates iuris civilis, neque rogatum testium esse necessarium.

EX §. XVI.

SVMMARIVM.

- S**aluus conductus deferentium victualia ad Civitatem Barcinonæ ex priuilegijs Petri Secundi.
- 2 Alius eorundem saluus conductus ex priuilegio Petri Tertij.
- 3 Securitas à Constatino Imperatore concessa nauicularijs annonã ad aliquem populum transfuentibus.

- 4 *Naucularij victualia trāsferentes, onera Reipublicæ subire non tenentur.*
- 5 *Mercatorum domus ab onere hospitandi milites, exemptuntur.*
- 6 *Obseruantia priuilegiorum victualium Barcinonæ ex pluribus Regijs decisionibus.*
- 7 *Doctores qui agunt de priuilegijs victualium Ciuitatis Barcinonæ.*
- 8 *Sindico Ciuitatis Barcinonæ solo verbo creditur in Curia Vicarij eiusdem, asserendo aliquem victualia deferre ad ipsam Ciuitatem.*
- 9 *Seruus gaudet guidatico victualium Ciuitatis Barcinonæ ex Regia decisione.*
- 10 *Priuilegia Locorum specialia ignorari possunt: non tamen si sint clausa in corpore iuris.*
- 11 *Priuilegium Petri Tertij de deferentibus victualia ad Ciuitatem Barcinonæ declaratur ex Iacobo Marquilles.*
- 12 *Priuilegia guidatici victualium Barcinonæ procedunt etiam in debitis iuratis, & cum clausulis guarentigijs, & cum renuntiatione omnium gratiarum, & priuilegiorum.*
- 13 *Et an in censualibus, & vicarijs.*
- 14 *Non in mercantilibus.*
- 15 *Nec quando agitur in vim reconuentionis.*
- 16 *Obtinent verò, quando agitur debitor per viam iactatorum.*
- 17 *Priuilegia guidatici victualium Barcinonæ an obtineant in debitore suspecto de fuga. Dispositio l. i. C. nundi. an procedat in debitore suspecto de fuga, ibid.*
- 18 *Priuilegia guidatici victualium Barcinonæ an Ecclesiasticæ quoque Potestates seruent.*
- 19 *Et qua ratione.*
- 20 *Ædilis Barcinonæ an cognoscat de causis Clericorū circa concernentia sui officium.*
- 21 *Edicta Principis secularis reprobantia arma proditoria, & pacis publicæ perturbatiua an ligent Clericos.*

- 22 Clerici in concernentibus politicam temporalem, eundem cum laicis habent Rectorem Principem secularem, cuius legibus gubernantur.
- 23 Clerici tenentur seruare statuta secularia moderantia pretia rerum, & contraueniendo mortaliter peccant.
- 24 An pretia victualium debeant taxari à Republica, vel arbitrio vendentium relictui.
- 25 Clerici quando tenentur seruare statuta secularia, obligantur ex vi rationis naturalis, & contrafaciendo puniuntur per suos Iudices Ecclesiasticos, neque poena ipsorum statutorum.
- 26 Guidatico victualium Barcinonae gaudent infideles, hostes, fures, alijque facinorosi, & an latrones publici, & monetæ falsæ fabricatores, & alij qui per iura patriæ guidari prohibentur.
- 27 Et an inimici Domini Regis, & quid si fuerint rebelles.
- 28 Et an qui contra Ciuitatem Barcinonæ deliquerunt.
- 29 Et an qui post guidaticum delictum perpetrarunt.
- 30 Saluusconductus an ad futura delicta extendatur.
- 31 Saluusconductus presumitur animo delinquendi petitus, quando paulo post quis delinquit.
- 32 Saluusconductus victualium Barcinonæ non suffragatur, si probetur reorum fraus, ubi decisio.
- 33 Securitas non inuat si dolo impetrata sit, vel cum quis illa abutitur.
- 34 Guidaticum non prodest debitori post executionem inceptam, vel habitam notitiam petite securitatis iudicij contra eum.
- 35 Guidaticum victualium Barcinonæ an prodest tradito manuleuæ, & relaxato à carceribus cum fideiussoribus, & cautione de se representando.
- 36 Captus an dicatur traditus manuleuæ, & relaxatus à carcere cum fideiussoribus, & cautione de se representando.

presentando, *ibid.*

37 *Guidaticū non valet quando eo consilio impetratur, vt impetrans delinqueret.*

38 *Guidaticum victualium Barcinonæ an locum habeat si naui vi ventorum præter mercatorum intentionem ad orā Ciuitatis proiecta fuit, & num. 35.*

39 *Gabella non debetur, si naui vi ventorum, vel fugiens propter piratas de vno territorio in aliud ad portum venit.*

40 *Pæna non committitur, si naui vi fortune in portum prohibitum venit.*

41 *Sed quid si mutato consilio.*

42 *Priuilegia saluicōductus victualium Barcinonæ an sint fauorabilia, vel odiosa*

43 *Fauorabile probatur ex principali ratione concedentium, vel statuentium priuilegium, vel statutum.*

44 *Saluicōductus victualium appellantur potius beneficia quam priuilegia.*

45 *Et latè sunt interpretanda.*

46 *Guidatus guidatico victualium Barcinonæ tempore citationis non tenetur comparere.*

47 *Priuilegium Ciuitatis Barcinonæ vulgo dictum, vi vel gratis.*

48 *Et sententia Regia illud confirmans, & qualiter hæc obseruentur, & declarentur ex decisione Regiæ Audienciæ.*

49 *Penuria annonæ existente in Ciuitate, licet citra speciale priuilegium apprehensiones facere frumentorum.*

§. XVI.

Ciuitas Barcinonæ pro ciuium victu debitoribus & delinquentibus tribuit securitatem, & cogit omnes.

EX Petrus Tertius suis priuilegijs Ciuitati Barcinonæ cōcessis, altero 8. Chalendas Iunij 1337. & altero 6. Martij

tij 1635. quæ in 2. volum. *Constit. Cathalonix lib. 2. tit. 17. de guarges*, quasi iura Patriæ, nō minus quam totius Principatus Cathalonix inuolabiliter obseruanda leguntur, cupiens in magnum præfatæ Ciuitatis fauorem omnes allicere ad traducendum in eam à toto terrarū orbe victualia, plenissimam sub Regia fide indulgit securitatem, & saluum conductum omnibus, etiam exteris, siue delinquentibus, siue debitoribus, & inimicis quoque Regiæ, imò etiam Diuinæ Maiestatis, & infidelibus, & illarum personis, mercibus, rebus, & nauibus, lignis, vel armentis, aut animalibus, qui frumenta, vel alia quæcumque victualia per terram, vel per mare ad Ciuitatem iam dictam appellerent, itavt nec capi, nec publicari, seu confiscari, vel etiam detineri, aut quacunque iniuria, seu molestia affici vlla ratione, vel causa possent, & cum his etiam inimici Domini Regis actu contra eum bellum geren-

tes, victualia tamen ad Ciuitatem Barcinonæ transfuehentes ponuntur sub fide, protectione, & saluaguardia Regia, ac si essent veri Naturales, & vassalli sui in eadem Ciuitate populati.

His privilegijs Rex Petrus Tertius auxit aliud privilegiū antecessoris sui Petri Secundi eidem Ciuitati concessum 3. Idus Ianuarij 1283. vulgo dictum *Reconouerunt Proceres*, sicut in 2. volum. *Constit. tit. de las consuetuds de Barcelona*, vbi sub cap. 13. Rex Petrus Secundus, quod iam ex antiqua consuetudine Barcinonæ receptum erat, confirmat, ne victualia quæ ad prædictā Ciuitatem ducuntur, nec pretium de ipsis habitum, nec mercimonia inde empta, neque ligna, vel iumenta quibus dicta victualia afferuntur, pignorentur, vel retineant, nisi in contractibus Barcinonæ celebratis.

Extendit quoque legem Cōstantini Imperatoris quæ est 1. *de nauicularijs lib. 11. C.* per quam nauicularij, seu

nauicle-

naucleri annonarias species transferentes, plena ad eundum, & redeundum securitate potiuntur. Hæc tamen securitas à violentia, & iniuria tantum est, vt explicat *Gloss. ibi, in verb. securitate.*

4 Sunt enim in iure huiusmodi nauicularij, seu magistri nauium victualia ad aliquè populum transportâtes valde favorabiles ita vt onera Reipublicæ subire minimè teneantur, *leg. 3. §. negotiatores, ff. de iure immun. leg. 1. & tot. tit. de nauicular. lib. 11. C. & ob eam rationem domus mercatorum ab onere hospitandi milites eximuntur, leg. pen. & leg. in qualibet, C. de merc. lib. 12. notat Ioan. de Heuia Bolaño in labyrinth. commerc. lib. 3. cap. 4. num. 60.*

5 Præcitata prinilegia victualium Barcinonæ sunt in viridi obseruantia, & pro eis scœpius nostri Regij Senatores sententias pronunciarūt ac signâter 26. Aprilis 1602. in fauorem Philippi Fornier vuentibus Fontaner, Salbà, & Seniust, & 11. Maij

1611. in fauorem Lucae Fabiani referente Ioã. Magarola, & an. 1632. in fauorem Iuliani Larnech vuentibus Astor, & Guerau, in qua vltima causa pro Syndico Ciuitatis pataocinium præstiti & iuris allegationes edidi, & in omnibus istis causis Syndicus Ciuitatis (vt semper solet) se opposuit, & simul in eius fauorem prodierunt sententiæ. Alias pro Ciuitate sententias, & varios casus in terminis eorundem priuilegiarum decisos referunt, & fusè de ipsis priuilegijs diserunt Iacob. Marquil. in commentarijs ad dict. priuileg. del Recognorunt dict. cap. 13. Mich. Ferrer 3. part. obserua. à cap. 364. cum 6. sequenti & par. 1. de obseruantia gener. Gubernat. Vicereg. cap. 57. Iosephus Ramon. conf. 11. & 12. Petr. Fontanel. tom. 1. dec. 233. & dec. 207. D. Acasti. de Ripoll variar. resol. cap. vlt. de executio. censual. à nu. 191. vsq. ad nu. 197. [* Idem Ripoll in tractat. de regal. cap. 42. à num. 24. vsque ad num. 33. *]

8 Imò adeò prædictorum
 priuilegiorum obseruantia
 viger, & tanta est, quod in
 Curia Vicarij Barcinonæ si
 bonis alicuius deferentis vi-
 ctualia ad ipsam, empara in-
 stante aliquo creditore fiat,
 solo verbo Syndici eiusdem
 Ciuitatis absque testibus,
 vel alia probatione compa-
 rentis in Curia, & verbo e-
 nus afferētis debitorem ad-
 ducere victualia ad eandem
 Ciuitatem, cancellari solet
 statim empara, & hæc pra-
 xis est.

9 Tanti fuit semper habita
 horum priuilegiorum ob-
 seruantia, quod in libris Re-
 giarum conclusionum in-
 uenio quãdam factam 5. Iu-
 lij 1488. quã fuit cõclusum
 in Regio Concilio guidati-
 cum victualium Barcinonæ
 prodesse etiam seruo ve-
 nienti cum quadam triremi
 quæ victualia deferebat ad
 eandem Ciuitatem: nam quia
 seruus veniebat pro serui-
 tio dictæ triremis, ei guida-
 ticum suffragari declaratur,
 & ideò concluditur, quod
 relaxetur à carceribus, in

quibus coniectus fuerat.

Cum hæc priuilegia in 10
 corpore iuris Municipalis
 clausa sint, à nemine ignora-
 ri possunt: quia quamuis spe-
 cialia Locorum priuilegia
 iguorari valeant, *cap. 2. de cõ-
 stitut. lib. 6.* fallit tamen in
 priuilegijs, quæ in corpore
 iuris posita sunt, vt notat
 Geminia. *in eod. cap. 2. nu. 12.*
 Deci. *in l. regula num. 44. ff.*
de regul. iur. Thom. Mier. *in*
*Constit. Hac nostra tit. dissol-
 lo matrimoni nu. 9. & 10.* nam
 tunc sicut legis ignorantia
 non excusat, *leg. leges sacra-
 tissime. ff. de legib.* ita neque
 priuilegiorum.

Marquilles supra citatus 11
*in dict. cap. 13. del Recognoe-
 rit.* declarat illa verba eius-
 dem capituli, ibi: *nisi in con-
 tractibus Barcinonæ celebra-
 tis*, quod priuilegium non
 habet locum in contracti-
 bus Barcinonæ celebratis
 scilicet per illos qui ipsa vi-
 ctualia Barcinonam defe-
 runt: secus si per alios. Vndè
 si huiusmodi deferentes vi-
 ctualia, dum Barcinonæ ne-
 gociantur, aliquem contra-
 ctum

etum ineant, in hoc non obtinet privilegium: Declarat in super illa verba quæ nimis confuse in eodem cap. 13. apposita videntur, ibi: *pro debito alieno, & infra, tam pro alienis debitis quam proprijs*, nam quidquid alij dixerint, intelligit hoc privilegium in omnibus dictis suis indistinctè, nec pro debitis proprijs, nec pro alienis empatorum de qua agitur, fieri posse.

12 Privilegia guidatici victualium Barcinonæ procedunt etiam in debitis iuratis, & cum clausulis guarentigijs, & (vt nos loquimur) scripturæ tertij roboratis, imò etiam non obstantibus quibuscunque renuntiacionibus, quæ per debitorem in instrumento debiti fiant omnibus gratijs, & privilegijs, saltem si Syndicus Ciuitatis Barcinonæ pro guidatico se opponat, cum dicta privilegia Ciuitati concessa sint, vt asserunt, & de obseruantia testantur, quicquid de iure communi in similibus guidaticis his casibus

tenendum sit, Ioseph. Ramon. *conf. 11. num. 30. cum sequent.* Petr. Fontanel. *tom. 1. decis. 233. num. 20. & seqq. & decis. 297. à num. 6. vsque ad num. 15.* & antea Thom. Mier. *part. 2. collatio. 6. tit. de elongaments nu. 3.* & an quodque idem sit de censualibus, & violarijs in Cathalonia attingunt, Ramon. *dict. conf. 11. num. 33.* D. Acafi. de Ripoll *variar. resolut. cap. fin. num. 191.*

[* Debita mercantilia censeri à Guidatico Barcin. exempta, & ideò si debitum est mercantile, debitorem non gaudere Guidatico declarauit Regius Senatus 28. Maij 13 19. in causa Bernardi Negrell, & Antonij Torres Mercatoris.

Item inuenio in Regijs conclusionibus decisum, nõ gaudere Guidatico victualium eum qui alium conuenit in iudicio, & cõtra eum agit, quia potest reconueniri non obstante Guidatico victualium, nisi egerit per viam iactorum cum tunc reputetur reus, & sic non perdit

perdit Guidaticum, vnde fit quod hic non tenetur comparere. *]

- 17 Magna controuersia est an eadem priuilegia victualium Barcinonæ locum habeant in debitore suspecto de fuga, & obtinuit locum habere, vt decisum referunt & latè disputant Ioseph. Ramon. *dict. conf. 11. num. 5. 8. 23. & 24. & dict. conf. 12. nu. 19. 20. 29. & 30.* vbi in calce Concilij Regiam prouisionem recitat, Petr. Fontanel. *dict. decis. 233. à num. 8. vsque ad nu. 16.* vbi de veritate huius opinionis dubitat nixus doctrinæ Angeli tenentis dispositionem *l. 1. C. de nudi*, non procedere in debitore suspecto de fuga, quem multi sequuntur ab eodem Font. *d. decis. 233. n. 12.* & Ramon. *conf. 112. n. 29.* relati, quibus adde Bapt. Palomba *de regimine officialium, regula 7. num. 40.* [* Idem scribit noster Cancerius *par. 2. variar. cap. 11. nou. edit. num. 19.* *]

- 18 Ecclesiasticæ quoque Potestates obseruant præfata

priuilegia victualium Barcinonæ, quicquid dubitet doctissimus Petrus Fontan. *decis. 293. num. 16.* quem remitto ad Anton. Marquilles *in VATIC. quoniam per iniquitatem. 2.* vbi notat quod in Catalonia guidatica Domini Regis non solum laici subditi, sed etiam Ecclesia seruare habent, & videmus sæpè hæreticæ prauitatis Inquisitores, alioquin in causis fidei integerrimos, & in puniendis, & vndique inquirendis hæreticis, tanquam Christianæ Reipublicæ hostibus acerrimos, eis tamen ad oram, seu portum Barcinonæ cum victualibus venientibus, aut remeantibus saluum conductum prædictorum priuilegiorum Barcinonæ custodire. Ratio de- 19
sumetur ex bono communi & publica vtilitate Reipublicæ. Cōducunt tradita per Mich. Ferrer *3. part. obseru. cap. 233. & 234.* vbi de cog- 20
nitione Ædilis Ciuitatis Barcinonæ circa concernentia suum officium in causis etiã Clericorum, Peguer. *dec. 56.*
vbi

- 21 vbi an edicta Principis secularis reprobantia arma proditoria, & pacis publicæ perturbantia ligent Clericos.
- 22 Iuvat doctrina Ratrii Molina *de iust. & iur. disput. 31. conclus. 6.* Dominici de Soto *lib. 1. de iust. & iur. quest. 6. artic. 2.* & Iacobi Menochij *conf. 100.* dicentium, quod Principi seculari est deman data à Deo in temporalibus cura populorum, & quod laici, & Clerici in concernentibus politicam temporalem eundem habent Rectorem Principem secularem, cuius legibus gubernantur. Similiter Soto *in 4. sentent. dist. 25. quest. 2. art. 2.* Nauar. *in Manual. cap. 23. num. 88.* Vincen. de Franch. *decis. 9.* asserunt Clericos teneri seruare statuta secularia moderantia pretia rerum & mortaliter peccare contravenientes, quia Clerici dicuntur ciues, & veniunt appellatione ciuium. [* Id ipsum probant Ioan. Franciscus Leo *in thes. for. Eccles. par. 1. cap. 14. d. num. 22. vers. Secundo,* Mich. Ferrer *3. par.*
- observat. cap. 233. 234. 428. & 429.* *in 1. tomom. lib. 1.* An pretia victualium debeant à Republica taxari vel potius arbitrio vendentium relinqui disputat ad vtrâque partem politico modo, Diana *resol. moral. par. 3. tra. 6. res. 60.* & ibi; *quid tempore penurie & meriti.* * J. Subiicit tamē Ignatius Salzed. *in praxi,* Bernard. Diez *cap. 57.* non esse intelligendum Clericos teneri ad obseruantiam similibus legum, seu statutorum quatenus lata sunt per secularem Potestatem, sed ex vi rationis naturalis super qua fundatur, & sic mortaliter peccare, & esse puniendos per suos Iudices Ecclesiasticos, non tamen pœna ipsarum legum, seu statutorum, cum dicta ratio naturalis, qua sunt obnoxij, nō magis vnam quam alteram pœnam transgressoribus infligat.
- In fideles, hostes, fures, aliosque facinorosos homines privilegij secularitatis, & guidatici victualium Barcinonæ contineri decisum

non semel in Regio Senatu
fuisse memorat Ramon. *cōs.*
21. *num. 8.* qui tamen *cons. 54.*
num. 75. notat pluribus sen-
tentijs fuisse in Regia Au-
dientia pronuntiatum non
comprehendi latrones pu-
blicos, & monetræ falsæ fa-
bricadores, aliosque qui per
Patriæ iura guidari prohi-
biti sunt: quia hæc privile-
gia in casibus non speciali-
ter exceptis intelligi debet.
27 Sed & ego audiui, quod li-
cet expressè loquantur de
inimicis Domini Regis, fuit
quoque decisum in Regio
Concilio non complecti re-
belles, quasi intelligantur
de simpliciter inimicis, non
verò de rebellibus, de quo-
rum odio iura proclamant.
28 Nec veniunt sub eorundem
privilegiarum securitate, &
saluoconducto qui contra
Ciuitatem Barcinonæ, cui
illa concessa fuere, deli-
querunt, si Syndicus ipsius
Ciuitatis pro delicti puni-
tione instet, vt tradit Ferrer
3. *p. obser. cap. 368.* vbi etiam
quid si Syndicus non instet
contra prædictū delinquen-

tem, vel supplicet pro illo, &
est optimo argumento text.
in cap. fin. de immunit. Eccles.
cap. in audientia de sent. ex-
commun. cap. quia frustra de
vsur. Surd. cons. 37. num. 3.
Non etiam hoc guidatico vi-
ctualium gaudet, qui post
ipsam guidaticum delictum
aliquod perpetravit, vt re-
perio conclusum in Regia
Audientia 2. Iunij an. 1523.
Nam saluoconductus ad fu-
tura delicta non extenditur,
vt multis probat Farinac. *de*
carcerib. & incarcerat. q. 29.
Vincent. *de Franch. dec. 258.*
qui tamen declarat quando
delictum est graue, secus si
leue sit. Cabed. *decis. 60. n. 2.*
Præsumitur autem animo
delinquendi saluū condu-
ctū petitu, quando pau-
lò post illum interpretatum
quis delinquit, Menoch. *de*
arbitrar. casu 337. num. 15. Fa-
rinac. *dict. quaest. 29. num. 61.*
Insuper saluoconductus
victualium Barcinonæ de-
bitoribus non suffragatur si
probetur eorum fraus, sicq;
22. Nouembris 1513. in fa-
cto Ioannis Trullols, contra
Ma-

Mañiam Ioan facto verbo per Orrit in Regio Senatu fuit conclusum attento dictus Trullols instante dicto Ioan fuerat conuentus in Regia Audientia, & pendebat in ea lis indecisa curren- te termino ad probandum partibus, quo durante idem Trullols ingressus fuit Ci- uitatem Barcinonæ cū tri- bus quartanis ordeï pro as- ferto guidatico victualium causa vendendi illud ordeū, seu fraudandi suos credito- res, ideò guidaticum de quo agitur, non suffragari ipsi Trullols, sed esse proceden- dum in causa, qua per dictū Ioan conuentus fuit, serua- tis Constitutionibus, super detēctione personæ eiusdem Trullols. Non enim iuuat
 33 securitas dolo impetrata, vel cum quis eius privilegio abutitur, Menoch. *de arbitr. casu* 337. num. 14. Surd. *decif.* 307. Paul. Bellon. *de potest. eo. que si. incontinenti lib. 2. cap.*
 34 *10. num. 4.* Sic post executio- nem inceptam, vel habitam notitiam petitæ securitatis iudicij contra eum, nō pro-

dest debitori guidaticum, quia dicitur in fraudem exe- quutionis, Ferrer 3. *par. ob- ser. cap. 364. 365. 369. & 377.* Idem Ferrer *cap. 366.* scri- bit an tradito manuleatæ, & relaxato à carceribus, & cautione de se reprelentā- do profit prædictum guida- ticum victualium Barcino- næ: hanc tamen Ferrerij ob- seruantiam in controuersia deducit Ramon. *conf. 54. in fin.* impugnat enim tam hoc loco quam *conf. 53. nu. 16. & sequentib.* quod talis traditus manuleatæ, & relaxatus à carcere cum fideiussoribus, & cautione de se represen- tando dicatur captus, quo fundamento Ferrerius cō- tra reum in causa guidatici prædicti concludit.

[* Guidaticum non va- let quando eo consilio fuit impetratum, vt impetrans delinqueret, & quomodo id præsumatur. Ios. Ram. *conf. 11. num. 28. *]*

Sed quid si naus onusta mercibus, & victualibus vi- uentorum, & fortuna duce, præter mercatorum animū

ad oram Barcinonæ proie-
cta fuerit, nunquid gaude-
bunt securitate, & guidati-
co priuilegiorum? Prima
facie non videntur frui, cum
hæc nauis per inde censea-
tur, ac si delata non fuerit,
39 ideoque non tenetur ad ga-
bellam, sicut & quæ adfugit
de vno territorio ad aliud
propter paritas, Bart. *in leg.*
1. C. de naufrag. Baptist. Pa-
lomba *de regimine officialib.*
40 *reg. 7. num. 2.* & quæ vi fortu-
næ in portum prohibitum
deuenit, poenam prohibiti-
onis euadit, Suarez *alleg. 18.*
num. 3. Bouadill. *in politic.*
tom. 2. lib. 4. cap. 5. num. 39. an.
41 *te fin.* Sed si mutato consili-
mercatores merces, & vi-
ctualia exportent in portu,
vt veneant in Ciuitate, cur
non vrentur guidatico? cum
in ea causa sit nauis, ac si ab
inicio eo destinata esset, ar-
gumento text. *in leg. fin. §. fin.*
causam auaritia, C. commun. de
legat. maximè, quia vt sal-
uifconductus profit, princi-
paliter penditur, commodi-
tas, & utilitas Ciuitatis, &
deius iurium; & quod vendi-
tis mercibus, & victualibus
abundent, & causa finalis
attendi debet, *leg. fin. ff. de*
hered. instit.
Hinc in dubium venire 42
potest an præfata priuilegia
saluifconductus victualium
Barcinonæ sint fauorabilia,
vel odiosa, ideoque latè, vel
strictè interpretanda. Et te-
nendum est fauorabilia cē-
senda esse, cum principaliter
fauorē Reipublicæ ref-
piciant, & vbe ritatem, & co-
piam annonæ fructuum, &
victualium Ciuitatis atten-
dant, Alderan. Mascard. *de*
gener. interpr. statut. conclus.
4. num. 141. & 148. Decian.
respons. 38. nu. 6. lib. 2. & res-
pons. 30. nu. 13. vol. 3. quoniam 43
ex principali ratione statue-
tium probatur fauorabile
priuilegium, vel statutum,
Roman. *cons. 4. nu. 7. & cons.*
328. num. 2. Paris. *cons. 83. nu.*
4. lib. 3. & quia huiusmodi 44
saluifconductus beneficia po-
tius quam priuilegia Prin-
cipis appellantur, vt decla-
rat Menoch. *de arbit. lib. 2.*
cas. 336. num. 24. & 25. Ca-
strenf. *cons. 422. lib. 1.* Farin.

de carcerat. quæst. 29. nu. 52. Ioseph. Ramon. *conf. 11. nu. 17.* & in materia saluiconductus concessionem latè esse interpretandam docent complures relati per Farinac. *dict. quæst. 29. num. 39.* & per Ramon. *dict. conf. 11. num. 18.*

45 Illud inuenio Regijs sententijs definitum, quod guidatus guidatico victualium Barcinonæ tempore citationis non tenetur comparere, vt cernere est in conclusione Regij Senatus facta 17. Iunij 1514. & iterum 12. April. 1528. in facto Annæ Flacana, contra Hieronymum Caldes, & die 31. Maij 1521. quod huiusmodi guidatus non tenetur comparere in causis pro pace, & treuga fractis.

46 Non multum dissimile est aliud insigne Regium priuilegium, quo Ciuitas Barcinonæ potitur omnibus notissimum populis, & vulgo nuncupatum *Priuilegiū vi, vel gratis.* Nam Serenissimus Rex Petrus suo priuilegio dat. Barcinonæ 3.

Augusti 1364. vt hæc florētissima Ciuitas omni genere victus vberissima abundaret, concessit eidem vt in ea vi, vel gratis omnia grana, & victualia exonerare faceretur, prout erat ante fieri assuetum: sicque detinere, & cōpellere naues per mare, & iumenta per terram frumento, & alijs victualibus onusta transeuntia, prout detinet, & compellit.

Id ipsum Ciuitatis ius confirmatum extat quadam Regia sententia eiusdē Regis Petri lata 6. April. 1374. & pro isto priuilegio scēpius Regius Senatus pronunciauit, atque signanter reperiri conclusionem in eo factam 13. Augusti 1505. qua referēte Ioāne Llonch super facto cuiusdam mercatoris Florentini, & Consiliariorum Barcinonæ fuit conclusum, & deliberatum benè, & legitime fuisse frumentūdicti Florentini per dictos Consiliarios in vim Regij priuilegij Regis Petri Ciuitatis Barcinonæ concessi 3. die Augusti 1364.

& in

& in vim Regiæ sententiæ eiusdem Regis latæ Barcinonæ 6. Aprilis 1374. exorullum in plagia maris prædictæ Ciuitatis, & quod dicti Conſiliarij non fuerunt, nec ſunt obnoxij, nec obligati ſoluere dicto Florentino pretium ipſius frumenti, neq; alia damna per eum prætenſa, & petita.

49 Ad vtendum hoc priuilegio non eſt neceſſe probare penuriam victualium: nam ea exiſtente alijs quoque Ciuitatibus, & Oppidis ſimilia facere liceret: Vnde 4. Ianuarij 1526. fuit facta cõcluſio Regij Concilij per maiorem partem Senatorũ, quod Vicarius, & Iudex, ac Iurati Ciuitatis Gerundæ potuerunt facere in Villa Sancti Fælicis apprehentionem, & exportationem frumeti attẽta peburia, & quia remanſit in dicta Villa competens ſumma frumenti, & potuerunt procedere per breues terminos, attenta qualitate rei, in qua mora erat periculũ allatura. Conducunt per me ipſum tradi-

ta de offic. Iud. & Aduoc. par. 1. cap. 9. ex num. 200. cum ſeqq. Marta de iuriſdic. par. 4. cenſur. 1. caſu 2. Bonadill. in polit. tom. 2. lib. 3. cap. 4. num. 66. & cap. 3. num. 14. Auilez in cap. Prætor. 17. Gloſ. à razonnables num. 7. & ſequens. & num. 26. & nu. 14. Mexia de pane conclud. 1. nu. 3. & 5.

EX §. XVII.

SVMMARIVM,

- 1 **R**epreſaliarum ius Ciuitatis Barcinonæ.
- 2 Doctores qui de repreſalijs Ciuitatis Barcinonæ tractant.
- 3 Sententia Regia in confirmationem iuris repreſaliarum Ciuitatis Barcinonæ.
- 4 In quibus caſibus eſt loſus repreſalijs remiſſiue.
- 5 Praxis repreſaliarum Ciuitatis Barcinonæ.
- 6 Declaratio repreſaliarũ Ciuitatis

- uitatis non solet fieri super iniuria.
- 7 An euocata causa super represalijs suspendat Ciuitas executionem.
- 8 De materia represaliarum aliqua remissive.
- 9 Represalia Ciuitatis Barchinense consuetudine, non iure communi defenduntur.
- 10 Represalia de iure communi per quem, & quomodo fieri possunt.
- 11 Represalia locum non habent, donec superest Superior qui ius dicere ualeat.
- 12 Represalia per eum dumtaxat possunt decerni per quem potest bellum indici, & an ex leuioribus causis.
- 13 Ante represaliarum declarationem requiritur Curia Parlamētis Regni Franciæ ex decisione Regiæ Audienciæ.
- 14 Ad represaliarum declarationem non sufficit facta iniustitia reperta in Iustitia Aragonum, quando Locumtenens Regis est
- presens in Regno, ex decisione Regiæ Audienciæ.
- 15 Ante represaliarum declarationem scribitur Regi Franciæ ex decisione Regij Concilij, & stilo Regiæ Audienciæ.
- 16 Represalia cōceduntur quando non est tutus accessus ad Superiorem, & quando non sit tutus accessus, ibid.
- 17 Represalia conceduntur quando nulla potest sperari à Superiore iustitia.
- 18 Locus don Ludonici à Peguera notatus.
- 19 Doctores qui fallentias represaliarum notant.
- 20 Constitutiones Cathalonie aliter de marchis disponunt quam iure communi constitutum est de represalijs.
- 21 Marcarum, & represaliarum eadem est significatio, nec sunt nomina Latina, sed uulgaria Gallica.
- 22 Represalia quomodo latine uocentur.
- 23 Marcarum Cathalonie requisita.
- 24 Marche non possunt decerni.

- clarari inter duos Regios
 officiales, ex decisione Re-
 gij Concilij.
- 25 Ante declarationem mar-
 chæ debent precedere tres
 litteræ monitoriæ.
- 26 Euocatio causarum marchæ
 quo ad articulum conten-
 tionis suspendit provisio-
 nem marchæ, & quo-
 modo.
- 27 Marca non obtinet, nec exe-
 qui potest in personis, nisi
 eorum qui in contractu se
 obligarunt, ex decisione
 Regiæ Audientiæ.
- 28 Marcham qui male decla-
 rari facit, condemnatur
 in iniuria, damnis, & ex-
 pensis, ex decisione Regiæ
 Audientiæ, nec excusatur
 quod processit auctoritate
 Iudicis.
- 29 Quando in his causis marchæ
 fit consuetudo damnorum
 quæ veniant in damnis,
 & quando fiat ista con-
 suetudo.
- 30 Iudicis auctoritas an ali-
 quem excuset ab actione
 iniuriarum.
- 31 Ciuiliber quando agitur, non
 requiritur dolus ad con-
 demnationem damnorum,
 nec causa iniusta excusat.
- 32 Represaliatus pro represa-
 lijs contra Vniuersita-
 tem suam concessis potest
 repetere à dicta Vniuer-
 sitate quod soluit.
- 33 Represaliarum Barcinonæ
 exquutio an extendatur
 ultra personas; & bona in
 ipsa Ciuitate reperta.
- 34 Consuetudo tantum habet de
 potentia quatum de actu,
 nec prætenditur de casu
 ad casum, nec de persona
 ad personam, nec de re ad
 rem.
- 35 Consuetudo est probanda in
 eadem specie, & eisdem
 qualitatibus concurrenti-
 bus.
- 36 Consuetudo est actus pra-
 cticus.
- 37 Represaliæ Barcinonæ an
 possint fieri contra totum
 Comitatum si in aliquo
 Oppido sit à ciue Barcino-
 næ exactum vectigal.
- 38 Represaliæ Barcinonæ sine
 fatica iustitiæ declarari
 dicuntur.
- 39 Represaliæ Barcinonæ an
 fieri possunt contra Vni-
 uersita-

- uerfitatem, & eius singu-
 lares, si à ciue Barcinonæ
 non dicta Vniuersitas, nec
 officialis ordinarius ip-
 sius, sed Baiulus patrimonij
 Regij lezdam exegit.
- 40 In causis represaliarum, &
 alijs similibus exequenti-
 uis, si pars ante provisio-
 nem exequisitionis compa-
 reat rationes deducendo
 admittatur, & proceda-
 tur inde auditis partibus,
 & quid si compareat post
 declarationem, & ceptâ
 exequisitionem.
- 41 Assessor Ciuitatis Barcino-
 næ an in causis represali-
 arum, & alijs inscrip-
 tis sibi commissis tenea-
 tur verbum facere in Cõ-
 sistorio Consulm.
- 42 Represaliæ an possint decla-
 rari per Ciuitatem Bar-
 cinonæ in fauorem Oppidi
 de Tona, quod ex Regio
 priuilegio habetur pro vi-
 co eiusdem Ciuitatis.
- 43 Quæ sint ista Oppida.
- 44 Ciuem esse, & esse pro ciuem
 an idem sit, & an pro ci-
 uis sit verus ciuis.
- 45 Ciuis appellatione an veniat
 pro ciuis in his quæ sunt
 stricti iuris.
- 46 Et an in Materia statuto-
 rum.
- 47 Priuilegia quæ conceduntur
 ad instar, nunquam ter-
 tio præiudicant.
 Talem esse & haberi pro
 tali an idem sit, ibid.
- 48 Receptus in ciuem an dica-
 tur ciuis originarius.
- 49 Represaliandi ius est exor-
 bitans à iure communi, &
 vti consuetudinariū Bar-
 cinonæ cum vsu regulan-
 dum.
- 50 Represaliæ concessæ contra
 ciues Ciuitatis an com-
 prebendant suburbia, &
 comitatus, seu habitan-
 tes in territorio.
- 51 Alia declaratio.
- 52 Appellatione Ciuitate an so-
 lum intra muros contenta
 veniant.
- 53 An represaliarum exequu-
 tione qui examinantur.
- 54 Represaliæ an possint exe-
 qui contra alienigenas
 Barcinonæ domiciliatos,
 & contra Clericos, & eo-
 rum bona, ex Regijs deci-
 sionibus.

55 Marchari non possunt qui sub
saluaguardia sunt.

56 Processus soni emissi Ciuitatis
Barcinonæ pro defensione
suorum ciuium, & quomo-
do declaratur, & exequa-
tur.

§. XVII.

*De represalijs, & ho-
ste vicinali Ciui-
tatis Barci-
nonæ.*

VM ciues Bar-
cinonæ ex di-
uersis Regijs
priuilegijs, &
præsertim ex
priuilegio Regis Iacobi 18.
Chalend. Ianuarij 1323. ei-
dem Ciuitati concessio sint
à solutione quarumcunque
gabellarum vectigalium, &
impositionum per totam di-
uionem Domini Regis im-
munes, & liberi, quæsiuit
Ciuitas ex antiquissima o-

suetudine non nullis Regijs
sententijs comprobata ius
egregium, quo si aliquis ci-
uis alicubi, siue in Cathalo-
nia, siue extra eam contra
priuilegiorum dictorum te-
norem vestigal aliquod sol-
uere compellatur, & Ciui-
tati conqueratur, ipsa id est
ipsius Consules ex prou-
sione alterius ex suis Asses-
soribus sine partis citatione
pro recuperatione iurium
indebite exactorum, dam-
norum, & expensarum, &
donech sibi satisfactum sit,
declariant, & exequuntur
represalias aduersus perso-
nas, & bona illorum, qui
sunt de Vniuersitate Oppi-
di, vel Ciuitatis, quæ seu cu-
ius officialis, & potestas Re-
gia, vel Baronis ciuem præ-
dictum ad impositionem
soluendam coegit, licet ci-
uis ille copiam ludicis corâ
quo iudicialiter comparere
& ius suum petere possit,
haberet, atque si male ex-
cta cum damnis, & expensis
non restituantur, ex pecu-
nijs, mercibus, & rebus ap-
prehensis, & ipsarum ven-
ditio-

2 ditione fit satisfactio. Fusè de hoc insigni iure represalianum Barcinonæ agunt Iacob. Cancer *variar. resolut. par. 3. cap. 5. de sono emisso nu. 47. cum 3. sequentibus*, Petr. Fontanell. *de pact. nupt. tom. 1. claus. 3. gloss. 2. num. 9. & ex num. 22. usque ad 72.* Gabr. Berar. *de visit. cap. 22. nu. 19.* Andræ. Bosch. *de tit. honorif. lib. 4. cap. 3. §. 1.* Bruniq. *in apologia cap. 27.* Quamobrè 3 1. Nouembris 1567. inter Gabrielem Hieronymum Real Insulæ Maioricarum, & Syndicum Ciuitatis Barcinonæ, referente Astor declarauit Regia Audientia, quod Consules Barcinonæ sunt in possessione faciendi marcharum declarationes, & pignorationes de bonis in Ciuitate Barcinonæ re-
 3 peritis quæ sint ciuium, & habitantium in Ciuitatibus & Locis, in quibus contra tenorem Regionum priuilegiorum dictæ Ciuitatis ciues Barcinonæ coguntur talia, iura, & impositiones soluere.

4 [* Non solum declarã-

tur represalia Barcin. in casibus hic expressis, sed etiam in alijs similibus vt si peccora huius Ciuitatis pignoretur probannis quæ ex priuilegio non debent, si depascant in prædijs aliarum, & in casu quo detinentur res eiusdem Ciuitatis quæ veniunt guidatæ pro prouisione Ciuitatis ex priuilegio guidatici victualium, de quo supra §. 16. * J

5 Praxis harum represalianum est, quod ciuis Barcinonæ iter aliquod facturus si sibi per Cathaloniam, vel extra eam transeunti molestiam super exactione vectigalium inferri timeat, accipit a domo Ciuitatis Barcinonæ quandã, quam *franguisam* vocant, & est fides quædam, quam Consules ipsius Ciuitatis omnibus officialibus, tam Regijs, quam Baronum, Iuratisque, seu Consulibus Vniuersitatum, & alijs omnibus faciunt, quod ille est ciuis Barcinonæ quodque ciues Barcinonæ ex Regijs priuilegijs sūt ab omni vectigali, & im-

sitione per terram Domini Regis exempti, vbi in eadē fide inferitur totus thenor præcitati privilegij Regis Iacobi, profectus iste ciuis, si alicubi ab eo gabella, seu vectigal exigatur, ostensa franquisia requirit officialem Loci, & exactorem, seu Iuratos Vniuersitatis exigentis penes aliquem notarium ne molestetur, alioquin cum instrumentis requisitionis, & franquisæ, ac præsentationis ipsarum cõparet in domo Ciuitatis Barcinonæ coram ipsius Consulibus porrigendo eisdem supplicem petitionem cum exhibitione dictorum instrumentorum offerendo si opus sit, incontinenti informationem, vt de vectigalis exactione constet, & petendo statim fieri declarari, & exequi iuxta stylum represalias contra personas, & bona eorum, qui sunt de Vniuersitate, quæ seu cuius Officialis ab eo impositionem exegit, nec non contra bona illius Vniuersitatis pro recuperatione iurium ex a-

ctorum, damnorum, & expensarum, & commissa supplicatione alteri ex Assessoribus Ciuitatis, absque aliqua partis citatione, recepta si necesse sit, prædicta informatione, prout necesse est quando ex responsione ad requisitionem facta de vectigalis exactione nõ constat, factõ ex actis processu fit represaliarum petita prouisio, & cum interuentu alicuius Regij officialis executione. [* Non solet fieri declaratio harum represaliarum Ciuitatis super iniuria, quidquid aliud seruetur in causis aliarum marcharum.

Si causa ista represaliarum non euocatur ad Reg. Aud. sed causa nullitatis represaliarum factarum, & expediantur aliter cartella citatoria, & inhibitoria etiam cum clausula de nihil inouando, non suspendit Ciuitas suam executionem represaliarum, nisi fiat inhibitiõ specialis *]

Hæc praxis, & obseruantia consuetudine, non iure communi defenditur.

[* Re-

- 9 [* Represaliae quando, & quomodo locum habeant, & de materia, Menoch. *de arbit. iudic. cas. 527.* & an & quibus concurrentibus sint licitae, Diana *resol. mor. part. 4. tractat. 4. resol. 72. **]
- 10 Iure namque communi represaliae concedi non possunt per Civitatem, quae superiorem recognoscit: quia solum possunt fieri per Principem, atque requisito prius superiore eius qui damnum propter quod petit represaliae, intulit, eoque deside, & negligente iustitiam ministrare, donec enim super est damnum dantis Superior, qui ius dicere valeat, represalijs locus non est: unde DD. asserunt per eum dumtaxat posse represalias decerni, per quem potest bellum indici, atque ex eisdem etiam causis, quamquam lenior sufficit causa ad represalias quam ad bellum, ita probant Bart. *in tractat. de represalijs par. 2. quest. 3. nu. 5.* Couar. *in reg. peccatum 2. par. §. 9. nu. 4.* Franc. Marc. *decis. 767. num. 6. vol. 1.* Guid.

Pap. *decis. 32. & 33.* Camil. Borrell. *ad Bellug. in specul. Princip. rubric. 11. §. iam supra in verb. represalijs,* Fontanella *de pact. nupt. tom. 1. claus. 3. gloss. 2. num. 23. & 24.* Molin. *de iust. & iur. tom. 1. tract. 2. disput. 121.* Peguer. *decis. 11. Cancer part. 3. var. cap. 5. num. 50.*

Sic 15. Nouemb. 1509. 13 reperitur conclusio Regij Concilij in facto supplicationis oblatae per Hieronymum Margarit domicellum, & alios super mercibus, & rebus eisdem venientibus à nundinis Lugduni oblati facta referente Dominico Boffill, quod scribatur curiae Parlamenti Regni Franciae, quod pro observantia capitulorum pacis, & guidatici, ac fidei datae omnibus euntibus, & venientibus ad nundinas, vel à nundinis Lugduni restituat, seu restitui faciant dicto Margarit, & alijs merces, & res eisdem in debitè, & violanter, ac incognitionaliter ablatas, & hoc fiat liberè à quibuscunque expensis ab-

que

que lite, & figura iudicij, alioquin procedetur ad re-
 presaliandum, atque postea
 anno 1513. prætextu veni-
 entia fuerunt decreta re-
 presalia contra omnes Frã-
 cigenas. Et 22. Martij 1515.
 14 est alia conclusio Regij Se-
 natus declarando non suffi-
 cere, quod constet de ma-
 nifesta fatiga iustitiæ reper-
 ta in iustitia Aragonum,
 quando Locumtenens Do-
 mini Regis est præsens in
 Regno: quia cum sit supe-
 rior dictæ iustitiæ, debet adi-
 ri, & fatigari, seu requiri, &
 10. Iunij 1523. attempta de-
 sidia, negligentia, & mani-
 festa fatiga iustitiæ reperta
 in Locumtenente Regni A-
 ragonum, & iniustitia dicti
 Regni, ac Villæ Fragæ, cum
 requisiti noluerint execu-
 tionem facere, ideò fuit cõ-
 clusum marchandos, & re-
 presaliandos esse districtua-
 les Villæ Fragæ, & submis-
 sos iustitiæ dicti Regni Ara-
 gonum vsque ad centum li-
 15 bras peritas, & expensas. Et
 9. Ianuarij 1528. legitur
 alia conclusio Regiæ Au-

dientia super represalijs in-
 statis, qua fuit deliberatum
 quod attentio ac te adiudica-
 tionem represaliarũ requi-
 riri debet superior damonũ
 inferentis, sequendo Au-
 dientia stylum fiant litteræ
 directæ Regi Francorum,
 & alijs officialibus, vi in si-
 milibus est fieri assuetum.
 Et 25. Februarij 1529. fuit 16
 conclusum, quod quia non
 potest adiri superior, nec est
 ad eum tutus accessus, con-
 cedantur represaliæ, & mar-
 chæ, & quod tunc dicitur
 non tutus accessus, quia in-
 ter Reges Franciæ, & His-
 paniæ est bellum. Et 27. 17
 Nouembr. 1592. super fa-
 cto supplicatium, qui à Lu-
 teranis more piratarum spo-
 liati fuerant, extat alia Re-
 gij Senatus conclusio, quod
 cõcedatur represaliæ omis-
 sa requisitione superioris
 eo prætextu, quod nulla po-
 terat sperari de eo iustitia,
 nec erat tutus accessus. Vn- 18
 de miror, quod de contra-
 ria obseruantia, & stylo cu-
 riarum, atque nostri Regij
 Concilij scripsit Peguer. d.
 decif.

19 *decif. 11. in fin. in addit.* Videas de prædictis, & alijs limitationibus Bartol. Guid. Pap. *cum addit. in verb. stylus*, Fontanel. & Bor. *supr. citat. locis.*

20 Nihilominus in Cathalonia quando officialis vnus territorij aliquo creditore instante requisitus cum litteris *vulgo de sadiga*, seu *de requesta* per alium officialem alterius territorij, vt contra debitorem iusticiam exequatur, eam administrare negligit, constitutiones *sub tit. de marchas, y penyora-*

21 *ments in 1. vol.* aliter de represalijs disponunt, quam iure communi statutum sit, nec iuris communis omnia requisita seruant. Est enim marcharum, & represaliarum eadem significatio, & nomina synonima sunt, quam nullum eorum est latinum, sed vulgare Gallicum, vt obseruat Peguer. *d. decif. 11. num. 4.* Guid. Pap. *decif. 33.* latine autem vocantur

22 *impignorationes*, vt notat Molina *d. disputatione 221.* & sic appellat Roman. Pontifex

in cap. vnico. de iniurijs, & dam. dat. lib. 6. vbi de hac materia agitur clarigationes latine nuncupat. Alciat. *in leg. Prouinciales ff. de verb. sign.*

Requisita marcharum dictarum constitutionum refert, & declarat Fontanella *dict. claus. 3. gloss. 2. ex nu. 50.*

23 declaratur etenim hæ marchæ, seu represaliæ inter duos officiales ordinarios si ambo sint Batonū, vel vnus Regius, alter Baronis: secus si ambo Regij sint, vt *in consis. 5. dict. tit.* exceptis Vi-

cario, & Baiulo Barcinonæ, qui licet sint Regij officiales, soliti sunt marcham declarare contra quoscunque alios, etiam Regios ordinarios officiales *ex pragmatic.*

Petri III. dat. 5. Chalen. Maij 1360. in 2. volum. constit. tit. de marchas, y penyora-ments, siue ex consuetudine. Vndè sequitur, quod vt declarationi istarum nostrarum marcharum locus sit, non requiritur vt copia superioris qui paratus sit iusticiam ministrare, haberi non possit, vt iure communi opus est.

- 24 Vidi declarationem Regiæ Audiētiæ in causa marchæ declaratæ per Vicariū Villæ Montis Albi, contra homines Villæ *de las Borias blancas* Vrgelli, instante N. Vidal legum Doctore, quia pretendebat dictus Vicarius Montis Albi desidiam, seu faticam iustitiæ reperisse in Baiulo dictæ Villæ *de las Borias blancas*, quod litteris eius requisitorijs non obtemperasset. [* Ante declarationem marcharum debent præcedere tres littere monitoriæ per *Constit. 1. tit. de marcas*, alias prouissio marchæ est nulla. *] Nam causa ad Regium Senatum per appellationem à declaratione dictæ marchæ euocata fuit, Relatore Nobili Michaele Sala aũculo meo qui postea fuit Regens Regiam Cancellariam. [* Interdum video similes marcharum causas facta declaratione marchæ, imò etiam captis eius vigore personis ad Reg. Aud. euocari, quo ad articulum contentionis iurisdictionis; & hæc euoca-
- tio suspendit prouisionem marchæ, & expediuntur hac via litteræ inhibitoriæ, & postea pendente causa capti relaxantur. *] & pronunciauit Senatus prædictæ marchæ locum non fuisse, quia tam Vicarius Montis Albi, quam Baiulus *de las Borias blancas* erat officialis Regius, & inter duos Regios officiales non habet marcha locum *ex Constit. 5. tit. de marchas, y penyoramets in 1. volum. & pragmat. Regis Petri III. dat. Barcinone 5. Idus August. 1339. cap. 3. in ordine eodem tit. in 2. volum.* Fuit item decisum quando locus est marchæ, eam non obtinere, nec exequi posse in personis, nisi eorum qui in contractu se obligarunt, sed tantū fieri debere executionem marchæ in bonis *ex pragmat. Regis Iacobi Primi, dat. Valentie 12. chaldas Aprilis 1269. cap. 1. d. tit. de marchas in 2. volum.* Et pars condemnate fuit in iniuria, damnis, & expensis ante appellationem factis, nec excusata fuit, quod auctorita-

auctoritate Iudicis procedere. [*]
 29 ret. [*] Quando fit con-
 ditio in damnis quæ veniāt,
 & quibus casibus illa fiat,
 fuse Fontanella *tom. 7. decis.*
 97. Farinac. *de var. & diuer.*
crim. quest. 105. num. 78. cum
 30 *alijs. *]* Et hoc confir-
 matur, quia si quid iniustum
 Iudex ad instantiam partis
 fecit, pars non excusatur,
 quo minus actione iniuria-
 rum, vel alia teneatur.
 [*] Contrarium tradit Bar-
 bola *not. decis. 2. num. 29. &*
 30 *post tract. de pensionib. *]*
 Navar. *in cap. si quando in 7.*
 2 *causa nullitatis nu. 12. de res-*
cip. faciunt tradita per Iul.
 Clar. *in pract. crim. quest. 28.*
num. 2. & quando ciuilitur
 agitur, non requiritur do-
 lus, nec causa iniusta excu-
 sat, Farinac. *conf. 12. num. 22.*
 31 *& latius in addit. lit. F.* Re-
 presalias si quis soluerit, an
 possit repetere ab eo qui
 fuit causa, quod datae fue-
 rint, tradit Petrus Santare-
 na *in tract. de sponsion. par. 4.*
nu. 34. & 35. & Viuius com-
muniū opinionum lit. C. opi-
nio. 35.

[*] Represaliatus pro 32
 represalijs concessis contra
 suam Communitatem, vel
 Vniuersitatem, aut privatā
 personam potest quod sol-
 uit, & patitur repetere, etiā
 quod represaliæ sint iniu-
 ste, Farinac. *in repet. iudic.*
& fragm. lit. R. in verbo, Re-
presaliatus. Sed captus ob re-
 presalias in odium alicuius,
 ab eo consequi debet rele-
 uationem, Don Garcia Ma-
 strillo *de res. lic. 164. num. 9.*
 Si vna Vniuersitas vicissim
 per represalias, vel manum
 armatam procedit contra
 alium, & tandem in R. A.
 deciditur vtramque Vni-
 versitatē de facto, & malè
 procesisse, quæ decisum fuit
 Regia sentētia lata 9. Apri-
 lis 1593. referente Guar-
 diola, in causa Syndici Bar-
 cinonæ ex vna, & Syndici
 Dertuzæ ex altera, quod
 omnes restituāt malè abla-
 ta, sed tali ordine quod
 prius restituat Vniuersitas
 quæ prius fecit procedimē-
 ta; nam secundo vis contra
 primam non est iudici, tam
 extra Farin. *de homic. quest.*

125. num. 29. Marius Giurba
conf. 84. num. 5. * J

33

Redeo ad represalias
Barcinonæ, vnde pro cla-
riori ipsarum intelligentia
digressus sum, & nonnulla
dubia enodabo, quæ meo
tempore dum Aduocatus
eiusdem Ciuitatis fui, susci-
tata fuerunt. Primum sit du-
bium an si prouisis per Af-
fessorem Ciuitatis represa-
lijs contra personas, & bo-
na hominum alicuius Vni-
uersitatis, nullus ex his, nec
eorum bona aliqua Barci-
nonæ reperiantur, in qui-
bus possit fieri executio
represaliarum, reperiantur
tamē in alijs territorijs alia-
rum Ciuitatum, vel Oppi-
dorum, possit Ciuitas Bar-
cinonæ subsidiarijs litteris
vbi ad officiales aliarū Vni-
uersitatum, & eo modo in
alijs territorijs executio-
nem facere in dictis perso-
nis, & bonis. Responded
consuetudinem Barcinonæ
non extendi ultra personas,
& bona in ipsa Ciuitate re-
perta, & nunquam fuerunt
inuenta alia exemplaria, &

hoc significauit imò expres-
sit Regia sententia supra
relata in causa Hieronymi
Real Insulæ Maioricarum,
referēte Astor lata, Notum 34
enim est consuetudinē tan-
tū habere de potentia quā-
tum de actu, & vsu, & non
ultra leg. 1. §. si quis hoc in-
tendit. vbi Bart. not. ff. de
itin. actuque priuat. & non
prætenditur de casu ad ca-
sum, sicut nec de persona ad
personam, & de re ad rem,
Bald. in leg. fin. C. utriusque
iudic. Nata conf. 96. num. 2.
Crauet. conf. 30. num. 9. Becce.
conf. 73. num. 14. & est pro 35
banda in eadem specie, &
eisdem qualitatibus concu-
rentibus, vt fose scripsit
Surd. decis. 137. num. 8. vnde
Rota Romana apud Fari-
nac. decis. 288. num. 4. lib. 1. in
receptior. Gratian. discip. fo-
rens. 88. num. 18. Peregrin.
conf. 102. num. 30. vul. 1. aiunt 36
quod coesuetudo est actus
prædictus, ideoque non de-
bet habere maiorem potē-
tiam, quam vsus ei conces-
serit.

Quid si à ciue Barcinonæ 37
fuerint

fuerint exactæ lezdæ, seu
 vectigalia in aliquo Oppi-
 do alicuius Comitatus, qui
 plura alia Oppida continet,
 numquid poterunt decer-
 ni represalia contra perso-
 nas, & bona hominum to-
 tius Comitatus, vel tantum
 illius Oppidi, vbi, & per cu-
 ius Iuratos, seu collectorem
 iurium fuit excurio facta?
 Doctores cõsulentēs in oc-
 currenti casu responderunt
 Civitati debuisse requiri ca-
 put Comitatus, vt contra
 totum Comitatum decer-
 ni represalia possent, alio-
 quin solum fieri posse con-
 tra Oppidum præfatum re-
 quisitis dictis iuratis, seu iu-
 rium collectore: nam Baiu-
 lus, seu Vicarius, & Officia-
 lis Regius, seu Baronis ali-
 quoties præmittitur, &
 non requiritur, & nihilomi-
 nus in Civitate Barcinonæ
 represalia declarantur: vn-
 de istæ represalia Barcino-
 næ dicuntur sine fatica iu-
 stitiæ declarari.

39 Accidit, quod à ciue Bar-
 cinonæ vectigal, nec Vni-
 versitas Oppidi, seu ipsius

Iurati, nec Officialis ordi-
 narius illius exegerunt, sed
 Procurator Regius, seu Ba-
 iulus patrimonij Domini
 Regis ciuem Barcinonen-
 sem compulit solvere Re-
 giam lezdam, vel aliud in-
 debitum ius, in dubium ve-
 nit an represalia cõtra Vni-
 versitatem, & eius singula-
 res homines, eorumque per-
 sonas, & bona decerni va-
 leant. Quid enim commu-
 ne habet Vniuersitas, & eius
 homines cum Regio Pro-
 curatore? Hoc quoque casu
 obseruatũ vidi contra Vni-
 versitatem, & eius singula-
 res personas, & bona repre-
 salias declarari, repertaque
 alia exemplaria, ex quibus
 vnum fuerat Regia senten-
 tia, referente Ioanne Ma-
 garola tacitè approbatum,
 deducta causa liquidationis
 ad Regiam Audientiam,
 ibique per sententiam defi-
 nita. [* Hæc sententia
 lata fuit 5. Iulij 1621. con-
 tra Vniuersitatem Podij Ce-
 ritani, contra quam Civitas
 Barcinonæ declarauerunt re-
 presalias propter ius Regiæ

lezdæ à ciuibus Barcinonæ in dicto loco malè exactum, & fuit exhibita in processu causæ represaliarum vertētis in Reg. Aud. inter Syndicum Barcinonæ, & Syndicum Perpiniāni, Relatore Pexo, & legitur fol. 152. in dicto processu, & ad idem legitur fol. 798. alia Regia sentētia cōtra homines Maioricarum lata, referente Astor, & fuit obseruatum in Domo Ciuitatis Barcinonæ prouisione represaliarū facta 9. Iulij 1627. contra homines Villæ Perpiniāni, & eius Vniuersitatem propter lezdam Regiā exactam per Procuratorem Regiū Rosilionis à ciuibus Barcinonæ arrendatarijs carniū dictę Ciuitatis. * 7

40 Illud obseruatione dignum censeo, quod licet Ciuitas Barcinonæ in causis suarum represaliarum, tam rigide, & executiue procedat: si tamen ante prouisionem illarum pars aduersa in Ciuitate compareat deducendo causas quibus excusetur, admittitur, & auditur,

indeque, & auditis partibus in causa proceditur: secus tamen si ita compareat post declarationem, & coeptam executionem represaliarum: quia tunc non auditur, imò nec copia processus conceditur, nisi prius soluat. Quam distinctionem non solum in domo Ciuitatis cū eius Aduocatum agerem, sed etiam in Cōsistorio Regio Baiulię Generalis Cathalonię, cum eius Assessoris officio fungerer, in similibus executiuis causis, etiā interueniente Fisci patrono Regiæ Audientię approbati, & seruari vidi, & seruaui, & approbaui.

Assessor: cui causa represaliarum committitur, solet super earum declaratione verbum facere in Cōsistorio Dominorum Consulū Ciuitatis: non tamē de nullitate sententię dici posset, si illud omitteret, cum in illis causis, quę in scriptis committuntur, votum decisiuū habeat, nec aliquod sit priuilegium, vel statutorum, quod eum ad verbum facien-

ciendum compellat, ad tradita per me ipsum *de offic. Iudic. & Aduoc. par. 1. quæst. 23. num. 22. & 23.*

42 Quæro de quæstione quæ anno 1624. euenit Oppidū de Tona habet Regiū priuilegiū, vt habeatur pro vico Ciuitatis Barcinonæ. & illius oppidani, & mūicipes pro ciuibus Barcinonæ, eisdemque gaudeant priuilegijs, & prærogatiuis, subsequuta etiam fuit acceptatio Barcinonæ. Ergo quidā ex incolis de Tona cum in Ciuitate Vicensi per exactorem iurium compulsus esset, vectigal soluere, comparuit Barcinonæ petēs cōtra Vicensem Ciuitatem, & eius ciues represalias declarari. In dubium incidit an hæc consuetudo Barcinonæ faciendi represalias obtinere posset in fauorem Oppidorum Cathalonix, quæ plura sunt habentia priuilegia vicorum eiusdem Ciuitatis. [* Quæ sunt ista Oppida post nostros Marquill. & Ripoll, Petrus Fontanell. *tom. 2. decis. 578. num.*

19. & sequent. tradit. 7. Hæc autem Vniuersitas quæ vici Barcinonæ ex priuilegio dicuntur, vocantur aliquoties ab illa, in necessitatibus occurrentibus, vt in comitando vexillum S. Eulaliæ ad Bellum. *] Nam 44 in iure aliud est esse ciuem, & aliud est esse prociuem, Iason in §. si quis agens num. 10. inst. de actio. Barr. in leg. 3. §. si emancipatus, ff. de bonor. posses. contra tabu. Gamma decis. 322. nu. 7. Marquill. in vsatic. ciues autem, & burgenses quæst. 19. qui tamen quæst. 18. ait ciuem per constitutionem factum, esse verum ciuem, & venire sub statuto loquente de ciue, nisi aliud consuetudo habeat. Ideoque in ijs quæ strictam 45 interpretationem habent, appellatione ciuis non venit prociuis apud Iason citatum, & Alderan. Mascar. de gener. interp. statut. conclus. 6. num. 172. & 173. asserit statutum de ciuibus non porrigi ad ciues per priuilegiū factos, quia respectu ipsorum non operatur præiudicium

cium, quod est inuentum in fauorem, & priuilegium in odium retorqueri non debeat, & Aluar. Velasq. *consultat. 12. num. 3.* dicit, quod priuilegia quæ conceduntur ad instat, nunquam tercio præiudicare possunt, & Hieronym. Gonzalez *ad regul. 8. Cancell. gloss. 43. ex nu. 24.* Ioseph. Ramon. *conf. 25. num. 24.* Petr. Fontanel. *decif. 211. num. 9. 10. & 26.* multa cogunt ad illud, quod aliud sit esse talem, & aliud haberi pro tali.

48 [* Receptus in ciuem, an dicatur ciues originarius & gaudeat priuilegio ciuis originarijs, Ioseph. de Sesse *tom. 1. decif. Aragon. 90. **]

49 At ius represaliandi est exorbitans à iure communi, & ideò parcissimè interpretandum argumento *tex. in leg. si uerò, §. de viro, ff. solut. matrim.* cumque sit in Ciuitate Barcinonæ consuetudinarium, cum usu, & obseruancia dumtaxat regulari debet, ut præter supracitata inquit *Surd. conf. 308. num. 5. & conf. 262. num. 11.*

Et Camil. Borrel. in addit. 50 ad Bellug. *in spec. Princ. rub. 11. §. iam supra in uerb. represalijs*, probat, quod represaliæ concessæ contra ciues Ciuitatis non comprehendunt homines Villarum, & casalium, seu suburbiorum, & Fontanell. *de pact. nupt. claus. 3. gloss. 2. num. 37.* docet neque in eorum fauorem posse exerceri, & Stephan. Gratian. *decif. 96. nu. 6.* asserit represalias concessas contra Florentinos non complecti comitatiuos, seu habitantes in territorio. Nihilominus 5 in præfato casu loci de Tona Assessor Ciuitatis Barcinonæ, cui causa prædicta commissa fuerat, qui erat D. Iosephus Gelabert collega meus represalijs locum esse declarauit attento priuilegio ipsius Oppidi, & acceptionatione Ciuitates Barcinonæ, & quod reperit iam antea pro eodem Oppido fuisse similem declarationem factam per alium Assessorem, audiui tamen, quod ab ea in Regio Senatu causa pendebat.

52 [* An, & quando appellatione Ciuitatis comprehendantur tantum, quæ murorum ambitu continentur, seu continentia ædificia. Diana *resol. moral. par. 4. tract. 4. resol. 123.* vbi notandæ distinctiones, Sesse *tom. 1. decis. 70.* Costa *in memor. in verbo Ciuitatis*, Barbosa *in collect. ad cap. si Ciuitas de sentens. excommun. in 6. **]

53 Qui à represaliarum executione eximantur, tradunt Bar. *in tract. de represal. quest. 7.* Guid. Pap. *decis. 34.* Borrell. *ad Bellug. vbi supra*, Nauar. *in manual. cap. 27. num. 136.* Peguer. *decis. 11. num. 12.* Fontanell. *dict. gloss. 2. num. 34. cum 4. seqq. & pro marchis Cathalonie num. 62.* vbi quoque de rebus quæ pignori non possunt *cum num. seq.* Ego vidi

54 duas conclusiones Regij Senatus nempe alteram factam 22. Octobris 1544. in facto Hieronymi Mongollas, & Annæ Benedictæ Sampso, referente Clariana, qua fuit deliberatum represalias non posse concedi contra alie-

nigenas Barcinonæ domiciliatos, & alteram 9. Aprilis 1557. in facto Anthonij Reset, Ioannis Català, aliàs Priuar, referente Miralles, qua fuit conclusum represalias non posse exequi contra Clericos, nec eorum bona, nec contra Barcinonæ domiciliatos, licet externos.

[* Marchari non possunt qui sunt sub saluaguardia Regia, de quo vt infra §. 18. num. 50. & 91. *]

Denique Ciuitas Barcinonæ ex antiquissima consuetudine pro defensione suorum ciuium solet processum soni emissi in alijs Vicarijs exercere, vt ita notant Galici. *de sono emisso q. 6.* Cancer *variar. part. 3. cap. 5. num. 47.* [* Idem Cancer *par. 3. cap. 5. num. 132. & 133.* vbi etiam de alijs similibus priuilegijs aliarum Vniuersitatum Cathalonie. *] Berar. *de visitatio. cap. 22. num. 19.* Bruniq. *in dict. apolog. cap. 27.* qui obseruat, quod iste sonus emissus, seu hostis vicinalis occasione damni, vel iniuriæ Ciuitati, vel ciuibus

eius

eius illatorum cum inter-
uentu Vicarij declaratur,
& tollitur vexillum Ciui-
tatis, & pro emenda, seu
refectio damni, & iniurię
contra agrestores, & dam-
num dantes manu armata
interfit.

EX §. XVIII.

SUMMARIVM.

- 1 **I**mmunitas Ciuitatis Barcinonę de tempore Romanorum, & de tempore Maurorum remissiuę.
- 2 Immunitas Ciuitatis Barcinonę de tempore Francorū, nempe Caroli Magni, Ludouici Pij, & Caroli Calui.
- 3 Seruitiam per Dominum Regem in Curia generali postulari solitū an sit actus Prouincię mære voluntarius.
- 4 Seruitium predictum an vnus contradictione impediatur.

- 5 Franquise fuerunt appellatę à Gallis immanitates Ciuitatis Barcinonę.
- 6 Cathalani quare dicti sunt Franci.
- 7 Comes Barcinonę quare non fuit Rex appellatus.
- 8 Legibus Gothicis quo tempore regebatur Cathalonia, & à quibus fuerunt conditę.
- 9 Usatici Barcinonę quo tempore, & quo fuerunt editi. Constitutiones Cathalonię quo tempore ceperunt fieri, & quomodo, ibid.
- 10 Barcinonenses à tempore Regum Francię suis semper usxerunt legibus.
- 11 Immunitates Ciuitati Barcinonę à prioribus Principibus concessas posteriores Domini successiue seruauerunt, & auxerunt.
- 12 Immunitas Ciuitatis Barcinonę ex privilegio Iacobi Primi anno 1232. & Iacobi Secundi anno 1223.
- 13 Immunitatū Ciuitatis Barcinonę confirmatio à Petro II.

- 14 *Et alia à Petro Tertio.*
- 15 *Regiæ plures decisiones in confirmationem immunitatum Ciuitatis Barcinonæ.*
- 16 *Immunitas alia Ciuitatis Barcinonæ ex priuilegio Iacobi anno 1299.*
- 17 *An ex causa negotiationis competat immunitas ciuibus Barcinonæ.*
- 18 *Item an ciuibus originarijs in Ciuitate Barcinonæ nõ habitantibus.*
- 19 *Barcinonæ Ciuitas tum ex Regijs priuilegijs, tum ex interpretatione illorum, & obseruantia subsequuta, tum .x. possessione immemoriali semper libera habita fuit à Regijs oneribus, quibus aliæ Vniuersitates Cathalonie sunt obnoxie.*
- 20 *Barcinona immunis est à iuribus Coronagij, & Maritagij, ubi decisiones.*
- 21 *Iura Coronagij, & Maritagij sunt consuetudinaria, tam inspecto iure communi, quam Municipali Cathalonie.*
- 22 *Alphonse Regis litteræ pro*
- immunitate Coronagij Oppidi de Caro titulo, & aliorum, quod sint vici Ciuitatis Barcinonæ.*
- 23 *Aqualatæ Villa immunis est à iure Coronagij, quia vicus est Barcinonæ.*
- 24 *Barcinonæ Ciuitas immunis est ab onere hospitandi milites.*
Milites quemadmodum in Cathalonia hospitari tenentur à Prouincialibus, ibid.
- 25 *Barcinonæ Ciuitas immunis est à seruitute insequendi sonum emissum.*
- 26 *An immunitas concessa Ciuitati Barcinonæ per totam terram Domini Regis extendat ad Regna de nouo acquisita, & ad Oppida postmodum unita ad personas futuras ad bona postmodum quæsitæ, & onera postmodum imposita.*
- 27 *An exempti excusentur ab oneribus ex causa belli, vel pestis.*
Es ab onere vehendi ligna ad nauale Regium pro constructione Regiarum irremium, ibid.

- 28 *Provinciales Cathalonie an & qualiter sint obnoxij onere vendendi ligna ad nauale Regiam secundum sententiam Regiam.*
- 29 *Et quid obtinuerit Curia Generalis circa remissionem huius iuris.*
- 30 *Barcinonae antiqua immunitas à quinto suorum impositionum Regi soluendo, secundum suorum omnium ipsius Ciuitatis consultorum sententiam.*
- 31 *Barcinonae Ciuitatis priuilegia propter quas honorificas causas fuerunt concessa.*
- 32 *Seruitia Ciuitatis Barcinonae liberalissime suis Regibus praestita decerpta, remissiuè ex varijs locis.*
- 33 *Barcinonenses uti liberalissimos potius ad uoluntaria seruitia concitare, quam impositis uectigalibus premere sui Reges uoluerunt, & prudentius existimauerunt.*
- 34 *Barcinonae Ciuitas an censenda sit libera à collectis propter publicam urgentem necessitatem superuenientem post sua Regia priuilegia impositis, & n. sequen. ubi sententia Auctoris.*
- 35 *Immunitas ab oneribus, etiã generalibus uerbis concessa non excusat ab oneribus ratione bellis, uel pestis.*
- 36 *Renunciatio generalis casuum fortuitorum nõ intelligitur de insolitis, & raro contingentibus.*
- 37 *Et quid si promissum sit de omnibus casibus qui imaginari possunt, & pro quacumque causa, quae dici, uel excogitari possit, & adsint uerba apta includere casus inopinatos, & maiora expressis.*
- 38 *Priuilegia simpliciter concessa pro tempore carestrae, non procedunt pro immoderata, & extraordinaria.*
- 39 *Uectigalia noua an possint imponi in Cathaloniam ex causa magna necessitatis publicae Principatus.*
- 40 *Doctores an in casu necessitatis teneantur hospitari milites.*

- 41 *Leges, & Statuta etiam iurata an possit Iudex urgente causa transgredi.*
- 42 *Rex quibus casibus possit leges transgredi bonaque singulorum capere.*
- 43 *Salus populi suprema lex est cui cedunt omnes leges, & conuentiones humane, & quando.*
- 44 *Pestis causa an maior sit quam causa belli.*
- 45 *Barcinonenses an sint immunes à iure marchæ, de qua hic, & quare, ubi Regia deciso.*
- 46 *Constitutiones Cathalonie prohibentes noua vectigalia an limitentur in casu urgentis necessitatis publicæ defensionis Prouinciæ ab hostibus, & belli defensionis, varia decisiones.*
- 47 *Pecora Ciuitatis Barcinonæ possunt depascere per quicumque prædia inculta sine incurso banni ex privilegio Iacobi, nec comprehenduntur in præconijs imponentibus similia banna, ubi Regia deciso.*
- 48 *Barcinonæ Ciuitas potest imponere banna in suo territorio.*
In banni concessione persona concedentis censetur excepta, ibid.
- 49 *Immunis est Ciuitas, & ciues Barcinonæ à soluentis decimis, & primitijs de certis fructibus, non tamè de omnibus, ubi Regia deciso.*
- 50 *Saluaguardia, seu protectio Regiæ Domus Ciuitatis Barcinonæ, & eius officium, nec non Scholæ eiusdem, & quid operetur.*
- 51 *Et est publicanda de quinquennio in quinquennium in capite Vicariæ.*

§. XVIII.

De immunitate Ciuitatis Barcinonæ.

Missa immunitate, qua hæc nobilissima Ciuitas tēpore Romanorum potita fuit, de
Ee 2 qua

qua superius §. 8. scripsi, præterita quoque exemptione, quam in infelici tempestate Maurorum obtinuit, & §. 4. & 5. obseruati, immunitatem, & exemptionem huius Ciuitatis. [*De qua immunitate Fontanell. tom. 2. decis. 455. cum 2. seq.*] deducā à tempore quo excusso Sarracenorum iugo ab innumeris calamitatibus respirauit, quando Francorum Regibus se subiecit, nimirum inuictissimo Carolo Magno Imperatori, Ludouico Pio eius filio, & Carolo Caluo nepoti, à quo Guifredus Comes Barcinonæ relaxationem feudi sui Comitatus adeptus, mansit supremus Princeps nullū agnoscens superiorem, vt §. 4. dixi. Nam præfati Reges Franciæ admiserunt Barcinonenses saluis ipsorum ciuium libertatibus consuetudinibus, & priuilegijs, cōcedendo eisdem, vt se ipsos suis proprijs legibus iudicarent, neque aliquod Regiū seruitium, vel tributum soluerent, neque aliquod pos-

seteis imponi vectigal, quod si aliquando soluerent, nullam in posterum necessitatem, seu obligationem census induceret, neque inde usus, aut consuetudo allegari valeret, & alias præterea exemptiones, libertates, & immunitates ipsis impartiti fuerūt, vt constat tribus Regijs priuilegijs, altero Ludouici Pij, dat. Chalen. Ianuarij anno sui Imperij primo, id est à Christo nato 815. altero eiusdem Regis, & Imperatoris 4. Idus Februarij anno sui Imperij tertio, id est 817. & alio Caroli Calui 10. Iunij anno sui Regni quarto, id est 844. Gregor. Tholosan. in *Repub. lib. 6. cap. 6.* Diago in *histor. Com. Barcinon. lib. 2. cap. 4.* Zurita *lib. 1. cap. 6.* Andræ. Bosch *de tit. honorific. lib. 5. cap. 1.* Et confirmantur citata priuilegia Constitutionibus prohibētibus noua vectigelia præferim 1. 10. & 20. *tit. de vectigals, y leu. Mieres part. 1. colla. 2. cap. 10.* Calici. in *extragran. cap. 9. num. 29.* Despujol in *indice ver. vectigal im-*

ponitur.

ponitur, Cancer par. 3. cap. 3.
num. 120.

3 Verum est, quod dicta
privilegia non solum respi-
ciunt Barcinonam, sed &
reliquam Cathaloniam, at-
que inde Curia Generalis
Cathalonix semper tenuit,
quod seruitiū in Curia per
Dominum Regem postu-
lari solitum, est actus merè
voluntarius, sicque in obla-
tione seruitij semper pro-
testata fuit, quod populus
Cathalonix liber est ab om-
ni exactione seruitij, & ille
actus à libera voluntate cu-
rix procedit, & in conse-
quentiam trahi non potest:
4 imò opinio Curix est, quod
vnius contradictio impedi-
ret donatium in Curia of-
ferri, vt notat Barnaba Ser-
ra olim Regius Senator in
suis adnotationibus super
controuerſijs quæ in Curijs
generalibus suscitatur, edi-
tis anno 1563. adnotatio 5.
num. 1. & 3. vbi tamen num.
40. subdit fuisse declaratum
& decisum sufficere decre-
tum maioris partis circa
donatium Regi sciendum.

[* De Regno Sicilia, &
alijs vide Dian. par. 3. tract.
3. resol. 29. & par. 3. tract. 5.
resol. 78. in vers. In resolutio-
ne 29. vbi ratione quoque
fundatur. *]

Huiusmodi immunita-
tes, & libertates prædicto-
rum priuilegiorum fuerant
à Gallis vocatæ *franquise*,
& ab eis hoc nomen mutua-
ti fuerunt nostri Cathalani,
vt notatur in indice rerum
ab Aragonum Regib. gesta,
sub anno 844. Ideoque Ca-
thalani dicti sunt *Franci*, nō
à natione, sed à franquisia,
sive immunitate, vt Caro-
lus Caluus inquit in dicto
suo priuilegio. Propterea-
que insignis ex nostris histo-
ricus Corbera in *vita sororis*
Mariæ Ceruellon, ait quod
Comes Barcinonæ licet Su-
periozem non recognoscat,
non fuit Rex appellatus, sed
Comes, quia subditi tam li-
beri, & exempti, cum ipso
potius conregnare viden-
tur, & Rex Iacobus in hi-
storia à se scripta clamat nul-
lum esse in Orbe terrarum
populum ita immunem, &
fran-

francum sicut est noster.

8

Leges quarum meminimus, quibus Barcinonenses, & reliqui populi Cathalonix tempore quo Gallorum Regibus se subdiderunt, nec non etiam antea Maurorum repestate regebantur, erant leges Gothicae, quibus quoque tota Hispania gubernabatur, conditae à Rege Eurigo, siue Henrico cum interuentu septuaginta Episcoporum sui Regni, inter quos intererat noster Diuus Seuerus Episcopus Barcinonae. Et postea fuerunt editi vatici Barcinonae tempore Comitis Raymudi Berengarij sub anno 1040. quando priores Curiae generales Cathalonix celebratae sunt. [* Iste Comes Berengarius qui edidit vaticos Barcinonae abrogauit leges Gothicas, sed non omnes, ut refert Curia in suis Annalib. quem citat ad id Pater Domenech in sua *histor. virorum in sanctitate illustrium Cathalonix in vita Sancti Seueri.* *] Et postea factae fuerunt ex tem-

9

pore Petri Secundi in curia Barcinonae cap. 14. constitutiones sub lege pacti inter Dominum Regem ex vna & vniuersitatem totius Provinciae, quae in tribus brachijs representatur, parte ex altera, ut haec omnia probant Oliba *de iur. fisc. cap. 1. nu. 3. 8. 14. 17. 18. & de action. tom. 1. lib. 3. cap. 2. num. 7. 8. 21. 22.* Bruniq. *in apologia cap. 1. num. 79. cum 4. sequentib. & alij per eos citati*, Diago *lib. 2. cap. 58. & 59.* Vnde infer- 10
tur, & concluditur Barcinonenses à tempore praedictorum Regum Franciae iuxta praefata eorum privilegia suis semper vixisse legibus, & constitutionibus. Reliquas 11
etiam immunitates, & libertates eorundem privilegiorum seruarunt successiue posteriores Principes, ut animaduertit Bosch. *dict. lib. 5. cap. 1.* atque haec sunt fundamenta, quibus fundantur, & origo vnde dimanant omnia alia privilegia libertates, & exemptiones Barcinonensis Ciuitatis, quia non solum priores libertates conserua-

seruarunt Principes subse-
quentes, sed etiam multis
auxerunt indultis.

- 12 Rex Aragonum Iacobus
Primus suo priuilegio dat.
primo die Idus April. 1232.
& Rex Iacobus Secundus
alio priuilegio dat. 18. Chal-
lend. Ianuarij 1323. con-
cesserunt Ciuitati Barcino-
næ, & eius ciuibus, & habi-
tatoribus, vt immunes, &
exempti essent cum rebus,
& mercibus suis à solutio-
ne cuiuscunque lezdæ, pe-
datici, portatici, mesuratici,
pensu, vsatici, & quarumcū-
que collectarum, gabella-
rum, iurium, impositionum,
quæ cogitari valerent, &
impositæ essent, vel in po-
sterum imponerentur in Ci-
uitatibus, Oppidis, & ca-
stris ditioni Domini Regis
subiectis, & per omnia loca
dominationis Regiæ, tã per
13 terram, quam per mare. Sed
& Rex Petrus Secundus in
constitut. 4. tit. de vestigals,
y lleudas in 1. vol. constit. Ca-
thalonix prædicta priuilegia
Barcinonæ, & vsum huius
immunitatis præfata Ciui-

tatis, & ciuium confirmauit.
Confirmauit quoque ean- 14
dem exemptionem Rex Pe-
trus Tertius suis litteris di-
rectis Governatori Maio-
ricarum dat. Barcinonæ 5.
Aprilis 1353. Itemque pro 15
bant quamplures Reg. sen-
tentix, quas referunt Pe-
trus Fontanella *de pact. nup.*
tom. 1. claus. 3. glos. 2. num. 6.
& 7. atque Andræ. Bosch. *de*
tit. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1.
Cancer variar. par. 3. cap. 5.
num. 49. & 50. quibus inue-
nies in Regio Consilio Ca-
thalonix pro immunitate
ista Ciuitatis Barcinonæ, &
eius ciuium declaratum 3.
Decembris 1572. contra
Syndicum Villæ Granulla-
riorum, & eius impositio-
nes, & 9. Aprilis 1583. con-
tra Ciuitatem Dertuzæ, &
eius gabellas, & 22. Septem-
bris 1597. contra Ciuitatem
Maioricarum, & eius vesti-
galia, atque his adde aliam
conclusionem eiusdem Re-
gij Senatus 12. Nouembris
1493. factam pro eadē exēp-
tione Ciuitatis, & ciuium
Barcinonæ, contra lezda-
rios,

rios, & alios collectores iurium Celsonæ, & eius Ciuitatis collectas. Insuper Rex Iacobus alio privilegio Ciuitati Barcinonæ pridie calendæ Ianuarij 1299. concessio indulgit eidem, & eius ciuibus, quod perpetuo immunes essent ab omnibus quistijs, & quantitatibus seruitialibus.

17 [* Hæc immunitas competit ciuibus Barcinonensibus etiam si causa negotiationis res, seu merces suas transferant per loca ditionis Regiæ, vt probatur ex verbis privilegij Regij relati à Fontanell. *de pactis nup. claus. 3. glos. 2. num. 3. ibi: mercaturis, & ibi, mercaturas; & sic multi mercatores obtinent à Domo Ciuitatis franquissas pro causa negotiandi. Attamen possunt ciues Barcinonæ in Oppido vbi Vniuersitas arrendauit victualia apponere tabernam, & minutatim reuēdere victus quos ad id causa negotiationis emerunt, & ita per DD. consultum vidi.*

18 Hæc privilegia, & immu-

nitates ciuibus originarijs Barcinonæ qui in ea non habitant, nec domiciliati sunt non competunt cum non contribuant in iuribus Ciuitatis, nec ea soluant, iuxta tradita infra §. *fin. num. 56. & 57.* Sed fallit si parentes eorum Barcinonæ sint domiciliati, & onera eius soluant, *Cancer par. 3. cap. 4. de seruit. num. 139. **

19 Ex his, & alijs pluribus privilegijs Barcinonæ, nec non ex interpretatione, & obseruantia illorum subsequuta, cuius tanta vis est, vt ex multis scripsi *de effie. Iud. & Aduoc. par. 2. quæst. 6. num. 56. ad text. in leg. si de interpretatione, & in leg. minime ff. de legib. & ex possessione immemoriali, quæ habet vim tituli ex traditis per Anton. Olib. de iur. fise. cap. 13. num. 8. & 9. ad text. in l. hoc iure, §. ductus aque. ff. de aqua quonid. & sti. efficitur, quod Ciuitas Barcinonæ à Regijs oneribus, quibus aliæ Vniuersitates cathalonix obnoxix fuerunt, semper libera habita fuit. Sic immu-*

nis est à iuribus Coronagij, & Maritagij, de quibus titulo de Coronatjes, y Mari-datjes in 1. & 2. volum. constitutionum Cathalonix, quæ tamē aliæ Vniuersitates soluent. Declarationem circa ius Maritagij pro Ciuitate Barcinonæ in Consistorio Magistri Rationalis Regij factam refert Fontanel. tom. 2. de pact. nup. claus. 5. gloss. 4. ²¹ num. 50. & ego in vtroque iure seruatum vidi, & licet doctissimus Fontanell. dicat non vidisse Ciuitatis ad id priuilegia, sufficeret tamen hæc duo iura esse consuetudinaria, prout sunt tam de iure communi, leg. vnic. C. de auro coronario lib. 10. & ibi gloss. & Luc. de Penna Bel-lug. in spec. Princ. rub. 26. versic. Sunt, & alia nu. 1. Cassan. in cathal. glor. mund. part. 1. cons. 2. Henr. Rosen. de feud. cap. 5. concl. 77. & 78. Calici. in extra grauat. curia. casu 162. Ioan. Socarrat. in comm. Petri Alberti. cap. si aliquis dominus num. 102. Fontanell. dict. claus. 5. gloss. 4. num. 17. Cancer variar. cap. 2. num.

276. quam de iure speciali Cathalonix, Calic. dict. casu 162. Socarrat in dict. cap. si aliquis dominus nu. 102. Fontanell. dict. gloss. 4. num. 28. nulla enim est constitutio, seu lex municipalis Cathalonix, quæ statuat ista iura, sed quæ illis præsuppositis disponat circa illorum exactionem, aut solutionem; Barcino autem nunquã soluit, sicut nec eius ciues. Sufficit quoque possessio immemorialis, quæ habet vim tituli, & priuilegij, vt prædixi, & subquæ obseruantia prædictorum priuilegiorum, quæ supra retuli. Sed, ²² & extant litteræ Regis Alphonsi die 30. Aprilis 1425. directæ receptoribus Coronagij, quibus præcipit ne ius Coronagij ab Oppido de Carotitulo, & alijs habentibus priuilegia, quod sint vici Ciuitatis Barcinonæ, & veri ciues illius, exigatur, vbi rationem adiicit, quia Ciuitas Barcinonæ ab illo onere immunis est. Et ²³ eodem iure obtinuit me patrono causæ Villa Aqualatæ

30. Octobris 1626. in Cō-
sistorio Magistri Rationa-
lis Regij in sui exemptio-
nem circa ius Coronagij de
clarari, quia ex priuilegio
Regis Petri dat. 9. Jul. 1385.
& altero Regis Ioannis dat.
20. Decembris 1392. est
quoque vicus Barcinonæ, &
eius fruitur priuilegijs, effi-
ciunturque homines præli-
batae Villæ, veri ciues Bar-
cinonæ.

24. Sic etiam Ciuitas Batei-
nonæ immunis est ab onere
hospitadi milites, quos pro-
uinciales in Cathalonia hos-
pitari tenentur cum modi-
ficationibus tamen, de qui-
bus in constitutionibus 3.
12. 13. & *fin. tit. de offici de
Alcayts. y Capitans, & in con-
stit. vnic. tit. de offici de Apo-
sentadors, & in cap. 45. curia
num anni 1599. Roland. à
Valle. conf. 66. Bouadil. in po-
litic. tom. 2. lib. 4. cap. 5. nn. 12.
21. & 27. Calic. in Margarit.
ffsc. dub. 6. casu 307. Cancer
variar. par. 3. cap. 5. num. 60.
cum sequen. neque iuicis ci-
uibus Barcinonæ in domi-
bus priuatis acceperunt mi-*

lites in ea hospitium prop-
ter priuilegiū Ciuitatis ip-
sius, quod dicta constitutio
vnica insinuauit.

Seruitutem insequendi 25
sonū emissum, qua aliæ Vni-
uersitates, & earum homi-
nes Domino Regi, & eius
Vicarijs in Cathalonia ser-
uiunt ad tradita per Calic.
*de sono emisso quaest. 8. Canc.
par. 3. cap. 5. eod. tit. num. 9.* Ci-
uitas Barcinonæ tanquā pri-
uilegiata, & eius ciues non
exhibent.

[* Immunitas concessa 26
Ciuitati per omnem terrā,
& ditionem Regis, an ex-
tendatur ad Regna de nouo
acquisita, & an ea quæ po-
stea Ciuitati vniuntur in ea-
dem immunitate compre-
hendantur, Ioseph. de Sesse
*tom. 2. decis. Aragon. 160. vt &
alia similia. Et priuilegiū
immunitatis à gabellis an ex-
tendatur ad futuras impo-
nendas, Barbosa tom. 2. vot.
decis. 126. num. 148. & latius
priuilegiū immunitatis an
extendatur ad futuras per-
sonas, & bona post priuile-
giū quæstio, & onera im-
ponen-*

ponenda, idem Barbof. *dict.*
vol. 126. num. 141. cum se-
quentibus. *]

27 [* Adde Gasp. Anth.
 Thesaur. *qq. for. lib. 1. quest.*
93. per tot. vbi de Doctorum
Legum, & Medicis, & alijs
exemptis, qui ab onere hos-
pitandi eximuntur an excu-
sentur ab oneribus ratione
belli, vel pestis, & n. 4. quid
de Clericis. *]

28 Ab onere vehendi ligna
 ad nauale Regium pro con-
 structione Regiarum trire-
 mium, quod aliæ Vniuersi-
 tates Cathalonix non pri-
 uilegiatæ, grauitè contra-
 dicente tamen Fisci Procu-
 ratore Generalis Cathalo-
 niæ, passæ sunt, Ciuitas Bar-
 cinonæ tanquam priuilegia-
 ta semper habita fuit exēp-
 ta, & eius ciues exempti ha-
 biti sunt. Nam 5. Octobris
 1598. inter Syndicum Ville
 Granullariorum, & Laurē-
 tium Torres, referente Pe-
 guera, fuit cōclusum, in Re-
 gio Concilio, quod provin-
 ciales omnes in viam iuris
 tenentur locare plaustra ad
 ligna vehendū ex locis cir-

cum vicinis ad nauale Ciui-
 tatis Barcinonæ ad opus fa-
 bricæ Regiarum triremiū,
 & quod ad huius seruitutis
 præstationem tenentur cum
 suis mulis, bobus, vel plau-
 stris, solita mercede, nisi spe-
 ciali priuilegio excusentur,
 & quod in sumptibus, & ex-
 pensis faciendis ultra mer-
 cedem Regiam in dictis lig-
 nis ad dictum nauale vehē-
 dis tenentur contribuere
 omnes particulares Vniuer-
 sitatis ad solidum, & libram
 seu ad modum fogagij, &
 quod pro prædictis potest
 procedi per commissarios
 Capitaniæ Generalis via exe-
 cutiua per præcepta quin-
 que dierum, vel breuioris
 spatij pœna centum libra-
 rum, vel alia. Conquesta 29
 fuit Curia Generalis anni
 1599. Domino Regi, vt in
 capitulo curiæ 48. dictarum
 curiarum cernere est, & so-
 lum obrinuit, quod augere-
 tur præfata Regia merces
 duobus denarijs pro quoli-
 bet quintali, vt in eodem ca-
 pitulo cōtinetur. Presse sunt
 postea Vniuersitates hoc

onere, proclamante iam dicto Generali Cathalonix, sed Ciuitas Barcinonæ, & eius ciues in tuto fuere.

30 *Cum* A quinto suarum impositionum, quod aliæ Vniuersitates Cathalonix non in hoc priuilegiatæ Domino Regi soluebant, Doctores quos ciuitas Barcinonæ consuluit, consuluerunt eidem ipsam per diuersa priuilegia immunem esse, fisci tamen Procuratore cōtrariū prætēdēte, propter quod tempore Inuictissimi Philippi Tertij hæc ciuitas legatum ad Regiam curiam transmisit, & multo tempore habuit, & postea tempore nostri Potentissimi Regi Philippi Quarti in consistorio Officij Magistri Rationalis Regij, ex Regio præcepto fuit super hoc causa mota, quæ iussu Ducis Cardonæ tūc Proregis per prædictum Magistrum Rationalem mihi vt Assessori præfati Officij commissa extitit. Non fuerunt in hac causa per Syndicum Barcinonæ exhibita sua priuilegia, neq;

vidi illa dū Aduocatus eisdem ciuitatis fueram, quia eo tempore prætensio fisci Procuratoris circa quintum impositionum ipsius ciuitatis semper siluit. Non fuit prosequuta causa: & frustra modo tempus in hoc contererem.

Tot, tantaque priuilegia huic nobilissimæ ciuitati a suis indulta Regibus non sine causa concessa sunt. Tria priora præchalendata. Regum Franciæ causam continent, quod Barcinonenses suo se sanguine à Sarracenorum potestate redemerunt, & carolo Magno Imperatori, Ludouico filio, & carolo Caluo nepoti submiserunt, vt hic præsertim suo priuilegio expressè profiteatur. Reliquis Regijs priuilegijs causam dedere innumera, & ingentia seruitia, quæ suis Regibus eisdem Barcinonenses liberalissimè præbuerunt: in quibus possem multum excurrere, longe, latissimeque vagari: sed ne nimis ab instituto meo digrediat̄ oratio legas præcipue

32 cipuè tria priuilegia, duo scilicet Regis Iacobi anni 1299. quibus referunt immensæ pecuniarum summæ, quas ciuitas hæc Regiæ Maiestati dono dedit, tertium Regis Ioannis anni 1393. quo commemoratur seruitium decem triremium, quibus armatis, solutoque victu, & stipendio militum ad quatuor menses, eum Regem in expeditione belli aduersus Sardiniam adiuuauit. Videas propositionem Curiarum Generalium Regis Martini, vbi cathalanos, & præsertim Barcinonenses, & eorum erga se liberalitatem, & munificentiam ad cælum vsque summis laudibus extollit. Satius, & vtilius prudentissimi nostri Reges existimarunt vrgentibus Regni necessitatibus liberalissimos Barcinonensium notos animos ad voluntaria seruitia concitare, quam impositis oneribus, & vectigalibus illos premere.

34 Circa præchalendata priuilegia Regum Iacobi Primi, & Secundi super immu-

nitate ciuitatis, & ciuium Barcinonæ doctissimus noster Petr. Fontanell. *de pact. nupt. tom. 1. claus. 3. gloss. 2. ex num. 10.* nonnulla suscitatur, & resoluit dubia, & (quod grauioris ponderis, & momenti est) ad primum dubium à *num. 10. ad num. 16.* discussa quæstione an ciuitas, ac ciues Barcinonæ per eadem priuilegia censeantur exempti à collectis propter publicam vrgentem necessitatem superuenientem postea impositis, concludit affirmatiuè propter ampla enixa geminata verba dictorum priuilegiorum, & quia concessa hæc priuilegia fuerunt per viam contractus in remunerationem seruitiorum. Quæ resolutionem limitat si tam vrgens occurreret necessitas, vt nullatenus ei provide- 35 ri posset, nisi immunes, & exempti contribuerent, & in casu belli diuini id est pestis, nisi adesset obseruantia subsequuta in contrarium, vt pote quod successissent casus priuilegiati ob quos ciues Barcinonæ licet possent

possent

rudent compelli ad contri-
 buendum, non tamen con-
 tribuissent. [* Vide Aug.
 Barbosa *tom.2. vol. decis. 126.*
num. 146. & num. 147. *]
 Hæc sententia mihi placet.
 Sanè Gasp. Ant. Thesaur. *qq.*
forens. lib. 1. quest. 13. num. 5.
 86 quam plurimis citatis Do-
 ctoribus qui omnes magis
 communem testantur, asse-
 rit secundum veriore, &
 magis communem opinio-
 nem immunitatem ab oneribus,
 etiam generalibus ver-
 bis concessam non excusare
 ab oneribus ratione belli,
 vel pestis, Stephan. Gratian.
discep. forens. tom. 1. cap. 195.
num. 7. vsque ad nu. 12. com-
 37 munem, & veriore pro-
 fert sententiam, quod ge-
 neralis renuntiatio casuum
 fortuitorum non intelligi-
 tur de insolitis, & raro con-
 tingentibus, vbi inter alios
 plures DD. allegat Hiero-
 nimum Zeuallos *quest. 702.*
 vbi *num. 4.* hanc veriore,
 testatur, & Petr. Surd. *conf.*
61. num. 65. & decis. 326. num.
52. vbi ait hoc esse verius li-
 cet promissum fuerit de om-
 nibus casibus, qui imagina-
 ri possunt, & pro quacunq;
 causa, quæ posset dici, vel
 excogitari, & licet adsint
 verba apta includere casus
 in opinatos, & maiores ex-
 pressis, Vincentius Caroci.
decis. seu casu 35. num. 1. do- 38
 cet priuilegia concessa pro
 tempore carestix simplici-
 ter, non procedere pro im-
 moderata, & extraordina-
 ria, Ioñes de Socarrats *ad*
consuetudines Cathalonie in
cap. si aliquis dominus ex nu.
98. latè disputat an in Ca- 39
 thalonie, vbi noua vectiga-
 lia vt supra scripsi, sunt pro-
 hibita, possint tamè ex cau-
 sa magnæ necessitatis publi-
 cæ huius Principatus impo-
 ni, & affirmat posse imponi,
 Iacobus Cancer *par. 3. cap. 5.*
num. 73. & 74. circa immu- 40
 nitatem Doctorum ab onere
 hospitandi de quo agit,
 casum necessitatis exceptit.
 Guido Pap. *quest. 206.* pro- 41
 bat iudicem vrgente causa
 posse leges, & statuta, etiam
 iurata transgredi, quæ tamè
 verè transgressio non est, ad
 quod

quod alios allegauit, & declarauit ego *de offic. Iudic. & Aduocat. par. 1. quæst. 7. nu. 53.* ultra quos tenent Cabal. *resolut. crimin. 97. nu. 9. centur. 1. Grammat. decis. 36. ex num. 2.* Farina. *tom. 2. criminalium tit. de iud. & tortur. quæst. 37. num. 79. & seqq.*

42 [* Adde Calic. *in extraua. Cur. prerog. 210.* quem citat Ripoll *de regal. cap. 45. num. 22.* ubi quod Rex in casu ultimæ necessitatis potest bona singulorū capere propter bonum publicum. Et quando licet leges transgredi ex causa cessante, vel causa superueniente, & propter Ephicheiā Barbof. *to. 2. vot. decis. 93. ex num. 100. cum*

43 *seq.* [* quia salus populi suprema lex est, ut eleganter expendit Anton. Faber. *in Rationalib. ad Pandec. tit. quod curusque Vniuersit. nomin. ad leg. 1.* ideoque saluti

44 Reipub. cedunt omnes leges, & conuentiones humanæ, & existente necessitate illius licitum est recedere à legis dispositione, quod quādo obtineat, & quæ sint ad

id requisita, fusè Don Ioan. del Castillo Sotomayor *lib. 7. controuor. iur. cap. 41. à nu. 78.* & Don Ludouic. à Peguer. *decis. 51.* Ego in casu supra relatorum priuilegiorum Barcinonæ, & publicæ necessitatis accidentis multum tribuerem integri rectori, ac prudentis arbitrio Iudicis, neque crederem quacunque pestis causa ciuem Barcinonæ, seu Ciuitatem, neque in omni belli causa sub eis includi, & partium, aut nullum constituerem discriminē inter pestem, bellum, & famem Reipub. pari necessitate existente, quamuis maior ab aliquibus putetur causa pestis quam belli, quia maior est hostilitas Dei quam hominum, Ripa *de peste in princip. n. 9.* Gaspar. Anton. *Thesaur. dict. quæst. 13. num. 6.* ubi quod exceptione in priuilegio facta de casu belli non intelligitur exceptus casus pestis, quod bellum diuinum appellat.

Inuenio conclusionem in 45 Regio Senatu 7. Ianuarij

1587. inter Syndicos Ciuitatis Barcinonæ, & Logiæ Maris ex vna, & conseruatorē iuris voccti *de les marques de Arago, y de França*, & creditores dicti iuris ex altera referente Francisco Puig facta, quæ concluditur quod licet ciues Barcinonæ sint immuncs à soluendo quascunq; impositiones per Vniuersitates Ciuitatum, & Villarum huius Principatus impositas, & imponendas, tam per mare, quā per terram, etiam in terris Regnorum Coronæ Aragonum, & ei applicatorum, & applicadorū: tamen non sunt exēpti à præstatione prædicti iuris marchæ attento, quod fuit impositum pro conseruanda pace inter Reges Aragonum, & Franciæ, quia (inquit) *casus publicæ, & communis vtilitatis, & pacis conseruandæ non comprehenditur in priuilegijs exemptionū concessis Ciuitati Barcinonæ, & Logiæ Maris, maxime (subdit) quia ex diuturnitate exactiōnis eius iuris prædicte, & palā Barcinonæ facta præ-*

sumitur eandem Ciuitatem, & eius Concilium creationi, & impositioni ipsius iuris consensisse, & acquieuisse, & de hoc iure postea emanauit constitut. 17. curiarum anni 1599. Similiter, quod constitutiones Cathalonix prohibentes noua vectigalia limitentur in casu vrgentis necessitatis publicæ defensionis Prouinciæ ab hostibus, & belli defensionis, reperiuntur variæ Regij Concilij conclusiones, & signanter 28. Iulij 1551. & 27. & 29. April. & 10. Maij 1562. & 27. Martij 1574. sed vt dixi, non quælibet necessitas excusat, & sæpè Fisci Procurator Generalis Cathalonix proclamat.

Alijs pluribus immunitatis priuilegijs Ciuitas Barcinonæ gaudet, & signanter priuilegio Regis Iacobi dat. 16. Chalendas Aprilis 1266. quo Vniuersitati Barcinonæ concedit, quod pecora eius liberè depascere possint per quæcunque prædia inculta tam priuatorum dominorum quam alia in omni

omni ditione, & Regno ipsius Regis sine incurfu alicuius banni, seu pœnæ soluant tamen damni emēdam si quod dederint. Vndē quibuscūque præconijs, & præceptis, siue Baiuli Generalis Cathalouiæ, siue aliorum Regiorum, aut aliorum officialium imponentibus banna pecoribus in aliquibus incultis terris depascentibus, nunquam pecora Ciuitatis Barcinonæ comprehenduntur, nec comprehendendi valent, & ita obseruari sæpē vidi. Et respectu territorij Barcinonæ disponit idē quēdam ordinario Consulium, & proborum hominum, siue Concilij ordinarij dictæ Ciuitatis facta 24. Nouembris 1477. & fuit deessum in fauorem Syndici eiusdē Ciuitatis, & arrendatariorū carniū eius, & contra hortulanos, & terrarum possessores territorij Barcinonæ, referente Çalbà 2. Martij 1598. quæ sententia etiam fundatur, quia Ciuitas Barcinonæ ex Regijs priuilegijs

48 (sunt priuilegia Regis Iaco-

bi pridie Chalen. Iulij 1317. & Regis Petri 20. Februarij, & 23. Iulij 1375. & Regis Alphonsi idib. Nouemb. 1329. & Regis Jacobi 10. chalendas Februarij 1319. quod vltimum est in 2. vol. *Constit. cap. 1. tit. de estatut. y ordinacions*) potest imponere banna in territorio Barcinonæ, & in bannornm, & pœnarū concessionibus, per sona concedentis censetur excepta.

Immunis est quoque Ciuitas Barcinonæ prout eius ciues à soluendis decimis, & primitijs de certis fructibus, qui in eius territorio colliguntur, & designantur in cap. 37. & 38. priuilegij del *Recognouerunt Proceres*, prout in eodem priuilegio continetur, meminit Ferrer 3. par. obser. cap. 278. Gabr. Berar. in *specul. visitat. cap. 22. nu. 20.* & Andr. Bosch. de *tit. honorific. lib. 4. cap. 3. §. 1.* non tamen habent generalē immunitatem nō soluendi decimas in dicto territorio de omnibus fructibus, vt fuit decisum in Regio Concilio

49

lio, contrarium illis præten-
dentibus, referente Fonta-
net 29. Octodris 1598. Inter
Rectorem Parochialis Ec-
clesiæ de Pinu, & Francis-
cum Famadas, & alios, vbi
declaratur non constare de
tali prætenso priuilegio ci-
uium Barcinonæ, quinimo
priuilegium in corpore iu-
ris Patriæ clausum vocatum
Recognouerunt Proceres, con-
cedens exemptionem deci-
marum de certis fructibus,
firmare regulam in contra-
rium, quo ad alios fructus
ibi non expressos.

50 Demum Domus Ciuita-
tis Barcinonæ, & eius res, &
pecuniæ, & officialium per-
sonæ bona, & familiæ, nec
non schola Barcinonensis,
& eius cathedratici, & scho-
lares sunt ex Regio priuile-
gio sub protectione, seu sal-
uaguardia Domini Regis,
quæ operatur quod si quis
illorum offendatur, proce-
ditur per viam regaliam, &
cōtra milites ex militia ge-
nerosa agitur sine partis in-
stantia. Eximit etiam à mar-
51 chis, & represalijs. Sed ex

constituit. 4. tit. de *guatjes, y
saluaguardas*, de quinquen-
nio in quinquennium in ca-
pite Vicariæ est publicanda,
& alias non prodest. Priui-
legia immunitatū quæ cor-
pori Ciuitatis adaptari non
possunt, sed ciuibus, non est
mei instituti referre.

EX §. XIX.

SUMMARIVM.

- 1 **M**ensa communiū de-
positorum Ciuitatis
Barcinonæ qualis sit, &
quæ, & qualiter pecu-
niæ deponuntur in ipsa.
- 2 De mense numaria, & eius
officialibus remissiuè.
- 3 Priuilegium Regis Ioannis
mensæ numerariæ Ciui-
tatis Barcinonæ con-
cessum.
- 4 Confirmatio priuilegiorum
mensæ numerariæ Ciui-
tatis Barcinonæ per Re-
gem Ferdinandum.
- 5 Clauarij Ciuitatis Barci-
nonæ

- non puncta in mensa numaria eiusdem.*
- 6 *Puncta predicta fieri non possunt si debitum requirit altiore indaginem, ubi deciso.*
- 7 *Debitum si non sit liquidum, sed agitur de iure pretenso, neque fiscus potest pro eo executiue procedere.*
- 8 *De pecunia deposita una cum empara.*
- 9 *Notario ad cuius soltam pecunia est in mensa numaria Barcinonæ deposita an possit à Iudice preceptum fieri ne soltam tollat, stantibus privilegij dictæ mensæ.*
- 10 *De depositis ad soltam Not. plures remissivè.*
- 11 *Quid super hoc declaraverit Regia Audientia.*
- 12 *Et quid rursus super empara facta Notario soltæ.*
- 13 *De pecunia deposita heredibus, an, & cui possit liberari?*
- 14 *Notarius ad cuius soltã fuit deposita pecunia in mensa numaria Barcinonæ quid tantum possit cognoscere.*
- 15 *Notarius dicitur Iudex cartularius.*
- 16 *Dubia officialium mensæ numariæ Barcinonæ quemadmodum proponantur, & declarentur.*
- 17 *Solutio per mensam numariam Barcinonæ à debitore facta est legitima, nec recusari à creditore potest.*
- 18 *Moneta in mensa numaria Barcinonæ currens reputatur in Principatu Cathalonie legitima, & quisque eam recipere cogitur, & ibi deciso.*
- 19 *Quid de iure communi.*
- 20 *A mensa numaria Barcinonæ si quis falso nomine pecuniam extrahat, cui cedat damnum: ubi votum Regionum Senatorum, & num. seq. ubi qualis subsequatur sententia.*
- 21 *Deposita facta in mensa numaria Barcinonæ non sunt propria, & vera deposita, sed impropria, & irregularia, & mutui naturam sortiuntur, & num. sequen. ubi an in aliquibus servent privilegia ve-*

ri depositi.

- 22 Quando censeatur contra-
ctum depositum unum,
vel impropriū remissivè.
- 23 Pecunia in mensa numaria
Barcinonæ creditori de-
posita, statim habetur pro
consumpta, ita ut nulla
possit fieri auocatio per
priorem creditorem hypo-
thecarium.
- 24 Pœna qua puniatur qui falso
nomine ex mensa numaria
Barcinonæ pecuniam
extrahit.
- 25 Conclusio Regij Consilij con-
tra extrahentes pecunias
à mensa numaria falso
mandato.
- 26 An utens pecunia sibi mala
fide deposita teneatur eõ-
ditione furtiva; an verò
conditione indebiti.
Fur pro vno furto non cõ-
demnatur in Cathalonia
pœna mortis, nisi furtum
ascendat ad summam cẽ-
tum librarum, val ultra,
ibid.
- 27 Actio non datur realis, nec
hypothecaria, sed persona-
lis creditori quando pecu-
nię in mēsa deposita trās-
- fertur dominium in depo-
sitarium.
- 28 Bona camporum, seu men-
sariorum in Cathalonia
sunt creditoribus suis ta-
citè obligata.
- 29 Mensariorum unius mensæ
numariæ quilibet in soli-
dum tenetur actione per-
sonali, & hypothecaria
creditoribus in Cathalo-
nia, ubi decisio.
- 30 Et de hoc affertur opinio Ia-
cobi Cancerij contra alios
contrarium defendentes,
non visa decisione.
- 31 Et quid de iure communi.
- 32 Inter creditores mensæ nu-
mariæ non datur priori-
tas temporis, sed simul om-
nium ratio habenda est,
non spectato ordine quo
deposuerunt.
- 33 Creditores mensæ numariæ
in pecunijs mensæ præ-
feruntur alijs creditori-
bus mensarij hypotheca-
rijs non ita ob publicam
utilitatem privilegiatis,
licet anterioribus.
- 34 Mensarius quando decoxit,
quo ordine creditores vo-
centur remissivè.

- 35 *Libri numulariorū, siue camp-
forum quam fidem faciant
iure communi.*
- 36 *Et quid in Ciuitate Barcinon.*
- 37 *Libri mensæ numariæ Ciui-
tatis Barcinonæ quam fi-
dem faciant.*
- 38 *Computum suum in mensa nu-
maria Barcinonæ, an, &
quando alicui ab officarijs
mensæ ostendatur.*
- 39 *De scheda bancaria, remis-
siuè.*
- 40 *An possit acceptari partita
bancaria reiectis rationi-
bus.*
- 41 *An vitæ partita censeatur ap-
probasse rationes partita.*

§. XIX.

*De argentaria, seu mensa
communium deposito-
rum Ciuitatis Bar-
cinonæ.*

Notissima est du-
plex mensa nu-
maria quam Ci-
uitas Barcinonæ

habet, vbi omnes pecuniæ
huius præsertim Principa-
tus Cathalonix, siue Domi-
ni Regis, siue Generalis ip-
sius Prouinciæ, siue Eccle-
siarum, siue Vniuersitatum
omnium Ciuitatum, Villa-
rum, & Oppidorum, siue sin-
gularium præter pecunias
prædictæ Barcinonensis Ci-
uitatis deponuntur, non re-
gulariter vt eadem pecuniæ
in eadem specie quasi ob-
signatæ, vel in sacco clausæ
reddantur, etsi non pauca,
& multi thesauri hac lege
ibi custodiantur, sed vt ea-
dem numero summa pecu-
niæ quodocunque peten-
tibus creditoribus restitua-
tur.

[* De mensa numaria
& eius officialibus D. Gar-
cia Matrillo *decis. Sec. 238.
lib. 3. & decis. 135.* vbi præser-
tim *num. 53.* duplicem con-
stituit argētariam, seu duas
argentarias species, & me-
minit argentariæ Barcino-
næ. *]

Hanc mensam Rex Ioā-
nes insigni suo priuilegio
Ciuitati Barcin. 16. Octob.

1472. concessio celebrem, ac tutissimā fecit, quo securam reddit, & guidat eandem mensam, & omnes pecunias in ea depositas, ita ut neque per suum Locumtenentem Generalem, neque per aliquem eius officialem vel alium quemcunque possint sequestrari, emparari, vel quoquo modo detineri, neque prætenu alicuius debiti ciuilib, neque prætenu alicuius criminis, vel delicti, etiam læsæ Maiestatis in quoque capite. Præterea in curijs Generalibus Regis Ferdinandi Secundi sub anno 1503. *cap. 42.* quæ est cōstitutio vnica *tit. de la Taula de la Ciutat de Btcelona*, attento maximè commodo, & beneficio quod ex supradicta mēsa non solum Principatus Cathalonix, sed etiā alia plura Regna, & ditiores suæ Maiestatis percipiunt, sancitum fuit ut omnia priuilegia eidem mensæ per ipsum Ferdinandum Regē, & prædecessores suos concessa inuolabiliter ab omnibus obseruarentur.

Seruat ad vnguem Regis Ioannis priuilegium: sed quia extritissima iuris regula, quod in fauorem concessum est, non debet in odium retorqueri, & illud priuilegium Ciuitati indultū est, & ex alio Regis Ferdinandi priuilegio, cuius suo loco meminimus, Clauarius ipsius Ciuitatis debitores eius exequitur, indè quotidie efficitur, quod non obstante priuilegio eiusdem mensæ aduersus huiusmodi debitores habentes in ea pecunias depositas dictus Clauarius punctum (ut nostri loquuntur) in eadem mēsa facit, id est præceptum mensarijs ne sinant tales debitores ex suis computis in mensa præfata quicquā expendere, vel recipere donec Ciuitate satisfactum sit. Non tamen potest Ciuitas Barcinonæ, vel ipsius Clauarius impedire alicui creditori mēse vsu pecuniæ, si res requirit altiorem indagationem. Vndè 26. Iunij 1508. in facto Michaelis Carauau Mercatoris, contra

Syndicum Ciuitatis Barcinonæ fuit in Regio Senatu, referente Orrit conclusum quod attempta prætenſa per dictum Syndicum exigebāt altiorem indaginem, & artēta cautione per ipsum Carauau oblata, poterat idem Carauau vti pecunijs quas in menſa communium de-

7 Nam vbi debitum non eſt liquidum, ſed agitur de iure prætenſo, quod diſcuſſionem, & altiorem indagacionem deſiderat, neque fiſcus poteſt executiuè procedere *l. pen. C. de delator. lib. 10. Peregrin. de iur. fiſc. lib. 6. tit. 7. num. 5. & ſeqq. Oliba. de iur. fiſc. cap. 15. num. 3. & 4. alios ad id congeſſi DD. in lib. de offic. Iudic. & Aduoc. part. 2. que eſt. 6. num. 96.*

8 [* Aliam caſum fallētialem ad priuilegium Reg. Ioannis, tradit D. Acatus de Ripoll in ſuo ord. iud. vic. Barcin. rubr. 5. de empar. nu. 20. nempè in pecunijs quæ

ſimul cū emparis factis deponuntur in menſa numaria noſtræ ciuitatis, quia de tineri poſſunt, & debēt donec empara ſit cancellata, nec mirum cum ea lege deponātur, prout explicat Ripoll, & quotidie practitari vidimus. *]

9 Cum ex citato priuilegio in menſa argētaria iſtius Ciuitatis non poſſit alicuius pecunia emparari, ſequeſtrari, vel detineri, quæritur ſi in hac menſa in alicuius creditum deſiſta ſit pecunia ad ſoltam (vt aiunt) ſeu deliberationem notarij alicuius an ex cauſa iuſta citra violationē iſtius priuilegij poſſit à Iudice fieri præceptum notario ne ſoltam tollat.

[* De deſiſtis ad ſoltam notarij plures quæſtiones tradit Fontanella tom. 2. deciſ. 540. cum trib. ſequen. & deciſ. 539. nu. 11. & 12. Adde Ripoll in ſua ord. iudic. vic. Barcin. rubr. 3. de empara nu. 25. vbi refert, & approbat deciſionem quam ego tradidi in hoc §. 19. nu. 9. & hanc eſſe praxim obſertā ait. *]

Dico

Dico nihil proponi cur non possit expediri: cum enim pecunia illa non fuerit liberè deposita creditori, sed iudicio notarij liberada, quod subditum est boni viri id est Iudicis cognitioni, & iudicio merito asserendum est præcepto priuilegium non obstare, maximè quia cum mandata Iudicis non sunt mensarijs, & numularijs ipsius mensæ, minus difficultatis res habet. Sic 11. Decembris 1509. & iterum, & melius licet per maiorè partem Senatorū 3. Ian. 1610. fuit deliberatum, & conclusum in Regio concilio mandatum factum cuidam notario, quod non tollat soltam pecuniarum in mensa cambij Barcinonæ deposituram esse iustum, & legitimè factum, & non esse contra priuilegium, seu guidaticum ipsius mensæ. Verum est, quod 10. Februar. 1541. inter Gasparem Vincentiū compe, & Petrum compe, referente Clariana reperitur alia Regiæ Audientiæ conclusio, qua fuit decisum

pro obseruantia priuilegiorum, & guidaticorum ciuitati, & mensæ numarię Barcinonę concessorum emparas in curia Vicarij, Ioanni Llunes notario ratione soltæ appositæ in partita scripta in dicta mensa dicto Gaspari Vincentio compe factas per dictū Petrum compe fideicommissarium pro securitate fideicommissi, cancellandas esse.

[* Si pecunia pro re- 13
dèptione censualis, vel alia simili causa fit in mensa numaria deposita hæredibus, seu successoribus alicuius ad soltam notarij, an solta possit tolli, & pecunia liberari minori, an hæredi grauato, an usufructuario, Fontanel. *de pact. nup. clau. 4. glos. 18. par. 5. à num. 2. ad num. 6. & tom. 2. decis. 539. num. 11. & 12. & an cum cautione decis. 547. nu. 9. 10. & 11. *]
Et 30. Maij 1581. inter Ludouicum Desualls, & Petrū Mambla notarium publicū Barcinonæ, referente Vilana extat alia Regij Senatus conclusio, qua fuit resolutū
nota-*

11

12

14

notarium ad cuius soltam pecunia fuit deposita in mēsa communium depositorū, tantummodo ante soltā teneri cognoscere an creditor cui pecunia scripta est, firmauerit apocham, & definitionem, & non ad illam recipere possit. [* Vide in contrariū quæ tradit Fontanella *tom. 2. decis. 540. num. 16. cum duob. seq. & decis. 539. num. 11. & 12. *]* Facit, quia tabellio dicitur iudex cartularius, ut notatur in *authent. de tabellionib. in princ.* ubi de eorum officio agitur. [* Castillo *decis. Sic. 80. num. 40. lib. 1. *]*

16 Observatur in Domo Civitatis Barcinonæ praxis antiqua, quod si notarius prædictæ mensæ, vel numularij, & officiales librorum eius quidquam dubitant super admittenda, vel reiicienda aliqua partita, formant, & à partibus interesse habentibus compelli possunt formare dubium in scriptis, & dominis Consulibus illud offerunt, qui id in calce dubij per scribam maiorem al-

teri ex Aduocatis eiusdem Domus committūt, hisque auditis officiali, & parte, vocato etiam non nunquam Syndico Civitatis, & diversis aliquando porrectis scedulis providet, quod iuris est, & dubium sua provisione vernacula lingua declarat mandato officiali, quod admittat, vel repellat partitam, de qua agitur.

Non potest in hoc Principatu creditor aliquis solutionē sui debitoris per partitam mensæ Civitatis Barcinonæ factā recusare, quia legitima censetur solutio si cut quæ fit pecunia numerata, & ita quotidie declaratur in iudicijs, quod ex Constitutio 2. *tit. de depositaris, y depositis de execucions* confirmatur, ubi pecuniæ ab executionibus debitorū processæ in mensa prædicta iubentur deponi, nec non constituit. *unic. tit. de la Taula de Barcelona*, ubi hæc mēsa à Principatu Cathalonix approbatur, & eius privilegia omnia servari præcipitur. Similiter moneta in præ

fata mensa currens, semper in hoc Principatu reputatur legitima, & quisque eam accipere compellitur. Sic 5. Octobris 1492. inter Petrum Mas, & pupillos Vallterra, referente Mag. Regente Regiam Cancellariã, fuit in Regio Senatu decisum, quod solutio facta de moneta, quæ currit in Tabula Ciuitatis Barcinonæ, est legitima solutio: quia illa loco monetæ de terno soluitur.

19 [* Quid de iure communi, & de alijs similibus mēsis aliorum Regnorum, D. Hierouym. Leo *decif. Val. 130. per tot. tom. 2. **]

20 Quid si falso nomine, falsis litteris, falso procuratoris mandato, aut alia falsitate commissa ex mensa cambij, siue depositorum Barcinonæ, & alieno computo quis pecuniam furtiuè extrahat? Nunquid cedit dānum creditori mensæ, vel Ciuitati? Pro huiusmodi casu olim Ciuitas consuluit (vt ex licentia Proregis aliquoies consulere solet) quos-

dam ex Regij Senatoribus inter quos erat doctissimus Senator Hieronymus Astor & reddito in scriptis voto, quod adhuc in Domo Ciuitatis custoditur, consuluerunt Ciuirati ipsam creditori teneri eandem pecuniæ quantitatem soluere, neque creditoris fuisse periculum, sed Ciuitatis, siue culpa aliqua, siue sine culpa lata, leui, vel leuissima numulariorum, & officialium mensæ casus euenerit: quia

huiusmodi deposita pecuniarum quæ non dantur ob signatæ, & in sacco clausæ, vt eadem in specie reddantur, sed eadem tantum quantitas, & numerus expectatur, non sunt propria, & vera deposita, sed impropria, & irregularia, & mutui naturam habent, nam dominium. & possessio pecuniæ in depositarium transfertur, vt ea ad libitum utatur, ad text. in leg. *naue Sauphei*, & ibi per illum text. DD. ff. *locat.* & in leg. 2. & ibi Ripa à nu. 8. cum sequentibus, ff. *si cert. petat.*

22

[* Pecunia quando censetur contractum verum depositum, vel irregulare, & improprium, Aug. Barbosa *lib. 1. vot. decis. 13.* plures casus distinguens Mar. Anton. Macerat. *resol. lib. 2. resol. 13.* *] Hoc votum meo tempore in informationibus similium casum exhibebat Ciuitati creditores mensæ, qui suis erant frustrati pecunijs, & secundum illud in fauorem creditorum facili negotio pluries Assessores Ciuitatis declarauimus, dato regressu eidem Ciuitati contra officiales mensæ si culpa laborarent. Post superscriptum votum puto nostros municipales sapientissimos DD. in terminis eandem sententiã tradidisse, & comprobasse, Cance. *variar. part. 3. cap. 8. num. 63. cum 2. sequentib.* Peguer. *tom. 1. decis. 38. nu. 2. 4.* & 7. Fontanell. *de pact. nup. tom. 2. clausul. 5. gloss. 8. par. 7. num. 13.* & *ex num. 6. vsque ad num. 21.* & idem docuerunt Vincen. Honded. *conf. 43. volum. 2.* Anton. Gomez

tom. 2. variar. cap. 7. num. 3. Castillo Sotomayor *contro. uers. iur. lib. 3. cap. 16. num. 35.* & 37. Gaspar Roderic. *de annuis reddit. lib. 3. quæst. 11. num. 37.* Laderchi. *conf. 133. num. 11.* Mantic. *de tacit. & ambig. conuentio. lib. 10. tit. 2. num. 10.* Capel. Tolos. *quæst. 168.* Barbof. *in leg. si mora 2. par. ex num. 82. ff. so. ut. matri.*

[* De hoc articulo, & eius explicatione latissimè Baptist. Larrea *dec. 4. per tot. **] Indè Petrus Fontanella supra citato loco infert ad multa valdè notãda, & præfertim, quod statimatque per debitorem est dicta, & scripta pecunia in mensa suo creditori, habetur pro consumpta, ita vt nulla possit per priorem creditorem hypothecarium prætendi auocatio quasi extãtis pecuniæ, & tamen censet, & probat prædicta deposita, etsi irregularia, & impropria, tamen in aliquibus conseruare priuilegia veri, & proprii depositi.

Alia quæstio est qua poena puniatur is qui falso pro-

23

24

curatoris nomine, vel falsis litteris ex argentaria Barcinonæ, & alieno computo pecuniam extraxit, pro qua quæstione ad eundem est Michael Ferrer 3. par. obserua. cap. 360. & post eum Desp. ad Mier. lit. F. in verb. furti pœna, vbi quod dicit regulariter in Cathalonia fur pro vno furto non condemnatur pœna mortis, nisi furtum ascendat ad summam centum librarum, vel ultra ex Peguer. decis. 27. num. 8. tamen is qui falso mandati instrumento quandam pecuniæ quantitatem, quamvis modicam à præfata mensa Barcinonæ extraxit, pœna mortis naturalis per Regium Conciliū condemnatus fuit non tamen concordi omnium voto, sed maioris partis, quæ ut Ferrerius annotat, considerauit præcipuè saluū conductum, & guidaticum dictæ mensæ, & furtum rei Ciuitatis, ac pecuniæ publicæ. Pro quo conducit text. in §. item lege Italia peculatus instit. de public. iudic. Pegue. dict. decis. 27. num. 5.

[* Decima septima Septembris 1598. est conclusio Regij Concilij contra Iacobum Pou ad mortem condemnati, quia falso mandato centum & sexaginta libras à mensa argentaria Ciuitatis Barcinonæ extraxerat. Sed eum qui usus est pecunia, sibi deposita in mensa numaria ex alicuius partita mala fide facta non teneri conditione furtiua, quia non præsumitur conficiens thenoris, & rationis partitæ; teneri tamen conditione indebiti, vel conditione sine causa si indebitum accepit, licet bona fide consumpserit, decisum scripti par. 1. rer. iudi. def. 15. me referens, & antea Fontanella tom. 2. decis. 386. *]

Quamquam iure communi quando pecuniæ in mensa depositæ transfertur dominium in depositarium ut ipse ad libitum utatur pecunia, non datur creditori actio realis, nec hypothecaria, sed personalis, ut animaduertit Pegue. tom. 1. decis. 38. num. 14. tamen in Cathalo;

thalia adest constitutio Regis Iacobi Secund in Curia Ilerdæ quæ est 2. tit. de depositis, y cambiadors, qua cauetur bona camporum, seu mensariorum creditoribus suis, ita tacitè obligari, ac si scriptura publica dicta bona essent eis generaliter, aut specialiter obligata, itaque iudicatum refert Peguer. dict. decis. 38. nu. 15. & 17. & docent Cancer variar. par. 1. cap. 12. in noua editio. num. 33. Fontanella dict. claus. 5. glos. 8. par. 7. num. 12.

29 ubi alia Regij Senatus decisione confirmant. Imò si sint plures mensarij vnus mensæ numariæ quilibet eorum insolidum tenetur actione personali, & hypothecaria. Sicque 4. Nouembris 1573. inter Ioannem Çacirera, & Narcisum Ferran, referente Ferrer in Regio Senatu per maiore partem Senatorum fuit deliberatum, & conclusum, quod creditores banchi, siue mensæ argentariæ habent hypothecata omnia bona bancheriorum, siue mensariorum,

& cuiuslibet eorum insolidum, & possunt personali, & hypothecaria actione agere contra ipsos, & eorum quemlibet insolidum. Quã 30
decisionem non vidit, sed magni fecisset Cancer variar. par. 1. dict. cap. 22. in noua editio. num. 35. vbi istam opinionem, quod in Cathalonia si sint plures mensarij siue bancherij vnus mensæ, quilibet teneatur insolidum, multis defendit, & tenet contra quosdam Aduocatos contrarium sentien- 31
tes, licet de iure communi quilibet regulariter pro virili teneantur ex prædictis mensarijs, vt resoluit Me- 32
strill. decis. 135. & in casu de quo Cancerius tacitis partium nominibus loquitur, ego multis ab hinc annis cõsului, & allegationes in scriptis in lucem edidi. Non da- 22
tur tamen prioritas temporis inter creditores mensæ, sed simul omnium ratio habenda est non spectato ordine quo deposuerunt. [* Id quoq; scripsit noster Cancer variar. par. 3. cap. 8. de de-
posito,

- posito, num. 64. *] Gutier. *son in dict. leg. admonendi na.*
pract. qq. lib. 3. quæst. 100. nu.
 15. Peguer. *dict. decis. 38. nu.*
 33 16. & 17. vbi etiam, quod in
 pecunijs mensæ præferuntur
 alijs creditoribus mensarij
 hypothecarijs, non ita ob
 publicam vilitatem priuile
 giatis, licet anterioribus.
 [* Probat quoque hoc
 ipsum Barbosa *tom. 2. vol. de*
cis. 82. num. 26. & 27. lib. 3. *]
 Cancer *par. 3. cap. 8. num. 64.*
 qui & *part. 1. dict. cap. 32. nu.*
 33. & *par. 3. dict. cap. 8. nu. 70.*
 34 remissiuè tradit quâdo mē
 sarius decoxit, quo ordine
 creditores vocentur.
 35 Iure quidem communi
 libri numulariorū, siue cāp
 solum non probāt pro scri
 bente, sed contra scriben
 tem, Abbas *in cap. 2. de fide*
instrument. Bart. Iason, &
communis DD. schola in l.
admonendi, ff. de iur. iurand.
 Couar. *in pract. cap. 22 nu. 8.*
 pro tertio autem, vel contra
 tertium si sint iurati, faciūt
 semiplenam probationem,
 [* Latè agitur Ioan. Do
 min. Gayo *de credito cap. 2.*
tit. 2. 3. 4. & 5. *] la
 son *in dict. leg. admonendi na.*
 134. Cancer *p. 1. in noua edit.*
cap. 22. num. 7. & 12. At Bar-
 36 cinonæ ex priuilegio Petri
 Secundi eidem Ciuitati 3.
 Idus Ianuarij 1283. *cap. 57.*
 concesso vulgo vocato *Re-*
cognouerunt Procercs in 2. vol.
constit. sub tit. de las consue-
tuds de Barcelona libris cāp
 solum si sint iurati penès Vi
 carium Barcinonæ, plena fi
 des adhibetur super solutio
 nibus per eosdem campso
 res factis alicui creditori no
 mine sui debitoris, quod
 Cancer *dict. cap. 22. num. 26.*
 declarat procedere etiam si
 isti libri, seu eorum partitæ
 alibi extra Barciunam pro
 ducantur. Quia ratione, & 37
 quia mensa numaria Barci
 nonæ est approbata expref
 sa constitutione *1. tit. de la*
Taula de Barcelona, & ex ge
 nerali, & inuiolabili contue
 tudine libri præfatæ mensæ
 pro Ciuitate, & contra Ci
 uitatem, & pro tertio, &
 contra tertium plenissimam
 fidem faciunt, quid quod
 liber omnium partitarū re
 gitur per vnum ex notarijs
 publicis

publicis Barcinonæ, qui de
 38 illis fidem facit. Nemini
 autem in hac mensa per of-
 ficiarios eius ostenditur cō-
 putum sui debiti, & crediti
 in libris publicis, nisi prius
 iurauerit se nullum confe-
 cisse, vel habere computum
 aut librum suarum ratio-
 num.

39 [* De scedula bancharia notabilia multa congerit, Alex. Ludouis. cum Oliver. Beltram. decis. 347. num. 12. & 19.

40 Partita facta in mensa pro residuo an possit acceptari, & reijci qualitas pro residuo & sic an possit acceptari partita, reiectis rationibus, Seraphin. decis. 1130. num. 3. Fontanel. de pact. nup. tom. 2. claus. 4. & fin. glos. un. part. 1. num. 36.

41 Qui utitur partita, sibi facta in bancho Ciuitatis nostræ an censeatur approbasse rationes partitæ, Cancer par. 3. cap. 4. num. 269. cum duob. sequent. Addendus 262. & 266. & par. 2. cap. 6. nu. 101. cum duob. sequentibus in noua editione. *]

EX §. XX.

SUMMARIVM.

Nominari quomodo solebant olim Conciliū Generale Romæ, eiusque Consiliarij, & Priores ipsorum.

2 Et quomodo in Colonij Romanis qualis erat Barcino.

3 De Magistratibus Romanis, & de offic. pub. remissu.

4 Vniuersitas potest Syndicum constituere etiam si nō habeat concilium, nec Decuriones.

5 Electio Decurionum an spectat ad Dominum, vel Vniuersitatem.

6 Dominus potest impugnare electionem factam ab Vniuersitate si sit ei dānosa.

7 Legatum 7500. talentorum à Cecilio Optato Barcinonensi Concilio relictū.

8 Legatum factum Ciuibus,
 vel

- vel Syndicus, vel Consulibus censeatur factū Vniuersitati.*
- 9 *Concilium Ciuitatis Barcinonæ nomine sapientis donatum.*
- 10 *Decarionum Concilij Barcinonensis zelus circa sua priuilegia ab historicis relatus.*
- 11 *Concilium Generale alicuius Vniuersitatis quid sit.*
- 12 *Clerici an veniant nomine Populi, aut Vniuersitatis.*
- 13 *Vniuersitas representat nedū presentes, sed & preteritos, ac futuros.*
- 14 *In Concilio Barcinonæ omnes olim per capita domorum congregabantur iussu Vicarij, & ubi, & quomodo.*
- 15 *Iuramentum Vicarij, & Bauiuli Barcinonæ de nõ cõuocando Parlamentū Generale, nisi ad requisitionem Cõsulum eiusdem, & quod hoc sit.*
- 16 *Concilium Batcinonæ in Cœnobio Sanctæ Catherinæ Martyris congregatum, & quo tempore, & ubi.*
- 17 *Concilium Barcinonæ in Cœnobio Sancti Francisci cõgregatum, & quando, & quomodo.*
- Et quo animo in proprijs a debus capis conuenire.*
- 18 *Quot essent olim de Concilio Barcinonæ pro diuersitate temporis, & priuilegiarum vsque hodie.*
- 19 *Concilium ordinarium Barcinonæ qualiter fiat ex Concilio Generali.*
- 20 *Quando sit necessaria licentia domini, ut Vniuersitas possint vendere censuales, & quando denegari valeat.*
- 21 *Concilium cœtumuiralis, & Ordinarij Barcinonæ potestas.*
- 22 *Concilium Generale alicuius Vniuersitatis quid possit.*
- 23 *Quot, & quæ sint, & quod possint Vniuersitatū Concilia.*
- 24 *Decreta Concilij parui alicuius Vniuersitatis rescinduntur per Conciliū magnum.*
- 25 *Concilium Barcinonæ ex quorum ordinum personis olim componebatur vsq; ad annum 1455.*

- 26 Et postea ab anno 1455. ex privilegio Alphonsi.
- 27 Milites in Concilio Barcinonæ quo tempore ceperunt admitti, & quot numero, & quemadmodum.
- 28 Concilium Barcinonæ hodie quot hominibus constat, & quorum ordinum, & quorum presentia sufficiat ad habendum Concilium.
- 29 Et quid de iure communi, quidque in alijs Vniuersitatibus Cathalonæ.
- 30 Nobiles quando, & quot, & quemadmodum ingressi sunt Concilium Barcinonæ.
- 31 Milites quando non possint interesse in Concilio Barcinonæ, ubi, & quid de Consule milite. Barones ansemper possint interesse in Concilio Barc. si non sunt milites, ibid.
- 32 Concilium Vniuersitatis debet conuocari auctoritate superioris, seu Domini iurisdictionis, qui tamen nisi ex iusta causa, non potest negare licentiam Vniuersitati se congregandi, & ibi deciso.
- 33 Quid de Concilio Ciuitatis Barcinonæ, siue Centumuirali, siue Ordinario.
- 34 Concilium Vniuersitatis cuius licentia, & auctoritate congregari possit.
- 35 Antiquitas temporis facit presumere Conciliū legitime fuisse congregatum.
- 36 Actus quando dicantur facti ab Vniuersitate.
- 37 In Concilio Vniuersitatis presens esse debet dominus iurisdictionis, seu eius officialis, nisi de ipsius interesse tractetur, & quid de Concilio Barcinonæ.
- 38 In Concilio Ordinario Barcinonæ quæ tractentur, & agantur, & per ipsum expendantur.
- 39 An vassalli congregari valeant sine dominis, quando agunt de se defendenda ab eo.
- 40 Recursus officialium Barcinonæ à Concilio Centumuirali ad Ordinariū dantur, & quando ac quomodo.
- 41 Consules Barcinonæ an, & quando suffragium suum

- ferant in Concilio, siue magno, siue paruo, & in congregationibus personarum ipsius Ciuitatis, & quo ordine uoueant.
- 42 *Visitatio Officialium Ciuitatis Barcinonæ ex priuilegio Philippi, ibid.*
- 43 *Sententia quæ præualeat in Concilijs, & congregationibus Ciuitatis Barcinonæ.*
- 44 *Ad Inquisitionem in Syndicatu requiritur dolus.*
- 45 *Domus Ciuitatis non potest uisitari nisi ea petente.*
- 46 *De uisitatione Ciuitatis Barcinonæ, aliqua notantur.*
- 47 *Decreta Concilij Vniuersitatis ut ualeant, maior pars interessentium Decurionum consentire debet, & an ad maiorem partem attendatur personarum dignitas.*
- 48 *Ut non possit renuntari priuilegijs Vniuersitatis sufficit quod unus ex Decurionibus contradicat.*
- 49 *De suffragio dando in Concilio Vniuersitatis remissiuè.*
- 50 *An uouens teneatur sequi sententiam probabiliorè, etiam contra suum Iudicem remissiuè.*
- 51 *Maiori parti ne stetur in actibus Vniuersitatis non ualeat statutum, uel consuetudo.*
- 52 *Consules Barcinonæ an liberam habeant facultatè proponendi quæ uelint tam in magno, quam in paruo Concilio, & an aliquid in hoc possint Decuriones, & quis dirimat controuersiam.*
- 53 *Conciliū Centumuirale Barcinonæ de quibus cognoscat, & puniat, & quem admodum.*
- 54 *Consules Barcinonæ an possint cognoscere de excessibus Decurionum Concilij, uel instare contra eos in Regia Curia.*
- 55 *Concilium Barcinonæ nihil potest decernere cōtra Regia priuilegia: potest tamen illa ad usum suū inter-*

interpretari, prout utilius est Reipublicæ, ubi decisio Regia hoc declarans.

56 Vniuersitas potest ad vitandas fraudes eligere ad sortes quos solita erat antea eligere ad voces, non obstante Regio priuilegio, quod primo modo fuerat obseruatum.

Verbum, eligo, sui natura æqualiter comprehendit electionem ad sortem, & ad voces, ibid.

57 Tabelliones cum de actibus Concilij Vniuersitatis instrumentum conficiunt, an debeant exprimere nomina Decurionum interessentium Concilio, ubi & decisio. Et quid de Concilio Barciaonæ.

58 Vniuersitatis an censeatur actus, cum in instrumento dicitur quod homines talis Oppidi deliberarunt.

59 Actus facti intus domos Concilij, probari possunt per eosdem de Concilio.

Testes de Vniuersitate nõ probant in causis decimarum, ibid.

60 An standum sit Notario at-

testanti in instrumeto maiorem partem interuenisse, etiam nominibus interuenientium non expressis.

61 Concilium ut sit legitime congregatum, requiritur ut omnes Consiliarij uocentur, licet sufficiat, quod intersint duæ partes Concilij in eodem.

62 Statuta omnium consensu facta reuocari possunt à maiori parte.

63 Statutum requirens ad aliquem actum consensum omnium tollitur contrario statuto maioris partis, nisi sit confirmatum à Principe.

64 Ad Syndicatum, & Concilium an requiratur, quod omnes fuerint uocati.

65 An sine iusta causa possit Conciliarius ab esse, vel abstinere à Concilio.

66 In actibus mere voluntarijs an requiratur consensus omnium de Concilio.

67 Decuriones non separatim, sed simul in loco assueti debent sua suffragia ferre.

68 Absentes à Ciuitate an, & quando sint uocandi ad

- Concilium, & an eorum, vel recedentium absentia noceat.
- 69 De actibus voluntarijs Concilij Vniuersitatis remisissue.
- 70 Concilium facere possunt tres homines.
- 71 De Concilio Vniuersitatis an pater, & filius, atque duo fratres possint esse, & vnus suffragium prodesse alteri.
- 72 Absens à Ciuitate non est uocandus ad Concilium.
- 73 Actus gestus per Vniuersitatem in qua sunt personæ habiles, & inhabiles an validus sit.
- 74 Tres homines sufficiunt ad constituendum collegium.
- 75 Decem domus, & familiæ, & non minus possunt facere Parochiam.
- 76 Decretum Concilij an valeat si nõ appareat de propositione.
- 77 Decurionatus est dignitas, & quæ sint Decurionum priuilegia, ubi plura recensentur.
- 78 Decuriones nisi expresse contradicant quando aliquid damnosum, & illicitum tractatur in Concilio, tenentur, & puniuntur.
- 79 Decreta Concilij Vniuersitatis in fauorem aliquorũ facta an reuocari possint.
- 80 A Concilio deputati pro aliquo negotio an possint alios in locũ suum substituere.
- 81 A Concilio deputati censentur deputati ipsi, vel maior eorum pars, debet tamen vocari omnes.
- 82 Electio potestatis reuocari potest ante acceptationem.
- 83 Exequutores testamentarij an facta semel electione variare possint.
- 84 A Concilio deputati non possunt aliquid prouidere contra statuta Vniuersitatis, nisi in casu ut hic.
- 85 Contumacia vnus ex arbitris qui requisitus non interfit nullam reddi sententiam.

§. XX.

De Centūuirali Concilio Ciuitatis Barcinonæ, tum etiam de Ordinario.

ICVT olim Concilium generale Vniuersitatis Ciuitatis Romanæ appellabatur *Senatus*, & qui erant de hoc Concilio *Senatores*, *Priores* verò, & *Præsidentes* eiusdem Concilij, & Ciuitatis, *Consules*: ita in Colonijs Romanis, qualis erat Ciuitas Barcinonæ, Concilia Vniuersitatum vocabantur, *Curiæ*; & qui erant ex his Concilijs, *Decuriones*; *Priores* verò, & *Præsidentes* huiusmodi Conciliorum, & Vniuersitatum, si erant duo, dicebantur *Duumuiri*, si tres, *Triumuiri*, & sic de alijs, ita observant Paul. Manuti. *de antiqui. Roman.* Aul. Geli. *lib. 16. cap. 13. Pifa. lib. 1.*

cap. 1. & cap. xi. Pujad. *lib. 4. cap. 35.* & notant quoq; glof. & Ioan. de Platea, & alij DD. *ad rubric. C. de decurionib.* & quibus modis à fortuna curiæ liberentur, *lib. 10.*

[* De Magistratibus Romanis extat tractatus Ioannis Pyrrii qui legitur in volum. *tractat. iur. DD. mibi vol. 12.* & de offic. public. & official. scribit Paschal. de offic. *patr. pot. par. 4. cap. 10.*

Vniuersitas non habens Decuriones, nec Conciliū, potest tamen constituere Syndicum, *Sesse tom. 7. decis. 70. num. 13.*

Electio Decurionum, & Syndicorum an spectet ad Dominum, an verò ad Vniuersitatem, Mastrill. *de Magistrat. tom. 2. lib. 4. cap. 17. num. 100. cum sequent.*

Dominus potest impugnare electionem officialiū ab Vniuersitate factā si Vniuersitati sit damnosa, Mastr. *dict. cap. 17. num. 103.* * J

Fuit tempore Romanorum insigne, & celebre Concilium, & regimen Ciuitatis Barcinonæ. Vndè in notis

anti-

1

2

3

4

5

6

7

antiquis domus eiusdem, ut uadis magnos sumptus erogant.

refert eius Syndicus Steph. Bruniq. in apolog. cap. 1. nu. 70.

legitur Imperante Romano Marco Antonio. qui anno 164. à Christo nato regnare cepit, Lucium Ceciliū Optatum testamento legasse Consulibus, & Concilio Barcinonensi 7500. talenta, quæ fœnori darent pro ludis publicis quot annis 4. Idus Iunij celebrandis.

8 [* Legatum ciuibus relictum censetur factū Ciuitati, sic etiam si Consuli- bus, vel Syndicus legatur, censetur legatum Vniuersi- tati, Surdus de alim. tit. 5.

9 que est 6. num. 6. *] A tempore immemorabili hoc Cō- cilium donatum fuit nomi- ne sapientis, quod tanquam proprium, debitumque sibi merito, ac iure optimo ac- quisitum ita ut sapientis Cō- cilij appellatione intelliga-

10 tur istud Cōcilium. De eius Decurionibus dixit Ioann. Boter. in relatione vniuersa- li orbis, quod magnā cura priuilegia sua zelantur, & etiam pro minimis confer-

Cum Concilium gene- 11-
rale alicuius Vniuersitatis, Ciuitatis, vel Oppidi sit cō- gregatio totius populi per capita domorum, ut decla- rat Bart. in leg. ambitiosa de de decret. & ordi. facien. An- ton. Thesaur. decis. 257. Ni- col. Lozæu. de iur. Vniuers.

par. 1. cap. 3. num. 49. & part. 3. cap. 11. nisi ex Principis priuilegio sit minori nume- ro vicem populi represen- tans, ut docet Alphons. de Azeuedo de curia, Pisana

lib. 2. cap. 18. nu. 22. [* Po- 12-
puli, vel Vniuersitatis ap- pellatione an contineantur clerici, Mastrill. tom. 1. decis. 49. num. 2. & 13. Ego rer. ta- dic. par. 2. def. 99. num. 16. Vniuersitas representat 13

præteritos presentes, & fu- 14-
turos, Sesse tom. 4. decis. 1. num. 26. *] Tale fuit an-

tiquitus Concilium genera- 15-
le Ciuitatis Barcinonæ. Om- nes ciues per capita domo- rum in Concilio congregā- tur iussu Vicarij Barcinonæ voce præconia in platea

quæ

quæ vocatur adhuc platea Regis. Sedebant consules in gradibus lapideis Aulae Regiæ, nunc adhuc existentibus: & cæteri de concilio in eadem platea. Propterea 15 Vicarius, & Baiulus Barcinonæ hodie in ingressu suorum officiorum, & quot annis in concilio ceterum iurati iurant penes consules Barcinonæ, quod nisi ad eorundem consulum requisitionem non conuocabunt parlamentum generale, quod est prædictum conciliū totius populi, quod in præfata 16 platea iungebatur. Deinde conuenit concilium generale Barcinonæ in cœnobio Fratrum Prædicatorū Sanctæ catherinæ Martyris in capella SS. Virginum, quæ prope ianuam ipsius conuentus ad manum sinistram existebat sumptibus (vt fertur) dictæ ciuitatis constructa, nunc autem ex ea factū fuit hospitium exterorum. 17 Postea translatum fuit concilium ad Monasterium Sancti Francisci, quo veniebant consiliarij cum magna pō-

pa, & celebritate tubarum, & tympanorum, & hic fuit exiguo tempore celebratum: nam cito ciuitas emit ædes, quæ est hodie ciuitatis domus, in cuius Aula magna fuit habitum primum cōcilium anno 1369. vt notat Bruniq. in d. apolog. cap. 5.

Sexto chalendas Augusti 1245. Rex Iacobus consulis Barcinonæ concessit vt ipsi tot quot vellent in exitu sui muneris eligerent homines qui constituerent concilium ciuitatis: sed anno 1257. Rex sãxit, quod essent numero centum eligendi singulis annis in die Sãcti Andree, & anno 1387. ex nouo priuilegio Regis Ioannis constituti sunt centum viginti pro concilio ciuitatis, & anno 1455. alio priuilegio fuerunt 128. & anno 1493. additis sex decim ciuibus fuerunt alio priuilegio 144. vt hodie sunt ex dicto priuilegio anni 1493. & alio anni 1498. Regis Ferdinandi, & faciunt concilium generale, quod nihil-

19 nihilominus vocatur cen-
 tumuirale, seu concilium
 centum Iuratorum, & ex
 hoc facta quolibet anno ad
 sortem in quatuor partes di-
 uisione, ita vt singulæ par-
 tes pro tribus mensibus in-
 seruiant, creatur concilium
 paruum, quod nominatur
 concilium ordinarium, siue
 20 *Trentenari*, licet 36. homi-
 nes contineat scilicet, octo
 ciues, quatuor milites, octo
 mercatores, octo artifices,
 octo fabros. Concilium cē-
 tumuirale plenissimam ha-
 bet in domo ciuitatis pote-
 statem, & tantam quantam
 consules, & omnes officia-
 les ciuitatis, nec non con-
 cilium ordinarium habent,
 & multo maiorem, & est su-
 per omnes illos, & illud.
 Concilium autem ordina-
 rium limitatam facultatem
 gerit: quod congruit cū do-
 ctina Alphonfi de Azeue-
 do de curia Pisana *lib. 2. cap.*
 21 *18. num. 22.* vbi asserit con-
 cilium magnum generale
 alicuius Vniuersitatis posse
 omnia quæ à Principe, vel
 lege diuina, seu humana ei

prohibita non sunt, & do-
 ctinæ Bart. in *leg. ambitiosa*
num. 6. ff. de decret. ab ord. fa-
cién. vbi ait regulariter de- 22
 creta Concilij parui Vni-
 uersitatis posse rescindi per
 Concilium magnum gene-
 rale ipsius.

[* Quot, & quæ sunt 23
 Vniuersitatum Concilia, &
 quid vnum quodque pos-
 sit, *Canc. par. 3. variar. cap. 13.*
num. 344.

Non potest Concilium 24
 Vniuersitatis vendere, &
 creare censualia sine decre-
 to, & licentia Domini; & hic
 potest illi licentiam manu-
 leuandi censualia denegare
 ante redditionem computo-
 rum pecuniarum, prout vi-
 di in Regijs conclusioni-
 bus. *]

Vsq̄ue ad annum 1455. 25
 licet concilium Barcinonæ
 ex personis omnium ordi-
 num, seu (vt vulgo dicitur)
 stamentorum componere-
 tur, multo tamen maiori nu-
 mero erat ex ciuibus hono-
 raris Barcinonæ, id est ciui-
 bus qui nulla manuum sua-
 rum opera ex redditibus bo-
 norum

norum suorum vitam du-
 cebant, qui eo iam tempore
 ex antiqua cōsuetudine pri-
 uilegio militari fruebantur,
 uti hodie ex priuilegio Re-
 gis Ferdinandi anni 1510.
 & Caroli Quinti an. 1537.
 iuxta eorundem priuilegio-
 26 rum formam gaudent. At
 anno 1455. Rex Alphonfus
 suo priuilegio disposuit,
 quod prædictum Cōcilium
 ex personis omnium ordi-
 num equali numero consti-
 tueretur, & idem in nomi-
 nationibus personarum pro
 negotijs Ciuitatis tractan-
 27 dis obseruaretur. Sed mili-
 tes ad regimen, & Conci-
 lium Ciuitatis non fuerunt
 admissi vsq; ad annum 1498.
 quo illos admittit privile-
 gium Ferdinandi, & idem
 Rex alio priuilegio anni
 1510. cauit quod in præfa-
 to Concilio sexdecim essent
 milites, ita tamen, quod
 vnus appellaretur ordo ci-
 uium scilicet honoratorū,
 non militum, neque milites
 in sedendo, vel loquendo ci-
 uibus præcederent, sed ex
 28 omnibus antiquiores, & hic

status hodie seruat^r per su-
 pra relata priuilegia, sicque
 cētumuirale Concilium est
 144. personarum, nempè
 32. ciuium, 16. militum, 32.
 mercatorum, 32. artificum,
 & 32. fabrorum, & nota,
 quod dū præsens adsit ma-
 ior pars dictorum 144. ho-
 minum in Concilio, non ha-
 bita ratione, quod ex omni-
 bus ordinibus adsint, neque
 si totus vnus ordo abesset,
 celebratur Concilium, &
 reputatur legitimum, quam-
 quam de iure communi, ut 29
 dicatur legitimè congrega-
 tum, requiritur præsentia
 duarum ex tribus partibus
 eorum qui sunt de Conci-
 lio, *leg. 2. & 3. ff. de decret. ab*
ordin. facien. glos. in leg. quod
maior. ff. ad municipal. & in
leg. 2. verb. solenniter, C. de
decurionib. lib. 10. [* Do-
cet Barbosa tom. 2. vol. 126.
num. 135. *] Nicol. Losæ.
de iur. Vniuers. part. 1. cap. 3.
num. 75. Thesaur. decis. 157.
nu. 3. & ita seruat^r in alijs
 Vniuersitatibus Cathalonie
 prout est de iure communi,
 & tabellio in suo instrumē-

to debet fidem facere, quod aderant duæ ex tribus partibus consiliariorum, in quo illi creditur donec probeatur contrarium, *Alex. conf. 19 nu. 3. & 4. vol. 7. Roland. conf. 90. nu. 7. vol. 1. Lotæ. dict. cap. num. 77.* Tandem anno 1621. privilegio Serenissimi Domini Regis Magni Philippi, regimen, & concilium ciuitatis Barcinonæ ingressi sunt nobiles, qui antea nunquam, etiam inter milites ingressi fuerant, & in prædicto concilio sic admittuntur, quod ex dictis sexdecim militibus quatuor sint nobiles, & reliqui duodecim sint simpliciter milites. Verum est, quod per prædicta privilegia milites non intersunt, nec suffragium ferunt in concilio ceterum virali quando in eo de negocijs ad comitia Principatus spectantibus agitur: hæc tamen interessentia, & votum in eodem concilio, & rebus non denegatur Baronibus si non sint milites, licet comitia ingrediantur tanquam Barones, nec pro

his negocijs excluditur à concilio Cōsul militaris ordinis, qui neque dicta comitia ingredi potest ex interpretatione Hieronymi Albanell anno 1503.

Lure communi Conciliū 32
 Ciuitatis debet conuocari auctoritate Superioris, & aliàs conuocatio non valet, & omnes actus Cōcilij nulli sunt, *l. 2. cum glos. ff. de decret. ab ordin. facien. leg. 2. C. de decurion. lib. 10. Bart. in l. omnes populi nu. 16. ff. de iust. & iur. Roland. conf. 90. nu. 3. volum. 1.* fitque indè inquisitioni, & poenæ locus, *Mar. decis. 800. num. vlt. volum. 1. Boer. decis. 80. num. 12. Lozc. de iur. Vniuers. par. 1. cap. 3. num. 66. & 14. Octob. 1592.* 33
 inter Præceptorem de Asco, & Syndicum eiusdem Oppidi, referente Oliba, fuit in Regio nostro Senatu decisum Vniuersitatem non posse congregari, nec teneri Concilium sine licentia Domini iurisdictionis, eum tamen non posse Vniuersitati denegare licentiam se congregandi, nisi ex iusta causa.

34 causa. *] Probat Farin. *in repert. de contract. quæst. 15. nu. 26.* vbi an semper Cōcilium Vniuersitatis debeat cōgregari auctoritate Prætoris, vel sufficiat Priorum. Probat quoque Mastrill. *de Magistrat. tom. 2. lib. 4. cap. 16. num. 201. eum sequent.* vbi fallit si agatur contra Dominum, vel eius officiales, & tunc licentiam à Prorege petenda est, & sufficit etiam licetia à Domino petita, & non obtenta. Quando Vniuersitas non habet Rectorem, seu Superiorem, ille qui est antiquior in ipsa Vniuersitate, seu eius Concilio, potest conuocare Vniuersitatem, seu illius Concilium, Losæus *de iur. Vniuers. par. 3. cap. 3. nu. 68. & 69.* nam Concilium sine capite consistere nequit, Canc. *p. 1. in respon. 2. num. 146.*

35 Temporis antiquitas facit præsumi Vniuersitatem legitime congregatam, Ramon. *conf. 8. nu. 24.* Farin. *in repert. de contract. quæst. 15. num. 19.*

36 Huius facti ab Vniuersi-

tate quando dicatur fuisse differit, Canc. *par. 3. cap. 4. ex num. 100. & ex num. 107. cum mult. sequentibus.* *] At Concilium centumuirale Barcinonæ licet conuocetur sub banno viginti solidorū voce præconia nomine Regentis Vicariam ex consensu Consulū, tamen Ciuitas à Vicario ex tempore immemoriali nullatenus petit licentiam, sed conuocare faciunt ijdem Consules Concilium quando sibi viderur, irrequisito Vicario, vel alio Regio Officiali, & banna exequitur Clauarius Ciuitatis. Ad Concilium autem ordinarium Barcinonæ conuocandum, nec postulatur licentia, nec exigitur auctoritas dicti Vicarij, vel alterius Regij officialis.

Similiter iure communi non solum in congreganda Vniuersitate requiritur auctoritas Superioris: verum etiam debet is interuenire, & esse præsens in Concilio quando celebratur, nisi de ipsius Superioris interesse tractetur, Bartholom. So-

cin. in leg. 7. num. 24. & 25. ff. quod cuiusque Vniuers. nom. Losæ. ubi supra num. 67. sic in Concilijs aliarū Vniuersitatum Cathalonix solet Baiulus interuenire. At in Concilijs Ciuitatis Barcinonæ nullus vnquam Regius interest officarius.

39 [* Super relicta pos-
sunt vassalli se congregare
sine Domino, contra Do-
minum, veluti ad se defen-
dendum ab eo, Sesse tom. 4.
decis. 429. num. 17. *]

40 In Concilio ordinario
Ciuitatis Barcinonæ agun-
tur negocia, quæ sibi per
Conciliū centumvirale cō-
mittuntur. Item recursus à
provisionibus, & delibera-
tionibus Consulū. Insuper
statuta, & ordinationes cō-
cernentia politicam Reipu-
blicæ ex priuilegio Regis
Iacobi anni 1319. iuxta su-
pra scripta §. 12. atque de-
creta, & statuta circa colle-
gia, & confratrias artificum
& fabrorum ex priuilegio
Regis Ferdinādi anni 1506.
& alijs de quibus supra §.
13. quamquam potest etiam

Concilio centumvirale cir-
ca præfatam politicam, col-
legia, & confratrias statue-
re, imò statuta Concilij or-
dinarij reuocare, quod ta-
men non potest tollere sta-
tura dicti Cōcilij generalis.
Spectant quoque ad Con- 41
cilium ordinarium ex pri-
uilegio anni 1503. quæ vo-
catur declaratio Regentis
Cancellariam Hieronymi
Albanell, recursus officia-
lium ad sortem in Concilio
centumvirali extractorum,
qui in Concilio eodem ge-
nerali inauditū declarantur
inhabiles: quia ex prædicto
priuilegio possunt ad ordi-
narium Concilium recurre-
re prætextu facilioris expe-
ditionis causæ, licet alias
hoc Concilium nullam ha-
beat superioritatem ad Cō-
cilium centumvirale, fiatq;
hoc cōtra appellationis na-
turam, quæ est de minore
Iudice ad maiorem prouo-
catio, leg. præfecti, ff. de mi-
nor. gloss. & D.D. in cap. 2. de
consuetud. lib. 6.

In Concilio centumvira- 32
li Consules Ciuitatis non
vouent,

vouent, nisi in casu paritatis
votorum, sed vouenda pro-
ponunt, & deliberationum
Concilij quæ indè fiūt, exe-
quutores sunt. Idem est in
Concilio ordinario, si exci-
pias, quod in hoc Consules
suffragium suum dant in ne-
gocijs, quæ à Concilio ge-
nerali ad eos, & ipsum Con-
cilium paruum committū-
tur, & in sententijs Syndi-
catus, siue visitationis Con-
sulum præcedentis anni, &
officialium Ciuitatis, quæ
singulis annis in domo Ci-
uitatis ex priuilegio Philip-
pi Regis dat. 13. Iulii. 1599.
fit, quia ita disponit hoc pri-
uilegium. [* Inquisitio
in Syndicatu non est faciē-
da pro quacunque negligē-
tia, sed pro dolosa, seu dolo
proxima, los. Ram. *conf. 35. n.*
33. qui etiam conf. 64. num. 3.
44 & 4. obseruat visitari non
posse denuum Ciuitatis Bar-
cinonæ, nisi petente eadem
Ciuitate.

45 Ad visitatores officialiū
Ciuitatis possunt accomo-
dari quæ de visitatoribus
Gen. Cathal. tradit Fontan.

*tom. 2. decis. 562. cum duob. se-
quentib. multa Sesse tom. 3.*
decis. 314. & de visitatione
officialium Ciuitatis Barci-
nonæ vide infra §. 21. nu. 34.
& 35. *] Nec non in con-
dendis statutis, & ordina-
tionibus; quia hanc faculta-
tem tribunt priuilegia (vt
suo loco scripsimus) Consu-
libus, & probis hominibus
Ciuitatis: non tamen idè si
in Concilio generali statu-
ta conficiuntur, Cōsules vo-
uent. Non vouent in con-
gregatione 24. personarum
quæ tempore curiarum ge-
neralium Principatus con-
gregantur, vt anno 1626.
consultis DD. vidi ita re-
solutum, quia ita fuit reper-
tum ab antiquo obseruari.
Vouent tamen in congre-
gatione 24. procerum qui
pro iudicijs criminalibus
conueniunt, vulgo *Iuy de*
Proms. Sunt autem vltimi in
vouendo quando in Conci-
lio, vel congregatione vo-
uent. Denique in vtroque 46
concilio centumuirali, &
ordinario præualet senten-
tia illius Decurionis, cui
plura

plura suffragia adhærent, licet non sit maioris partis Concilij, quod est contra iuris communis dispositionem.

47 [* In actibus Vniuersitatis in quibus requiritur consensus maioris partis nõ sufficit ratificatio subsequens eius, si non adfuerit à principio, Sesse *tom. 3. decis. 342. num. 23.* vbi & in alij materijs.

48 Maior pars Decurionum non potest renuntiare priuilegijs Vniuersitatis, cum vnus solus contradicere valeat, Barbofa *tom. 2. vot. 126. num. 357.* & præualet minor pars fauore libertatis Vniuersitatis, *num. 318.*

49 De sententia dicenda, seu suffragio dando in Concilio Vniuersitatis, Diana *resolut. moral. par. 1. tract. 3. resol. 16. cum trib. sequent.* Et ego ipse *de offic. Iudic. par. 1. quest. 8. num. 39. & seqq.*

50 Et an vouens in Concilium Vniuersitatis an teneatur sequi sententiam probabiliorem, vel solum probabilem, Diana *par. 1. tract. 3. resol. 20.* & an possit sub-

scribere se deliberationi factæ à maiori parte comitarum, vel Vniuersitatis, licet ipse contrarium votum emisserit, vbi & quid si aliorum sententia sit euidenter iniusta, *resol. 30. in dict. tractat. 3. par. 1.* Et ego *de offic. Iudic. par. 3. quest. 5. per tot. **]

Secundum quod vt decreta Concilij valeant, maioris pars interessentium Decurionum consentire debet, *leg. quod maior, & ibi gloss. & DD. ff. ad munic. l. nulli cum l. seq. & ibi glos. & Bal. n. 2. ff. quod cuiusq; vniuer. nom.* [* Notat Barbol. *tom. 2. vot. 121. nu. 24.* vbi explicat hanc duplicem speciem maioris partis, & primam ait attendi in ijs qui vouent vt singuli. Secundam autem in ijs qui vouent vt vniuersi. *] Latè Nicol. Losæ. *de iur. Vniuers. cap. 3. nu. 82. & 83.* vbi etiam quod isto casu non dignitas, & auctoritas Decurionum est attendenda, sed præualet simpliciter maior pars, quod notauit Barr. *in leg. 1. C. de spectaculis lib. 12.* & Alex. *cons. 192. per tot. vol. 6.* Adde quod

quod scripsit Afflictis *decif.*
 52 *1. nu. 4. §. 5.* non valere sta-
 tutum, vel consuetudinem,
 vt in actibus gerendis non
 stetur maiori parti. [* Idē
 docet Ramon. *conf. 87. num.*
28. multa ad propositum cu-
 mulauit Barbof. *tom. 2. vol.*
121. ex num. 31. cum sequen-
tibus. *]

53 Cum autem in concilio
 centumuirali propositio sit
 consulum Barcinonæ, pos-
 sintque ipsi proponere vo-
 uenda quæ velint, nec te-
 neantur quæ Decuriones
 proponi petunt: hi autem
 semper iuxta propositionē
 vouere debeant, frequens
 est contronerfia in hoc Cō-
 cilio an votum alicuius ex-
 traneum sit factæ proposi-
 tionis, seu extra propositio-
 tionem. Hanc quæstionem
 dirimebāt olim cōsulti Ad-
 uocati: nunc autem à multis
 8 annis dissoluit ipsum Con-
 ciliū, quod per suffragia
 sua hoc declarat. In Conci-
 lio ordinario aliud est, quia
 ex quadam ordinatione Ci-
 uitatis potest obligare Cō-
 sules ad aliquid proponen-

dum, quod vtile sit Reipu-
 blicæ.

Cognoscit iudicialiter 54
 centumuirale Conciliū de
 fraudibus, & excessibus in
 officio commissis non solū
 officialium Ciuitatis, verum
 etiam ipsorum Consulū
 durante Consulatus anno,
 atque legatorum eiusdem
 Ciuitatis, eosque ab officijs
 suspendit, & priuat, aliquā-
 do imperpetuum, & aliquā-
 do ad tempus ex privilegio
 Regis Ioannis, & alijs, quæ
 meo tempore fuere exhibi-
 ta per Syndicum Barcino-
 næ in causa eiusdem, & Do-
 ctoris Ioan. Ludouici Vile-
 ta vertente in Regia Au-
 dientia, quod non est à iure
 alienum iuxta tradita per
 Boer. *decif. 9. HERNIA, & Af-*
fect. ad constitutio. Magister
Iustitiarius. De excessibus 55
 tamen Decurionum, vt de
 verbis iniuriosis, & alijs in
 ipso Concilio centumuirali
 commissis non possunt cog-
 noscere Consules, etiam si
 contra eos crimen esset, sed
 dumtaxat ipsum Conciliū
 ex quadam ordinatione Ci-
 uitatis

4
 v. 1102
 14 July 1681
 in monu-
 cur-
 ent 17 anni
 1681. me sig-
 tent. Conclia
 rio in ordina-
 primo secun-
 da l'hee

uitatis super hoc edita, qua etiam prohibentur Consules instante contra illos in Regia Curia, quæ tamē proculdubia cognosceret si delictum esset graue, vel totum corpus Concilij delinqueret.

56 Non potest Concilium generale Ciuitatis Barcino-næ quicquā decernere contra Regia priuilegia regiminis ipsius Vniuersitatis: sed præter eadem priuilegia, vt sæpè consultum fuit, & signanter voto plurium Reginum Senatorum à Ciuitate anno 1619. consultorum in scriptis edito super causis declarandi inhabiles ad officia in versic. *Sexto.*

57 Tamen sine horum priuilegiorum violatione potest Concilium illa in praxim deducere, & intelligere prout utilius est Reipublicæ. Propterea 27. Iulij 1598. in Regio Senatu inter œconomum Monasterij de Petris albis, & Syndicum Villæ Appiariæ, referente Sabater, fuit decisum, quod non obstante Regio priui-

legio electionis Iuratorum dictæ Villæ, & licet cursu temporis hanc praxim habuerint, quod Iurati fuerint ad voces per Cōcilium electi, tamen absque violatione eiusdem priuilegij attentato damno Vniuersitatis, & abusu ipsius priuilegij, quod ad voces eligebantur inhabiles intuitu consanguinitatis, vel amicitia, à cætero eligerentur ad sortem, quia verbum eligendi quo Rex vsus fuit, sui natura, & proprietate vtramque electionem ad voces, & ad sortē æqualiter, & pariformiter comprehendit, & quia iusta & legitima causa concurrēte licitum erat, vt occurrēt fraudibus, ab ea forma eligendi ad voces, quæ Vniuersitati nociua erat, recedere citra priuilegij violationem.

58 Solent Tabelliones cum de actibus Cōciliorum Vniuersitatum instrumenta cōficiunt, nomina congregatorum exprimere, qui tamen Notariorum stylus nō seruatur circa Concilium Ciui-

Ciuitatis Barcinonæ: solum enim Notarij hoc casu fidei faciunt, quod maior Decurionum pars interuenit, forte propter munerum publicitatem. [* Notario attestanti in instrumēto cōsiliarios cōgregatos fuisse duas partes, vel maiorem partem creditur, Ramon. *conf. 87. nu. 21.* quamuis contrarium dicat Farinac. *in repert. de contract. quest. 15. nu. 24.* concordat cum Ramonio, Ludouic. Gomez *lib. 1. decis. 58.* vbi etiam Rota decidit idem circa capitul. Canon. Eccles. etiam si nomina congregatorum nō exprimantur. De hoc Farinac. *in repert. de contract. quest. 15. num. 29.* vbi habes quod non sufficit dicere *homines talis Ciuitatis*, quia hoc potest in duobus verificari, & idē debet dicere, *Vniuersitas, & homines talis Ciuitatis.* Alleganti non interuenisse in Concilio duas tertias hominum de Concilio, incumbit onus probandi, Farinac. *dict. quest. 15. num. 15.* *] Et 30. Maij

1559. inter Vniuersitatem Oppidi de Ribelles, & Gispertum de Pons in Regia Audientia, referente Ferrer per maiorem partē Senatorum reperio conclusum, & declaratum obligationem, seu impositionem vigesimi factam per homines Castri de Artesia congregatos in Ecclesia dictæ Villæ esse validam, etiam si nomina congregatorum nō sint designata, quia sufficit illa indefinita, & generica designatio, & simul fuit de-
61] cisiu[m] talem contractū censi celebratū nomine Vniuersitatis, quia illa dictio, *homines*, est indefinita, & æquipollet vniuersali præsertim, quia non est posita simpliciter, sed cum signo, & adiectione Castri de Artesia; nam appellatione hominum alicuius Oppidi, seu Ciuitatis intelligitur realiter propriè, & verè Vniuersitas illius Oppidi, vel Ciuitatis designatæ. [* Vide in contrarium tradita per Barbof. *de ver. signif. in verb. sumo, num. 1. & 2.* *]

- 62 27. Iulij 1571. inter Syndicum Oppidi de Guimera, & dominum eiusdem loci in Regio Concilio, referente Llobregat, fuit conclusum, & decusum, quod actus facti intus domos Concilij probari possunt per eosdem de Concilio: testes tamen de Vniuersitate non probant in causis decimarum propter proprium interesse.
- 63 De iure communi vt concilium Vniuersitatis dicatur legitimè congregatum, requiritur vt omnes Consiliarij vocentur. [* Notat Cancer *par. 1. variar. in resp. 2. nu. 149.* Sed tunc tamen propter non vocatos annullari potest actus, quando illi agerent de contemptu, Crescen. *decis. Rot. Rom. 6. tit. de procurat. num. 2.* vbi etiam *num. 4.* inquit quod Syndicus Vniuersitatis, etiã ab vno constitutus, ad defendendum procedere potest. *] Vndè contemptus vnus plus obest actui quam multorum contradictio, *cap. bene. 2. cap. quia prop.*
- 65 *rer. cap. quod sicut, cap. venerabilem de elect.* [* Nullus Consiliariorũ potest in conscientia abesse à concilio, vel abstinere ab eo sine iusta causa, Diana *resol. moral. par. 3. tract. 2. resol. 6. in prin.* Petrus de Ala *in tractat. de Decur. quest. 43.* & idem dicit ibi Diana de Senatoribus. Vide tamen pro maiori declaratione, & limitatione eundem Diana *p. 1. tract. 3. resol. 18. & 19.* *] Licet sufficiat, quod intersint due partes Concilij in eodem, vt supra scripsi, & maioris partis interessentium sententia præualeat, aded vt statuta omnium consensu facta reuocari possint à maiori parte, Bald. *in leg. fin. nu. 1. C. de auctorit. prætian.* Felin. *in cap. cum omnes de constitutio.* & statutum requirens ad actum aliquem omnium consensum, tollitur contrario statuto maioris partis, Decii. *in dict. cap. cum omnes.* quia sibi non potuerunt Decuriones legē imponere à qua nõ liceret eis recedere, Castrensi. *in leg. 1. ff. ad*
- 66
- 67

ff. ad leg. falciid. Bald. in leg. 2. ff. de seruīs export. notat Al-
ciat. in leg. collegarum, ff. de
verb. signif. nisi primum sta-
 68 *tutum à Principe confirma-*
um esset. Est tamen contro-
uersia an in actibus merè
voluntarijs, veluti in dona-
 69 *tionibus, requiratur omniū*
consensus. [* De actibus
voluntarijs Concilij Vniuer-
sitatis vide notabilia ex loā-
ne Griuello decis. Dolana 11.
à num. 22. cum seqq. & supra
§. 18. num. 4. *] Et requi-
ri tenet gloss. quam appro-
bat Innocen. & alij per Fe-
lin. ibi relati in cap. cum om-
nes de constitutio. Steph. Gra-
 70 *tian. discip. forens. tom. 5. cap.*
933. num. 5. & est communis
opinio, vt ibi Felinus docet,
licet aliqui contrarium te-
neant, prout cōtra eam cō-
munem opinionem seruat
ciuitas nostra in concilio.
 70 *Debent autem Decuriones*
communiter, & simul in lo-
co publico, & assueto, non
autem separatim cōsensum
præbere, & suffragia ferre,
leg. 2. ff. de decret. ab ordi. fa-
ciem. Bart. in leg. omnis populi

num. 18. ff. de iust. & iur. fuscè
explicat Lozæ. de iur. Vni-
uersit. part. 1. cap. 3. num. 84.
Alofi. Ricci. in collect. decisio-
par. 4. collect. 988. vbi subdit,
quod suffragia sunt præstā-
da collegialiter, & in com-
muni [* Farinac. in reper-
de contract. quest. 15. num. 25.
& 26. Barboktom. 2. vol. 126.
na. 356. *] Absentes à ci-
 71 *uitate, vel Oppido an, &*
quando sint vocandi ad cō-
cilium, & an & quando eo-
rum absentia noceat, Franc.
Marc. decis. 1032. nu. 1. & de-
cis. 1036. part. 1. Cancer in 2.
responso inserto ad par. 1. var.
resol. in noua editio num. 141.
cum 4. sequent. [* Absens
 72 *propriè dicitura Ciuitate, &*
hic non est vocādus ad cō-
cilium, exceptis causis ar-
duis, Crescen. decis. Rot. 6. de
procur. num. 1. Questionem
hanc tractat Aloyf. Ricc. in
prax. resol. 257. per rot. vbi la-
tè, & resol. 280. *] Si ali-
qui consiliarij recedant, an
remaneat ius collegij in his
qui non recedunt, Francisc.
Marc. decis. 785. part. 1. Gra-
tian. discip. foren. 933. num. 8.

- [* *Cap. cum nobis de electio.* Bouadilla in *politic. lib. 3. cap. 8. num. 58. tom. 2.* Aloyf. Riccius in *praxi resol. 247.* Barbosa in *cap. quia propter de election. *]* Insignis est glossa in *cap. 1. de elect.* quæ asserit, quod tres homines possunt facere concilium, vt colligitur ex *Can. 1. 15. quæ st. 7.* facit text. in *leg. Neratius, ff. de verb. signif. l. o. sephus Mascard. de probatio. conclus. 319. num. 2. vol. 1. & conclus. 584. num. 9. volum. 2.* Marc. *decis. 801. nu. 3. & de cis. 1341. nu. 1.* [* Et quod tres homines sufficiunt ad constituendum collegium, Ioan. Bap. Coccin. *decis. Rot. Roman. 259. num. 6.* & Barbosa *vol. 115. num. 16. tom. 2.* obseruat, quod Parochialem Ecclesiam non minus quam decem domus, & familiæ facere possunt. *]
- 76 In concilio Vniuersitatis suffragium patris prodesse filio, & filij patri, ac fratris fratri, eosque omnes posse simul esse de concilio, quia nõ vt domestica, sed vt publica personæ voces, & suffragia suadant, probat text. in *leg. 5. & 6.* & ibi Bart. & Anton. Faber. in *Rationalib. ff. quod cuiusque Vniuer. nom. Castrenf. in leg. 3. num. 10. & 11. ff. illo tit.* Francisc. Marc. *decis. 629. num. 2. & 6. vol. 1.* quod tamen nostris temporibus vix seruatur, & præsentit Faber in *dict. leg. 6.* laudans hanc consuetudinẽ propter seculi infelicitatẽ, & exiguam fidem hominũ. An actus gestus per Vniuersitatem in qua sunt personæ habiles, & inhabiles, validus sit, latè disputat Panormit. in *cap. consulti de procuratoribus.*
- Quæro si reperiat de cretum, seu deliberatio concilij, & non appareat de propositione, an valeat DD. resoluunt affirmatiue, Rolan. *conf. 90. nu. 13. cum 2. sequent. volum. 1.* Castrenf. in *leg. 1. nu. 2. ff. de constitut. Princ. lalon in leg. vniuersis num. 2. C. de precib. Imperat. offeren.* Bart. & Angel. in *leg. 2. C. de Decurion. lib. 10.* extendit Losæ. *dict. cap. 3. num. 88.* etiam si extet statutum, quod non fiat

fiat decretum nisi præcedente propositione per Priores Vniuersitatis, & nu. 89. probat etiam si facta sit propositio per personam inhabilem, valere Concilij decretum.

79 Decurionatus est dignitas, *leg. 6. in princ. ff. de Decurion. leg. ne quis, C. de Decurion. lib. 10.* Bart. *in leg. omnes 49. num. 1. C. illo tit.* idè non possunt torqueri, nec quæstionem pati excepto crimine læsæ Maiestatis, *leg. 16. & 17. C. de quæst. leg. ult. ff. illo tit.* Hypol. de Marsil. *in pract. crim. §. expedita nu. 27.* Nec licet contra eos ferre sententiam inconsulto Principe, nec Iudex ordinarius eos ad mortem condemnare potest, *leg. moris, §. ista ferre, ff. de pæn. Iason in leg. 1. num. 14. ff. de offic. Assessor. leg. pen. ff. ad leg. Cornel. de fucar. leg. diui fratres, §. 1. ff. de pæn. & habent priuilegium in iure, quod si facultatibus lapsi sunt, de publicis bonis, & redditibus alimèta illis decerni debent, maximè si ob munificentiam in patriam*

patrimonium suum exhaurerint, *leg. 8. si. de Decurion.* Principes id est principales personæ Ciuitatis vocantur *in dict. leg. diui fratres §. 1.*

Decuriones debent expressè contradicere quando in Vniuersitatis Concilio aliquid damnosum, & illicitum tractatur, aliàs tenentur, & puniuntur, scripti *de offic. Iudic. & Aduoc. par. 3. quæst. 4. num. 5.* & præter ibi citatos probant Marc. *decis. 962. volum. 1. Lozæ. dict. cap. 3. n. 98.* & Vniuersitas quando dicatur delinquere, & pro delictis suorum ciuium teneatur, Farinacius *de delict. & pæn. quæst. 24. ex num. 107.*

Decreta Cõcilij Vniuersitatis in fauorem aliquorũ facta an reuocari valeant, DD. *in leg. quod semel, ff. de decret. ab ordin. facien. Canc. variar. part. 3. cap. 3. nu. 156. cum 2. seqq. Gaspar. Anton. Thesaur. qq. foren. lib. 1. quæst. 37. num. 5. * [Canc. erius etiam par. 3. cap. 13. nu. 288. qui dict. par. 3. cap. 7. nu.*

82 341. quoque tradit, quod si Civitas eligit aliquem Iurisperitum in potestatem, potest eum reuocare ante quam acceptet, conducit Diana par. 8. tract. 5. resol. 50. ubi an exequutores testamentorum si semel elegerint possint variare. *]

83 Quæro de deputatis à Concilio pro alicuius negocij explicatione, an possint potestatem sibi commissam & arbitrum in alios transferre. Dic negatiuè, quia cēsetur electa industria personæ, & aliàs distingue, vt Bart. in leg. 6. §. 1. ff. quod cuiusque vniuers. nom. Isti licet simpliciter sint deputati, cēsentur deputati ipsi, vel maior eorum pars si alij. sint absentes, debent tamen requiri, & vocari, quia forte horum præsentia traheret alios ad suam sententiam, Bart. in leg. 11. nu. 1. ff. de pact. Iason in leg. 10. num. 1. & 2. ff. eod. Lozæ. dict. cap. 3. num. 106. & 107. vbi quod isti deputati à Concilio non possunt aliquid prouidere cōtra statuta Vniuersitatis, nisi

necessitate vrgente, vel ex magna, & euidenti causa. [* Aliud esse in compro- 85
missio definit Cod. Fabrian. lib. 2. tit. 38. de arbitr. def. 3. vbi quod contumacia vnus ex pluribus arbitris qui requisitus non interfit, reddit nullam sententiã aliorũ. *]

+++++ +++++

EX §. XXI.

SVMMARIVM.

1. **C**onsules Barcinonæ quibus nominibus antiquitus vocabantur.
2. Vniuersitas consistere, & gubernari potest sine Cōsulibus.
3. Ecclesia S. Pauli de Campo constituta sub protectione Procerũ Barcinonæ.
4. S. Francisci accessus ad Ciuitatem Barcinonæ, & quæ nona eius Religionis institutio in eadem vrbe ad petitionem Procerum illius.
5. Consulatum Barcinonæ electio

- Etio pro diuersis temporibus à quo, & quo die, & quemadmodum facta fuerit, & quod fuerit creati
- 6 Consules Barcinonæ pro diuersis temporibus ex quibus ordinibus electi, & creati fuerint.
- 7 Consules Barcinonæ, & eorū virgarū olim quibus vestibus induebantur.
- 8 Consulū Barcinonæ etas necessaria, & quemadmodum intelligatur.
- 9 Consulatum Barcinonæ ad obtineudum quæ sint requisita.
- 10 Muneri Consulū Barcinonæ quæ incumbant.
- 11 Quodque cuiusque sit onus, & an omnia ipsorum onera communia sint.
- 12 Consules noui Barcinonæ ante iuramentum præcedūt veteribus, & administrant, & an hoc sit contrariis dispositionem.
- 13 Consules Barcinonæ gaudent priuilegio Magnatū, quæque sit eorum præcedentia.
- 14 Et sedent capite comperto coram Domino Rege.
- 15 Sed quid circa de nouo fuerit dispositum re ferturi.
- 16 Consules Barcinonæ ex priuilegio quo modo iucedāt per totam Cathaloniam ac diuisionem Domini Regis Consul vnus Barcinonæ est Dux exercitus gentis totius Cathalonie; ibid.
- 17 Consules Barcinonæ sunt Consiliarij Domini Regis.
- 18 Et sunt protectores, & defensores Regiarum præbementiarum.
- 19 Rex Ferdinandus Primus Consulem in capite Barcinonæ executorem sui testamenti dimissit.
- 20 Regina Violans consors Regis Ioannis primi Consul, & Concilium Barcinonæ executorem sui testamenti reliquit.
- 21 Consules Barcinonæ sunt arbitri grauiorum negotiorum Principatus Cathalonie, ubi diuersa exemplaria recensentur.
- 22 Monasterij de Petris albis institutio à Regina Aragonū sub protectione Consulū Barcinonæ cū concessione loci vnius Montalis,

- lis, absque alia dote recipienda.
- 23 Religionis B. Marię de Mercede institutio ministerio Consulum Barcinonę.
- 24 Censurę decem morabatinarum quem naues Genuenses ex Regio indulto Ciuitati Barcinonę tribuebant.
- 25 Consules Barcinonę ex Regia facultate in processionibus, & alijs actibus publicis gradum, & locum assignas personis illustribus.
- 26 Expensę quę fiunt in processionibus, seu rogationibus publicis spectant ad Ciuitatem.
- 27 Religiosi à Consulibus Barcinonę petunt licentiam construendi noua Monasteria, ex priuilegio.
- 28 Consules Barcinonę durante Consulatus anno conueniri non possunt pro suis debitis, & an hoc sit iuri communi conforme circa maiores Magistratus, & quid pro delictis in officio commissis, etiam durante ipso Consulatu, & in casibus regalię.
- 29 Idem est in Deputatis Cathalonie.
- 30 Fallit si de delicto sint impetiti, ubi Sen. decisio.
- 31 Idem tot in legato, & quid quo ad causas iam cęptas & per procuratorem ductas.
- 32 Fabri exercentes officia uilia ad Consulatum Barcinonę non admittuntur.
- 33 Consulum Barcinonę cognitio de fraudibus, & delictis officialium Ciuitatis priuatiuē ad Regiam Audienciam in prima, & secunda instantia, & quid quo ad Clauarium.
- 34 Et Consulum eorūdem cognitio de causis Confratrum, & Collegiorum, ibid.
- 35 Votum maioris partis interuentium, licet non sit maioris partis omnium Consulum Barcinonę facit sententiam, etiam si esset votum duorum Consulum, ibid.
- 36 Consulum Barcinonę cognitio de mulieribus adulteris, & inhonestis, & ad quem effectam.

- 37 Et eorundem mandatum de capienda pro inurbanitatibus, & iniurijs contra decorem Consularem.
- 38 Consulum Barcinonæ exercitium iurisdictionis tempore pestis quod, & quale sit.
- 39 Iuratorum Vniuersitatū Cathalonie certicatorijs de sanitate sine interuentu alicuius notarij plenè credendum est, vbi decifio.
- 40 Administratoris annonæ publicæ simplici iuramento tempore pestis credendum est, vbi decifio.
- 41 Officiales Reipublicæ qui non possint recedere tempore pestis, & quomodo contra eos se recedant, procedatur, vbi decifio.
- 42 Quid de ijs qui sunt de Concilio Vniuersitatis, & de Rectoribus Ecclesiarum.
- 43 Syndicatus Consulum, & officialium Ciuitatis Barcinonæ quomodo fiat, & de quibus in eo cognoscendum taxat possit, & an sit iure communi conformis.
- 44 Assessor Syndicatus Ciuitatis Barcinonæ an, & in quibus votum decisiuum habeat, & quid de Aduocato Fijcali.
- 45 Consules Vniuersitatum de iure dicuntur habere mandatum cum libera, & generali administratione, & an possint donare, & debitum liquidum remittere, & quid de Consulibus Barcinonæ.
- 46 Et an possint transigere super re dubia Vniuersitatis, & an confiteri solutionem Vniuersitati factam.
- 47 Et an vendere, & impositiones Vniuersitatis locare, & agere nomine Vniuersitatis, & facere ea quæ speciale mandatum requirunt.
- 48 Et an pecunias mutuo dare, vel accipere pro Vniuersitate.
- 49 Et an possint constituere Syndicum, seu actorem Vniuersitatis, nisi ipsa Vniuersitate legitime congregata, illiusque accedente consensu, vbi decifio.
- 50 Et an Procurator Conciliū possit retrōdantū exponere

51 Et an possit agere nomine Vniuersitatis.

52 Et an possit constitui Syndicus qui non sit de corpore Vniuersitatis.

53 Decretum maioris partis Consulum præualeat, & quid in mere voluntarijs.

54 Consulum, & administratorum Ciuitatis quilibet insolidū illi tenetur, & quē admodum ab alio repetat.

55 Et quid quando fuit eis diuisa administratio, ubi decisio.

56 Et an isti habeant beneficium diuisionis, & ordinis sicut conuatores.

Es qualiter de negligentia & an etiam de leui, & leuissima culpa, casu fortuito, vitioque naturali teneantur, ibid.

57 Conciliari Ciuit. Barcinonæ, & Deputati Generalis Cathedral. an continuentur vsq; ad aduentum successoris.

58 Consulum licentia durat solum durante eorum officio.

§. XXI.

§. XXI.

De Consulibus Ciuitatis Barcinonæ.

Consules Barcinonæ antiquitus, vt obseruat Steph. Bruniq. in apolog.

cap. 1. nu. 87. vocati sunt Proceres, siue Promens postea Patriarj, siue Paers, & demū Consiliarij, quos hoc libello appellauit Consules, vt distinguatur à Consiliarijs id est Decurionibus Conciliorū.

[* Vniuersitas consistere & gubernari potest quamuis non habeat Iuratos, siue Consules, Ioseph. de Sesse decis. 70. num. 16. tom. 1. *]

Sic in notis antiquis Dominus eiusdem Ciuitatis legitur, quod anno 1127. secundi institutores Ecclesiæ S. Pauli de campo Barcinonæ constituerunt eandem sub protectione Procerum Barcinonæ, qui vna cum B. Ole-

4 Olegario Archiepiscopo Tarraconen. & Episcopo Barcinonen. eam fidei, & religioni Butilandi Abbatis S. Cucuphatis Vallen. commendarunt. Item, quod anno 1214. cum S. Franciscus Barcinonam accessisset, & vna cum socijs in hospitali S. Nicolai moraretur, Proceres Barcinonæ ab eo petierunt, vt quosdam ex suis fratribus Barcinonæ dimitteret pro fundatione Monasterij suæ Religionis, vt & ipsi in eadem Ciuitate illud instituerunt.

5 Vsq̄ue ad annum 1249. Consules ciuitatis Barcinonæ à Comitibus, & Regibus eiusdem eligebantur: at anno 1249.6. Chalēdas Augusti Rex Iacobus concessit præfatis Consulibus qui tunc Patriarij vocabantur, & erant numero quatuor, vt ipsi in fine anni sui regiminis alios quatuor eligerent Consules, & ita singulis annis seruetur, & sic seruatum quot annis fuit in die Ascensionis Domini, quo à veteribus quatuor nouo-

rum Consulium fiebat electio. Sed anno 1260. Consulum aucto numero fuerunt sex, & anno 1265. iterum cū Regio priuilegio ad quatuor fuerunt reducti eligēdi in die Pentecostes, & postea anno 1274. sanxit Dominus Rex, quod essent numero quinque, & anno 1653. ex priuilegio Inuictissimi Philippi III. Domini nostri Regis sex iterū creari cœperunt. Facta fuit Consulum electio ad voces vsq̄ue ad annum 1498. quo Rex Ferdinandus voluit suo priuilegio in posterum ad sortem fieret, ipseque priorum nomina, qui ad sortem concurrerent, appellauit.

6 Vsq̄ue ad annum 1455. Consules Barcinonæ omnes fuerunt electi ex ordine ciuium honoratorum id est qui ex redditibus sui patrimonij nulla propria manuū suarum opera vitam vivebant qui, & tunc ex consuetudine priuilegio militari vivebant: at anno 1455. cū aliorum ordinū ciues queruli essent, & ad Regiā Curiam

riam legatos, seu Syndicos pro querimonijs, & disidijs explicandis transmississent, Rex Alphonsus nouo privilegio cauit, quod ex quinque Consulibus duo priores essent ciues honorati, cōplexis Iurisperitis, & Medicis, tertius verò mercator, quartus artifex, & quintus faber. Deinde anno 1493. ad se dandas ciuium diuersorum ordinum discordias, quæ non modicæ erāt, alio privilegio Rex Ferdinandus disposuit, quod tres priores Consules essent ciues honorati, quartus mercator, & quintus alternatim vno anno artifex, & altero faber. Sed idem Rex privilegio anni 1498. admittit milites indistinctè vna cum ciuibus honoratis ad munus Consulatus, & privilegio anni 1510. expressit, quod ex tribus prioribus Consulibus vnus esset miles (qui ab anno 1621. quo ad Ciuitatis munera nobiles fuerunt admissi, potuit esse nobilis) & reliqui duo essent ciues honorati. Hac lege viximus

vsque ad dictum annū 1653. quo tempore vno addito Consule quintus semper est artifex, & sextus faber.

Induebantur antiquitus 7 Consules Barcinonæ veste viridi, qui à multis annis purpurea vtuntur: virgarij verò eorum, qui erant dumtaxat duo, diuersis simul coloribus vestiri incedebant. Hi à multis annis tot sunt quot Consules, & ex illis duo clauam gerunt, & omnes vestiuntur diebus festis colore dominorum, diebus vero negocialibus nigro cum signo purpureo.

Ætas Consulū Barcinonæ non eadem est omnium: nam Consul in capite debet esse ætatis quadraginta annorum, tertius triginta, reliqui verò trigintaquinque ex privilegio Philippi anni 1587. & annus inceprus tanquam in fauorabilibus pro completo habetur, quicquid in alijs officijs Ciuitatis eiusdem sit, vt fuit per Regios Senatores dictæ Ciuitati cōsultum anno 1619. quod consilium trāsiiuit postea

9 stea in statutum ex delibe-
 ratione Concilij centumui-
 ralis 13. Decembris eodem
 anno. Hunc præterea Con-
 sulatum consequi non va-
 lent qui nati non sunt in Ca-
 thalonia, vel filij natorum
 in Cathalonia, ex privilegio
 Philippi anni 1587. & inter-
 pretatione prædicti Conci-
 lij anni 1619. quod illud ver-
 bum, *naturals de Barcelona,*
è del Principat de Cathalu-
nya, è Comtats de Rossellò, y
Cerdanya in ipso privilegio
 positum ita declarat. Intu-
 per vt Consules fiant requi-
 ritur, quod Barcinonæ do-
 mum per se habeant, & in
 eadem Ciuitate habitent, &
 qui ex Ciuitate, vel Vicaria
 Barcinonæ non sunt origi-
 narij, necesse est vt à decem
 annis prædictam domum in
 ea retineant ex privilegio
 anni 1582. & 1599. Philip-
 pi Regis. Milites autem, &
 nobiles speciale est, quod vt
 Consules eligantur, debent
 esse nati Barcinonæ, vel in
 Vicaria Barcinonæ, aut vxo-
 rem habere Barcinonensem
 vel ex Vicaria Barcinonen-

si, ex privilegio Ferdinandi
 anni 1498. & Philippi anni
 1621. vltra quod debet ha-
 bere Barcinonæ domum, &
 habitationem. Omnes con-
 sules matrimonium contra-
 xisse debent, & in Cathalo-
 nia tempore electionis esse
 præsetes ex privilegio Fer-
 dinandi anni 1498.

10 Muneri Consulium Bar-
 cinonæ multa incumbunt:
 Sed vt in pluteis veterum
 scripturarum, & monumen-
 tis antiquis eiusdem legitur
 olim in fine sui regiminis,
 & vltimo Concilio centum-
 uirali de tribus specificè ra-
 tionem reddebant, nempe
 de annona Ciuitatis defen-
 sione privilegiorum ipsius,
 & pace publica ciuium, qua
 lem in his curam, & diligen-
 tiam adhibuissent. Vltra quæ
 curare Consules debent cu-
 stodiam, & politicam Ciui-
 tatis, vrbis munimina, & for-
 mam, collectarum, & gabel-
 larum exactiorem, & publi-
 carum pecuniarum erogationem,
 ac bonum commune non solum
 Reipublicæ suæ. sed tanquam capita cathalo-

thalonix, aliarum quoque
 ciuitatum, & Oppidorum,
 & Potentum ipsius, atque
 totius Principatus, quorum
 sæpè sedant discordias, con-
 gaudent iu prosperis, dolēt
 11 in aduersis, ac iuuant. Licet
 muneris consularis onera
 sint cōsulibus omnibus cō-
 munia : tamen solet præci-
 puè consul in capite procu-
 rare custodiam ciuitatis, &
 excubias militum. Secundus
 victum frumentorum, Ter-
 tius carniū, Quartus ratio-
 nes, & computa officiariorum,
 & publicanorum, seu
 conductorum gabellarum,
 Quintus, & hodie, Sextus
 negocia confratriarum, &
 collegiorum artificum, &
 cerdonum. Et de omnibus
 quæ partes suæ sunt, in fine
 anni nouis consulibus ante-
 quam à Domo Ciuitatis dis-
 cedant, referēt statum Rei-
 publicæ, quod vulgo voca-
 tur *Consulum testamentum*.
 12 Est autem obseruatione dig-
 na huius Ciuitatis consue-
 tudo, quod noui Consules
 antequam iurent, præcedūt
 antiquis, & ipsi, non veteres

iurisdictionem, & admini-
 strationē Reipublicæ exer-
 cent. Quod est contra no-
 tissimas iuris regulas secun-
 dum quas officialis antequā
 iuret, non potest iurisdidio-
 nem gerere, & gesta sunt
 nulla, nec antecessori præ-
 cedit, Auiles *in eap. Prætor.*
in proem. glos. en los casos
num. 1. & 14. Cacer part. 2.
var. cap. 8. in noua editio. ex
nu. 123. Vincen. de Franch.
decif. 393. par. 2. & ego latius
plures allegans de offic. Iu-
dic. & Aduoc. par. 1. quæst. 24.
num. 152. & 153.

Consules Barcinonæ vi 13
 tam nobilis, & antiquæ Ci-
 uitatis, & Capitis, seu Me-
 tropolis totius Principatus
 Cathalonix gaudent priui-
 legio magnatum, virorum-
 que illustrium, dignitatem,
 & titulum Comitatus, &
 Marchionatus habentium,
 & sic Baronibus, Comiti-
 bus, & Marchionibus præ-
 eunt, vocanturque *Domina-*
tiones, ex congestis per Bo-
 uadilla *in politic. lib. 3. cap. 8.*
nu. 20. Marin. Freccia de sub-
feudis Baronum lib. 2. de dif-
ferentijs

ferentijs inter feud. regi. nu. 16. 17. & sequentib. Bellug. in specul. Princip. rubr. 6. nu. 23. & in terminis Consulū Barcinonæ Gabriel Berard. in specul. visitat. cap. 22. num. 11. Bruuiq. in apolog. cap. 17. vbi quod Comitibus in sedendo, & eundo præcedunt, & quod in Ecclesijs, & locis publicis vbi ipsi adsunt, nemini permittitur, nisi personæ Regiæ, vel Proregi, aut Cardinali, habere puluinar, vel stratum, siue Estrado, & cap. 20. vbi quod in Ecclesijs in eorum præsentia tollere faciunt sedilia maximè si ipsi non sedeant in similibus.

14 Sedent propterea coram Domino Rege capite cooperto, & obtinent dignitatē de *Grandes*, quod ius à tempore immemoriali acquisuerunt, vt scripsi supra §. 6. nonnullis citatis, quibus adde Petrum Fontanel. *de pactis nupt. tom. 1. claus. 3. gloss. 1. nu. 9.* & Don Didacum de Guzman Patriarcham Indiarum in *vita Reginae Margarete de Austria lib. 2. cap. 2.*

qui ita quoque asserunt de Consulibus Barcinonæ. Et de iure communi fundatur ex congestis per Mastril. *de Magistratib. lib. 4. cap. 6. num. 25. & 26. & cap. 13. num. 169. & 170. Surgen. de Neapoli illustr. lib. 1. cap. 23. num. 28. & 29. Cassane. in Cathalog. glor. mund. par. 5. consider. 43. Felio. in cap. statuumus de maiorit. & obedi.*

[* Hoc scripsi in prima editione huius libri, motus ex supra scriptis allegationibus; sed postea superuenit Epistola (quā legi) Domini nostri Regis sub die 3. Ianuarij 1653. facta, & transmissa ad Serenissimum D. Ioānem ab Austria eius filium, & tunc Proregem, & Locumtenentem Generalem Cathalonix, in qua Epistola, in hoc proposito loquendo de Ciuitatis Barcinonæ adest capitulum thenoris sequentis. *En quanto à la pretension que tiene la Ciudad de cubrirse, ha parecido, que supuesto que es pretension que no ha acostumbreado, ni la tiene otra Metropoli*

de

de mi Monarquia, aunque lo sean de Reynos mas poderosos, y praheminentes, deue escusar el pedirlo, y pretenderlo. * J

16 Huc quoque referri possunt alix duo prærogatiuæ Consulum Barcinonæ, quas retuli *dict. §. 6.* altera nempe quod per totum Principatum Cathalonix, & per totam ditionem Regiæ Maiestatis incedunt cum insignibus, & togis consularibus, & virgarijs suis, ac tubicine præeuntibus, vt meminit Petrus Fontanel. *vbi supra à n. 9. Bruniq. in apolog. cap. 22.* altera verò, quod Dux exercitus gentis totius Cathalonix tempore belli vnus est ex prædictis Consulibus.

17 Hinc Consules Barcinonæ sunt Consiliarij Domini Regis, eique in negotijs arduis non solum petenti, sed & nõ petenti, & extra Principatum Cathalonix existenti consilium dant, & ad id si opus est, accedunt Regiam Curiam, vel legatos ad eam transmittunt, & ita ab anti-

quissimo tempore consueuerunt, sicque eis sui Reges diuersis priuilegijs hoc concesserunt, nempe Rex Petrus priuilegio dat. 15. Decembris 1363. Rex Alphonsus anno 1425. 25. Iunij, Rex Ferdinandus an. 1517. 9. Aprilis. Similiter ex eisdem, & alijs priuilegijs sunt & vocantur Protectores, & defensores Regiarum præminentiarum, quod attigit Bruniq. *in apolog. cap. 20.* Rex Ferdinandus Primus suo testamento Ioannem à Fiualler Consulem in capite Barcinonæ executorè suæ Regiæ, & vltimæ voluntatis dimisit. Pariter Regina Violans consors Regis Ioannis Primi Consules, & Consiliũ centumuirale Barcin. executorem sui testamenti reliquit. Sunt ijdem Consules arbitri grauiorum negotiorum Cathalonix, quia propter suam præheminentiam, eorum committuntur arbitrio. Sic anno 1397. Dominus Rex, & Comes Empuriarum litem inter se habentes ipsorum Consulum Barci-

Barcinonæ arbitrio, & iudicio componi concordarunt. Et anno 1432. eandem auctoritatē eisdem Consulibus tribuerunt Comes Cardonæ, & Comes de Prades inter se litigantes. Regina Aragonum Domna Elizēdis de Moncada instituit, & dotauit insigne Monasterium Monialium de Petris Albis, illudque constituit sub protectione Consulum Barcinonæ, ideoque concessit eisdem in eodem Cœnobio perpetuū locū vnus Monialis absque alia dote recipiendæ. Anno 1218. Barcinonæ ex diuina reuelatione exordiū cepit Religio Sancta Beatæ Mariæ de Mercede in die S. Laurentij, quæ Diuus Raymundus à Penyafort B. Petrum Nolascū primo induit habitu præfatæ Religionis præsentibus Rege Iacobo, & Consulibus Barcinonæ, voluitque Dominus Rex eisdem Consulibus indulgendo hanc Religionem, vt refert Zurita in *annalib. par. 1. lib. 2. cap. 71.* decorare anti-

quis insignibus Comitum Barcinonæ, quæ religiosi in pectore gerunt. Anno 1127. 24
2. Nouembris Comes Barcin. & Marchio de Proença Raymūdi Berengarius, qui aduersus Genuenses bellum gerebat, fœdera pacis cum eis iniuit cum pacto, quod naues Genuenses mare nostrū nauigantes censum decem morabatorum ei tribuerent, quem antiquitus Ciuitas, & Consules Barcinonæ ex Regio indulto recipiebant. Denique ex diuersis Regijs epistolis Ciuitati Barcinonæ transmissis commissum est Consulibus illius aliud honorificum munus assignandi in processionibus, & alijs actis publicis, & gradum personis illustribus, & eorum quique inde graduationes ex Regia facultate ad eos pertinere dicuntur. [* Expensas quæ sūt in supplicationibus, seu rogationibus publicis spectare ad priuatos, & sic ad Ciuitatem, tradit Ioan. Garcia de *expens. cap. 21. num. 6.* vbi rationem reddit. *]

27 Religiosi qui Barcinonę noua Monasteria instituerere uolunt, iuxta priuilegium Regis Petri ad id facultatem à Consulibus petunt. [* De hoc supra §. 10. nu. 78. Adde nunc Ioann. Bapt. Larrea decis. 97. *]

28 Anno Consulatus durante Consules Barcinonenses conueniri in iudicio nõ possunt, quod est iuri communi consentaneum in leg. 2. ff. de in ius uocand. qua cauetur, quod Consules durante munere Consulatus conueniri non possunt, & in l. pars litterarum, ff. de iudic. ubi ita quoque respondetur de maioribus Magistratibus, & in leg. nec Magistratus, ff. de iniur. ubi contra maiores Magistratus durante officio iniuriarum agi nõ potest, & in cap. probentur 2. quest. 1. Socio. reg. 2. Tufchus praef. lit. O. conclus. 100. Alphons. Narbona ad leges Regias part. 2. lib. 4. tit. 1. leg. 20. gloss. 20. nu. 13. [* Adde Ioseph. Ramon. conf. 2. num. 102. ubi etiam de Deputatis Generalis Cathalon. *]

Pro delicto tamen in officio commissio, etiam durante ipso, conueniri possunt, leg. iubemus, ubi gloss. verb. administrat. C. ad leg. Iul. repetun. quam singularem dicit Roman. conf. 41 §. cap. iubemus 1. quest. 1. cap. sancimus 2. quest. 7. auct. ut iudic. sine quoquo suffrag. §. si quis uerò, & §. si quis autem tunc. gloss. ubi verb. habentes DD. communiter in dd. iurib. & Narbona ubi supra. Idem existimo in casu regaliam cũ regalia à communibus regulis censeantur excepta, & sub generalibus constitutionibus non contineantur, ad tradita per Anton. Oiba. de iur. fisc. cap. 14. num. 107.

[* Idem dic, licet non esset casus regaliam, sed aliqui delictum commisisset; & ita censuit iunctis tribus Aulis Reg. Aud. in mense Decembris 1657. cum quidam Chyrurgus nomine Molas esset extractus, & admisus in Consulem Barcinonę qui in Regia Curia erat inquisitus de homicidio perpetrato.]

ro; & ideò per Excellentissimum Dominum Marchionem de Olias, & Mortara Proregem, fuit præceptum Consulibus Barcinonensibus ut alium extraherent Consulem, illum verò repellent, & ita exequuta fuit.

31 [* Similiter legatus à sua ciuitate ad Principem missus in ea conueniri non potest; quod fallit in causis ante legationem cœptis, Ripoll *in praxi ciui. rubr. 6. nu. 62. & 63.* Despujol ad Thomam Mieres *in repert. verb. Absens pag. 2. in princip.* Qui etiam limitat si dimisserit procuratorem, & tradunt exemplaria Reg. Aud. *]

32 Et si fabri diuersorum officiorum etiam ut supra scripsi, ad sortem Consulum Barcinonæ adscribantur, ut cōsules tanquam capita totius populi ex omnium ciuium ordinibus conficiantur, & omnium salutis, & beneficio consulant, & prospiciant: nunquam tamen exercentes officia vilia, sicque repelluntur laniones proci, & tibicines qui ad hæc mune-

ra Barcinonæ non admittuntur. Admittuntur tamen in alijs Vniuersitatibus cathalonix, quia 25. Augusti 1584. inter Iacobum Portell, & Ioannem Pou, & Syndicum Villæ Mataronis in Regia Audientia, referente Francisco Puigdecisum reperitur officium lanionis, quod tempore quo dictus Portell ad munus Iurati tertij præfatæ Villæ extractus fuit, exercebat, inhabilem cum ad ipsum Iurati munus obtinendum non reddidisse, & sic iniuste repulsum fuisse, ideoque esse ad idem munus admittendum à moto dicto Ioanne Pou secundo extracto cum emolumentis.

33 Consules Barcinonæ iudicialiter cognoscunt de fraudibus, & delictis omnium officialium Ciuitatis, in officio commissis, quamuis, & de eis possit quoque. Clauarius cognoscere, qui est ordinarius eorū iudex, quo casu recursus à prouisionibus, & sententijs clauarij ad Consules spectant, & probat

- sæpè citata declaratio, seu
 priuilegium Regentis Al-
 banell, & hæc cognitio est
 priuatiuè ad Regiam Au-
 dientiam in prima, & secun-
 da instantia, & cōducit quo-
 que const. penult. tit. de euo-
 cat. de caus. Cognoscunt etiã
 34 de causis confratriarum, &
 collegiorum artificum, &
 fabrorum, vt scripsi supra §.
 35 14. & nota quod votum ma-
 ioris partis interessentium
 licet non sit maioris partis
 omnium Consulũ facit sen-
 tentiam, etiam si esset vo-
 tum duorum Consulum.
 36 Cognoscunt de mulieri-
 bus adulteris, atque si recep-
 ta informatione de adulte-
 rio constat, prouident per
 suos Assessores, quod in do-
 mũm Ægyptiacarum quæ
 ita vocatur, & ad id per Ci-
 uitatem extracta fuit, & pa-
 rata, recludantur. [* Cog-
 noscunt ad effectum de quo
 hic dicitur, tantum; & vidi
 plures processus in domo
 ciuitatis. Vide Pragmaticã
 Regis Alphonſi in cap. 2. tit.
 de adulteris in 2. vol. constit.
 ybi quod ad instantiam cõ-

sulum Barcinonæ tenetur
 Regens Vicariam Barcino-
 næ expellere inhonestas mu-
 lieres, & const. 1. tit. de adul-
 teris, Peg. tom. 1. decis. 12. Fõ-
 tanella tom. 2. decis. 503. num.
 15. & 28. *]

Pro inurbanitatibus, & 37
 iniurijs contra decorẽ con-
 sulare commissis capi, &
 in carcerem quoscunq; de-
 trudi, & detineri præcipiunt.
 Tempore pestis ex posses- 38
 sione immemoriali iurisdic-
 tionem exercent pestis ra-
 tione contra quascunq; per-
 sonas, & in quibuscunq;
 mercibus suspectis de con-
 tagio, præconia publicari fa-
 ciunt hac de causa sub pœ-
 na vltimi supplicij, & furcas
 erigunt propria auctoritate
 ante portas vrbis. [* Scrip-
 si de hoc supra §. 12. num. 8.
 Et hæc præconia non publi-
 cantur nomine Vicarij Bar-
 cinonæ, sicut aliæ ordinatio-
 nes ciuitatis, sed nomine
 ipsorum Consulum, & ita
 obseruatur. *] Sed sen-
 tentiæ si causæ graues sint,
 in huiusmodi criminalibus
 nomine, & auctoritate Re-
 gentis

gentis Vicariâ sunt, & pro-
 39 feruntur. Nam Consulibus,
 seu Iuratis Vniuersitatum,
 ciuitatum, & Oppidorum
 spectat cura, & sollicitudo
 conseruandæ sanitatis, ideo-
 que illorum certicatorijs
 de ea attestantibus adhibē-
 da est in cathalonia, vt ad-
 hibetur plena fides, licet il-
 las non expediant per No-
 tarium, sed per se ipsos, vel
 aliam personam sibi benè
 visam sine interuentu, &
 subscriptione Notarij, aut
 eius substituti, & ita fuit
 40 decisum in Regio Concilio
 30. Martij 1594. inter con-
 iugēs Ialpins, & Syndicum
 Villæ de Blanes, referente
 Alzina, vbi hac de causa No-
 tario regenti scribaniam de
 districtu impositum fuit si-
 lentium. Sed & illi qui tem-
 pore pestis habuit admini-
 strationem annonæ erogan-
 do eam infirmis, & infectis,
 est credendum postea sim-
 plici iuramento exacto, quia
 generale concilium videri-
 tur illius conscientiæ com-
 mississe, quæ circa prædictâ
 administratiônem expenden-

da, & eroganda essent, vt
 fuit conclusum in Regio Se-
 natu 3. Septembris 1589.
 Et 24. Ianuarij 1595. inter 41
 Ioannem Vallespir, & Ono-
 phrium Gonsaluo in eadem
 Audientia, referente Oliba
 fuit conclusum, & delibera-
 tum, quod officiales neces-
 sarij ciuitatis, vel Villæ, vt
 sunt Consules, Clauarius, &
 similes tempore pestis me-
 tu epidemiæ recedere, &
 officia deserere non valent,
 & aliàs possunt ad redeun-
 dum compelli, & in reni-
 tentiam officijs possunt pri-
 uari, & in priuatione proce-
 ditur summarissimè sola ci-
 tatione præmissa, & solius
 citationis termino pro de-
 fensione citati spectato, &
 ita in eadē conclusione con-
 tineretur.

[* Qui sunt de concilio 42
 Vniuersitatis possunt tē-
 pore pestis absque licentia
 recedere, Ripa de peste par.
 2. num. 149. licet aliàs non
 possint ab Vniuersitate re-
 cedere sine licentia superio-
 ris, leg. si quis Decurio, & ibi
 Bar. de Decur. lib. 10. Cod.
 Quid

Quid de Doctoribus Ecclesiarū tempore pestis non dimissis Vicarijs. Idem Ripa *de peste par. 2. num. 147. vers. Sed in contrarium. **]

43

Privilegio Serenissimi Domini Regis Philippi Tertij anni 1599. sancitum est, vt quot annis facta electione ad sortem nouorū Consulium Barcinonæ, per eos, & Clauarium syndicentur veteres Consules, & reliqui officiales Ciuitatis, atque facta ad id extractione vnus Assessoris, Aduocati Fiscalis, & Tabellionis cognoscant dumtaxat de dolo, & fraude, ac barataria, & non aliàs, quod an sit iuri communi conforme docēt Menoch. *de arbitr. casu 341.* Bertazol *conf. 71. nu. 4. & 5.* Ioseph. Ramon. *conf. 35. nu. 33. & 34.* Obseruatur tamē quod sententiæ in hoc iudicio Syndicatus, non fiant solum per Consules, & clauarium ante dictum, sed per Concilium ordinarium, & illos. Assessor verò non habet votum decisium in cōdemnando, vel absoluendo,

44

sed consultiuum. Habet tamen decisium circa publicandum querelas, vñ anno 1624. me vnà cum D. Gilbert Aduocato ordinario Ciuitatis, consultis Iacobo Aymerich, & Philippo Vinyes grauissimis tunc causarum patronis orta super hoc controuersia fuit Ciuitati consultum, quia ex antiquis exemplaribus ita reperimus, fiscalis autem Aduocatus nunquam habet votum decisium.

Consules Ciuitatum, & Vniuersitatum de iure dicuntur habere mandatum cum libera, & generali administratione: non tamen possunt donare, nec debitū liquidū remittere, [* Diana *resol. moral. par. 8. tract. 6. resol. 16. **] sicut nec procuratores cum libera, & generali administratione possunt, *gloss. vlt. in leg. mandato generali. ff. de procurat. Decis. conf. 297. num. 2. Lozæ. de iur. Vniuers. par. 1. cap. 3. nu. 109. 111. & 114. Steph. Gratian. decis. 93. num. 1. & 10.* tamen nostris Consulibus Barcinonensibus

nenfibus ex deliberatione Concilij ceterum Iuratorum anni 1632. valdè restricta est potestas, & quo ad donandi facultatem, vsque ad quinquaginta regalia donare permittitur.

- 46 Possunt autem super re dubia Vniuersitatis transigere, & tenet transactio si modò bona fide, & non ambitiosè facta sit, *leg. transactiois, leg. Praeses, C. de transactio. Deci. consf. 297. num. 4. §. & ult. Lozx. dict. cap. 3. num. 112. qui num. 126. docet quod si confiteantur solutiū esse Vniuersitati, confessio ita demum præiudicat Vniuersitati si tales ipsi sint qui sint positi, & constituti ad recipiendū solutionē: quod etiam asserit Gratian. d. de.*
- 47 *cif. 93. nu. 6.* Vendere, & impositiones Vniuersitatis locare, intētare actiones Vniuersitati competentes, & facere etiam ea quæ requirūt speciale mādatum possunt, cum sint procuratores cum libera, & æquiparentur tutoribus, qui habent potestatem cum libera, *Alex. in leg.*

16. nu. 2. C. de procurat. Deci. dict. consf. 297. num. 1. & 2. Lozx. dict. cap. 3. num. 108. & 111. Sed negotia grauiora non faciūt, nisi in Concilio. Similiter pecunias mutuo dare, vel accipere pro Ciuitate possunt, *Bart. in leg. in principalibus, ff. si cert. petat. Gratian. dict. decis. 93. nu. 9.* Sed obserua, quod 30. Iunij 1597. inter Syndicum Vniuersitatis Oppidi de Montornes, & Bernardum Taurner in Regio Senatu referente Fontanet decisum extat, quod Iurati non possunt constituere Syndicum, seu actorem Vniuersitatis iam dictæ, nisi ipsa Vniuersitate legitimè congregata, illiusq; accedente consensu.

[* Die 9. Iunij 1614. in causa vertente in Reg. Aud. inter Michaelē Despi, & Antonium Vinyes, referente Mitjavila, decidit Senatus Procuratorem Consulium Vniuersitatis absque consensu Concilij non posse exponere retroclamum contra debitores Vniuersitatis.

51 *Habens mandatum à solis Consulibus, seu Iuratis alicuius Vniuersitatis non potest agere nomine Vniuersitatis, quia Vniuersitas sola potest creare Syndicum, Peguera tom. 1. decis. 154.*

52 *Syndicus Vniuersitatis de iure non potest constitui, nisi de corpore Vniuersitatis, Farinac. in reper. de contract. quest. 15. nu. 28. *]*

53 *Decretum maioris partis Consulum præualet, sed in merè voluntarijs omnium eorum requiritur consensus sequendo communem DD. de iure opinionem de qua dixi supra §. precedenti.*

54 *Consulum, & administratorum ciuitatis quilibet tenetur ciuitati insolidum, & alter pro altero, & quod vnus soluit propter alterius culpam, repitit ab illo actione negotiorum gestorum, Castrenf. in leg. cum alicui num. 4. & in leg. 31. num. 1. & 2. ff. de negot. gest. tot. tit. C. quo quisque ordine conuenien. lib. 10. leg. 11. cum 2. sequent.*

ff. ad municipi. Lozæ. dist. cap. 3. num. 120. Et in nostro Regno Concilio 21. Iulij 1597.

inter Syndicum Ilerdæ, & Iosephum de Ager, referente Astor declaratum fuit, quod administratores ciuitatis tenentur insolidum vnus pro alio quando administratio fuit illis per ciuitatem coniunctim, non separatis portionibus cõmissa, & non fuit eis diuisa administratio.

An autem habeant isti beneficium diuisionis, & ordinis sicut cõtutores, latè tradit Boer. decis. 60. num. 1. & 2. & per tot. & qualiter de negligentia, & an etiam de leui, & leuissima culpa, casu fortuito, vitioque naturali teneantur, Olalch. decis. 109. nu. 7. & 8. Borgnin. decis. 37. num. 12. 14. & 19. cum seqq. & decis. 320. num. 22.

[* *Consules Ciuitatis, & Deputati Generalis Cathalonix an continuent, seu continuare possint sua munera vsque ad aduentum successoris, cum distinctione de omnibus, vel de aliquibus ex eis si deficient, & opera,*

opera, tradit Fontan. tom. 2. decis. 496. num. 18. & decis. 497. num. 10. & 11.

58 Consulū licentia data, durare dumtaxat potest, durante ipsorum officio, Giurba cons. 12. nu. 19. 22. & 23. Canc. par. 2. cap. 2. na. 157. & illorum successores non tenentur illam seruare, argumen. leg. 1. Cod. quib. res iudicata non noceat, Mastrill. de Magistr. lib. 1. cap. 25. nu. 22. Afflict. decis. 101. * J

EX §. XXII.

SUMMARIVM.

- 1 **E**lectiones civium Barcinone ad officia eiusdem Civitatis quo tempore fiebant ad voces, & a quo tempore fiunt ad sortem.
- 2 De electione personarū circa officia, plura remisit.
- 3 In probandis habilitatoribus

sufficit semiplema probatio.

- 4 **Q**ualitates ad officia Civitatis obtinenda necessaria requiruntur in civitate utroque tempore, & adscriptionis ad sortem, & extractionis ad officium, non verò medio tempore.
- 5 **E**lectores an possint variare circa approbationem, seu reprobationem.
- 6 **Q**ualitates quaedam non impediunt civem tempore adscriptionis ad sortem officiorum Civitatis, quae tamen impediunt tempore extractionis ad ipsa, ut in debitore Civitatis, in excommunicato, & in officiali Regio temporalis.
- 7 **S**ecus in alijs qualitatibus, ut in etate legitima, & in domicilio.
- 8 **I**nhabilis ad officia Vniuersitatis ad sortem scriptus an admitti debeat se tempore extractionis habilis inueniatur.
- 9 **I**ngressus religionem ante professionem non debet deleri a sorte officij, sed si inserit ad illud extrahatur.

- tur, est inhabilis.*
 10 Ingressi religionem nō amittunt beneficia, nec bona temporalia ante professionem, sunt tamen interim exempti, & reputantur Ecclesiastici.
 11 Novitij religiosi an gaudeāt privilegijs professorum.
 12 Religiosi milites S. Iohannis Hierosolymitani, & S. Iacobi de Spata, & reliqui milites religiosi ordinum militarium ante professionem non sunt exempti, nec immunitate Ecclesiastica gaudent.
 13 Habens gratiam privilegij militaris potest esse miles saecularis, etiam privilegionandam extracto.
 14 Ad officia Civitatis adscriptus si suscipiat beneficium Ecclesiasticum, non exbursetur donec sacrum ordinem suscipiat, licet si exbursetur, sit inhabilis.
 15 Similiter si fiat Doctor Regij Concilij, non tales ascendunt ab una sorte gradus Consularis ad alium, & quare.
 16 Ab habilitatorum invalido an recurri possit.
 17 A declarationibus habilitatorum non appellatur.
 18 Prouiso Regij Concilij circa quosdam insaculatos refertur.
 19 Si sint duo eiusdem nominis imburseati, & extrahitur rotulinus pro officio obtinendo, pro quo est declarandum.
 20 De sponsonibus petentium insaculationes.
 21 Habilitatores an aliquo modo cognoscere possint virtū locus officij, ad quem per Consules sit alienius nominatio, vacet: an verò solum utrum nominatus sit habita.
 Habilitatores cum Consules burseati officiorū expurgant, meram tantum habent interessentiam sine aliqua cognitione, ibid.
 22 Habilitatores venere tenentur super persona Consulibus ad officium nominata, nec possunt reuere dicentes, quod alius nominetur.
 23 Disposita in Metropoli circa regimen Republice an habeant

- habeant locum in reliquis
 Ciuitatibus, & Oppidis.
- 24 Qualitates impediētes ad
 munera Ciuitatis Barce-
 nonæ obtinenda.
- 25 Qualitates excusantes à mu-
 neribus Reipublicæ.
- 26 Qualitas prima natalium
 latè explicatur, & fun-
 datur.
- 27 An origo patris pariat domi-
 cilium originis filio.
- 28 An Episcopus originis dica-
 tur is in cuius Diocesi na-
 tus est pater Clerici ordi-
 nandi.
- 29 Originarij alibi habitantes se
 uocentur ad officia in lo-
 co originis quando excu-
 sentur.
- 30 Speciale est in militibus quod
 debeant esse nati in Ciuit.
 Barcin. seu in eius Vica-
 ria, & habere uxore Bar-
 cinouensem, seu dictæ Vi-
 cariæ, & quod habeant
 continuam Barcin. habi-
 tationem.
- 31 Referuntur exemplaria.
- 32 Qualitas patris an in his
 prosit filio.
- 33 Naturales Regnorum qui
 non sunt, apud plures na-
- tiones à Decurionatu, a-
 ljsque publicis officijs
 arcentur.
- 34 Respublica per exteros com-
 modè regi, & gubernari
 non potest, & quare.
 Cum exteris inire consi-
 lium, incommoda non par-
 ua producit, ibid.
- 35 Qualitas secunda non haben-
 tium per se domum, &
 habitationem Barcinonæ
 explicatur, & fundatur,
 cum num. seqq.
- 36 Discrimen inter domicilium
 & habitationem.
- 37 Ciuis cōcurrens ad officia, duo
 habens domicilia, electo
 vno non potest ad aliud
 redire.
- 38 Ciuis qui est duplicis ordinis
 electo vna alteri renun-
 ciat.
- 39 Domus patris, vel soceri an
 prosit filio, & genero ad
 obtinenda officia Ciuita-
 tis, & quia de nepote res-
 pectu aui, & de domo filij
 respectu patris.
- 40 Filius quando dicatur, &
 cohabitare cum patre.
- 41 Patris habitatio an prosit fi-
 lio ad implendum decen-
 nium

- nium ad officia Ciuitatis necessarium si filius per totum decennium non habitauerit.
- 42 Habitationis decennium ad officia Ciuitatis requisitū an debeat esse continuum.
- 43 Qualitas tertia ad officia Ciuitatis impeditur, etas explicatur, & fundatur.
- 44 Quae etas de iure communi requiratur ad munera Reipublicae obtinenda, & annus cæptus an haberi debeat pro completo.
- 45 Anni ad officia Ciuitatis requisiti an debeat esse cōpleti, ut cæptus non habeatur pro completo.
- 46 Et de antiqua contraria super hoc obseruantia in domo Ciuitatis Barcinonae.
- 47 Decrepiti an ad officia Ciuitatis admitti valeant.
- 48 Qualitas quarta, dementia atque infirmitas, & agritudo declaratur, & fundatur.
Officiales personaliter, & non per substitutum deseruire tenentur in domo Ciuitatis Barcinonae, ibid.
Et quid de iure communi.
- 49 Exemplar in senec. infirmo.
- 50 Habiles ad munera Ciuitatis an sit surdi, & cæci.
- 51 Muti surdi, & cæci an à muneribus publicis sine immunes.
- 52 Et alijs morbis laborantes.
- 53 De iure communi quando officiales seruire possint per substitutum.
- 54 Qualitas quinta debitorum Vniuersitatis explicatur, & fundatur, cum n. seqq.
- 55 Quid de iure communi, & ubi debitum est minimū.
- 56 Sed quid de creditore.
- 57 Cōstitutio unica tit. de deutors de Vniuersitatis circa terminum octo dierum non est usu recepta in domo Ciuitatis Barcinonae, & Generalis Cathaloniae.
- 58 Debitor Vniuersitatis ad eius officium extractus si re integra antequam inhabilis declaretur, soluit, vel deponit, an admitti debeat, ubi deciso.
- 59 Fideiussor an dicatur proprie debitor, & comprehendatur constit. unic. tit. de deutors de Vniuersitatis, ubi deciso contra opinio.

- opinionem Jacobi Cance-
rijs.
- 60 *Cōstitutio vnica tit. de deu-
tors de Vniuersitatis, nō
procedit in debito mo-
dico.*
- 61 *Debitor debiti illiquidi an
sit inhabilis ad officia Ci-
uitatis Barcinonæ.
Talis debitor non dicitur
esse in mora, nec exequi
ualet, ibid.*
- 62 *Consuetudo non admittendi
ad officia Vniuersitatis
debitores eius non com-
prehendit reos conuentos
qui defendēdo litigant cū
Syndico Vniuersitatis, ubi
deciso.*
- 63 *Debitor Ciuitatis si obrento
per uxorem supersedi-
mento in exequutione bo-
norum, vir, ipse, extra-
batur ad officium, suffo-
casur.*
- 64 *Debitorum impedimentum
ad munera Reipublicæ ex
iure communi, remissuè.*
- 65 *Conclusio pro renunciatiōni-
bus simulatis.*
- 66 *Qualitas sexta ad officia Ci-
uitatis impeditua litigā-
ijum contra Ciuitatem,*
- latè declaratur, & fur-
datur.*
- 67 *Qualitas septima Regiorum
officialium, & an sufficiat
quod ante extractionem
officij Ciuitatis quandoq;
Regijs officijs renuncient,
tam in domo Ciuitatis
Barcinonæ, quam in domo
Generalis Cathalonie ad
interpretationem cap. 54.
curiarum anni 1599.*
- 68 *Officialium nomine an ve-
niant qui iurisdictionem
habere, seu qui veniant.*
- 69 *Officiales Regij qui fuerunt,
an durante tempore syn-
dicatus possint concurre-
re ad officia iurisdictionis
Ciuitatum.*
- 70 *Declarantur dictæ senten-
tiæ thesor. & mortua.*
- 71 *Officiales belli admittuntur
ex nouiter dispositis, tam
ad officia Ciuitatis, quam
Deputationis.*
- 72 *Officiales Regij non habentes
iurisdictionem an possint
concurrere ad officia Ci-
uitatis Barcinonæ, ubi plu-
res decisiones Regij Con-
cilij.*
- 73 *Et quid si iurisdictionem
habeant,*

- habeant, sed modicam, ubi
deciso.
- 74 Quid seruetur in domo Ciuitatis Barcinonæ circa id.
- 75 Qualitas octaua familiarum & ministrorum S. Officij.
- 76 Infamia iuris, vel facti quando contrabatur, & an priuet officio obtento; & ubi condēnatio non est ad pœnam ordinariam, vel fuit obtenta remissio.
- 77 Qualitas nona obtinentium beneficium Ecclesiasticum perpetuam.
- 78 Condemnatus ad priuationē officij non potest ad illud, nec aliud assumi.
- 79 Qualitas decima infamium explicatur, & fundatur cum num. seqq.
- 80 Limitationes adducuntur.
- 81 Quid si pendente inquisitione super fraudibus perpetratis, ad officium Ciuitatis extrahantur an admittantur, ubi quid de iure communi cum aliquibus tamen fallentijs.
- 82 Sententia declaratoria præcedere debet, ut infamis à sorte officiorum deleatur ad interpretationem constitut. 8. tit. de abactis, y laticans. Intellectus, ibid.
- 83 Inhabiles ad officia Ciuitatis Barcinonæ propter pecunię indebitam receptionem.
- 84 Quomodo probetur puritas sanguinis.
- 85 Et quod sint infecti sanguine Maurorum, vel Iudeorum.
Et propter fraudes in officijs commissas, ibid.
- 86 Condemnatus iudicio tabule, si appellauerit, & postea transegerit, euadit pœnam constitutionis 3. tit. de personas prohibidas regir officis.
Constit. 3. tit. de personas prohibidas regir officis intelligitur tantum loqui de sententijs in rem iudicatam transactis, ibidem.
- 87 An actus ab eis gesti valeant.
- 88 Excommunicati si ad officia Ciuitatis extrahantur, sunt inhabiles.

- 89 De iure communi idem pro-
cedit.
- 90 Qualitas undecima ad offi-
cia Ciuitatis impeditus,
habentium duo officia de-
claratur, & fundatur cō-
num. seqq.
- 91 Officium obtinens ad vitam,
na possit illi renuciare
pro obtinendo officio tem-
porali, & e conuerso, vel si
utrumque officium sit ad
vitam.
- 92 Quid si vnum sit de gratia,
& aliud de sorte.
- 93 An possit quis cōpelli ad duo
exercenda.
- 94 Officium temporale obtinens,
& ei ante finitum tempus
renunciatus est inhabilis
ad aliud temporale offi-
cium durante dicto tem-
pore.
- 95 Officium vnum in titulum,
& alterum in commen-
dā an quis habere valeat,
& an quis cogi possit exer-
cere duo publica officia
Vniuersitatis eodem tem-
pore.
- 96 Qualitas duodecima eorum
qui ab eodem officio ad
quod extrahuntur, debito
tempore non vacarunt, &
quod sit istud debitum re-
pus pro diuersitate offi-
cialium.
- 97 Extractus ad officium non
debet cerretorari, nisi id di-
cat privilegium, & ei tē-
pus currit à die extractio-
nis etiam ignorantia ab-
senti, & occupato.
- 98 Qualitas decimatercia absē-
tia à Principatu Cathala-
niæ, & Comitibus Ros-
silonis, & Ceritanie cum
suis fallentijs, ubi decisio,
& quid de iure communi.
- 99 uxorem habere, vel habuisse
debent Consules, & Con-
siliarij Concilij Barcino-
næ.
- 100 Milites in Ciuitate Barci-
nonæ à quibus arceantur.
- 101 Conductores iurium Ciuita-
tis Barcinonæ à quibus
officijs interim sint inha-
biles, & qui officiales eius-
dem Ciuitatis conducere
dicta iura prohibeantur.
- 102 Doctorum Iuris peritorum
requisita ad obtinenda of-
ficia visitationis officia-
liū Ciuitatis Barcinonæ.

§. XXII.

De admissione civium ad officia Civitatis, vel ipsorum repulsa, & impedimentis.

VSQVE ad annū 1498. electiones civiū ad officia Civitatis Barcinonæ fiebant ad voces. At anno 1498. Rex Ferdinandus suo privilegio constituit, vt in posterum ad sortem fierent, ipseque primū civēs qui sibi visi fuerunt, ad sortem adscripsit, vti postea Consules eos adscripserunt, provt & hodie in fine cuiuslibet anni, facta per habilitatores approbatione ipsorum qui per Consules nominantur. [* De electione personarū circa officia plures quæstiones vsufrequentes, tradit Tond. Sauleg. *resol. civil. lib. 2. cap. 62.*

§. XXII.

In probandis habilitatibus sufficit semiplena probatio, Seraphin. *decif. 162. nu. 2. 3. & 4.* *] De qualitatibus ergo officiali ad officiū necessarijs bis cognoscitur scilicet tempore adscriptionis ad sortem per habilitatores, & tempore postea extractionis per Concilium centumvirale vbi fit. Vtrotumque tempore requiruntur in civē qualitates ad officiū obtinendum necessariæ, nec sufficit eas solum tempore extractionis adesse, ex dispositione text. *in cap. si eo tēpore de rescrip. lib. 6.* & ibi omnes DD. Deci. *in cap. post sessionem num. 18. de probat.* Felin. *in cap. cum dilectus nu. 3. de accusat.* Hierony. Portol. ad Molin. *verb. Deputati. num. 10.* notat Fontanella *tom. 1. decif. 295. oum. 12.* Barbosa *tom. 2. vot. 122. nu. 6. cum 2. seq.* Peña *dec. Rot. Rom. 12. n. 3. & 4.* Medio autem tempore huiusmodi qualitates non exiguntur, nec attenduntur, quamvis deficient: argumento text. *in leg. 2. §. aduersus. ff. ne quid in loco publico*

bllico, quem expendit Barr. in leg. *quo minus quaest. 5. ff. de flumin. & in leg. impuberem, ff. de falsis*, Auendaño in cap. 12. *Prætor. num. 13. in 2. part.* Bouadilla in *polit. tom. 2. lib. 3. cap. 4. num. 39.*

5 [* Electores, seu habitatores an possint variare, & reprobare quem approbarunt, vel sit ad eundem superior, Font. tom. 2. dec. 464.

6 ex n. 7. cum seq. *] Sed & in domo Ciuitatis nostræ seruetur in multis qualitatibus impeditiuis ad officia temporalibus, quod tempore adscriptionis ad sortem nõ nocent, licet extractionis tempore omnes qualitates necessarię requiratur. [* Penã vidẽd. Rot. dec. 12. n. 4. *] Vndè debitor Ciuitatis, & excõmunicatus, & officialis Regius temporalis, qui omnes tẽpore extractionis inhabiles sunt, tamen adscriptionis tempore ab habitatoribus admittuntur, quia impedimenta sunt temporalia, & fortè extractionis tempore cessabunt: quamquam in alijs qualitatibus

impeditiuis temporalibus aliud seruetur, vt in requisito ætatis legitimæ ad officium, & domicilij, quæ etiã tempore adscriptionis peccantur. Propterea Iacob. 8 *Cancer variar. par. 3. cap. 3. num. 109.* mota controuersia an inhabilis ad officia Vniuersitatis ad sortem scriptus, & imburseatus, admitti debeat si tempore extractionis habilis inueniatur, distinguit cum Nello de Sã Gemi. in tract. *Banni. in vltim. part. & 1. par. 8. tempo. quaest. 18.* respondens negatiuè si inhabilis prohibebatur adscribi, & imburseari, aliàs secus asserendo, cum tunc videatur facta imburseatio, cum representatur habilis, leg. in tempus, ff. de hæred. institut. cap. de uxore de sepult. Angel. cons. 33.

2 Quod dixi medio tempore inter adscriptionem ad sortem, & extractionẽ qualitates impediẽtes si superueniant, non nocere, nec idèd posse semel adscriptum deleri scilicet, nisi impedimenta essent perpetua

ex sua natura, obseruauimus Aduocati Ciuitatis iam dictæ anno 1627. quo cū nobilis Bernardinus de Marimon esset ad aliqua Ciuitatis officia adscriptus, & postea habitum militiae S. Iacobi de Spata assumpsisset, non tamen adhuc professus esset, dubitatum fuit an loca eorundem officiorum per assumptionem præfati habitus vacarent, & cum alijs adiunctis Doctoribus consulimus Ciuitati non vacare, donec ille professus esset, quamuis si interim ad aliquod officium extraheretur, esset inhabilis, & repellendus, maximè quia ingressi religionem, non amittunt beneficia, nec bonæ temporalia ante professionem, licet interim sint exempti, & reputentur personæ Ecclesiasticæ ex multis quæ congerit Canc. part. 2. cap. 1. num. 118. & 119.

11 [* Nouitij religiosi an gaudeant priuilegijs quæ professis cōceduntur, Diana resol. morali. par. 3. tract. 2. 12 resol. 73. *] Sed nec in-

terim sunt exempti, nec immunitate Ecclesiastica ante professionem gaudent religiosi milites S. Ioannis Hierosolymitani, & S. Iacobi de Spata, & reliqui milites religiosi ordinum militarium, vt notat Bouadilla in politic. tom. 1. lib. 2. cap. 19. n. 16. & 17. per Concilium Triden. sess. 24. cap. 11. [* An habens 13 à Principe gratiam priuilegij militaris ordinis possit ante extractionem priuilegij imbutari in officijs militarium vidi dubitatum, tã in domo Ciuitatis Barcinonæ, quam in domo Gener. Cathal. & ex consultatione Doctorum fuit resolutum affirmatiuè, & ita seruatum quia gratia est perfecta ex sola concessione Principis, etiam ante expeditionem litterarum, seu priuilegij, late Gonzalez supr. regul. 8. Canc. cel. gloss. 12. num. 45. & seqq. Ioseph. Ramon. conf. 53. nu. 10. Canc. par. 3. cap. 3. nu. 163. cum seqq. qui ait quod gratia Principis ad sui essentiã non requirit scripturam, sed ad sui probationem. *]

Sic

†. Hoc procedit in fauorabilibus, pro ut est imbutatio; non uero in odiosis, pro ut est Priuatio officij; ante expeditionem priuilegij: et ita fauor, in Domo Ciuitatis Et fuit vna in Regeute Comite Comes, et in facula Tertidor

- 14 Sic quoque si ad officia Ciuitatis adscriptus suscipiat beneficium Ecclesiasticum, & fiat Clericus, nō exbursatur, donec sacrum ordinem recipiat, quod est impedimentum perpetuum, licet si talis extractionis tempore reperiretur, vt in habitis non admitteretur, & ita fuit seruatum in domo Ciuitatis circa personam Canonici Castellor, qui propter Canonatum non fuit à sorte officiorū deletus, donec ordinem sacrum accepit. Similiter si ad sortem officiorum adscriptus fiat Doctor Regij Concilij, non deletur à sorte, quia non censetur impedimentum sui natura perpetuum, imò tales mutantur à sorte vnus gradus cōsulatus ad alium, si ita placuerit, quia non reputatur noua adscriptio officij.
- 16 A iudicio habilitatorum cum per eos repelluntur nominati à dictis Consulibus ad sortem officiorum, raro recurritur. [* Non posse appellari à declarationibus
- habilitatorum in domo Ciuitatis Barcinonæ, nec in domo Gener. Cathalonix, obseruat Ioseph. Ramon. *conf. 64. num. 9. **] Sed recursus reperio, & in causa recursus obtentum in Regia Audientia, referēte Oliba 21. Februarij 1594. per Ioannem carreras dulciarium, quia à Consulibus fuerat nominatus ad sortem consulis Quinti per obitum Ioannis Pauli pharmacopolæ, & ab habilitatoribus repulsam passus erat, quod dicerent ad eum locum nominari debere alium pharmacopolam, non dulciarium, quod tamen secus sensit, & declarauit tunc Senatus Regius.
- [* Sub die 9. Februar. 1571. inueni conclusionem Regij Concilij, quod mandetur Regijs conciliarijs Barcinonæ tradāt Fisci procuratori Regiæ curiæ nomine eorum qui fuerant infaculati, seu inbursati ad officia Ciuitatis. Et 20. Nouembris 1592. est prouisio Regij Concilij, qua manda-

tur consiliarijs ciuitatis nominati in conclusione, eos non admitterent, quia erant processati processu regaliæ, & prouisi de captura eo, quod resistantiam fecerant Paulo de Fluvia Vicario Barcinonæ, & erant eiecti à pace, & tregua, & etiam mandatur, quod illi ex eis qui nõ erant imburseati, nullo modo imbursearentur.

19 Nominis eiusdem si sint duo imburseati, & extrahitur rotulinus vnus ad officium Ciuitatis obtinendum, præferri eum, qui est ætate maior, & magis domum Ciuitatis frequentabat, scripsi decisum in R. A. par. 1. rer. ind. def. 19.

20 De sponfione quadam inter prætendentes officia, vide resolutum casum notabilem apud Dianam *resol. moral. par. 4. tractat. 4. resol. 185. **

21 Anno 1628. in mēse Nouembris ortum fuit in domo Ciuitatis Barcinonæ graue disidium inter Consules, & habilitatores, quia Consules contendebāt ipsis ali-

quem ciuem nominantibus ad fortē alicuius officij tanquam vocantis, non possent habilitatores se intromittere vtrum vacaret, nec ne, & an ad eum locum vti vacantē posset nominatus adscribi, sed solum an nominatus esset habilis: contrariū autem totius viribus habilitatores conabantur. Et in libris in eadem domo reconditis vulgo dictis *de la anima* reperta fuerunt duo vota, seu consilia Doctorum Regij Senatus per ciuitatē olim consultorum, quorum vnus erat subscriptum per Fōtanet, & Torner, & alios Regios Cōsiliarios, alterum per Mur, & alios Regios Senatores, & tertium fuit tūc conscriptum per Ferruz, Grau, & Rubi de Marimon Doctores Regij Concilij ad id vocatos, & in his tribus consilijs vno ore concludūt omnes consultores, quod expurgare bursas adscriptorum ad fortes officiorum Ciuitatis, & nomina illorum delere spectat dumtaxat ad consules præsentibus habilita-

litoribus, qui habent tantum meram interessentiam ex privilegio Philippi anni 1587. & quod dicti habilitatores nullam habent cognitionem, neque in consequentiam, neque principaliter an locus officij ad quem per Consules fit alicuius civis nominatio, vacet nec ne, sed solum an nominatus sit habilis, & idem antea Advocati Civitatis quorum vnus eram, consulueramus.

Leo decis. Val. si. nu. 4. & 8. tom. 1. *

Qualitas impediens ad munera nostræ Civitatis obtinenda hæ præcipuè sunt.

[* Qualitates ex quibus possit cœcus excusare à muneribus Reipublicæ suscipiendis, tradit Mastrill. de Magistr. lib. 1. cap. 30. num. 92. cum sequentibus. & Petr. Antiboli in tractat. de muner. & hon. par. 3. princ. & ead. par. §. 2. à num. 22. cum sequentibus. *

Prima fit ex privilegio Philippi anni 1587. & voto Regionum Senatorum cum deliberatione centumviralis concilij anni 1619. quæ ita Regium illud privilegium interpretatur: quia sunt inhabiles ad munera Civitatis prædictæ consequenda qui nati non sunt in Principatu Cathalonix, seu Comitatus Rossilionis, & Ceritanix, vel non sunt filij eorum qui in præfato Principatu, aut Comitatus orti sunt. [* An origo patris

pariat domicilium originis filio, Diana resol. mor. par. 4. tract. 4.

22 Anno 1626. vidi aliam inter Consules, & habilitatores controversiam, quia nominatione per Consules facta, nolabant habilitatores vouere super nominati persona, sed dicebāt, quod alius nominaretur. Et consulti Doctores dederunt consilium, quod habilitatores vouere tenebantur, quia citatum privilegium anni 1587. ait quod voueant super nominatis per Consules.

23 [* Disposita in Metropoli circa regimen Reipublicæ an habeant locum in reliquis Civitatibus, & Oppidis Regni, D. Franciscus

28 *tract. 4. resol. 148.* ubi resoluit an dicatur Episcopus originis, is in cuius Diocesi natus est pater Clerici ordinandi.

29 Originarij alibi habitantes si vocentur ad officia in loco originis excusantur, si tamen alij sint idonei, alijs secus, *Mastrill. de Magistr. tom. 1. lib. 1. cap. 30. nu. 199. **]
Intellige etiam si domum, & domicilium Barcinonæ haberent, & prætenderent esse ciues Barcinonæ.

30 Est autem speciale in militibus ex privilegio Regis Ferdinandi anni 1498. quod debent esse nati Barcinonæ, vel in eius Vicaria, aut uxorem habere Barcinonensem vel dictæ Vicariæ, ultra quod debent habere domum, & continuam habitationem Barcinonæ. Idem est de nobilibus ex privilegio Philippi anni 1621. quo isti admittuntur ad officia eiusdem Civitatis, ita tamen ut sint obnoxij eiusdem legibus, & conditionibus quibus milites ex dicto privilegio anni 1498. subiecti sunt. Nec

turbet capitulum ultimum dicti voti, & simul deliberationis, quod circa milites aliud declarat, nam reputatur erroneum, & contra privilegium, & non observatur.

[* Post hæc per me scriptum, fuit id ipsum approbatum, & Civitati consultum voto aduocationem ordinariorum Civitatis, & aliorum insignium Doctorum applicatorum inscriptis facto super persona Bernardi Vilallonga ordinis militaris, & eodem voto super persona Ludouici Valentia ordinis etiam militaris, ac I. V. D. consuluerunt, nec posse admitti ad officia Civitatis personam militarem iuxta prædictum Regis Ferdinandi privilegium, si non erat natus in Civitate Barcinonæ, seu eius Vicaria, nec habebat uxorem eiusdem Civitatis, aut Vicariæ, licet pater dicti militaris fuisset vxoratus cum muliere Civitatis Barcinonæ matre præfati militis, quia qualitas illa à privilegio requisita reputatur

tur personalissima, & ad filios non transmissibilis ad eum effectum, sicut qualitas patris ratione artis, vel officij alicuius ad text. in leg. medicos, Cod. de professor. & medic. lib. 10. Paschal. de iurib. patr. pot. par. 4. cap. 2. nec visus est obstare. Per eura in primo resp. post. tract. leg. scuratore habens, Cod. de restit. in integr. num. 16. vbi contrarium sentire videtur. Qualitas patris quando pro fit filio circa ciuilitatem, Mascard. de prob. lib. 3. cond. r. 141. Grammat. decis. 103. num. 10. & sequent. Paschal. de patr. pot. par. 4. cap. 2. Caldas Perreyra vbi supra post. tractat. leg. scuratore habens, Cod. de restit. in integr. in primo resp. num. 16. *

33 s. Alphonfus Narbona ad leg. reg. lib. 7. tit. 3. de los regimientos lege 27. glos. vnic. plures nationes refert apud quas ita sancitum est, vt qui Regnorum naturales non sunt, a Decurionatu, alijsque publicis officijs arceantur, Castill. in polit. lib. 3. cap. 8. nu. 5. Auendaño cap. 19. Prætor.

na. 17. & 19. & lib. 1. Petrus Rebuf. tom. 2. constit. Franciæ sic. de litteris natural. glos. 2. vbi de Galia testatur, in Cathalonia extat Rubrica cum nigro, Que tots los officials en Carbalunya, y Mallorca sien Carbalans, in constitutionib. ad quam plures DD. citant, & nonnulla congesti par. 1. de offi. Iud. que est. r. num. 94. & 95. Rationem reddit Narbona d. gloss. vnic. quia Respublica per externos commode regi, & gubernari non potest, quibus patriæ amor deficit, scientia, & cognitio rerum particularium, quibus recta Reipub. gubernatio indiget etiam quia inire cum eis consilium, incommoda non parua producere potest iuxta illud Ecclesiastici. Cum extero non facies consilium, nescis enim quid pariet.

35 Secunda qualitas est ex privilegio Alphonsi an. 1455. & Ferdinandi anni 1493. & Philippi anni 1582. iuncta deliberatione Concilij centumuiralis, & voto Regiorum Senatorum anni 1619. quia

quia sunt inhabiles ad officia huius Ciuitatis subeunda qui per se ipsos non habent domum cum sua familia, & pro maiori parti anno continuo in ea non habitant Barcinonæ. Qui autem non sunt originarij ab ipsa Ciuitate, vel eius Vicaria, domum, & habitationem Barcinonæ decem annis habere debent ex priuilegio Philippi anni 1599. Cum hac distinctione explicandus est Petrus Fontanella *de pactis tom. 1. claus. 3. gloss. 2. num. 73.* vbi indistinctè scribit ad munerera Ciuitatis Barcinonæ requiri domicilium decem annorum. Imò nec requiritur domicilium si propriè loquamur, sed habitatio, quia domicilium animū perpetuo permanendi desiderat, non habitatio; ille autem non exhigitur in domo huius Ciuitatis, ideoque neq; Regij Senatores in dicto voto videntur verbo domicilij, sed habitationis.

37 [* Ciuis concurrens ad officia, si duo domicilia habet, electo vno, non potest

ad aliud redire, Mastrill. *de Magistrat. tom. 1. lib. 2. cap. 7. num. 81.* Fuit ad illos ciues qui sunt duplicis ordinis, nempe ordinis militaris, & ordinis ciuium honoratorij Barcinonæ quorum ordinum diuersa sunt in domo Ciuitatis Barcinonæ insaculationes. *]

38 Si filius habitet in domo patris, vel gener in domo soceri, obseruatur quod domus patris prodest filio, & domus soceri genero licet priuilegia inhabiles reddat eos qui per se ipsos domum non habeant, quod de iure confirmatur ex cōgestis per Alphons. Narbona *ad leg. reg. lib. 4. tit. 1. leg. 20. gloss. 2. num. 107. & num. 108.* & doctissimè per Petrum Fontanella *dict. claus. 3. gloss. 2. num. 75. & 76.* vbi extendit ad nepotem respectu aui, & de filio ad patrem.

[* Quando filius dicitur cohabitare cum patre, videndus Alex. Ludonif. cū Oliuer Beltram. *decis. 182. num. 3. 4. & 9.* *]

Anno 1626. est votū Regiorum

giorum Senatorum D. Pe-
 rri Soler, & Mōsferrati Ra-
 mon, in fauorem Doctoris
 2. Legum T. Llorens consu-
 lentium Consulibus Barci-
 none ad decennium, de quo
 supra dixi, patris habitatio-
 nem prodesse filio, ita vt tē-
 pus paternæ habitationis
 computeur cum tempore
 habitationis filij ad consti-
 tuendum decennium, quod
 alio exemplari, & multis al-
 legatis DD. probat etiam
 Fontanell. *vbi supra num. 75.*
 & 76. & post Petrum Font-
 tanella confirmat Narbona
 in dict. gloss. 2. num. 107. pro-
 bans idem esse è conuerso,
 sic vt tempus decennij pa-
 terni per filium suppleri possit.
 4.2 Denique Alphons. Nar-
 bona dict. gloss. 2. nu. 118. pro-
 bat quod requisito ad con-
 traendum domicilium de-
 cennio intelligendum est de
 continuo, non de interpo-
 lato, sed quomodo istud tē-
 pus cōtinuum intelligat, ibi
 declarat.

4.3 Tertia qualitas ætas est:
 nam omiſſa ætate Consulū,
 de qua dixi in §. proximo præ-

cedenti, inhabiles sunt ad de-
 curionatum, seu ad Conci-
 lium cētum Iuratorum qui
 triginta annos completos
 nati non sunt; ex privilegio
 Regis Alphonsi anni 1455.
 & Ferdinandi anni 1493.
 Idem est de illis qui descri-
 buntur ad fortem maticu-
 læ, siue bursæ ultramarinæ,
 ex privilegio Serenissimi
 Domini nostri Regis Phi-
 lippi anni 1587. Ad reliqua
 autem officia eiusdem Ci-
 uitatis requiruntur ætas vi-
 ginti quinque annorum cō-
 pletorum ex dicto priuile-
 gio Serenissimi Domini Re-
 gis Philippi anni 1587.

¶ De iure communi 44
 quæ ætas requiratur ad mu-
 nera Reipublicæ obtinenda,
 & an annus cœptus habeatur
 in his pro cōpleto, Leo
 decis. Valen. 51. num. 25. & 8.
 Tondur. Sauleg. res. civ. lib.
 2. cap. 62. nu. 1. 2. & 3. * J

Ergo præter munus Con- 45
 sulatus, in alijs officijs anni
 requisitæ ætatis debent esse
 perfecti, & completi, &
 non sufficit inceptus pro cō-
 pleto, quia priuilegia vtun-

tur verbo isto annorum cō-
pletorū, seu completæ æra-
tis, & ita declarat dictū vo-
tum Senatorum anni 1619.
quod in deliberationē con-
ciliarem transiit. Vndē nō
46 obstat aliud, quod in domo
Ciuitatis reperitur consiliū
duorum Regiorum Sena-
torum Don Petri Soler, &
Montferrati Ramon anni
1616. quo censuerūt in præ-
fatis officijs sufficere annum
inceptum pro completo li-
cet priuilegia loquerentur
per verbum completorum,
quia dicebāt de iure in fau-
rabilibus vltimo anno cōp-
to reputari ætatem comple-
tam, & quia secundum hunc
sensum reperiebātur aliqua
exemplaria in Ciuitate: sed
post annū 1619. omnia sunt
conformia, & consona præ-
libatæ deliberationi concilii
cum prædicto voto an-
ni 1619. quod fuit quinque
Regiorum Senatorum, nē-
pè Seniust, Boner, Magaro-
47 la, Gamis, Rollan. Decrepiti
autem, nec ad Consulatum,
nec ad alia officia Ciuitatis
admitti possunt, ex priuile-

gio Ferdinandi anni 1498.
& interpretatione Hiero-
nymi Albanell anni 1503.

Quarta qualitas est de- 48
mentia, & infirmitas, atque
ægritudo corporis, & animi
ex priuilegio Ferdinādi an-
ni 1498. ita vt si ciuis Bar-
cinonæ tempore extractio-
nis reperitur ratione de-
mentia, vel infirmitatis cor-
poris, & animi impeditus,
quo non valeat per se offi-
cio deseruire, non admitta-
tur; quia voluit Rex Ferdi-
nandus vt omnes officiales
personaliter per se ipsos, &
non per substitutum, saluo
iusto impedimento post ex-
tractionem superueniente,
exercerent sua officia; ita
declārāt Regij Senatores in
dicto voto anni 1619. & se-
cūdum hunc intellectum le-
ge innumera exemplaria in
domo Ciuitatis, quæ mole-
stum esset recentere. [* In 49
causa recursus interpositi
per Bernardum Sala I. V. D.
forte extractum ad officium
Clauarij Ciuitatis Barci-
nonæ, fuit in concilio ordi-
nario eiusdem Ciuitatis cū
voto

voto Assessorum declaratus inhabilis ad dictum officium propter corporis egritudinem in senectute. *]

50 Iuxta traditam theoreticam arbitrio boni, & integri viri relinquo an, & quando in domo prædicta seruari possint quæ de surditatis impedimento scripsit Petrus Fōranell. *de pact. nupt. claus. 4. gloss. 10. part. 1. num. 56.* & de cæcitatibus impedimento ego ipse *de offic. Iudic. par. 1. cap. 12. num. 29. cum num. 28.*

51 [* Muti, surdi, & cæci an muneribus an à muneribus publicis sint immunes, Diana *resol. moral. par. 5. tra. Etat. 6. resol. 33. & 34.* latè Mastrillo *de Magistr. tom. 1. lib. 2. cap. 10.* *]

52 De impedimento morbi ad munera Reipublicæ fusè distinxit pro iure communi Petrus Antibol. *de muner. & honor. part. 3. principal. nu. 10. & 11.* [* Adde Mastrill. *de Magistr. tom. 1. lib. 1. cap. 30. ex n. 92. Giurb. conf. 8.* *]

53 De iure quoque communi an, & quando officialis seruire possit per substitutum,

notavi *dict. par. 1. cap. 24. nu. 77.* multis citatis DD.

54 Quinta qualitas est debitorum iam dictæ Ciuitatis, siue ex debito administrationis illius, aut alias, vel ex debito mensæ argentariæ eiusdem Ciuitatis, quia omnes ad munera eius obtinenda sunt inhabiles, & concurrere ad ipsa non valent ex privilegio Ferdinandi anni 1498. debet tamen debitum esse maioris summæ decem librarum, & esse petitum per Clauarium, vel eius portarium, & cuiuslibet eorum iuramento in hoc standum est ex interpretatione Regentis Albanell anni 1503. Extat quoque in Cathalonia respectu omnium Vniuersitatum constitutio *unica tit. deutors de Vniuersitatis* quæ statuit debitores illarum non posse concurrere ad sortem officiorum ipsarum, nisi octo dies ante extractionem soluerint.

55 [* Quid de iure communi Leo *decis. Valenii 3.* ubi limitat quando debitum est minimum, Farinac. *in reper.*

iudic. in fragm. lit. D. verbo debitor, num. 75. Ioann. Bapt. Thoro in votis decisivis vot. 8. à num. 1. Olea de ces. sur. iii. 2. que st. 6. num. 9. vbi, &
 56 *quid de creditore nu. 17. & 15. Et de debitoribus est text. in leg. rescripto, §. debitores, & ibi Gloss. & DD. Dig. de mun. & hon. & in leg. 1. & 2. de deb. Civit. **]
 57 Non est tamen vlti recepta hæc constitutio quò ad terminum octo dierum in domo Civitatis nostræ, neque in domo Generalis Cathalonix, quia sufficit soluisse debitorem ante extractionem. Sed & ante prædictam
 58 constitutionem quæ est curiarum anni 1585. reperio conclusionem Regiæ Audienciæ 27. Nouemb. 1561. referente Sunyer inter Christophorum Despuig, & Syndicum Civitatis Dertuzæ, qua concluditur, quod si debitor Vniuersitatis extractus forte ad aliquod eius officium, deponit, aut soluit debitum, re integra antequam inhabilis declaretur, admitti debet ad ipsum of-

ficium, & repelli non potest. //
 Non leuis est difficultas in 59
 terminis dictæ constitutio-
 nis an fideiussor dicatur
 propriè debitor, & sub ea
 constitutione comprehen-
 datur. [* Videatur Fari-
 nacius in repert. de contract. in fragm. lit. F. verb. fideiussor
 num. 13. *] Affirmatiuè
 respondet noster Cancer.
*variar. part. 2. cap. 5. in noua
 editio. num. 202. vbi subdit ex
 Catilia. Contra, in memorat. verbo fidius. pen. procedere
 hoc etiam in materia pœnali,
 & correctoria. Sed contra
 Cancerij opinionem inuenio
 decisum in Regio Senatu
 8. Iulij 1588. inter Iohannem
 Palau, & Syndicum Villa
 de Matarone, referente
 Guardiola: fuit enim con-
 clusum per maiorem par-
 tem Senatorum, quod appellatione
 debitoris, etiam in statutis non venit
 fideiussor, & quod idè fideiussor
 cui nõ fuit facta aliqua executio,
 vel monitio, vt solueret, potest
 concurrere in officijs Vniuersitatis,
 & debet admitti, non obstante con-*

stitutione, & non obstante obligatione, & renunciatio-
ne fideiussoris, quod possit
conueniri sine principali, &
ante eum.

60 Illud verum existimo,
quod vbi supra cetera Can-
cerius præfatam constitu-
tionem vnicam non obtine-
re locum in debito modico,
vt ex multis resoluit in ad-

61 ditione. Disputatum vidi an
in domo nostræ Ciuitatis
impedimentum de quo agi-
mus, procedat in debito, illi-
quido, cum talis debitor nõ
dicatur in mora esse, nec
exequi valeat, ex traditis
per Peregrin^o *de iur. fisc. lib.*
6. tit. 7. num. 5. & seqq. Olib.
de iur. fisc. cap. 15. num. 3. & 4.
& me ipsam *de offic. Iud. &*
Aduoc. par. 2. cap. 6. num. 96.
Audiui loquutum varijs lin-
guis. Sed si Rationalis præ-
memoratae domus inuenit,
& constituit aliquem debi-
torem Ciuitatis, & postea
forte ad aliquod officium ex-
trahatur, suffocatur, licet ip-
se prætendat non esse debi-
torem. At si ante extractio-
nem adiuerat iudicem, &

lite pendente inter ipsum
prætendentem non esse de-
bitorem, & Syndicum Ci-
uitatis, factisque iam aliqui-
bus probationibus, extraha-
tur, hoc casu anno 1610. 24.

Aprilis, in fauorem Petri
Ferran mercatoris vidi vo-
tum trium Iureconsultorum
consulentium eidem Ciui-
tati illum non posse tanquam
debitorem repelli. Vidi etiã
62 decisionem Regij Senatus
7. Decembris 1602. referen-
te Seniust, inter Syndicum
Gerundæ, & ciues honora-
tos illius, qua declaratur,
quod consuetudo non ad-
mittenda ad officia Vniuer-
sitis debitores eius non
comprehendi reos conuen-
tos qui defendendo litigant
cum Syndico Ciuitatis in
Regia Audientia. Vidi quo-
63 que, quod si cepta per Cla-
uarium Ciuitatis execu-
tione contra aliquem eius
debitorem, obtineatur in
executione pro dote vxor-
is supersedimentum, & pro-
uiso supersedimento is ex-
trahatur, nõ admittitur, sed
vti debitor repulsam patit-
tur.

64 tur. De impedimento debitorum ad munera Reipublicæ, agit Petrus Antiboli. *de muner. & hon. par. 3. principa. num. 76.*

65 [* Die 25. Aug. 1593. congregatis duabus Aulis Reg. Aud. Præsidente Cancellario Copons, fuit conclusum privilegia concessa Don Bernardino de Peguera de officio Vicarij Barcinonæ, & Francisco Pons de officio Baiuli, esse contra constitutiones Cathalonix, & sic nulla, quia ante festum S. Magdalenz vt concurrere possent ad sortem officiorum Deputatorum Generalis Cathalonix renunciarunt dictis officijs, & postea confors super eos non cecidisset iterum fuerunt eis concessa privilegia pro residuo temporis, & antequam renunciarent ipsa officia tenebatur purgare tabulam iuxta constit. huius Principatus *]

66 Sexta qualitas est litigantium contra Ciuitatem, quia hi ab obtinendis eiusdem officijs arcentur ex diuersis

statutis, seu ordinationibus eius, quarum alia est 25. Nouembris 1547. alia 4. Nouembris 1576. & alia 23. Maij 1585. Sed quia nihil est fauorabilius diuino, & humano iure quam ab oppressione defensio *Can. factæ sunt leges 4. distin. cap. prædicator 16. quæst. 1. cap. nonnulli de rescrip.* limita vt non procedat in ijs qui denegata sibi iustitia in domo ipsius Ciuitatis per Consules, seu Clauarium suo casu, vel ab ipsis sua sententia, aut prouisione verbali, vel in scriptis condemnati contententes se iniuria lacessitos, ad Regium Senatum appellauerit, nec locum habeat in aduocatis qui litigantibus aduersus Ciuitatem consulunt, neq; in confratribus alicuius confratriæ, seu collegij, qui Syndico illius contra Ciuitatem litigante, ipsi renunciauerit liti, imò eorum renunciatio admittenda sit, vti his tribus casibus limitat, & sic declarat votum Regionum Senatorum, simulque Ciuitatis

ratis ordinatio anni 1619. cuius sepius meminimus.

67 Septima qualitas est Regiorum officialium quonia ista ad officia huius ciuitatis regenda non admittuntur, ex priuilegio Ferdinandi anni 1498. & antea ex statuto eiusdem ciuitatis condito 30. Septembris 1467. [** Fontanell. tom. 2. decis. 599. per tot. **] Sufficit tamen, quod ante extractionem officijs Regijs renunciant, neque necesse est, ut sex mensibus ante eam renunciauerint. [** Fontanell. dict. decis. 599. n. 26. **] quia capitulum 54. curiarum anni 1599. quod hunc terminum assignat, si attentius perspiciatur, loquitur dumtaxat in officijs domus Generalis Cathalonie, non ciuitatum, & Villarum Principatus. licet ipsarum meminerit, quia nihilominus intelligitur de dictis officijs Generalis in ciuitatibus, & Locis Cathalonie iuxta materiam subiectam, & ita anno 1628. de consilio, & voto Aduocatorum ordinariorum

suorum quorum vnus tunc eram, declarauit concilium ordinarium ciuitatis Barcinonae in facto extractionis consulum Logiae Maris contra Raphaelem Villosa domicellum, & in fauorem Iosephi Masso I. V. D. post longas partium informationes, quae declaratio postea in causa appellationis ad Regiam Audientiam interpositae fuit confirmata, referente Magnifico Montserato Ramon Regio Conciliario, & antea fuerat declaratum anno 1625. in domo Ciuitatis in fauore Antici Seruat Notarij publici Barcinonae.

[** Officialium appellatione an veniant etiam non habentes iurisdictionem, & qui veniant, Sesse tom. 3. decis. 339. nu. 2. 25. & 26. Fontan. tom. 2. decis. 599. n. 2. Ramon. conf. 35. num. 2. Barbosa de verb. sign. in verbo official. num. 3. & 4. **] Extrac- 69
men constitutio 6. tit. de
personas prohibidas regis of-
ficis, per quam officiales Re-
gij temporales qui (ut vul-

go loquimur) tabulam purgant, seu iudicio tabulæ, aut syndicatus peracto triennio subijciuntur, non possunt concurrere ad officia iurisdictionis prædictæ, vel aliarum Ciuitatum, etiam finitima Regio officio, durante tempore syndicatus, siue tabulæ, & hæc constitutionem ita adaptat ad similia officia Vniuersitatum votum sæpè citatum Regionum Senatorum anni 1619.

70 *In* hac sententiâ, quã vidi, deciditur Ioachinum Seranti male fuisse repulsum ab officio Consulis Logiæ Maris ratione suæ Alcaydæ, quia habet modicã iurisdictionẽ, & etiam quod omnes Alcaydi in Cathalonie sunt in possessione concurrenti ad officia, & obtinendi ea, tam in domo Ciuitatis Barcinonæ, quam in domo Deputationis Gener. Cathal. vbi Regij officiales non admittuntur. Adde quod nouissimè die 24. Martij 1654. per Serenissimum D. Don Ioannem ab Austria Locum. Gen. Domini Re-

gis fuerunt expeditæ litteræ Cancellariæ Deputatis Cathal. vt ad officia Generals Cathal. admitterantur officiales belli.

Et similes litteræ fuerunt expeditæ per Excellentissimum Marchionẽ de Olias, & Mortara Locum. Domini Regis Generalem Consulibus Ciuitatis Barcinonæ in mense Nouembris 1657. vt ad officia dictæ ciuitatis iidem officiales belli admitterentur. * *Existi-* 72
mat ciuitas Barcinonæ à suis officijs obtinendis non solũ prohiberi officiales Regiorum etiam non habentes, quia priuilegium Ferdinandi indistinctè loquitur, argumento *leg. de precio, ff. de publici. in rem acti.* Sed hoc vt video, non admisit Regia Audientia, vt declarauit 27. Octobr. 1593. referente Peguera in fauorem Frãcisçi Broca Virgarij cõsulum Logiæ Maris, & meo tempore in fauorem Nicolai Parello magistri naualis Regij, referente Bonet, & nouis-

73 nouissimè in fauorem Mi-
 08 chaelis Garcia mercatoris
 Receptoris Regiorum red-
 dituum Baiuix Generalis
 12 Cathalonix, referente Mas-
 so, & in processibus harum
 74 causarum alia leguntur ex-
 plaria. Imò & si Regius of-
 ficialis iurisdictionem ha-
 beat, modica tamen sit, hac
 de causa pro eo ius dicit,
 admittitque illum ad Cui-
 tatis Barcinonensis officia,
 vt sententiam dixit 4. No-
 uembris 1596. referēte Pe-
 guera, in fauorem Ioachimi
 Seranti Castellani, siue Al-
 caydi Castri de Bellaguar-
 dia condemnando Syndicū
 eiusdem Ciuitatis.

74 Si autem ad praxim do-
 mus ipsius Ciuitatis respi-
 cias, monstra parit: quidam
 enim sunt Regij officiales
 iurisdictionem habētes, qui
 in domo nostræ Ciuitatis
 sunt in possessione, vt ad of-
 ficia eius admittantur, vt
 sūt iudex retroclamorū cu-
 riæ Vicarij Barcinonæ, &
 coadiutores Magistri Ra-
 tionalis Regij, & quidam
 sunt officiales Regij iuris-

dictionem nō habentes qui
 in domo eiusdem Ciuitatis,
 sunt in statu repulsæ ab ip-
 sius muneribus obtinendis,
 vti sunt Aduocati pauperū
 Regij carceris.

75 Octaua qualitas est fami-
 liarium, & ministrorum S.
 Officij Inquisitorum hære-
 ticæ prauitatis, quia nō pos-
 sunt obtinere officia Vni-
 uersitatum Cathalonix ex
 constitutio. 16. tit. *de perso-
 nas prohibidas regis officis*, &
 declarauit Regius Senatus
 3. Augusti 1587. in fauorē
 Syndici Dertuzæ, contra
 Paulum Iordà Receptorē
 Officij Sanctę Inquisitionis
 Regni Valentix.

[* Infamia iuris, vel 76
 facti quibus casibus contra-
 hitur; & an si quis fuerit cō-
 demnatus de crimine irre-
 gante infamiam, sed nō pœ-
 na ordinaria, sed mitiori,
 vel fuerit remissus; & an in-
 famia priuet etiam dignita-
 te obtenta, vel officio, latē
 Ioseph. à Sesse tom. 4. decis.
 430. quam nota num. 39. cum
 sequent. *]

77 Nona est obtinentium
 Rr Ec.

Ecclesiastica beneficia, quod dum illa habent, nec possunt ad extractionem officiorum nostræ Civitatis concurrere, neque ad sortem illarum describi, seu imbuti fieri, ut explicat votum Regionum Senatorum, simulque deliberatio Conciliaris anni 1619. quia beneficium Ecclesiasticum debet esse perpetuum, *cap. 1. de capell. monac. cap. falsi peruersum 56. dist. Salzedo in addit. ad Bernard. Diez in prac. crim. canon. cap. 56. Rebus. in cap. nulla de concessi. praben. num. 4. Aloysi Ricci. in praxi beneficiorum dec. 396.* De hoc impedimento pro iure communi tractat Petrus Antbol. *de muner. & honor. pars. 3. num. 90.*

78 [* Condemnati ad privationem officij in perpetuum non possunt ad illum, vel alium Magistratum assumi, *Mastrillo de Magistr. tom. 1. lib. 2. cap. 9. per tot.* Et in Cathalon. est const. 3. tit. *de personas prohibidas regis officis. *]*

79 Decima est infamium qui

ex privilegio Ferdinandi anni 1498. qui per sententiam fuerint declarati infames ob delicta per ipsos commissa, vel ex personis nominatis, & comprehensis sub constitutione 8. tit. *de abarutis, y latitans* confirmata in Curijs anni 1599. [* Alias 80 falsentias tradit *Matheu de reg. Regn. Valen. tom. 1. cap. 4. §. 8. num. 26.* ubi late agit *]

81 Nec non qui fuerint condemnati propter fraudes in officijs ipsius Civitatis quæ obtinuerint, perpetratas, delendi sunt à sorte, & matricula officiorum dictæ Civitatis, ita ut reddantur inhabiles ad officia, & beneficia eius: itaque hæc explicat, & intelligit votum sæpè citatum Regionum Senatorum anni 1616. subdens quod si pendente super his inquisitione ad aliquod illi officium Civitatis ante sententiam extrahantur, non admittantur, sed repellantur, & extrahantur alij, quod est iuri communi consentaneum in *leg. 1. C. de reis postulatis lib. 10. & ibi Bart. & alij classic. leg.*

legreus, ff. de muner. & ha-
 nor. quæ limitat nisi vno an-
 no lapso, c. Omnipotens Deus
 de accusat. fuse Navar. cons.
 3. Superaminomia tit. de accus-
 sat. Mastrill. de Magistratib.
 tom. 1. lib. 2. cap. 9. fallit tamē
 regula istorum iuriū quan-
 do quis accusatur de mini-
 mo delicto, vel accusatio est
 calumniosa, ad tradita in l.
 obseruare, §. praeficiendi de offic.
 Proconsul. & Legat. in leg.
 quamuis, ff. de condit. & de-
 monstr. & in leg. qui delibera-
 re, vers. Qui vero, ff. de liber.
 caus. Meltrill. dict. cap. 9. nu-
 34. Mier. in Curia Ilerdae Re-
 gis Iacobi II. cap. 2. nu. 3. cum
 sequentib. collat. 4. Quo ve-
 ro ad sententiam declara-
 toriam quæ præcedere de-
 bet antē exubilationem, &
 delendum nomen à sorte,
 & matricula, memini quod
 anno 1628. Aduocati ordi-
 narij Ciuitatis nostræ adiur-
 ctis doctissimis Iureconsul-
 tis Iacobo Cancerio, Petro
 Fontanella, & Ioanne Xi-
 mentis consultoribus consu-
 luimus ipsi Ciuitati dictam
 sententiā ad effectum præ-

dictam requiri in terminis
 dictæ constitutionis 8. atq;
 fieri debere per Iudicē Re-
 gium ordinarium, seu Re-
 gium Concilium, non per
 Vniuersitatem, & in casu
 tunc occurrenti T. Polit, &
 T. Miret sufficere quod in
 Regia curia fuisset declara-
 tum eos incidisse in penas
 constitutionum dels abatuts
 cuius prouisionis vigore
 fuerant publicati eiecti à
 pace, & ireuga, & inimici
 Domini Regis, licet ea pro-
 uisio parte non audita facta
 esset, quoniam latitabant, &
 se in carcerem tenebantur
 ponere, & consulti postea
 per Ciuitatē Doctores Re-
 gij Concilij Fran. Ferruz
 locer meus, Hierony. Guer-
 rau, & Raymundi Rubi, idē
 dederunt suffragiū. [* Vi-
 de Fontanell. tom. 1. decis.
 242. *]

Præterea ex priuilegio
 Philippi anni 1598. si Con-
 sules huius Ciuitatis, vel ha-
 bilitatores pecuniam, vel
 quicquam aliud receperint
 vt aliquem ad sortem offi-
 ciorum adscriberent, ipsi

Rr 2 sunt

sunt inhabiles ad omnia Ciuitatis officia obtinēda, neque dantes possunt in matricule describi officiorum.

84 [* De materia puritatis sanguinis quando de illa dicatur constare, vel non, Alex. Ludouif. *decis.* 498. per tot. & *decis.* 455. Ioann. Baptist. Coecin. *decis.* Rot. 68. Mantica *decis.* 154. fusè Barbosa *tom.* 2. *ver.* *decis.* 93. *]

85 Est quoque 9. Octobris 1407. ordinatio Ciuitatis eiusdem, quod infecti sanguine Maurorum, vel Iudæorum non possint consequi munera eius. Et 27. Augusti 1481. alia Ciuitatis ipsius ordinatio contra committentes fraudem in officijs prædictis, ut sint ad omnia inhabiles licet dederint fideiussores, facit *constit.* 3. *ut. de personas prohibidas re-*

86 *gir officis*, in cuius terminis nota, quod si officialis iudicio tabulæ condemnatus, appellauerit, & appellatione pēdente transfegerit, pœnam constitutionis euadit: quia constitutio intelligitur tantum de sententia in rem

iudicatam transacta, ut decidit Regia Audientia 9. Decembr. 1608. referente Astor inter Franc. Bas Ferrer, & Hieronym. Costa, argumentum est *rex. in l. 4. §. cōdemnatus, ff. de re iudicat.*

[* Alius intellectus ad hęc constit. tradunt Fontanella *de pact. nup. claus.* 4. *gloss.* 10. *part.* 1. *num.* 57. & *sequentib.* *tom.* 1. *Cancer par.* 3. *cap.* 12. *num.* 90.

Diana *resol. moral. part.* 5. *tract.* 15. *num.* 115. vbi quod excommunicati sunt inhabiles ad munera publica, tamen actus ab eis gesti tenent. Et *resol.* 99. vbi an collatio benefici facta excommunicato irrita sit, & *par.* 9. *tract.* 8. *resol.* 34. *]

87 Denique excommunicati si forte ad officia Ciuitatis extrahatur, patiuntur repulsam, exemplar inter alia legitur 30. Nouemb. 1596.

89 [* De iure vnus duo officia obtinere non potest, *leg. penul. ff. de offic. Assess. leg. hac parte, & ibi gloss. duplici, C. de proxim. sacror. scriu. lib.* 12. *Tusc. pract. lit. O. concl.* 97. *à num.*

à num. 20. tom. 3. Mastrill. de
Magistr. lib. 2. cap. 11. Fonta-
nella decis. 247. à nu. 12. Lar-
rea tom. 2. alleg. Fife. alleg. 113.
num. 2. Petr. Gregor. Synag.
iur. lib. 47. cap. 10. num. 27. &
ego de offic. Iudic. p. 3. quaest.
8. am. 11. & sequentibus, ubi
multas declarationes tra-
do. * J

90 Vndecima qualitas est
obtinendum aliud eiusdem
ciuitatis officium, quia ex
privilegio Ferdinandi anni
1498. & interpretatione
Hieronymi Albanell Re-
gentis anni 1503. non po-
test vnus eodem tempore
habere duo officia dictæ ci-
uitatis, siue ambo essent cū
salario, siue vnum cum sala-
rio, & aliud sine eo, & siue
salarium soluatur per ciui-
tatem, siue per alium, ex-
ceptis muneribus cōsulum
ipsius ciuitatis, & consu-
lum ultra mare, quæ nullo
modo impediunt ad alia of-
ficia, vel ob alia officia, sed
simul obtineri possunt. Ad-
de deliberationem concilij
centumuiralis 25. Ianua-
rij 1603. quæ fuit statutum,

vt si Procurator Baroniarū
ciuitatis ad aliud officium
forte extraheretur, esset ha-
bilis ad vtrūque simul ob-
tinendum, attento non ha-
bebat salarium dictus Pro-
curator, sed septuaginta li-
bræ sibi assignabantur pro
sumptibus itinerum.

21 Obserua ex eisdem pri- 91
uilegio Ferdinandi, & in-
terpretatione Regentis Al-
banell, quod obtinens offi-
cium ad vitam, non potest
ei enunciare pro obtinen-
do officio temporali si ad
hoc forte extractus sit, nisi
ante extractionem renun-
ciatio fiat. Semper tamen, &
omni tempore potest renū-
ciare officio suo temporali
pro alio ad vitam conse-
quendo, & officio ad vitam,
pro alio officio ad vitā adi-
piscendo.

[* Die 26. Ian. 1639. 92
in causa recursus interposi-
ti per Ioannem Armedians
declarauit concilium ordi-
narium ciuitatis Barcinon.
posse quem obtinere simul
vnum officium de gratia, &
alterum officium de sorte

non

non obstantibus privilegijs
ciuitatis, & ita de conue-
tutine seruari.

93 An quis compelli possit
ad exercendum eodem tē-
pore duo publica officia ali-
cuius Vniuersitatis, tradit
Cancer p. 3. cap. 8. nu. 95. * J

94 Nota quoque ex ordina-
tionibus ciuitatis conditis
23 Ianuarij 1579. quod ob-
tinens officium temporale
dictæ ciuitatis, & ei renun-
cians ante finitum tempus
dicti officij, est inhabilis ad
consequendum aliud offi-
cium ciuitatis temporale,
donec tempus primi officij
lapsum sit, & interim non
potest concurrere ad offi-
cium temporale.

95 Vnum officium in titu-
lum, & alterum in commē-
dam potest quis simul ha-
bere, non obstante privile-
gio Ferdinandi ex traditis
per Emil. Veral. *decis.* 145.
Oldrad. *conf.* 179. & in ter-
minis fuscè per Cancer *var.*
par. 3. cap. 8. à num. 71. & per
me *de offic. Iudic. & Aduoc.*
par. 3. qu. est. 5. num. 11. & 12.
vbi & alios casus fallentia-

les subieci *num. seqq.* & præ-
dictum declarari, & consi-
lia præfata ciuitati reddita
reuli. An quis cogi possit
vno, & eodem tempore ad
exercendū duo publica of-
ficia Vniuersitatis, notatur
per Gloss. & DD. in *leg. 12.*
C. quemadmod. mune. Ciuitat.
indicam. lib. 10.

Duodecima qualitas est
eorum qui ab eodem offi-
cio ad quod extrahuntur,
debito tempore non vaca-
runt: vacasse quibus debent
ab eodem non ab alio mū-
nere, à die finiti officij vsq;
ad nouæ extractionis diem
per tres annos ex privilegio
Ferdinandi anni 1498. nisi
prius officium quis obtinuit
seper per mortem, vel renun-
ciationem prædecessoris du-
rante tempore officij con-
tingentem, residuumque
tempus ipsius officij non ef-
set dimidij temporis eius.
Fallit in Decurionibus id
est consularijs concilij cen-
tumviralis, qui anno solum
vacare debent, & in custodi-
bus portarum ciuitatis, &
in custodibus maris, & in
appen-

appensoribus, Fideiis atque paleariis, qui ab his officijs nunquam vacare tenentur. Fallit insuper in officialibus visitationis, seu syndicati officialium Ciuitatis nam illi nouo iure vno anno, non duobus vt antea, ab his officijs vacare debent, siue ad idem quod obtinuerat, siue ad aliud officium dictæ visitationis extrahantur, ex ordinationibus eiusdem Ciuitatis editis anno 1598. 7. Februarij, corrigendo veteres anni 1595.

97 *[* Extractum ad officia Reipublicæ non est necesse reddere certiore, nisi dicat privilegium, Ram. conf. 6. num. 81. & tempus assignatum extracto ad acceptandum ipsum officium currit à die extractionis, atque etiam absenti, & ignorant, & licet proprijs negotijs impeditus existat, cum præponderet publica utilitas, Ramon. dict. conf. 6. à num. 73. vsque ad num. 89. *]*

98 Decima tertia qualitas est absentium à Principatu cathalonix, & comitatibus

Rossilionis, & Ceritanix: quoniam huiusmodi absentes non possunt concurrere, & in casu extractionis approbari ad consulatum, vel alia officia nostræ Ciuitatis, sed suffocari debent, & alij extrahendi sunt ex privilegio Ferdinandi anni 1498. vbi excipiuntur Consules ultra mare, ad quorum officia tales absentes extracti sunt habiles, imò etiam si domum in eadem Ciuitate non haberent. Iuxta hoc privilegium declarauit Regia Audiencia 24. Augusti 1598. referente Sabater in fauorem Petri de Tamarit domicelli, & contra Ioannē Baptistam Gori I. V. D. in extractione officij Baiulicuporum Barcinonæ. Excipiuntur quoque illi qui domicilium, & habitationem cum sua familia Barcinonæ obtinentes profecti fuerint pro suis negocijs ad Curiam Regiæ Maiestatis, sunt enim habiles si ad suprascripta officia extrahantur, dummodo infra duos menses à die extractionis numerados ad

ad Ciuitatem ipsam redeāt, nec teneatur ciuitas eis no-
ram facere suam sortem, & termino duorum mensium
lapso alij extrahuntur, si illi non redierint, ex priuilegio
Ferdinandi anni 1499. de quo articulo an, & quando
præsens in Curia Regia pro negocijs proprijs, & absens
à sua Ciuitate, habeatur in hac pro præsente ad conse-
quendum ipsius munera, latè Pereyra *decif. l.*

99 Speciale est in Consuli-
bus Ciuitatis nostræ, & con-
siliarijs Concilij centum lu-
ratorum, quod vt possint ad
sortem horum munerum
adscribi, vxorem habere,
vel habuisse debent ex pri-
uilegio Alphonfi anni 1455.
& Ferdinandi anni 1493.
atque Philippi anni 1587.

100 Rursus speciale est in mi-
litibus, quod syndici curia-
rum generalium, vel ex cō-
gregatione viginti quatuor
personarum curiæ esse pro-
hibentur ex priuilegio Fer-
dinandi anni 1498. nec in-
teresse in Concilio centum-
uirali possunt dum de ne-

gocijs curiæ agitur, vno ex-
cepto Consule ordinis mi-
litaris, qui tamen licet miles
sit, in brachio militari inter-
uenire non potest, ex inter-
pretatione Regentis Alba-
nell anni 1503.

Similiter speciale est in
conductoribus iurium Ci-
uitatis, & eorum participi-
bus, quod hoc durante tem-
pore non possunt obtinere
officia Cōsulum, Ædilium,
Clauariorum, & præposito-
rum mensæ numariæ Ciui-
tatis, qui officiales etiā con-
ducere iura Ciuitatis, vel
conductionis participes fie-
ri sunt interdicti ex priuile-
gio Ferdinandi anni 1498.
& declaratione voti Re-
giorum Senatorum anni
1619.

Denique speciale est in
Doctorib⁹ Iurisperitis, quod
ad obtinendum officia visi-
tationis officialium huius
Ciuitatis, & vt ad sortem
eorum describantur, debēt
causarum patrocinium in
Regia Audientia exercuisse
scilicet Assessorem visi-
tationis per octo, & Aduo-
catum

catum Fiscalem per quinque annos, ex privilegio Philippi anni 1599. quos annos ceptos fuisse suffice-
re declarant Regij Senatores in d. voto anni 1619.

EX §. XXIII.

SUMMARIVM.

- 1 **I**nhabilis quemadmodum declarari debeat in Concilio centumvrali Barcinone extractus ad aliquod officium, & an & ad quem possit ille recurrere, quomodo causa recursus expediri, ex privilegio Regentis Albanell.
- 2 Appellationis que sint natura, & an valeat de maiori ad minorem.
- 3 Quilibet de populo potest impugnare extractionem, seu electionem officialis tamen cum distinctione.
- 4 Inhabilis potest declarari extractus sorte ad officium in Concilio Civitatis Bar-
- cinone, etiam si lis pendeat in Regia Audientia super nullitate imbursementis, ubi deciso.
- 5 Ad officij sortem quamvis indebitè adscriptus, interim tamen lite pendente manutenendus est, ubi deciso.
- 6 Inhabilis si fuerit declaratus extractus ad officium in Concilio Civitatis, & alius fuerit extractus, & prior appellaverit ad Regiam Audientiam, & post eius appellationem, & subsequenter inhibitionem, posterior extractus fuerit immixtus in possessionem, an hæc possessio debeat, ut attentata revocari, referuntur tres diversa decisiones.
- 7 Duobus electis, siue extractis, qui prior in possessione est admittendus.
- 8 Prima decisio negativè, concludens.
- 9 Secunda decisio concludens affirmativè.
- 10 Tertia decisio remittens attentatorum declarationem ad diffinitivam.

- 11 **Recurfus in domo Cinitaris** **Barcinone** interpositi pariunt utrumque effectū, & de uoluntium, & suspensuum.
- 12 **Officij exercitium potest prouiso** inhiberi pēdente causa reuocationis Regij priuilegij, si cum eo prouisus non erat in possessione ante litem motam, ubi decisiones.
- 13 **Et hoc casu capta lite** pendente possessio per dictum prouisum, ut attentata reuocatur.
- 14 **Interdictum Interim**, quādo melius sit intentare quam remedium attentatorum.
- 15 **Et quando possessio apparet turbida potest articulus possessionis remitti ad diffinitiuam.**
- 16 **Conciliū centum Turatorū** an possit aliquem non citatum, & auditum in perpetuum priuare ab officijs & beneficijs Ciuitatis propter excessus, & delicta aduersus eam commissa, delēdo etiam illum à matriacula fortis ad quam
- adscriptus est, & declarando inhabilem, & num. seqq.
- 17 **Quid de his procedimentis** sentiat Regia Audientia, ubi decisiones, cum num. 15. & 16. ubi quid si priuato nulla competeat de fensio, & num. 17.
- 18 **Priuandi, & inhabilitandi** concessa facultas intelligitur cum causa cognitione, & parte citata, cum seq. ubi decisiones.
- 19 **An quis beneficio priuati** inauditus possit.
- 20 **Officialis recedens tempore** pestis an possit priuari sine partis citatione, & quemadmodum contra eū procedendum sit, ubi decisio.
- 21 **Citatio est fundamentum iudicij**, & de iure naturali, neq; potest per Principem tolli.
- 22 **Et quid in Catalonia** ubi est procedendum per directum, & quid sit procedere per directum.
- 23 **Citatio si omittatur**, declaratur iudicij nullū cū expensarum cōdemnatione.

- 24 *Privatus officio absque citatione, obtines in causa appellationis salaria, & lucra officij à tempore privationis, ubi decisiones.*
- 25 *Si officium est temporale, & durante suspensione, vel privatione finiat, facta declaratione non reassignatur.*
- 26 *Officialis per culpam suspensus etiam si postea absolvatur non lucratur salariū temporis quo fuit suspensus.*
- 27 *Salaria, & lucra officij an, & quando obtinens per sententiam officium, consequatur de tempore ante sententiam, ubi decisiones.*
- 28 *Officium cum iurisdictione obtinens, de alio provideri non prohibetur, sed utrumque simul, & semel in eodem loco cum iurisdictione habere, & exercere nequit, ita quod per adeptionem possessionis ultimi vacat primum, ad interpretationem constitutionum Cathalonice.*
- 29 *Suspendi ab officio absque citatione ante inquisitionis publicationem an, & quando quis possit.*
- 30 *Mandatum exeundi à Civitate, quod pendente contra officialem inquisitione quandoque illi fit remissivè.*
- 31 *Officialis durante officio temporali non est renouendus, sed suspendendus, nisi culpa sit gravis.*
- 32 *Condemnare an possit Civitas Barmonæ ad privationem officiorum suorum imperpetuum.*
- 33 *Quæ iurisdictionis sit apud Consules respectu Aedilis, & an ab eius procedimentis recurratur ad eos.*
- 34 *Qui nec privare, nec suspendere potest non informationes capere, & carcerare.*
- 35 *Vniuersitates quamvis habeant potestatem non admittendi ad sortem extractos, nequeunt tamen exbursare insaculatos.*
- 36 *Condemnare quibus pœnis possit Civitas Barcinonæ suos officiales, & de modo procedendi in casu graui.*

37 *Appellatio non datur à Consulibus Ciuitatis in his quæ tangunt infaculationes, & recognitiones burfarū, nec à declarationibus Habilitatorum.*

Et an à promissionibus uisitorum domus Ciuitatis detur appellatio, ibid.

§. XXIII.

De recursibus, & appellationibus officialium.

N declaratione Regentis Hieronymi Albanell anni 1503. quæ habet vim Regij privilegij. [* Aduertit Iosephus Ram. *conf. 64. n. 14. **] cautum est, quod si forte extractus in Concilio Ciuitatis Barcinonæ ad aliquod eius officium, dicatur inhabilis, iudicetur, & declaretur per Consules, & maiore

partem Concilij, audito extracto, si præsens fuerit, vel visum fuerit Concilio eum expectare, cumque facta fuerit inhabilitatis declaratio, ad alterius extractionem in eius locum procedatur, & subdit, quod si inauditus fuerit in prædicto Concilio declaratus inhabilis, & præcenderit esse habilem, possit recurrere ad Consules qui infra sex dies teneantur congregare Concilium ordinarium, quod atque Consules recurrente audito, & habito consilio Aduocatorum ipsius Ciuitatis super habilitatione declarent. Vndè hoc casu Concilium ordinarium audita parte cognoscit de eo, etiam quod iudicauerat, inaudita tamen parte, Concilium generale centum Iuratorum, & ita seruetur contra appellationis naturam quæ est prouocatio de minori ad maiorem Iudicem, ad eò vt non valeat consuetudo, quod à maiori ad minorem appelletur, secundum *glossam cap. non putamus in vers. Officiali. de consuetud. in 6.*

Felin.

Felin. in rubr. de appellation. circa princ. Ioan. Franc. Leo in thesauro fori Ecclesiastic. par. 3. cap. 7. num. 35.

[* Adde Seraphin. decis. 467. num. 8. Estque aduertendum, quod quilibet de populo potest impugnaré electionem officialium excipiendo, nempe contra præmouendum, non contra præmouum, Mastrillo de Magistrat. tom. 1. lib. 2. cap. 12. num. 77. & 78. *]

4 Declaratio, quæ sequuta in Concilio ad sortem extractione alicuius pro aliquo officio, fit per idem Concilium super habilitate, vel inhabilitate personæ, ad eò priuilegiata est, vt etiam si tempore extractionis pendeat in Regia Audientia lis & causa super nullitate descriptionis ad sortem, siue imbursementis eiusdem personæ, nihilominus fieri valeat sine vitio attentatorum per dictum Concilium Ciuitatis, non obstante appositione manus Superioris, vt decidit Regius Senatus 15. Nouembris 1580. inter Mi-

chaelem Cabes, & Petrum Boffer dulciarios ex vna, & Syndicos Ciuitatis, & Pharmacopolarum ex altera partibus: quia (inquit) Ciuitas *Barcinonæ* est in possessione de clarandi habiles, seu inhabiles extractos sorte ad officia, & non attentas qui possessionem suam continuat. Sed reuera is qui sorte extrahitur ad officium, tempore quo similis pendebat indecisa in Regio concilio super nullitate imbursementis eius, habilis est: quia imbursementis quâuis indebitè, interim lite pendente manuteneri debet in possessione, seu quasi dictæ imbursementis. & vii frui beneficio illius. [* Quod confirmatur ex Posthio de manuten. obser. 10. num. 44. & Fontanell. tom. 1. decis. 295. nu. 16. Et quod bursa in qua quis fuit positus ad sortem officij constituit eum in possessione, Mastrill. de Magistrat. tom. 1. lib. 2. cap. 12. num. 88. *] Vt in memorata causa dictorum Cabes, & Boffer, atque Syndicorū Ciuitatis, & Pharmacopolarum

larum, pronunciauit Regius Senatus in alia instantia 18. Aprilis 1580. referente Balle.

6 Sed finge aliquem ad aliquod officium in concilio Ciuitatis forte extractū fuisse, & per idem concilium declaratum inhabilem, & extractum alium in eius locum, atque priorem extractum appellasse ad Regiam Audientiam pretendendo se habilem, & male suffocatum, admissamque esse appellationem, & emanatam inde inhibitionem, postea verò inhibitione non obstante secundo extractum immissum fuisse in possessionē seu quasi præfati officij, nūquid possessio poterit tanquam attentata reuocari?

7 [* Officialibus duobus electis, seu extractis, secundus admittitur, si prius possessionem adeptus est, sicut in beneficijs Ecclesiasticis, Ramon *conf. 6. num. 45. cum duob. sequentib.* Sed pro contrario Ludouic. Gomez *p. 1. decis. 32.* vbi quod possessio retro trahitur ad tempus

prouisionis. * 7 Tres in hoc articulo inuenio conclusiones Regij Senatus, easque diuersas. Prima est 10. Ianuarij 1514. in factu Gabrielis Coll, ex vna, & Consiliariorum Barcinonæ, & Clementis Iordà, ex altera partibus, super officio administratorum placearum Barcinonæ, referente Orrit, & fuit conclusum, quod nec Regia Audientia in his apposuerit, & fuerit causa commissa, & prouisiones factæ, & intimatæ dictis Consiliarijs, & Clementi Iordà nihilominus possessio, vel quasi postea tradita dicto Iordà de dicto officio, vt attentatum, & aliàs non debet reuocari, quia secundum formam Regionum priuilegiorum dictæ Ciuitati concessorum dicti Consiliarij videtur vti iure suo, & aliàs possessione, qua non videntur priuari per prouisionē, vel litis pendentiam. Secunda est 5. Nouembris 1578. inter Michaelē Cabor dulciarium, & Syndicorū Barcinonæ, & Petrum Llorens, referente

referente Sescases, qua de-
clarantur attentata circa suf-
focationem officij Consilia-
rij, & alterius extractionem
quia erat articulus attentata-
torum præiudicialis ad cau-
sam principalem. Tercia est
25. Augusti 1595. inter Syn-
dicum Barcinonæ, & Ioa-
chimum Seranti, referente
Valencas, quæ per maiorem
partem Senatorum fuit de-
liberatum, quod licet extra-
ctio facta per Consiliarios
Barcinonæ de persona Frã-
cisci Gamis L. D. pro officio
Cõsulum Logiæ Maris Bar-
cinoonæ in locum dicti Serã-
ti, & administratio dicti Ga-
mis ad regimen dicti officij
& possessio eiusdem officij
illi tradita, & omnia alia pro-
cedimenta subsequuta es-
sent facta post provisionem
& cartellum præsentatum
Consiliarijs quibus manda-
batur nihil innouarent in
præiudicium litis per dictũ
Seranti introductæ sub de-
creto nullitatis, & licet per
dictum Seranti esset pericũ
prædicta procedimenta via
privilegiata attentatorum

reuocari, & reduci in eo
statu in quo erant tempore
supradictæ inhibitionis: ta-
men quia attentata prædi-
cta connexitatem habebant
cum meritis causæ princi-
palis, & ne merita sententiæ
diffinitiuæ in dicta causa
principali ferenda pande-
rentur: declaratio dictorum
attentatorum remitteretur
ad diffinitiuam, reuocando
provisionem factã per Des-
camps, prædictorum. Illud
sanè certissimum est, quod
si iuxta terminos supra rela-
tæ declarationis Regentis
Albanell recurratur ad Cõ-
cilium ordinarium Ciuitatis
per suffocatum, & declara-
tum inhabilem, alio in eius
locum extracto, interim do-
nec hoc Cõcilium declarer,
nihil innouari potest, quia
recursus domus Ciuitatis
Barcinonæ sunt huius natu-
ræ, vt pariant vtrumque ef-
fectum suspensiuum, & de-
uolutiuum cum semper di-
cantur esse in puncto feren-
dæ sententiæ, maximè isto
casu quo disponitur, vt infra
sex dies Concilium ordina-

rium

rium sententiam dicat, vt
fufius fcripti *de offic. Iudic.*
& *Aduocat. part. 1. cap. 10.*
num. 77.

- 12 Pendente causa reuoca-
tionis Regij priuilegij, scē-
pè decidit Regius Senatus
inhiberi posse exercitium
officij, si cum eo priuilegio
protius non erat in posses-
sione ante litem motam.
[* Videndus Oliuer. Bel-
tram. ad Alex. Ludouif. *de-*
cif. 251. num. 14. & Ioann.
Baptist. Coccin. *decif. Rot.*
110. num. 5. in fin. & num. 6.
Et quod pendente lite su-
per electione officialis non
debeat electus exercere of-
ficium, si exercere non in-
choauit, secus si inchoauit,
Mastrill. *de Magistris. tom. 1.*
lib. 2. cap. 12. nu. 86. *] Sic
11. Octob. 1566. inter Ber-
nardum Mecha. & Syndicū
Villæ de Sabadell, referen-
te Ros, declarauit, quod
pendente causa instatæ re-
uocationis Regij priuilegij
poterat interdici exercitiū
officij cum priuilegio Re-
gio concessi. Et 16. Octo-
bris 1576. inter Galceran-

dum Cartella, & Raphaelē
Domenech, referente Fer-
rer per maiorem partem
Regiorum Senatorum con-
clusum fuit, quod post fa-
ctum priuilegiū litigiosum,
nihil potest attentari, & suf-
ficit tali casu illi qui dicit
fuisse attentatum, quod pro-
bet attentationem, licet nō
brobet possessionē: & idē
tanquam attentata reuocā-
tur procedimenta per Vica-
rium, & Iudicem Gerundę,
& per dictum Domenech
circa possessionē officij hos-
pitis cursorum post citatio-
nem factam dicto Dome-
nech super nullitate prædi-
cti priuilegij cum dampnis,
& expēsis. Quicquid in hac
conclusionē dicatur, tutius
est agenti hoc casu experiri
interdicto, quod *Interim*,
appellant, quam via priuile-
giata attētorum, ne Iudex
postea remittat attētorū
declarationem ad diffiniti-
uam prætextu, quod non
pandantur merita eius, vt
consuluit. Cancer *var. par. 3.*
cap. 14. nu. 73. & 74. & multis
citatis confirmari *part. 1. de*
offic.

offic. Iudic. quest. 15. num. 120.
videndus quoque Petr. Fō-
tanel. *tom. 1. decis. 285. num. 8.*
& 9.

15 [* Quando intentato
summarissimo interdicto ap-
paret possessio turbida, po-
test etiam remitti ad diffi-
nitivam ex doctrina Postij
de manu. & ita servat hodie
noster Regius Senatus. *]

16 Aliquando evenit, quod
Concilium centum iurato-
rum Barcinonæ in perpetuū
priuat aliquem nō citatum,
nec auditum propter exces-
sus, & delicta aduersus Ciui-
tatem commissa, ab officijs,
& beneficijs eiusdem Ciui-
tatis si quæ habet, vel habe-
re in futurum possit, delen-
do etiam illum à matricula
sortis officiorum ad quam
adscriptus est, & declarando
inhabilem. Vidi per aliquos
Iurisperitos Ciuitati con-
sultum nō obstante defectu
citationis, id fieri posse, non
quidem per modum contē-
tiosæ potestatis, sed per mo-
dum politicæ correctionis,
ad tradita per Benedic. *in*
cap. Raynuntius de testament.

*verb. & uxorem nomine Ade-
lasiæ num. 155. decis. 2. can-
cer par. 3. cap. 8. nu. 109. Olib.
de iur. fisc. cap. 9. num. 28.*
& 29.

Sed Regia Audiētia hæc 17
procedimenta non appro-
bat. Sic 30. Martij 1594. in-
ter Syndicum Villæ Podij
Ceritani, & Ioan. Rubi, re-
ferente Castello, concludit
Regium Concilium, quod
exbursatio à sorte officiorū
facta non vocato, & citato
imbursato, & scripto ad sor-
tem officiorum, est nulla, &
reuocari debet. Et 7. Sep-
tembris 1613. inter Petrum
Moxo, & Syndicum Villæ
Ceruaria, referente Puig-
mija, declaratur in Regio
Senatu nulla, ac spoliatiua
deliberatio, & repulsio de
dicto Moxo per dictā Vni-
uersitatem facta ab officio
patiarij, quod obtinebat, &
ab alijs officijs durante vita
ex eo, quia prædicta inhabi-
litatio, & priuatio fruerat
facta via facta ex abrupto, &
erat spoliatiua possessionis,
seu quasi in qua dictus Mo-
xo erat obrinendi officia, &

18 sic fuerunt omnia reuocata cum refectione damnorum, non obstantibus Regijs privilegij regiminis præfata Villæ permittentibus priuationes, & inhabilitationes, cum intelligantur cum causæ cognitione, & parte audita, saluo tamen iure eidem Vniuersitati in alio iudicio impetitorio. Insignis est de Ciuitate Barcinonæ decisio Regij Concilij 7. Ianuarij 1588. inter Iacobum Vila ciuem honoratum Barcinonæ, & Syndicum eiusdem Ciuitatis, referente Puig facta, quo pronūciatum fuit, quod licet dictus Vila tunc Consiliarius Barcinonæ recesserit à curijs generalibus Montiffoni sine licentia Concilij centum Iuratorum, & ideò priuatus, & depositus fuerit per dictum Concilium officio Consiliarij, & effectus debitor quantitas per eum recepra, tam vt Syndicum, quam Consiliarium: tamen quia prædicta depositio priuatio, & declaratio facta fuit non citato, nec audito dicto Vila, & nullo le-

gitimo præeunte processu, nulliter facta fuit, cum iuxta iuris communis dispositionem Iudices per directum, nempe citata, & audita parte, & non sine cognitione causæ procedere debeant, quia citatio quæ iuris naturalis est, absque vitio nullitatis omitti non potest: & licet nulla dicto Vila comparat defensio respectu sui recessus à Villa Montiffoni, at tamen non expedit Reipublic. quod similia, etiam in casibus notorijs fiant; nam si permitterentur, traherentur in alijs casibus forsan non reparabilibus in consequentiam. Ideò fuerunt omnia procedimenta prædicta reuocata, & Ciuitas condemnata fuit ad solutionem integri salarij, quam vt Syndici, etiam pro residuo temporis Consulatus à quo fuit priuatus, vsque ad diem vltimam qua idem officium Consulatus finiebat, saluo iure Ciuitati procedendi contra illum in penis in stipulationem deductis in instrumeto iuramenti per ipsum

Vila præstiti de non recedendo sine licentia à curia Montissoni, eo tamen citato, & audito, ac legitima præcedente causæ cognitione.

De Ciuitate Herdæ est alia conclusio Regij Senatus 21. Augusti 1576. inter Franciscum Alguero Notarium, & Patiarios Herdæ, referente Negrell facta qua restituitur dictus Alguero ad officia Patiarij, & aliorum, à quibus fuerat priuatus propter aliqua verba iniuriosa contra Patiarios prolata, & declaratur, quod propter illa verba non potuit perpetuo inhabilitari, præsertim incognitionaliter eo non citato, nec audito, non obstante prætensa libera potestate mutandi, destituendi, & inhabilitandi Consules, siue Patiarios: quia hoc non ad eorum libitum, & voluntatem, & vt ius tertij sine iusta causa tollere valeant, sed ad iustum, & æquum extendi, & adaptari debet. Et de Ciuitate Gerundæ est alia similis cō-

clusio eiusdem Senatus 23. Maij 1577. inter Hieronymum Gilabert I. D. & Syndicum ciuitatis Gerundensis, referente Sabater. De Ciuitate Dertuzæ refere aliud exemplar Regij Senatus consuleissimus Petr. Fō. tabella tom. 1. decis. 295. num. 20. vbi num. 21. huiusmodi abusum Vniuersitatem de quo agimus, valde execratur, & obseruantiam Regij Senatus commendat.

[* An beneficio possit quis ob non residentiam priuari ipso inaudito, & quando, latè Loter. de re benefico. lib. 3. quæst. 27. à num 75. Flores pract. quæst. lib. 1. quæst. 13. num. 26. Salzedo ad prax. Bernardi Diez cap. 52. verbo ad priuationem liti. D. *]

Imò etiam tempore pe- 20
stis exigit Regius Senatus hanc partis citationem, sicque 24. Ianuarij 1595. inter Ioannem Vallespir, & Onophrium Gonsaluo, referente Oliba cum declarasset Senatus Regius, vt supra meminimus §. 21. quod officiales necessarii Vniuersi-

tatis tempore pestis recedere nequeunt, & aliàs possunt ad redeundum cogi, & in renitentiam officijs priuari, subdit in hac priuatione Vniuersitatem Ciuitatis, vel Villæ procedere debere summarissimè citatione sola præmissa, quia in prouisionibus, quæ fiunt tempore pestis, præsertim de nouis personis pro officijs aliorum qui metu morbi officia, & Ciuitatem relinquunt, apices iuris, & iudiciorum termini solennes non seruantur in Senatibus, & Ciuitatū Concilijs: sed proceditur in eis pro casus occurrentis necessitate, solius citationis termino pro defensione citati expectato, ne dum solennia iudicij, & dilationes expectantur, salus Reipub. peteat aut damnum Ciuitatis ingrauescat, & sic priuati non possunt vnquam officia recuperare. Conducunt tradita per Stephan, Gratian. *discep. for. tom. 5. cap. 90. nu. 19.* Salzed. *in addition. ad Diaz cap. 52. in fin.* Gregor. Lopez *ad leg. 16. tit. 16. in princip. in verb. tol-*

ler. Azeued. ad leg. 27. tit. 3. lib. 1. recopilat. num. 1. Oldrad. *conf. 195.* Felin. *in cap. 2. num. 3. de rescrip.* Abbas *in cap. ex parte nu. 4. de Cleric. non residenti,* vbi multa habentur de huiusmodi procedimentis quando citatio, & priuatio solennis non requiritur, sed sufficit monitio præcedens, & priuatio subsequens.

Mota sunt iuris dogmata 21 quibus dictæ decisiones nituntur: nam citatio est fundamentum iudicij, §. *fin. inst. de pœn. lit.* Speculat. *in tit. de de citation. in prin.* est enim de iure naturali, quæ cum sit defensionis species, nullo modo omitti potest, neque per Principem tolli, *elem. Pastoralis, §. cœterum de re iudic. leg. nam ita Diuus, ff. de adoption. optimus tex. in cap. 1. de causa possess. & propriet. vbi Rom. Pontifex ait. Contra inauditam pariem, nec nos possumus aliquid definire. tex. in leg. de unoquoq. & ibi omnes DD. de re iudic. Socin. in com. 12. vol. 1. vbi ideò dicit, quod Deus citauit Adam. Hoc maximè procedit in 22*

- Cathalonia in qua iudicari debet per directum, *vsatic. alium namque, tit. de iur. fife. id est causa cognita, & sic parte citata, & audita, & iuribus Patriæ seruatis, vt declarat Olib. de iur. fife. ad eundem vsaticum cap. 3. num. 25.*
- 23 Vndè si omittatur citatio, consuevit Regia Audientia declarare iudicium nullum cum expensarum omnium condemnatione, vt obseruat Don Ludou. à Peguer. *in prax. ciuil. rubr. 6. num. 2. in fin.*
- 24 Hinc inferitur, quod si ab officio absque citatione priuatus obtineat in causa appellationis, obtinet etiam salaria, & lucra officij à tempore priuationis, vt in propositis exemplaribus cernere est. ¶ * Sed si officium erat temporale, & durante priuatione, vel suspensione finiatur tempus officij non cōtinuare exercitium, quāuis obtinuerit se esse male priuatum, vel suspensum, sed fit adueniente die statutz extractionis, vel electionis noua extractio, vel electio,
- Fontanella *tom. 1. decis. 99. num. 10. Et de pact. nup. claus. 4. gloss. 10. par. 1. num. 102.*
- Officialis propter culpam 26 suspensus ab officio etiam si postea absoluator per sententiam non lucratur salarium illius tēporis quo suspensus fuit, Barbosa *tom. 2. vot. 126. num. 330.* ex Cabedo, vbi tamen disceptatur de hoc. * 7 At si lis vertitur inter duos de aliquo officio prouisos, & vnus lite vincat alium, non semper cōsequitur prædicta salaria, & lucra de tempore ante sententiam, ruetur enim aliquoties victum bona fides, labor, & exercitium officij à quo cecidit. Sic 24. Ianuarij 1592. inter Bonauenturam Montaner, & Hieronymum Iorba I. D. referente Sabater cum dictus Montaner esset prouisus per Dominum Regem de officio Iudicis ordinarij Villæ Cernuariæ, & idem officium esset concessum dicto Iorba per Vicesgerentem Generalis Gubernatoris Cathaloniz Viceregia presidente, &

opponeretur aduersus præ-
 fatum Montaner ipsum se-
 cundum constitutiones Ca-
 thalonix esse inhabilem, &
 incapacem, quod tempore
 suæ prouisionis esset vnus
 ex Iudicibus tabulæ officia-
 lium Regionum Ceruarix,
 pronunciauit Regium Con-
 cilium in fauorē dicti Mon-
 taner declarando, neq; con-
 stituciones Cathalonix, ne-
 que alias prohibitum esse,
 quod obtinēs officium cum
 iurisdictione, de alio prou-
 deri non possit: sed tantum
 quod simul, & semel in eo-
 dem loco duo officia cum
 iurisdictione quis habere, &
 exercere nequeat, quia tunc
 per ademptionem possessio-
 nis vltimi vacat primum: &
 concludendo, idē prouisio-
 nem officio Iudicis ordina-
 rij Ceruarix in persona di-
 cti Iorba spirasse statim atq;
 Regia Maiestas, cui prædicti
 officij prouisio spectabat, il-
 lud cōtulit dicto Montaner:
 & quo ad luera, seu emolu-
 menta prælibati officij pe-
 tita per Montaner à dicto
 Iorba à die, quo illum inter-

pellauit, absoluitur ab ista
 petitione Hieronymus Ior-
 ba, attento prouisio Guber-
 natoris tribuebat eidem Ior-
 ba aliqualem, & coloratam
 causam contradicendi prou-
 isioni dicti Montaner, quia
 iusta credulitate, dūcebatur
 quod prouisio Gubernato-
 ris, qui tunc præsidebat in
 Cathalonix, erat preferenda
 prouisioni dicti Montaner,
 & attento etiam, quod sala-
 rium datur Assessoribus pro
 laboribus quos in ferendis
 sententijs sustinent. Aliud
 deliberauit Regius Senatus,
 3. Decembris 1613, inter
 Ioannem Palau Riffos, &
 Syndicos Ciuitatis Barcino-
 nix, & Logix Maris, referē-
 te Ferrer, cum enim dictus
 Riffos sorte extractus esset
 ad officiū Diffinitoris mer-
 cium Logix Maris, & vt in-
 habilis suffocatus, & extra-
 ctus alius, declarauit nullam
 repulsionem ipsius Riffos,
 & alterius extractionē con-
 cludendo, quod Riffos mitteretur in possessionem of-
 ficij explosi nouiter extra-
 cto, & quod consequeretur
 salaria,

salaria, & emolumenta omnia nedum futuri temporis, sed etiam prateriti, cum non sterisset per eum quo minus à principio officio memorato Diffinitoris mercium fungeretur. [* Vide Fontanella tom. 2. decis. 464. nu. 24. & sequentibus. & num. 18. Et in hac, & similibus sententijs non sit vlla deductio ex salarijs, & lucris, propterea quod officialis non sensuit, sed quasi sensuisset integra assignantur. Conducit ad id Diana resol. moral. par. 5. tra. 4. res. 4. res. 53. vbi de restitutione lucris, quod fecisset occisus ex quo non deducitur labor, & opera. * Julio

29 Non nunquam quamuis officio privati absque citatione quis non valeat suspendi tamen ante inquisitionis criminum contra eum factae publicationem, & sic sine citatione, & hac prouisio est iuri conformis si iusta suggerente causa, vel pro excessu enormitate fiat, ad tradita per Bouadill. in Politic. tom. 2. lib. 5. cap. 1. de la suspension, y priuacion de offi-

cios contra los residenciados num. 190. vbi causas refert, & num. 191. Puté. de syndico. verb. Accusatus num. 2. & 6. Grammat. conf. 10. num. 1. & 2. Boer. decis. 150. nu. 13. Paulus Castrenf. conf. 268. num. 4. vol. 1. Joseph. Cuman. in prax. syndicat. cap. 17. num. 9. & ibi quoque agitur de mandato exeundi à Civitate, quod pendente inquisitione aliquando officiali fit. Videndus in Cathalonia Cancer par. 3. cap. 12. à num. 142. vbi casus in Cathalonia fallentiales commemorat, & iterum num. 120. cum sequentibus, vbi quid de iure in hoc articulo didendum sit optime explicat. [* Innocentius de Franchis decis. 8. & Ioannes Griuellus decis. Nolan. 60. videndi ibi Officialis durante officio 31 temporalis non est remouendus, sed tantum suspendendus, nisi delictum sit graue, Maltrillo decis. 188. à num. 3. ad 19. * Julio

Dubitatum vidi ab Civitate 32 tas Barcinonae possit aliquando imperpetuum ab officijs suis priuare,

priuare, quod hæc videatur
 pæna grauior quã quæ pos-
 sit ad Ciuitatem spectare.
 Sed pro Ciuitate Barcino-
 nã affirmatiuè decifum fuit
 meo tempore per Regiam
 Audienciã, referente Mont-
 ferrato Ramõ in causa Syn-
 dici illius, contra Ludouicũ
 Vileta Medicinæ Doctorẽ,
 in qua fuerunt pro Ciuitate
 exhibita alia exemplaria, &
 vnũ antiquũ reperies apud
 Micha. Ferrer 3. par. obseru.
 33 cap. 144. [* Ciuitas Bar-
 cinonã potest suspendere
 Edilem ipso audito cum in
 suo exercitio recognoscat
 Consules ciuitatis, & à pro-
 cedimẽtis Edilis ad eos re-
 curratur; non potest tamen
 ipsum priuare ab officio,
 quia est officialis Regijs, vt
 ita vidi decifum in Regijs
 conclusionibus nostri Sena-
 tus,

34 Qui nec potest priuare,
 nec suspendere potest tamẽ
 informationem capere, &
 carcerare, Mastril. decif. 188.
 num. 28.

35 Vidi decifum in Regijs
 conclusionibus nostri Sena-

tus Ciuitates, & Vniuersita-
 tes non habere potestatem
 exbursandi ab officijs ipfa-
 rum infaculatos, & imbur-
 satos, sed non admittendi
 sorte extractos. *]

36 Condemnat etiam nostra
 Ciuitas suos officiales præ-
 ter restitutionem damno-
 rum, pænis pecuniarijs, non
 corporalibus. Hæ enim ad
 Dominum Regem spectat,
 qui hoc casu post quam Ci-
 uitas suam condemnationẽ
 fecit, solet ratione maioritatis
 pænae procedere ad eas.

37 [* Non admitti in do-
 mo Ciuitatis Barcinonã ap-
 pellationem à Consulibus
 eius in negotijs tangentibus
 infaculationes ad officia, &
 recognitiones burfarum of-
 ficiorum ipsius domus, nec
 à declarationibus Habilita-
 torum Ciuitatis eiusdem, &
 Deputationis Generalis Ca-
 thalonie, obseruat Ioseph.
 Ramon conf. 64. vbi, & an
 appellare liceat à prouisioni-
 bus visitationis domus
 Ciuitatis Barci-
 nonã. *]

+ V. Amoque ad rous EX
 ram in Prax. Altd. 27.
 n. 124. Vlt. Tra. Par.
 tamen §. 27.

EX §. XXIV.

SUMMARIVM.

- 1 **D**E Ciuibus Barcinonæ qui à Rege creantur, & cur non interfint prima die Maij in domo Ciuitatis.
- 2 Vixisse debet quis Barcinonæ per unam annum, & unam diem, vt vtatur iuribus, & priuilegijs ciuium Barcinonæ, si forensis sit.
- 3 Et eadem consuetudo viget in multis Ciuitatibus Germaniæ.
- 4 Quibus modis quis efficiatur ciuis.
- 5 Reges, Barones, & Magistratus dicuntur habere tot domicilia quot terras habent, & Prælati ratione prælaturæ efficiuntur ciuis.
- 6 Expositus an dicatur ciuis illius Ciuitatis in qua expositus fuit.
- 7 Ciuis propriam Ciuitatem periditantiem deserens, ius Ciuitatis perdit.
- 8 An quis esse possit ciuis duarum Ciuitatum, & vassalus duorum dominorum.
- 9 Quæ Oppida Cathalonie gaudent priuilegijs ciuium Barcinonæ.
- 10 Multa de ciuibus remissiuè.
- 11 Masculinum concipit femininum in priuilegijs ciuilitatis, & sic etiam in priuilegio ciuilitatis Barcinonæ.
- 12 Vxor per matrimonium efficitur ciuis Ciuitatis viri, & de familia viri, non patris.
- 13 In quibus tamen hoc procedat, & intelligatur.
- 14 Vxor si habitauerit Barcinonæ per annum, & diem & vir habitauerit alibi in suo domicilio, an illa efficiatur ciuis Barcinonæ.
- 15 Consuetudo ciuilitatis Barcinonæ an obtineat in personis quæ se iungunt forum alterius.
- 16 Quid in filio familias respectu patris.
- 17 Filius familias paternam Ciuitatem, originem, & domicilium

- micilium sequitur, potest tamen maior factus domicilium mutare, & hoc praeualebit.*
- 18 *Famulus an sequatur Ciuitatem domini.*
- 19 *Statutum loquens de habitatore comprehendit stantem pro famulo cum alio.*
- 20 *Sed non statutum loquens de domicilio.*
- 21 *Consuetudo ciuitatis Barcinonae an procedat tantum in forensibus Cathalanis qui non sunt de Ciuitate, sunt tamen de Cathalonia.*
- 22 *Verbum, forensis, & verbum extraneus, an differant inter se.*
- 23 *Intellectus constit. 1. cum scilicet. de homens propriis amafats, y borders, y de remensa in 1. va. um. constitutus. Cathal.*
- 24 *Genus includit omnes species etiam si in vna specie maior sit ratio quam in alia.*
- 25 *Consuetudo ciuitatis Barcinonae generaliter intelligenda est ex Iacobo Marquilles.*
- 26 *Observantia subsequuta est vera legum interpretas.*
- 27 *Extraneis cuiuscunque nationis sint extra Cathaloniā, si per annum, & diem Barcinonae Larem fouerint, litterae ciuitatis certicatoriae conceduntur in domo Ciuitatis Barcinonae.*
- 28 *Forensis qui Barcinonae per annum, & diem vixit, an sit verè ciuis Barcinonae, vel sit prociuis, & n. seq.*
- 29 *Receptus in ciuem an gaudeat priuilegio ciuis originarij, & an ciuis originarius dici valeat.*
- 30 *Differentia an sit inter ciuem, & prociuem.*
- 31 *Filij qui de voluntate parentum matrimonium contraxerunt, an sint verè emancipati in Cathalonia.*
- 32 *Ciuis qui ex priuilegio est, est proprie, & verè ciuis, & gaudet statutis deferentibus successionem, & alijs priuilegijs, prout gaudet originarius.*
- 33 *Et extenditur extantibus verbis, quae fictionem denotant.*
- 34 *Priuilegium del Recognouerunt Proceres, & alia priuilegia.*

- privilegia civibus Barcinonæ concessa, an extendantur ad Civitatem.
- 35 Et quæ causæ civium Barcinonæ debeant incipere à quærela in Cur. Vic. Barcinonæ, ut inde possint evocari ad Reg. Aud. nisi aliqua concurrat qualitas, & quod has causas nō ducat secum R. A. si excoata Civitate Barcinonæ.
- 36 Forensis ex cōsuetudine Barcinonæ effectus civis illius quibus iuribus, & privilegijs gaudeat, ubi multa privilegia civium Barcinonæ recensentur, quæ varijs citatis DD. locis remissivè declarantur, & interpretantur.
- 37 Privilegiū Regis Petri Barcinonæ concessum circa Monasteria in illa ædificanda an sit validum.
- 38 Domicilium quando contrahatur, & quando duo domicilia contrahantur.
- 39 Tempus unius anni, & diei, de quibus loquitur cōsuetudo civilitatis Barcinonæ, an debeat esse continuum, & num. sequentib.
- 40 Tempus quo novicius in Religione permansisse debet ad proficiendum, & quo tyrones cum magistris, ut magistri fiant stetit tenentur, an debeat esse continuum.
- 41 Lex simpliciter de tempore loquens intelligitur de continuo.
- 42 Fallit quando intervallum esset modicum arbitrio Iudicis.
- 43 Factū non intelligitur, quod non perdurat.
- 44 Alienigena qui biduò, aut triduò nō permanendi animo stat, speciali voto ieiunij, aut alio peculiari precepto illius loci transitus, cessante scandalo non tenetur.
- 45 Sacerdos in cuius habitacionis loco de festo officium recitatur, si per locū transeat, ubi festum non est, potest prohibito legere officium de festo, vel de feria.
- 46 Alia remissivè de alienigenis.
- 47 Absesse non videtur, qui relicta familia absuit.

- 48 *Absens quando abesse non dicatur propter breuitatem temporis.*
- 49 *Tempus an, & quando dicatur continuum, si quis quolibet anno stet pro maiori parte anni.*
- 50 *Forensis si per annum, & diem Barcinonæ vixerit, non tamen animo ibi permamendi, an efficiatur ciuis Barcinonæ.*
- 51 *Domicilium ut constituatur, necessarius est animus permanendi.*
- 52 *Differētia inter domicilium, & habitationem, & inter c. uem, & Parochianum, & quando quis dicatur Parochianus ad effectum contrahēdi matrimonium coram proprio Parocho.*
- 53 *Mercatores qui distraendis mercibus alicubi sunt animo, ut illis venditis recedant, in eo loco ubi ex dicta causa extiterunt, domicilium non acquirunt.*
- 54 *Nec qui ratione famulatus, vel officij in loco habitat.*
- 55 *Ciuis qui apud aliam Ciuitatem ratione officij exercendi per tempus habitat non amittit suam ciuitatem, adeo ut filius in eam natus reputatur natus in priori Ciuitate.*
- 56 *Episcopus non gaudet alter-natiua qui de tempore vacationis Beneficij residet, non animo tamen manendi, sed reuertendi ad pristinam commorationem.*
- 57 *Quia animus manendi debet esse firmus, & non vagus.*
- 58 *Scholaris qui studiorū causa locum aliquem inhabitat animo, ut finito studio ad patriam reuertatur, quamuis per multum tempus extiterit, domicilium nouo acquirit.*
- 59 *Domiciliū contrahendi animus præsumitur ex lapsu decennij, etiam in scholari.*
- 60 *Consuetudo ciuitatis Barcinonæ non loquitur, nec intelligitur de domicilio, sed de habitatione.*
- 61 *Forensis qui Barcinonā attulit maiorem fortunarū suarum partem, mansitq; animo permanēdi, & domicilium constituendi, an ante*

- ante lapsum anni efficiatur eius Barcinonæ.
- 62 Domicilium licet decennio acquiratur, tamen etiam incontinenti acquiritur, quando quis re, & facto animum manendi declarat, & quo modo.
- 63 Domicilij vera definitio.
- 64 Decennium quare requiratur ad domicilium contrahendum, & quando non sit necessarium.
- 65 Forensis si per annum, & diem extra muros Barcinonæ habitet, in territorio tamen ipsius Ciuitatis, an pariter efficiatur ciuis.
- 66 Ciuitatis, vel urbis appellatione comitatus, & districtus continentur.
- 67 Abesse non dicitur qui est in comitatu, seu districtu.
- 68 Territorij vera definitio, & unde dicatur.
- 69 Ciues facit etiam origo.
- 70 An origo patris patiat domicilium originis filio.
- 71 An dicatur Episcopus originis, is in cuius Diocesi pater Clerici ordinandi natus est.
- 72 Vt quis dicatur originarios non requiritur, quod sit natus in loco, sed sufficit quod parentes domicilium ibi contraxerint.
- 73 Vt tamen gaudeant statutis & priuilegijs illius Ciuitatis debent ibi habere domicilium, & onera realia, & personalia soluere.
- 74 Forum non sortitur quis in loco originis, vel contractus, nisi ibi reperiatur: secus in loco domicilij.
- 75 Ciuis originarius vnius Ciuitatis si in aliam transfulerit domicilium, potest in saculari in domo Deputationis General. Cathalonie per Ciuitatē suā originis, licet onera eius non sustineat. Et de hoc refertur votum Doctorum.
- 76 Originarius mutato domicilio non potest cogi ad prestandum iuramentū fidelitatis ratione rerū quas possidet in loco originis.
- 77 Subacti proprie dicuntur ratione domicilij habitationis, non originis.
- 78 Et etiam aui, sed non ultra.
- 79 Sed quid de domicilio habitationis.

80 *Domicilium triplex est, nempe Naturale, Accidentale, & Commune, & quod quodque sit.*

81 *Baptismus ciuem efficit non solum quo ad spiritualia, sed etiam quo ad temporalia.*

§. XXIV.

Ciues Barcinonæ qui censeantur.

I **D**ætermino ciues honoratos Barcinonæ de quibus scripsi supra §. 10. num. 20. cum sequent. [* De ciuibus honoratis Barcinonæ, & cur creati à Domino Rege, non inter sint prima die Maij in domo Ciuitatis Barcinonæ ad creandum ciues honoratos sicuti creati ab ipsa Ciuitate. Adde Ripoll in tract. de regal. cap. 3. à num. 39. *] Et verba faciendo de sim-

pliciter ciuibus Barcinonæ, nec recedendo quo ad munerata Barcinonensis Republicæ obtinenda, ab ijs quæ obseruauit §. 21. num. 8. & §. 22. num. 15. 18. & 19. asserendum est, quod ut quis utatur iuribus, & priuilegijs ciuium Barcinonæ, si forensis sit, vixisse debet Barcinonæ per vnum annum, & vnam diem iuxta cap. 35. priuilegij Petri Secundi concessi Barcinonæ 3. Idus Ianuarij 1283. quod fitum est in 2. volum. constit. Cathal. tit. de las consuetuts de Barcelona vulgarment ditas, lo Recognouerunt Proceres. Verba sunt ista. Item quod quicumque forensis qui steterit in Barcinona per vnum annum, & vnam diem, habeatur pro ciue, & nõ potest peti à domino, de cuius dominio fuit oriundus. Eandẽ consuetudinẽ vigere in multis Ciuitatibus Germaniæ, notat Andræ. Gail. pract. obseruat. lib. 2. obseruatio. 35. num. 8.

[* Quibus modis quis efficiatur ciuis, tradit Mar. Anton. Maceraten. variar. resol.

- resol. lib. 2. resol. 42. *]*
- Reges, Barones, & Magistratus dicuntur habere tot domicilia quot terras habent, & Prælati ratione prælaturæ efficitur civis, *Cæcer par. 3. cap. 12. num. 228. & sequentib.*
- Expositus an dicatur civis illius Civitatis in qua expositus fuit, *Diana resol. moral. par. 3. tract. 6. resol. 63.*
- Civis deferens propriam Civitatem perditantem ius Civitatis perdit, *Menoch. de arbitrar. cas. 396. num. 13.*
- Civis duarum Civitatum & vassallus duorum dominorum an quis esse possit, *Menoch. de arbitr. Ind. cent. 6. cas. 584.*
- Quæ Oppida cathalonice gaudeant privilegij civium Barcinonæ, tradit *Fontanel. tom. 2. decis. 578. num. 10. & notavi supra §. 15.*
- Multa in civium favore congerit *Surd. de alimen. tit. 1. quest. 93. *]*
- Intelligitur nostra consuetudo, tam de masculo, quam de femina, quia in privilegij civilitatis masculinum concipit femininum, *Riminald. iunior conf. 56. nu. 74. & sequent. vol. 1. Tiber. Decian. conf. 16. nu. 104. vol. 4. & in specie præfata consuetudinis ita eam explicat Marquill. qui circumfertur manuscriptus ad dictum privilegium Regis Petri super dict. cap. 53. vbi (quod plus est, movet dubium in vxore, quæ per matrimonium mutat proprium domiciliū, & assumit domicilium viri, fitque civis illius Civitatis cuius est vir, & eiusdem originis, ita vt per Sacramentū Matrimonij transfundatur origo vxoris in originem viri, dicatur que illa etiam de familia viri, non patris, vt comprobatur Tiraquel. de legib. connubialib. leg. 1. gloss. 1. par. 1. num. 28. vsque ad num. 34. Stephan. Gratian. discep. forens. tom. 5. cap. 886. num. 1. qui vltimus tamen num. 2. & 14. Intelligit respectu fori iudicialis, & in illis in quibus distraheretur à servitijs mariti dicens quo ad bona, & alia retinere originale domicilium, & ligari statutis*

statutis loci originis, extra quem nupta fuit, sicq; onera realia, & mixta sustinere in loco vbi possidet, ex *Surdo conf. 560. nu. 8. vsque ad 11. lib. 4. Tiraquell. dict. leg. 1. gloss. 1. par. 1. num. 37. Aymon conf. 271. & alijs*, quibus addi potest optimus locus *Magonij decis. Florentiæ 107. num. 6. & 11.* vbi ita quoque
 14 declarat. Quærit ergo Marquilles an si vxor habitauerit *Barcinonæ* per vnum annum, & diem, & vir habitauerit alibi in suo domicilio, vendicet sibi locum nostra consuetudo in illa, & affirmatiuè resoluit subdens ita fuisse determinatū per consiliarios *Barcinonæ* de consilio aliquorum sapientum in vxore *Andræ Barrot Vici*, quæ non benè concordabat cum viro suo, & ad instantiam ipsius viri *Baiulus Vici* requirebat *Vicarium Barcinonæ*, quod citaret eā ad comparandum coram eo *Vici*, quod factum non fuit cum pro ciue *Barcinonensi* haberetur per nostram consuetudinem iuncto cap. 107.

eiusdem priuilegij *del Re-cognouerunt Proceres*: licet 15 alij sapientes contrariū existimarent tenentes dictam consuetudinem non obtinere in persona, quæ sequitur forum alterius, sicut vxor viri.

Hæc resolutio de vxore 16 respectu mariti fortius procedet in filio familias respectu patris, quia licet filius familias paternam Ciuitatē 17 originem, & domicilium sequatur, *leg. 1. leg. non utique 4. iunct. gloss. 1. ff. ad municipal. leg. filios 3. C. de municip. & origin. lib. 10. leg. assumptio. §. filius, & ibi gloss. in verbo Non domicilium. ff. ad municipal. Cassan. conf. 54. nu. 13. Guillelm. Benedict. in cap. Raynuntius in verb. Mortuo itaque testatore, Alphons. Narbona ad leges Regias lib. 4. tit. 1. leg. 20. gloss. 2. num. 50. & num. 143. [* Alexand. Ludouif. decis. 279. num. 18. & 19. *] Tamen si maior factus aliud sibi domicilium elegerit, id præualebit, cum ipse domicilium mutare libere possit, quamuis pubes sit,*

fit, leg. places 3. cum seqq. ff. ad municipal. leg. libertus 17. §. patris. ff. eod. Federic. de Senis cons. 254. num. 4. addit. 8. Vgolin. de offic. & potestat. Episcopi lib. 1. cap. 26. §. 2. num. 3. in fin. Narbona ubi supra num. 51.

18 Eadem ratione theorica nostra procedet in famulo respectu domini, licet famulus habitationem domini sequatur, & statutum loquens de habitatore comprehendat stantem pro famulo cū alio, ex Bart. in cons. 42. num. 2. conducit Aloyfii. Ricci. in praxi variar. resolut. resol. 35. num. 1. & 2. [* Non tamen sequitur famulus domicilium domini sui, Iosephus de Sesse decis. 9. nu. 6. 8. & 20. *]

21 Anno 1620. quidam Advocati, iique doctissimi Iureconsulti in Regio Senatu & lite quæ in eo vertebatur super ordinatione Ciuitatis Barcinonæ. Iunij eiusdem anni aduersus exteros facta acerrimè contenderunt nostram consuetudinem dicti cap. 53. interpretari debere

dumtaxat de forensibus cathalanis, qui non sunt de ciuitate, sunt tamen de Cathalonia; sicque alios exteros hac consuetudine gaudere non posse, quantumcumque per annum, & diē Barcinonam coluerint, quasi verbum illud, forensis, in dict. cap. 53. positum hanc habeat significacionem, differatque à verbo extraneus, ita vt forensis sit de Regno licet extra Ciuitatem, extraneus verò sit extra Regnum.

Addebant id deduci ex vltima parte dicti cap. 53. ibi: & non potest peti à domino de cuius dominio fuit oriūdus, quæ verba voluerunt illi intelligi de remensa, seu redemptione personali, de qua loquitur constit. 1. cum 5. tit. de homens propriis, amassats, y borders. y de remensa, in 1. volum. constit. Cathalon. dicentes eam redemptionē esse propriam Cathalanorū descendente ex antiquis malis vsibus Cathalonæ, de quibus in cap. 2. lib. 4. tit. 13. de homens propriis, y de remen-

sa in 2. volum. constit. sicque totum dictum cap. 53. intelligi de Cathalanis.

Sed hanc opinionem falsamet nullo fundamēto nixam esse censeo. Nitor generalitate verborum præfati capituli, ibi: *Quicumque forensis*, quia generalis dispositio omnes species subsecontentas continet, *leg. s. choribus, ff. de legat. 3.* Cardin. Tusch. tom. 4. lit. G. conclus. 29. Francisc. Molin. de rit. nupt. lib. 3. quæst. 87. num. 17.

24 quoniam genus includit omnes species, *leg. omnes, vbi Angel. notat. C. de præscript. 30. an.* Mari. Antonin. var. lib. 2. resol. 33. nu. 2. vbi nu. 3. intelligit verum esse etiam si in vna specie maior sit ratio quam in alia per text. in l. 1. §. quod autem, ff. de aleat. Surd. decis. 255. nu. 20. & cons.

25 359. num. 19. Nitor insuper auctoritate Jacobi Marquilles in ipso cap. 53. vbi ait hoc capitulū indistinctè loqui, sicque non licere illud interpretari, & inferius subdit generaliter, & indefinitè loqui, & ita generaliter

intelligendum venire. Nitor denique obseruātia subsequuta, quæ est vera legum interpres, *leg. si de interpretatione, leg. minimè, ff. de legib. cap. cum dilectus de consuetud.* Cæsar Barz. decis. 57. num. 3. Crauet. cons. 118. num. 2. cum alijs à me ipso congestis de offic. Iudic. & Aduocat. par. 2. quæst. 6. num. 56. nam 27 in domo Ciuitatis Barcinonæ extranei cuiuscunq; nationis sint extra cathaloniā, si per annum, & diem Barcinonæ Larem foueant, vti ciues tractantur, ita vt etiam illis merces tradere volentibus solitæ litteræ ciuitatis certicatoriæ, quas *franquistas* vocant, de quibus §. 17. num. 4. scripsi, per dominos consules quotidie præbeantur, & hanc praxim semper vidi. Nec mouet me discrimen inter nomen *forensis*, & nomen, *extraneus*: quia sicut nullā reperio differentiam inter aduerbium, *foris*, & aduerbium, *extra*, vnde nomina illa deriuantur, ita nec inter ipsa duo domina. Nec vrget me argumen-
tum

- tum ex dict. constit. 2. & 5. tit. *de homens propriis*, tum quia est diuinatorium, tum quia redemptio illa personalis non adaptatur solum Cathalanis, sed & iure communi nota est, & alijs nationibus communis, ad tradita per Iacobum Cancer *variar. par. 3. cap. 184. & 185.*
- 28 Quæro an forensis qui Barcinonæ per annum, & diem vixerit, sit verè ciuis Barcinonæ, vel sit prociuis.
- 29 [* Receptus in ciuem an dicatur ciui foriginarius, & gaudeat priuilegio ciuis originarij, Sesse *tom. 1. decis. 90. Maceraten. variar. resol. lib. 2. resol. 42. num. 6. 7. & 8. *]*
- 30 Cum differentia sit in iure inter ciuem, & prociuem, & aliud sit esse ciuem, & aliud esse prociuem, Bart. *in leg. si maritus*, §. 1. ff. *ad leg. Iul. de adult.* [* Notat Alex. Ludouif. *decis. 279. num. 3. *]*
- cum alijs multis quæ cumulaui *supra* §. 17. à nu. 34. vsq; *ad num. 42.* [* Adde §. 18. num. 20. & 21. *] Et dic, quod est verè, & plenariè ciuis, & exceptis requisitis
- ad obtinenda munera Reipublicæ necessarijs, quæ attingi in initio huius §. fruitur & vitur omnibus iuribus, & priuilegijs ciuium Barcinonæ per nostram consuetudinem dicti cap. 53. quod ita interpretatur, & declarat Marquilles in comentario super eodem, & adducit in argumētum constitutionem Petri Tertij, quæ est vnica tit. *de emancipacions*, vbi cauetur, quod filij qui de voluntate parentū contraxerint matrimonium, habeantur pro emancipatis, & sint verè emancipati, nec dissentire videtur in specie ipsa nostri cap. 53. doctissimus noster Petr. Fontanell. *de pact. nup. claus. 3. gloss. 2. nu. 1. 72. & 73.* Id ipsum probat Steph. Gratian. *discep. foren. tom. 4. cap. 709. num. 9. & 25.* vbi asserit, quod qui ex priuilegio ciuis est, est propriè, & verè ciuis, & habet priuilegia originarijs concessa. [* Hunc articulum disceptatur, & hanc tenet sententiam noster Canc. *par. 3. cap. 3. ex num. 251. cum seqq.*

per tot. *quæst. 15. **] ita vt possit gaudere etiam statutis deferentibus successiōnem, prout gaudet originarius, Menoch. *conf. 129. n. 55. lib. 12.* Decian. *conf. 44. lib. 4.* Cephal. *conf. 451. num. 16. vsq; ad 36.* conducit Hieronym. Magon. *decis. Florētia 60. n. 4.* vbi probat, quod ciuis ex priuilegio gaudet omnibus priuilegijs, quibus gaudent alij originarij ciues. [* Vide in cōtrarium scripto per August. Barbosa *tom. 2. vot. 126. nu. 6. & 9. **] Quæ theorica est notanda pro Villis, & Oppidis, quæ habent priuilegia Regia, vt sint vici Barcinonæ.

33 Nec obstant illa verba dicti cap. 53. *habeatur pro ciue*, quæ fictionem denotare videntur: nam etiam stantibus huiusmodi verbis in priuilegio, ciues ex priuilegio sunt veri ciues, & vtuntur omnibus iuribus, & priuilegijs ciuium, Bart. *in leg. is qui pro emptore in 3. quæst. princ. ff. de vsucapion.* Corne. *conf. 159. nu. 5. vol. 2.* Zabarel. *conf. 25. num. 1. volum. 2. DD. in l.*

1. §. 1. ibi: *nisi aliquo priuilegio. ff. ad municipal. & in leg. ciues, & in leg. priuilegio, C. de incolis lib. 10.*

[* Priuilegia ciuibus 34
Barcin. cōcessa an extendantur ad Ciuitatem ipsam, & signanter priuilegium cap. 107. priuilegij vocati *del recogouerunt Proceres*, Fontanella *tom. 2. decis. 522. num. 1. & 2.*

De hoc capite Fontanel. 35
tom. 2. decis. 522. num. 1. vsque ad num. 46. vbi quod propter hoc priuilegium causæ ciuium Barcinonæ debent incipere à quærela in curia Vicarij Barcinonæ, & postea possunt euocari ad Reg. Aud. sed fallit si concurrat alia qualitas, vt euocentur, & quod has causas non ducit secum R. A. si exeat à Barcinonæ. *]

Gaudebit ergo noster 36
forensis ciuis effectus; iuribus concessis per Petrum Secundum dicto priuilegio anni 1283. vulgo vocato *recogouerunt Proceres*. Et signanter cap. 15. de testamento factō à Notario ipso solo stante

stātē cum testatore, de quo
Cancer variar. par. 1. cap. 4.
num. 113. & nu. 134. Gamma
decis. 62. num. 4. [* De hoc
 iure obseruandas est, Fari-
 nac. *in repert. ultim. volunt.*
in fragm. lit. T. in verb. Te-
stamentum num. 16. *] Et
 cap. 31. de facultate abstra-
 hendi portas propria aucto-
 ritate, si emphiteota nō sol-
 uit censum die statuto, de
 quo Calic. *in margarit. fisci*
dub. 7. cap. fin. num. 34. & 35.
& 79. Peguer. *tom. 1. decis.*
22. nu. 30. Fontanell. *de pact.*
nup. claus. 4. gloss. 15. num. 67.
& seqq. Et ca. 33. quod pro-
 pria auctoritate possit res
 conductoris pro mercede
 pignorare, de quo Calic. *in*
dict. margarit. dubio 7. cap. fin.
casu 67. & 68. Olib. *de action.*
part. 1. lib. 3. ad §. item Serui-
na num. 2. Fontanell. *d. gloss.*
15. num. 67. & seqq. Et cap. 37.
 de exemptione à decimis, &
 primitiis certarum specie-
 rum fructuum, de quo Mi-
 chael Ferrer *3. par. obser. cap.*
278. & ipse supra §. 18. nu. 49.
 Et cap. 107. quod non pos-
 sit compelli litigare extra

Ciuitatem Barcinonæ, de
 quo *Cancer par. 3. cap. 1. nu.*
69. cum seqq. & par. 2. cap. 2.
num. 41. & seqq. & num. 215.
& seqq. Et priuilegio Petri
 Tertij dat. Barcinonæ 14.
 chalend. Nouembr. 1339.
 quod est cap. 1. *tit. de testa-*
ments, in 2. volum. const. quod
 possit præterire filium in te-
 stamento, valeatque testa-
 mentum sine hærede, de
 quo Olib. *de action. par. 1. lib.*
3. ad §. quedam actiones nu.
11. *Cancer par. 1. cap. 4. num.*
22. 39. 40. 44. 49. 67. & seqq.
& part. 3. cap. 2. num. 184. &
seqq. Et priuilegio Regis
 Iacobi Primi de anno 1232.
 & Iacobi Secundi de anno
 1323. de exemptione qua-
 rumcunque collectarum iu-
 rium, & impositionum pro
 proprijs rebus, & mercibus
 per omnem ditionem Do-
 mini Regis, de quo Fonta-
 nella *de pact. nup. claus. 4. glos.*
2. à nu. 2. & ego sup. §. 18. ferè
per tot. Et priuilegio Iacobi
 primi de anno 1269. quod
 est cap. vnic. *tit. dels que en-*
tran en Religio, in 2. volum.
constit. de filijs ingredientibus

bus Religionem sine volū-
tate parētum, de quo Olib.
de action. p. 1. lib. 3. ad §. quæ-
dam actiones, num. 11. & 12.
Cancer *variar. par. 3. cap. 11.*
num. 187. & seqq. & num. 200.
& par. 1. cap. 24. num. 17. &
seqq. Fontanella *de pact. nup.*
claus. 4. glos. 2. num. 31. & 32.
Ioseph. Ramon. *conf. 68. num.*
19. & 20. Despujol *in addit.*
ad Mier. in constitut. Hac no-
stratit. solus. matrim. nu. 171.
& ex exteris ceual. com. con.
com. lib. 1. quæst. 423. Alde-
ran. Mascard. *de gener. inter.*
statut. conclus. 1. nu. 14. Diana
resol. moral. part. 1. tract. 2. re-
sol. 123. & 74. & 104. qui etiā
37 *resol. 61. ac 128.* acerrimè in-
uenitur contra priuilegium
Regis Petri Barcinonæ cō-
cessum, de quo memini *sub.*
§. 10. num. 58. & illud post-
quam plures DD. inualidū
prædicat. Et demum gaude-
bit alijs ioribus, & priuile-
gijs ciuium Barcinonæ, quæ
nimis longum, & extra meū
principale institutum esse
recensere.

38 [* Domicilium quan-
do contrahatur, & quando

duo domicilia contrahātur,
agit cum multis notandis
Selle *tom. 3. decis. 342. *]*
Suscito aliam quæstionē 39
ad nostram consuetudinem
cap. 53. *del recognouerūt Pro-*
ceres, an tempus vnus anni,
& diei de quo in eodem ca-
pite habetur, debeat esse
continuum, ita vt si verbi
gratia quis habitet Barcino-
næ sex mēses, & postea Ge-
rundæ alios sex menses, &
demum iterum Barcinonæ
sex menses, & vnā diem,
id non sufficiat Marquilles
super dicto capite 53. conclu-
dit non sufficere, sed illud
tempus anni, & diei debere
esse continuum. Hunc sen-
sum approbat multis citatis
Iacob. cancer *variar. par. 3. 40*
cap. 11. num. 178. cum 3. seqq.
in anno quo nouitius in Re-
ligione permanisse debet
ad profitendū, & in triennio
quo ex statutis confratria-
rum artificum, & fabrorum
debent tyrones cum magi-
stris stetisse, vt magistri fie-
ri valeant. Adde Farinac. *in*
 suis fracmētis post tractatum
 de furtis par. 1. lib. D. nu. 217.
quia

41 quia cum lex simpliciter de tempore loquitur, intelligitur de continuo, *leg. 1. cum ibi not. de diuers. & tempor. prescrip. cupientes, §. ceterum, & cap. provide de elect. lib. 6. leg. 3. cum gloss. penul. leg. naturaliter, & leg. nunquam ff. de usucap. tenent Bartol. in leg. fin. §. quoties num. 2. Paul. de castr. nu. 3. ff. de publician. Angel. in leg. si idem cum eodē num. 4. Ial. num. 7. in fin. ff. de iurisdic. omn. iud. Phil. Frac. in cap. cum qui num. 4. de regular. in 6. Alex. conf. 34. nu. 1. volum. 5.*

42 Fallit quando interuallū esse modicum, quod relinquitur arbitrio Iudicis, Rebuff. *ad constitut. regi. tom. 2. tit. de famul. salar. gloss. 10. nu. 6. cancer ubi supra num. 180.*

43 & 181. Sic factum non intelligitur, quod non perdurat, *Gloss. verb. Quasi, in cap. namer ego de verb. signific. & gloss. verb. Statim in cap. ad nostram de regular. Alphons. Narbon. ad leg. reg. lib. 1. tit. 6. leg. 10. gloss. 2. num. 10. inde-*

44 que asserūt DD. quod alienigena, qui biduo, aut tri-

duo non permanendi animo stat, speciali voto ieiunij aut alio peculiari præcepto illius loci transitus, cessante scandalo nō tenetur, Siluest. *in summa verbo Ieiunium nu. 7. Tolet, in summa lib. 6. cap. 5. nu. 6. Lesh. de iust. & iur. lib. 4. cap. 2. dubit. 7. Narbona ubi supra num. 15. qui post* 45
 Ægidium Coninch ponit etiam exemplum in obligatione recitandi officium diuinum, ut si Sacerdos sit, in cuius habitationis loco de festo officium recitatur; si per locum transeat, ubi festum non est, possit prohibito legere officium de festo, vel de feria. [* Alia simi- 46
 lia tradit Diana resol. moral. par. 5. tract. 14. resol. 20. & latè par. 1. tract. 10. resol. 13. cum 3. seqq. & par. 3. tract. 5. resol. 120. *] Nec abesse videtur qui relicta familia, filijs scilicet, & vxore, & famulis absuit, *leg. 1. §. 1. ubi gloss. ver. Maneat, & ibi etiam Bart. ff. de liber. agnos. cap. is qui habet, ubi communiter notatur de sepultur. in 6. Tiraquel. in leg. si vnquam in princ. nu. 15.*

- C. de reuoc. donatio.* Gironda
de priuileg. n. 35. & 36. Ruin.
 48 *conf. 18. n. 9. lib. 5.* [* Quanto
 tempore absens dicatur nō
 videri abesse propter bre-
 uitatem temporis, Diana p.
5. tract. 14. res. 20. in vers. Sed
ad huc manet difficultas. *]
 49 Sanè Alphons. Narbona
ad leg. reg. lib. 4. tit. 1. lege 20.
gloss. 2. num. 118. quem citauit
supra §. 22. num. 22. licet fa-
 teatur requisito ad domici-
 lium decennio, debere illud
 esse continuum, interpreta-
 tur tamen hoc cū alijs DD.
 vt sufficiat si quolibet anno
 stet pro maiori parte anni.
 Sed id non applicatur casui,
 & proposito nostro.
 50 Præterea in controuer-
 siam verto in casu dicti pri-
 uilegij, seu consuetudinis
 cap. 53. an si forensis vixerit
 quidem Barcinonæ per an-
 num, & diem, non tamen
 animo ibi permanendi, sed
 aliqua temporali causa mo-
 ræ, vel negotio durante ef-
 ficiatur ciuis Barcinonæ.
 51 Dubitandi ratio in obscuro
 non est: quoniam ad consti-
 tuendum domicilium neces-

sarius est animus permanē-
 di, vt per Inno. in *cap. 3. de*
renun. quem sectatur Bart. in
leg. domicilium 20. num. 1. ff.
ad municipal. Menoch. *de ar-*
bitr. casu 98. num. 2. Gratian.
distep. foren. 181. num. 10. Al-
 phons. Narbona *ad leg. reg.*
lib. 4. tit. 1. leg. 20. glos. 2. nu. 7.
 qui num. 23. [* Differen- 52
 tiam inter domicilium, &
 habitationem, & inter ciuē,
 & Parochianum, & quando
 quis dicatur Parochianus ad
 effectum contrahendi ma-
 trimonij, coram proprio Pa-
 rocho, & ad alios effectus,
 Castillo *decis. Sic. 96. num. 10.*
 & *seqq.* Diana *resol. moral.*
par. 1. tractat. 10. resol. 13. cum
trib. sequentib. Tondut. San-
 leger. *quæst. benefic. lib. 1. cap.*
120. num. 19. *] Subdit, 53
 quod mercatores qui distra-
 hēdis mercibus alicubi sunt,
 eo animo, vt venditis rebus,
 vel post aliquot annos ad an-
 tiquam habitationem re-
 deant, in loco illo vbi mer-
 caturæ tantum gratia exti-
 terunt, domicilium onn ac-
 quirunt. [* Idem de eo 54
 qui ratione officij ad famu-
 latus

latus in loco habitat, Sesse
decif. 9. num. 6. 7. 8. & 10. nam
 esse quis non dicitur, vbi est
 corpore si mente, & animo
 adest. Alex. Ludouif. *decif. 70.*

55 Cuius alicuius ciuitatis si
 ratione officij exercendi in
 alia ad tempus subitet, non
 amittit suam ciuilitatem, &
 filius interim natus reputa-
 tur natus in Ciuitate prior-
 ri, Grammat. *decif. 109. nu. 211.*
cum duob. seqq. Leo decif. Va-

56 Episcopus non gaudet al-
 ternatiua, qui de tempore
 vacationis beneficij residet,
 sed non animo manendi, imò
 reuertendi ad pristinam cõ-
 morationem, Alex. Ludouif.
decif. 329. num. 12.

57 Simile habes apud Oli-
 uer. Beltram. ad Ludouif. *de-*
cif. 279. num. 26. vbi & nu. 12.
 quod animus manendi de-
 bet esse firmus, & vagus. * 7

58 Sicut nec scholaris qui stu-
 diorum causa locum aliquẽ
 inhabitat eo animo vt finito
 studio ad patriam reuertat-
 ur, quamuis exiterit per
 melius tempus, & p̄obat

text. in l. lex Cornelia 5. S. si
tamen. ff. de iniur. ibi: Pona-
mus enim studiorum causa Ro-
ma agere, vti que domicilium
non habet, vbi Bar. & ceteri
 communiter, Ceph. *consf. 251.*
num. 227. Ruin. consf. 18. num.
12. Vgolin. de offic. & potest.
Episcop. 2. par. cap. 26. §. 2. nu.
2. ad fin. Stephan. Gratian. d.
cap. 181. nu. 5. vbi ita per Ro-
 tam iudicatum refert, qui
 tamen *num. 6. & 7.* hoc ma-
 gis explicat, & declarat Fa-
 rinac. *fragmentor. vtr. crimina-*
lium par. 1. lit. D. nu. 213. 278.
 278. vbi asserit, quod schola-
 ris non contrahit domici-
 lium in loco studij etiã per
 mille annos, quãdo certum
 est quod eo loci commora-
 tur causa studendi, quam
 quam aliã lapsò decennio
 p̄sumptio est, quod etiam
 scholaris habitat animo cõ-
 trahendi domicilium, & ita
 illud acquirere dicitur.

His non obstantibus exi-
 stimo in specie dicti nostri
 capituli § 3. non requiri ani-
 mum permanendi, quia de
 domicilio non loquitur, sed
 de habitatione, & est con-

suetudo, seu privilegium civitatis, & ita vidi sapius intellectum, & interpretatum hoc caput.

- 61 Sed è cōverso sūge, quod forensis Barcinonam cū sua familia venit, atque eo maiorem fortunarum suarum partem transtulit, mansitque animo permanendi, & domiciliū constituendi, nūquid ante lapsum anni efficitur civis Barcinonæ, & iuribus, ac privilegijs civiū Barcinonæ potitur: cenfeo quod sic, non vigore dicti nostri capituli 53, sed iuris communis ratione: nam dicit de iure cōmuni incolatus, seu domiciliū tempore decennij acquiratur, 62 *leg. 2. c. de incol. lib. 10.* tamen etiam incontinenti acquiratur quando quis re, & facto animum manendi declarat, putà si domiciliū ibi loci elegerit, ac maiorem partē fortunarū suarum eo trāstulerit, & in eo loco quis domiciliū quis habere dicitur, ubi latem rerumque, ac fortunarum suarum summā constituit, vndè rursus non

fit dīcessurus si nihil auocet, 63 & vndè cum recedit, peregrinari videtur, *leg. cives, C. de incol. lib. 10. gloss. in leg. fin. in verba Inter absentes, C. de prescrip. long. tempor. ita dilucide explicat, & declarat* And. ex Gail. *pract. obser. lib. 2. obser. 35. num. 7.* decennium autem requiritur ad domiciliū, vt ex cursu huius temporis ex sola habitatione sine alio signo, seu coniectura, & sine expressa animi declaratione animus cōstituendi domiciliū p̄sumatur. 64
[* Notat Oliver. Beltramin. ad Alex. Ludouic. *decis. 279. num. 26.* *] At si cum habitatione concurrant alię coniecturę, minus tempus sufficit arbitrio Iudicis, imò si constat de animo p̄dicto statim acquirunt domiciliū, ita cōfirmatur p̄ter Andream Gailiam citatum, ex traditis latè ab Alphonso Narbona *ad leges regias lib. 4. tit. 1. leg. 2. gloss. 2. num. 68. cum duobus sequent.* & à Prospero Farinac. *fragmentorum criminalium par. 1. tit. D. num. 204. cum trib. seqq.*

qui alios quā plurimos DD. de more citant,

65 Suboritur aliud dubium in casu nostræ consuetudinis dict. cap. 53. si forensis habitat extra muros Barcinonæ, in territorio tamen ipsius Ciuitatis, an pariter efficiatur ciuis: & dic similiter effici ciuem, quod probat text. in leg. pupillus 2. g. Si incola, ff. de verbor. signif. ibi: Nec tantum hi qui in oppido morantur, incolæ sunt, sed etiā qui alicuius oppidi finibus ita agrum habent, ut in eum se quasi in aliquam sedem recipiant, text. in leg. lex Cornelia 5. §. domum, ff. de iniur. ibi: Quid si quis in villa habitet, vel in hortis? idem erit probandum, text. in cap. fundamē. 1a, §. fin. de election. lib. 6. ibi: Qui in ipsa eiusve territorio, Bart. in leg. 1. ff. ad municipal. & in l. non dubito, ff. de capi. & post lin. reuer. Felin. in cap. Rodolphus num. 6. de rescrip. Boer. quæst. 3. num. 26. & 29. Menoch. de arbitrar. lib. 1. quæst. 99. nu. 22. & casu 155. num. 8. & cons. 75. num. 97. & cons. 80. num. 18. Gironda de

privile. nu. 54. efusè, Alphons. Narbona ad leg. reg. lib. 4. tit. 1. leg. 20. gloss. 2. nu. 86. & 87. cum seqq. vsque ad num. 107. ubi conitarijs argumētis satisfacit, & num. 97. hanc sententiam verissimam esse cōcludit, Rebuff. tom. 3. ad leg. Gallic. in tractat. de domicilio eligendo quæst. 8. num. 38. Sic 66 communi scribentium ore traditur Ciuitatis, vel vrbis appellatione comitatus, & districtus contineri, Bart. in leg. 1. §. cum urbem num. 2. ff. de offic. præfec. urb. Additio ad eundem Bart. in leg. qui ex vico num. 30. ff. ad municipal. Narbona ubi supra num. 87. Steph. Gratian. decis. 154. num. 4. ubi etiam, quod non 67 dicitur abesse à Ciuitate, qui est in comitatu, seu districtu. Est autem territorium 68 Vniuersitas agrorum intra fines cuiusq; Ciuitatis, quod ab eo dictum quidam aiūt, quod magistratus eius loci inter eos fines terrendi ius habent, ita definit Pomponius in dict. l. pupillus, §. territorium de verb. sign.

Ciues facit, etiam origo, 69

quia in qua vrbe quis natus est, eius originarius ciuis est leg. cines. C. de incol. & ubi quis domicil. lib. 10. ibi: Ciues origo, manumissio, allectio, vel adoptio: incolas verd domicilium facit, leg. filios, C. de mancip. & orig. eod. lib. 10. Iosephus Mascard. de probation. tom. 3. conclus. 1141. num. 1.

vbi per totam conclusionē multis hanc ciuilitatem de-

70 clarat. [§] * An origo patris pariat domicilium originis filio, Diana resol. moral. p. 4.

71 tract. 4. resol. 148. vbi resoluit an dicatur Episcopus originis, is cuius Diocesis natus est pater Clerici ordinandi.

72 Vt quis dicatur originarius non requiritur, vt sit natus in loco, sed sufficit,

80 quod parentes domicilium vbi contraxerint. Mar. Anton. Macerat. varian. resol. lib. 1. resol. vltim. cas. 3. vers.

Et facit, de hoc vrbe Mascard.

dist. conclus. 114. num. 306.

73 Sed hic ciuis non gaudet statutis, & priuilegijs illius

74 Ciuitatis, nisi eo habeat do-

micilium, & ibidem onera

realia, ac personalia soluat,

vt ex communi B.D. sentētia concludit idem Mascard.

vbi supra num. 22. conducit

Gratian. dist. discip. forens. 709. num. 26. & 27. vbi pro-

bat, quod qui ex priuilegio ciuis est, non gaudet priuilegijs ciuium, nisi in loco

habitet, & onera loci sustineat, Andr. Gail pract. obser.

lib. 2. obser. 36. num. 7. & seqq.

vbi ait, quod ciuis originarius deserens ciuitatem, desinit esse ciuis, & priuilegia,

& iura Ciuitatis amittit, nec ciuis dici potest, qui ciuim onera non sustinet, Afflict.

decis. 384. Nec talis origi-

narius conueniri potest in loco originis, nisi ibi repe-

riatur: sicut nec in loco contractus potest quis conue-

ni, nisi ibi reperiat, quam in loco domicilij quis

forum sortitur, siue præsens, siue absens sit, Gail vbi

supra num. 17. 12. & 14. Mascard. qui supra num. 22.

75 [§] * Scio in domo De-

putationis Generalis Catha-

lobæ votum Deatorum, quo

quo interpretando cap. 32. incipiens, *Item, com la insa culacio*, Gener. Curiar. anni 1533. consuluerunt ciuem originarium vnus Ciuitatis si transtulerit domicilio in aliam Ciuitatem, posse in faculari per eam Ciuitatem suæ originis ex qua trāstulit domicilium, licet onera eius non sustineat. Et capitulum illud contrarium dicens, intelligendum esse de domicilio accidentali, non autem de domicilio originis: sed non fuerunt per plura re-
perta exemplaria, & adhuc istud videtur contra cap. 62.

Gener. Curiar. anni 1599.

76 Originarius mutato domicilio non potest cogi ad præstandum iuramentum fidelitatis ratione rerū quas possidet in loco originis cū sit istud personale, Rossental. *de feud. lib. 1. cap. 6. concla. 85. num. 9.* Surdus *conf. 172.*

77 *num. 5. lib. 2.* & propriè, subditi dicuntur ratione domicilij habitationis, non originis ex eodem Rossental. *ante num. 10.* Andræas Gail. *observ. 15. de pignorat. num. 7.*

Dicitur etiam aui, vel proaui, 78 sed non ultra, ex Iosepho Mascardo *de probat. con. clus. 1141. num. 8. & 9.* sed declarat *num. 10. & 12.* Et quid de domicilio habitationis, *num. 13. *]*

Et loquor de domicilio 80 strictè sumpto nomine domicilium triplex dicitur, scilicet Naturale, vel originis, quod ex ipsa natura naturaliter venit, & tam ex propria quàm parentis persona acquiritur, *dict. l. ciues, gloss. 1. ibidem.* Accidentale, quod ex assumptione comparatur, & domicilium habitationis vocatur, *leg. domicilium, ff. ad municipal. glos. ibidem verb. Incolas, leg. si in patria, C. de incol. lib. 10. leg. pupillus, §. incola, ff. de verb. signific. Commune, ut domicilium Imperij, vel Regni, quod habent qui sub Imperio, vel Regno vitam ducunt, Gail. *dict. observat. 36. nu. 2. & 3.* Farinac. *fracmentor. criminal. par. 1. littera D. num. 194.**

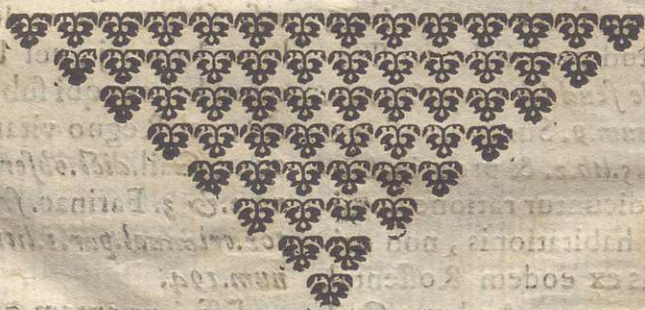
Efficitur autem quis originarius ciuis, etiam per baptis-

baptismū: quia in quo loco
 quis baptizatus est, eius quo
 que ciuis originarius est, nō
 solum quo ad spiritualia, sed
 etiam secundum veriorem
 opinionem quo ad tempo-
 ralia, iuxta illud Euange-
 lium Ioan. 3. nisi quis renatus
 fueris ex aqua, & Spiritu Sā-
 cto nō potest introire in Regnū
 Dei, & infra, oportet vos re-
 nasci denuo, cuius fit mentio
 in cap. debitum 4. & in cap.
 non ut apponeres 5. de baptis-
 mo, probant hanc sententiā

Lucas de Penna in dict. leg.
 ciues, Rebuff. de pacific. pos-
 sess. num. 17. Narbona dicta
 gloss. 2. num. 148. & sequentib.
 vbi nu. 149. & 150. reprobat
 opinionē Bart. tenentis con-
 trahi ciuilitatem tantū quo
 ad spiritualia, Stephan. Gra-
 tian. discip. forens. tom. 1. cap.
 75. num. 16. & 17. vbi id in-
 telligit cessate fraude, quod
 approbat Hierony. Gonzal.
 in regul. 8. Cancel. gloss. 3.
 m. n. 9. §. 1. num. 108. cum
 num. 113.

Gloria sit Deo, & nunc & in æternitatis diem.

**Sola manet virtus labuntur cætera quæque
 Diuitiæ, litteræ, fama, iuuenta, decus.**

INDEX R E R V M, ET DICTIONVM NOVITER A V C T V S.

A

Absentes à Ciuitate, an & quando sint vocandi ad Concilium, & quando eorum absentia nocet, pagina 161. num. 71.

Et quid in causis arduis, num. 72.

Absentiae qualitas impeditiua admissionis officiorum expenditur, pag. 373. num. 98.

Abesse non dicitur, qui abfuit relicta familia, filiis scilicet vxore ac famulis, pa. 345. num. 47.

Absens modico tempore, an dicatur abesse, p. 346. n. 48.

Abesse non dicitur qui est in comitatu, seu districtu, bu. 67.

Acri Ciuitas accepit leges mercantilis à Ciuitate Barcinonae, pag. 52. nu. 9.

Idem dicitur de Almericia, ibidem.

Idem de Alemania Regno, ibidem.

Actio personalis, an realis, vel hypothecaria competat creditori, quando pecunie depositae dominium sit translatum in depositarium, pag. 238. nu. 27. cum seq.

Actus quando dicantur facti ab Vniuersitate, pag. 253. num. 36.

Actus Vniuersitatis qui requirunt consensum maioris partis non validantur ratificatione.

INDEX.

cationes, pag. 256. num. 47.

Actus facti intus domos Concilii possunt probari per eosdem de Concilio, pag. 259. num. 59.

Actus mere voluntarii an requirant cōsensum omnium de Concilio, pag. 259. nu. 66.

Actus gestus per Vniuersitatem in qua sunt personæ habiles, & inhabiles, an valeat, pag. 262. nu. 73.

Actus Concilii nulli sunt si illud non fuit conuocatum auctoritate superioris, pagina 242. nu. 42.

Et an actus gesti ab excōmunicatis tenent, p. 310. n. 87.

Ad scriptus ad officii for-rem licet indebitè interim tamen lite pendente manutendendus, pag. 319. nu. 51.

Adrianus Imperator Hispaniam in Prouincias diuisit, pag. 61. nu. 24.

Aduentus ciues viator si ut talis cōtrahit, non sortitur forum, nec statutis loci contractus ligatur, pag. 67. nu. 17.

Administratores Platearū Officium in Ciuitate Barcinonæ, pag. 74. nu. 5.

Eius extractio fit per binū,

& electum fit per locum ipsius, pag. 75. nu. 7.

Administrator platearum an possit ingredi molendina Regia, & ab potatur in quibus à fixo B. G. C. pag. 78. nu. 22.

Administrator platearū de quibus cognoscat, p. 78. n. 23.

Potest creare sibi portarium, & vii quibuscunq; portariis, pag. 79. nu. 24.

Aduocari ordinarii domus Ciuitatis assistunt vna cū Cōsulib⁹ visitationi carceris absente Prorege, pag. 82. n. 41.

Aduocatorū Ciuitatis Barcinonæ, votum in causis Confratrarū an sit cōsultiuū, vel decisiuū, pag. 148. nu. 14.

Ædilis officium in Ciuitate Barcinonæ, pag. 74. nu. 5.

Fit eius extractio per terna, & electio est Excellentis. Locum. Gener. pag. 75. nu. 7.

Ædilis de quibus cognoscat, & de quibus priuatio, pag. 79. nu. 25.

Ædilis constitutio vnde cōcessum Ciuitati Barcinonæ, p. 80. num. 27.

Ædilis Barcin. est ad formā ædilis Ciuitatis Valentia, pag. 80. num. 27.

Ab eius

INDEX.

Ab eius sententiis quomodo recurritur, pag. 81. nu. 34.

Ædilis officium duorum, remissiuè, ibid.

Ædilis Barcinonæ tenetur stare sententiis latis contra personas alicuius Artis, fol. 153. num. 73.

Ægidii Canonici doctrina ponderatur, pag. 345. nu. 45.

Ægrotus si moriens dicat bona sua esse Petri, velleque Petrum sibi heredem esse iubendo tabellionem accerbiti, an testus dicatur decedere, pag. 174. num. 37.

Ædilis Ciuit. Barcin. an in concernentibus suum officium cognoscat aduersus Clericos, pag. 184. num. 20.

Ægyptiacarum domus est reclusio adulterarum, pagina 278. num. 36.

Ætatis requisitum ad officia Ciuitatis, an debeat concurrere de tempore adscriptionis ad sortem, an etiam de tempore extractionis, pagina 291. num. 7.

Ætas ad officia Ciuitatis quæ requiratur, ex privilegio Alphonsi Regis, p. 299. n. 43.

Quæ autem de iure com-

muni, num. 44.

Ægrotudinis impedimentum ad officia Ciuitatis declaratur, pag. 300. num. 48.

Et an actus gesti ab excōmunicatis teneant, p. 310. n. 87.

Ædilis officium an possint obtinere cōducto res iurium Ciuitatis, eorumque participes, pag. 314. num. 101.

Ædilis an subsit iurisdictioni Consulū, & an ab eius procedimentis recurritur ad illos, pag. 330. num. 33.

Affrica horruit Ciuit. Barcin. nomen, pag. 52. nu. 7. & 9.

Alberti Episcopi Gerundensis testimonium de Caroli Magni sanctitate, p. 33. n. 22.

Altare Carolo Magno in Sede Ciuitatis Gerundæ erectum, pag. 33. num. 22.

Altaribus culta Barcinonæ Christiana Religio de tempore Apostolorum, p. 31. nu. 14.

Alienigena qui biduo, aut triduo non permanendi animo stat non tenetur speciali noto ieiunii, aut alio peculiari præcepto illius loci transitus, dummodo cesserit scandalum, pag. 345. num. 44.

Alternatiua nõ gaudet Epis-

INDEX.

copus qui de tempore vacationis beneficii residet, non animo tamen manendi, pag. 347. num. 56.

Alternos dicitur Locumtenens Generalis Cathalonie, pag. 95. num. 7.

Alphonfi Regis litteræ pro immunitate coronagii diuersorum oppidorum, qui sunt Vici Ciuitatis Barcinon. pag. 219. num. 22.

Alphonfi Regis priuilegiū circa ordines quibus componi debuit concilium Ciuitatis Barcinonæ, pag. 256. nu. 26.

Alphonfi Regis pragmatica circa expulsionem inhonestarum mulierum, pa. 278. num. 36.

Alphonfi Regis priuilegium concessum Vniuersitati Barcinon. pag. 47. num. 37. & 38.

Antonius Augustinus notatur, pag. 4. num. 14.

Antiquitas Ciuitatis Barcin. pag. 6. nu. 1. & pag. 49. nu. 43.

Antiquitas temporis facit præsumere Concilium legitime congregatum, pag. 253. num. 35.

Anni ad officia Ciuitatis

requisiti an debeant esse completi adeò vt inceptus nō habeatur pro completo, p. 299. nu. 44. 45. & 46.

Antusa foemina Romana, postponit nomen paternum nomini mariti, pag. 60. nu. 20.

Animus permanendi necessarius est, vt domiciliū acquiratur, pag. ead. num. 51.

Animus cōtrahendi domiciliū præsumitur ex lapsu decennii, pag. ead. nu. 59.

Apostoli qui Hispaniā uenerint, & Barcinonem adierint, & ibi fidem Christi prædicauerint, pagina 30. num. 7. & 8.

Apostolorum tēpore Episcopus Barcin. institutus, pag. 32. num. 17.

Apostolica Sedes multas prærogatiuas concessit Vniuersitati Ciuitatis Tolosæ, pagina 47. nu. 37.

Appellatione ciuis an ueniat prociuis, pag. 207. n. 45.

Appellatio datur ad R. A. à sententia lata per Assessorē Ciuitatis in causis represaliarum, pag. 208. nu. 51.

Appellatione Ciuitatis, an solum ueniant ea quæ muro-

INDEX.

rum ambitu comprehenduntur, pag. 209. num. 52.

Appellatione hominū alicuius oppidi intelligitur Vniuersitas, pag. 259. nu. 61.

Appellationis quæ sit natura, & an valeat de maiori ad minorem, pag. 318. num. 2.

Appellatio non datur à Consulibus Ciuitatis in his quæ tangunt infaculationes, & recognitiones burfarum, prout nec à iudicio habilitatorum, tam in domo Ciuitatis, quam Deputationis, pag. 330. n. 37.

Et an à prouisionibus Visitationis domus ciuitatis, ibidem.

Appellatio non datur à iudicio proborum hominū ciuitatis Barcin. pag. 94. nu. 2.

Appellatio an & quādo, & ad quem effectum detur ab statutis, pag. 113. num. 33.

Aqueductuum ad hortos antiquos Barcinonæ deriuantium vestigia, pag. 9. nu. 4.

Aqualatæ villa est Vicus Barcin. & exempta à iure coronagii, pag. 210. nu. 23.

Arriana sectæ nonnulli ex Gothis Regibus infecti, pag. 32. num. 18.

Arrii perfido errore purgata Hispania, pag. 32. nu. 19.

Aragonix Regnum, & Cathalonix Principatus sanctum Inquisitionis Tribunal primo in Hispania exceperunt, pag. 33. num. 24.

Archiepiscopus pallio veſti non potest extra suam Præuinciam, pag. 44. nu. 24.

Archiepiscopi Tarraconæ uotū circa præcedentiæ quæſtionem inter Consulem Barcin. & Consulem Ilerdæ, pag. 46. num. 30.

Aragonum Reges Barcin. Regiam sedem, & Palatium habuere, pag. 51. nu. 3.

Aragonix Regni unio cum Regno Castellæ, pag. 51. n. 4. & pag. 24. nu. 23.

Aragonum Reges utuntur insignibus Ciuitatis Barcin. ex conuentione, pagina 53. num. 10.

Aragonēſes auxilium ferre denegarūt Regi Petro 3. in bello contra francigenas ex quo priuilegia ipsorum commiserat, pag. 54. nu. 13.

Aragonum Rex expugnauit Ciuitatem Maioricarum, pag. 54. sub num. 13.

INDEX.

Aragonensis repertus Barcinonæ non potest ibi conueniri nisi ratione contractus rei, vel domicilii forum sortiatur, pag. 64. nu. 4.

Archui Ciuitatis officiales in suis causis tenentur subire iudicium Clauarii dictæ Ciuitatis, pag. 77. num. 17.

Artifices non possunt suas artes exercere nisi fuerint examinati, pag. 125. nu. 3.

Artis seu officii ratione potest Clericus corâ iudice laico conueniri pag. 149. nu. 19.

Aragonum Regina instituit, & dotauit Monasterium de Petris Albis, pag. 275. nu.

Asturiarû mons tēpore Claudi generalis Hispaniæ fuit receptaculum Christianorum pag. 60. num. 16.

Assessor Ordinarius Ciuitatis Barcinonæ est Prior Curie Vicariæ, & Baiuliæ Barcinonæ, pag. 82. num. 37.

Assessor potestatis an possit esse non Doctor licet aliâ idoneus, & eminentis scientiæ ubi perstatutum requiritur quod sit Doctor, pa. 156. nu. 43. versiculo si statutum.

Assessor Ciuitatis Barcinonæ in causis reprefalariû, & alijs commissis an teneatur verbum facere in Cōsistorio Cōsiliariorum Barcinonæ, pag. 206. num. 41.

Assessoris, & aduocati Fiscalis extractio ad uisitationē Consulium, & aliorum officium Ciuitatis Barcinonæ, pag. 280. num. 48.

Assessoris votum in uisitatione an sit decisuum, vel consultiuum, p. 280. num. 44.

Assessor uisitationis Ciuitatis debet exercuisse per octo annos patrocinium causarum in R. A. sed Aduocatus Fiscalis per quinquennium, pag. 314. num. 102.

Sufficit quod sint incæpti, quantumuis non completi, pag. 315. num. 102. in fine.

Assessoribus datur salariû pro laboribus quos sustinēt in ferendis sententijs, p. 328. num. 28.

Araulphus Gothorum Rex primus, Christianus fuit Barcinonæ obiit, & sepultus est, pag. 220. num. 14.

Fuit primus ex Gothis regibus qui Cathaloniam intrauit,

uit,

INDEX.

uir, pag. 39. num. 5. & p. 22. num. 14.

Regiam sedem vna cum placida vxore Barcinonæ habuit ibid, & pag. 39. num. 5. & pag. 50. num. 1.

Et eam caput Cathalonix constituit, pag. 40. num. 6.

Atrauphi sepulchū in vico qui hodie dicitur paradyfus. ibid.

Athalaricus Rex Gothorū sedem regiam Barcinonæ habuit, pag. 51. num. 2.

Austriacæ familiæ encomia referuntur, pag. 25. num. 25.

Audiētia Regis anno 1634. cum Magistratibus à Ciuitate Barcinonæ ad Ciuitatē Gerundæ.

Augustus Cæsar Coloniam Romanam fecit Barcinonem, pag. 57. num. 1. & pag. 21. nu. 11.

Auditor R. Romanæ est recipiendus sine examine, si est D. Valde excellens, pag. 156. sub num. 43. vers. Doctor.

B Arcinonæ vrbis conditor quis fuerit est con-

trouersum, pag. 2. num. 1. cum seq.

An fuerit Hercules lybicus, pag. 2. num. 4. & 16.

An fuerit Amiclar Barcino, pag. 3. num. 5. & 17.

Barcino à tugurijs piscatorum originem, capit. pag. 3. num. 6.

Eam Hercules construxit, & Amiclar auxit, p. 3. num. 7.

Barcinonæ conditorem refert lapis antiquus in platea domus Ciuitatis affixus, p. 3. num. 8.

Sed ab eo cauendum admonet D. Antonius Augustinus, pag. 4. n. 14.

Barcinonæ, antiquitas secundum diuersas traditiones, p. 6. à num. 1.

Barcinona diuersis nominibus vocata est, pag. 8. nu. 6.

Barcinona vnde dicta sit secundum diuersas sententias, p. ead. num. 7.

Barchinona, & Batknona vnde nomen sumpsit, pag. ead. num. 8.

Barcino quare sic appellata sit, pag. ead. num. 9.

Barcilo quare ita vocetur, pag. 8. n. 10.

Bar-

INDEX.

- Barcinonæ situs describitur, pag. 12. num. 1. cum seq.
- Barcinona sita est supra montem nomine Taber in cuius vertice insidebant horti olim mirifici, pag. 12. num. 1.
- Barcinonæ vrbs adhæret promontorio nomine vulgari *Monjuich* vbi specula nauium, & quale illud sit, pag. 13. nu. 6.
- In eius summo hodie est cõstructum propugnaculum, p. 15. n. 14.
- Barcino describitur, pag. 16. n. 19.
- Barcinonæ cloacæ publicæ pag. ead. num. 20. cum seq.
- Barcinonæ viæ publicæ, quot, & quales, & a quo dispositæ, pag. 17. num. 24. & 25.
- Barcinonæ vicini quot fuerint, pag. 17. num. 25.
- Balagariæ Ciuitas ab Hercule condita, pag. 19. nu. 2.
- Barcinonæ Ciuitas primum fuit ditionis Græcorum, pag. 19. num. 1.
- Barcinona post Cartaginensium dominium fuit Romanorum, qui à tempore Scipionis Africani per plures annos tenuerunt Hispaniam, p. 21. num. 10.
- Barcinona post captam à Gothis Hispaniam fuit effecta Gothorum vsque tempus Roderici Regis eorum, pag. ead. n. 12.
- Barcino Regia sedes Atauphi hothorū Regis, p. 22. n. 14. & pag. 31. nu. 1.
- Barcinona euictis Gothis, & a tota ferè Hispania deiectis fuit tandem post longam obsidionē capta à Sarracenis, pag. 22. num. 15.
- Barcinonenses aliquoties se à iugo Maurorum fortiter vindicarunt, & iterum ceciderunt, pag. 22. num. 16.
- Barcinona vt se à Mauris tueretur, Imperio Regū Franciæ saluis suis priuilegijs se submisit, pag. ead. n. 17.
- Barcinonæ comitatus liber mansit ab omni recognitione, & subiectione Regis Franciæ, p. 23. num. 19.
- Barcinonenses dicuntur primitiæ Christianæ Religionis, pag. 31. num. 10.
- Barcinonenses plures in Cathalago Sanctorum, p. 34. num. 28. & 33.

INDEX.

Baronij Cardinalis traditio circa non aduentum S. Pauli in Hispaniam improbatu, pag. ead. n. 11.

Boschi Auctor. Cathalanus circa idem incontrarium obseruatur, pag. 3 1. num. 11.

Barcinona Imperantibus Diocletiano, & Maximiano fuit multorum Sanctoru sanguine consecrata, & signanter Eulalia, Felicis, & Cucupharis, p. ead. n. 15.

Barcinona cessit Mauris cu pacto quod sibi fides Christiana seruarietur, pag. 3 2. num. 20.

Barcinonenses temporibus Caroli Magni, Ludouici Pii, & Caroli Calui fuerunt Christianissimi, pag. eadem num. 21.

Barcinonensium Religio Christiana notissima, pa. 3 3. num. 23.

Bara primus Comes Barcinonæ, pag. 2 3. num. 18.

Bernardus, Comes secundus Barc. ibid.

Barcinonæ primus Episcopus quo tempore floruit, pag. 2 9. num. 1.

Barcino SS. Petri, & Pauli

adiu, & Sancti Iacobi prædicatione fuit honorata, pag. 3 0. num. 7. cum seq.

Barcino construxit Ecclesiam in loco loci ubi concionabatur S. Iacobus Apostolus, p. 3 1. n. 12. & 13.

Barcino Ciuitas aditu S. Francisci à Borgia eius Proregis gloriatur, p. 3 5. num. 3 2.

Barcino fidem Christianam semper conseruauit, p. 3 1. n. 14. & 20.

Barcino primicius Religionis Capuccinæ in Hispania habuit, p. 3 5. num. 34.

Barcino multorum Martyrum sanguine adpersa, pag. ead. n. 15. & 18.

Barcinone cessauit Christianorum prosequutio ex conuersione Constantini Imperatoris, pag. 3 2. n. 16.

Barcinonæ Episcopologia laudatur, p. 3 2. n. 17.

Barcinonæ conduntur ossa & corpora plurium Sanctorum, p. 3 4. num. 30.

Barcinona est caput Cathalonix testimonio omnium scriptorum licet non habeat Ius superioritatis in alias Ciuitates, pag. 3 8. num. 1.

INDEX.

Fuit etiã tempore Romanorum ante Gothorum Regnum, pag. 40. n. 7.

Metropolis Cathalonix, p. 39. num. 4.

Barcinona est titulus Cathalonix, & domini Cathalonix, ab ea titulũ acceperũt, pag. ead. num. 8. & p. 4. num. 18. & pag. 47. num. 34. & 36. & pag. 48. n. 40.

Barcino, & eius consules precedũt alijs Ciuitatibus, & earũ Iuratis in Cathalonia, sicut Cæsar Augusta, & eius Iurati in Regno Aragonũ, omnibus alijs Ciuitatibus, & earum Iuratis, pag. 46. n. 30.

Barcinone resident omnia tribunalia quæ per totam Cathaloniam exercent Iurisdictionem, pag. 48. num. 40.

Barcinone fuit erectum S. Inquisitionis Tribunal de tempore S. Raymundi, p. 33. n. 24.

Barcinona testimonio plurimum Regum excellit alijs omnibus Ciuitatibus Cathalonix, pag. 49. num. 43.

Est antiquior, & nobilior, testimonio scriptorum; pag. ead. n. 44.

Et vna ex vrbibus in vniuersa Europa mayora, & splẽdidiora ædificia habens, pag. ead. num. 45.

Barcinona fuit prior Ciuitas in Hispania quæ se à Mauris liberauit, & Barcinonenses in terris Comitũ Barcinonayorẽ gloriam quæsiuerunt quam alijs quicumque populi, pag. ead. num. 46.

Barcinona nomen fuit horribile exteris nationibus; p. 52. n. 7.

Barcina Ciuitas de tempore Comitum fuit vrbis comitalis, pag. 51. num. 2.

Eamque Reges Aragonum inhabitauerunt, & vbi eorum palatium, ibid. num. 3. & 5.

Barcinonæ Proreges Cathalonix resident, pag. ead. n. 5.

Barcinonæ ciuitatis insignibus vtuntur Reges Aragonum, p. 52. num. 10.

Barcinonæ laudes ex diuersis auctoribus, pag. 52. num. 9. cum seq.

Barcinonensium prælia, & victoriæ gloriosissima, p. 53. num. 1.

Barcino effecta fuit colonia

nia

INDEX.

nia Romana priuilegio Iulij seu Augusti Caesaris Imperatoris Romani ideoque dicta Colonia Iulia Augusta, pag. 21. num. 11. & pag. 40. num. 7. pa. 56. num. 1. & pag. 60. n. 18. & pag. 247. nu. 2.

Et constat ex lapidibus antiquissimis eiusdem vrbs, pag. 57. n. 2.

Barcino fauentia nuncupata, pag. ead. n. 2.

Barcino potiebatur iure Italico sic quæ à vectigalibus Romæ soluendis immunis erat, pag. 59. n. 13.

Barcinoenses probantur nobiles tam tempore Romanorum quam nostro, pag. 59. num. 14.

Barcino fuit conuentus iuridicus, & Cancellaria Romana, pag. 61. num. 23.

Fuitque vnus ex Conuentibus iuridicis Romæ, qui omnes erant Coloniae, p. ead. num. 26.

Barcino est communis patria respectu omnium Cathalanorum in ea reperorum itaut quilibet eorum possit in ea conueniri, pag. 64. num.

4.

Sed non est patria communis inter extraneos seu qui nõ sunt ex Prouincia cathalonie, p. ead. n. 5.

Nec priuilegio communis patrie gaudet nisi quando tam actor quam reus persona liter in ea reperiantur, p. 65. num. 6.

Baiuli Vici requisitio ad Vicarium Barcinonæ circa citationem reperis ciuis Barcinonæ, p. 338. n. 14.

Baiulus Bar. de quibus cognoscat priuatiue ad Vicarium ex decif. R. Aud. p. 75. n. 9. 17.

Baiuli Bar. creatio fit per terram extractam per ciuitatem ipsam, & electio est locutentis Generalis, p. 74. n. 5. & 7.

Est antiquior magistratus quam Vicarius, p. 75. nu. 10.

Iurat in manu Consiliariorum, p. 81. num. 36.

Interuenit, & votat in creatione Prioris seu Assessoris dinarij, p. 37. n. 37.

Baiulus Ger. cathalonie dicitur Procurator caesaris, & non habet superiorem in cathaloniam.

Habet totam cathaloniam pro territorio.

INDEX.

Baiuli generalis Iurisdictione in quibus casibus pertinet.

Barcinonæ priuilegium circa declarationem voluntatis morientium, pag. 161. num. 1. cum seq.

Barcinonenses à tempore Regum Franciæ suis semper vixerunt legibus, pa. 216. num. 10.

Barcinonæ Ciuitas ex plurimis probatur libera à Regijs oneribus quibus aliæ Vniuersitates sunt obnoxix, pa. 218. num. 19.

Immunis est à iuribus Coronagij, & maritagij, pag. ead. num. 20.

Et ab onere hospitandi milites, pag. 220. n. 24.

Et à seruitute in sequendo sonum emissuum, pagina ead. num. 23.

Et ab onera vehendi ligna ad nauale Regium pro cōstructione Regiarum triremium, pa. 221. num. 28.

Aliæ vero Vniuersitates quæ priuilegium non habent hoc onus sustinent.

Et ad id compelleuntur via executiua per Commissarios,

& officiales Capitaniæ Generalis, ibidem.

Barcinonæ priuilegia ordinationes, & consuetudines cēsentur, exceptæ dispositionibus generalibus Curiarum, & D.N. Regis, pag. 207. num. 7.

Barcinonæ antiqua immunitas à Quinto suarum impositiarum D. Regi soluendo, pa. 222. n. 30.

Barcinonenses potius ad voluntaria seruitia concitare quam impositis vectigalibus premere sui Reges voluerunt pa. 223. num. 33.

Barcinonenses an sint immunes à Iure Marchæ, pag. 225. num. 45.

Barcinonæ Ciues qui dicantur, pag. 336. num. 17. cum seq.

Barcinonæ priuilegijs quæ Oppida gaudeant, pag. 207. n. 43. & pa. 342. n. 32. & p. 215. num. 23.

Barones dicuntur habere tot domicia quot terras habent, pa. 337. n. 5.

Possunt petere rationes à suis subditis, p. 88. num. 71.

Baroniæ Ciuitatis Barcinonæ, p. 90. num. 80.

Baptismus Ciuem afficit nō

INDEX.

- solum quo ad spiritualia, sed etiam quo ad temporalia, pag. 351. n. 81.
- Belli tempore vnus ex Cōsulibus *Barcin.* est dux exercitus gentis bellicæ, pa. 44. n. 25.
- Belli, & Pestis onera an teneantur sustinere *Iurisperiti*, & *Medici*, p. 221. n. 27.
- Beneficium Ecclesiasticum debet esse perpetuum, pag. 308. num. 77.
- Beneficii in fundatione si apponatur decretum irritans nō potest *Episcopus* tollere, nec alterare cōditiones per fundatorem adiectas, pag. 128. num. 14.
- Beneficio an quis inauditus ob non residentiam priuari valeat, p. 313. n. 19.
- Berengarius Comes Barc.* abrogauit leges Gothicas, licet non omnes, & edidit vsar. *Barcin.* pa. 216. n. 9.
- Barcinonæ* leges vsatici diuini sunt, pa. 40. n. 9.
- Barcinonæ* insignia loco *Cathalonix* insignium desento solens, p. 41. n. 13.
- Bouis caput seu *Barc.* integer fuit insigne *Chartaginensium* secundum vnā traditionem, pa. 5. n. 18.
- Et eius significatio, p. ead. num. 79.
- Bona compforum seu mensuriorum in *Cathalonix* sunt creditoribus suis tacite obligata, p. 238. n. 28.
- Bona singulorum an capi possint propter bonum publicum, p. 215. num. 42.
- Bisulduni Comes* habebat multa iura regalia, pagina 41. num. 14.
- Declaratio *Baiulix Gen.* circa hoc ponderatur, ibid. nu. 15.
- Barcinonæ Comes* successit *Comiti Bisulduni*, pag. 42. nu. 17.
- Barcino* plures solet constituere syndicos in *Curijs* generalibus, pa. 45. nu. 27.
- Et isti primo loco incuris sedent, & loquuntur, pag. 45. num. 28.
- Barcinonæ Syndicus* præcedit *Regno Valentix*, pa. 46. nu. 31.
- Barcinonæ Syndici* qui mittuntur ad *Curiam* suæ Maiestatis, nomine *Ambasciatorū* gaudere volunt, pag. 46. nu. 32.
- Et an possint mitti sine licentia *Principis*, ibid.

I N D E X.

Brachiorum processus qui
sunt in curijs generalibus ubi
reconduntur, pa. 47. nu. 34.

Barcinonæ domus scriba
maior est Notarius Proces-
sus Brachii Regalis in Curijs
generalibus, p. 47. n. 35.

Barcinonæ sit visitatio Re-
giorum officialium totius Ca-
thalonix, qui tenentur tabula
non purgare, ibid. n. 36.

Barcinonæ florida Vniuer-
sitas, eiusque privilegia, p. ead.
n. 37. cum seq.

Barcinonæ Civitas domina
est dicti Gymnasij sumptus, &
stipendia soluit, & statuta con-
dit, & in ea iurisdictione exer-
cet, p. 48. n. 38.

Barcinonæ Comes habet præ-
bendam canonicalem in Eccle-
sia, sedis Barcinonæ, pagi. 49.
num. 43.

C

Capitanix Generalis per
suos Commissarios, &
officiales spectet compellere
Vniuersitates ad veheda ligna
pro constructione seu fabri-
ca Regis Naualis, p. 221. n. 28.

In quo id consistat, & quo-
modo procedatur, ibid.

Francisci Calcis auctoris
Cathalani opinio circa funda-
torem Barcinonæ conuincitur,
pa. 5. nu. 16.

Floriani de campo traditio
circa idem probatur, pag. 5.
num. 17.

Capucinæ Religionis pri-
mordia apud Barcinonam, p.
35. nu. 34.

Cathalonia quatuor diuer-
sis nominibus donata fuit, vt
& ipsius populus, pa. 9. nu. 13.

Cathalonia quare sic dicta
fuit secundum diuersas opi-
niones, ibid. nu. 14. cum seq.

Cathalonia quare sic appel-
lata fuit, pa. 10. n. 18.

Cathalonix nomen vnde de-
ductum fuit ibid. n. 19.

Cloacarum vsus Barcinonæ
mundus, & saluber, p. 16. nu.
20.

Cloacarum operis Barcino-
næ quis fuerit auctor, pag. 17.
nu. 21.

Cloacarum Barcinonæ opus
a quo tempore sit, ibid. n. 22.

Cloacæ Barcinonæ cuius
expensis purgandæ sint, & de
earum qualitate, pag. 17. n. 23.

INDEX.

Carolus Magnus vt Sanctus colitur, & in Sede Gerunden. altare sibi sacrum habet, p. 33. nu. 22.

Carceres Barcinonæ sunt reliquæ Romanorum, vbi capta entit Sancta Eulalia, pag. 60. nu. 21.

Clauarius Barcinonæ de quibus cognoscat, & quomodo procedat, pag. 75. nu. 11. Est etiam iudex omnium officialium Ciuitatis pro suis excessibus, & delictis, & quomodo contra eos procedat, pag. 76. num. 13. & ipsi à sententia illius ad quos possint recurrere vel non, pag. 77. nu. 15.

Clausula irritantis quæ sit vis & effectus, pag. 128. nu. 31.

Clausula, *Quatenus sit in usu in confirmatione statuti vel priuilegij apposita, an sit probandus vsus, & possessio*, pa. 131. n. 20.

Clausula, *Confirmamus, & quatenus opus sit de nouo concedimus*, in dubio intelligitur posita de stilo notariorum, & nõ mutat naturam confirmationis, pag. 133. nu. 24.

Causæ Collegiorum, & Officiorum Barcinonæ si de facto

ad Regiam Audientiam euocantur, eidem Ciuitati sine salario restitui debent ex sententia Regij Visitatoris, & de eius praxi, pa. 145. num. 4.

Causis de criminalibus Collegiorum Confratriarum an cognoscat Ciuitas Barcinonæ, & quis, & quomodo, pa. 146. nu. 6. & p. 147. n. 9.

Causæ Collegiorum & Cõfratriarum Barcinonæ an in secunda instantia possint ad Regiam Audientiam euocari, p. 147. nu. 10. 11. 12.

Causæ Collegiorum, & Cõfratriarum ac Officiorum Barcinonæ, non obstantibus Ciuitatis priuilegijs, ad Regiam Audientiam, etiam in prima instantia euocantur, si agatur de interpretatione regionum priuilegiorum, vbi & de abusu huius motui, pag. 148. nu. 13. Et de huiusmodi causis v2 riaz quæstiones remissione, n. 14.

Captus an dicatur traditus manuleuæ, & relaxatus à carcere cum fideiussoribus, & cautione de se representando, p. 189. num. 36.

Cathalani quare dicti sunt Fran-

INDEX.

Franci, pag. 215. numer. 6.

Carolus Imperator festum del Tufon in Ecclesia Sedis Barcinonæ celebravit, pa. 16. num. 18.

Carolus Magnus Rex Fræciæ, & Imperator, & Ludouicus Pius eius filius auxilium, & protestationem dederunt vt se à Maurorum iugo libera rent, p. 22. n. 17.

Carolus Caluus successit Ludouico Pio eius patri in Regno, pag. 23. n. 18.

Nominauit quartum Comitem Barcinonæ Salamonem, ibid.

Causæ debitorum Ciuitatis an possint euocari ad Reg. A. p. 76. n. 14.

Clericus ratione artis, & officij potest coram Iudice laico conueniri, pa. 149. num. 19. Et delinquens in regio officio potest per Iudicem secularem puniri ciuilitè, & quomodo, pa. 150. n. 20.

Clerici in concernentibus politicam temporalem eundem cum laicis habent Rectorem Principem secularem cuius legibus gubernantur, pag.

187. numero 22.

Clerici tenentur seruare statuta secularia moderantia pretia rerum, & contrauenièdo mortaliter peccant, p. 187. num. 23.

Clerici quando tenentur seruare statuta secularia, obligantur ex vi rationis naturalis, & contrafaciendo puniuntur per suos Iudices Ecclesiasticos, neque poena ipsorum statutorum, pa. 187. n. 25.

Census decem morabatinorum quem naues Genuenses ex regio indulto Ciuitari Barcinonæ tribuebant, pag. 275. num. 24.

Censualis redemptio cui fieri debeat, p. 234. n. 13.

Christiana Fides apud Cathalanos maximo cultu, p. 29. n. 1. cum seq.

Christianorum persecutio Barcinonæ cessauit ex conuersione constantini Imperatoris, p. 32. num. 16.

Christianæ Religionis Barcinonensium testes sunt pluri mi Sancti ex ipsis, pagin. 34. num. 29.

Ciuitas Barcinonæ statuta con

INDEX.

condit, & iurisdictionem exercet super Vniuersitate sui Gymnasij, & magnos sumptus pro eius conseruatione, & augmento erogat, p. 48. n. 38.

Ciuitas Barcinonæ quando Mauri Hispaniam inuaserrunt, fuit ex vltimis quæ fuerunt deuicta, p. 49. num. 47.

Ciuitas Barcinonæ sortitur & creat quam plurimos officiales iurisdictionem habentes, & quos, pa. 74. nu. 5. Quomodo creat officiales iurisdictionem habentes, n. 7.

Ciuitas Barcinonæ sortitur, & eligit commentariensem carcerum communium totius Provinciae, sola extracti, & electi approbatione Proregi relicta, p. 82. n. 38. Creat Consules ultra mare, & quam iurisdictionem exercet in personis, & bonis nationis cuiuscunque, p. 83. n. 43.

Ciues Honorati Barcinonæ sunt veri milites, & veniunt appellatione personarum de genere militari, pag. 54. nu. 46.

Ciues Honorati à Rege creati non admittuntur ad creandum Ciues Honoratos

Barcinonæ, sed ad munera d. Ciuitatis, p. 85. nu. 54.

Ciuitas Barcinonæ à tempore immemoriali imposuit vectigalia sine regio assensu tam ciuibus quam exteris, pa. 88. num. 69.

Ciuitas Barcinonæ opera ad publicam vtilitatem construit in solo publico sine Regis licentia, p. 90. nu. 76.

Ciuitas Barcinonæ quarum Villarum, & Oppidorum fuerit domina, & abuerit territorium extra illa pro exercitio iurisdictionis, & quale, n. 80.

Ciuitates etiam Superiores recognoscentes possunt de iure communi statuere in concernentibus administrationem rerum Reipublicæ, p. 108. n. 14. & pag. 117. n. 45. Et an possit Ciuitas statuere ne cui liceat in territorio suo venari. ibid. num. 15.

Et quid respectu Clericorum, pag. 116. nu. 43. & 118. num. 51.

Ciuitates non agnoscentes Superiorem, vel agnoscentes, habentes tamen moerum, & mixtum Imperium, quæ statuta condere possint, pa. 109. num. 17.

Ciu.

I N D E X.

Ciuitates Superiorem agnoscences, licet iurisdictionem non habentes, quæ statuta cōficere possint, num. 18. Et quibus casibus hoc fallat, nu. 19.

Ciuitas Barcinonæ multo ampliorem facultatem statuēdi habet, quam aliæ similes Vniuersitates de iure communi habent, num. 22.

Ciuitas vnaqueque sibi ius Ciuile constituit, non Prætorium, pa. 170. num. 23.

Ciuitas Barcinonæ quando in suis statutis solita sit apponere poenam corporalem grauē, & an contra fabricantes falsam monetam, num. 34. & contra delinquentes in officio *de la cana*. n. 25.

Ciuitas etiā ex causa publicæ utilitatis à contractu suo recedens tenetur parti alteri ad damna passa, & lucra amissa, pag. 117. n. 47.

Ciuitas generaliter statuēdo neminē dicitur spoliare, & quando tamen hoc fallat, pa. 117. nu. 49.

Ciuitas non dicitur violare constitutiones liberi commercij in Cathalonia si ob publicam utilitatem statuatur merces

ante ipsorum venditionem subijci examini, & recognitioni, vel denunciari, pagin. 118. num. 50.

Ciuitas Barcinonæ circa represalias priuilegium, pa. 196. num. 1.

Ciuitas non suspendit executionem represaliarum nisi fiat inhibitiō specialis, pa. 198. nu. 7.

Ciuitas an & quando possit suspendere Ædilem, pa. 330. num. 33.

Et an possit exbursare vel extractos non admittere, ibid. num. 35.

Ciuitas Barcinonæ priuilegijs, quæ Oppida gaudeant, pa. 337. num. 9.

Ciuis an & quando amittat ciuilitatem, ibid. num. 7. & pa. 347. num. 35.

Ciuitates Barcinonæ seu eius Concilium Ordinarium diuersa obtinet priuilegia creādi, & reuocandi, vtiendi, & separandi Collegia, & Confratrias artificum, & fabrorum, atque statuēdi in ipsis, p. 126. num. 7.

Citatio prima debet esse personalis, p. 151. num. 26.

Quo.

I N D E X.

Quomodo debeat fieri cōtra Vniuersitatem, pag. 151. num. 25.

Ciuititer quando agitur, nō requiritur dolus ad condemnationem damnorum, nec causa iniusta excusat, pagin. 203. num. 30.

Ciuem esse, & esse prociuem an idem sit, & an prociuis sit verus ciuis, p. 207. n. 44.

Ciuis appellatione an veniat prociuis in his quæ sunt stricti iuris, pag. 207. num. 45. Et an in materia statutorum. ibid.

Ciuitas Barcinonæ an censēda sit libera à collectis propter publicam vrgentem necessitatem superuenientem post sua regia priuilegia impositis, pag. 223. num. 34. & 35. vbi Authoris sententia.

Ciuitas Barcinonæ potest imponere banna in suo territorio, p. 227. num. 48.

Ciuitas Barcinonæ, & eius ciues immunes sunt à solvendis decimis, & primitijs de certis fructibus, non tamē de omnibus, vbi regia decisio, nu. 49.

Citatio est fundamentum iudicij, & de iure naturali, ne-

que potest per Principem tolli, pag. 326. num. 21. & quid in Cathalonia vbi est procedendum per directum, & quid sit procedere per directum. nu. 220.

Citato si ommittatur, declaratur iudicium nollum cum expensarum condemnatione, n. 23.

Ciuitas Barcinonæ an possit condemnare ad priuationem officiorum suorum imperpetuum, p. 329. num. 32.

Ciuitas Barcinonæ quibus pœnis possit officiales suos condemnare, & de modo procedendi in casu graui, p. 330. num. 36.

Ciuilitatis Barcinonæ consuetudo an procedat tantum in forensibus Cathalanis qui non sunt de Ciuitate, sunt tamen de Cathalonia. num. 21, & sequentibus. Generaliter intelligenda est ex Iacobo Marquilles, p. 340. num. 25.

Ciuitati quando relictum censetur, pag. 249. n. 8.

Ciuis qui ex priuilegio est, est propriè, & verè ciuis, & gaudet statutis deferentibus successione, & alijs priuile-

INDEX.

gijs, pro vt gaudet originarius, pag. 341. num. 32. Et extenditur extantibus verbis quæ fictionem denotant, pag. 342. nu. 33.

Ciuitatis Barcinonæ consuetudo non loquitur nec intelligitur de domicilio sed de habitatione, p. 347. num. 160.

Ciuitatis Barcinonæ consuetudo an obtineat in personis quæ sequuntur forum alterius, pa. 338. num. 15. Quid in filio familias respectu patris num. 26.

Ciuitatis appellatione pluri comprehendantur, pa. 209. num. 52.

Ciuitatis vel vrbis appellatione comitatus, & districtus continetur, pag. 349. nu. 66.

Ciuis quibus modis efficiatur, pag. 336. n. 4.

Ciuis an quis esse possit duarum Ciuitatum, p. 337. n. 8.

Ciues facit etiam origo, p. 349. num. 69. Vt tamen gaudeant statutis, & priuilegijs illius Ciuitatis, debent ibi habere domicilium, & onera realia, & personalia soluere, pag. 350. num. 73.

Ciuis concurrens ad officia si duo domicilia habet, electo vno, non potest ad aliud redire, pag. 298. num. 37.

Clementia virtus regia, pag. 25. num. 24.

Clauarij Barcinonæ iurisdicio, pag. 76. num. 12.

Clauarius non procedit executiue si probabiliter de debito dubitetur, ibid. num. 12.

Eius precedentia, pag. 77. num. 18.

codicilli metu fieri possunt, pag. 174. num. 36.

Comes Barcinonæ tempore Vifredi Secundi mansit liber ab omni successione Regis Franciæ, pag. 23. n. 19. & quaren 20.

Comes Barcinonæ quomodo exemptus fuit à recognitione Regis Franciæ, pag. 23. num. 20.

Comitatus Barcinonæ vnicum Regno Aragonum, pag. 24. n. 21.

Comitis appellatione in Cathalonia intelligitur Comes Barcinonæ, p. 40. n. 10.

Comes Barcinone solus in Cathalonia non agnosci-

INDEX.

perio rem ceteri cum agnos-
cunt, pag. 41. num. 11. & de-
bet vocari Principis ceteri ve-
ro Potestates, num. 12.

Comes Bisuldini, & alij an-
tiqui Comites habebant mul-
ta iura regalia : solus tamen
Comes Barcinonæ habebat
ius condendi leges, pagin. 41.
num. 14.

Comes Barcinonæ quando
successit in Comitatu Bisuldi-
ni, pag. 42. num. 17.

Comes Berengarius qui
abrogauit leges Gothicas, &
edidit vsaticos, pag. 216. n. 9.

concessio aquarum à Ber-
nardo Comite Bisuldini facta
declarata fuit valida, pag. 41.
num. 15.

consuetudo antiqua cons-
cribendi annum in instrumen-
tis à Regno Regis Franciæ.
p. 42. nu. 16.

consuetudo siue præscrip-
tio non inducitur ex tolerãtia,
& permittit, p. 118. n. 49.

consules Barcinonæ incè-
dunt cum insignibus consula-
ribus per totam cathaloniam,
& per totum Regnum sui Re-
gis, pag. 43. nu. 21.

consules Barcinonæ habet

ius cooperiendi capita, & se-
dendi in scamnis coram Do-
mino Rege, pag. 44. num. 26.

Comitalis vrbs tempore Co-
mitum Barcinonæ fuit eorum
præfata ciuitas, & quod fue-
rit eorum Palatium, pag. 51.
num. 2.

Colonia Romana plus fuit
quam Ciuitas Municipalis vel
Latina aut populus cofædera-
tus, seu stipendiatus, quæ om-
nes ciuitates, & populi sub Co-
lonijs Romanis erant, p. 158.
num. 6.

confederati populi qui di-
cerentur, pag. 59. num. 11.

cloacæ publicæ Barcinonæ
sunt reliquiæ Romanorum, p.
81. num. 22.

Coloniæ Romanæ priuile-
gium paucis ciuitatibus, ijs-
que meritisimis concedeba-
tur, pag. 61. num. 26.

Colonia iulia Augusta Bar-
cino nominata quodam effe-
cta Colonia Romana fuit, pag.
21. num. 11.

consules maris, & iudex ap-
pellationum ipsorum in qui-
bus ius dicant, pa. 78. num. 20.

consul Pontis Barcinoæ de
quibus cognoscat, p. 71. n. 33.

I N D E X.

Consules Barcinonæ vna cū Vicario, & Baiulo eligūt Priorem, & Consilarios Cutiarum dictorum Vicarij, & Baiuli, p. 82. num. 37.

Commentariensis carcerum communium Prouinciæ præstat sacramentum, & homagiū in manu consulum Barcinonæ à qua etiam capit sui muneris possessionem, n. 38.

Communium carcerum iura taxat, & statuit Ciuitas Barcinonæ, n. 40.

Consules Barcinonæ cum suis Aduocatis qualibet hebdomada absente Prorege assistunt in visitatione carcerum communium, num. 41.

Consulatus Panormi non requirit personalem residentiā ex Regia decisione, p. 83. num. 44.

consules Barcinonæ vna cum eius ciuibus honoratis quot annis creant ciues qui honorati vocantur, & privilegio militari gaudent cum prole nata, & nalcitura, pag. 83. n. 45. Vna cum mercatoribus eiusdem creant mercatores, qui soli numera mercatorum in dicta Ciuitate gerunt, p. 84.

nu. 47. Vna cum Vicario eiusdem quot annis creant notarios publicos regiam auctoritatem habentes, num. 48.

Collectas potest imponere Vniuersitas inter homines de Vniuersitate sine regio priuilegio, & quomodo, pagin. 87. num. 63.

Circa eas variæ quæstiones, pag. 140. num. 47.

Collegia eorum qui eandem artem proficentur, vel idem exercent officium, de iure communi sunt permessa, pag. 124. num. 1.

Collegia regulariter sunt illicita, nisi quæ iura specialiter permittunt, pa. 125. n. 3.

Collegia, & confratriæ artificum, & fabrorum Barcinonæ non permittuntur sine auctoritate regia vel dictæ Ciuitatis, num. 4.

Congregare se plures siue sint in forma Collegij pro aliquo negotio, qua licentia indigeant, n. 6.

Collegia, & confratriæ artificum, & fabrorum an stante privilegio Ferdinandi anni 1506. possint per Regem creari, & possint in eis statuere, pag.

INDEX.

129. numer. 18. vers. primum.

Confirmatio in forma com-
muni quæ sit, & quid opere-
tur, pa. 133. n. 24.

Confratriam fabricorum seu
Collegium artificum per Re-
gem creatum an possit postea
Civitas Barcinonæ extingue-
re seu reuocare, pagina 134.
num. 30.

Collogium sui natura est
perpetuum, p. 135. n. 31.

Confratriæ causa pietatis, &
ad pios vsus factæ sunt à iure
permissæ, non tamen solent
admitti sine licentia Episcopi,
& quare, pag. 137. n. 35. En an
tutius sit obtinere quoque li-
centiam à regijs officialibus,
p. 138. n. 39.

Confratres piarum Confra-
triarum censentur voluntarij,
neque ex necessitate teneri
seruare placita Confratriæ,
num. 38.

An Confratriæ gaudeant
beneficio restitutionis, p. 140.
num. 48.

Confratriæ alicuius officij
vel artis an aliqua, & qualia
statuta possint inter ipsos Cō-
fratres facere, & an possint in-
ter eos imponere collectas,
num. 40.

Confratria vnus officij nō
potest exercere officium alte-
rius, pa. 154. num. 37.

Confratrum maior pars nō
potest obligare minorem in
personis, pro debitis Vniuersi-
tatis, ibidem. Non obligat mi-
norem pasciendo sicut statuē-
do, pag. 139. num. 43.

Confratres in vim pacti, nō
statuti possunt se ad quæcun-
que honesta obligare, ibidem.

An possint renuntiare Cō-
fratriæ, p. 139. nu. 45.

Condemnatio in damnis
quid importet, pag. 203. num.
29.

Conditione indebiti, vel si-
ne causa tenetur qui indebitū
ac cepit, licet bona fide cōsum-
pserit, p. 238. num. 26.

Condemnati ad privationē
officij in perpetuum non pos-
sunt ad illud vel aliud assumi,
p. 308. num. 78.

Cōstitutio Cathalonix pro
Civitate Barcinonæ ad cog-
noscendum de causis Collegio-
rum, & confratriarum, p. 146.
num. 5.

Consules Barcinonæ ex cō-
suetudine pro inurbanitatibus,
& leuibus delictis capi faciūt

con.

INDEX.

Confratres, & Proceres eorū per Vicarium Barcinonæ vel alium regiū officialē sine processu, p. 139. n. 4. 1. & p. 146. n. 7. Et qualiter suspendat, & priuent illos à suis officijs propter excessus, num. 8.

Confratres an possint committere iudicium Consulum Barcinonæ, & iurisdictionem Vicarij eiusdem Ciuitatis prorogare, p. 149. n. 15. Et an possint illud declinari prætextu alicuius militiæ suæ vel immunitatis, num. 18.

Constitutiones Cathalonix aliter de marchis disponunt quam iure communi constitutum est de represalijs, p. 101. num. 20.

Consuetudo tantum habet de potentia quantum de actu, nec protenditur de casu ad casum, nec de persona ad personam, nec de re ad rem, p. 204. num. 34.

Consuetudo est probanda in eadem specie, & eisdē qualitibus concurrentibus, nu. 35. Est actus practicus, nu. 36.

Comes Barcinonæ quare non fuit Rex appellatus, pag. 215. num. 7.

Constitutiones Cathalonix quo tempore cœperunt fieri, & quomodo, num. 9. Et prohibentes noua vectigalia an limitentur in casu vrgentis necessitatis publicæ defensionis Prouinciæ ab hostibus & belli defensiui, variæ decisiones, p. 226. num. 46.

Concilium Ciuitatis Barcinonæ nomine sapientis donatum, pag. 248. num. 9.

Conciliū generale alicuius Vniuersitatis quid sit, pa. 248. num. 11.

Concilia Vniuersitatum, quod, & quæ sint, & quid vnū quodque possint, pagina. 250. num. 23.

Concilium Vniuersitatis non potest vendere nec creari censualia sine decreto, & licentia Domini, pagina 250. num. 24.

Concilio Barcinonæ omnes olim per capita domorum cōgregabantur iussu Vicarij, & vbi & quomodo, num. 14. Et quando cōgregabantur in Cœnobio S. Catherinæ martyris, & vbi num. 16. Et quando & quomodo in Cœnobio S. Francisci, nu. 16. Et quo an-

INDEX.

no in proptijs ædibus cœpit
coueniri, ibid.

Concilium Ordinariū Bar-
cinonæ qualiter fiat ex Gene-
rali, pag. 250. num. 19.

Concilium Barcinonæ ex
quorum ordinum personis
olim componebatur vique ad
annum 1455. num. 25. Et po-
stea ab anno 1455, ex privile-
gio Alphonsi, pag. 251. num.
26. Et hodie quod hominibus
constat, & quorum ordinum,
& quorum præsentia sufficiat
ad habendum Concilium, nu.
29. Et quid de iure communi,
quidque in alijs Vniuersitati-
bus Cathalonix, n. 29.

Consules Barcinonæ an li-
beram habeant facultatē pro-
ponendi quæ velint tam in
magno quam in paruo Con-
cilio, & an aliquid in hoc pos-
sint Decuriones, & quis diri-
mat controuersiam, pag. 257.
num. 53.

Concilium centumvirale
Barcinonæ de quibus cognos-
cat & puniat, & quemadmo-
dum, num. 54. Nihil potest de
cernere contra regia privile-
gia: potest tamen illa ad vsum
suum interpretari prout vi-

lius est Reipublicæ, pag. 258.
num. 75. vbi decisio regia id
declarans.

Concilium vt sit legitime
congregatum, requiritur vt
omnes consilarij vocentur, li-
cet sufficiat quod intersint
duæ partes, Concilij in eodē,
pa. 160. nu. 63.

Consules Barcinonæ quibus
nominibus antiquitus voca-
bantur, pag. 368. nu. 1. Eorum
electio pro diuersis tempori-
bus à quo & quo die, & que-
madmodum facta fuerit, &
quot fuerint creati, pag. 269.
num. 5. Pro diuersis tempori-
bus ex quibus ordinibus ele-
cti, & creati fuerint, num. 6.
Ipsi & eorum Virgarij olim
quibus vestibus induebantur,
pag. 270. num. 7. Eorum ætas
necessaria, & quemadmodum
intelligatur, num. 8. Noui ante
iuramentum præcedunt vete-
ribus, & administrant, & an
hoc sic contra iuris dispositio-
nem, pag. 272. num. 12. Gau-
deat privilegio Magnarum,
quæque sit eorum præceden-
tia, nu. 13. Sedent capite coo-
perto coram domino Rege,
pag. 273. num. 14. Quomodo
ince-

INDEX.

incedant per totam Cathalo-
 niam ac ditionem domini Re-
 gis, pa. 274. num. 16. Vnus est
 Dux exercitus gentis totius
 Cathalonix, ibidem. Sunt Cō-
 siliarij Domini Regis & Pro-
 tectores regiarum præhemi-
 nentiarum, num. 17. Sunt ar-
 bitri grauiorum negociorum
 Principatus Cathalonix, vbi
 diuersa exemplaria, num. 21.
 In processionibus, & alijs a-
 ctis publicis gradum & locum
 assignant personis illustribus
 ex regia facultate, pag. 257. n.
 25. Durante consulatus anno
 conueniri nō possunt pro suis
 debitis & an hoc sit iuri com-
 muni conforme circa maiores
 Magistratus & quid pro deli-
 ctis in officio commissis, etiam
 durante Consulatu, & in ca-
 sibus regaliæ, pag. 276. nu. 28.
 Eorum cognitio de fraudibus
 & delictis officialium Ciuita-
 tatis priuatue ad Regiam Au-
 dientiam in 1. & 2. instantia, &
 quid quo ad clauatium, & eo-
 rundem cognitio de causis
 Confratriarum, & Collegio-
 rum, pag. 277. numer. 33. Eo-
 rum cognitio de mulieribus
 adulteris, & ad quem effe-

ctum, p. 278. numer. 28.

Eorum mandatum de ca-
 piendo pro inurbanitatibus, &
 iniurijs contra decorem Con-
 sularem, nu. 37. Eorum exer-
 citium iurisdictionis tempore
 pestis quod & quale sit, nume-
 ro. 38.

Consulatum & Administra-
 torum Ciuitatis qualibet info-
 lidum illi tenetur & quemad-
 modum ab alio reperat, pagi.
 282. num. 54. Et quid quando
 fuit eis diuisa administratio.
 vbi decisio num. 55. Et an isti
 habeant beneficium diuisio-
 nis & ordinis sicut cōtutores,
 num. 56. Et qualiter de negli-
 gentia, & an etiam de leui, &
 leuissima culpa, casu fortuito,
 vitioque naturali teneantur,
 ibidem.

Consulatum Barcinonæ ad
 obtinendum quæ sint requi-
 sita, pagin. 220. numer. 8. cum
 seq.

consilium inire cum exte-
 ris incomoda non parua pro-
 ducit, pag. 297. n. 34.

Constitutio vnica tit. de deu-
 tor s de Vniuersitatis, circa ter-
 minum octo dierum non est
 vsu recepta in Domo Ciuita-
 tis

INDEX.

ris Barcinonæ , & Generalis
Cathalonix, pag. 302. nu. 57.
Non procedit in debito mo-
dico, pag. 303. num. 60.

Consuetudo non admitten-
di ad officia Vniuersitatis de-
bitores eius, non comprehen-
dit reos conuentos qui defen-
dendo litigant cum Syndico
Vniuersitatis, vbi decisio nu-
mer. 62.

Condematus iudicio tabu-
læ si appellauerit, & postea trã
segerit, euadit pœnam consti-
tutionis, 3. tit. *de personas probi-
bidas regis officis*, pagi. 310. nu-
mer. 86.

Constitutio 3. titulo, *de per-
sonas prohibidas regis officis* in-
telligitur tantum loqui de sen-
tentijs in rem iudicatam tran-
sactis, ibid.

Conductores iurium Ciui-
tatis Barcinonæ à quibus offi-
cijs interim sint in habiles, &
qui officiales eiusdem Ciuita-
tis conducere dicta iura prohi-
beantur, p. 314. num. 101.

Consuetudo Regum fuit
concitare potius Barcinonen-
ses ad voluntaria seruitia quã
impositis vestigalibus illos
præmere, pag. 223. num. 33.

consuli Barcinonæ, & De-
putaci cathalonix an possint
sua officia continuant, vsque
ad aduentum successoris, pag.
282. num. 75.

Eorum licentia non durat
nisi durante officio, pag. 283.
num. 58.

Contumacia vnus ex arbi-
tris qui requisitus non inter-
sit annullat sententiam aliorũ,
pag. 264. num. 85.

Concilium centum Iurato-
rum an possint aliquem non
citatum, & auditum imperpe-
tuum priuare ab officijs, & be-
nefficijs Ciuitatis propter ex-
cessus, & delicta aduersus eam
commissa, delendo etiam illũ
à matricula sortis ad quam as-
criptus est, & declarando in-
habilem, pag. 223. num. 16. &
seqq. Quid de his procedimẽ-
tis sentiat Regia Audientia,
vbi decisiones, nu. 17. vbi quid
si priuato nulla competebar
defensio, num. 18.

Casu an à muneribus publi-
cis sint immunes, pagin. 301.
num. 52.

Curix Principum sunt pa-
trix communis, pagin. 66. nu-
mer. 12.

INDEX.

Cura veſtualium, & carniū ac ſuſtentionem ſingularium ſpectat ad Vniuerſitatem eiufque Rēctores, pagin. 107. numer. 10.

D

D Eſcriptio vr̄bis Barcinonenſis perpūlcr̄a, & excellens, pag. 16. nu. 19.

Decreta ambicioſa fieri non poſſunt per Conſules Barcinonæ in collegijs, & Conſratrijs pag. 153. num. 35. Et quæ dicantur ambicioſa, num. 36.

Decernere non poſſunt Conſules Barcinonæ vt vnum officium conficiat opera alterius officij, & ibi decifio, pag. 154. num. 37.

Debitum ſi non ſit liquidum, ſed agitur de iure prætenſo, neque fiſcus poteſt pro eo executive procedere, pag. 233. num. 17.

Depoſita facta in menſa nū maria Barcinonæ non ſunt propria & vera depoſita, ſed impropria & irregularia, & mutui naturam fortiuntur, pagin. 236. num. 21. Et an in aliqui-

bus ſeruent privilegia veti de poſiti, pag. 237. num. 23.

De depoſitis ad ſoltam plura, pag. 233. num. 10.

Depoſitæ pecuniæ in menſa quando in depoſitarium transfertur dominium, non datur creditori actio realis nec hypothecaria, ſed perſonalis, pag. 238. num. 27.

Decurionum concilij Barcinonenſis zelus circa ſua privilegia ab historicis relatus, p. 248. num. 10.

Decuriones quot eſſent olim de Concilio Barcinonæ pro diuerſitate temporis, & privilegiorum vſque hodie, p. 249. num. 18.

Decreta Concilij parui alicuius Vniuerſitatis reſcinduntur per Concilium magnum, p. 250. num. 23.

Decreta Concilij Vniuerſitatis vt ualeant maior pars intereſſentium Decurionum cōſentire debet, & an ad maiorem partem attendatur perſonarum dignitas, pag. 256. nu. 46. Et maiori parti ne ſtetur, non valet ſtatutum vel conſuetudo, pag. 257. num. 52.

Decurionum de exceſſibus

INDEX.

an possint cognoscere Consules Barcinonæ vel instare contra eos in Regia Curia, p. 257. num. 54.

Decuriones non separatim sed simul in loco assueto sua suffragia ferre debent, p. 261. num. 70.

Decretum Concilij an valeat si non appareat de propositione, pag. 263. num. 78.

Decurionatus est dignitas, & quæ sint Decurionum priuilegia ubi plura recensentur, num. 19.

Decuriones nisi expresse contradicant, quando aliquid damnosum, & illicitum in Concilio tractatur, tenentur & puniuntur, num. 80.

Decurionum electio an spectet ad Dominum, vel ad Vniuersitatem, pag. 247. num. 5.

Decurionum maior pars non potest renuntiare priuilegijs Vniuersitatis, pagin. 256. num. 48.

Decreta Concilij Vniuersitatis in fauorem aliquorum facta an reuocari possint, numer. 81.

Deputati à Concilio pro aliquo negotio an possint

alios in locum suum sustituerre. pag. 264. num. 83. Censentur deputati ipsi vel maior eorum pars, debent tamen omnes vocari, num. 84. Non possunt aliquid providere contra statuta Vniuersitatis, nisi in casu vt hic, ibid.

Decretum maioris partis Consulum proualeat, & quid in morè voluntarijs, pa. 282. num. 53.

Decrepiti an ad officia Ciuitatis admitti valeant, p. 300. num. 47.

Debitor Vniuersitatis ad eius officium extractus si re integra antequam inhabilis declaretur, soluit vel deponit, an admitti debeat ubi decisio, pag. 302. num. 58. Debitor debiti illiquidi an sit inhabilis ad officia Ciuitas Barcinonæ, p. 303. num. 61. Et talis debitor non dicitur esse in mora nec exequi valet, ibidem.

Debitor Ciuitatis si obtento per vxorem supersedimento in executione bonorum viri ipsius, extrahatur ad officium, suffocatur, num. 93.

Debitorum impedimentum ad munera Reipublicæ

I N D E X.

ex iure communi, remissiue,
pag. 304. num. 64.

Flausi Lucij Dextri comen-
datio, pag. 29. num. 2. & p. 30.
num. 4.

Denarij minuti non pos-
sunt fabricari in Cathalonia,
nisi in Sicca Barcinonæ, nec
potest quis cogi eos in magna
quantitate profolutione reci-
pere. pag. 86. num. 60.

Debita mercantilia non
gaudent priuilegio Guidati-
ci Barcinonæ, pagin. 185. nu-
mer. 14.

Deputati Cathalonix an pof-
sint continuare vsque ad suc-
cessorum aduentum, pa. 282.
nu. 57.

Differentia inter Colo-
nias Romanas, & Lati-
nas, pag. 58. num. 5.

Dispensare potest Ciuitas
super suis statutis, pagin. 179.
num. 53.

Discrimen inter domici-
lium, & habitationem, p. 298.
num. 36.

Differentia an sit inter ci-
uem, & prociuem, pag. 341.
num. 30.

Doctores an in casu ne-
cessitatis teneantur hos-

pitari milites, pagin. 224. nu-
mer, 27. & 40.

Doctor valde excellens ad
mittendus est ad Auditorem
sine examine, pag. 156. nu. 43.
vers. Doctor.

Domus patris vel soceri an
pro sit filio vel genero ad ob-
tinenda officia Ciuitas, &
quid de nepote respectu aui,
& de domo filij respectu pa-
tris, pag. 298. num. 36.

Doctorum Iurisperitorum
requisita ad obtinenda offi-
cia visitationis officialium Ci-
uitatis Barcinonæ, pagin. 314.
num. 102.

Domicilium quando con-
trahatur, pagina 344. nu-
mer. 38.

Domicilium vt constitua-
tur, necessarius est animus per-
manendi, pag. 346. num. 50.

Domicilium contrahendi
animus præsumitur ex lapsu
decenij, etiam in scholati, pag.
347. num. 59.

Domicilium licet decennio
acquiratur, tamen etiam in-
continenti acquiritur, quan-
do quis re, & facto. animum
manendi declarat, & quomo-
do, pag. 348. num. 62.

I N D E X.

Domicilij vera definitio, num 63.

Domicilium triplex est nē. pe Naturale, Accidentale, & Commune, & quod quodque fit, pag. 351. num. 80.

Domicilium vt contrahatur, quare requiratur decennium, & quando non sit necessarium, pagin. 348. numero 60.

Dominij iurisdictionis effectus est magistratus constitutio, pag. 74. num. 4.

Dominus potest impugnam electionem officialium ab Vniuersitate factam, si Vniuersitati sit damnosa, pa. 274. num. 6.

D Vbia officialium mensæ nummariaë Barcinonæ quemadmodum proponantur, & declarentur, pag. 235. numer. 16.

E

E Xtraneus Barcinonæ repertus & conuentus si ex alia iusta, & necessaria causa venit, habet ius reuocandi do-

num, si id allegat ante litem contestam, pag. 65. numer. 8. Non solum potest conueniri in Regia Audientia, sed etiam in Curijs Ordinariorum Barcinonæ, & coram Governatore Cathalonie Barcinonæ repetito, pag. 67. num. 18.

Examē tyronum alicuius artis vel officij, & de illo remissiuē, pag. 157. num. 44.

Extraneis cuiuscunque nationis sint extra Cathaloniam si per annum, & diē Barcinonæ larem fouerint, litteræ ciuilitatis certicatoriaë conceduntur in domo Ciuitatis Barcinonæ, pag. 340. num. 27.

E Cclesia Parochialis S. Iacobi Barcinonæ fuit constructa in loco vbi S. Iacobus Apostolu, concionabatur, pag. 31. num. 12. & in illa veneramur locum loci vbi idem Apostolus prædicabat, num. 13.

Exceptio incompetentiæ iurisdictionis est ordo & fundamentum iudicij, & non potest ad merita causæ reservari pag. 130. num. 24.

Exempta censetur persona

INDEX.

concedentis in banni concessione, pag. 227. num. 48.

Ecclesia S. Pauli de Campo constituta sub protectione Procerum Barcinonæ, p. 268. num. 2.

Electionis civium Barcinonæ ad officia eiusdem Civitatis quo tempore fiebant ad voces, & à quo tempore fiunt ad sortem, pag. 240. num. 1.

E piscopolis Sedes Barcinonæ à quo constructa sit, p. 15. num. 15.

Episcopali Sede Barcinonæ quæ Sanctorum corpora servantur, num. 16.

Episcopus primus Barcinonæ fuit Theodosius, qui obiit vndecimo anno post Christi Dominæ mortem secundum vnam traditionem, pag. 28. n. 1. & secundum aliam fuit Heterius creatus à S. Iacobo Apostolo anno 4. post Domini passionem, num. 2. & conciliantur istæ traditiones, num. 3.

Episcopi Barcinonæ successivè continuati leguntur temporibus Gothorum à primo Episcopo, pag. 32. num. 17.

Edicta principis secularis

reprobantia arma proditoria, & pacis publicæ perturbativa an ligent clericos, pagin. 187. num. 21.

Epistola regia super cooperatura consiliariorum Barcinonæ, pag. 273. num. 15.

Electio an possit reuocari ante acceptationem, pag. 264. num. 82.

Electio Decurionum an spectet ad Dominum, vel ad ad Vniuersitatem, pa. 247. numer. 5.

Edicta Operariorum Barcinonæ quomodo ligent, pag. 80. num. 30.

B. Eulalia Virgo, & Martyr Tutelaris Barcinonæ, pag. 34. num. 29.

Capta in carceribus Barcinonensibus, pag. 61. num. 22.

Episcopi licentia an indiguerint Confratriæ ad tractandum & deliberandum, pagin. 137. num. 36.

Examina Tyronum quando, & quomodo fieri debeant ad Confratriarum admissionem, pag. 154. num. 38.

Excommunicati si ad officia Civitatis extrahantur sunt

INDEX.

sunt in habiles, pag. 310. n. 88.

Expensæ quæ fiunt in rogationis publicis, ad quos spectet, pag. 275. num. 26.

Exempti ab oneribus an excusentur, belli vel pestis causa, pag. 221. nu. 27.

Executio causarum marchæ quo ad articulum contentionis an suspendat provisionem marchæ, pagin. 202. num. 26.

Extraneus Bar. repertus an & quomodo habeat ins reuocandi domum, pag. 65. num. 8.

Exemplar siue breuiatura preparationis ad testandum, non habet vim testamenti, pag. 175. num. 38.

Euocatio causæ super re-prefalijs an suspendat executionem à Ciuitate factam, pag. 193. num. 7.

Exequutores testamentarij an facta semel electione possint variare, pag. 264. numer. 82.

F

Familia Austriacæ encomia, pag. 25. num. 25.

Francisci Calça equitis Barceonæ opinio conuincitur, pag. 5. num. 16.

B. Franciscus à Borgia prorex fuit Barceonæ, pag. 34. num. 32.

Fauencia vnde sic cognominetur, pag. 9. num. 11.

Fauentia breui tempore nominata fuit, & an sic semper tempore Romanorum nominaretur, nu. 12.

Fabri Confratrias ad pias causas & vsus possunt sibi facere sine authoritate Ciuitatis Barceonæ cum licentia Episcopi, & quæ negotia tantum possint in eis tractare, p. 137. num. 36. Et quid si alia negotia conferant, pag. 138. num. 37. Et an vna ab altera impediatur, num. 39.

Fauorabile probatur ex principali ratione concedentium vel statuentium privilegium vel statutum, pag. 190. num. 43.

Franquissæ fuerunt appellatæ à Gallis immunitates Ciuitatis Barceonæ, pagin. 215. num. 5.

Franquissæ Ecclesiasticorum Barceonæ quid, pag. 78. nu. 19.

Fer.

INDEX.

Ferdinandus II. Comes
Barcinonæ et Rex Aragonum
nupsit Isabellæ reginæ Castel
læ, et inde vnita sunt regna, p.
24. num. 23.

Fabri exercentes officia vi
lia ad Consulatam Barcinonæ
non amittuntur, pagin. 277.
numero 32.

Famulus an sequatur Ciui-
tatem Domini, p. 339. nu. 18.

Factum non intelligitur,
quod non perdurat, pag. 333.
num. 43.

Festum del Tuson celebra-
uit Barcinonæ Carolus Empe-
rator, p. 16. nu. 18.

FIdem Christianam prima
Prouincia Gentilium,
quæ suscepit, fuit Hispania, &
primi Hispani Christiani fue-
runt Cathalani, pagin. 30. nu-
mer. 9.

Fides Christiana nunquam
Barcinonæ fuit extincta post-
quam cæpta fuit, pag. 31. nu-
mer. 14.

Fideiussor an dicatur pro-
priè debitor, & compræhen-
datur in constitutione vnica
tit. *de deutors de Vniuersitatis*,
vbi decisio contra opinionem

Iacobi Cancerij, pagin. 302.
num. 59.

Fidelitas Cathalana com-
mendata, pa. 54. numer. 13.

Fidalgui vnde in Hispania,
pagin. 59. numero 16.

Fiscus non procedit exe-
quutiue litè dependente aduer-
sus debitores si probabilitè
dubitetur an sit debitor, pag.
76. num. 12.

Filius familias paternam Ci-
uitatem, originem, & domici-
lium sequitur, potest tamen
maior factus domicilium mu-
tare, & hoc præualebit, pagin.
338. numer. 17.

Filij qui de voluntate pa-
rentum matrimonium con-
traxerunt, an sint vere eman-
cipati in Cathalonia, pag. 341.
numer. 31.

FLoriani de Campo tradi-
tio probatur, pa. 14. n. 15.

Fortuitorum casuum re-
nunciatio generalis non intel-
ligitur de insolitis, & raro cõ-
tingentibus, pa. 224. num. 37.
Et quid si promissum sit de
omnibus casibus qui imagina-
ri possunt, & pro quacunque
causa, quæ dici vel excogitari
pos-

INDEX.

possit, & ad sint verba apta includere casus inopinatos, & maiores expressis, ibid.

Forensis qui per annum, & diem Barcinonæ vixit, an sit vere ciuis Barcinonæ vel sit prociuis, pag. 339. num. 22. & seqq.

Forensis consuetudine Barcinonæ effectus ciuis illius quibus iuribus, & priuilegijs gaudeat, vbi multa priuilegia ciuium Barcinonæ recensentur, quæ varijs citatis DD. locis remissiuè declarantur, & interpretantur, pagi. 342. numer. 36.

Forensis si per annum, & diem Barcinonæ vixerit, non tamen animo ibi permanendi, an efficiatur ciuis Barcinonæ, pag. 346. num. 50. & seqq.

Forensis qui Barcinonam attulit maiorem fortunarum suarum partem, mansitque animo permanendi, & domicilium constituendi, an ante lapsum anni efficiatur ciuis Barcinonæ, pag. 348. num. 51. & seqq.

Forensis si per annum, & diem extra muros Barcinonæ habitet, in territorio tamen ip-

sus Ciuitatis an pariter efficiatur ciuis, pag. 349. num. 69.

Forum non sortitur quis in loco originis vel contractus, nisi ibi reperiatur: secus in loco domicilij, pag. 350. numer. 74.

S. Felicis Martyris altare gerunden. pro iuramenti pro testatione, pag. 167. num. 14.

Fæminæ an possint esse testes, & quid in testamentis, p. 166. num. 11.

Fundatio Capucinatorum Monialium fuit Barcinonæ, p. 35. num. 35.

F Vr pro vno furto non cõ demnatur in Cathalonia pœma mortis nisi furtum ascendat ad summam centum librarum vel ultra, pagin. 337. num. 24.

G

G Raduatio magistrorum Galicuius artis vel officij, & de illa remissiuè, pag. 157. num. 44.

Gabella non debetur si nauis vi ventorum vel fugiens propter piraras de vno territorio

Ddd   torio

INDEX.

torio in aliud ad portum venit, pag. 190. num. 39.

Genus includit omnes species, etiam si in vna specie maior sit ratio quam in alia, pag. 340. num. 24.

Gerundæ Ciuitatis conditor Gerion dux à quo, & dicta Ciuitas nomen accepit, pag. 29. num. 2.

Geryon victus ab Hercule, ibid.

Gothorum primus rex in Hispania Staulphus, pag. 22. num. 14.

Gymnasium Barcinonæ creata est Vniuersitas, & quibus priuilegijs, & prærogatiuis, pag. 47. nu. 37. & quando fuit ædificatum, & an antea aliud existeret, & quale, num. 36.

Gotolania quare sic nuncupata fuit, pagina 9. numer. 14.

Gothi ingressi sunt Hispaniam speciali priuilegio Papæ, & eos Christianam legem docuit, & baptisauit Gaudilus Episcopus, pag. 21. nu. 13.

A Gothis Arianae secte multi Catholici martyrium Barcinonæ passi sunt, & sig-

nanter S. Severus, pagin. 32. num. 18.

Gothorum leges solo iure naturali attento vti quisque liberè de bonis suis disposuisset, & legasset, ita ius esse voluerunt, pa. 170. num. 12.

Gubernator viceregiam cognoscat de censibus regalium, remissive, pag. 101. num. 29.

Guidatico victualium Barcinonæ gaudent infideles, hostes, fures, alijque facinorosi, & an latrones publici, & monetæ falsæ fabricatores, & alij qui per iura Patriæ guidari prohibentur, pag. 187. nu. 26. Et an inimici Regis, & quid si fuerint rebelles, num. 27. Et an qui contra Ciuitatem Barcinonæ deliquerunt, num. 28. Et an qui deliquerunt post guidaticum, num. 29.

Guidaticum non prodest debitori post executionem inceptam vel habitam notitiam petite securitatis iudicij contra cum, pag. 189. num. 34.

Guidaticum victualium Ciuitatis Barcinonæ an proficiat dato manuleuæ, & relaxato à carceribus cum fideiussoribus

&

INDEX.

& cautione de se representando, num. 35.

Guidaticum victualium Barcinonæ an locum habeat si nauis vi ventorum præter mercatorum intentionem ad oram Ciuitatis proiecta fuit, num. 38.

Guidatus guidatico victualium Barcinonæ tempore ciuitationis non tenetur comparere, pag. 191. num. 45.

H

Habilitatorum à iudicio an recurri possit, p. 293. num. 16.

Habilitatores an aliquo modo cognoscere possint utrum locus officij ad quem per Consules sit alicuius nominatio, vacet, an vero solum utrum nominatus sit habilis, pag. 294. num. 21.

Habilitatores cum Consulibus bursas officiorum expurgant, mercedem tantum habent interuentiâ sine aliqua cognitione, ibid.

Habilitatores vouere tenentur super persona à Con-

sulibus ad officium nominata, nec possunt renuere dicentes quod alius nominetur, pag. 295. num. 22.

Habitatio patris an proficit filio ad implendum decennium ad officia Ciuitatis necessarium, si filius per totum decennium non habitauerit, pag. 299. num. 41.

Habitationis decennium ad officia Ciuitatis requisitum an debeat esse continuum, pag. 299. num. 22.

Habiles ad munera Ciuitatis an sint surdi & cæci, pag. 301. num. 50. Et alijs morbis laborantes, num. 52.

Hercules Ægyptius an Barcinonam fundauerat, pag. 2. num. 4. & 16. pag. 3. num. 7. & 13. num. 8.

Herculis Ægyptij corpus an sit sepultum sub antiquis columnis Barcinonæ in vico Paradisi, pag. 13. nu. 5.

Hercules qui ædificauit Barcinonam, etiam ædificauit Tarraconem, & Balagaritum, & vicit Gerionem Regem qui constituit Gerundam à nomine conditoris vocatam, pa.

I N D E X.

gina 19. numero 2.

Hercules Hispaniæ. captæ quæ antea appellabatur Hesperia, constituit Regem ex Grecis, pag. 19. num. 3.

Hercules proprio nomine vocabatur Oron filius Osiris Iouis, & Lybicus, & Ægyptius, & quare, num. 4.

Hercules erat Græcus, & an pater eius esset Græcus vel Ægyptiaca, pagin. 20. numer. 5.

Hercules Thebanus centum annis post Herculem Ægyptiam floruit, & is non condidit Barcinonam, nu. 6.

Herculis nomini multi donati fuerunt propter res præclare gestas, sed vnus fuit Hercules, & quis, num. 7.

Historis creditur quantum maioribus adhibita fides fuit pag. 2. num. 2.

Et Historiarum fide remissa, pag. 2. num. 3.

Hispania purgata fuit ab hæretica infectione Arrij successione Recaredi Regis Gothi, pag. 32. num. 29.

Hispania Caput ante aduentum Domini fuit Tarraco, &

postea temporibus Romanorum Cæsaragusta, & tempore Græcorum Ciuitas Toleti, p. 40. num. 6.

Hispaniam Scipio Africanus subiecit Romanis, pag. 21. numer. 10.

Hispania à Gothis occupata, & vsquequo, pagin. 21. numer. 12.

Hispanum Imperium à domo Austriaca ortum habuit, p. 24. nu. 25.

Hispaniæ gentis militaria elogia, p. 26. num. 26.

Hispaniæ Reges ex benignitate in subditos laudati, pag. 25. num. 24.

Soror Hypolita de Rocaforti Monialis. Conuentus B. Mariæ Angelorum Ciuitatis Barcinonæ Sanctitate, & doctrina floruit, pagina 35. numer. 33.

Horti antiqui in summo vrbis Barcinonæ quo loco essent secundum opinionem Hieronymi Pujades, pag. 12. n. 2. quæ refellitur, num. 3.

Homo sine lege ferus est, & lege informatus fit benignior, pag. 97. num. 13. & 17.

INDEX.

Homines hominum causa generati sunt, p. 98. num. 15.

Homines tres facere possunt Concilium, pag. 263. numer. 73.

Hugo Cardinalis fuit Barcinonensis, & Ecclesie Dei splendidissimum suae doctrinae lumen, pag. 33. num. 27.

Humana natura in deteriorem voluntatem est proclivior, pag. 98. num. 16.

I

S. Iacobus Apostolus praedicavit fidem Iesuchristi D.N. in Civitate Barcinonae, pag. 30. n. 8.

Italici populi seu qui iure Italico fruebantur, vectigalia Romanae non soluebant, p. 59. num. 14.

Iacobi Marquilles censura de iudicio proborum hominum, pag. 96. num. 12.

Inhabilis ad officia Vniuersitatis ad sortem adscriptus an admitti debeat, si tempore extractionis habilis inueniatur, pag. 291. num. 6.

Imbursati ad sortem ius aequaliter habent ad munera, & sic non potest contra eos fraus licite fieri, pagin. 74. numer. 6.

Iurisdicio Clauari Barcinonae, pag. 75. num. 11. cum seq.

Infames si pendente inquisitione super fraudibus perpetratis, ad officium Civitatis extrahantur an admittantur, ubi quid de iure communi cum aliquibus tamen fallentijs, pag. 308. num. 79. & pag. 307. numer. 76.

Inhabiles ad officia Civitatis Barcinonae propter pecuniae indebitam receptionem, pagin. 309. num. 83. Et quod sint infecti sanguine Maurorum vel Iudaeorum, pag. 310. nu. 84. & 85. propter fraudes in officijs commissas, pag. 308. num. 81.

Inhabilis quemadmodum declarari debeat in Concilio Centumvirali Barcinonae extractus ad aliquod officium, & an & ad quem possit ille recurrere, quomodo causa recursus expediri, ex privilegio, pag. 318. num. 1.

Inhabilis potest declarari

INDEX.

extractus forte ad officium in Concilio Ciuiratis Barcinonæ etiam si lis pendeat in Regia Audientia super nullitate imbursementis, vbi decisio, p. 319. num. 4.

Inhabilis si fuerit declaratus extractus ad officium in Concilio Ciuiratis, & alius fuerit extractus, & prior appellauerit ad Regiam Audientiam & post eius appellationem, & subsequenti inhibitionem, posterior extractus fuerit immisus in possessionem, an hæc possessio debeat vt attentata reuocari referuntur tres diuersæ decisiones, pag. 319. & 370. n. 4. & seqq. Prima decisio negatiue concludens, num. 8. Secunda affirmatiue resoluens, nu. 9. Tercia remittens attentatorum declarationem ad diffinitiuam, pagina 321. numero 10.

In intellectus cap. 12. priuilegij del Reconouerunt Proceres, in 2. vol. constitutio, Cathalonix tit. de las consuetuds de Barcelona, pag. 112. nu. 30.

Ingressus religionem ante professionem non debet dele-

ri à sorte officij, sed si interim ad illud extrahatur, est inhabilis, p. 291. n. 9.

Ingressi religionem non admittunt beneficia nec bona temporalia ante professionem sunt tamen interim exempti, & reputantur ecclesiastici, pag. 292. num. 10.

Intellectus constitutionis 8. tit. de abatus y lasitans, pag. 309. nu. 82.

Interdictum, *Interim*. quando melius sit intentare quam remedium attentatorum, pag. 322. n. 14.

Intellectus constitutionis 1. cum 5. tit. de homens proprias amats y borders y de reuensa in 1. vol. constit. Catal. p. 339. num. 23.

Inquisitionis Sanctæ Tribunal prius in Cathalonix institutum fuit quam in alia qualibet parte Hispanix, & fuit erectum precibus S. Raymundi Barcinonensis in Ciuitate Barcinone, pagin. 33. numero 24.

Inquisitor primus hæreticæ prauitatis fuit creatus S. Raymundus, pag. 33. num. 25.

Infig-

INDEX.

Insignia Barcinonæ loco
Cathalonix conseribuntur, p.
42. num. 13.

Insignibus Consularibus an
Consules Barcinonæ, vt pos-
sint incedentes per alias Ciui-
tates, & Prouincias, pag. 43. n.
21. vsque ad 24.

Ignorantia in rebus pro-
prijis nou præsumitur, p. 4.
num. 9.

Iupiter vnus fuit, cum ta-
men plures honoris causa
dicti sint Ioues, vt & Osiris pa-
ter Hercules. Ægipuij. pa. 20.
num. 8.

Ius tenocandi domum qui-
bus ex causis competat, pa. 65.
num. 9. Non procedit in qua-
tuor casibus hic expressis, pa.
67. nu. 16.

Ius creandi Magistratus iu-
risdictionem obtinentes est
de Regalibus, & quare, p. 73.
num. 1.

Jurisdicctio etiam minima
conferri non potest nisi au-
thoritate Principis, num. 2.

Judices tabulæ quorum
sint iudicatores, pagin. 78. nu-
mer. 21.

Ius creandi ciues honora-
tos Barcinonæ Regale est, si-
cut, & creatio militum seu mi-
litarem dignitatem habentiũ,
pag. 84. num. 45.

Ius creandi ciues honora-
tos, mercatores, & notarios
non habet Ciuitas Barcinonæ
priuatim ad dominum Regẽ,
pag. 10. num. 31. Et hoc regijs
sententijs confirmatur, nume-
ro. 43.

Ius indicendi vectigalia de
Regalibus est & ad Principem
pertinens, pag. 87. num. 43.
Tam in terris Regis quam Ba-
ronum, pag. 88. num. 64.

Immemorialis possessio suf-
ficit Vniuersitati ad imponen-
dum vectigalia sine licentia
Regis, num. 65.

Iudicium proborum homi-
num Barcinonæ in Ciui-
libus, quando locum habeat,
pag. 93. num. 1. Et eius forma,
& praxis, numer. 2. Ab eo non
datur appellatio nec suppli-
catio, ibid.

Iudicium proborum homi-
num Barcinonæ in Criminali-
bus non obtinet presente in
Ciuitate vel Vicaria Barcino-
næ domino Rege vel Prorege
pag.

INDEX.

pag. 95. num. 78. Fallit pro vt num. 8. Locum habet procedente Vicesgerente Gubernatoris Cathalonix Viceregia ex constitutione, pag. 96. nu. 10.

In iudicio proborum hominũ si alicui fit iniuria, quod super sit remedium, pag. 98. n. 18. refertur decisio Senatus, num. 19.

Iudicium proborum hominum nõ expectatur vbi rei ab solutio sequi debet, pag. 100. num. 19.

Iudicio proborum hominum Barcinonæ an procedente Vicesgerente Gubernatoris Cathalonix Viceregia, cognosci debeat de casibus regularum, pag. 96. num. 10.

Iudæorum transmigrations, & aduentus in Hispaniam, pag. 14. num. 11.

Iudæi plurimi Conuersi in Cathalonia prædicatione S. Vincentij Ferrer cæteri vero expulsi, ibid.

Iudaici sanguinis infamia in Cathalonia notari familia nouiter conuersorum ceperunt ab anno 1400. & qua occasione, pag. 157. num. 45. & pag. 15. num. 13. Et ab hoc tempo-

re sufficit cuiq. probare se à Christianis genitum, ex regia desicisione ibidem.

Iuramentum super altari S. Felicis martyris quare præstent testes in testamentis sacramentalibus, pag. 167. numer. 13.

Iuramentum bellicum siue berallicum præstatur olim super altari S. Felicis martyris, ibid.

Iudicis authoritas an aliquem excuset ab actione iniuriarum, pag. 203. num. 30.

Immunitas Ciuitati Barcinonæ de tempore Romanorum & de tempore Maurorum, remissiuè, pag. 213. num. 1. Et de tempore Francorum nempe Caroli Magni, Ludouici Pij, & Caroli Calui, nu. 2. pag. 214.

Immunitates Ciuitatis Barcinonæ à prioribus Principibus concessas posterioribus Domini successiuè seruarunt, & auxerunt, pag. 216. num. 11.

Immunitas Ciuitatis Barcinonæ ex priuilegio Iacobi Primi anno 1232. & Iacobi Secundi anno 1323. pag. 217. num. 12. Et alia ex priuilegio Iaco-

INDEX.

Jacobi anno 1299. pag. 218.
num. 16.

Immunitatum Ciuitatis
Barcinonæ confirmatio à Pe-
tro Secundo, p. 18. num. 13. Et
alia à Petro Tercio, num. 14.
Et plures regis decisiones in
confirmationem dictarum im-
munitatum, n. 15.

Iura Coronagij & Marita-
gij sunt consuetudinaria tam
inspecto iure communi quam
Municipali Cathalonix, pagi.
218. n. 20.

Immunitas ab oneribus,
etiam generalibus verbis con-
cessa non excusat ab oneribus
ratione belli vel pestis, p. 234.
num. 35.

Iuramentum Vicarij & Ba-
iuli Barcinonæ de non conuo-
cando parlamentum generale
nisi ad requisitionem Consu-
lum eiusdem, & quod hoc sit,
pag. 249. num. 15.

Iuratorum Vniuersitatum
Cathalonix certicatorijs lit-
teris de sanitate sine interuē-
tu alicuius notarij plene cre-
dendum est, vbi decisio, pagi.
279. num. 39.

L

Lapis antiquus in pla-
tea domus Ciuitatis Bar-
cinonæ referens vrbis condi-
torem, pag. 3. num. 8.

Lapidibus antiquis scripta
plene probant, & constituunt
notorium, & plene probant
ius patronatus antiquum, p. 4.
num. 11.

Latina Ciuitas quæ dicere-
tur, pag. 58. num. 10.

Leges antiquæ Cathalo-
nix nomine vsaticorum
Barcinonæ vocatæ sunt, p. 40.
num. 9.

Lagatorum nomine hono-
rantur missi ad Regiam Ma-
iestatem pro Ciuitate Barci-
nonæ, p. 46. n. 32.

Legatorum missio an pos-
sit, & quando debeat impediri
à Prorege, pa.

Lex i. C. de nundin. an pro-
cedat in debitore suspecto de
fuga, pag. 86. n. 17.

Legibus Gothicis quo tem-
pore regebatur Cathalonix, &
à quibus fuerunt conditæ, pa-

INDEX.

gina 216. numero 8.

Leges & statuta etiam iurata an possit iudex urgente necessitate transgredi, p. 221. num. 41.

Legatū 7500. talentorum à Cecilio Optato Concilio Barcinonensi relictum, p. 248. num. 7.

Lex simpliciter de tempore loquens intelligitur de continuo, pag. 345. num. 41. Fallit quando intervallum esset modicum arbitrio iudicis, numer. 42.

Libri numulariorum siue camforum quam fidem faciant iure communi, p. 240. num. 36. Et quid in Civitate Barcinonæ, num. 37.

Libri mensuræ numariæ Civitatis Barcinonæ quam fidem faciant, num. eod.

Locus don Ludouici à Pelguera notatus, pag. 300. num. 18.

Locum. Generalis in Cathalonia an & quomodo exercent iurisdictionem dum est in via, pag. 42. num. 19.

Ludouicus Pius Rex Francorum, & Imperator Comitum Barcinonæ instituit primo Baram, post quem similiter successerunt alij Comitum vsque ad Vifredum secundum, pag. 23. num. 18.

Lucius Dexter tempore Diui Hieronymi floruit & magna autoritate pollet, pag. 30. numer. 4.

M

Magister portolanus Barcinonæ de quibus cognoscat, pag. 81. num. 32.

Magistratum constituere non est deregabilibus, sed effectus domini iurisdictionis, pag. 74. num. 4.

Matriculari an quis possit circa duo artificia, pagin. 140. num. 46.

Mercarum, & represaliarū eadē est significatio, nec sunt nomina Latina, sed vulgaria Gallica, pag. 201. n. 21.

Mercatum Cathalonæ requisita, pag. 201. nu. 23.

Marchæ non possunt declarari inter duos regis officia.

INDEX.

ciales ex decisione Regij Cō-
cilij, pag. 202. num. 24.

Marca non obtinet nec ex-
qui potest in personis, nisi eo-
rum qui in contractu se obli-
garunt ex decisione Regiæ
Audientiæ, pagin. 202. nume-
ro 27.

Marcham qui malè decla-
rari facit, condemnatur in in-
iuria, damnis, & expensis, ex
decisione Regiæ Audientiæ,
nec excusatur quod processit
authoritate iudicis, pag. 302.
num. 28.

Mandatum exeundi sã Ci-
uitate quod pendente contra
officiale inquisitione quan-
doque illi fit, pag. 329. nu-
mer. 30.

Masculinum concipit fœ-
mininum in privilegijs civili-
tatis, & sic etiam in privilegio
civilitatis Barcinonæ, pa. 337.
uum. 11.

Mercatores per Ciuita-
tem Barcinonæ creati
an soli possint gerere munera
huius Reipublicæ, pag. 85. nu-
mer. 83.

Mercatorum domus ab one-
re hospitandi milites, eximun-

tur, pag. 183. num. 5.

Mensa communium depo-
sitorum Ciuitatis Barcinonæ
qualis sit, & quæ, & qualiter
pecuniæ deponantur in ipsa,
pag. 234. num. 1.

Mensa numaria Barcinonæ
siquis falso nomine pecuniam
extrahat, cui cedat damnum,
vbi votum regionum Senato-
rum, pag. 236. nu. 20. vbi qua-
lis sequatur sententia.

Mensa ex numaria Barci-
nonæ qui falso nomine pecu-
niam extrahit, qua pœna pu-
niatur, pag. 237. num. 24.

Mensariorum vniuersa mensa
numariæ quilibet in solidum
tenetur actione personali, &
hypotecaria creditoribus in
Cathalonia, vbi decisio, pagi.
239. nu. 29. & 30. vbi opinio
Iacobi Cancerij, & nu. 31. vbi
quid de iure communi.

Mensæ numariæ inter cre-
ditores non datur prioritas
temporis, sed simul omnium
ratio habenda est, non specta-
to ordine quo deposuerunt,
num. 22.

Mensæ numariæ credito-
res in pecunijs mensæ præfe-
runtur alijs creditoribus men-

INDEX.

farijs hypothecarijs, nō ita ob publicam vtilitatem priuilegiatis licet anterioribus, pag. 240. num. 33.

Mensarius quando decoxit, quo ordine creditores vocentur, n. 34.

Mensa in numaria Ciuitatis Barcinonæ alicui computum suum an & quando ab officialijs mensæ ostendatur, pag. 241. n. 38.

Mercatores qui distraendis mercibus alicubi sunt animo vt illis venditis recedant, in eo loco vbi ex dicta causa exiterunt domicilium non acquirunt, pagina 346. numero 53.

Leges Mercantiles quæ gētes didiscerint a Ciuitate Barcinonæ, p. 52. n. 9.

Milites sunt de foro tantum Regis in Cathalonia, pag. 100. num. 26. Extende vt nec possint à Regio Vicario puniri, & quomodo hoc procedat, num. 27.

Milites & generosi homines an sint de corpore Vniuersitatis, & eius concilij in cathalonia, p. 115. num. 41.

Miles existens in collegio non potest euadere iurisdictionem Rectoris illius collegij prætextu cuiuscumque militiæ, exemptionis, seu dignitatis, p. 149. n. 18.

Milites quemadmodum in cathalonia hospitari teneantur à Prouincialibus, pag. 220. num. 24.

Milites in concilio Barcinonæ quo tempore caperunt admitti, & quod numero, & quemadmodum, pagin. 251. num. 27.

Milites quando non possint interesse in concilio Barcinonæ. vbi & quid de Consule milite, & quid de baronibus si nō sint milites, pag. 242. num. 31.

Milites in ciuitate Barcinonæ à quibus arceantur, pag. 314. n. 100.

Milites seu eorum coloni an teneantur ad gabellam Vniuersitatis, pag. 114. num. 38.

Limita & declara pro vt ibi, & an ligentur statutis Vniuersitatis, ibid.

Moneta antiqua Alphon si Regis Aragonum, & comitis Barcinonæ circumcincta vocabulo BarKona, pagina

INDEX.

gina 4. numero 5.

Monjuych quomodo latine nuncupandum sit secundum diuersas opiniones, & quare, p. 13. n. 7. 8. 9.

Monjuych quo nomine fuerit olim dictus & quo nunc à multis annis diuersimode secundum veriorem opinionem, p. 14. num. 10.

Monjuych à templo & cultu Diuæ Matronæ ibi constructo potius quam ab antiquis Iouis sacrificijs nuncupati, pa. 15. num. 14.

Argos appellatur, pag. 13. num. 6.

Monasteria Capucinatorum Barcinonæ ceperunt construi apud Hispanos, pa. 35. nu. 34. & 35.

Monetam cudere de Regalibus est, pag. 86. n. 55.

Moneta cuditur Barcinonæ in monerali regio cum interuentu Consulum dictæ Ciuitatis, seu duorum hominum per ipsam Ciuitatem pro illis electorum, pag. 86. num. 56. Et inde dicta Ciuitas dicitur monetam cudere auri, argenti, & æris, ibid.

Moneta quæ & ubi cudenda sit, & sola constituenda in

toto Cathalonix Principatu, & Comitatus Rossilonis, & Ceritanix, pagina 87. numero. 6.

Moneta de bino quo tempore capit, n. 62.

Monetam falsam fabricantium poena, pagina 86. numero 58.

Monasteria noua Barcinonæ non construuntur sine Ciuitatis assensu iuxta regium priuilegium, pagin. 90. numero. 78.

Monachus an sit testis idoneus delegato facto suo Monasterio, pag. 167. n. 121.

Monopolia cerdonum, artificum, & fabricorum, & de illis multa remissiuè, pa. 157. num. 46.

Moneta in mensa numaria Ciuitatis Barcinonæ currens reputatur in Principatu Cathalonix legitima, & quisque eam recipere cogitur, p. 234. num. 14.

Monasterij de Petris albis institutio à Regina Aragonum sub protectione Consulum Barcinonæ cum concessione loci vnus monialis absque

INDEX.

alia dote recipiende, pa. 275.
num. 22.

Monopolium quomodo
committatur & de eius pœ-
nis, pag. 158. num. fin.

Municipalis Civitas Ro-
mæ quæ fuerit, & vn-
de ita diceretur, pa. 58. nu. 7.

Municipij Romani privile-
gium consequuta fuit Herda,
atque etiam Egara, quæ ho-
die Terracia appellatur, nu-
mer. 8.

Municipes latè sumpto vo-
cabulo dicuntur ciues eius-
dem Civitatis, num. 9.

Mulier in Cathalonæ, &
præsertim Barcinonæ sumunt
nomen familiæ maritorum
tracta consuetudine à matro-
nis Romanis, pag. 60. num. 18.
& quid in alijs nationibus, nu-
mer. 19.

Mulieres an; & quando
possint esse testes, pag. 199. &
167. n. 11.

Muneri Consulum Barci-
nonæ quæ incumbant, p. 271.
num. 10. Quodque cuiusque
sit onus, & an omnia ipsorum
onera communia sint, n. 12.

N

Nauicularis annonam ad
aliquem populum tran-
suehentibus securitas à Con-
stantino Imperatore concessa
pag. 182. num. 3.

Naicularij victualia trans-
ferentes, onera Reipublicæ
subire non tenentur, n. 4.

Naturales Regnorum qui
non sunt, apud plures natio-
nes à Decurionatu, aliisque pu-
blicis officijs arcentur, pa. 29.
num. 33.

Negocia quæ tractentur
& agantur in Concilio
Ordinario Barcinonæ, & per
illud expediantur, pagin. 254.
num. 40.

Notari copia quamquam
fuisse, an nihilominus
valeat testamentum sacra-
mentale, pag. 170. n. 22.

Notario ad cuius soltam
pecunia est in mensa numaria
Civitatis Barcinonæ deposea
an possit à Iudice præceptum
fieri ne soltam tollat, statibus

pri.

INDEX.

privilegijs dictæ mensæ, pag. 232. num. 9. Quid super hoc declaraverit Regia Audientia, num. 11. Et quid super empara facta notario soltæ, numer. 2.

Notarius ad cuius soltam fuit deposita pecunia in mensa numaria Civitatis Barcinonæ, quid tantum possit cognoscere, pag. 234. num. 14.

Notarius dicitur iudex cartularius, pag. 235. num. 15.

Notarius an sibi possit adscribere legatum in testamento, pag. 177. nu. 46.

Nominari quomodo solebant olim Concilium generale Romæ eiusque Consiliarij, & Priores ipsorum, pag. 247. num. 1. Et quomodo in Colonij Romanis, qualis erat Barcino, num. 2.

Nobiles quando & quot & quemadmodum ingressi sunt Concilium Barcinonæ, p. 242. num. 30.

O

Ogerius Cathalon ingressus fuit Cathalo-

niam ante Caroli Magni adventum pro expugnandis Saracenis, pag. 10. num. 17.

Operarij Barcinonæ de quibus cognoscant ex decisione Regiæ Audientiæ, pa. 80. num. 29.

Et de alijs circa eorum officium, pag. 80. num. 30.

Operatorium alicuius artis vel officij qui possint tenere, remissive, pagina 157. numer. 44.

Observantia subsequuta est vera legum interpres, pa. 340. num. 29.

Ordinationis non nulla, & statua inconcernentibus jurisdictionem Civitatis approbatæ per constitutiones Cathalonix, pag. 110. num. 26.

Ab ordinationibus Vniuersitatis non est necesse appellare qui potest adiri superior per viam querelæ hæc tamen non suspendit executionem ordinationis, pag. 114. nu. 17.

Officium alterius vt quis exercere possit oportet vt sit examinatus, & fiat de collegio, & quere, pag. 154. num. 38.

Obli.

INDEX.

Oblitio quanto tempore
formetur & præsumatur, pag.
167. num. 14.

Officiales Reipublicæ qui
non possint recedere tempo-
re pestis, & quo modo contra
eos si recedant procedatur,
vbi decisio, pag. 279. num. 41.

Ad Officia ciuitatis adscrip-
tus Ecclesiasticum si suscipiat
beneficium, non exbursatur,
donec Sacrum Ordinem sus-
cipiat, licet si extrahatur, fiat
inhabilis, pag. 293. num. 9. Si-
militer si fiat Doctor Regij
Concilij, imò tales ascendunt
ab vna sorte gradus consula-
tus, ad alium, & quare, nume-
ro 15.

Officiales personaliter, &
non per substitutum deserui-
te tenentur in Domo Ciuita-
tis Barcinonæ, pag. 300. n. 18.
Et quid de iure communi, pa-
301. num. 43.

Officiales Regij qui fue-
runt an durante tempore syn-
dicatus possint concurrere ad
officia iurisdictionis Ciuita-
tum, pag. 303. n. 69.

Officiales Regij non habé-
tes iurisdictionem an possint
concurrere ad officia Ciuita-

tis Barcinonæ, vbi plures decl-
siones Regij Concilij, pa. 306.
num. 62. Et quid si iurisdic-
tionem habeant, sed modicam,
vbi decisio, numer. 34 Quid
seruetur in Domo ciuitatis
Barcinonæ circa idem, nume-
ro 74.

Officiales ab Vniuersitate
nominatus & à rege confirma-
tus dicitur habere iurisdic-
tionem ab Vniuersitate, nomi-
nate sed à rege confirmante, pa.
75. numer. 8.

Officiales reuocandus à
confirmante non ab eligente
ibid.

Officiales ciuitatis sunt de
iurisdictione clauarij, pag. 77.
num. 17.

Officiales Regij an sufficiat
quod ante extractionem offi-
cij ciuitatis vel Generalis ca-
thalonix quodocunque Re-
gij officijs renuncient ad in-
terpretationem, cap. 54. cu-
riarum anni 1599. pagin. 305.
num. 67.

Officium obtinens ad vi-
tam, an possit illi renunciar e
pro obtinendo officio tempo-
rali, & è conuerso, vel si vitum
que officium sit ad vitã, pagi-

INDEX.

na 311. numero 19.

Officium temporale obtinens & ei ante finitum tempus renuncians est inhabilis ad aliud temporale officium durante dicto tempore, pagin. 312. num. 94.

Officium vnum in titulum & alterum in commendam an quis habere valeat, & an quis cogi possit exarcere duo publica officia Vniuersitatis eodem tempore, pagin. 312. numer. 95.

Ad officij sortem quamvis indebite adscriptus, interim tamen licet pendente manutendendus est, vbi decisio, p. 319. num. 5.

Officij exercitium potest prouiso inhiberi pēdente causa reuocationis Regij priuilegij, si cum eo prouisus nō erat in possessione ante litem motam, vbi decisiones, pag. 312. num. 12. Et hoc casu capta lite pendente possessio per dictum prouisum vt attentata reuoceatur, nu. 15.

Officialis recedens tempore pestis an possit priuari sine partis citatione, & quemadmodum contra eum proceden-

dum sit, vbi decisio, pag. 325. num. 20.

Officium cum iurisdictione obtinens, de alio prouideri non prohibetur, sed vtrumque simul, & semel in eodem loco cum iurisdictione habere & exercere nequit, ita quod per adeptionem possessionis ultimi vacat primum ad interpretationem constitutionum Cathalonæ, pa. 327. num. 28.

P

Parisienſis Ciuitas respectu omnium Gallorum in ea repertorum est communis patria, pa. 64. n. 2.

Papa est Iudex ordinarius omnium, pa. 66. num. 11.

S. Patianus, aduersus hæreticos propugnator strenuus, p. 34. n. 30.

Patriæ communis priuilegio curia regis gaudet, pa. 66. num. 12.

Præconia tam statutorum quam aliorum decretorum Ciuitatis Barcinonæ quomodo concipiuntur, & cuius auctoritate publicentur & exe-

INDEX.

quantur, pag. 112. num. 27.

Præbendæ Canonicales datur D. N. R. vti comitti Barcinonæ in Ecclesia Cathedrali Barcinonæ, pag. 49. num. 42.

P Rærogatiuæ quas tempore Romanorum habebant Romanæ Colonæ referuntur, pag. 57. n. 4.

Precibus frustra imploratur quod iure communi conceditur, p. 108. num. 15.

Penuria annonæ existente in Ciuitate licet circa speciale priuilegium apprehensiones facere frumentorum, pa. 142. num. 49.

Pestis causa an maior sit quam causa belli, pa. 225. numer. 44.

Pecora Ciuitatis Barcinonæ possunt depascere per quæcumque prædia inculta sine incurfu bauni ex priuilegio Iacobi, nec comprehenduntur in præconijs imponentibus familia banna, vbi regia decisio, pag. 226. num. 47.

Pecunia in mensa numaria Ciuitatis Barcinonæ credituri de deposita, statim habetur pro consumpta ita vt nulla

possit fieri auocatio per priorem creditorem hypothecarium, pag. 235. num. 17.

Pelagius rex primus post cludem Hispanicam, pag. 60. num. 17.

Pignora quam capiuntur ab officialibus regijs, & alijs deferri debeat ad domum custodis pignorum, pag. 81. numer. 35.

P Rincipis autoritas ex habitatione in loco splendido & illustri augetur, pag. 51. num. 6.

Priuilegio de personaliter compatendo non potest quis vti contra aliquem nisi & ipse personaliter adfit, pag. 65. numer. 7.

Priuilegia Ordiuationes, & consuetudines Ciuitatis Barcinonæ censentur semper excepta ad dispositionibus generalibus curiarum, pagin. 107. num. 7.

Priuilegij vsus præsumitur si allegetur à priuilegiato, pag. 131. n. 22.

Principis curia priuilegium habet vt quilibet in ea reperiatur conueniatur, habet ta-

men

INDEX.

men ius reuocandi domum si ex aliqua iusta, & necessaria causa venit, num. 10.

Præuilegium Regis Petri Secundi quo indicium proborum hominum Barcinonæ fundatur, p. 94. num. 3.

Priuilegia duo Ludouici Pij Imperatoris, quibus indulget Barcinonensibus, ut ipsi se de omnibus criminibus (non nullis exceptis) iudicarent, p. 94. n. 5. Et quæ fuerint excepta crimina, num. 6.

Priuilegia Ciuitatis statuendi circa victualia, & circa custodiam à morbo priuatiuè ad Proregem & Regios Officiales, pag. 120. num. 59.

Priuilegium primum Barcinonæ pro statuendo circa Collegia, & Confratrias artificum & fabrorum, pag. 126. num. 9. Secundum quo tamen non utitur Ciuitas, num. 10. Tertium idque amplissimum, pag. 127. num. 11. Quartum cum clausula irritante, nu. 12. Quintum cum clausula, *duran te mera voluntates*, pag. 128. num. 15. Sextum cuius forma non seruatur, pag. 129. n. 16.

Priuilegium Ferdinandi Se-

cundi pro iurisdictione Ciuitatis Barcinonæ circa Collegia, & Confratrias artificum, & fabrorum, & cognitione causarum ipsarum, pag. 144.

num. 1. Priuilegium Caroli Imperatoris ad idem, num. 3. Et obseruantia d. priuilegij Ferdinandi, nu. 2. Et praxis d. priuilegij Caroli, pa. 145. nu. 4.

Priuilegium Petri Secundi Ciuitati Barcinonæ concessum super testamentis Sacramentalibus, pag. 161. num. 1. Et eius praxis in Domo Ciuitatis, num. 2.

Et an extendatur ad alia loca, pag. 162. nu. 3.

Priuilegium testamentorum Sacramentalium Barcinonæ in quo differat à iure communi, p. 178. num. 50.

Priuilegia Locorum specialia ignorari possunt, non tamen si sint clausa in corpore iuris, pag. 184. num. 10.

Priuilegium Petri Tertij deferentibus victualia ad Ciuitatem Barcinonæ declaratur ex Iacobo Marquilles, numer. 11.

Priuilegia guidatici victualia Barcinonæ procedunt etiã

INDEX.

in debitis iuratis, & cum elau-
sulis guarentigijs, & cum re-
nunciatione omnium gratia-
rum & privilegiorum, p. 185.
num. 12. Et an in censualibus,
& violarijs, num. 13.

Privilegia guidatici victua-
lium Barcinonæ ab obtineant
in debitore suspecto de fuga,
pag. 186. num. 17. Et an Eccle-
siasticæ Potestates seruent illa
num. 18. & qua ratione, ibi-
dem.

Privilegia saloi conductus
victualium Barcinonæ an sint
favorabilia vel odiosa, pa. 142.
nu. n. 42.

Privilegium Ciuitatis Bar-
cinonæ vulgo dictum, *vi vel
gratis*, pa. 191. num. 46. & sen-
rentia Regia illud confirmans
& qualiter hæc obseruentur,
& declarentur ex decisione
Regiæ Audientiæ, num. 47.

Privilegia quæ concedun-
tur ad instar, numquam tertio
præiudicant, pagin. 207. nu-
mer. 47.

Privilegia Ciuitatis Barci-
nonæ propter quas honorifi-
cas causas fuerunt concessa, p.
222. num. 31.

Privilegia simpliciter con-

cessa pro tempore carestia,
non procedunt pro immode-
rata, & extraordinaria, p. 224.
num. 38.

Privilegium Regis Ioannis
mensæ numariæ Ciuitatis Bar-
cinonæ concessum, pag. 231.
num. 3. Et privilegiorū eius-
dem mensæ confirmatio per
Regem Ferdinandum, nume-
ro 4.

Privandi, & inhabilitandi
concessa facultas intelligitur
parte citata & cum causæ cog-
nitione, p. 324. nu. 14. vbi de-
cisiones.

Privatus officio absq. cita-
tione, obtinet in causa appel-
lationis salaria & lucta officij
à tempore privationis, vbi
decisiones, pag. 327. nu. 24.

Privilegium Regis Petri
Barcinonæ concessum circa
Monasteria in illa ædificanda
an sit validum, pagin. 344. nu-
mer. 37.

Processus trium Brachio-
rum Curiarum genera-
lium vbi custodiantur, pa. 47.
num. 34.

Proreges in Cathalonia
creati fuerunt à tempore Fer-
di-

INDEX.

ordinandi Secundi, & eorum tribunal est supremum, p. 51. num. 4.

Proreges Cathalonix ferè semper Barcinonæ sedem habuerunt, num. 5.

Prorex an possit & quomodo debet licentiam negare regno ad amittendos legatos ad curiam, D. N. R. pag. 46. num. 33.

Prorex si sit Episcopus, quomodo segerat in criminalibus pag. 95. num. 8.

Portus & Portalia inter regalia connumerantur, pag. 88. num. 74.

Potestas prohibendi subditis ne extrudant castra, & progugnacula ex Regalibus fuit, pag. 89. num. 73.

Probi homines illiterati in ipsorum iudicio an in conscientix foro teneantur Assessoris votu sequi, pag. 96. num. 11. Et an sequentes Assessoris consilium excusentur, pag. 99. num. 71.

Proverbia duo circa hominis naturam conciliantur, pag. 97. num. 13.

Probi homines suo iudicio Criminali an possint iudicare

causas personarum de genere militari, pag. 10. num. 25.

Pœnam imponere est quid iurisdictionis, pag. 209. nu. 19.

Possessio non inducitur ex permisso & tolerantia, sicut nec præscriptio nec consuetudo ex observatione iuris communis, pagin. 118. numero 49.

Possessio instrumentalis, alio existente in possessione capta est manutenibilis si primæ possessione resistat decretum irritans, pagin. 128. numer. 14.

Præscriptio in datur sine possessione & sic cum decretum irritans inficiat possessionem impedit præscriptionem, pag. 128. num. 14.

Proceres Confratriarum quomodo eligantur ad sortem in domo Ciuitatis Barcinonæ, pag. 129. num. 17.

Proceres Confratriarum nō possunt pro inurbanitatibus capi facere Confratres, sicut faciunt Consules Barcinonæ, nec illos priuare vel ad longum tempus suspendere à suis officijs pro culpis, pag. 139. num. 42.

Pro-

INDEX.

Proceribus Confratriarum sine iusta causa renitentibus admittere iuuenem ad examen officij, possunt illum admittere Consules Barcinonæ, & his similiter renitentibus Superior, & ibi decisio, pagin. 155. numer. 40. & quomodo, ibid.

Proceres Confratriarum possunt cogi ad aggregandum suis Confratrijs peritos alibi iam examinatos, & graduatos licet non didicerint officium in Ciuitate Barcinonæ per annos ordinationum ipsarum Confratriarum, & quare, & ibi decisio, num. 42.

Pœna non committitur si nauis vi fortunæ in portum prohibitum venit, pag. 189. num. 38.

Processus soni emissi Ciuitatis Barcinone pro defensione suorum ciuium, & quomodo declaretur & exequatur, pag. 209. num. 56.

Prouinciales Cathalonix an & qualiter sint obnoxij onere uehendi ligna ad nauale Regium secundum sententiam Regiam, pag. 221. num. 28. Et quid obtinuerit Curia gene-

ralis circa remissionem huius iuris, num. 29.

Potestas Conciliorum Barcinonæ Centumviralis, & Ordinarij Barcinonæ, pag. 250. num. 201. Et Concilij generalis alicuius Vniuersitatis, numer. 21.

Puncta Clauarij Ciuitatis Barcinonæ in mensa numaria eiusdem, pag. 232. num. 5. Fieri non possunt si debitum requirit alteriorem indaginem, num. 6. vbi decisio.

Q

Qualitates ad officia Ciuitatis obtinenda necessaria requiruntur in ciue utroque tempore, & adscriptionis ad sortem & extractionis ad officium non vero medio tempore, pag. 290. numero 3.

Qualitates quædam non impediunt ciuem tempore adscriptionis ad sortem officiorum Ciuitatis, quæ tamen impediunt tempore extractionis ad ipsa, ut in debitore Ciuitatis, in excommunicato, & in

INDEX.

in officiali Regio temporali, pa. 291. num. 6. Secus in alijs qualitatibus, vt in ætate legitima, & in domicilio, numero 7.

Qualitates impediētes ad numera Ciuitatis Barcinonæ obtinenda, pag. 295. num. 24.

Qualitas prima natalium late explicatur, & fundatur, pa. 295. num. 26.

Qualitas secunda non habentium per se domum & habitationem Barcinonæ explicatur, & fundatur, pa. 297. num. 35. cum sequentibus.

Qualitas tertia ad officia Ciuitatis impeditiua, Ætas explicatur & fundatur, p. 299. num. 43.

Qualitas quarta, dementia atq. infirmitas & ægritudo declaratur, & fundatur, pa. 300. num. 48.

Qualitas quinta debitorum Vniuersitatis explicatur, & fundatur, pag. 301. nu. 54. cum seqq.

Qualitas sexta ad officia Ciuitatis impeditiua, litigantium contra Ciuitatem late declaratur & fundatur, p. 304. num. 66.

Qualitas septima Regiorum officialium, pagina. 305. num. 67.

Qualitas octaua familiarum & ministrorum sancti Officij, pag. 307. num. 75.

Qualitas nona obtinentium beneficium Ecclesiasticum, num. 77.

Qualitas decima infamium explicatur & fundatur, p. 308. num. 79. cum seqq.

Qualitas vndecima habentium duo officia declaratur, & fundatur, p. 311. num. 90. & seqq.

Qualitas duodecima eorum qui ab eodem officio ad quod extrahuntur, debito tempore non vacarunt, & quod, sit istud debitum tempus pro diuersitate officialium, p. 312. num. 96.

Qualitas decimatertia absentia à Principatu Cathalonæ, & comitatibus Rossilionis & Ceritanæ cum suis fallentijs, vbi decisio, & quid de iure communi, pag. 313. numer. 98.

INDEX.

Raymundi Berengarij comitis Barcinonæ, & Almodis vxoris suæ atque Patriarchæ clementis corpora iacent in Ecclesia maiori Barcinonæ, pag. 16. num. 17.

Beatus Rechonamus Auditor hermanicus quis fuerit, pag. 9. num. 14.

Raymundis Berengari cognomento senioris commissi Barcinonæ laudes, & victoriæ pag. 24. num. 22.

Raymundi Berengari alterius comitis Barcinonæ pietas ibid.

B. Raymundi à Peñafor miraculose vndas maris transmeauit, pa. 34. num. 30.

REX tenetur in litteris suis scribere, Comes Barcinonæ, pag. 39. num. 3.

Rex Gothorum Ataulphus primum cathaloniam ingressus est cum exercitu suo, & Barcinonam constituit caput cathalonix, n. 5.

Rex & Prorex in initio noui regiminis tenetur præstare iuramentum in Ciuitate Bar-

cinonæ, pag. 42. num. 18.
Regiæ Audientiæ translatio ad ciuitatem Gerundæ anno 1634. quæ modico tempore durauit, pagin. 48. numer. 41.

Regia Sedes Ataulphi Primi Gothorum in Hispania Regis atque Athalarici etiam Gothorum Regis fuit ciuitas Barcinonæ, pagin. 58. num. 1.

Reges Aragonum Barcinonam in habitarunt, & quæ fuerit regia eorum aula, p. 51. num. 3.

Reges Aragonum vtuntur insignibus ciuitatis Barcinonæ ex conuentione, pagin. 52. num. 10.

Rex vel eius Locumtenens Generalis in cathaloniam ubi adest, ibi quilibet inuentus potest coram Curix Iudicibus conueniri à quolibet, si causa sit maior centum librarum, & hoc prætextu euocatur causa ad Regiam Audientiam, p. 66. num. 13. Et has causas non trahit secum Regia Audientia si recedat à Vicaria, num. 14. In Consistorio autem verbaliter conueniuntur quicunque in curia reperti, licet cau-

INDEX.

sa non fit maior centum libra-
rum, num. 15.

Rex est Caput Reipublicæ,
& fons dignatum & iurisdictio
num, & ab eo pendet omnis
potestas & iurisdictio, pag. 73.
num. 1.

Recurfus ad Consules Bar-
cinonæ à quorum officialium
sententijs concedatur, pag. 81.
num. 37.

Rex potest creare currito-
res collis, non obstantibus
priuilegijs Ciuitatis Barcino-
næ, & Confratriæ illorum, pa-
85. num. 51.

Regis potestati non cense-
tur derogatum per aliquam
specialem regiam concessio-
nem alicui factam, ibid.

Rex Petrus Secundus mul-
ta Barcinonæ priuilegia lace-
rauit & postea restituit ex ca-
pitibus sapientium, pagin. 94.
num. 4.

Rex non censeatur sibi abstu-
lisse facultatem statuendi in
Ciuitate, licet eidem conces-
serit facultatem statuendi, pa-
119. num. 55.

Regi pertinet ordinatio ad-
ministracionum, & regiminum
Ciuitatum Villarum & Oppi-

dorum Cathalonix, & quæ de-
beat esse regionum priuile-
giorum super his obseruantia,
120. num. 56.

Rex an suo ipriuilegio pos-
sit vnã aut alteram Confra-
triam eximere à iurisdictione
Consulum Ciuitatis Barcino-
næ, & submittere eam priua-
tiuè Vicario vel Baiulo Barci-
nonæ, pag. 151. num. 21.

Rex licet alicui concesserit
priuilegium exigendi lezdam,
non censeatur astulisse sibi re-
galiam concedendi alicui ex ep-
tionem à solutione lezdx, pa-
150. num. 22.

Rex licet Baroni concessit
omnem iurisdictionem ali-
cuius Oppidi, potest postea
vnum ex vassallis creare mili-
tem, & sic eximere à iurisdic-
tione Baronis, num. 23.

Recipendi tantum sunt in
Collegijs qui sunt eius artis,
in Collegijs qui sunt eius ar-
tis, pag. 154. num. 37.

Represaliarum ius Ciuita-
tis Barcinonæ, pag. 196. nu. 1.
Doctores qui de illis tractant.
pag. 197. num. 2. Sententia re-
gia in confirmationem huius.
iuris, num. 3. Praxis illarum, n.

I N D E X.

Represalix Ciuitatis Barcinonæ consuetudine, non iure defenduntur, pag. 198. num. 8. De iure communi per quē, & quomodo fieri possunt, pag. 199. num. 10. Locum non habent donec est Superior qui ius dicere valeat, num. 11. Per eum dumtaxat possunt decerni per quem potest bellum indici, & an ex leuioribus causis, num. 12.

Represaliorum ante declarationem requiritur Curia Parlamenti Regis Franciæ ex decisione Regiæ Audientiæ, num. 13.

Represalix decreta aduersus omnes francigenas de anno 1609. ibid.

Renuntiare an possit Confrater suæ Confratriæ inuitis alijs Confratribus, pag. 139. num. 45.

Represaliorum ad declarationem non sufficit fatiga iustitiæ reperta in iustitia Aragonum quando Locum tenens est præsens in Regno ex decisione Regiæ Audientiæ, pag. 200. num. 14.

Represaliorum ante declarationem scribitur Regi Fran-

ciæ ex decisione Regis Concilij & stilo Regiæ Audientiæ num. 16.

Represalix conceduntur quando non est tutus accessus ad Superiorem & quando dicitur non esse tutus accessus, ibid. Cōceduntur quādo nulla sperari potest à Superiore iustitia, num. 17.

Represaliorum fallentias qui Doctores notant, pag. 201. num. 19.

Represalix quomodo latine vocantur, pagin. 201. numer. 21.

Represaliorum Barcinonæ exequutio an extendatur ultra personas, & bona in ipsa Ciuitate reperta, pag. 204. num. 33. An possint fieri contra totum Comitatum, si in aliquo eius Oppido sit à Ciue Barcinonæ exactum vectigal, num. 37.

Represalix Barcinonæ sine fatiga iustitiæ declarari dicuntur, pag. 205. num. 38. An fieri possint contra Vniuersitatem, & eius singulares si à Ciue Barcinonæ Baiulus patrimonij regij lezdam exegit, numer. 39.

INDEX.

Represaliarum in causis, & alijs similibus exequutiuis si pars ante prouisionem executionis compareat, rationes deducendo, an admittatur, & procedatur inde auditis partibus & quid si compareat post declarationem & ceptam executionem, pagin. 206. numero 40.

Represaliæ an possint declarari per Ciuitatem Barcinonæ in fauorem Oppidi de Tona, quod ex regio priuilegio habetur pro vico eiusdem Ciuitatis, pag. 207. num. 42.

Represaliandi ius est exorbitans à iure communi, & vti consuetudinarium Barcinonæ cum vsu regulandum, p. 208. num. 49.

Represaliæ concessæ contra ciues Ciuitatis an comprehendant suburbia, & comitatibus seu habitantes in territorio, pag. 208. num. 50.

Represaliarum ab executione qui eximantur, pag. 209. num. 53. Et an possint exequi contra alienigenas Barcinonæ domiciliatos, & contra clericos & eorum bona, ex regijs decisionibus, num. 54.

Recurfus Officialium Barcinonæ à Concilio centumuirali ad Ordinarium dantur, & quando, & quomodo, pa. 254. num. 41.

Rex Ferdinandus primus consulem in capite Barcinonæ executorem sui testamenti dimisit, pa. 274. num. 19.

Regina Violans consors Regis Ioannis primi Consules & concilium Barcinonæ executorem sui testamenti reliquit. num. 20.

Religionis B. Mariæ de Mercede institutio ministerio consulum Barcinonæ, pagin. 275. num. 23.

Religiosi à consulibus Barcinonæ petunt licentiam construendi noua monasteria, ex priuilegio, pagina 276. numero 27.

Religiosi milites S. Ioannis Hierosolimitani, & S. Iacobi de Spata, & reliqui milites religiosi ordinum militarium ante professionem non sunt exempti, nec immunitate Ecclesiastica gaudent, pagin. 292. num. 12.

Respublica per exteros commode regi, & gubernari non

I N D E X.

potest, & quare, pagin. 297.
num. 34.

Recursus in Domo ciuitatis
Barcinonæ interpositi pa-
riunt vtrumque effectum,
& deuolutiuum, & suspensiuum,
pag. 321. num. 11. & pag. 254.
num. 41.

Reus in criminalibus per
sententiam absolutus non po-
test condemnari ex nouis pro-
bationibus, pag. 100. num. 23.

Roma est caput orbis, &
communis omnium pa-
triae, ita vt quilibet in ea præ-
sens conueniri possit, pag. 63.
num. 1.

Eius immunitas attribuitis,
pag. 59. num. 15.

S

Sancti Seueri Martyrium
refertur, pagin. 34. nu-
mer. 30.

Sanctus Raymundus Barci-
nonensis toti Reipublicæ Chri-
stianæ legem dedit, pagin. 33.
num. 26.

Sancta Eulalia virgo Barci-
nonensis est tutelaris Ciuita-

ti & Protomartyr Hispaniæ,
& quare, pag. 34. num. 29.

Sanctorum corpora quæ
Barcinonæ seruantur, nu-
mer. 30.

Sancta Matrona virgo, &
martyr in numerum ciuium
Barcinonæ miraculosè referri
voluit, num. 31.

Sanctus Franciscus à Bor-
gia fuit Prorex cathalonix, &
Barcinonæ sedem habuit, nu-
mer. 32.

Statuendi facultas Ciuitati
Barcinonæ concessa pro bono
& tranquillo Reipublicæ statu,
pag. 105. num. 1.

Statuendi facultatem habebat
Ciuitas Barcinonæ ante
privilegium Regis Iacobi Se-
cundi, num. 2.

Statuendi facultas datà cen-
setur Concilio Ordinario ci-
uitatis Barcinonæ, pag. 106.
num. 4.

Statuere quot ex medicis,
& chirurgis tempore pestis de-
beant Barcinonæ residere, &
super eorum iusto præmio,
spectat ad eandem Ciuitatem,
ex decisione Regiæ Audien-
tiæ, pag. 107. num. 8.

Statuere, & taxare pretia
car-

INDEX.

carnium Barcinonæ scindendarum & cura prouisionis ipsarum spectant ad eandem Ciuitatem, ex decisione Regij Concilij, num. 9.

Statuere licet Vniuersitati super modo, & forma tenendi & pascendi pecora ex decisione Regiæ Audientiæ, pag. 128. num. 16.

Statuere quoties potest Vniuersitas an in consequentiam possit pœnam imponere, & quam pœnam, pag. 190. num. 21.

Statuit Locumtenens Generalis Domini Regis pro bono publico Principatus ad supplicationem Ciuitatis Barcinonæ tanquam capitis ipsius Principatus, pag. 113. numero 32.

Statutum quod dicatur generale & quod singulare, pag. 114. num. 35.

Statutum quondam dicatur ambitiosum, pag. 113. numero 34.

Statutis Ciuitatis Barcinonæ an ligentur nobilis, & de genere militari & an clerici, num. 38. cum seq.

Et an ligente Clericos, &

quomodo contra eos ad pœnam statuti sit procedendum, pag. 126. num. 43.

Statuta ciuitatum, & Oppidorum Cathalonæ an afficiant milites, num. 39. Et quid si ciuitas habeat priuilegium statuendi in ipsa ciuilitate, & criminaliter tam super rebus quam hominibus cuiuscumque legis & conditionis, pag. 115. num. 40.

Statuta Ciuitas Barcinonæ an afficiant famulos, & officiales Domini Regis, pag. 116. num. 44.

Statutum generale condendo potest Ciuitas auferre ius priuati, ipseque derogare sine damni compensatione, pag. 117. num. 45. Fallit si statutum non esset vniuersale, sed singulare, num. 46.

Statui quæ possunt ratione publicæ utilitatis, num. 48. pag. 116. num. 43. & 48.

Statutis suis Ciuitas potest grauiorum facere conditionem forensium quam ciuium, pag. 118. num. 50. & 51.

Statuere non potest ciuitas Barcinonæ quicquam contra regia priuilegia sicut nec con-

INDEX.

tra constitutiones Cathalonix,
pag. 119. num. 54.

Statutum Ciuitatis requirit causæ cognitionem & partis citationem, si ab illa fiat tanquam à Iudice, pag. 120. numer. 58.

Statuta alicuius Confratriæ fabrorum per Ciuitatem Barcinonæ condita, & regio postea privilegio confirmata an possit eadem Ciuitas reuocare, & alia contraria facere vigore priuilegij Ferdinandi anni 1506. aut alias, pag. 130. num. 19. cum seqq. & nu. 23. vbi quid ex causa publicæ, utilitatis, & num. 29. pag. 134.

Statuti vsus an debeat probari ab eo qui in statuto se fundat, & quid de constitutione Regni, num. 21.

Statuta an præsumantur vsu recepta, & quando abrogata censeantur, pag. 131. num. 21. & 22. vbi. Quid requiratur vt proberetur statutum non esse vsu receptum, & quomodo testes debeant deponere.

Statuta ab habente statuenti facultatem facta non indigent confirmatione superioris, pag. 133. num. 26. Sunt sui

natura reuocabilia, sicque æquiparantur vltimis voluntatibus, num. 27.

Statutis in conficiendis soler Ciuitas Barcinonæ retinere expressè facultatē illa reuocandi, mutandi, & corrigendi, pag. 134. num. 28.

Statutum alicuius Confratriæ per Ciuitatem Barcinonæ factum an possit Rex contrario priuilegio reuocare, numer. 30.

Et an possit aliquid facere obstantibus Ordinationibus Ciuitatis, pa. 136. num. 33. vbi decisio.

Statuta sua an ciuitas Barcinonæ reuocare possit pendente lite in Regio Senatu super interpretatione illorum inter Syndicum d. Ciuitatis, & Syndicum alicuius Confratriæ pag. 136. num. 34.

Saluus conductus deferentium victualia ad Ciuitatem Barcinonæ ex priuilegijs Petri secundi, pag. 181. num. 7. Et alius eorum ex priuilegio Petri tertij, num. 2. Et dictorum priuilegiorum obseruantia ex pluribus Regijs decisionibus, pag. 188. num. 6. Et Doctores qui

INDEX.

qui de illis agunt, num.7.

Saluus conductus an ad futura delicta extendatur, pag. 118. num. 30. Præsumitur animo delinquendi petitus, quando paulo post quis delinquit, num. 31.

Saluus conductus victualium Barcinonæ non suffragatur, si probetur reorum fraus, num. 32.

Salui conductus victualium appellantur potius beneficia quam priuilegia, pag. 190. num. 42. Et late sunt interpretandi num. 44.

Salus populi suprema lex est cui cedunt omnes leges, & conuentiones humanæ, & quãdo, pag. 225. num. 43.

Saluaguardia seu protectio Regia Domus ciuitatis Barcinonæ & eius officialium, nec non Scholæ eiusdem, & quid operetur, pag. 228. num. 50. Et est publicanda de quinquennio in quinquennium in capite Vicariæ, num. 51.

Statuta omnium consensu facta reuocari possunt à maiori parte, pa. 160. num. 66. Et requirentia ad aliquem actum consensum omnium, tollun-

tur contrario statuto maioris partis, nisi sint confirmata à Principe, num. 67.

Sancti Francisci accessus ad ciuitatem Barcinonæ, & noua eius Religionis institutio in eadem vrbe ad petitionem Procerum illius, pag. 369. numer. 4.

Salaria & iura officij an, & quando obtinens per sententiam officium, consequatur de tempore ante sententiam, vbi decisiones, pag. 327. num. 24. cum seq.

Statutum loquens de habitatore comprehendit stantem pro famulo cum alio, pa. 339. num. 18.

Sacerdos in cuius habitatio nis loco de festo officium recitatur, si per locum transeat, vbi festum non est, potest prohibito legere officium de festo vel deferia, pag. 345. num. 45.

Stemmata, & insignia in choro Sedis Barcinonæ à tempore caroli Imperatoris, pag. 16. num. 18.

Senatoris filia si nubat, dignitatis paternæ participes non est, sed mariti radijs fulget, pa. 60. n. 19.

Sen.

INDEX.

Sententiæ omnes criminales Barcinonæ ferendæ sunt in personam Domini Regis vel eius Primogeniti in eadem Ciuitate exiltentium cum deliberatione concilij Regij ex privilegio Petri tertij, pa. 96. mun.9.

Sententiæ absolutoriæ in criminalibus non fiunt in Cathalonia, sed alia forma prouiderur, pa. 100. num. 22. & numer. 24.

Sententia lata contra aliquas personas alicuius artis vel officij habet tractum successium contra successores in eadem arte vel officio, & contra Collegium postea erectum, pag. 151. num. 35. & ubi regiæ decisiones. Et facta intimatione nouo artificio vel officiali, an possit contra eum fieri executio sententiæ, & procedi virtute vlticij. *Iudicium in Curia datum*, pag. 193. 34.

Soror Seraphina ordinem Capucinarum Monialium Barcinonæ fundauit, pag. 35. numer. 33.

Sententia super processu testamenti sacramentalis, p. 164. num. 5.

Seruus gaudet guidatico victualium ciuitatis Barcinonæ, ex Regia decisione, pag. 184. num. 9.

Securitas non iouat si dolo impertata sit, vel cum quis illa ab vitur, pag. 189. numero 33.

Seruitium per Regem in Curia generali postulari solitum an sit actus Proinciæ mere voluntarius, pag. 215. nu. 3. Et an vnus contradictioni impediatur, num. 4.

Seruitia ciuitatis Barcinonæ liberalissimè suis Regibus præstita decerpa remissiuè ex varijs locis, pag. 223. numero 32.

Et Sententia contra aliquas personas exercentes quandam artem respectu iuris publici nocet alijs eiusdem artis, quæ non fecerunt partem in clausa, p. 135. n. 33.

Licet alias sententia lata absque citatione non valeat etiam infauorem absentis, ibidem.

Sententia quæ præualeat in concilij, & congregationibus ciuitatis Barcinonæ, pag. 254. num. 42.

Sen-

I N D E X.

Sententia declaratoria præcedere debet vt infamis à forte officiorum deleatur ad interpretationem Cõstitutionis 8. tit. *de abatus, y latitans*, & per quem & qualis, pag. 309. num. 8.

Syndici plures Barcinonæ in crijs generalibus constituuntur, & quot, pag. 45. numer. 2 7.

Syndici Barcinonæ in Curijs generalibus primo loco sedent, & prius loquuntur pro Brachio Regali, licet Consul dicti Ciuitatis non Syndicus, & comitæ non celebrentur Barcinonæ, v. 28.

Syndici Barcinonæ præcedunt Regno Valentiz, pag. 46. num. 3 1.

Scriba maior Domus Ciuitatis Barcinonæ est Notarius processus Brachij Regalis in Curijs generalibus Cathaloniz, pag. 47. num. 3 5.

Stipendiarij populi qui non cuparentur, pag. 59. num. 13.

Syndicum Ciuitatis vel Collegij an citari sufficiat ad iudicium verbale, vel sint citandi consules Ciuitatis, seu Procures Collegij, pag. 15 1. num. 2 5.

Et Syndicus Vniuersitatis an possit citari pro Vniuersitate citanda, ibid.

Scriptura tam in testamentis quam in contractibus est ex accidentalibus, quæ possunt adesse & abesse præter subiecti corruptionem, pa. 178. numer. 48.

Syndici Ciuitatis Barcinonæ solo verbo creditur in Curia Vicarij eiusdem asserendo aliquem victualia deferre ad ipsam Ciuitatem, pag. 184. numer. 8.

Syndicatus Consulum, & Officialium Ciuitatis Barcinonæ quomodo fiat, & de quibus in eo cognosci dumtaxat possit, & an sit iuri communi conformis, pag. 280. numer. 43.

Syndicatus Ciuitatis Barcinonæ Assessor an & in quibus votum decisiuum habeat, & quid de Aduocato Fiscali, pag. 280. num. 44.

Solutio per mensam numariam ciuitatis Barcinonæ à debitore facta est legitima, nec recusari à creditore potest, pag. 235. num. 17.

INDEX.

Scholaris qui studiorum causa locum aliquem inhabitat animo ut finito studio ad Patriam reuertatur, quamuis per multum tempus extiterit domicilium non acquirit, pag. 347. num. 59.

Scholaris notorie peritus sine examine debet doctorari pag. 156. num. 43.

Subditi inuitio domino an possint alterius iurisdictionem prorogare, pag. 149. numer. 16.

Suspendi ab officio absque citatione ante inquisitionis publicationem an & quando quis possit, pag. 329. num. 29.

T

Traditio Doctoris Garcia refellitur, pa. 30. numer. 5.

Traditio Pineda Scriptoris circa antiquitatem Christianæ Religionis in Ciuitate Barcinonæ, num. 7.

Talem esse, & haberi pro tali an idem sit. pag. 208. numer. 47.

Tabelliones cum de actibus Concilij Vniuersitatis instrumentum conficiunt, an debeant exprimere nomina Decurionum interuentium Concilio, vbi decisio, & quid de Concilio Barcinonæ, pag. 258. num. 58.

Taxat Ciuitas Barcinonæ iura carcerum communium, pag. 82. num. 40.

Termini Barcinonæ qui dicantur & quous. extendantur, pag. 111. num. 28.

Territorium Barcinonæ siue horti & vineta Barcinonæ ita dicta quousque porrigantur, pag. 12. nu. 29.

Territorium Barcinonæ an antiquitus aliter designatum fuerit, pag. 112. num. 31.

Testamenti Sacramentalis forma pag. 164. num. 6.

Testamenti Sacramentalis consuetudo an obtineat tam in testante Barcinonæ quam extra, num. 7. & 8.

Testamenti Sacramentalis priuilegium an sit concessum tantum ciuibus Barcinonæ vbivis testantibus, vel etiam forensibus, pag. 165. num. 7.

Testes duo sufficiunt in te-
sta

INDEX.

stamento Sacramentali, num. 8. Et de hoc opinio Authoris, num. 9.

Testes duo sufficiunt in testamento inter liberos, & ad pias causas, & quando agitur tantum de declaranda voluntate testatoris defuncti, pag. 166. num. 10.

Testes intestamento Sacramentali an possint esse fœminæ, num. 11. & an, & quando illæ possint testes esse in testamento, & alijs causis grauibus ibid.

Testes super testamentis Sacramentalibus quod iurent infra sex menses, quare indutum sit, pag. 167. num. 14. An debeant esse rogati, num. 15. & seq. vbi decisio. Et esse rogatos multum interest, & quare, ibid. vbi decisio.

Testamenta Sacramentalia reducta sunt ad ius gentium, quo sola voluntas defuncti cum animo testandi attenditur, pag. 169. num. 28.

Testium rogatus an & quando iure communi exigatur in testamento, nu. 19. Et an præsumatur, ibid. In testamentis sacramentalibus multo minus

requiritur tempore pestis vel ad pias causas, vbi decisio, numer. 20.

Testamentorum sacramentalium consuetudo Barcinonæ est vna ex legibus Gothorum, quæ hodie in Cathalonia remanent, pag. 170. num. 21.

Testamenti sacramentalis præcipuum requisitum, quod constet de animo testandi, pag. 170. num. 23.

Non enim sufficit testatorem voluisse disponere nisi actu disposuerit, nu. 24.

Et quid si decedat testamento imperfecto, pag. 175. num. 40.

Testamentorum sacramentalium priuilegium censetur relaxare omnes solemnitates iuris ciuilibus, & rem reducere ad ius gentium, & ad instar testamenti militis, & inter liberos, & ad pias causas: sed quò ad probationem, non quò ad substantiam testamenti, numer. 25.

Testes in testamentis sacramentalibus si deponant defunctum habuisse animum testandi, non sufficit, nisi reddat congruam rationem ex verbis

INDEX.

testatoris vel alijs signis, & adibus extrinsecis & ibi decisio, pag. 171. num. 28.

Debent concordare in verbis formalibus, pag. 164. numer. 4.

Testandi animus ex quibus coniecturis infertur, pag. 172. num. 29.

Testamentum sacramentale valet ad exclusionem testamenti solennis, pag. 172. num. 30. Et quid denuncupatio, p. 173. num. 33.

Et quid si ad suggestionem alterius sit candidum, ibid. Solenne si præcedit, maior probatio de animo testandi requiritur in subsequenti testamento sacramentali privilegiato & speciali, d. num. 30.

Testamentum secundum etiam si minus solemniter inter liberos prævalet primo, si dictis liberis sit favorabilius, & magis cõformatiui, p. 173 n. 31.

Testamentum sacramentale an possit fieri ad interrogationem alterius, pag. 173. numer. 32.

Fallit si in isto est instituta pia causa, pagin. 173. num. 31.

Testamentum ad interro-

gationem alterius factum an valeat, num. 33. Et quid si testator nuda tantum vel per signa consentiat: interrogatio, vel per signa constet de voluntate testatoris num. 34. Et quid si concurrat importunitas interrogantis, num. 35.

Testator si faciat exemplar eorum quæ in testamento disponere præparabat, talis breuiatura non habet vim testamenti nec codicillorum, pag. 175. num. 38.

Testator si coram testibus voluntatem suam declarauerit dicens vt vocaretur notarius, ante cuius aduentum posita decedit, non censetur cum testamento mori, etiam ad pias causas, num. 39. Distinctio optima circa hunc casum num. 41.

Testamentum nuncupatiu seu in scriptis si solenitates deficiant, an valeat, & possit ad sacramentale redigi, pag. 176. num. 42.

Testamentum de iure aliud est nuncupatum, & aliud in scriptis & vtriusq. requisita, p. 176. num. 44.

Et quomodo vnum quodque

INDEX.

que fiant, pag. 177. num. 45.

Testamentum nuncupatum sui natura non requirit scripturam, num. 47.

Testamentum sacramentale est species nuncupatiui, pag. 178. num. 49.

Testamentum sacramentale Barcinonæ est magis privilegiatum quam sacramentale iuris communis, & quare, numer. 50.

Testamenti sacramentalis, causa an possit euocari ad R. A. pag. 162. num. 2.

Testatio metu facta an, & quando valeat, pag. 174. n. 36.

Testes de Viueritate non probant in causis decimarum, pag. 260. num. 62.

Tempus vnus anni & dici, de quibus loquitur consuetudo Ciuitatis Barcinonæ, an debeat esse continuum, pag. 334. num. 39. & sequent.

Tempus quo nouicius in religione permanisse debet ad profitendum & quo tyrones cum magistris vt magistri fiant, stetisse tenentur, an debeat esse continuum, pag. 344. num. 40.

Tempus an, & quando di-

catur continuum si quis quolibet anno stet pro maiori parte anni, pag. 346. num. 49.

Territorij vera definitio, & vnde dicatur, pag. 349. n. 68.

V

Vasali an possint præscribere contra Baronem facultatem non reddendi coram eo computa impositionum, pag. 89. num. 72.

Vatici Barcinonæ quo tempore & à quo fuerunt editi, pag. 216. num. 9.

Verba sola, *Te heredem facio*, vel. *Bona mea tibi relinquo*, non sufficiunt ad inducendum testamentum sacramentale, nisi alia concurrant quibus constet de testandi animo, & quæ, & ibi decisio, pag. 171. num. 26.

Verbum *volo*, quando disponat, pag. 172. num. 29.

Verba iocosa blandiendi vel iactandi causa non sufficiunt ad testamentum sacramentale, num. 27.

Vectigalia noua an possint im-

INDEX.

imponi in Catalonia ex causa magnæ necessitatis publicæ Principatus, pag. 224. numero 39.

Verbum, *eligo*, sui naturæ qualiter compræhendit electionem ad sortem, & ad voces, pag. 258. num. 57.

Verbum, *forensis*, & verbū. *extraneus*, an differant inter se, pag. 339. num. 22.

Viator eo nomine contrahens non sortitur forum nec ligatur statutis loci contractus, pag. 67. num. 17.

Victualium siue annonæ cura pro sustentatione singularium pertinet ad Vniuersitatem, & rectores ipsius, pag. 107. num. 10.

Et cura circa venditionem & scissionem carniū, & cui competat ius concedendi macellum, pag. 108. nu. 11. & 12.

Et quid respectu Clericorum, pag. 116. num. 43.

Et an possit Vniuersitas statuto prohiberi piscium vel carniū, venditionem & emptionem, pag. 118. nu. 51. vbi an tale statutum comprehendat Clericos.

Vicinus præsumitur scire

facta vicini, pag. 4. num. 10.

Via publicæ Barcinonæ quot sint, & quot illa vicinos contineat, num. 25.

Vnio Comitatus Barcinonæ cum Regno Aragonum quando, & quomodo facta fuit, pag. 24. num. 21.

Vnio Comitatus Barcinonæ, & Regni Aragonum cum Regno Castellæ, quando, & quomodo facta fuit, pag. 24. num. 22.

Visitatio regionum officialium statuta est fieri in Ciuitate Barcinonæ pro tota Catalonia, pag. 47. num. 36.

Vicarius Barcinonæ potest remittere & componere delicta commissa, pa. 68. num. 20. Et prætendit posse remittere quoscunque prouinciales Barcinonæ repertos de quibuscumque delictis extra Vicariā commissis, ibid. Contradicit tamen procurator Regiæ curiæ, num. 21.

Vicarius & Baiulus Barcinonæ in ingressu sui regiminis & quot annis iurant in manu Consulū d. Ciuitatis sequi & exequi consilia illorum de quibus liber conficitur,

INDEX.

pagina 81. numero 36.

Vniuersitatis maior pars potest ligare minorem circa impositionem collectæ, p. 68. num. 68.

Vniuersitas an possit, & quando censeatur statuere in odium certarum personarum, pag. 113. num. 34. & pag. 117. num. 46.

Via publicæ inter Regalia computantur, & quomodo, p. 90. num. 75.

Vicarius & Baiulus in iudicio proborum hominum iudicio excusantur, pag. 98. numer. 19.

Vniuersitates in cathalonia non possunt se congregare, nec habere arcam communem, nec creare Syndicum, & Consules sine facultate Regis vel Baronis, pag. 124. numero 5.

Vniuersitas an possit reuocare statutum per eam factum quod Superioris autoritate confirmatum fuit, pag. 134. num. 29.

Vniuersitatis Concium debet conuocari autoritate Superioris qui nisi ex iusta causa non potest negare licen-

tiam Vniuersitati se congregandi, & ibi decisio, pag. 52. num. 32. Et quid de concilio Ciuitatis Barcinonæ siue generali siue Ordinario, p. 254. num. 37.

Vniuersitatis in concilio præsens esse debet Dominus iurisdictionis seu eius officialis, nisi de ipsius interesse tractetur, & quid de Concilio Barcinonæ, num. 38.

Visitatio Officialium Ciuitatis Barcinonæ ex priuilegio Philippi, pag. 255. num. 45.

Vniuersitatis pro debito qualiter fieri debeat cxeq. p. 152. num. 32.

Vniuersitas potest ad vitandas fraudes eligere ad sortes quo solita erat eligere antea voces, non obstante regio priuilegio, quod primo modo fuerat obseruatum, pag. 158. numer. 57.

Vniuersitatis an cenceatur actus cum in instrumento dicitur quod homines talis Op-pidi deliberarunt, pag. 259. num. 60.

Vniuersitatis de concilio an pater, & filius atque duo fratres esse possint, & vnus suffra.

INDEX.

suffragium prodelle alteri, p. 259. num. 60.

Vniuersitatum Consules de iure dicuntur habere mandatum cum libera, & generali administratione, & an possint donare, & debitum liquidum remittere, & quid de Consulibus Barcinonæ, pag. 280. nu. 45. Et an possint transigere super dubia re Vniuersitatis, & an confiteri solutionem Vniuersitati factam, pag. 281. nu. 46. Et an vendere, & impositiones Vniuersitatis locare, & facere ea que speciale mandatum requirunt, num. 47. Et an pecunias mutuo date vel accipere pro Vniuersitate, nu. 48. Et an possint constituere Syndicum seu actorem Vniuersitatis nisi ipsa Vniuersitate legitime congregata, illiusque accedente consensu, ubi decisio, num. 49.

Vniuersitas an possit cogi ad collectarum impositionem ex cusa bursa communi, pagina 152. numero 31.

De Vniuersitatis constitutione conseruatione, & interitu plura remissive, pag. 7. num. 5.

Vniuersitate reedificata an eius iura reuiuiscant, pag. 126. num. 8.

Vniuersitas licet ab vno incipere non possit, in vno tamen retineri potest, ibid.

Vniuersitas quid, & quomodo statuere valeat, p. 106. num. 3. & 4.

Vniuersitas an & quomodo statuta reuocare possit, ibidem.

Vniuersitas que possit sine licentia, & decreto superioris, num. 5.

Vixisse debet quis Barcinonæ per vnum annum, & vnam diem vt utatur iuribus, & priuilegijs ciuium Barcinonæ, si forensis sit, pag. 336. num. 2. Et eadem consuetudo viget in multis Ciuitatibus Germaniæ, num. 3.

Vltimæ voluntatis probatio extra testamentum, p. 162. nu. 2. inf.

Votum suum an, & quando Consules Barcinonæ præbeant in Concilio siue magno siue paruo & in congregationibus personarum ipsius Ciuitatis, & quo ordine voueant,

INDEX.

pag. 255. numero 42.

Votum maioris partis interessentium, licet non sit maioris partis omnium Consulium Barcinonæ, facit sententiam; etiam si esset votum duorum Consulium, pag. 278. numero. 35.

Vxorem habere vel habuisse debent Consules, & Consularij Concilij Barcinonæ, p. 314. num. 99.

Vxor per matrimonium efficitur civis Civitatis viri, & de familia viri, non patris, pag. 337. nu. 12. In quibus tamen hoc procedat, & intelligatur, num. 13.

Vxor si habitauerit Barcinonæ per annum, & diem, & vir habitauerit alibi in suo domicilio, an illa efficiatur civis Barcinonæ, pag. 338. num. 14.

ANNOTATIO.

Quamvis et praveram nihil huic operi quod Auditoris non esset ad scribere, quia tamen prerogativam Consulum Barcinonensium ne scilicet conveniantur magistratus durante de qua noster senator in, pagina 21. numero 28.

Commendatione indigere vidi, adeo ut iam fere cadent aliquando non sine multa vigilia, sustinuerim his notis indolgeo, & alegationis quasdam auxilio ipsius Civitatis Assessorum quandoque edictas, pro huius libri coroni de transcribo, in gratiam tantæ urbis, tanti magistratus tantorumque virorum.

FINIS TABLÆ.

IESVS, MARIA, IOSEPH.

P R O

RAPHAELE CARCER
ET BALS,

CONCILIARIO IN ORDINE TERTIO,

Et pro Syndico Ciuitatis Barcinonæ.

C O N T R A

MONTIS HILARIS
MONASTERIVM,

REFERENTE MAGNIFICO RAPHAELE VILOSA
RECIE AUDIENTIE DOCTORE.

IN SVPREMO NVNCH ARAGONVM
CONCILIO DIGNISSIMO REGENTE.

ACTVARIO CORTELL.

I

XI STIM ANVS siue controuersia proce-
dere Consules Barcinonenses, anno Consulatus
durante, ad iudicium trahi non posse, id enim
attestatur grauissimus Senator Ioannes Paulus
Xammar, in sua *doctrin. Civil.* §. 27. num. 25. in
Additionatis n. 28. vbi quod nec actione iniuriarū cōtra eos
durante officio agi potest; *ex leg. nec magistratus, dig. de-*

iare

iure iur. Nostris enim præcicis in huiusmodi rebus multum deferri, tradit noster Pontanella *de pact. claus. 7. glos. 2. part. 9. num. 8.* Vipote de Paherijs Ilerdensibus, aliarumque Vniuersitatum Iuratis, refert Nobilis Don Franc. Gilabert in sua *Politica*. vulgo: *Discursus obre la calidad del Principado de Cataluña, disc. 4. fol. 9. num. 37.* Eo præcipuè quia iure cautum est ne Consules in ius vocentur, vt patet ex Vlpiani responso in *l. in ius 2. ff. de in ius voc.* Et obseruauit D. Franc. à Cuèca in *schol. coman. claus. 30. num. 120.* Idemque generaliter tenent omnes in Magistratibus temporalibus, maioribus, & administrationem publicam habentibus (quales esse consules notat ipse Cuenca qui supra *post num. 21.* Deminoribus enim, quia sine imperio, & potestate sunt non dubitat Cuenca, *cl. 30. num. 132.* Et in indiuiduo de Barcinonensibus legitur apud dictum egregium Senatorem Xammar in dict. suo *tract. §. 2. 1. per tot. & maximè à num. 9. & à num. 12.* vbi multa de eorum dignitate.)

Ad hæc est singularis Hadriani constitutio in *l. pars litterarum 48. ff. de iudicijs*, cuius verba sunt: *Magistratus quo anno cum imperio sunt, neque propriam, neque eorum quorum tutelam, vel curam gerunt causam in iudicio, vel agendo, vel defendendo sustinento;* vbi *glos. Paul. de Castr.* & passim repetent. quos sparsim allegant, & sequuntur, Gratius Vbertus *de citat. tom. 3. cap. 14. num. 67.* Ioann. Bertachin. in *Repertor. par. 3. verb. Magistratus. fol. 105.* Roman. *cons. 415. num. 3.* Socin. in *regul. utr. iur. tom. 2. lib. 11. lit. M.* eoq. citato Thusc. *pract. conel. tom. 5. lit. O. conel. 100.* Narbona *ad l. neg. lib. 4. tit. 1. l. 20. glos. 20. num. 13.* Cuenca *d. claus. 30. à nu. 130.* Rebus. in *tract. de offic. dom. num. 52.* quibus addimus Iacob. Cuiac. *tom. 1. comment. in li. 2. respon. Paul. ad dict. leg. pars litter. 48.* D. Ioseph. Vela, *tom. 2. dissertat. 39. num. 11.* & nostrum Ioseph. Ramon *cons. 3. num. 102.* qui id exemplificat in Deputatis generalis Cathalonix, & Don Garciam Mastrillo, qui tam ex iuris

communis dispositione, quam ex constitutione Reg. Sicil. bené illustrat, *tom. 2. de magistrat. lib. 6. cap. 5. à num. 4. usque ad num. 9.* Ac denique in annuis Magistratibus Romanis aduertit Hugo Donell. & cum ipso Franc. Duaren. & Osuald. in *Compend. ius. Ciuil. lib. 23. cap. 2. lit. V.* facit textus in capit. prohibentur 2. quæst. 1. ibi: *alij propter magistratum potestatem ve in qua agentes sine fraude in ius vocari non possunt.*

3 Sed licet aliqui cum Glossa *ad dict. l. 2. de in ius voc.* loquantur per verbum, *Conueniri*, quod vulgariter sonare videtur litis initium, actionis institutionem partisque citationem, vt etiam aliquando cogitabat *Æmil. Veral. part. 2. decis. 389. post nam. 1.* Plerique tamen Doctores ampliora vocabula prosequuntur, quasi reuera *conueniri*. idem esse censeant, ac *in ius vocari*, vt varijs iuribus citra multos exornat *Pardul. Prateius in suo lexis. sub lit. C.* & hoc sane termino vsus fuit *I. C. in dict. l. 2. ff. de in ius voc.* In ius autē vocari, nedum est citari, verum etiam quomodolibet ad iudicium cogi, vt inferri potest ex traditis per *Anton. Goueam. variar. lect. lib. 1. cap. 48. ad med.* Scilicet hæc vox communiter sese habet ad litis ingressum, & progressum, inueniente *Cuiacio in comment. ad lib. 4. Pauli sub l. 1. ff. de in ius vocand. post lit. B. vers. Sed quia.* Ideoque dicendum est ex huiusmodi privilegio, nedum prorogari actionis propositionem, sed etiam illius prosecutionem, cum lex generaliter loquens generaliter intelligi debeat, & non sit distinguendum, quando lex non distinguit, per *text. in l. de pretio 8. ff. de public. in rem actione. cum vulgatis. Anton. à Dueñas axiom. iur. lit. L. num. 50. & 55.*

4 In quo non est immorandum, cum *Hadrianus in dict. l. 48. de iudic.* rescripserit per verba aptissima vtrumque comprehendere, imo de facto vtrumque comprehendentia, ibi: *Causam in iudicio, vel agendo, vel defendendo sustinendo.* Equidem *verbani sustinere* præsupponit *litē contestatam*, iux-

ca rext. in l. *utilissimum* v. §. *cum plures*. ff. *si semel fur foc. dica-*
tur, quem obseruat Prateius in *lexi, tur lit. S.* Vnde absolutè,
indistincte Pert. Gregor. *Syntagm. sur part. 3. lib. 49. cap. 2. nu.*
4. Qui erant in maiori magistratu, eoque temporali, pudente ad-
nistratore, neque agere, vel defendere poterant. Et ferè ijs.
dem verbis Gare. Mastr. *tom. 3. decis. 270. in princ.* Et pulchius,
& expressius. *tom. 2. de magistr. lib. 6. cap. 5. num. 9* ibi: *Adeo ut*
nec etiam ciuilitè conueniri possunt, & è contra nec ipsi alios
conuenire. suasque lites tentare, agere, vel prosequi permissum est
unde nec rei, nec actores esse possunt, Bart. Ang. & Iacob. de
S. Georg. in dict. l. pars litter. ff. de iudic. Homod. de Syndic. num.
42. & 46. in fin. Ex quo nouiter Francisc. de Tonduti in *tract.*
de præuent. iudic. cap. 28. num. 46. ibi. Sed tamen si magistratus,
seu dignitas temporalis supreuenient post litem contestatam,
fruitur nihilominus magistratus privilegio suo non obstante præ-
uentione iudicij facta per litis contestationem, & prosequutio-
uem, & pag. 2. c. 53. Sicuti neque agendo, quod magis vide-
tur, possum Magistratus, lites ante administrationem etiam
inchoatas, duranse officio continuare, prout ex multis sua-
dent Mastrillo *lib. 5. cap. 8. num. 62.* & Vbertus qui *supr. dict.*
num. 67.

5 Denique in terminis nostris, quando videlicet is cum
quo lis habebatur, fuit creatus Magistratus, ex illis qui du-
rante Magistratu, conueniri non possunt, instantiam sopi-
ri, & causam inchoatam illico suspendi, est iam decisa, &
iudicata apud Senatam Lusitanix, vt eleganter, & doctè tra-
didit Georg. de Cabedo post hæc scripta visus, *part. 1. decis.*
24. num. 1. & per tot. quam refert, & approbat Tonduti *dict.*
num. 46. ex rext. in l. si reus 12. ff. iudicatum solui, quam deci-
sionem multis exornans idem Cabedo, tribusque validissi-
mis rationibus firmat, quæ cum apud ipsum videri possint,
non transcribuntur.

6 Quod inductum fuisse Reipublicæ favore, cui forsitam
vacare

vacare propria negotia prohiberent. Amagair col. lib. 10. tit. 40. num. 34. notissimum est, ex traditis per ipsum Cabedo dict. part. 1. decis. 24. num. 2. & supponit Gregor. Lop. partit. 7. tit. de acusat. l. 2. glos. 5. loquens in Castellano siue Alcalde, ibi: *Vel quia ob hoc auocaretur à cura Reipublicæ, & Vela diff. 39. num. 17. ad med. & an 4.* Arguitur etiam ex ipsius met verbis, text. in dict. l. 2. de in ius vos. *In ius vocari non oportet, &c.* seu vt habet Glossa, *oportet non vocari*: Siquidem oportere, dicitur de ijs rebus, quæ publicam vtilitatem respiciunt, vt apud Tullium Artic. lib. 4. *Ego vero, qui s; loquor de Republica, quod oportet, &c.* Hincque notant DD. ad l. 1. ff. de i. st. & iur. hoc verbum *oportet*, interdum pro consentaneo in iure poni, Rebuf. de verb. significat. l. 37. vers. *idem dicerem in fin.* Gratian. discept. forens. tom. 1. cap. 146. num. 20. Barbosa de diction. in additis, dict. 242. num. 1. & 3. in fin. & alij post Mar. Guirb. decis. 53. num. 2. in fin. Et ex his fuit conclusum in consistorio Domus Generalis Deputationis, die 8. Aprillis 1477. cum voto quatuor Iurisperitorum, procedendum esse per Dominos Deputatos, cum solitis prouisionibus, pro obseruantia huius prærogatiuæ, contra quoslibet imperitores, seu agere volentes, contra aliquem, seu aliquos ex dictis Deputatis, triennio suo durante, in hunc modum: *Attento quod Domini Deputati, & Auditores computorum, eorum triennio durante, deseruiunt officio, & seruitio publicis totius Principatus Cathalonix, nec possunt, aut debent in his aliquo modo turbari, & seu impediri: Propterea dictus Nobilis Matthæus de Moncada, vnus ex dictis Dominis Deputatis, à quoquam eius triennio durante, & in tali seruitio, & vocatione Reipublicæ existens, non potest impelli, aut conueniri. Ita legitur in libro dictæ Domus, vulgo Anton. Lombare, folio 10. pag. 2.*

7 Quamuis enim excusatio superueniens regulariter non proflit, quoad lites iam inchoatas; cæterum ex speciali fauo-

re extenditur Priuilegium , ad incaptas etiam causas, si propter utilitatem publicam indultum est, vt not. biliter limitat, & suadet Stephan. Gratian. *diocp. tom. 3. cap. 421. num. 65. & 66.* ex Felino Sand. & Ioann. And. quos sibi laudat. Et quidem specialia multa utilitatem publicam habere constat ex traditis per Cardinalem Thuscum *practic. concl. lit. P. concl. 960. per tot.* Itaut dispositionis continentis publicam utilitatem, semper veniat facienda latior interpretatio, ex nostro Iacob. Cancer. *var. part. 1. cap. 8. num. 23.* Inde personæ illustres, quibus de iure exemptio à tutela competit, ex quo non cessant laborare pro maiori Reipublicæ comodo, manent etiam ab ea licet iam suscepta ex eufati, suader. c. Casfaneo in *Cathal. glo. mun. part. 7. conf. 3. vers. Adde alium effectum.*

8. Ita iudicij procrastinatio permilla Baronibus, ad Comitias siue Parlamentum generale vocatis, locum utique habet in causis ante monitionem commissis, aut captis, quasi publicæ utilitatis rationi consonum sit, quod Barones dictæ monitioni parentes ad dictas Comitias accedant, vt doctissime alijs citatis scribit Marius Giurb. *decif. 118. à num. 16.* Pariter durante expeditione supersedetur in causis aduersus milites antea captis, cum fauor publicus versetur in hoc, quod euntes ad castra, *horica* exceptione quomodocumque iuuari possint vt optimè ex multis tradunt Carol. de Grassis in *tract. de except. sub except. 3. num. 20.* & Marius Mura in *cap. reg. sic. tit. 6. cap. 71. num. 44. qui num. 46. id ampliat,* etiam si miles per procuratorem litigaret; huicque assentitur Ioann. Mar. Nodar. *quest. forens. part. 1. quest. 176. à num. 3. & per tot.* Quod priuilegium an transeat ad uxorem Melancas *dec. 9. nam. 14.* Hac eadem rationi ducti Cabedo *dict. decif. 24. num. 5.* & Gratian. *dict. decif. 421. num. 32. asserunt,* quod vbi ex statuto, euntibus in exercitum conceditur dilatio biennij ad soluendum suis creditoribus, illa etiam

gaudentij, qui iam cœperunt ante militiam conueniri, & Gratian. num. 30. addit Ambasciatores, siue Legatos, interim & dum non data opera, in legationem mittuntur, à causis etiam inchoatis liberari, per text. satis expressum in *l. non distinguemus* 37. §. *item. si quis Roma*, ff. de arbitr. quem in simili ponderat etiam Cabedo *part. 1. decis. 24.* iam allegata num. 4. & Vela *dict. dissen. 39. num. 3. vers. sed mirum*, & num. 29. & etiam ex aliquorum sententia, qui idem tenendum esse defendunt in fori priuilegio, quoties publicus fauor intercedit, quibus iuscribit idem Cabedo cum Senatu Lusitano *dict. pa. 1. 1. decis. 25. num. 9. vers. Deinde*, & per tot. agens de assumpto ad Senatoriam dignitatem. Exceptio enim priuilegij lite pendente superuenientis, opponi quocumque potest, & suffragatur, dummodo illud non fuerit procuratum, seu afectatum, vt arguunt tradita per Franc. Tondut. *de prœu. iud. d. cap. 28.* loquentem in milite, & ambasciatore, num. 47. §. 1. 5 1. 5 2. Et pro absente ex iusta causa est *dict. 50. sen. Nepol.* apud Affictis.

- 9 Decidit etiam nostram quæstionem Rota Romana, in terminis Conseruatoris Urbis, apud Verallum Episcop. Caputaquem, & contra ipsius votum, *part. 2. decis. 389. per tot.* quam iterum edidit, & prosequitur Martha, *digest. nouissium. tom. 4. tit. Officialis cap. 26.* vbi licet dicta Rota ex urbanitate, vel æquitate, potius quam iuris rigore concepto, visa fuerit declarare; non ideo rem istam minus diffinire censendum; cum in iure pariter obseruentur, ex urbanitate debita, ac ex necessitate inducta, vt notat Arismin. *Tempat. var. iur. lib. 2. tit. de action. & obligat. fol. 245. col. 4. vers. Aliquid.* Et in hoc Principatu quamuis fuerit Epicheia sublata, per constituit. 40. de anno 1599. non tamen æquitas illa quæ iuris regulis conformatur, & à Doctoribus recipitur, Xammar. *de offic. iudic. part. 1. quæst. 16. numer. 39.* Fontanella *de pact. tom. 1. claus. 4. glos. 18. part. 1. num. 119. & part. 2. à num. 87. ad 89.*

10 In ciuile autem, ac in vrbauum cenſeri, quod Magiſtratus compellatur Iudicem ad ire, ſubque dubio euentu litem ſuſtinere, putauit Cuenca *diſt. clauſ. 30. n. 127.* ſequutus Anton. Fabr. *ad l. 1. 2. & 3. ff. de inius voc.* qui ad cæpe citatam, *l. 48. de iudicis*, ita rationatur: *Neue dignitas eius qui in magiſtratu, & imperio eſſet, per lites contra eum ab alijs æquo Marte dimicaturis inſtitutas minui videretur, quiſquis enim ſiue agēdo, ſiue defendēdo litigat, neceſſe eſt ſibi in ea lite aduerſarium conſtitui patiatur, in qua ſi eum vinci contingat, etiam de decori futu- rum illud eſt, minuitque ea res non parum exiſtimationem Magiſtratus: quaſi per imperitiam, aut perſidiam, litem, vel inſtituiſſe, vel excepiſſe videatur, qui iuſte condemnatus creditur.* Debent utique præſides Reipublicæ, vrbique Re- ctiores à Principe honorari, quia ipſum repræſentant, vt ex Plinij teſtimonio probat Senator Larrea *decif. Gra- nat. part. diſp. 1. 41. nn. 9.* Nec enim vani reſpondit Vlpianus in *diſt. l. in ius vocari*, per illam dictionem oportet; veluti per eam denotari honeſtatem, & decentiam cre- diderit, Barboſ. *de dictionibus, ſub diſt. 208. numer. 3.* ex Gratian. & alijs, quibus addo Rebuſ. *de verbor. ſignificat. verſ. Aliquando.* Quamquam plures velint, etiam neceſ- ſitatem importare, & Iudicis arbitrium pœnitus ex- cludere, vt videre eſt apud eundem Barboſ. *nam. 2. Re- buſ. verſ. Et ſic, & verſ. Idem dicerem.* Maximè in publi- cis iuris ordinationibus, vt benè aduertit Præcius in *diſto ſuo lexico verb. Oportet.*

11 Vnde manifeſtum eſt, non eſſe procedendum contra dictos Conſules, alios vè ſimiles, aut pares Magiſtratus, etiam in cauſis antea cœptis, cum eadem præcipuè ratio, nedum fauoris publici, verùm, & honeſtatis prædi- ctæ militet in inchoatis, quæ in incipiendis Cabed. *p. 1.*

dec. 24. num. 3. Addit. nu. 10. vbi enim eadem est ratio, eadem esse debet iuris dispositio, ex vulgari Axiomate, quod exornat Nobilis. Anton. Dueñas in loc. commun. lit. R. num. 14. Et de facto istam prærogatiuam, quoad Deputatos Cathalonix, extendi etiam ad lites cæptas, patet ex multis exemplaribus, multisque notis in libris Domus prædictæ Deputationis, & præcipuè ex libris Antonij Llobart de cuius auctoritate Fötanel. dec. 249. n. 19. & signanter in Dietario, trienn. 1590. estanc. 61. fol. 55. sub die 2. Martij 1592. vbi legitur etiam formula supplicationis præsentatæ in R. A. ad suprædictũ super sedimentum obtinendum in causa vertente, ad relationem Magnifici Doct. Francisc. Descamps contra Ioannem Grannollachs Deputatum Militarem, non alio prætextu, nisi quod triennio durante, non poterat ad vltiora progredi in causis contra Deputatos, ex antea motis.

- 12 Nec ista repugnant quatenus in præiudicium tertij, nimirum Actoris videntur disposita, quia istud incommodum ex petita dilatione resultans, cum sit leue, non habetur in consideratione, vt puctim dixit Ramon dict. conf. 3. nu. 102. in isdem terminis Deputatorum (quod magis est cum istorum officium sit triennale) his verbis: *Et in hac Prouincia satis compertum est in Deputatis Generalis Cathalonix, qui durante officio in Audientia Regia, vel alibi non conueniuntur, quia ea tempestate qua gerunt officia sua, cum non sint perpetua, damnum considerabile non inferitur.* In his enim modicum præiudicium non attendi, etiam quo ad lites cæptas, tenent Doctores relati ab eodem Gratian. dict. cap. 42. 1. num. 48. quos ipse sequitur, & applicat sub num. 66. vers. *Et ex hoc in fin.* Que benè procedunt, quidquid aliud videatur dicendum in de-

clinatoria exceptione, quasi in eo casu agatur de totali mutatione fori, & sic de præiudicando in totum præventioni causæ; at in isto solum tractetur de præiudicio temporali, & non de transferenda, sed tantum de suspendenda ad tempus cognitione causæ præuentæ, vt docte percurrit Tondutus de *præuent. cap. 28. num. 58.* Maxime cū reperiat, tam apud Politicos esse, quàm Iurisperitos, vtilitatē publicā anteponendam priuatæ. Ita Plin. *Iun. epist. lib. 7. epist. ad Canin oportet priuatis vtilitatibus publicas ante ferre*, qui est valde obseruandus, cum loquatur etiam per verbū *oportet*; sicut ipsa lex *2. de in ius voc.* Approbat Surdus *decis. 235. n. 10. & 11.* alijque lata manu cōgessi à D. Anton. Dueñas *Axiomat. Iur. lib. V. num. 197.* quod etiam suadet diuersa iura, per Socio. notatā in suo Regulari, *tom. 2. lib. V. verb. Vtilitas.*

13 Quare ad nostrū institutum subtilissimus Anton. Faber in rationalib. *ad dict. l. pars. litterarum, ff. de Iudic.* Hæc subdit: *Melius enim visum est, & tolerabilius, vt ex annui eius temporis mora incōmodum aliquod accederet; aut Magistratibus, aut ijs qui cum Magistratu litigare vellent, quā vt id fieri permitteretur, propter quod suspicari quis vel temere posset, aliquid factum esse, vel à Magistratibus, vel in ipsos Magistratus, quod minus ex eorū fide, vel dignitate esse crederetur.* Quia vt ipse Faber ibidē ait, semper eligēdū est, quod magis habet publicæ honestatis, & eius habēda est præcipuē ratio, adhuc in ijs qualicere vidētur.

14 Quæ intelligenda sunt, vt neque Procuratoremmittere teneatur Magistratus, qui suas lites faciat, vel suscipiat D. Ioseph. Vela *tom. 2. dissert. 39. num. 16.* aliàs enim nullum esset ipsius priuilegium, quia verē dies iudicij tunc non diffunderetur, vt pulchre ampliat Soc. *qui supr. dict. verb. Magistratus.* Optimè Gratiol. Vbert. *de*

*citat. tom. 3. cap. 14. num. 70. ibi; Et quando locus est priuilegio, ut non possit quis citari, non tenetur comparere etiam per Procuratorem, alias nullum esset ipsius priuilegiū, Bart. in l. 2. §. si quis caut. Alex. in dict. l. 2. n. 2. & ibi Ias. in repet. sub n. 1. ff. de in ius voc. addo Ios. Vela to. 2. differ. 39. n. 18. ad med. & n. 19. vers. atq. Præsertim si dilatio futura breuis est, qualemque esse annuā, constat ex illo Poetæ: *Citò dilabitur annus*, (possunt quidē in causis auctoritates Poetarum allegari, per glos. in l. fin. de rer. diu. §. fin. verb. *Vergilius, lit. O.*) Iuxta illa quæ dixit Rebuf. in tract. de legat. Princ. n. 31. nēpè quod si Legatus, paruo tempore reuer-
 ti debeat nō tenetur dimittere Procuratorem; & ad hoc allegat Cyn. & Ang. in l. cum antiquitus, C. de testam. multa addit Vela dict. differ. 39. n. 39. ante med. vbi citat Martin. Lau. dens. de legato q. 28. vol. 11. tract. Nec aliās æquum videtur cogi posse Magistratum suas lites proprio dispendio, Procuratoris negligentia committere, stante præcipuè, iusta, & publica occupationū causa, cū officium nemini debeat esse damnosum, ex vulgari Axiomate de quo D. Ant. Dueñas in loc. comm. lit. O. num. 15. & agnouit Faber ad dict. l. 48. de iudic. in princ. Benè Ioseph Vela dict. differ. 39. num. 45. vers. vnde, & melius num. 19. vers. cum quia.*

15 Et hæc omnia ponderamus, vt satis fiat Regiæ decisio-
 ni ex aduerso oppositæ, subque egregio, atque magnifico huius causæ Relatore, licet in diuersis terminis lata, die 23. Ianuar. 1658. in fauorem depositarij B. Mariæ de Mercede, & contra Nobilem D. Iosephum Amat, & Desbosch, in actis Iacobi Bās, cuius verba subdo. *Arreito constat præsentem litem inchoatam fuisse per Priorem Conuentus, & Collegium B. Mariæ de Mercede præsentis Ciuitatis, contra dictum Nobilem D. Iosephum Amat, & Desbosch,*

bosch, die 22. Octobris, proximè dimissi. & sic antequam ad officium Consularis ex tractus fuisset, maximè cum dictus Nobilis de Amat in dicta causa, per suum Procuratorem comparuerit ante extractionem ad munus dicti Consularis: His, & a'ijs. Cum enim in hac lite Raphael Carcer, & Bals, non comparuerit per Procuratorem; sicut in illa dictus de Amat, non officit dicta prouisio, quamquam nec alias forsan officeret cum in casu Rotæ, denegata fuisset etiã actionis continuatio, contra Procuratorem litis dominũ iam efectum. Tota itaque vis fuit à doctissimo Senatore facta in illa comparitione, vt denotat illa dictio, *maximè*, quæ licet regulariter dicatur includere casum minus dubitabilem, tamen non ita in sententijs, & iudicijs, scilicet hæc cum stricti iuris sint, non comprehendunt alium casum, quam expressum, vt in puncto tenet Paul. de Castr. vol. 2. conf. 441. num. 5. quem sequitur Tusc. lit. M. cõcl. 309. n. 11. Faciunt quæ tradit Prateius in sua lexi. lit. M. dict. verb. *Maximè*, vers. Porro, ibi: Glossa in l. mox citanda indicat hoc verbum (*maximè*) aliquando abundare in iure, allegatque bonum text. in l. fin. C. de manum. test. cum dicit: *Maximè propter libertates*, quoniam propter nullum alium casum, quam libertatis ea Imperatoris prouisio inuenta est. Idemque diserte fuit consideratum à Senatu, in hac eadem Aula, super dictione *Præsertim*, quam idem importare, quod *Maximè*, voluit DD. quæque reperiebatur adiecta euidam Regiæ sententiæ; prodecissione illius causæ, quæ nõdiu vertebatur inter Nobiles de Marimon, Tort, & Sinis pleda ad relationem Consultissimi Senatoris D. Michaellis de Cortiada, Fisticque magni nominis Patroni, scribente Payssa.

16 Ex quibus durate suo Consulatu, postulat dictus Carcer, & Bals, supersederi in lite, contra eum iam ante

extra.

extraditionē cæpta, per Oeconomum Monasterij Montis Hilaris, & ita in fauorem Syndici præsentis Ciuitatis Barcinonæ, declarandum etiam fore speramus. Salua in omnibus meliori Senatus censura.

Mir Aduoc. Ciuit.

Monras V. I. D.

Consulens.

Palmarola Aduoc. Ciuit.

Die 17. Februarij 1659. Imprimatur.

De Boxadòs Regens.

IVRIS

IESVS MARIA IOSEPH.

I V R I S
A L L E G A T I O N I
P R O
R A P H A E L L E C A R C E R,
E T B A L S.

C I V E H O N O R A T O, E T C O N -
S I L I A R I O O R D I N I S T E R T I I, E T
S Y N D I C O C I V I T A T. B A R C H I.

A D D E N D A.

I N F O R M A N T E S accepimus à do.
ctissimis Senatoribus, præcipuè nobis ob
stare quæ ex aduerso opponuntur, & a
liqui DD. post *Iasonem* tradiderunt in
terminis Ambasciatoris, facta illa com
muni distinctione, an fuerint causæ cœp
tæ, ante vel post legationem susceptam; ita vt in causis
aduersus eos motis non adhuc inita legatione, careant
legati excusatione, qua iudicij continuationem, seu pro
sequutionem euent, per *text. in l. eundem*, seu *eum qui*

16 ff. de legation. Hisque conformem esse sacri Senatus
obseruantiam. de qua testatur D. Acac. Ripoll in *Addic.*
Peg. rubr. 6. lit. F. num. 62. & 63.

- 2 Cœterum prædicta nobis aduersari nequeunt; quid-
quid enim sit de veritate istius opinionis; quæ plures, &
magnos habet contradictores, & signanter D. Iosephum
Vela in *suis iuris dissertat.* qui *tom. 2. dissertat. 39. per tot.*
contrariam firmat ex mente Senatus Hispalensis, maxi-
mè *num. 14. & num. 23. vers. Sed mirum*, plurimasque
rationes pro ea adducit, & septem obiectionibus respõ-
det, ista lege varijs, ac veris interpretationibus donata.
Eandemque tuentur Petr. Barbos. *de iudic. ad leg. 2. §.*
legatis à n. 90. ad 93. Petr. Rebuf. in *const. Gall. in tract.*
de litter. dilat. art. 1. glos. 2. per tot. & glos. 4. vers. fin. Ce-
phal. *lib. 4. cõs. 453. in termin.* alijque ab istis laudati: Qui-
bus addimus Senatorem Anton. Sola in *constit. Sabaud.*
tit. de Ambasciat. pag. 352. nu. 5. Et Mathæum de Afflict.
cum Senatu Neapolit. *decis. 50. per tot.* loquentem in ab-
sente ex iusta causa, quod idè est ac in legato. Quidquid
inquam sit de veritate illius opinionis, certissimū est vul-
garissimam illam distinctionē, etiam in his terminis ha-
bere tres singulares, & præcipuas fallentias, quas ani-
maduertunt DD. ipsi, qui *Ias.* sententiam amplectuntur;
& quarū duas attingimus nos in *allegatione*, & approba-
uit decisio Senatus Hispalensis, apud eundem Vela latif-
simè *26. foieis* exornata; posteaque vidimus recipi in Se-
nату Neapolitano, apud Mar. Muta *decis. 32. num. 36.*
quæ licet in contrariū adducatur, reuera nihil in ea cõ-
tra absentem deciditur, sed contra litis consortem, nem-
pè Contutricem; & hoc, in causa redditionis computorū
quæ cum diuidua sit, ius actori contra eam insolidum
competebat.

3 Cessat itaque primò illius *textus* dispositio, quoties obeunda legatio, modico, vel non longo tempore duratura est, vt præter Rebus, quem in *allegat.* sub num. 14. *circ. fin.* dedimus, aduertit Martin. Laud. in *tract. de legat. Princ. quæst. 28. per tot. inter tract. Doctorum, vol nobis 6. fol. 95.* cuius verba sunt: *Licet legatus debeat dimittere Procuratorem, qui eum defendat in causis cœptis; leg. eti qui ff. de legation. tamen si paruo tempore debet reuerti, nõ tenetur dimittere Procuratorem, secundum Cyn. & Ang. in leg. cum antiquitus. C. de testam. Tenet etiã Bonifac. Ruger. tom. 1. conf. 2. nu. 96. & alij multi quos cumulat Vela dict. dissert. 39. num. 39.* Vndè regulam illam solũ procedere constat, quando legationis tempus, vel immodicum, quia longe duraturum, vel incertum, quia nõ præfixum esset; quamuis dictus Senator Vela, num. 36. supponat legationes communiter citò perfici.

4 Secundò nõ habet locum illa opinio, nisi in legatione affectata, & procurata, cum libera legatione absens, non videatur abesse Reipublicæ causa, vt dixit I. C. in *leg. qui 14. ff. de legation.* Non autem quando Ambasciator nulla data opera, citraque factum proprium, & voluntariũ mittitur in legationem; per ea quæ tradimus in *alleg. nu. 8. ad med.* ex obseruatissima auctoritate Steph. Gratian. *discept. 421. num. 30.* quem non viderat D. Iosephus Vela, etsi multos congerat *dict. dissert. 39. num. 29. vers. Eamque,* omninò legendus. Idem censuit Georg. de Carbed. cum Senatũ Lusitan. *part. 1. decis. 24. num. 4.* quem sequitur Tondutus in suo *tract. de præuent. iudic. cap. 28. à num. 47. & melius, num. 51.*

5 Tertiò denique propositio ista limitatur, si causa quãtumuis prius in cœpta, fuerit ardua; eo nempe casu receptum etiam est in lite inchoata supersederi; cum benè

per Procuratorē illa nequeat expediri, sine magno dis-
 pendio, multoque legati incommodo, ex *text. in cap.
 querelam 2. extra, de Procurat. ibi: Cum non possit quis co-
 gi, nisi velit in grauibus causis Procuratorē cōstituere. Quod*
intelligit Glossa probata iusta causa, maximè si de alio nō
confidit. Secundum ea quæ scripsit Fontanell. decis. 178.
num. 1. ibi: In quorum multis tantum nunc experimur neg-
ligentiam ut vix sit, qui propterea litigare audeat, plus timēs
damni ex illorum indiligentia, & socordia quam ex futuro
Indicis decreto, & præiudicio. Optimè Vela differt. 39. n.
19. ibi: Quia absentes per Procuratorē litigantes multo ma-
gis vexantur, & à legationis officio retrahuntur, quam si
præsentes liti adessem: Tum quia maioribus distrabuntur cu-
ris, vel de errore aliquo Procuratorem, vel de negligentia
aut collusionē semper dubitantes, ut ipsa nos admonet expe-
riencia quæ rerum magistra dicitur. Quod iterum reassu-
mit, nu. 45. vers. Cum absens. Id ipsum ponderat Boni-
fac. Ruger. post Iacob. de S. Georg. dict. consil. 2. num. 47.
& 73. Expresseq; decidit Senatus Neapol. apud Afflict.
decis. 50. num. 5. vers. Idem dicta, qui sub n. 3. idem innuit.
 Est enim recedendum, ut ait Rugerus *num. 48.* à termi-
 nis ordinariis propter causarū arduitatem; quippè ardua
 sunt maiori consideratione, & solēnitare digna, Cephal.
 tom. 1. *cons. 76. n. 34.* ut obseruatur in R. A. ex traditis
 ab Anton. Oliba de *actiō. part. 1. lib. 3. ad §. bona fidei,*
pag. 566. num. 3. & 4.

6 Undè cum huiusmodi limitationes, hypotesi nostræ
 propriissimè adaptentur, parum, aut nihil vrget argumē-
 tum. Siquidem notissimum est Magistratum Consulare
 in hac Vrbe, sorte non opera capi, & tradit Xammar de
Ciuit. Barc. §. 21. nu. 4. in fin. Et adhuc sorte necessaria,
 cum in vim regij privilegij, compelli possit, imò de facto,
 nobis

nobis ipsis videntibus, frequēter compellatur extractus, seu exbursatus Consolatū subire. Neque minus vulgare est, prædictum Magistratum annalem esse, vt videri potest apud eundē Xammar *dict. n. 4. per tot.* Annus enim non dicitur dilatio longa de iure in similibus rebus; nec immodica Senatui fortan videbitur ex subiecta materia: cuius sanē arbitrio huius modicitatis censura à Doctoribus relinquitur, docente Card. Thusc. *præctie. concl. lit. T. vol. 8. concl. 37. n. 12.* Prout, & in summis, ac quantitatibus docet Cancer. *part. 2. cap. 5. n. 9.* cum multis quos offert Ripoll. *ad Peguer. rubr. 14. n. 87.* Quiaimò noster Ioseph. Ramon in hac eadem materia, *conf. 3. n. 102.* creditur Tricennium esse modicū tempus. Et in puncto Ambasciatoris, triū, vel quatuor annorum prorogationem, excessiuam non esse significauit Vela sua *differt. 39. vers. Quia.* Et in iudicijs, siuē moratorijs, pōderat modicitatē in quinquēnio, Sanctius Melo de *induc. deb. quæst. 3. n. 5.* Tandem non esse in causa ardua patet, ex quo versamur, nedum circa magnū interesse, iuxta Afflict. *decis. 50. n. 5.* verū etiam in quæstionibus laudimialibus, quas *nodosas* vocat Frāc. Solsona in *sua lucer. laud. in corp. probæm. sicuti grauiissimas, ac magni ponderis,* causas fœudorum (quibus æquiparatur emphyteusis teste Cancer. *par. 1. var. cap. 12. n. 2.*) appellauit Nob. Senator Peguera in *rep. ad cap. item ne super laud. in præfat. col. 1. vers. Nam istæ causæ.*

7 Nec aliqua cōtra nos militat Regij Senatus obseruātia; quia vltra quod nulla ex decisionibus obiectis loquitur in dictis casibus exceptuatis, solū illa procedit quando Legatus constituit Procuratorē ad litis coeptæ defensionē, vt habetur pœnes Sigism. Despujol, qui eam cōiecit in *Reper. t. ad Mienes pag. 2. verb. Absens: Si tamē* (iur

quit.) ad suendam causam in cœptam Procuratorem consti-
tuisse, non potest propter absentiam obtinere supersedimentũ
in causa, &c. & pro hoc allegat binas illas Senatus decla-
rationes. Ratio est quia etsi non arctetur legatus Procu-
ratorem dimittere ad lites cœptas, saltem in casibus ex-
ceptis; si tamen dimisserit, sibi præiudicat, vt notabiliter
docuit Mar. Muta *dict. decis. 32. n. 24.* & fuit præcipua
cõsideratio Senat. Neap. in illa *decis.* vt in ipsa patet ad
n. 36. vers. Es tuerum. Ex illa enim Procuratoris cõstitu-
tione, ante discessum, ad tuendam causam cœptã videri
potest Legatus voluisse sese defendere, & per cõsequēs
iuri suo tacitè renuntiasse, per ea quæ expēdit Vela *dis-*
sert. 39. n. 52. pag. 246. col. 1. Hoc enim priuilegiũ est in
arbitrio priuilegiati, ideoque illud amittit, si eo vti nol-
le sese demõstrat, dicente Rota apud Franc. Merlin. *de-*
cis. 700. n. 7. ducto argumento ab exceptionibus dilato-
rijs, quibus tacitè censetur aliquando renunciatum per
actus quasi contrarios, Ripoll ad Peguer. *rubr. 9. n. 63.*
Vndè cum Raphaël Carcer, & Bals, ne dum Procurato-
rem constituerit post adeptum Magistratũ, ad effectum
sustinēdi iudicia cœpta, verum neque Procuratorẽ ha-
buerit vnquam ad hęc litem, sicque nullatenus huic ex-
cusationi renuntiasse videri possit, petitum supersedimē-
tum obtinere debet.

8 Etiam aliàs vigere non poterat argumētum à legato
sumptum, cum simus in Consule, seu Urbis Rectore; &
quidem magnæ, & Metropolitanae, quod magnũ, & ma-
ximũ est, Gironda de *privileg. cap. 7. n. 14. 10.* Bouadilla in
Polit. lib. 3. cap. 8. n. 20. qui cum habeat dignitatẽ, & po-
testatem (vt de Barcinonensibus Consulibus probat no-
ster Xamim. alijs laudatis à §. 10. ad §. 23.) dicitur esse
de maioribus Magistratibus temporalibus, Bertachin. in

Repert. lit. C. verb. Consul. & Bolognet. in repert. ad leg. i. ff. de offic. ei
cui mand. est. iuris. n. 6. & 15. Ideoq; cōprehendi sub dispositione la-
gis pars litterarū 48. ff. de iudic. vt aduertimus in alleg. n. 1. & relol-
uit Senator Matheu, & Sanz, de reg. Valen. 10. 1. cap. 4. §. 3. à n. 1. ad
27. cū seq. Nouissimeq; suadet Franciscus de Tōdot. de preu. iud. par.
2. cap. 53. à n. 13. ad 19. hisce verbis materiā diffiniēs. Vnde discēbatur
Assessorē Magistratū appellatione minimē cōtineri, nec per cōsequens
fruidebere priuilegio suspēsonis causarū pręuentarū durāte sui officij
tēpore, iuxta text. in l. pars lit. 48. cū ibi not. ff. de iudic. Cū priuilegium
illud maioribus sumtaxat iudicibus habētib; iurisdictionē cōcedatur,
quādo sunt Magistratus ad tēpus Deputati. Maiores autē dicuntur si
iurisdictionē habeās. Astrill. de Magistr. li. 6. c. 5. n. 15. hi enim pēdente
officio, nec actores, nec rei esse possunt, Astrill. dict. ca. 5. nu. 9. & c.

9 Quæ lex cū generaliter disponat, & in distincte recepta fuerit à
DD. atq; Senatibus, tā quo ad lites cęptas, quā incipiendas, vt ex
Fonduto ubi sup. deducitur, & latē probauimus in alleg. à nu. 3. ad
12. auctoritatibus, & decisionibus, quibus necdū poterant Merlin.
10. 2. dec. 700. n. 5. Martin. Laudens. de offic. Domin. in tract. vol. 10. &
Vela dict. differt. 39. nu. 16. eius dispositio nō est in Consule, nec in
eius odium, cui fauere voluit (vt Vela loquitur qui supr. n. 19.) re-
stringēda; quidquid aliud in legato foret specialiter cautū, cū à
diuersis non fiat illatio, leg. Papinianus. ff. de minor. quia non omni-
bus æque iura fauent, & speciale in vno non sit speciale in alijs, i-
mò ius, & regulā in contrariū pro eis supponat, Nicol. Intrigl. lib.
1. decis. 14. n. 30. Ioseph. Ram. conf. 12. n. 3. cum enim legatio pro-
priè non sit dignitas iuxta dictum Card. Thusc. n. 5. pract. cōcl. lit.
L. concl. 156. per tot. & aliās nō habeat admixtam iurisdictionē, seu
administrationē; quia mādāta proponere, & oracula tantū referre
sibi adscripsit; Legatus, & Consul in iure nō æquiparantur, saltem
omnimodē, pro vt requiri in extremis ad argumētū à simili pro-
bat Decian. vol. 3. resp. 19. n. 125. quē seq. Duēnas in axio. li. A. n. 583.
10 Et quamuis dict. lex 48. de iudic. in causis inchoandis nomina-
tim disponere aduc nō fieret locus extēnsioni prætēsa à persona Le-
gati.

gati, ad personā Magistratus, vt dicitur, ex idēitate rationis, quia si retorqueatur argumētū, per ipsam rationē idēpuitatis istud, quod in causis incipiēdis admittitur, ad inceptas etiā venit extēdendū, cū in vtrisq; par sit ratio auocationis à cura Reipublicæ, vt in *allegat. præliuabimus, n. 11.* & notat Cabed. *par. 1. dec. 24. n. 3.* Imò maior ratio in cceptis, quia maius grauamē inducitur iudicio inchoato, vt fateatur Muta *dict. dec. 32. n. 40.* ideoq; non sumus in casu omisso (ad quē tantū procedit extēsisio) sed in casu à lege expresso, quia idēpuitas rationis, idem importat ac verba legis expressa Iacob. Cācer. *var. par. 1. c. 2. n. 114.* Nec obstat quod privilegiū istud Magistratib⁹ cōcessū, ne durāte officio cōueniri possint, sit veluti quædā exceptio dilatoria (quæ in iudicij limine opponi debet) vt ponderat Vela pro Legato, & multis probat *d. ff. 39. n. 18.* quia exceptiones dilatoriæ si de novo superveniāt, opponi possūt etiā post litē cōtestatā, docēte Cācer *par. 1. c. 18. n. 5.* Ripoll, *rubr. 9. n. 18. lit. G.* cui assonat Tōdut. *de præu. dict. c. 53. n. 20.* ex Barb. Couarrub. Masca. & Rebuf.

11 Quidquod, in Cōsule, citra vtilitatē publicā, vtiget alia, nēpē honestatis, & decentiæ ratio quæ similibus Magistratibus, ex causa dignitatis, & splendoris patrocinatur, de qua Rota apud Verall. in *alleg. n. 9. & 10.* & quā in iuridicis, vrbauitatis, & curialitatis nomine, agnoscūt plures apud Bartolum relatū à Bertachino in *Reper. verb. Ambasciator, p. 76. col. 2.* & practicauit Rota Auinionens. apud Hieronym. de Laurēijs *dec. 126.* arguūtq; pro Cōsulibus Barcinonēsis tradita per doctissimū Ioan. Paul. Xamm. *de Ciu. Barc. d. §. 21. n. 19.* ibi: *Pro in vrbauitatis, & iniurijs contra decorē Cōsularem cōmissis, capi, & in carcerē quoscumq; detrudi, & detineri præcipiant* Duplex autē ratio potētiōr est vna, & duæ causæ vnā vincūt, vt in terminis dignitatis consulit Decian. *to. 5. resp. 58. nu. 3.* Quæ augeri possunt, ex quo nō fuit in iure cautū, quod finita administratione restituatur Magistratus aduersus totā causam, sicuti Legatū non defensū, vel minus legitimè defesū restituoi, docuit Per. Rebuf. in *varijs, tit. de Lega. Princ. n. 33.* & probat *tex. in l. c. 26. §. fin. ff. ex quib. caus. maior. tenēt etiā Ioan. Bertach. in Reper. verb. Ambasciat.*

n. 10. & Ioan. Copus de *fructib. cap. 5. n. 1.* multique alij passim.

12 Postremo dispositio *rex. in l. 2. ff. de in ius voc.* quæ est expressa, & indiuidua in Cōsule, ibi: *Vocari nō oportet neq; Cōsulē,* restricta non fuit ad causas mouēdas; sed etiā ex generalitate loquutionis per ea verba, *in ius vocari,* intelligitur à DD. cōprehendere, lites motas, nō minus, ac supradicta *l. 48. de iudic. iuxta pōderata in alleg. n. 3. & doctrinā Iacob. Cācer. var. p. 2. c. 1. n. 101. in fin.* qui similes extensio- nes faciliat, vbi agitur detrahēdo verbū ad significatiōē, quā sal- tem sub larga eius significatiōe cōprehendere potest. Si autem ius voluisset priuilegiū Consulis, vti Legati quoad lites cœptas li- mitare, restrictē quidē in *d. l. 2. de in ius voc.* disposuisset, vti dispo- suit in *l. pen. de lega. de quo est vulgatū axioma, apud D. Ant. Duen.* elucidatum, *lit. L. num. 65.*

13 Consules itaq; hac prærogatiua, etiā quoad lites cœptas gaudere, dixit nouiter Franc. Tōdur. *d. p. 2. ca. 53. post nu. 13. & in Antianis Bononiæ tradidit Merlin. dec. 700. n. 7. & in Prioribus Aretij scrip- sit Tusc. pract. cōcl. lit. D. cōcl. 127. n. 4.* qui etsi loquatur per verbū *cōueniri,* loquūtur tamē in lite cœpta. Ita verò appellari Consules in illis, & alijs Italiæ vrbibus, notū est ex Alexād. *lib. 6. cōs. 17. nu. 2.* Gratian. *disc. for. cap. 10. n. 11. & seq.* varia scilicet nomina vbiq; que sibi Consules adaptarunt, quorum plura recensuit noster An- dreas Bosch *lib. 4. de titols de honor de Cathalunya, c. 21. in fin.* quoad nostrū Principatū testatur, *constitut. 11. tit. de veellig in fin.* eaq; non citata Ioan. Paul. Xamm. *d. §. 21. n. 1. & in Consule fuisse illā Veralli decisionē loquētē de vrbis cōseruatore, deducitur ex eo quod ad- ministratores, & defēsores Ciuitarū in aliquibus etiā Italiæ locis cōseruatores vocātur, iuxta Petr. Greg. Tholosan. Syntag. iur. p. 2. lib. 18. c. 18. n. 1. cui defert Ioan. Petr. Moneta de cōser. iudic. c. 1. n. 4.*

14 Huiusmodi autē defēsores hodie cōsules esse, probat cū Buīē- gero, Senator Matth. de Sanz, *de reg. Valē. d. c. 4. §. 3. maxime n. 20. & 21. & nos augemus, quia Cuiacius, & Glossatores ad tit. C. de de- fēfor. Ciuit. istos defēsores assimilarūt tribunis plebis, & de his Gre- gor. Tholol. Syntag. p. 3. lib. 47. n. 8. hæc scribit: *Vi etiā post multas cō-**

*tentiones necessarium fuit, tribunum plebis cōstituerē, qui à plebe exigere-
 retur, qui obisteret Imperio Cōsulum; Et ob id hæc ad inuicē dignitates
 Cōsularis, & Tribunatus maiore inter se cōtēione, ac furore subrogari
 cœpta à Senatu populoq; Romano. Nostros verò Cōsules fuisse crea-
 tos ad instar, & vice Cōsulū Romanorū suadent transcripta, apud
 Xām. de priuil. Bar. §. 20. n. 1. 2. & 3. & expresse tradit Andr. Bosch.
 tit. de hon. de Cathal. lib. 4. c. 21. per tot. signāter in princ. & in fin. ad
 cuius exornationē pro Cōsulatu Barcinonēsi, pōderādus est Lucius
 Marin. Sicul. lib. 3. sua hist. fol. mib. 107. ita de hac Ciuitate loquutus:
*En la qual parecia q̄ todos los Ciudadanos en todas cosas seguia las pi-
 sadas, y exēplos de los Antiguos Romanos, q̄ en el acrecētamiēto, y bu-
 na gobernaciō de la Republica en estrema manera trabajarō.* Quod ita
 cōiectari licet, cū Barcino à Romanis culta apud Historicos vulgo
 feratur, quin obstat nostræ ætatis Cōsules limitatā habere potesta-
 tē, quia certū est diminutam, etiā illā habuisse Cōsules Romanos
 de tēpore. Vlpiani l. C. respōdētis in d. l. 2. de in ius voc. sub Impe-
 tio Cæsarū, qui potestatē Cōsulibus detrahere ab initio affectarūt
 et si Magistratus auctoritate potius aucta, quā sublata, vt legitur
 apud Iul. Cæs. Bulēg. de Impe. Rom. lib. 1. c. 23. vers. Sub Imperatoribus
 & indicat Ioan. Bolognet. in sup. citot. Repert. n. 14. vers. Nec obstat.
 15 Ex quibus censemus plenē satisfieri difficultati inter informā-
 dum propositæ, sperantes, ad vltiora in causā non esse procedē-
 dum. Saluz, &c.*

Die 25. Martij 1639. Imprimatur.

Monras V. I. D.

De Boxadòs Regens.

Consulens.

Mir Aduoc. Ciuit.

Palmarola Aduoc. Ciuit.

Non fuit in hac causa declarata exceptio, sed tacitè fuit præro-
 gatiuæ consultum, quia permitendo labi tempus non facta decla-
 ratione, idem fuit quod suspendere litis progressum, quæ erat
 prætensum Ciuitatis.

LAVS DEO.

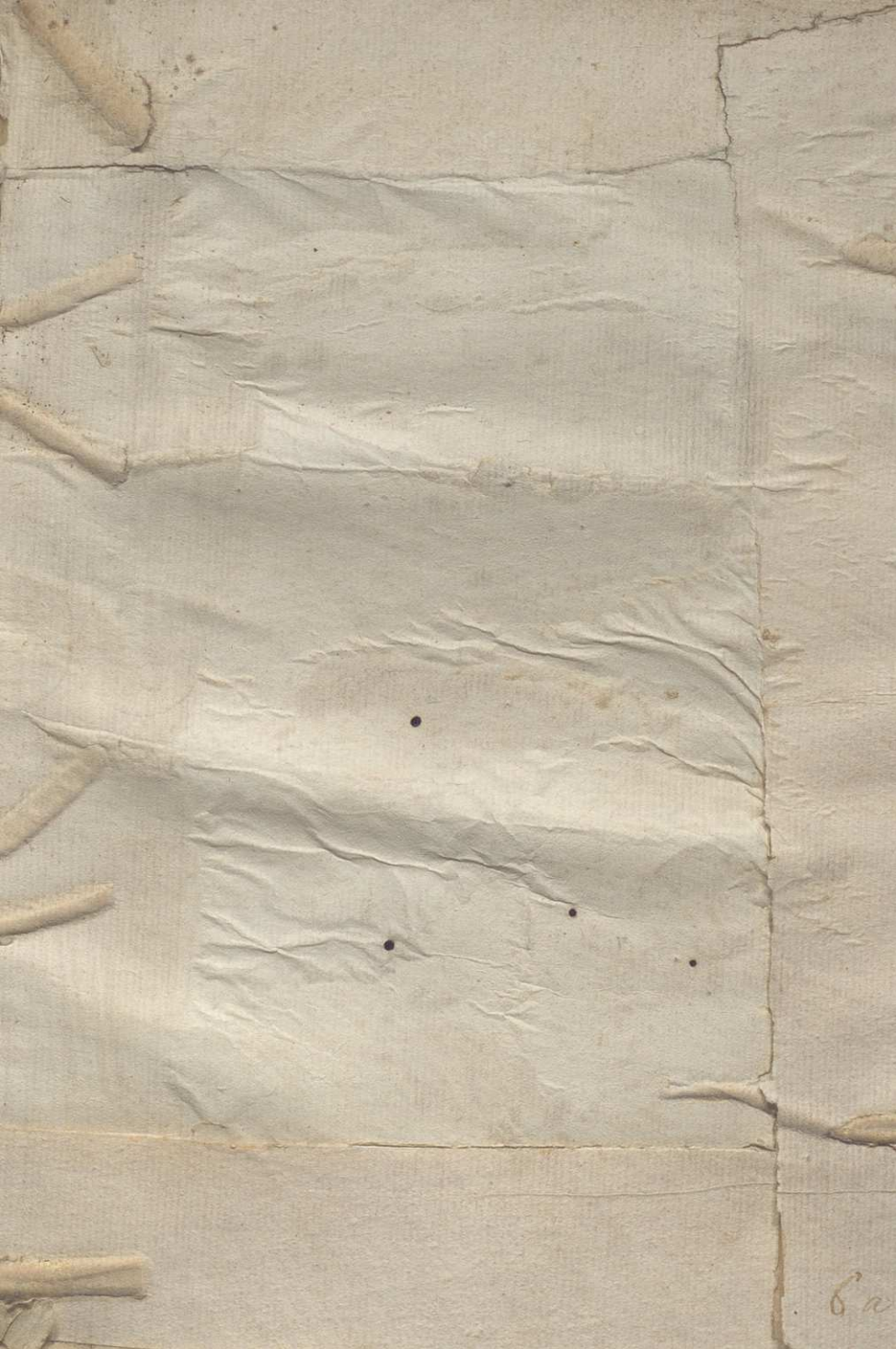
24
y hania archa de seravogal y moles de y loal-
tar mayor y gresyteri y en terra cubert de bayera
nove tot. Preuia To D. Mandaga succent de L. fey
ahou asiti de Ex. de Don Vicente Lonza, Lo
Real Consell qd ovamalles vasseoantes, los Tribu-
nals de Ballia Gen.ª, Nacional, Consoly de Rofes,
abfay y orray tot abfay ovamalles.

Lo p:mas a 12. La Diputacio y
Lo Dyoin a 19. La S.ª Inquisicio y

En Jueves a 17. de de mes de setiembre 1669. a las quatro
horas de la manhana fue Dios servido de llevarse para
si al Rey N. S.ª que aia gloria de pando a la Reyna N. S.ª
Juana y Curadoro de nuestro Rey Don Carlos su hijo y Jo-
uermedora de los Reynos y Monarquias y por Assistentes
para Consultar en las materias de Gobierno a los
Cardenal de Toledo, Inquisidor Gen.ª, Presidente de Cas-
tilla, y Vice Cancellor de Aragon, que son, o por el tiempo
seran, Al Marquez de Aytona por la grandesa,
y al Conde de Penayanda por lo de Estado, y que pue-
da nombrar y mudar otros en su luocid.

Ayer Viernes a 18. se faron la mardo al Rey N. S.ª
Don Carlos los Consejos de Castilla y Aragon y todos los
Grandes de esta Corte teniendole assentado en las faldas
su aspa la Marquesa de Los Veles
Tambien mismo ayer Viernes a 18. el Sr. Cardenal de
Toledo a las 2. de la manhana y se tiene por cierto
le succedeva Don Pasqual de Aragon por rason de su
llante Cardenal y no ser neccessario embriar a Roma,

8a

